Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Notata quaedam in thelogiae schol. - Cod. Ettenheim-Münster 140

Schmid, Placidus

[S.l.], 1675

urn:nbn:de:bsz:31-111557

Visual Library

quē benedix it domin no et sanctu

at tuus me us sicut arc nā malis et

et tibi de rore cli benedicti

nem Tum maledix erit tibi sit ille ma

tus et nos benedicerent tibi benedictionib9

Tilionem quā

dis nemum diuitis duct a mortuis resurg

E. M. 140

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch
Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch
Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch
Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

Prior Monij D. Mauris. i

Notata quedam in theologia scholastica
prima parte principale: De Deo fine et
fin quod Creator e facendo e. observata
à R.do P. Placido Schmid. monij O. Mauris
monacho professo; praside et professore Ordi
nario eiusdem R.do. Religioso ac Doctissimo Pri
ac Eximio Anselmo Meier ab Hirzbach. S. Galli
monacho presbytero e. Ad Dei T. O. M. maiorem
honorem et Gloriam Beatae V. M. nec non S. S.
Thomae Sti Augustini, Joannis Quoad Placidi,
Landelini Galli, Benedicti, Notkeri, Catharinae e.
inchoata in Monasterio S. Joannis Baptistae Vallis
24 Aprilis Sto Paschalis A. 1748.

Ante metis primae Lectioni et explicationi à R.do
D. Professore Simplex, qua iacere pie ac fructuose
Theologia Studendum e.

Audi fili mi et accipe consilium illg, et ne
abijcias consilium meum Eccli. 6.

Sic illg hominis sola unitas est qua nemo abuti, nemo male uti potest.
Cetera omnia abusibus patent; et nominatim litterarum studia et studia
in humanioribus, reales et philosophicae, et etiam ex obiectis quae sunt reales
et theologicae, idque in tantum ut prudentissimum quemque discrimen
inter eas faciat S. Jacobus Apostolus in ea obiectionis et subiectionis. Quis sapiens
et disciplinatus inter vos? ostendat ex bona conversatione
opera sua in mansuetudine sapientiae. Quod si zelum amarum ha
bueritis et contentiones sit in cordibus vestris e. non est ista sapientia
hinc descendens, sed terrena, animalis diabolica. Quae autem desursum
est sapientia, primum quidem pudica est, deinde pacifica, modesta, suadibilis
non iudicans sine simulatione bonis consentiens plena misericordia
et fructibus bonis, uno verbo, caelestis, angelica, divina e. ista habendes
Angeli sunt, illa diaboli.

Hanc ob causam cum diebus istis Nos. ad studium theologicum accedentis, et
magno quidem nec minori spe profectus de vobis à ingeniis vestris,

G. B. BIBLIOTHEK KARLSRUHE

à Confratribus Viris pastum concepta, ne de cursu sacratissimi huius studij in Gaps abeatis, terrenis, animalis, diabolici efficiamini sed coelestes, angelici, Divini &c. volui pro eo quod nobis debeo amore cura et solicitudine paucis vos monere et instruere, qd diuturnio hoc studio politissime attendere qd facere qd cauere debeatis. Audite Fratres et accipite Consilium illius et ne abijciatis consilium meum, et illud quintuplex digitis Viris inserite.

Consilium sim: studendi ordinate. Ordinauit, inquit, sponsa de sponso suo in me charitate, ostendit mihi ordine charitatis. Quid, Cui, quo loco et tempore Gaspe et amare deberem. Idem in studijs Viri monebit nos et docebit, sed s. cui, co magis audire oportet, quo magis pri literas amatis. Sapientia c. 7. ostendet sapiens quidquid fuerit sapientia: regnis, sceptris et thronis ibus, diuitijs et nolentibus, et sic laude et spem adhibere ea, pro nihilo, multi divitia, diuitiis sed pulchre et magnam ea contrahere, valetudine habere, et vita non inhil abbreviare. dia plura accedet, si legite et relegite quidquid et alia sapientia capita, et nusquam respicietis quam ea Deo et Divinis spiritualibus exercitijs sponsa. Quia magnus ait Ecclesiastes qui inuenit sapientiam et scientiam, si in eis sit timente Dominum. Timor Dei, Pietas sic dia et suppressit, stone sapiens quidquid ibus. Idem et nobis fratres caetera ea respicant studio Viri theologico, si ante ponite pietatem. Quia sufficiens est, inquit idem Eccl. 31 hic exercitio vinum exigunt: digitis et vis, et verbo et ipsa fuite: Quia sufficiens est nobis pro lite vinum amore vinum exigunt, exigens cibus, somnus, accedo &c. si abstinet ut dicatis: debemus multum temps theologiae impendere, sufficit breuicula meditatio sufficiendi lectio, quatis quatis sponsa aetas, una oratio, qd die Deo vicinio. si hoc facuetis verificaret in vobis illud Psalmista: Corrupti et abomi nabiles facti sunt in studijs suis, nolo vobis fiat, nisi theologia vos magistros nunq fuisse, quia illy occasione cuersi abeo qd semel accepisti, et hactenus obse nati sunt exercitio. Primo genita Dei filia est Pietas, secundo genita filia, pro desponsatione

Rachel ante Liam. si multis Rachel sicut amabile et formosa
mea ducere debetis pro prudentia, Lia scilicet affectu lippa et minus
ornata, fecunda tamen magis et mentis opulentior etc. Audite
igitur me, accipite et ne abijciatis Consilium meum: Ordinate charitatem,
da tempus debitum studijs, ut tu spiritui nihil det cohabitatio.
Consilium 2m. Quemadmodum studij vitij è cuncta nobile et sanctum
quotidie sibi sibimet proportionaliter disponendum; ideoque studentium
cum bona animi et corporis dispositione. In anima namque malevola non intrabit
sapiens etc. in intrabit sapientia, nec habitabit in corpore subdito
peccatis. Ergo igitur in utraque parte dispositio bona. Dispositio
animae è humilitas, Corporis castitas, de ipsa porro in legenda suppo
no nos tales quales existimo, hoc solum dico: Si poscor ingredi
cum sponsi imundi ut legimus de integra legione prae. non stor
sponsi sapientiae. Sed ad humilitatem, hanc sola mera disponit
eum ad accipienda sapientiae, sacras et theologicas lectiones
diversis quadoribus legit Christus, si quis exercuit illas? Confiteor
tibi Pater Domine Coeli et terrae qua abscondisti haec a sapientibus
et sensatis et revelasti ea parvulis et humilibus; Ita Pater quoniam sic placuit
fuit ante te. Ipse O aeterni Patris Filius è et Filius; Ego sum, inquit,
quod Hieron. l. 3 c. 43 q. docet Christum sicut, et clarior illuminatio
parvulis tribuo, quod ab sicibus fuit docere. Ego sum humilis in
modo cleno mente, ut plures aeternae veritatis capiat rationes.
quod si decem annis fuisset in scholis. Quidem Christus humilis
emendavit intime didicit Divina et loquebat mirabilia, plus
profecit in relinquendo otia, quam in studendo subtilia. Conde è
ubi sapientia legit et gaudium, audistis id pauci: in ore duorum vel
trium stabit omne verbum. Audite igitur me Pater accipite et ne
abjciatis Consilium meum, si in sacra theologia multis bene
proficere, este casti corpore, humiles mente, parvuli quasi
modo geniti infantes sine dolo rationabile lac concupiscentes,
ut in eo crescatis in salutem, si tamen gustastis quam dulcis è Dominus.
Consilium 3um: studendum ad debito fine et intentione, non ut
hoc tempore audiatis, non a solo obo, si ubi a fine adeo humana
et morales sua accipiunt bonitatem; Unde quantum ius

studiorum vestrorum Abin id Deo fermum Bonum, ea in bona non
forent si bono fine et intentione carerent. Quos a primum
finem debeatis habere propositos integri id nostis, Refero pro
inde in memoriam. Ter infinuo et moneo: Jo ut ante oia
si studia via studeatis unica et intrinsecè placere Deo. Quod
si hic finis esse debet, ut ita debet cum eorum nam finis et
scopus, quanto magis studij sui sacri, sui divini et sui lau
dem, cuius ea sape etiam negligit chorus, atqui etiam Divina
officia et alia exemptionis subinde omittunt! Ecce studij
ita hic finis Certi mo indime infixus, si videte ne
fallamini, vel nunc, si in futurum. Et ne fiat hac signa
accipite: Si in aggrediamini studia nisi tempore congesso.
Si in aggrediamini eo animi fervido et turbato, si peccati
et devoto; Si studiorum occasione nulla oratione intermitta
tis, nulla regula vitae et disciplinae negligatis, si inter
studendum sapiat ad lumen aeternum et fontem sapientiae Deum
se configuratis, si Deum, Angelos et sanctos invocatis et con
sulatis, si a creatis ad Deum ascendatis. Ista, inquam, si in
vobis deprehendatis, bene confidite, credo quod Deo in studijs
vestris placere studeatis, Et quamvis finis iste sufficere possit
nolite tu excludere nos ipsos si sic studete ut prosit
vobis vestris (Deum sperando cognoscendo, fervendo diligendo,
aeternum possidendo et sperando; quia solum ad hoc oia
iuvat theologia! Dico ego, et dicunt mecum oes, et coelibus
vestris altissime impressum volo: Religiosus qui doctam theologiam
audivit, et Deum non amat si male in id tempus dicitur, quantum
distat coelum a terra qui haeretici secularibus, rudibus et indoctis dicit
interna descendet. Quia ni et quida toto triennio quadri
ennio de Deo divinisque audit! Sunt ita nonnihil omnium
ad theologia partium mass et tractatus, et studebitis ea
etiam quasi nolentes ad Dei amorem invitent se strahant
Ut in hunc finem certis assequamini studete, qui vos bene
notare velim; primario vobis met ipsis, in dijs vestis et supplicationes

et figuras non aliqua ad aliquid aliud applicare nolint, prauitatis finis est, et ex suppositione et debet fieri solum propter finem regit unio ne cum Deo. Instrumenta non habent et conuersatio cum principali, et naturalia ad esse sui naturam deseruire debent. Audite ergo Nos. accipite et ne abijciatis consilium meum, studete ad modum Salomonis, cum debito fine et intentione, et sic feliciter finem capiet studium vestrum: Agnoscis scilicet sonum, sicut illi Deo in studijs suis placuerunt, ita et nos placeatis, sicut illi ipsum amarunt et possiderent, ita et nos amabitis et possidebitis in aeternum.

Consilium ergo studendum sobrie, ut nimis labore et tempori etiam parcatis indeat. Sunt et nocent pellaones librorum: non legunt libros sed legunt, si et multos libros cumulent et interpenetrent, se in studia ingerunt, multa legunt parum retinent, multum comedunt et nihil digerunt, unde non impinguant sed macilenti remanent. Non ita nos, sed ita legatis cursum vitae, ut etiam illigatis et scietis; Tantum legi sed, ait Salo, quantum memoria retinet; multi in hoc ut profitemini grauiter errant ingerunt de libro ad librum, et cibos rapiunt aliqui in totum nihil. multa degustare fastidiendum dicit Seneca, sedulo ac diligenti officij suffusa defluit, nulla gutta in fronte, instillata paulatim et paratim ora ingredit aqua. Ita si ergo lit in studijs; subtilia inquit sapiens proverb. 13 festina ta minuet q a paulatim colligit manum multiplicabit. et c. 20 Hereditas ad quam festinat in principio in nouissimo benedictione carebit. Audite ergo me quos ad hunc perducam, accipite et ne abijciatis consilium meum: Studete sobrie, sicut nobis unicuique cursus in Ante quam schola accedatis, studete magnum legendo. quod dici non illigere putetis, diligenter sed ne tu ad explicandum attendite ne dum sit professionis sensus, ne forte falsum pro uero opponendum. Quod si in illigitis ea diligentius et attentius aliorum explicantis pendeatis. Aperite ad singulas sentias, imo et vocales, nihil in tu cum

aliqua et omnia posit. Sic bene et plene illas sententias memoriae bene imprimite, impressas sapiens expedite, donec integrum aliquod tractatum ita complecti queratis, ut totum ante oculos mentis ponere, prorsum versum volvere et revolvere pro arbitrio possitis. Hoc modo à nobis legitur et theologica prudentia bene imbibitur, ut alium vestri ingenii exercitii et naturae aliorumque Auctores evolvere poteritis.

Consilium prum. Studendum gle litigantes, sicuti Dei invocandum in frequenti et devota oratione ante, in et post studium. Quod radius et talpa ad lumen, hoc illa humana ad capiendas res coelestes. Nimia est disproportio. Sicut ille existimans quod in terra pedes et inquit sapiens 0.9 et quod in prospectu et inventing in labore, quae in coelis et quis investigabit. Manum Dei nos oleuorde opus est. Feing a. Nunc Dei et more, ut statuat quem pangere manum sua operatrice, at a nisi rogatus, terna ut hora lege in supra Filio Dei, cui statuit dare omnia in coelo et in terra, et ipse dixit illi: postula a me et dabo tibi gentes hereditate tua et possessione tua terminos terra. Et sudabimus nos nihilo aliter tractandos! Sicut hoc S. Jacobus c. 1. Si quis vero indiget sapientia postulet à Deo qui dat omnibus affluenter, nonnunquam ipsum sancta Caelia et Cy in oratione ad studia quoque accederunt, quamque legere in aut scriptis dedit 1. Pt. Sapienas nisi per oratione, in difficultatibus bonum est ad oratione omnium adhibebat, Congessy Regina quaesivit meritò, divinitus accepisse. Idem eximit melipheus Pacharando. Interrogatus quis habuisset praeceptores? Ego et vobis ea sum inventi volebat dicere. Inde laborandum inter fundenda pro fovis ligna seu precatio et vanitas in a sapientia. Habemus domesticum exemplum Sct Rosam virg. qui oratione quae Dei ut daret ac tinuit, Deus in sanitatem hic sed et Doctrina superavit. Hermanus in suis orationibus et Bma Virginis intercessione cum ingenii dividit superavit, et in excellentissima sacrarum linguarum notitia cum summa sapientia impetravit. Sed ad exemplum ipsum. Sci non est ut ea infirmari in donat sapientia nisi rogatus de sapientia sapiens. Et sum quoniam dicere non possum de continuo. h.e. Gratios sapientia nisi hoc Deus

dat et hoc ipsum erat sapientia, prae cui Et hor domu, adij
Deum et deprecatus sum illum, et dixi ex totis precordijs meis: Deus
patrum meorum et da mihi sedium tuarum assistrice sapientiam.
Audite ergo Nri accipite et ne abijciatis Consilium meum, Gaudemini
sapienti, imitamini Patres nostros, imitamini Viros in sa theolo
gia duce S. Thoma, ac q nobis obedientia gravissimis semper, stu
dijs diligentissime insudate (si plus spei in precibus reponitis, et
hos quatuor sequentia accurate observate: 1o studio quotidiano certo
tempore durato, semp oratione gravissime, dicite illud Psal:
Oculi illumina oculos meos, ut nunquam te nonerim nec unquam
te et eorum possidea. 2do: Inter studendum saepe, maxime in
difficilibus con ad Deum elevate, piis ac indaboribus instruendi.
3io: in fine studij gratias Deo agite, et cuncta quis usq; acci
di eorum q didicistis, Deoq; offerte, et de ijsdem quasi in oratione
redadis cum Deo colloquimini. 4to: Ne diu semper, nisi oratione
petite a Deo sapientiam in inanem illa et fragilem, quam
hodie multi sunt, si vere solidam, stupidam, et cuncta res profanam
cum in fine Pater V. et A. P. N. Not. Sacrum interessorum et Pa
trones adhibete.
Haec Consilia Nri si audiet et accipe voluerintis, si ordinate
si cum bona aure et cognoscis dispositione, si cum bono fine et in
tentione studueritis, si studueritis sobrie; si sicuti non Cursui
modo explicata instituerit, si denq; plus spei in oratione, quam
in industria et labore reposueritis, infallibiliter ad Dei
gratiam et auxilium in theologia profecistis et q in Catalogo subse
quit: si nonnissimis immemoris requiem in ea, et cameretis
nobis in obiectione q nobis concedet Deus q cui sapientiae
Auctor et Benedictus in saecula. Amen.

Zn.

Vnnez am Scholasticam theologiam P. Vocemium.

Theologia S. ephes. alia naturalis alia supernaturalis ut S. Bonaventura.
Circa supernatural notum ea propria considerada in ea, quia dicit
fidei habitus in Bapti. suscepti, p. Gloria eorque adhuc alij fide
mere nudis et doctrinae explicita f. sensus, f. Catechismum, per
verbum fidei dicam; in habitus fidei vitae existit in infantibus baptis.
Baptis. enim sic fidelis ut qui dicunt theologi, iqa fidem ijs nulla
adest p. ff. non habere sit, esse qui ad unde aliati per vivent
qui accedat aliqua institutio et doctrina aliqua catechisatio fortis
gradus hinc Romanis 10: Fides ex auditu C. supple Fide explicita
auditu a. f. verbum Chi, et quomodo audient sine praedicante? ita
Gancachag Commentarij in 1. p. tract. q. 1. de sacra doctrina. folio
8. ad 2. col. 1.
Nota ade. stante theologia supernatural subsuge magis et minus
sicut et notitia capitula mysteriorum Christianorum, ut ex eo patet, quod
inter Catholicos alij sint alij doctiores, alij plenius, alij paucius in
fidei arcana tibi ~~cognoscant~~ ~~[illegible]~~ cognoscant, plerique n. solum tenent late
christianum, id unguiculi et rudes, iq. tm sup modo st theologi, adeoque
theologia mystica maxime theologia proficiunt, dum accipiunt symbolum fidei, l. decalogum
regit in libellis spiritualibus aut alia religiosi mid simplicia. alij n. multo doctio ex legendo
q. Scripture constat articulis fidei Concilia, sanctorum Patrum, horum simple et maxime
propria vocamur theologos, et de his 1 Cor. 12: sunquid omnes
doctores? et Ephes. 4. quosdam dedit Apostolos, quosdam n. Prophetas et
Doctores in opus ministerij. S. Aug. 14 de Trinitate c. 1. hac inquit
theologi multi in polent, quamvis pollegant ipsa fide, tamen
quaerunt et sure ad hoc tendere debent, ut vita beata, aliud
quomodo hoc ipsum et prosit, quitulet et contra impios defendat.
Dogmata fidei nude simplice credimus et profitemur hoc l. illud
qa Deus dixit, dicta Ecclesia nobis revelant. ad n. f. cum theo-
logia admiscetur disputatio ex professo, et addunt fidei rationes.
Imo inter ipsos theologos varij etiam et ad eruditionis gradus,
sicut differt stella a stella 1. Cor. Col. 1.

Generalis Tabula Totius S. Theologiae Scholasticae.

Pars 1a de Deo sin se et sin quod Creator est. — Tractatus:
1. de ipsa Theologia
2. de Deo Uno sin se
3. de Deo quia deprehendente
4. de Deo quae Trinitas est in personis.
5. de Deo Creatore.
— Pars 1a S. Thomae.

Totus 1us de Ultimo Fine hominis, deque actibus humanis ad eum adducentibus, et de actuum humanorum principiis intrinsecis in genere. — Tractatus. de
1. Ultimo Fine hominis.
2. Actibus humanis.
3. Vitiis et peccatis moralibus
4. Habitibus et virtutibus in genere.
— 1a 2dae S. Thomae.

Totus 2us de Humanorum actuum principiis extrinsecis. — Tractatus. de
1. Legibus
2. Gratia.

Totus 3us de Virtutibus Theologicis de
Fide
et
Charitate.

Totus 4us de Virtutibus moralibus S. Cardinalibus. Pars 1a de
Prudentia
Fortitudine
Temperantia.

Pars 2da de Deo ut Actuum humanorum Finis Ultimus.

Pars 2da de Jure et Justitia — Tractatus. de
1. Justitia et Injustitia sin se.
2. Dominio.
3. Contractibus.
4. Injuriis.
5. Restitutione.
6. Judiciis.
— 2da 2dae S. Thomae.

Pars 3ia de Praecipua potentialis parte Justitiae — Tractatus. de
1. Virtute Religionis, eiusdemque actibus interioribus et exterioribus.
2. Statu Religioso.
3. Vitiis Religioni oppositis.

Totus Primus de Incarnatione — Tractatus. de
1. Convenientia, Fine, Necessitate Incarnationis
2. Unione Hypostatica.
3. Incarnationis extremis.
4. Consequentibus Incarnationem.

Pars 3ia de Deo ut Redemptore et Sanctificatore.

Totus 2us de Sacramentis in Genere et in Specie. — Tractatus. de
1. Sacramentis in Genere.
2. Baptismo.
3. Confirmatione.
4. Eucharistia.
5. Poenitentia.
6. Extrema Unctione.
7. Ordine.
8. Matrimonio.
— Pars 3ia S. Thomae.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

Quare cum quod theologos sancta habeant ratione auctoritatis
S. Dei et Ecclesiae &c.

Vosque in Pfaione ad Lectorem Tomijsmi in jam parte I. theologiae
sui andet: Nec tamen in caeteris possessa disciplinis plus roboris
in alijs momenti habeat, id eorum non petitur argumentis quam
auctoritatibus hominum etiam doctissimorum tribuat. Quapte ita g. hoc
postremum quod illa de eorum absint Spiritu? in theologia vim contra
accidit, nihil quoniam ea de rebus humani ingenij captum, sensum,
experimentum fugientibus tradat, gravissimis profecto intendo divinitus
eruditorum hominum testimoniis quae rationem radicem, quos tu non
approbat, nonnumquam ridet, ita Cicero accedit etiam hoc ratio. ga
in theologia nihil principijs et mysterijs divinitus revelatis, &c. ga.
sapientibus his sanctis et Ecclesiae Patribus et patribus plena revelet
atque inspiret, quae nulla humana industria ac ratione quae consequi
potest iuxta illud psalm. 11: Confitebor tibi Pater Coeli et
terra ga abscondisti haec a sapientibus et prudentibus et revelasti
ea parvulis. Item Canit Ps. 118: In labijs meis pronun
tiavi omnia iudicia oris tui, ac si ay te dicat, illa
ego iudicia et nosse et pronunciasse potui, quae te dixisse cognovi,
non ea quae ipse in loquerem, nisi procul dubio cogitationibus abscondisti
hinc magis aestimanda est eorum Authoritas, quam a rebus alijs petita
ratione. ita mihi.

De Antiquitate theologiae

Theologia tum Scholastica tum positiva generaliter sumpta est
antiquior omnibus disciplinis profanorum, Gentilium, &c. saltem quorum
habet monumenta extant, et etiam quorum notia ad nos pervenerunt.
De positiva patet: ne si illigas quae scripturis sacris ipsa dat, ordo
et libros Moysis fuisse scriptos plusquam non ante Homerum annis,
non ante bellum Troianum et Hercule, non ante Orpheum, Linum
et Musaeum quae sci intermit tempora Gedeonis Hebraeorum iudicis,
Iste Eusebius in Chronico, imo etiam constat Moysem fuisse ante
Mercurium Trismegistum, ut idem Eusebius citat refert &c. Aug. 18 de
Civitate &c. et Clemens Alexandrinus libro Stromatum: et ipsi
priscis et antiquissimis philosophis professorum, saltem quorum hodie

politiae habemus. Et beatus Augustinus ante Moysen fuerunt
sapientes, unde Moyses ait: Et eruditus est omni sapientia Ae-
gyptiorum, hi istorum sapientes scripta b. sancta, cum et nostra
hodierno die ignorant. Si sumat prudens lectionis modum, po-
ut versat simpliciter in tradendis Fidei mysteriis hunc & adhuc
multo antiquior, quia in solo capite in Moyse ut Scriptura sacra
refert ipsi primi mundi incunabula, sit ac primus parens
creatus &c; nemo in dubitet Adamum accepisse à Deo Et ab alijs
Gratia domini cognitionem fidei, quam nunc profitemur saltem
quoad generalioria, et principia fidei arcana, aliqui sine fide impos-
sibile ~~[illegible]~~ ei placere Deo iuxta illud ad Hebreos 11. Nec
habuit qua in filijs suis explicaverit, exposuerit gestum opus creati-
ut in fide firmi & manerent sempiternis relevare, et hostes
Fidei, qui Ecclesiae nunij devant confutare possent, nisi in id
dicamus Spiritum Sanctum hunc Catholicis depositae rei via ad salutem
necessaria illis monuisse.
Et scholastica theologia declarat, nam ab illo deus primus
Saluator, a ita agnitum fuisse, qua postea ex Prophetis et Apos-
multo aptius denuerunt, Et ab eorum in suis conciliis multa
definiunt, quae b ignota, & incerta erant, hic conflat magis
et magis in mutare spem. Confirmi nam certe & fidos
petrocinabos et Doctores in solum collustre Fidei principia, sed
et plurimas Conclusiones ex ijsdem ratiocinando collegere po-
tuisse alios cuiusdam, alios probabiles, propinquas veritatis
mentibus in dictis, et exemplis ita illustrare defendere
ad ingenio et excellentia conditionis potuerunt. Ejus dia
accidit eos a habuisse aliquam methodum et ordinem: si in
habuerunt hanc in dijs scientijs, v.g. prudentia, cum re
vera habuerunt cum in frequentibus et theologicis. ab
methodo hac et Collectio principium Fidei sed & Conclusionum
additi probabilibus, et solutis contrarijs sit e aliud quam theolo-
gia scholastica simpliciter, sicut verbo & scripto tradita, quam
fatemur accidentaria distinguin sum maior et minor & facilione
ab ea quae tradita angelica & doctor circa annum Christi 1260

fuit Alexandro 4. et ante illum Petrus Lombardus Episc. Parisiensis magister sententiarum circa annum Chri 1160 sub Alexandro 3. et ante ultimus, beatus Damascenus circa annum Chri 900. Gregorius Gamachaeus circa q. 1. c. 2.

Circa Divisionem totius theologiae cuius naturam nostra pros in ipsa parte tractaturos. de fine ultimo degit medijs ad eundem de facultibus h. contra hoc

Ob: 1. In ipsa parte agit de medijs ad ultimum finem deducentibus sunt ipsa debet agi de sacramentis q. ibid. et talia media consequens. & absurdum q. d. ait. NB

Dic: neg. seq. Ratio est qa nos procedimus ordine naturae cum de sacramentis agendum est non ipsa sacramenta hoc ipso q. sacramentum sunt vim et efficaciam habent ex vita et meritis Chri, idcoq. illis debet agi et sacramentum cum e. et hac in ipsa parte agere in posterum ne forte fiat et nimis improportionata et magna separatio sit et sic ante agitur prius et ipsa sacramenta in sua parte. ita mihi.

Deo sim Fe et sim quod Creator & spectabit

Tractatus 1g

ipsa Theologia

Quaestio 1a

Utrum theologia sit necessaria ad aeternam salutem? 1. th. ad a. 1.

Quaestionem hanc ex se tedit 1. th. q. 1. q. 1. a. 1. ubi concludit necessariam esse alij doctrinam ad salutem sub revelatione divina praeter philosophicas disciplinas q. ratione humana investigantur, et tamen sibi affirmat. concludit, hi inter Ex. relinquit latum qd. 1. Cor. vel. 1. nomen doctrinae ad Fidem fidei sicam aliquid nimi theologia? q. illigat fidei nobis: qa alias bis ide repetere et, ut dicit et 22. q. 2 a. 3 praeterea videtur aliqd hyp. naat, sit necessarium ad salutem? Quod a. nec theologia illigat probat, qa sequeret prae doctrina fidei necessaria ad salutem esse theologia, q. videt absurdum, cum simplices fidei notitia possint salvari, et nostrae aeny in sum finem dirigere.

Quidam RR. apud Vasquezium infra citandum explicant S.
Thomam in hunc modum: ut loquatur de sacra doctrina secundum
quod Sacra Theologia ex principiis Fidei deducta, quod pro nunc
modo habemus, earum dicat esse necessaria in Fine temporali
alio sit modo quam Fide hanc et singulis ad Salutem, illa Vitam Reipublicae Christianae &c. sed non placet Vasquezio hac explicatio
alias non satis ambigua nisi et pro th. locutus; Unde quae sic loquitur q. 1. a. 1. d. 1. Quaest. quinta S. Th. hac ratione explicari, ut vere Ordinata Sacra illight Theologia in Fide infusa - Theologia nostra
et quidem sicut in Solum Complectitur notitiam Conclusionum, sed etiam
principiorum quae eidem sicut propria sunt: nequit in eo unus habitus distinctus
circa principia et alius circa Conclusiones: sic unus et idem habitus
maxime Concipit principia generalissima quae plurimum sicut sicut sunt
hoc in ordine habitum praedant, cum quod S. Th. dicit doctrinam
sacram esse necessariam universaliter ad dirigendum omnes suos in Finem aliquid
hanc ratam Theologiam quae licet sit solum sua latitudine non sit necessaria Ecclesiae
quae ex aliqua parte quae eidem principiorum sit quorum notitia
Nos Salvari non possumus. Ad dicet aliquis: quae nota Theologia
in Ecclesia, de qua S. Th. in sequentibus articulis disputat, si Fidei alias
incidimus in illud incommodum quod supra allatum, bis idem
repetit a S. Thoma.

Respondemus habitum principiorum primorum Theologiae S. articulorum Fidei
quae etiam circa Conclusiones versatur, et cum ipsa Theologia idem esse, non esse
habitum Fidei infusae sed acquisitum; unde non sequitur habitum Theologiae esse
eundem cum habitu Fidei infusae, qua ratione 22. q. 1. a. 3. dicimus
in haeretico non esse Fidem infusam, manere tamen ipse sibi illa Theologia
quae saltem manent aliqua principia credita fide humana, et quia
fieri quidem habuit haereticus Conclusiones. Ita ita
quod a. 6. q. et idem Auctor (sic ita notat) talem Cognitionem S. Theologiae
esse ex ratione et substantia sua supernatural, sicut et Fides infusa, sed tamen
ex parte eius S. revelandis, quae nemo illam investigare ratione
naturali sibi posset comparare, ratione quamvis multa quae de Deo credimus
non possimus ratione naturali investigare, sed sola revelatione tenemus
ea tamen supposita Fide humana et acquisita credere possumus ut
libri loquitur.

Ad q. Rndr: sc. theologia q. est scia de bonis fidei necessaria probat sic idem Augus. sic ratione: Deus omnibus minus non defuit in necessariis, sicut non in defuit, p. in fide necessaria est tradit. Scripturarum, non etiam illis eorum, q. deus in eligit prosequitur sed per magistri et Doctores: Hinc Ephes. 4. dicit ac dedit pastores, et Doctores ad consumationem Sanctorum c. ut iam non simus parvuli fluctuantes et circumferamur ac omni Doctrina, vi nequitia hominum, in astutia ad circumventionem erroris. Illi Scriptura sacra obscura et ambigua in multis locis, q. oportet habeat Doctores et certam regulam, q. ab eam illud sugamus, sicut Antiocheni in re aliqua difficili in ad dicis ad Apostolos et Seniores confugerunt q. eorum Hierosolymis. Zumel in 1. p. sup. q. 1. a. 1.

Ecce docet matthaei 10: Ad Praesidis ante Reges aut Gentes nolite cogitare quomodo aut quid loquamini dabitur vobis. Illi Luca 21. dabo vobis os et sapientiam cui non poterunt resistere aut contradicere omnes adversarii vestri. Illi Joan. 14. non necesse habetis ut aliquis vos doceat. Indicium docet omnem veritatem. Et q. in ea necesse quod dare Doctoribus theologis? theologia.

Ad 2. Ratione, loca in excludere praejudicium externum, sed eliciat et generat fidem. Nam Fides ex auditu ad Romanos 10. Quomodo audient sine praedicante. Unde illa Joan. non necesse habetis quia non sequitur: Non opus habetis praedicatore aut fide, doctrina non docetis doctores fidei.

Ad 3. q. hae testimonia Scripturae loquuntur de Apostolis, q. cum in primo Christi in tempore spatio scire addiscere non potuerunt in gymnasiis, quemadmodum caeteri Christiani, edocti sunt immediate a Deo. Zumel ibi q. 2.

Tertio: Genes. 32 Deus ei effecta sunt opera eius. Si nihil efficiunt ei sunt de illis necessariis ad finem consequendum. Et hi ex conditione naturae debent esse prouida ea, q. sunt ei necessaria ad suum finem obtinendum, Quella est ei necessaria Doctrina supernatalis divinitus inspirata.

Ad 4. q. hominis fides sit non necessaria et sufficientia ad consequendum finem naturae in sua conditione. Caterum ad finem supernatalem, ad quem ex dono Gratiae ordinamur in hominis ex conditione naturali media necessaria ad eius consecutionem, p. ex dono Gratiae illuminandis. Et dicis 2.: Cognitio sacrae Scripturae sufficit ad salutem animi. Et in ea opus alia Doctrina, sed pro: ad c. Chrysostomus Hom. 5. sup.

Ratio pro 3ia Conclusione

theologia ideo dicit ut habetur cognitio ultimi Finis et Finis sit etiam cognoscitur in theologia, sed naturaliter.

113

Christi ad Titum dicit: q Evangelium continet ea Scientia futura, et ea q ad salutem sit necessaria ita Christus Tim. 2 ing pny. Omnis Scriptura divinitus inspirata Dei Spiritu Sancto, ea q Dei humano sit necessaria ad salutem.

Ad 3 Quadam sua ea continent necessaria in Cor ad Vitam, Cetera quae occurrunt solutio controversiae Fidei, dum discipulis mittit ad Gentes q e Glorioso et Sacramenti veritatis. Cet.

NB Nota q hereticis dicunt quemlibet sibi sufficere ad eligenda sensum Scriptura debent nos bn. Scriptura in illius explicatione admittere eosque, in quemlibet sibi sufficiet, p ong ad Ecclia, ad quam in consequendo legitime sensu Scripturarum. ita mihi.

NB Nota denique rationem a pari pro 2da parte Con. pro 1. pro Scia Con. 1. q: sicuti gubernatio gubernativa e necessaria dati Dei humano ad hoc ut consequatur ita theologia dati Ecclia.

Quaestio 2da.

1. Sch. a. 2

Qualis Habitus sit Theologia?

Quoniam rationabilia in Christo possita Nota 1o q sit Qstio de Theologia an ut versatur in explicatione Symbolorum p. articulorum Fidei, p ut procedit ad Conclusiones ex ipsis principiis eliciendas.

Nota 2do ex Hales Tract. 1. q. 1. Fiam propriae sumpta ee effectum Demonstrationis. Adverte q dd sua effectualis demonstrationis e, et dd sua identificatus, cui demonstratio se ipsa et fidei facit fieri, unde Hales lib. 1. Dotrin. c. 2. demonstrationem vocat Evidentiam non Entymemam 1. syllogismum scientiae, sed quae ex ipso habitum scientiae habitualis u. secundarius et ad effectum fidei, sive praemissae consequens. Unde apparet idem ore ee quaerere: an Theologia vere et propriae sit Scia? ac Quae: An alius discursus theologici sint vere et propriae demonstrationes.

Ad q dicendum 1o Theologia n e propriae dicta Scia, ita robustus Vasquez et alii; Ratio e: qe discursus theologici n sunt propriae ac veras demonstrationes Aristotelicae, q Theologia n e propriae Scia sq. patet ex Notabili 2do: ars judi: Nta Philosophi breviter definit Demonstrationem: Quae e ex veris, primis, immediatis, notioribus illis prioribus causis, conclusionis, at discursus theologici n e ex notioribus ut n sit ex evidentibus. p.

Dicis: Esse ex revelatione adeo evidentius in quo sine nos sufficit & sufficit.

Ad: id non sufficere iuxta probabilem sententiam, debentur premissa esse notae sine nos: nam demonstratio est instrumentum sciendi in Gigante nostri vide nostra Logica et Demonstratione. Cum ad scientiam requiratur evidentia rerum dat Aristo, non quaeratur eum, inquit, 14, sit cognoscere ad aliquale habere in pace; quae sine evidentia non fit.

Alia ad hanc probandam pro inevidentia theologiae: ja Christus chro quia Christus est credibilis. si ergo Conclusio hac est evidens, tunc oportet modo Christus est credibilis; quia est hoc tunc antecedens est evidens consequens et consequens quia aliquod est non articulus fidei. 2da: si conclusiones theologicae sunt evidentes possent communicare infidelis et haereticis ad persuadendum fidem non evidentia communicabilem. 3ia: nullus theologus posset labi in haeresin, quia nullus illius est liber circa veritatem manifestam cognitam. et contrario dicunt experientia.

Dicis: theologia est hic evidens quia est propriis dictis scientia, probatio: non ad scientiam sufficit ut premissae sint evidentes, in alio, sed sint premissae deduci possint ex alia propositione evidenti, at premissae theologiae sic deduci sint v.g. ex hac propositione: Quae Deus revelat sunt vera; haec propositio est evidens. non Deus nec fallit nec fallere potest. prae 2do: theologia est evidens sic disputat de Deo, quia est sapiens, infinite bonus, aeternus etc. et disputat de angelis, hominibus etc. illis facit evidentes demonstrationes ex credentes mysteria non religionis et credibilia ergo theologia undequaque est evidens, nisi dicas quia theologia consistit habitu evidenti et obscuro quia est inintelligibile. quod sic Paulus 2 Cor 13 videmus, inquit 14 speculum; idem 1 Jo. Quod vidimus oculis nostris hoc annuntiamus vobis et pr. 4 sicut audivimus sic vidimus Christi Apostoli et dicit consequens et non habuerunt evidentia et lumen aliquod.

Ad nego ergo ad Consequ: ad jam probatum non videri hac argumentum nil concludi; nam propositio illa non est evidens in eo sensu in quo oportebat esse evidentem ad inferendam evidentiam veritatis in conclusione; nam hic est vera in hoc sensu si revelatio a Deo est credendum credibile verum unde hic infertur evidentia credibilitatis, non a evidentia veritatis. quae ad concludendam veritatem in conclusione in solum oportebat intorne esse evidenter credibile vera sed esse evidenter vera.

Quaeres: quomodo fides sit ut alicui medium constet evidentiam
credibilitatis in concludere, et a evidentia veritatis?
Resp. quod ex evidentia rei, evidentiis et veritatis fit, atque debet esse
fides medium propinquum fidei et evidens, medium vero tale est quod propria
ratio, aut propriae effectus, aut propriae causae, quae est medium in visione
Dei et effectus divinae; sunt enim ad testificandum, quae est medium propinquum
per rationes quae testificari et certificari possunt quoque res. Zumel
comment. in 1. p. 1. thomae quest.
ad 2dum probatur ratio: quae veritatis illa ultima quae non
sed ratio; ipsae quae colligunt ex principiis evidentibus demonstrantur
et sic spectant ad theologiam ut ad metaphysicam, ergo ut
colligunt ex divinis testificationibus et revelationibus, et quamvis
revelationes ipsae obscuras sint, inde ulterius conclusiones sequuntur
et sic ad theologiam hanc pertinent. Ad 2dum: signa bi
ad illud quod in eorum ratione nititur demonstrari et accipiuntur quod
Caterum quod sit et quare in varietate rei publicae. Ita Zumel citat
et Gonzalez citat in 1. p. 1. thes. q. 1. c. 4.
Ad 3um probatur ratio: fides non colligit evidentiam aliquam mere theologicam
vel: hae testimonia non sit illigenda de evidentia quae proveniunt ex
testimonio, sed ex affectu fidei. Ita Psal. 118: Variata et indelebilia
quoniam ego sum Deus et ita ps. 33: gustate et videte quam suavis
est Dominus. Vel sit illigenda de evidentia credulitatis. Ita Zumel citat
Resp. ad: Tametsi theologia non sit propriae dictae scientia, nonnulla
tamen ex sua sunt merit et sit, quae ipsum illi de evidentia credulitatis
illud ex sua certitudine, quae sequitur ex suis aliis, adimit
et complectitur. Ita nobiscum Zumel Vasq. Gonzalez et Ruiz Kong.
Dicis: fides sua principia non probat ad theologia hoc facit
contra infideles quae sunt.
Resp. hoc tam illigit ab Arte de Inferioribus Rigit; theologia ut divina
suprema; deus non absurdum ut sua principia probet, ut non habeat
superiorem ad quem recurrat, praesertim ut quae ipsa facit negabunt
diluendo tantum varias obiectiones et ostendendo Fidei dogmata nil

absurdi continere, quamvis in probet int omnis positione et opti
ri ab. Confirmi ex chara metaphysica probat omnimoda
analogia negative.
Item ex singularibus in dat fide; et theologia è singularium non agit
de Deo, de Christo de Incarnatione, Sacramentis et aliis. Ergo
Ad. christi de singularibus dari fidem, modo illa in fide in
ringat albedo et flexa, si mutatori obnoxia, instrumentis non
poterit constituere, et mutabilitas in certitudine; ad theologia
in de habitibus agit ex Gamaliel etc.
Dicendo: Respondet ut theologia sit vera scientia et dicitur in propria
dicta scientia. N3
Ad. neg. ex, nec aliud è vero, aliud propriam, nec verba et pro
prietas ex ista modo consideranti. Si de verbis aliqua transitare
logia et sola similitudine et allegoria ut in Christ dicitur in
Ego sum vitis vera. et ne Apostolus excludit hac analogiam
et similitudinem, nec illigit de aliqua nisi tale esse facta,
quae etiam Christ se vitis vera appellat, nemo tamen dicet Christum
et vitis propriè sumptam.
Instat:
Inepta foret si diceremus aliquem esse et hominem et dicitur in propriè
hominem, et similiter inepta è si theologia dicat vera in pro
pria scientia.
Ad neg. paritatem quia homo è unus ens per se, sicut in per aggregationem
ex multis rationibus habitibus. et inde homo ponitur in Categoria
substantiae et recipit magis et minus; sicut in aliquo Qualitatis
et recipit magis et minus, quam aliqua Qualitas etc.
Adducta in exemplis quomodo theologia et articuli Fidei
deducat Conclusiones. Dicit ex isto v.g. principio Incarnatus
est Deus in una essentia. Colligit theologia, quae res sunt complex
ae relationes, realiter distinctae, quae tamen constituant et distin
guant, nec sit in distinguantur absoluta, necessario distinguantur
per relationes. Ita in Sacramentis ad fid. 3 aut, et ita potestatibus pro
prietatibus habitus. Colligit theologia, et Papae sunt potestates coadu
nantes, quae obligant in foro Conscientiae: ita ex hoc principio: Christus est una

Sphera in duplex [illegible] subsistere, collegit theologia quia humanitas Christi est propria et naturalis ratio. Ergo et hoc: Ergo est hoc collegit theologia quia est humanum illum et naturalem.

Quarto quidem sit ipse Eiusdem: an theologia non cognoscere non possit naturalis cognosci ab angelis nisi quia [illegible] hinc tales cognitiones ab instantia creatorum quemadmodum naturalis cognoscere varias cognitiones, cum dubitandum est quia ventura omnia non sunt de fide revelata?

Ad 6 theologiam, nam ad syllog. theologiam non sunt necessitatem. Et altera propositio est tralis de fide, ordinem ad primum. Et igitur theologia disputat et syllogizat quia de obs revelato, cum fide cognito, ut ostendit de angelis de gratia ~~gratia~~ insipiente quia fides non dat clare angelos dari gratiam et [illegible] clara, cum ventura propositum sit de fide. Hi dicunt l. 29 de gratia agit et Fulginensis et Hermanus et.

Ad syllogismum ubi utraque propositio de fide: impossibile est hoc esse fulcrum, cum quia [illegible] Trinitatem et [illegible] syllogismus in uno tempore propositio est de fide: cum hoc sit aliter rationalem. Ergo est hoc.

NB Dicendum quia sicut est virtus intellectualis; et theologia non est virtus. Quia omnis virtus est dispositio habentis ad optimum, et theologia non disponit ad optimum actum, quia non ad actum aeternae contemplationis ~~[illegible]~~ quia non est virtus intellectualis.

Ad quod theologia sit vera virtus intellectualis, quia disponit ad optimum actum in suo genere possibile habere et supernaturalitatem [illegible] quia hoc statim. Patet in 1. p. f. th. q. 2. art. 1.

Dicendum ad: quod sit scientia sit de scire, et theologia non sit de scire, sed credere. Si dicas quod theologia sit de scire et suppositione, si articuli fidei non sint c. Contra: non sequitur quia hoc scientia non est nomen, si tam consequentiam et illationem.

Ad quod theologia sit de scire, et non tam sit conditionaliter, nec sit solum suppositum illationis, si magis ex vero iudicio certo ostendit

Conclusionibus q̃ principia divinitus revelata; et quoniam hæc quæ pia et obscura, hinc etiam nia theologia inscienda est; inde etiam theologia fidei sive ex omnibus quæ sit, et quæ sit obscure, ita sit fidei sive obscure et inevidenter. Tunc ait.

Quæsitum an theologia distinguatur a Fide?

Dicit affirm: Ita tunc ait Cornu: nam theologia et fundatur in dictis et Conclusionibus ex articulis Fidei colligit et deducere, Fides non ita. Fides immediate nititur testimonio dicentis, theologia non ita nititur et argumentis. Sic in theologia Fidei sunt ut habitus principiorum et habitus Conclusionum; sicut non lumen naturale sic aliquas argumentationes dicit effectus principiorum, deinde non sic colligit Conclusiones; ita lumen Fidei sic argumentationem illuminatione testimonio et auctoritate divina. Theologia non inde colligit Conclusiones et argumentando, discurrendo, dividendo, definiendo etc. ergo theologia est discursiva, sed Fides; et licet aliqui cachinnent in discursu quia nimi antecedens et consequens est de Fide, sed tamen hoc tamen est acus; theologia non est ratio sua argumentis et discursiva. Ait.

Dicitur: Fides ad Hebræos 11 est argumentum non apparentium; et Fides argumentatur et discurrit, ergo non differt Fides a theologia. Confirmatur: quoniam eadem Conclusiones pertinent ad Fidem et ad theologiam, ergo non distinguuntur. Confirmatur ratione: si aliquis negaret aliquam Conclusionem theologicam esset haereticus, ergo Conclusiones theologicæ ad Fidem sunt referendæ et non ad habitum sicut distinctæ, non prima: nam si quis negaret dum subest duas contradictorias, esset infidelis et esset haereticus. Secunda prima, quoniam haeresis est per immediate contra Fidem.

Sed quia Fides in sacris litteris dicitur argumentari, discurrere, iudicare, quia fiat rationes de rebus divinis, ex quibus ita consulamus scripturas eisque doctores, facile ita iudicabimus. Ad primam Confirmationem nitur: quia eadem Conclusiones quæ sunt revelatæ sunt propositiones Fidei, quæ non sunt deductæ et discursu et ex ut argumentis collectæ ex divinis oraculis, sunt propositiones theologicæ, et quæ non sunt Fidei et theologiæ et idem. Ad illam Confirmationem dicitur: quod aliquid est contra Fidem, uno modo immediate ut est, si contingat aliquid propositionem contentam in sacris litteris, et definitam in

Concilio generali. Ergo modo mediate in consequens sicut negat propositionem illam ex propositione cognita lumine naturali et alia habita a Fide, et haereticus mediate et consequenter indirecte, quoniam ille talis non plumbit caecus circa lumen naturale, sic nostri plumbit caecus contra Fidem, unde sicut hoc negantem deprehendunt, et in eius incredulitate qua non credit aliquam propositionem Fidei. Cetera.

Hic ergo dicit: Asserens theologiam resolvit in testimonium dicentis et inspirantis, ad resolvatur in sua propria cum innitant testimonio dicentis, quia theologia est Fidei.

Ad hanc Corolla. Nec remote et immediate sive innitit testimonio dicentis, proximè vel immediatè syllogismis evidentibus et virtutibus argumentationis non ita se habent Fides et theologia sicut illa principia et assensus conclusionum, sic assensus conclusionum in illis, quemadmodum resolvuntur in illa. Cetera. Vasquez quae ac sufficiens q. 1. a. 2. d. 6. ex sic loquitur: Posita evidenti consequentia ex articulis Fidei, sic ex una de Fide et alia naturali sine conditione quia consequitur assensus Fidei infusa, sicut demonstrando theologia quidem se habet theologo demonstranti sicut Concilium cum de Fide aliquid declarat, se habet Ecclesiae, solum in discrepantia quod Concilium id quod definit illos proponit credendum, ita ut eos credere teneant, sed in theologia illis solum proponit quod est evidens consequentia ex articulis Fidei et ideo propositio quae est contraria theologiae conclusioni tota est coronea in se haeretica, quia illos credenda proponit. Propositio in Scriptura, in definitionem Ecclesiae contrariam vocat haeretica quia illa illos proponit credenda, similiter quod habent theologiam dicunt quod evidenter ex una de Fide et alia naturali, sic ex utraque de Fide, et in credent conclusione est haeretica, tunc quia facta et dicta suppositione tenetur illam credere, tunc quia eo ipso non assentit ut alicui praemissae quae est de Fide. Vasq. Cetera.

Quaeres ergo: An sua theologia sit subalterna theologiae Dei? Ad Vasq. Tunel, Gamachaeo et Hackero negant. Sed Log. de propria ac genuina Fidei ac aliorum philosophorum subalternatione, fingere

n. aliud est posse litigare in verbis ipsis, sed non in sensu acceptione
loquendi est, alias ut ait Vasq. adverbit q. 1. a. 2. d. 6. c. 2 tribuere
possemus Deo sin metaphora sed, praeventionis et id genus alia.
Omissis a. alijs rebus probabilibus ratio ja est haec, qua ad sensum propriae
dictae subalternationis maxime hac conditio requirit, ut saltem
aliqua ratione accidentali obiectum subalternatae differat ab obiecto
subalternantis. Ideo a. ratio illa S. Differentia quae sciae subalter
nata contrahit obiectum subalternantis accidentaria esse debet.
ad S. Differentia sit, S. ratio propriae ex qua obiectum pluens in ordine
de obiecto contracto et determinato scientia diversa, ut ergo de
scientia sit agere de obiecto, speciebus et proprietatibus obiecti, quae in dee
hic ad theologiam Beatorum pertinet est de ipsis de principijs et articulis
fidei, de quibus est theologia nostra, sci de Deo, uno et trino, Christo Deo et
homine etiam de omnibus alijs veritatibus, quae ex articulis theologiae
ipsam deducit, et quae illa habent unam subsistentiam, humanam
voluntatem. Nec refert quod cum Caietano objicias: Obiectum theologiae
addere ratione aliquid accidentaria obiecto Dei et Beatorum vid. Esse
revelatum, ratione hac ratione est ratio aliqua obiecti cognita ut loquitur Herveus
Tract. 1. de theologia dist. 1. nam, cuiusmodi debet esse ratio accidentaria,
quae postulat obiectum sciae subalternatae, si tum conveniat cum
certo principio dictum ad assentiendum articulis fidei, ratione ideo
assentimur quia a Deo revelatos. Quae ratio etiam est Vasq. ut
et Gamacho et Gumel. Et igitur similiter sciae Beatorum et nostra
et de ipsis rebus et tum alijs sciendi modis, non ut scilicet quidem
principijs Beat. nostrum sunt evidentes propria, sed tamen quod tumel citant.
Ratio 2da: scia subalternans et subalternata sunt et in eodem subiecto, ut
in theologia nostra et Beatorum quae c. Gumel 1. p. s. th. q. 1. a. 2 q. 3.
Adde ex citato Vasq. quod subalternata semper ulterius tendat quam sub
alternans, in cognitione obiecti, ad nostra theologia in ulterius quam B. B.
tendit, eius et intensive et extensive minor est.
Caterum adverte ji ex citatis Gumel nostra theologia saltem sinit quod subalternari
theologiae B. B., sin hoc non obstat Conclusioni nisi quod de specula subalternatione
Logica, de qua non in obiecta sunt verba Gumel 1. p. q. 1. a. 2. potuit in
contrario recte et sunt ad alijs dicta. ad id notandum ideo me mentio non fuit
facit. Ideo scia subalternantis, neque non omnibus usurpat, is sua Jugiens.

Ad. a. 3. 1. ph.

Quæstio 3ia
Vtrum theologia sit una scia?

Nota
Quod theologia sit una p. ab. Notandum 1o q. ipsa sit scia unigs. ratio formalis obiectiua, obi: patuerit à nra ad dd. sit una altera obi. in potentia E, 1. q. obiu constituit in genere rei, et ea quæ gerit in ut scie.

fluunt ratione et E mediu in demonst. ratione, sicut 1. q. formalis ratio hois in scia de hoie, et hæc di ratio formalis quæ et hæc E quidditatiua obiecti ut sic E. Altera obi. in potentia obiu E, et qua scientiæ potiem et habitus scientificus et q. constituit obiu in genere scientiæ, nec E illi quidditatiua sed solum denominatiua sibi et hæc E cognoscit à potia et si hæc sit continuata tunc erit 4 actus, sicut 1. q. lumen E ratio subiecta cuidet colorem q. est continuata E id q. uidet, sed tunc q. actus hæc continuata obi. vocat ratio formalis subiecta q. E medium assentiendi conclusionibus. Zumel in p. 1. 1. 88. q. 2 a. 3.

Notandum 2do: sicut in scia probabilitas et certitudo specificantur f. ratione formali subiecta in ut ratione formali quæ. Ratio E qa ratio formalis q. constituit obiu in ratione rei et E absoluta ratio formalis ut sub qua constituit illud in ratione scibilis et respectiuo ad potiam. Ex quo colligit q. iuxta unitatem diuersitatem rationis formalis subiecta scia fuit eiusdem et unius et diuersa specie. et a pitiori c.

Nota
Circa probationem 2di con. ia, q. obiu sit distinguitur specifice scia qa notg specificat à termino ad quem scia E notg q. potis scia E. Cognitio ipsa cognitio ut E notg q. obiu. attributionis à termino ad quem q. E.

Ad q. 2nds affirm. in ultima pte con. ubi unde probatur nes. Circa hanc con. advertendum 1o Quod ratio discursiua f. nulla tale ratio ad discursum (omissa ratione) f. ratio et realis eiusdem consequentiæ in id ratio formalis obiecta theologiæ, ratio E, qa illa E ipso discursu sed f. in ordine ad effectum conclusionis fidei applicatio agendis realis ad rationem, et fuit illa applicatio à E ratio f. ratione agendi et non illa illa discursiua f. eiusdem consequentiæ. Adde q. ad Adde et dicit philis syllog. f. ratio syllogistica non uocat medium aut ratio scientiæ, f. tm modus et instrumentum scientiæ. ita Tanner d. 1. de theologia q. 3. dub. 2. n. n.

A. Advertendum 2do: ex Zumel hic q. 2 a. 3. q. Circa unde potest concludere et ratio formalis subiecta non distinguit ab ipso lumine l. ab esse formalis luminis. f. Contra ratione ad con. 1ae

Dicis 1o: Ratio formalis sub qua realis debet in obiecto constituere aliquid positivum, et revelatio nihil ponit reale positivum in obiecto, ergo solum in revelante, i. in eo cui fit revelatio g.

Rp. Dist. ma. Ratio formalis quae debet constituere aliquid positivum in obiecto con. Ratio formalis sub qua debet neg. ma. ad abstractionem Rp. a mata singulari sic et ratio formalis sub qua obiecti physica et abstractio a mata singulari est et sensibili, in ea ratione et ratio formalis sub qua obiecti mathematica. et abstractio a mata singulari et sensibili et ratione f. a mata intelligibili et formalis ratio sub qua metaphysica. hae a. abstractiones nihil reale ponunt sed potius tollunt. ita Fonseca. Gamachaeus hic q. 1. art. 1. sic ordinat: Ratio formalis sub qua Fidei, in obiecto revelatio sed potius aptitudo in obiecto ut cognoscantur et revelentur, talis a. aptitudo revelationis est in ipsis rebus, antejacentibus et sicut actu, nec differt recipta ab essentia et natura obiecti. ita Cajet. atque hoc ipse satis magnum habere videtur in verbis, sed 1. p. q. 1. art. 3. ubi non solum de revelatione loquitur sed etiam revelabilibus, ad hoc loquitur: quae igitur secundum se considerata aliquam sunt quod sunt divinitus revelata sive quoad et divinitus revelabilia coincidunt in una ratione formali obiecti. et hoc modo plures alii Auctores exponunt illud Revelabilia. ita mihi. indorum sit videtur hoc ipsum Gamachaei nonnihil contrariari illi et Zanet. Adverendo figura ad signum ff. nisi forte de lumine f. ipsa luminosi formalis aptitudinali loquitur dicat.

Dicis 2do: Revelatio divina est sic sicut Captor et Credor, et nulla res specificatur a Captore. g.

Rp. Revelatio activa se habet ut Captor transeat, passiva neg. et revelatio passiva est ratio formalis sub qua, et ea Credendi fame videre e ita mihi.

Dicis 3o: Fides et theologia sunt duae species habitus, et uterque innititur divinae revelationi; g revelatio divina non constituit unitatem his.

Rp. quamvis Fides et theologia in una ratione formali sub qua convenient differunt sic ex modo procedendi, et sufficit unicus hanc et illam; Fides n. innititur immediate Auctoritati divinae, et assentit revelationi et articulis Fidei g. et theologia n. innititur immediate

NB

NB

NB NB.
Ex his colligo q. dicent sic reales. g. sic est de obiecto quorum fina e reales.

NB

rationibus et argumentationibus et revelatis assentit et aliud. quare
in 1. p. 1. th. q. 2. a. 3. et ratione finali sub qua theologia Vasq.
q. 1. a. 3. c. 4. sic loqui: quemadmodum medium demonstrationis in qua
[illegible] fit ratio finalis sive ad aliquem, sic in theologia medium
et principium quod assumit ad inferendas conclusiones est ratio finalis
ipsius, et cetera sub eo respectu a theologia considerantur, quia
igitur theologia in ordine discursus theologici assumitur propria
ex quendam deo et revelata, quia creditur revelata et,
ideo cadit sub genere rationis obiectivi finalis s. medii formalis rationis
sive theologicae; quocirca theologia prout dicitur esse una scientia
Hoc autem et si dicamus assimilari in demonstratione propria
cuiusdam fidei infusae s. fide huius utrique in quanto tamen
credimus ea a deo revelata. ita Vasq. cit. Ex quo ego colligo
dicere revelationem esse rationem finalem sub qua theologia et aliae
fidei, nimirum in concreto simpliciter esse rationem finalem sub qua
theologia, et in abstracto fidei. Et hoc mea interpretatio
et assignatio est ordinata ad exactam doctrinam Tomasii d. 1. theologia
[illegible] q. 2. dub. 1. n. 9. et 10. ubi sic loquitur: theologia habet rationem
finalem divinam s. ex quam immediata et completa et principium accidens
cadit ut creditur fide divina s. et ipse assensus fidei circa principia
revelata. Et in ipsa assertione et sic loquitur: Ratio attendendi
abstracto. ita cit. Adverte hic circa verba fundamentalia quae ait
rationem finalem sub qua theologia et principium revelatum ut creditum
fide divina, sive ipse assensus circa principia revelata et sic loquitur
de diversis rebus, non quod principium revelatum ut creditum et intelligit ipsum
Deum sive, prout substat denominationi revelati et creditum, intelligit
ipsum Deum revelatum sive et cognitum procedit quod
ipse assensus circa tale Deum. Et Ill. professor noster in suis thesibus
de sua praestantia hunc assensum fidei appellat rationem finalem sub qua
theologia immediata et proxima, revelationem divinam mediata
et remota s. ultima.
Adverte etiam ex eodem fundore loco cit. n. 10. ex discursu s. naturali
evidentia consequitur spectat ad rationem finalem sub qua theologia

Sed dum dicit q modus cognoscendi oppositorum dum s. gnosia et
gnosis est illum, non confirmari per illo q. postulat si fia syllog.
a noscat medium aut non sciendi, si hui modi aut in numero sciendi
Ergo si theologia q una sua qe sub code lumine supernali si
sub revelatione considerat cum eo lumen naturale una sua, quia
similiter sub code lumine naturali, si illum considerant.

SB.

Ad 2. neg. paritate ad lumen illud supernatale cum sit semper aequale
et eiusdem rationis et semper ad constituendi unitatem theologiae, lumen
naturale cum sit variabile et penitus terminatum s. obiectum ejus
fieri fiat, in se firma et constans, non constituendi unitatem
scia, et lumen in ab ipso lumine naturali petunt specificationem sicut
aliud quod ab ipso obiectum ut illa sit et q ratione formali sub qua in
ineffabilis constituunt. ita patet.

Ad 3. Habitus erroneus e multiplex sive sum et in ung. rg et
habitus veridicus, ans pbi: non ne hoc ergo in ut ung habitus, si ut diversa
pro Rerum: etia e n. fmij etia habitus c. seq. patet: Nam
contrariorum eadem ratio, q quod unum oppositorum multiplicat
multiplicat et alterum.

Ad neg. seq. ob disparitatem non habitus veridicus essentialiter ab habitu Con
distinctus q. ide medium et qq eadem ratione formali sive revelatione
divina q habitus erroneus pt diversi qq diversa motiva. non
sunt ergo erat qq prauum sua illum: Lutherus qa negat se prodidisse
fide q uni et eidem mysterio duo pre distincta virtutis opponunt
V.G. Liberalitati opponit avaritia et Prodigalitas ita Tomas
in 1. p. 5. 4. quaest. ad probandum seq. rndet: Axioma istud ad
mittere explicationem, aliquin sequeret contraria in re contraria,
sed contrariorum eadem est ratio. Cum axioma istud jo intuitu videt
nulla contraria sunt sub ratione sua similia, ac consequens in
contraria qa inter similia in se contrarietas, si probetur quod com
venientia. admittit igitur hoc axioma quod R.P. Georgius Rech
in suis axiomatibus philosophicis hanc explicationem: per to Rabio
indicat definitio, adeo ut q definitione sit alicui rei, alia aliquo
modo eadem definitione ejus contrarium cognoscat defectu. si q cognoscit
hanc Rem in silua, cognoscit alia ejus priuam, nor e sit eu habere
priuam, licet hoc ei illud naturaliter cognitum non nouit. ita Lit.

SB

Quæstio 3 qta.

Utrum theologia sit tl speculativa et practica.

Notandum 1o quod licet speculativa proprius sint ab illa ita practica a volitate; nihilominus tamen in sp. 1 th. q. 1 a 4 not. 1. Veritas speculativa definitur et conformitas ad rem, satisfacere e contrario veritas v. practica et conformitas ad appetitum rectum.

Notandum 2do. Nomen practicum sumitur et sumitur dupliciter et sumitur nomen v. significat solum practicum sed speculativum sed speculativum et quod opus. tamen cit.

Notandum 3io solum speculativa sunt semper et dicuntur necessaria et in sua potestate, quamvis sua versent circa rerum definitiones essentias et proprietates quales se habent et sint. Solum v. practica semper et quod contingentia et in sua potestate, ut dare eleemosynam vel donare etc.

Notandum 4to: prudentia nihil est aliud quam opinatio imperata de illis per imperium voluntatis, quia nihil est aliud quam voluntatis, sed ad voluntatis potest esse prudentia in quod est prudentia, eo quod omnis opinatio regulata et sicut practica est prudentia opinatio et illa ita regulata et sic non per hoc est dictamen practicum sunt speculativum cum illa speculatio ad illa et sic tale dictamen regulata. Tamen cit. et Vasq. hic q. 1. a. 4 con. 1 et alii illum est prudentia, quia sic volentes esse, et ab alio reflexo media electione dirigit. ita dicit Scotus Gaudiacus hic q. 1. c. 3.

Notandum 5to: cum quis sit theologia sit practica et speculativa nomen practice et sua illigit tacere, quia sic non solum disponit et se ad alia immanentes, quales sunt circa deum odisse peccata et dicta ad prosilitat externos et transeuntes, ut dare eleemosynam, restituere rudem, et ita Gam. cit.

Notandum 6to: speculativum et practicum non est differentias essentiales theologiæ sicut Scotus Gyraldus, licet sint tales respectu finium naturalium de quo in magnum et apud Ar. dubium quia volunt dicere solum arguere differentias essentiales, quia practicum est et speculativum non specificat ipsas res, sed ipsum dicunt quod et practicum et speculativum est

f. th. a 4.

in se est de hoc dicis. Ratio se in qua quia in superiori sunt prior
quam in posteriori cognoscunt, sicut v.g. ratio rationale et irrationale in
homine et brute differunt et essentialiter, in rationali vero cognoscunt et tam
et accidentaliter differentia, ita etiam practica et speculativa
differunt in interioribus sunt essentialiter differunt in priori et posteriori
ratione scilicet rationalis et irrationalis quia ratio rationalis ex ipso quod est rationalis
lumine ad speculativa quam practica cognoscit quam. Ita mihi
videtur quod dicit Hakeys hic Tract. 1. d. 2. Practica et speculativa sunt
ex differentiis inadequatis theologiae constituentes et collectae sub eadem
ratione fidei sub qua scilicet revelatione divina quae movet ad effectum
ad practicos quam speculativos. Ratio ita est quia immediate respondet
quaestioni in principio huius de fide thesi ex parte speculativae et
practicae in theologia fidei et habitus quae se intuentur sed se
habent ex parte obiecti rationalis, fidei scilicet revelationis divinae et sub qua
quae se illi sunt ex parte obiecti rationalis, sicut ad constituendum immediate
specifice habitus ita nec dividunt essentialiter differunt
quemadmodum et contra utrumque sunt ea quae occurrunt ad rationem
fidei divinae. Quod ad rationes speculativae et practicae se habent
ex parte rationis divinae in habitibus supernaturalibus patet
quia in illis ratio divina est aliquid extrinsecum deo, nempe in fide
supernaturali, authoritas revelationis divinae, in theologia ratio fidei
sub qua remota et ultima est eadem revelatio divina, proxima
autem ipsa assensus fidei, quae cum constet ex extrinseca possunt
illa movere pro ratione obiecti naturalis, nisi ad speculativum
nisi ad practicum assensum. Ergo et illae se sed in habitibus sic
naturalis, ita horum ratio motiva cum sint ipso principia et media de
monstrationis et actus obiecti intrinseca, hoc in ea ratione sua et practica
sint et speculativa; ergo est ratio speculativae et practicae
in illis essentialiter differentia importata ita ut dicit.
Nota 30 quaestionem Scotti in ingressu simplici non theologia sed
sed practica et speculativa quomodocumque si an sed talis
habitus et eminenter et virtualiter.
sive genitalis.

Ph. Theologia est finalis et in hac eminenter speculativa sit et practica ita notificat Vasq. Gamachus et hic rationes suas assignant in cursu.

NB Quaeres, ad sit theologia est finalis et in hac eminenter speculativa et practica?

Ph. Theologia est finalis speculativa et practica nil est aliud quam theologia habet ratione finis dicitur finalis quod modo speculativum modo practicum et in hac finalis quam ratione finis speculationem dirigat. Verum hic adverte ex titulo Ph. pr. modestio phys. 48. to finalis ab accipit, quod cum dicimus physica est speculativa finalis non hic accipit to finalis pro oppositio to eminenter aut virtualiter, quemadmodum dicimus ignis est finalis, calidus, sole est eminenter aut virtualiter; et in physica in solum hoc pacto finalis, sed etiam finalis pro to finalis id sufficit ac essentialis.

Ph. Finalis, principium theologia sc. Fides est practica, ergo et theologia. Nota sed quia theologia solum versatur circa ea quae fides credit, interaliis patet quia Fides tota est intenta ad agendum et operandum captivando illud in obsequium Christi, ordinatur ad opus charitatis, non plenitudo legis est dilectio, ad Rom. 13 et Jacob. 2. Fides sine operibus mortua est.

Ph. ex Pulci: Nec Fides est habitus practicus et speculativus ut docet S. Th. 22 q. 4. art. 2. Ad Confirmationem vide Salis. S. locus satis probare theologia est practica, si in ostendunt hic esse practicam, est in ipsa speculativa sit. Tunc. hic p. 5. th. q. 1. a. 4. C.

Dicas: Tractatus et finis et medium est practica, ad theologia habet et finis et medium.

Ph. Finis principalis theologiae et primum in est praxis et operatio, imo potius finis principalis est nostra Beatitudo. Cit.

Dicas cum Tamero C. q. hic d. 1. q. 4 dub. 3 posito est in hac tendia, theologia est simpliciter et absolute loq. speculativa quemadmodum ex notitiis et conclusionibus sigillatim loquamur practica et speculativa. Ille habitus est absolute et simpliciter speculativus, cuius obiectum totale attributionis in est operatio aut et operabile sit et mere

speculabile; ad Cbm theol: non Eg è tale g. Confir: 3o:
Ad V.g. physica & simpl speculativa etiam forte aliunde no
tia particularis in illa Cbm sit ad praxis; V.g. Antifa
& illo f. illo modo possibilis, metalli cujus impedit fugore
fovet calore &c. Ad: Denominatio sit à potiori, q cum principium
Cbm theologia sit speculabile ab illo debet desumi theol: deno
minatio.

Ad: dist: ma: Ille habitus è simpl log. speculativus cum Cbm totale
et totaliter sumptum & speculabile Con. mai in totaliter sumpto
neg. ma: sed Cbm theol: istud et totaliter sumptum & speculabile
neg. q et Conseq. Nd cum Eg à theol: 3ple possit sumi f. consi
derari, sic sum se ita ut Creatur et Finis Ultimus & ut sic totali
ter sumptus à tri speculabili, p. et tri operabili, o. ideo ut p. nos
sit p. ut p. nos possideat, ad de ratione sua practica sit & ut
Cbm igitur f. ipsa sint, ut patet in libro historiae artis g. &
Corim, q. in è de ipso historia habitu efici debet. da mihi.

Ad 2am Confir: vel: neg. paritatem: ad Conclusione et effectus
practica quos elicit theol: à propriis actis ipsis theol, Conclusiones
a. illas practicas quas deducere videt physica, in tal physica
q Chimica ut ipse Tanneri fatetur, adeoque mirum in è si ab illis
denominatione nulla sumat physica; da mihi. Ad ultim: Ide:
Illud proxima à Ei nullam necessitatem p. intellectu impedire: Unde ea o
non potior et spiritualis et tri ex denominatio hoc ab illa spiritua
lis: impedit o. q. hoc Bonum è ex integra causa. da p. g. Rect.
Ad cont speculatum Ei Ei alia bona sua, et melior ipsa practica
ut ita Satim dicit impedit quoq. q. illud Bonum è ex integra caus.
quo minus theol: dicat simpl speculativa, et denominatio sumat
à potiore quando ostendit Cbm Attributionis in è ex integra caus
1. totum et totale speculabile. p. Contra hoc

Cbm Attributionis theol: è Eg sub ratione Entitatis, et à sub ratione
Creatoris aut ultimi Finis g totum et totale & speculabile.

Ad 3o: etiam contra Ea parte cbi nullus sit defectus quo minus theol:
simpl dicat speculativa, in defectu iste certe ex parte ipsius
erit theol: q. ista elicit actus practicos q. quos impedit quo minus

NB

dicat simpli speculativa, qd omis ors

Ad secundo neg. Conseq. ad Ante. dr: q licet Deus sub ratione deitatis qua est solum speculabilis, et non sub ratione ultimi finis sit solum attributum mutatis qua talis deitas est qua ratio s. origo ultimi finis est Deus et ultimus ac finis qua Deus est, ideo ad id quod origo practici.

Si hoc sufficit ut theol. dicat ehd practica quando dr attributum eis et ratio s. origo practici, hoc ehd physica dnda erit practica, qa similiter ratio talis sibi illis sci. realitas et origo sibi practici, vel realitas et origo sensibilis, qa dicit ei sensibile qa reale est, q est solum practicum medicina practica.

Ad neg. seq. ob disparitatem, nam realitas solum origo et ratio sibi practici sci sensibilis in altera sua sci medicina, deitas et origo practici in earum sua et theologia, quod prima semper afficit ut dicit ehd debent practica et practicum et sib. et quodda malum non absolute sed comparate ad speculativum ita mihi.

NB Adverte sive speculativas nobiliores esse seipsis practicis, qa sua speculativa quasi dicit et suavitate contemplationis quiescit, practica vero negotia quaerit, sollicita est, et ad opus excitat, unde speculativa est gratia sui, practica vero gratia alterius i. operis, et quoniam splendior est quod quod est gratia alterius, splendior est scientia speculativa practicis, sicut dicit et splendior semper ita semper p. et sub. q. r. ad 4. p. c.

NB. Ista quaestio pertinet ad Quaestionem 2dam.

Qo. An theologia sit habitus realis et aeternus, an sit realis et infusus?

Ad 1o Habitus theologicus quoad substantiam est supernaturalis intrinsece, ita tenent sic dr. de theol. q. 4 dub. 1 tit. 2. et dr quod sunt apud eundem citati. Ratio est qa ois habitus cuius ratio talis obiecti s. sub qua est supernatural is necessario ehd ipse in se et quoad substantiam est supernaturalis, sed theologia ratio talis obiecti est supernaturalis, g. patet prob: qa principia et intrinseca ratio habitum determinantia est a ratione talis obiecti. omnis constat sed ratio talis theologicum est alterius articulum Fidei, sed ipse est supernaturalis, g. et ratio talis obiecti theol.

prius constat ex supra dictis min. proba: qa assensus ille fit et alij actus specificat a subiectivo et nouo fidei subque, hoc ra
E supernaturali sci. veritas divina. g. ratio 2da: actus theologiae E sup
naturalis g et habitus ante. probo: nq vis actus procedens et duabus causis
efficientibus naturali una tanqm potentia et supernaturali altera tanqm habitu E
actus intrinsece supernaturalis ut videre E in actibus eius virtutum super
naturalium; nq actus ex duabus causis procedens quoad rationem supernatu
talis in sua parte deficiens et ut aliter dic. si assensus theol. f. actus
procedit qdm effective a naturali potentia illa et sit tn dupliciter modo
mediate) a fide velut habitu principium theol. g. sup. supernatu
proba: nq effectus sapit naturam suae causae, cum ex actus theologiae sit ex
habitus theologici sapiat sui, naturam illius. ratio 3ia: Nullum opus natu
E se et necessario pendet a causa partiali supernaturali quatenus, qa non
sibi ipsi et in suo genere sufficit; nq vel in amat superflua ita in
necessarijs in deficit, quidqd in Deo fecit fuit bona valde: si theol.
habitus et suo genere ipso pendet necessario a causa partiali supernatu
rali qua tali, nimirum ab ipso habitu fidei ut eliciente actum supernatu E
ita Tomas cit. ratio 4ta: habitus fidei E supernaturalis g et habitus theol.
proba: ex se constat seq. proba: habitus principium debent esse eiusdem
generis et ordinis cum habitibus conclusionum, principia debent continere
in se conclusiones g cum habitus fidei sit habitus principium theologiae,
et sit ordinis supernaturalis, erit et habitus theol. supernatu
ralis E habitus conclusionum. ita mihi. e.
Ad 2dm: theologia habitus quoad substantiam in E propria et simpli
citer, si intuitus ita Tomas cit. n. 3. q supponit habitum propriae
ac simpliciter aequalem E q omnis actus causalis efficientia physica
producit et agit. infinitum n. q excedit vires et facultates humanae
naturae, nisi per actus Dei modo producit, et sit a Deo efficitur efficio
nisi actus aliqm dispositive agat ut ordinat virtutes habitus supernatu
ab adultis agit et complaceat sint. probo ratio: nullus habitus su
naturalis quoad substantiam sit dicto modo producta cum quemcumque habeat
principium completum constans roborandi aliqd supernatu. g.
Ad 3io. E Sn naturalis et actus quoad modum ita nobiscum cit. n. 5.
et s. th. sim q. 1. art. 6. ad 3. ubi sic dicit: Sanctae doctrinae studium

Illigitur a. p. sic exercitione et studio in quo à nobis ipsis
producat habitus theol: ut alij habitus moales acquisiti, si quodcumque
dispositione et conditione sua instar aliarum virtutum moralium
NB. et infusarum à nobis comparet. Quare, q. ad theol: habitus et
supernatalis et infusi ad gradum gratiae obtineat an ad gratiam
gratis datam an ad gratiam gratum faciem? R. Et quasi
medium ergo n. sic propriis studio comparat, saltem iuxta legem
Dei ordinem sicut gratia gratis data. ergo directe et principe
in solam finem utilitatem et sanctificationem cedit ut gratia gratum
faciens, ideoque ad habitus qui se infusi sit commendandum, quia utilitate
qua se in directe spectet potius gratiis gratis datis annumerandus est, iuxta illud 1. Cor. 12. v. 7: Alij a. datur per sanctum Spiritum &c.

Quaestio 2ta.

Ad a. 1 ob. 1. th.

Utrum theologia sit dignior alijs scijs?

Ad q. 1 ita affirmatur. Aug. et Gregor. et 1. th. q. 1. art. 1 sunt
scijs speculativarum n. sicut una altera dignior dicitur, tum ex
dignitate rei. Et quidem ab utraque hac sua dicitur
speculativas scias excedit, sin considerandum quod, qua alia sua
considerant sunt ex naturali lumine rationis humanae quod posse esse
dignitatem n. rei qua ipsa scientia propriae et de ijs quae sua altitudine
rationem transcendunt, alia n. sua considerant ea tantum quae rationi
subdunt. Practicarum n. sicut illa dignior est quae ad ulterior
finem n. ordinat, sicut civilis militaris, nam bonum exercitus ad
bonum civitatis ordinat. Finis a. huius doctrinae in quantum est
practica, est beatitudo aeterna ad quam sicut ad ultimum
finem ordinantur omnes alia finis sicut particulares. Unde
manifestum est hanc tam modum esse dignior ex alijs ita
1. th. Cit.

Et videtur theol. esse splendior oculis alijs scijs tum evidentia, tum etiam
ipsa metaphysica. scijs enim evidentia qua splendor sua n. summum
ab evidentia quae intuitus Arist. 1. metaph. c. 2 et 11. pecto. cum
dicit quae melius et optime de rebus maximis habere cognitionem
mingere certam evidentiam quae de rebus nullus sicut evidentia. summum quod

hac essentia à subo et obo. nec ea sola specificant et distinguunt à subo et obo n. evidentia et inevidentia metaphysica: nec etiam metaphysica habent diuno modo etiam esse bene pro subo in suo adequato, nec etiam esse bene ut bene et illum esse solum ut studio et nae et seu naeliu, theologia n. esse bene ut studio seu naeliu et etiam supranaeliu v.g. Gnae et gloriae ita Tanner d. de theol. q. 4 dubio.

Dices: etiam scia Juris Canonici siad ipsi Canones ad spiritude bonum Ecclie, aeternaq; huius salute ordinat, et l. cit. extendit l. eaq; ipsa theologia practica.

Respondeo ex: duabus n. de causis theol. hanc finem ipsum multo effectius attingit. ja et ea Canones Ecclesiici cum sint ejusdem legis humanae directi ad se actus et dispositiones mere internas auct, in quibus potissimum ad salutem momenti et, quae non et sunt loco dicet; cum tum theologia de internis maxime virtutibus nimirum Fide, Spe et Charitate l. maxime instruat, divinaq; de ijs Scripta exacte explicat, et inculcat. ejusdem et quia prior est. ac Caelia leges et secunda quae se directe ac immediate spectant, externam Ecclie politiam et Ecclie inter se commercia. Leges n. divinae quae theologi ex Scriptura sacra inprimis, alijq; Patres regulis proponunt et explicant, interna mentis et conscientiae puritate potissimum respiciunt. theologia igitur tanto effectiuius hominem ad aeternam Beatitudinem consequendam disponit et ordinat, quanto interni virtutum actus, et ipsa conscia delibatae puritatis plus ad salutem momenti adferunt, quam actus externi, et inculpata inter Fideles conversatio ita Tanner cit. n. 10.

Quaeres cum theologiae essentia et dignitas etiam sumat à certitudine NB.
inde et theol. sit certior ceteris disciplinis scientiis? pro quo
Notum, 1o Certitudine dupliciter: Obi et formalis. Certitudo Obi nihil aliud quam immutabilitas in essendo, s. existendi necessitas. Certitudo formalis idem est quam: infallibilitatis et adhaesionis. ita et quia n. ab ipso obo materiali, sed ab ipsa ratione formali sub qua, quae ipsa nihil aliud est quam infallibilis veritas, seu ipsa infallibilitas essentialis. et hac potissima est ut docet S. Th. 1. p. q. 1 ad 1. a qua desumenda et denominatio.

Ista est firma et constans adhaesio illis excludens omnem dubitationem; vocatur certitudo fidei, s. fidei, s. ex parte fidei; ita Toan. d. 1. de theologia q. 4. dub. 4. n. 1. hoc notato.

Ad 1o theologia certitudine fidei est certior aliis scientiis et aliis principiis absolute loquendo ex qua ratione theologia absolute est firmior et immutabilior ac necessarior in eis in essendo, sed etiam in existendo imo et in eis ipsis aliis principalibus s. attributionis, sed etiam aliis principalibus et minus principalibus sed ita infallibilia ac necessaria fallere possent subsistent divina fides ac revelatio id implicat contradictionem illa non esset necessaria sed non mentirent mentiretur Deus quod magis repugnat quod repugnat veritatibus naturalibus. Caeterum ex fidei fidei id non sed et aliud Zelia sed tunc ex suppositione l. et participatione ita contradictionem non involvit ea non esset ita mihi.

Dices: Illud principium qualibet est l. non est propria theologia sed quia involvit eam imaginabile certitudine ac veritate sed quia si veritas ac certitudo illis fieret actu esset de aliis veritatibus quia non illa propositio non est vera certe nulla est vera.

Ad Quae hic in s. p. s. th. q. 1. art. 4. q. un. quin decimus sacra doctrina est certior aliis scientiis et aliis principiis c. longe de principiis quae non includunt in qualibet veritate s. divina s. humana quale est dictum principium quia ex Deo aliquid revelat etiam includit hoc principium et revelat. v.g. cum Deus revelat se esse hominem revelat etiam quod est homo, l. non est homo; ita cit.

Dices: Haec propositio: Deus est v. est certior quam illa: Deus est trinus et unus c. quoniam si non est Deus non est trinus et unus principium theologiae; quia aliqua propositio est certior principiis theologiae.

Ad 1 illa propositio est principium theologiae, hoc est, quamvis non principium theologiae. cit.

Ad 2. ad 2. theologia habitus s. alterius qualitatis, et ex utraque s. nostra revelata s. ex una revelata et altera lumine evidente certior est aliis aliis scientiis et habitibus naturalibus medius s. infallibilitati. Ita s. th. hic q. 1. art. 5. Toan. hic d. 1. de theol. q. 4. dub. 4. numero

et alij apud eundem citati. nam et quia ubi ratio obscura est certior
atque infallibilior illi ad assensum et certiorem oportet certitudine
intellectus dicti. et ideo Theologi philosophi et omnes tam
gentiles revelata sibi ratione assentiendi infallibiliore quam habent
illi assensus naturale, videlicet lumen intellectus humani, sed
assensum fuit naturali Fidei, id est certis humanae divinae revelationis
cui repugnat falsum, ergo longe fugiat lumen rationis naturalis.
pro hac supponit nisi constat ex dictis supra. q. Confirm. ex illo Psal.
5. v. 13. Habeas firmum ad respectum servorum &c. Et hoc fecit dicit
Deus: Coelum et terra transibunt verba autem mea non transibunt, qui
dicit, nihil firmius imaginari quam Coelum et terra, et tamen firmiora
sunt quam ego ipsum et c. 16: Fuit Simon Petrus et dixit ei Dominus
mea et portae inferi non praevalebunt adversus eam. Item ad Gal. 1. dicit
Paulus: Si nos aut Angelus de Coelo aliud vobis evangelizaverit
praeter id quod evangelizavimus vobis anathema sit.
Dicet: Lumen naturale et lumen supernaturale habent aequalem certitudinem ratione
utriusque, id est ex, ut ex, in omnibus sed autem ratione quam Fidei aut gratiae. Quia
principia eorum veritatem habent aeque certa quam principia et Conclusiones theologicae,
Confirm: Ita ad lumen naturale aeque inclinat ad verum quam lumen Fidei, ergo
sequentur illud omnia errare. Confirm. 2do: Nam veritas est et sed
una simplex et indivisibilis.
Respondeo. Ad antecedens ad primam Confirm. Dico: utrumque quidem indi
nare ad verum ex sua natura, verum lumen naturale respicit ut ad applicationis
vulde et decepturum, tamquam nititur regula semper quia experientia
testatur fallaces et. tamquam et logicus Gram: lib. 1. p. s. th. q. 1. c. 9. n. partici
pat a nobis, nisi inspecta et ut multis ignorantia tenebris
mini deceptentur sensibus, quia sequenter hallucinantur. tamquam et
adventus quod lib. 1. p. s. th. q. 1. art. 5. q. un. lumen naturale est NB.
propriatus quia sua natura quia deficere potest ad lumen Fidei et
propriatus ordinis divini, quia innitur ipsi veritati dicti, et ideo
repugnat illud lumen et decepturum, et primae veritate nos
decipere, quia est regula omnium aliarum veritatum. Et ad illud quod
dicit: Sequentur lumen naturale in errare &c. R. s. ita id verum est
in ordine ad culpam diuinam Conscientiae contrahendam, falsum in
ordine ad apprehendendam veritatem, id experientia constat

Ad 2do: id falsissimum est, qa sifo adiuti lumine hoc naturali ipsa extrema de qbus agit et eorum effectus saepe neq; satis penetrare neq; investigare et cognoscere possumus; dico qa ut dictum lumen naturale proprietates ut sit naturae et potissimum de lumine naturali non est mordis et longior quamvis etiam angelicum ingenium quoad ut nec illud infinitas effectus sit satis insufficiens, quod defectibile est sed, dico qa lumen naturale in ratione sua ac obscuritate inveniatur ut dictum regulae infinitis erroribus et deceptionibus obnoxiae. et hinc est illud Sapientis: Cogitationes mortalium timidae, et incertae providentiae nostrae. et ps. 11a ois homo mendax. ita mihi.

Quis sic errant in ipso lumen naturale, f. errore sequuntur, qui in ipso lumen naturale deceptorium est, si ipse error.

Ad 2do neg. Antecedens nam falsi et ipso error et ipso lumen naturale sequuntur; error sequitur ut patet f. etc. ipso lumen naturale sequuntur qa illud ut patet in seq; sicut de illo nectitur natura mundi et scia f. erroris apprehendi et cognosci pte.

Ad 3tio: Con. Antecedens neg. Consequens; non ut lumen aliqd di cuti deceptorium sufficit qa est pro ocasione erroris f. ex inbecillitate sua f. ex applicatione erronea. ita mihi.

Tertio: Conclusio fiet probabilior debilior qm sum solle in eis aliqs theologis certis aliis sciarum naturalium ac evidentium assentibus qm una premissarum est naturale evidens.

Ad neg. seq. ob rationem in minore ita allata. ad ars dicitur: Sensus in est qd premissa debilior conclusio deducat et in eodem gradum debilitatis; aliqn qm una premissarum est contingens l. falsa etiam conclusio talis est, cuius in contrario doctrina dialectica ut doctrina syllogismo Con. Ipse pro fari premissa falsa et conclusione vera v.g. Omne homo est substantia, Aliqs homo est substantia. et ratio est qa conclusio in ab una tm premissa sic ab utraque pendet, adeoque unum et verum sunt in ab una tm hac ab utraque traxit, sensus igitur est qd gradus debilitatis in conclusione est, ex premissa debiliore venandet. ita Hakey fui.

Adverte, lametsi concedatur, qd in praxi intra examinandum syllog. theologicum ex una premissa naturali evidenti est debilior

syllogismo ex utraque revelata, sic aliunde fore existimem
distinctum aliquid fieri naturali, s. negationem quidem; ad ne
essendi solum inadequata aliter est supranaturali, quemadmodum
in naturali specierum essendi ratione consistit inadequata, quod
si solum et adequate naturalis est. Ita in totalis est plurium partium
ex quibus constata ex specifica et quo ita partialis est specifica
ita ut si s. ex utraque ipsis una dicatur esse specifica, caeteris partibus
ita specifica ita totalis inde constituat. Ita Tanner ex
Zumel hic sentit ex altera quidem naturali in quantum ex his
veritatibus cum tenebitur, monet hoc suo argumento: Ergo existimet
quidam hoc existimet ex suis sit certitudine supranaturale quantum et
consequens ipsa propositio: Ergo hoc existimet existimet ipsa quantum
sit certitudine naturale: ergo totum existimet maxima sua parte ex quantum inde
absurdum. sed.

Ut absurdum sit illa propositio: Ergo hoc existimet existimet
ut explicita et quoad substantiam remota divina revelatione
ergo si consideret ut deducta ex illa mihi.

Quoniam igitur sententia Cajetani theologia ex altera quidem naturali et certitudine
sit debilior s. in certitudine quod alia non theologia ex duabus revelatis
sit negat: et hoc est: quia utraque Cajetani in eadem est non fidei sub
qua et sumitur a quo hoc certitudo deducenda est, sic, ita certitudo
dicit s. revelatio sed nisi a illa s. propriam certitudinem non fidei
Ratio in disputatione tali theologica ut publicae probat Tanner
d. de theol. q. 3 d. 2. n. 6. probat: ex studiositate s. rhet. et alia ex
ratione praemittunt non ad fidem sub qua de revelatione quaerunt.
Ergo aliis habitus theol. dicit esse de toto deducta ex duabus propositionibus
revelatis, et sic diversus ab eo quod conclusione deducit ex una
quidem revelata et altera naturali certitudine. quod absurdum in ista
totum contorquet; sic probatur ita illi habitus procederent ex diversis
plane rationibus fidei formis, unus ex vera supranaturali altera ex
ratione partim naturali partim supranaturali duae rationes plus
quae genere differunt. sic impossibile est ut unus et idem effectus sine
habitus specificatus s. differentia ab origine et actione diversus, quia
sic impossibile est esse aliquid theologicum ex duabus rationibus fidei distinctis

quamvis specialiter solo gradu diversos, quidem seq. Quia differentia specialis
habitudo fundatur in ratione specifica, obiectum iustum coem. et ad
ratione specifica obiecta imitantur, differentia intrinseca specifi-
cantes habitus, quia duae et duae diversae rationes obiecta sunt
et ipsae differentiae specificantes diversae. Contingit ergo ut
in una ratio obiecta possit specificare et altera, aut si, illa
possit dicta esse ratio specifica obiecta in hoc. Nec dicit quod
coalescant in una ratione hoc impossibile videtur, ut duae diversae
rationes coalescant in unam. Ergo Conclusio theologica explicata
distinguitur ex una propositione revelata, et altera naturali evidente
per fidem credit propositio solo per pio revelato et per naturali,
ratio praecedentis dicitur revelata, ex ipso quod necessario
et evidenter adeoque infallibiliter cognoscitur cognoscitur propositio revel-
lata, ex a. ita connexa. nondefit nobis ex ipsa propositione
naturali quod nobis certo et infallibiliter constat conclusionem
continere in propositione illa revelata. Nec propterea sequitur
BB fore ut etiam in casu quo altera propositio evidens altera non
inevidens possit quod assentiri evidenter conclusioni. quae ad hoc
opus foret et evidenter constaret quod altera propositio inevidente
conclusionem contineri in propositione evidente, idcirco possum ut
quod evidenter scilicet certo assentiri conclusioni virtualiter contenta
in principio revelato. id non est impossibile; quia etiam ratio est quod
evidentia seu inevidentia conclusionis semper sequitur parte debiliorem
in a. quoad rationem scilicet naturalitatis, nec adeo etiam antecedunt quoad
rationem certitudinis ut recte annotant Suarez q. 1. prolog. a. 2.
et Molina hic q. 1. a. 2. d. 1. Sicut etiam ulterius sunt naturales
et supranaturales cum in pendent etiam a rationibus mutabilibus quae
aut res supranaturales. habet igitur ex propositione naturalis ipsa quod principium
ultimum scilicet solum ut conditio applicans obiectum principium fundamentale
BB Sic ad q. Utrum theologia quae propositiones duabus revelata
et in una revelata et altera evidente quoad certitudinem
adhaesionis, cedunt quidem sin quod assensibus naturalibus evidentibus plus
ipsa nihil magis simpliciter et hac certitudine superiores. Quia parte

expresse habet S. Th. hic q. 1. a. 5. et cons. 6 l. Ratio 2ª, qua ostendit
fidem certitudo illa adhaesionis, 1. ex parte habitus, consistit in quada
firmitate et immobilitate assensus, atq firmius et immobilius aliquo
modo ostendimus veritatibus evidentibus q veritatibus Fidei aut theologiae
illis se multo modo dissentire et opponere, nec de eis dubitare posse
ex tali apprehensione S. terminorum S. earundem rationes quibus ad tales
assensus inducti sumus, sint se simpliciter et absolute posse dissentire
et de illis dubitare aliud posse ex tali apprehensione medium se
et rationes quibus ad tales fidei S. theologi assensus inducti sumus.
Sin qd assensus theologi sicut et fidei quoad certitudinem adhaesionis
cedunt assensibus evidentibus. 2da pars tenet communis
q. 1. Scotus a. 2. et Henricus Gandavensis in Sum. a. 7 q. 2. quia
ratione: quia firmitas adhaesionis in hac praedicta habet ex absoluta
immobilitate assensus S. necessitate retinendi assensum ob evidentiam
obiecti S. aliud non ex ipso habitus quo assentimur, nec ex infallibilitate
rationis obiectae in sinendi nos quasi in se et dissentire aut dubitare,
nec ex claritate potentissima in dissentiendi, sed ex natura
et affectione ipsius assensus. Sed denique ex motione pia ac
humilitatis et affectionis Dei quibus ab his rationibus assensus
Fidei et theologiae e immobilior et firmior. Primo ex
parte habitus Fidei et theologiae non possunt illae rationes
formales dissentire veritatibus Fidei et theologiae, aut de
iis de quibus tales dubitare; statim ex eo ipso habitus ipsi amittunt
cum enim contrarii in illico fuerint habitus reales. 2do, ratio
obiecta theologiae cum multo infallibilior sit q assensus naturalis evidentis
non fuit nos ullo modo quasi in se et dubitare respicit cui
falsum nulla ratione subesse potest cum sit lumen naturale et suo quasi
cum ipsis subest falsum sit in ipsa plane ursum dem vio dubitandi
facultatem inferat, qa etiam perinde in rebus evidentibus philosophiae
falsum dubitandi l. contrarium assentiendi potiam relinquat, ut in
veteribus illis Philosophis Academicis et Sceptici accidebat, qui
propterea ab eis se assensu cohibebant, et illud solum se scire
profitebantur q nihil scirent. 3tio Fidei et theol. lumen (l.
habitus et auxilia gratiae, S. ratione formali illius) ex se postulat

facultate multo altioris ordinis in dissentiendi vidi supernatale. Quando ipsa etiam certitudo utriusq; habitus sive se hoc ipso et supernatalis et effectior et excellentior est. Quinto et debet ut pia voluntatis motione et affectione paratus sit potius ex veritates naturales abnegare quam veritatem Fidei aut conclusionis theologicae quae tale ut satis patet exemplum quorum qui pro fide vita posuerunt, ad quo veritate naturali forte nec plus videre vellent da Gan. hic d. 1. q. 4. dub. 4. Gam. in prolog. q. 1. c. 10 circa fine de hac certitudine sic loqui: Affectus Fidei multo certiores sunt quoad nos fideles, ut Fideles sci in sensu composito. affectus vero evidentes et certiores quoad nos homines ut homines, qa sunt magis concreti et maiore proportione cum capite nro naturali.

Quaeres: An theologia habitus sit opinio aut Fides S. Divina S. Humana.

Ex alijs suppono qd sit Opinio, Fides Divina, Fides humana. Ille dicit ja: Habitus theologiae simpliciter dictus prout Fidelium est propius et in et habitus opinativus, aut Fidei humanae S. agitur, ita S. th. varijs in locis nd. 3. a. 5. in 1. ait: Sacra Doctrina q. revelatione haberi, et ibidem ad 2. docet hanc sacram tractatione de rebus naturalibus sive q cognoscunt lumine Divinae revelationis, et art. 2. ad 2. ait: Sacra Doctrina fundatur super revelationem Divinam, et art. 6. ait: Sacra Doctrina non supponere sua principia ab aliqua scia humana sed ab sola Divina. quibus patet S. th. non nimis constituere pro ratione assentiendi theologiae lumen S. ratione, S. Fide humana, S. lumen divinum et supernatale ipsius revelationis Divinae. Probatione: Quia habitus ille q ex principijs revelatis etiam ut creditis Fide Divina q evidenter consequentia colligit suas conclusiones et propterea illis assentit; in id de habitus opinativus aut humana

fidei, sed eo multo excellentior et ordior, si detur eiusmodi habitus theologicus habere, ipsa est theologia fidelium &c. Et quia constat quia ratio fidei obscura fidei humana aut habitus opinativus non est sufficiens, nec etiam evidens sed plurimum probabilis et inevidens, ut in effectu fidei sit sufficiens, et nitatur ipsa auctoritate divina. Ad dubium etiam si principia sufficiens detur ante ut principium evidens ut et etiam paulo ante. Minor probo: quia ex iis principiis generaliter loquendo assensus creditus possunt infere conclusiones proportas ratione principiis ipsis assensus principiorum, etiam ex revelatis ut creditis fide divina, et quia hoc etiam est bonum et laudabile nec vitio habentibus habitum fidei, et auxilium gratiae difficile, utique concedendum est theologos fideles de ratione fidei disputando eiusmodi habitum agere vigore magis quo fuerunt pii magis et illuminati, ac ipsis divina fidei addictiores. Et proinde dubitari non potest dari theologicum habitum quatenus principiis ut creditis fide divina et si huiusmodi habitus detur nulla est dubitatio quin sit ille ipse de quo disputamus principium ut dictum, fidelium &c. nec aliquis ille in est minus et in haereticis quoad propositiones in errant, quam in catholicis.

Affectio ultima: Ita sit in theologis etiam orthodoxis et catholicis et habitus quod theologicus opinativus et fidei acquisita etiam de conclusionibus theologicis evidenter deductis ex principiis revelatis. Ita etiam Christophorus Gillig lib. 1. de theologia tract. 2. cap. 4. dis. Probo id: Ubicunque datur ratio fidei obscura habitus opinativus, illi fatendum est dari habitum opinativum; sed in theologis etiam fidelibus locum habet ratio obscura habitus opinativi. Ergo minor probo: quia ratio obscura habitus opinativi est principia ut probabili solum ratione sed fide humana creditur; atque theologi fideles conclusiones theologicas colligentes etiam ex principiis revelatis et evidente consequentia, saepe ex ijs tantum principiis argumentantur creditis fide humana aut probabili ratione. Quod utique etiam ita probo id quia talis assensus in solo honesto et possibili est, sed etiam facilis et maxime obvius, si in diem

Quia ad assensum fidei supernaturalis, ut hic supponitur, ex
ratione fidei. Quia quod constat in sensu veteris horum
Credibile est quod theologos tractantes de rebus fidei sagre tali
solum assensu supponunt esse contentos, ut ex eo quod supponunt
quandoque tanto assensu credito nostrum intense conclusionem
proportionatam principiis, constat etiam ex propositionibus fidei
ut creditis humana fide s. opinativo assensu inferri sub
inde ab ipsis conclusiones proportionato assensu credendas
quia ipse in ea opinating, s. fidei cuiusdam humana. 2do:
ut ad quemlibet actum fidei divinae sequatur quia inspiratio
divina s. gratia excitans ut docet, in 1.2. q.109 prae ipsum
quod ex peccaminosis ut hic ex ratione de fide supponitur,
certe falendum nonnullos theologos etiam orthodoxos, ut Gerson
in disputationum fermone versantur, et quod etiam ob peculiarem
circumstantiam finis, aliorumque circumstantiarum e. suae
differentiae talem veniali quandam naturam spectantem assen
tiri propositionibus fidei in quantum fidei divinae, et solum
humanae. 3tio Quia ad assensum fidei divinae requiritur
apprehensio divinae revelationis, atque subinde ut rationem
ex principiis etiam revelatis, in tempore apprehendimus in illis
divinam revelationem, ut experientia videtur constare. 4to: Quia
eadem experientia testatur etiam post amissam fidei habitum, ob
unicum errorem fidei contrarium de caetero manere in homine
eandem facilitatem et habilitatem in illum ordinate et historice
apprehendendi propositiones, quae ad memoriam et spectantes illi
gibilem spectant, et etiam assentiendi illis, et ex illis ut sic de
ducendi conclusiones theologicas; atque habilitas et facilitas
illa non potest esse nisi aliquis habitus adhaesivus ex actibus comparatis
fuerit. Ceteris atque nullus post de habitu excluditur, patendum est nihil eorum quae ratione illum ad assensum facilitari;
ut atque praesertim illae non nisi mediante habitu

positiones facilitare poterunt, nisi quibus eam ratione et necessitate
habitus acquisiti è medio tollere velit. Dicitur è in assertione
3a. Quidam habitus theologicus: Nam etiam hic habitus simplex et
absolute dicitur vere et proprie in dicti analogice dicendus
sit theologia habitus. Q. de hoc nostrum considerare, quemadmodum
quid iuxta scripturam. Disp. ac eorum theologorum phrasin
nisi analogice hic hic nitent, ut nec ac propriè in procedit
ex principiis revelatis ut sic quibus revelata. Hoc certe
iuxta conjecturam loq. usu theologorum et eorum sentiam ea
dicitur theologia hic dicitur multo excellentiori habitus illius
et dicitur possidere ipsa. Sc. tale quid nitatur divina revelatione.
Dicitur è ita in theologia dicitur orthodoxis c. qua haereticis prae
de propositionibus theologicis in quibus non extant habitus theologicus
quinetiam analogice dicitur adipisci quibus bonae argumentationes
quae fere ab quibus fidei sint, quae fere constat et à nemine
negatur, in magis ij quibus habitus theologicus ante hac ejus acquisitio
ut nec prima et dicitur. Dicitur 3o de Conclusionibus
ex principiis dicitur revelatis evidenter deductis c. qua de illis quae
ex principiis non probabilibus interunt esse quae revelata. Hactenus
summa hic.

Circa Cor. 1. Q. quinto An theologia dicitur sapientia?
Ex affirmativa adducitur S. Th. hic a. 6. Vers. Zanuel et Cors. et Corpi.
Videtur magis sed Cors. non ita dicunt quia: Haec è sua sapientia coram
populis et pr. no. occulta sapientia sua manifestatur nobis. ad Cor. 2.
Sapientiam loquimur inter perfectos. Sap. 23 Quae ego nullo ad vos
prophetas et sapientes. 1. Cor. 1. ubi sapiens? ubi Scriba? Quid ex
Conditionibus sapientiae c.
Dicit theol. ut ostendit Cicero Scia, quin è sapientia.
probat seq. nam sapientia distinguitur contra Scium et Intellectum
ut patet ex Arist. 6. Eth. c. 6 et 7.
Ad 3o Quod sapientia è quasi Scia, non hoc quod coincidit Scia.
nitur ex principiis ad demonstrandas Conclusiones, quae propriae Scia.

sed est aliqd aliq q scia qrs iudicat n solu de principijs
etiam de conclusionibus q est proprium sapientie.

Ad 2do: Quod sapientia est habitus distinctus a sapientia
ut docuit Arist. Ceterum sit cum hoc est verum q sapientia con
tinet omem cognitionem scie, nq q et differtia in inferioribus
reperiunt in superioribus simul ata rationes illis continet in se
vegetativa et sensitiva. Sic q sapientia n solu scia sed et
sapientia qa ostendit et id qd ipsa ipsa propria probat ac
confirmat ut legit Gamachaeus hic cap. nisi a priori
nisi a posteriori, a simili, a maiori ad minus, et a contra
prius posteriori nisi negative. Tanc hic arg. 6.

Dicis: Nulla Doctrina q supponit sua principia aliunde
digna est nomine sapientie, qa sapientis est ordinare et
non ordinari 1. metaph. sed hac Doctrina supponit sua principia
aliunde. Ergo ex Fide. c. d.

Ad: Quod sacra Doctrina non supponit sua principia ab aliqua
scia humana sed a Deo, a qua sicut a suma sapientia
omis nra cognitio ordinat. Ita S. Th. hic ar. 6.

Dicis: Ad sapientiam pertinet probare principia aliarum scierum
6. Eth. sed hac Doctrina non probat eorum principia q.

Ad: Quod alia rum scia rum principia licet sint per se nota et probari non
possit, tamen quia nadum probant in aliqua alia scia. Pro
pria a. h. scia cognitio est q est revelatione non a. q est nata
revelatione; et ideo non pertinet ad eam probare principia aliarum
scierum, sed solu iudicare de eis. Quicqd enim in aliqua scia
inuenitur veritati huius scie repugnans, totum condemnatur
ut falsum; unde dicit 2 Co. 10: Consilia destruentes et omem
altitudinem extollentem se adversus scientiam Dei. Ita S. Th. Et
Qua ratione S. Th. dicit mult. sapientia est probare
alia rum scierum principia q est eiusdem ordinis cum illa, non q
est diversi ordinis. Cum igitur alia scia non sint eiusdem ordinis
cum Theol. sed ordinis sup naturalis ideo ipsig non est probare illorum
principia sed iustificare q illa diiudicat, iuxta illud: Sapiens

iudicat dia c. Quomodo a. theologia mra iudicet corrigat
et emendet principia aliarum scianum habe on Bonet Ath. Nd
emendat Dialectica aiende hanc argumentationem ex in Cariij
et ex bona consequentia: Ois essentia divina e Pater Filij
e essentia Divina g Filij e Pater c. peccat in fia iste syll.
ut latè dicemus in mra de st. trinitate. Emendat etiam
philosophica dicentes: Quod ex nihilo nihil fiat, et g mundus
fuerit ab aeterno c. dicit in theologia: In Principio creavit Deus
Coelum et terram c. in principio g in et aeterno; deinde creavit
g ex nihilo fecit. Corrigit ethica generale sc. Philosophica
docente g nemo potest esse beatus nisi g possidet bona naturae et
fortunae c. si contrarium docet theologia dicens: Beati pauperes
spiritu c. Tandem emendat politica asseverante: Quod possidere
dia in com e incertum esse Reipubl. Contrarium dicunt Divina
sapientia quoniam in Primordio Ecclie fidelitas dia omnia
coia ut habet in actibus Apstorum.

Adverte g Aristoteles 6. Eth c. 7 dicit sapientiam esse Ultimam et
Summam c. non in illis ordine e quasi sit ad Comprehendendum
sapientia ex his duobus, ch g versetur circa comprehensibilia
et ita ad Alg. i. Scientia Genus Ath.

Circa Con. 6ta n. q. Subiitat Num theologia sit nostra
in Patria? pro quo

Obtim: Quod habitus theol: sit sm se inevidens log. sallo
de habitu illo g in nobis viatoribus e, g sit demonstrari
sit jo: Talis e habitus sm se quoad specierum evidentiam
et certitudinis quales sit actus ab g se et ordinaire habitus
agnit; sed actus ab g se sm ordinatam legem Divinam agnit
habitus theologie sit sm se inevidentes. g: pa. constat sicde
inter Cam et essm delet et debita et certa Proportio
min: probat ma rat obtima s. modum sc. assensus Fidei e obscurum
ac inevidens, g et assentiendum g a dati motivo specificandum
ulo: Talis e habitus theol. qualis e g se habitus principio ma theol.
sit ille sm se e inevidens ig: probat: Probat ma ille e habitus

habitus principiorum divinae doctrinae, sive quae nunquam ex lege Dei ordinaria agit talis doctrina. Et talis est in Theologia et in propositio habitus fidei quod habitus est et inevidens, habitus inevidens et habitus habitus principiorum theologicorum est planae fidei et Scriptorum Beatorum. Et habitus principiorum theologicorum est habitus principiorum divinae doctrinae, quod ex modo quo illa doctrina sive lege Dei ordinaria agit ex principiis. Ad hic modo in propositio, et nunquam theologia nisi ex essentiis ordinis fidei tingam ex principiis agit. Sive et sumendum aliud est habitus habitus principiorum theologicorum, et quod est habitus fidei. ita Valentia q. 1. punct. 3.

Ad 9.

R. Contra Caietanum, Sanne et Victoria cum ita ordinem Valentia citat Quinet q. 1. a. 1. Prodijo: Non manet fides, quia est habitus habitus principiorum theologicorum, sive habitus theologicorum. 2dio quia primum dicit Apostolus 1. Cor. 13: Sive prophetiae evacuabunt, sive linguae cessabunt, sive scientia destruetur, et paulo post: cum venerit quod perfectum est, evacuabitur quod ex parte est, Nunc cognoscis ex parte etc. 3io: nam in decet perfectione illa cognitionis beatifica, atque adeo nec illum statim B. Pr. ut illi generet cognitionem infusam eorunde rem. hoc n. fundamento nituntur Doctores theologi cum explicant quadam in hac mansura fides in beatitudine. ita Valentia citat.

Dicos cum Sanne: Apostolus in absolute loquitur sed non de hypothetica ut id certum: magnum quod de charitate, etiamsi de hypothesi non maneret fides. Contra: nam Apostolus etiam dixit: Sive linguae cessabunt etc. et tamen B. P. non amittent linguarum cognitionem quam in hac vita habuerunt.

R. Apostolus satis explicare loquitur sed non illa absolute sed sub hypothetica cum expresse et absolute subiungit: Cum autem dicit quod ex parte est. Ad confirm. mihi: Sive etiam linguarum

varianda cessabunt, quamuis in interitura sit ipsa cognitio
linguarum: Ergo sicut in dicit Apostolus, quod cessabit, si quod
destruet, et euacuabit. Ergo patet quod et quare cessent. Valentia cit.
Dicit: Si Hieronymus in Prologo Biblioruum ait: Discamus in terris
quorum scientia nobiscum esseuerat in coelis; Ergo hic uir sentit theologiam
in patria manserum. Et confirmat ne quod dubio post mortem
in et obliuiscimur bonarum disciplinarum.
Ad 3.m q. Hieron. loquitur de actu fidei in de habitu fidei
dicens ut discamus in terris ea quae nos debemus beatificare in coelis.
Ad 2.dum: Quod fides certum faciunam, quia ita cognoscimus
nunc in coelis, in quo eadem numero in multo melior et
excellentior omni caligine et obscuritate depulsa, quo fit ut in
fit obliuio bonarum artium post mortem, si ergo nunc theologia
succedat alia perfectior et clarissima qua Deum uidebimus
sicuti est. Dumet cit.
Aduerte licet dicere habitum theologiae nisi in patria manserum
nunquam in ibidem elicieret actus euidentes; nam et qualitas in
inclinat nisi in similes actus, ex quo genitus est, sic nisi theologia
genita est ex actibus obscuris. Praeterea habitus distinguunt per
actus, si actus euidentes et obscuri distinguunt ob sua ordinem
ad objecta, quae sint propinqua ad eundem habitum. Si
Dicis: Donum sapientiae quod in hac uita est ineuidens, in patria
fit euidens ut docet S. Th. 1.2. q. 68 a. 6. ergo nihil prohibet quod
habitus theologiae ineuidens fiat in uita beata euidens.
Ad arg. patet ad: Nam donum sapientiae est habitus quam
prudentia particularis quae iudicat de agendis. Huic a iudicio
fit acuitus et quia fiat quae lumen dari obscura. Caterum de ratione
nisi theologiae est quod procedat ex creditis et ex divina reuelatione
obscura. Praeterea donum sapientiae infunditur a Deo, et in agit
nisi actibus, at nisi theologia agit nisi actibus ineuidentibus;
et a secundo in et auditu quod actus ineuidens producat habitum
euidentem et e contra. Ita Dumet cit.

Ad p. 7 s. th.

Quæstio 6ta.

Vtrum Deus sit Obiectum theologiæ?

Pro Resolutione Notandum 1o Obiectum quod dicitur esse Attributorum aliud Communicabile; hoc in actu de objecto quod in sua tractatione Edicari necesse est, etsi scale non in objecto sicut necessario sed assignandum, ut notat Vasq. hic d. 9 c. 3 et disp. 10 n. 14. Et hoc in theologia Deus est in latissima sua Essentia, prout dicit Deo convenit. Illud est ad quod omnia illius sua referuntur s. ut Deus sabbat, s. ut Propria, s. ut rationes et auctoritas, s. aliquomodo. Et de hoc solo est quæstio. ita Tornely hic d. 1. q. 3 dub. 1. n. 2.

Notandum 2do: Obiectum aliud est Completum, aliud Incompletum, illud est integra Constitutio, hoc est subiectum Edicatio.

Notandum 3io Obiectum Attributorum dicitur esse Incompletum et simplex non includens illud Edicatum illius sua s. quod in sua de Deo sunt. Ratio est ut loquitur Vasq. hic q. 1. a. 7 disp. 10 c. 10 n. 21: ya Obiectum Attributorum est primum et prius cæteris: Ex quo fit ut Deus sub nulla alia ratione ut reale alicui Deserviant, V.G. sub ratione Redemptoris, Glorificatoris, s. infiniti sit Ratio Attributionis, 4o hæc ratio est adeo Edicata quod sublata. et Deus Redemptor, Glorificator, Infinitus adeo Quidda Completum est et integra propositio quod simplex addita. Ita Tanner citat ste Vasq. Gamel.

Ad q. inde affir: ita nobis ad s. th. hic 1. p. q. 1. a. 7 Vasq. citat hic et Gamel Gonzalez et Hakeus hic, rationes et fundamentum affert Curs.

Dices: Nullum Obiectum Infinitum sub ratione infinita est Obiectum finitum, et Deus sub ratione Deitatis est Obiectum infinitum sub ratione infinita, fidei et Deus et Deitas infinita sit. q. Confirm. Nam sua quæ veritates quæ continent sub ratione sui obi. ad sua theol. in sit ordo investigare veritates divinas quæ Deus in est Obiectum theolog. Et neg. ma. et conseq. Nam hic est sua finita de Deo absolute

infinito, neq' n. sequ' sicam fore infinitu, l. infinita
cognoscere debere, ut aliada confirmao nelle videt, n. in
qa sicut sua n. specificat ab obo, sic à ratione fidei sub qua
de re comensurat obo a ratione fidei sub qua. Licet igit v.g.
Obm theologie sit in se infinitum, qa tm ratione fidei sub qua
p. lumen signaale sc. Revelao n. e infinita et plenaria, sed
limitata et diminuta, ideo ne theologia e sua infinita
q. suo lumine et ratione fidei sub qua comensurat. Neq' seq'
2dm: nd sia aliqua plura cognot ceo n. debet q' illi monstrent
p. lumen et ratione fidei sub qua. cum igit lumen seue
laonis infinita in obo suo n. ostendat et revelet plura
cognoscere n. oportet. et hinc e q. Beati q. vident divina
essen, n. vident illa quam visibilis e, sed sm measura luminis
glorie. et q. hoc patet visio ad confirm: da Gumel hic lit. C.
in 1. p. l. 4. q. 1. art. 3. q. unic: #

Dicis: Quoniam si Obm Fidei e Deus sub ratione sua veritatis,
sequ' q. theol: sit sapientior q' Fides, qa cum Deitati e ja dim
sub qua Deus e Obm theologie.

Sp neg. seq: nd Fides sequ' theologia rpli: jo qa Fides e habitus
a Deo infusus, theologia n. habitus humano studio comparatus.
2do: qa Fides e ca sua theologia ex q. theologia ex articulis
fidei conjicit suas Conclusiones et colligit illas. Gumel lit. C.
Dicta Doctorum Eccles. di apud Patres et S.S. Obm Continentie
theologia, ex q. ipse intra q' nam hoc e ta Divina quam
humana comprehendat.

Quaestio 7ma.

Vtrum theologia sit argumentativa, circa qd et
ex qbus principiis?

Ad priorem partem q. sunt affir: ida notatur S. Th. a. 8. Vatg:
hic Tannec diff. 1. et theologia q. 2 dub. 1. Gumel lit. a. 8. Gonacher in
jam parte S. Th. q. 1. c. 10. Probat jo ex Sa ubi saepe ostes videmus
syllogismos; nd matth. 12 Chrs ostendit se n. ejecit Dmonia

Ad

Ad 1. 8. S. Th.

Ad
Instas:
Revelao e infinita qa
revelat infinita nim: Deus
Deus q. e infinitus
Ad Revelatione sit infinita
extensive n. intensive q.
nil obstat qa specificat lumen
n. ab extensione sed intensive.

in Beelzebub qa alias sequeretur regnum diaboli esse divisum
atq in se divisum &c. Ide Christus contra Sadducaeos multis
probat mortuos vivere et resurrectionem futuram ex illo Exodi 3.
Ego sum Deus Abraham, Deus Isaac et Deus Jacob, atq in eos
mortuorum non vivorum. Ergo Abraham &c. Et adhuc vivendes et
sunt coram Deo sive animam a corpore separatam esse immortalem. Porro
si Deus est vivorum non mortuorum sed vivis suppositis sc. anima et corpore conflatis,
sequitur vivere e suppositorum, et quia vivunt illi quorum suppositum
est Deus Abraham &c. mortui sunt sed aliqm resurrecturos. Ide prae-
ter probat Christus Divinitatem suam ex illo Ps. 109: Dixit Dominus Domino
meo &c. Si ergo Christus non esset Deus, si purus homo, certe regius propheta
non vocaret Dominum suum. Ide Christus ostendit Discipulos suos non
peccasse vellendo spicas, et probavit id exemplo Davidis, qui in
summa penuria cibi contra mandatum comedendi panes propositionis &c. Ita alia plena exstant exempla.
Quartus ratione: qa quae maximae differt theologia a Fide
Ratione qa id postulat Spiritus theologiae Finis, quorum est Sacras
Literas declarare, ratione defendere res fidei contra adversarios
ad probandi illos, ad omnes confutandos; Tertio offendere qd ex
propositis amplectis consequens sit, et ita maxime argumentationes
regant ut qui se non &c. ita Tanner Lite.
Dicit: theologia in se disputationis, quae est ex principiis et
Fide ex: Respondeo sit argumentum ubi quis fidei, et certitudinem
habet in Christi &c. Ide et Isaia 4 Deus dat fundatores aeterno
ad qui in sint &c.
Rt: Vide ita et argumentum hoc Jesu, ne Fides, ma est potissimum
innitatur, ed pro ratione quae Divina Authoritate subniteretur; minime
vero demonstrandi ubi vera ratione adhibeant ad confirmationem Fidei
et solatium et Confirmationem Catholicorum; Isaia a 4 demonstrat
Scriptura Canonica non judicia. ita Gamachus Lite.
Ad 2dam q. Partes enim: Dicit qd theologia est argumentum
Rt. Propositio et argumentatione circa deductione conclu-

sionem et conclusionem ex principiis Fidei, hoc est principia theologiae efficiunt, et ut circa probationem suorum principiorum, in qua nulla scientia principalis se et se sua principia probat, sed ea veritates Fidei a summa veritate revelatae et se non indigent probatione, sed sunt propositiones. ita Tanner disp. 1. de theol. q. 2. d. 1.

Circa probationem articulorum Fidei sunt principia theologiae.

Nota 10 in hac eorum possibilitate evidenter demonstrari neq; etiam impossibilitate ulla ratione naturali. quia non probatur quia omnes demonstrationes quae fiunt a lumine naturali colligunt ex principiis naturae, sed mysteria Fidei transcendunt totam naturae facultatem. Tum quia conclusio quae sequitur ex demonstratione continetur in principiis sicut in causa et radice, sed principia ista ignorant totam naturam et possibilitatem eius quae repugnat ea contineri in principiis naturae. Tum quia ex oppositum sequeretur quod ratio naturalis evidenter posset demonstrare possibilitatem resurrectionis; cuius tamen contrarium ex eorum ratione ex principiis naturae colligitur quod resurrectio sit impossibilis. Dicet ergo lumen naturale quod a principio ad habitum et regressus. Nota pari probatione, non est quod falsum et posset demonstrari, quoniam quod non est sit; sed falsitatem et quae mysteria sunt religionis sint impossibilia, quod ratio naturalis non potest demonstrare impossibilitatem mysteriorum. Ita quae patet, mini constat ex Fide et Confess. ita non adeo consonat, sed ora quod dicit lumen naturae sit vera, quia potest repugnare cum his quae dicit lumen supernaturale. probatur ultimo. Quia non ratio naturalis demonstrat impossibilitatem alicuius rei l. de ducendi ad implicationem, l. ad negationem alicuius finis principii, sed naturalis ratio non potest in singulis mysteriis inferre contradictionem l. dictae negationem, quia non potest demonstrare impossibilitatem; ratio ut paulo post dicetur. Vide theologos tenent evidenter ista argumenta, quae deducunt ex lumine naturali contra mysteria Fidei.

Dico: quod credibile est aliquid possibile, et evidens non demonstrat Fidei articulos esse credibiles, quia demonstrat eos possibiles.

Ex neg. consequentia h. syllog. ob quatuor terminos. Ita patet.

NB

Dicis: hoc est: hoc est evidenter impossibile ergo est evidenter incredibile et ex opposito consequentis ad oppositum antecedentis bene sequitur est evidenter credibile ergo evidenter possibile.

Ad primum enthimema neg. ce. ratio cui dicis: hoc est evidenter impossibile ex numero et relatione sustinet eam incredibilitatis: ratio autem habet evidentem notitiam de rei impossibilitate, non potest accidere ut mihi fiat credibilis. Falsum tamen est ad. ratio in ista consequentia: hoc est evidenter credibile ergo possibile. in recentiores ex eis, quare aliquid sit possibile, nam credibile in eis an aliquid sit possibile, multa n. sunt falsa et sunt probabiliora veris. evidentia possibilitatis est justius eis quare aliquid sit incredibile. Tomas 1. p. q. 1. a. 8. q. 2.

Dicis: illa non indicant articulos Fidei et possibiles et impossibiles non dant medium, sed non indicant ea impossibiles ergo indicant ea possibiles.

Ad 1. quamvis possibile et impossibile contradicant et non habeant medium, ista tamen propositiones non contradicunt: Judicat possibile indicat impossibile. quamvis utraque est affirmativa et propterea falsificari sunt, tamen non indicat possibile neque impossibile, imo nec dicitur aliquid de hoc, quoniam est supra ratio naturalis. Cite.

Dicis: ratio argumenti quia sunt contra Fidem aut procedunt ex falsis illis ex creaturis acceptis, et tunc angeli et homines potuerunt hanc falsitatem comprehendere, aut oriuntur ex veris illis, et hoc est impossibile, quia veris non contrariatur verum. e.

Ad 1. quod procedunt ex falsis illis, nec tamen sequitur quod homines illud falsum possint comprehendere, quia nec angeli, nec homines sunt comprehendere per rationem naturalem ordinem, qui est in creaturis quipiam qui dicunt ordinem ad aliquid supernaturale. v.g. in illis sermonibus est ordo transcendentalis ad Deum dare visum, qui continet intra latitudinem sui obiectum tum ordinem neque angeli, neque homines naturali ratione comprehendere sunt. ita Tomas cite.

Quaeres: sta lumen naat contradicat sta contrario sit lumini
fidei? Ratio dubitandi est qa lumen naale inclinat in hanc
propositionem: mortui non resurgunt, qa est primaeva ad habitum
non est repugns; lumen vero Fidei inclinat ad oppositum, docet
nos quod mortui resurgent. Et sic videntur haec duo lumina sibi
contraria.

Ad neg. ad rationem dubij vndr cum Caietano 1.2. q. 100 a. 9. illa
propositione: mortui resurgent, mortui non resurgunt, ut est a
lumine Fidei et a lumine naali, non habeant oppositionem inter
se, nam opposita sit de eodem et sub eadem ratione. Haec vero
propositio: mortui non resurgant prout est lumine naae sub hac sola
qa resurrectio non est possibilis, quia vires naae, nam lumen naae solum
inclinat ad illud qd est sub ratione, nec sit indicare de sup naalibus
ut dictum. Illa vero propositio: mortui resurgent, prout est a
lumine Fidei, facit hanc sensum qa possibilis est resurrectio qa
potiam sup naale, sc. absoluta Dei. Et idem dicendum est de similibus
propositionibus. ita Tomas cit.

Nota 2do: Argumenta Contra Fidem si peccent in sua contra
sup naale dicuntur regulas, sc. etiam in mata contra ipsis naalis
rationis ac vera philosophia dicamus sunt euidenter solui
ac demonstrari positive; ratio qa se patet. Si vero peccent in mata
contra lumen Fidei non sunt solui positive. ratio est, qa ut argu
in mata peccans dicat positive solui, necesse est contradicere N.B.
eis propositionibus, qa assumit, demonstrari. atq contradicere
eis propositionibus, qa soli Fidei lumini adversatur, non sit demonstrari
ut supra dictum, aliter non Fides ipsa posset demonstrari. similiter
est ratio eorum argumentorum qa peccant in sua contra solum lumen
Fidei lumen, et in hac argumentatione accidit: Haec essentia divina
est pr: haec essentia divina est filius; qa filius est pr, ubi essentia
divina male usurpat pro suppo sc. feminine ita singularis, qa
minime sit concretius pluribus, cum oppositum sola fide constat.
Idem accidit in hac syll: Hic Deus generat (illique pr.) filius est hic

Deus Filius genuit et ad quæ argumenta evidenter solvenda
positive necesse foret demonstrari, terminos illos hac effa
tio Deus et de singulares, adeo sint similes et omnino convertibiles, quæ et unigenitus. Quod sic argumenta evidenter solvi
neq; non et qua ad hoc utrique dicat solvi neq. in ipsa nec ut
utrique positive redarguat, sed in modo ad improbandum pecu
cat et falsitatis convincat, falsitas et sub absolute negat per
ridiculi Fidei contrario, ut sic ut ducunt rationes et Veritas
Fidei modicum plus offendat, in absonde argumentorum positi
one opposita, quasi non multo credibilior et, ut sine dubio
ideoque dicit illa certe ac prudenter negari, nec quoque equidem
assentiri posse. Ita tamen est quod in dub. Fidei: sic adducunt ratio
nes: non ad qit semel, 1. p. q. 1. a. 8. q. 4 dubitat. Theologus
ut dicat argumentum evidenter, in satis et in cogat eis illa
argumenta adversariorum, sed oportet, quod attinet rationes, quæ in
cogat eis illa, et satis adducere oportet sufficiunt alii et probabilem
rationem. Et si theologus negat Deum esse trinum, attinet ratione dicens: Deum habere natam secundam, atque adeo sive
Filium posse Verbum, quia Deo deest et subsistit, sed quoniam
solitudo est magna infelicitas, Deus a se non haberet compagnem
illa amaret etsi mundum creasset, sicuti et Deus fecit hominem
creavit, dicit: non est bonum hominem esse solum, quamvis creavit
ad Coelum et terram, et ita dicit quod ipse unicus
habeat aequale illa diceret, dia exemplo sit domina in cas
tro hac art. in Summa Th. q. 1 corp. art. 2 ut demum argumenta
et loquor credit dicti Fidei non affert.

Argumenta credit dicti Fidei non

Atque pro ei: Constantia et omnes Christiani quos et ostendit atque
testem in vinculis pro Christo et magna Ecclesiae amplitudine
morte obpetebant, quia in primis pro magno religione testimonium
indicia illos excitante. Idem est: Summa sanctitas et Veritas Re
ligionis in qua sit quisque faciendum ut prospiciat quod sit
honestissima. Sed et gratiae ante Fidei, et praecepta illa et

pangerentur fides, et sic sane nil poterant efficere nisi
contrastandi et armati armis ipsis veritatis. Quam et Deus
et promittit nisi Evangelii et resplendere eis; impossibile
non est et factum est sicut Dominus ante 12 prophetarum oracula dixerat.
Nam et Synagoga populi Judaici, et temporis
quando capitis fuisset, nunquam infirmata penitus fuit ab ea
tempore, quo Christiana doctrina et Evangelium contempsit
quamvis id et mille ac sexcentos annos negatum et res gravis
despecta et contempta. Quam et Captivitas et destructio Jerusalem in
Babylone et hoc prophetarum Isaias c. 2. dicens: Exaltabitur Dominus
solus in die illa, et idola penitus conterentur. Et Joan. 12 nunc iudicium
est mundi, nunc princeps hujus mundi ejicietur foras. Quae et miracula
in confirmatione fidei, nam non est credibile quod divina providentia
tot mirabilia fecerit et data in testimonium fallitatis tot
saeculis et temporibus; quod tamen fit ut nullis naturalibus viribus
neque daemonum arte fieri potuerint, ut caecos illuminare
caecos natos, resuscitare mortuos etc. Quam et tot Sanctorum
pontificum Regum et regnorum, virorum philosophorum et rhetorum
conversio, in tot primis huius doctrina in veritatis et sapientiae
doctrina facile illicibile, et ea humanum ingenium
et vires excedentes etc. Edicerent. Quae et summa effectio doctrinae
Christianae, cuius species et excellentia, ita et eam divinam
cognitio, quae non sine certa ratione directio. Quia et quod
tribuat virtutem ad operandum quae et necessaria ad vitam aeternam;
tribuit vero et continet sacramenta quae sunt diuinae gratiae,
et confert virtutem ad operandum. Quam et Concordia
sanctae sacrorum scripturarum in qua omnes sacri doctores convenient.
Quam et stabilitas et mirabilis quae tot saecula summorum pontificum
successio, cum indorum etiam et Ethiopum regnum sceptra
fixita sint ita ut quemadmodum Augustinus dixerit. Digitus
Dei est theologia summe credibilis ob duo: primum ita
credibilis facta est rimis et modis varis: quod illud et summe et
universaliter credibile quod confirmatur fide dignissimis testimoniis

et probatissimo. Q. res fidei nihil sit tam ac evidenter
credibiles; ma. è definitio ipsis credibilis. ainsi: quoniam
ex argumentis his, quibus res fidei sunt credibiles. Q. certissima
rationes, argumenta de fortia sit, ut q. impossibile quisquam
nihil religionis erat impossibilia, Christiani probabilissima
ignorantia excusarent, et quod dicere Deo ut dicit
Richardus de S. Vict. lib. de doctrina Christiana cri. si erraui
hic me decipisti.
Ex dictis haterus et potissimum ex paulo ante allatis patet
q. sit discrimen inter evidentem propositionem, et evi
dentem solutionem argumenti; nam ens probans debet pro
cedere ex evidenti principio, sed ad evidentem solutionem
satis q. ex procedat ex his q. ex apparent impossibilia. ita
semel cit.
Secunda ex ora argma contra fidem sic ex probabilia
rationes infirmat et dicit hanc s. th. hic art. 5. ad. Fidei
infallibili veritati innitat, impossibile est de ea
demonstrari contrarium, manifestum est probabiles q. contra
fidem inducunt, in ea demonstrationes sit probabilia argma
ita ille.
Circa notabile in Rosida quaestionis quaestio sit:
Quid sint loci theologici? quo quo
Nota hic vocari locos theologicos in quibus ipsa pe
nitus et ex quibus theologi differunt, et potiri sedes fontes quam
plurimum et ex quibus sc. argma ad ors ipsi theologicos demonstrant
Hugo a. tres varij a varijs autoribus assignantur et in
tres locos eorum ipsorum q. verborum discrimine. Hinc q. dicunt
tres locos assignant, sc. Sacra Scriptura, vel Scotus q. 3 prologi
ad quaestiones. 3. Henricus Gandavensis in summa a. 8. q. 6. quorum
sententia, cum Hostiensis id quos ora et ors alis loci sunt
explicite et immediate l. explicite et mediate continent
aut vere continent; nulla in ea Fidei regula quin sit l.

ipsa fra., & commendet in illa, uti patet et Eccliæ, de
libris Concilijs, de traditionibus c. V. G. et Eccliæ: 1. Tim. 3
Eccliæ & columna et firmamentum veritatis, matth. 16.
super hanc petram c., matth. 18: si Eccliam non audierit sit
tibi sicut ethnicus et publicanus. &c. S. Pontifice matth. 16:
et tibi dabo claves regni coelorum et quæcunq; c. ut hom. 21:
pasce agnos meos. &c Concilijs matth. 18: si Eccliam
non audierit c. &c SS. PP. et C. C. Ephes. 4. alios aude
dit pastores et C. C. ad consummationem sanctorum, in opus ministerij
in ædificationem corporis Chri c. et paulo infra: ut ita non
simus parvuli fluctuantes, et circumferamur omni verbo doctrinæ,
in nequitia hominum, in astutia ad circumventionem erroris c.
&c Traditionibus 2. Thess. 2. Itaque fratres state et tenete
traditiones quas didicistis, sive per sermonem sive epistolam
nostram. ita 2. Tim. 2. quæ audisti a me per multos testes hæc
commenda fidelibus c. et alias c. Adverte lector ecclesiæ sententia
et dicta, sustinere ita quod, nihilque in ea admittendum quam
et unicam bonam theologicam autumat nostra. quæ hic offert
et excludere et negare alios loros et regulas fidei
infallibiles, utique exponentes ex Biblia sacra patet, quæ
falsissimum, et maximæ sui temporis sectarionum error
cuti videre et apud Tonnerum in suo Apologet. Relatoris
c. 4. n. 6. c.) quo a fidei doctrina et regula authoritate
pontificis, Eccliæ Conciliorum, et Traditiones excludunt. ita
Tonner hic q. 4. dub. 1. n. 6. 7. et 8.

Alij duos tantum locos pro numerant, sc. Verbum Dei scriptum, et ita
scriptum S. Traditiones; alij plures c.

Multum placet hac in re Tonner citi. q. l. Sapiens l. 20 numerat
pro varia acceptione theologiæ sc. l. propriè et strictè, l.
impropria et laxè sumpta. Vera nimirum theologia pro ipsa
sumpta, sc. pro habitu solum certo et infallibili intellectu
principijs solum divinitus revelatis, et ita accipit propriè et
strictè. Eainde nihilominus pro habitu solum certo ac

ac infallibili sit etiam operative, prout nim. comprehendit
ois quis argumentum, qbus theologia nonnunquam ad suas Corda-
tiones undique probandas utitur; et ita accipit omnis propria
et magis laxe. Itaq; loci propij s. propriae theologici
sunt 1. nimi. id explorata authoritas SS. 2. id: explorata
authoritas Chris et Apostolorum. 3. id Sententia et Consentiens
authoritas totius Ecclesiae Catholicae, s. consensus Fidelium
explorata, in aliqd credendum velut ad Fidei pertinens. 4. id:
authoritas explorata Concilium approbatorum qd ad Fidem
fidei definiendum. 5. id Authoritas legitima et explorata
definitionis romani Pontificis in dubia fidei questione
6. id Consentiens et exploratae auctoritas SS. PP. in dogmate
aliquo fidei tradendo. 7. id similis Consensus et authoritas
Ecclesiarum C. C. Ratio 2: qa loci ex propriis et propriis
theologiae propriae dicta sunt et tales debent esse, qt in solum
ex suo genere ad solam theologiam pertinent, maxime ad
theologica continent, s. etiam certitudine ac infallibili-
tate theologicas. Obi. Fidei quo theologia annexam
habeat, s. quoad et mea theologia i. e. ulpote ex suo genere
Religione concernens et ipsa quasi sua etiam, s. authoritas
et certitudo signandi et infallibilis est, Log 2. propriae
theologia non est nisi sedes sit argumenti propriae theol:
si id proceda ex usqq s. alterutra Christi revelata,
adeoqq nisi habeat authoritatem infallibile, ac qd consequens
nisi contineat propositiones fidei revelatas, s. id qd ex
ipsa loqd primum sint revelata, ubi sit qd scripturae
s. revelatae id autem sanctae qd ipsum immediate, ubi mea
de fide docet. Nec obstat qd etiam ex necessarijs, et vitalibus,
solum probabilia ducunt argma. v.g. Ex in propio caeli
agelli et terra, qd sit etiam in eale sua pro creant cetera
elementa et corpora simplicia intermedia. Ad 2. in sit
ob defectum mae s. principium qd continent in illis locis, sed ob defectum
consequentiae qd ad locos ipsos sua se non pertinet. s. etiam ob defectum

dicuntur omissa adiuncta lin adiuncta. Adverte hos locos dici:
ex propriis et propinquis.

Loci in theologia minus propriè s. theologiam minus propriè et
10 sic: id enumerati sunt 7 ac plures alii 13. quorum: 1. Sacra scriptura
probabiliter existimata. 2. Authoritas Traditionis probabiliter
existimata. 3. Authoritas s. Consensus Ecclesiae Catholicae s. fidelium
in re fidei probabiliter existimata. 4. Authoritas Conciliorum
in approbatorum s. approbatorum quae sic explorata s. ita in satis
constat de approbatione s. ita sensu Concilij in è satis explicatus.
5. Authoritas definitionis Pontificia probabiliter existimata.
6. Authoritas Pp. sibi, aut in consentiens aut in sinu aut
in explorata. 7 Authoritas Eulogiorum E. E. Canonizatorum in satis
explorata. quo etiam spectat Authoritas Scholasticorum E. E.
sic et Doctorum accepta. 8 Historia Ecclesiastica praesertim
ab Ecclesiae conscripta. 9. Fides prophanae historiae. 10. ratio
naturalis evidens. 11 ratio naturalis probabilis. 12 Authoritas Consultorum
legum civilium. 13 Authoritas Philosophorum. Loci isti dicuntur
ex propriis in tu propriis, qua ex quae quae sunt ex ratione
naturali ad solam theologiam spectant, sed tu infallibile certitudine
rationes, fidei theologiae in continent. Ex eis ultimos, qui
extrinsecus, adscriptitij et alienis vocant, utpote quorum et Authoritas
et ratio mera naturalis. Nam licet veritas naturalis evidens MB
iuncta veritati Fidei inter locos propriè theologicos a Valentia
hic q. 1. p. 5 numeretur. Contrarium tu verius è, qua ut supra dictum MB
naturali rationi naturali etiam iuncta propositionem Fidei, constitui
theologiam propriè in innitur. Hadeng ex Gamero hic q. 5. d. 1.
Cui, quam ad hanc opinionem de ratione naturali consentit Vasq.
q. 1. a. 8. p. 5 Con. 2. q. hic probat: Inter habitum et medium necessarium
ex parte obi detur ea proportio, ut habitus theologiae è sapientiae
quamvis habeat admixtum aliquid naturale, ut ratio humana è mera naturalis
quia nulla è proportio inter habitum theologicum et instinctum modum
agendi. ad haec: Quia theologia è aliquid sapientiae naturale, quia ratio
humana quia in ordine naturali tu continet, in è medium proportionatum

ad credendum assensum circa tale obiectum sufficiat.

Adverte hic ex S. Th. hic art. 9 ad 2. argumentum ex auctoritate esse maxime proprium fidei, eo quod principia huius doctrinae quae revelantur habent, ut proinde qui huic doctrinae quae revelantur repugnant, rationes sufficientes habere debent, et potius contraria illis ad magis fidei assequendum. C.

Si haec de locis theologicis haec sint satis, ad plenius de sacra Scriptura, Concilia, et quae quae traditione C. et auctoritate in rebus fidei.

B Quaestio an etiam assertus theologicus possit esse locus theol. sive theologica argumentum.

Quod sic hoc Scotus apud Arist. in eadem expressa, cui sententiae satis expressa videtur apud Tom. mor. libro 1 et alios ibidem. Sin. locus theologicus dicitur ille qui continet principia theologicae argumentationis, et ideo si conclusio est principium argumentationis theologicae (quod non inconveniens dicimus) sequitur conclusionem esse locum theologicum, adeo in quo conclusio quae tale principium continet, ita omnibus.

Quaeres an conclusio theologica evidenter deducta possit esse principium theologicae argumentationis. Et an possit etiam ipsa immediate credi fide divina?

Resp.: Assertus conclusionis theologicae quae talis nimirum deducta ex principiis revelatis, non est assertus fidei sed solum theologicus, adeoque nec conclusio theologica quae talis est propositio fidei, aut principium proprium et ultimatum theologicae argumentationis non est ex habitu fidei et theologia A. distinctis, ut ex eis, et supra dictum, quod etiam actus et assertus, cum ignis actus theologicus ille quo assentimur conclusionibus eiusmodi, ut deductis ex principiis esse theologicis, non pertinet ad fidem. Confirmatur ex habitu fidei non est discursivus. Et licet quamvis propositio non ad fidem immediate spectantem assensum fidei requirat, non tamen requirit ut rationem assentiendi, aliunde non potest esse certior eius certitudo assentibus, sed requirit

in relata conditione applicanda ratione fidei assentiendi
et immediate ipsa revelatio veritatis creditae cum hac ipsa ratione
assensus theologici fuit et missa f. propria revelata. ita Tamer
d. q. a. dub. 3. n. 3. Ex quo etiam colligere est discrimen
inter conclusionem theologicam ut deductam et ut explicatam NB.
Quia deducta ut sic fidei innititur discursui naturali, f. ipsius
principiis discursus, tunc ratione fidei assentiendi; et in conclusio
ut explicata se innititur discursui ut ratione fidei, f. dum illam
praebet ut conditione applicanda illa conclusione ut talem. q.
Ex dictis sequitur discursus et assensus theologicus relatus conditione
applicante fidei ratione fidei, ois con. theologica etiam immediate
et per se f. fidei credi, adeoque propriae et vere propria theologica
assumptio est. ratio est: qa ois propositio divinitus revelata
et ut talis sufficiter proposita, sed f. fidei credi, et hoc est nata
de fide supponit. ad ois eiusm. conclusio est talis: Et minor quoad
primam partem probat: qa quod revelat aliquid, revelat etiam quoties in se
id q. cum eo necessario ac evidenter connexum est. Verum est. Vbi q. revelat
aliquid et hominem, revelat etiam et rationale, qa rationalitas est ne
cessario coniuncta cum humanitate. Ac proinde ois veritas necessario
ac evidenter coniuncta cum veritate revelata est etiam revelata.
Et conclusio theolog. est necessario ac evidenter connexa cum
propositione revelata, eo ipso q. ex hac, adiuncto alio principio
evidenti, f. etiam non evidenti, f. evidente consequentiam
inde deducit. Et propositio theologica est etiam revelata.
Altera pars minor probat: qa f. ipsum discursum theologicum
certo innotescit conclusionem theologicam contineri in propositione
revelata, et cum ea et necessario ac evidenter connexam.
Et eo ipso sufficiter proponit ut revelata. ita Tamer. cit. n. 4.
Quaeres: An conclusionem theologicam ita deductam ac f. discursum
theologicum satis propositam possit qs assentiri f. ipsa fide vel f. assensu
fidei, omisso assensu theologico.
Et quod satis est dubium. Vasquez dic. c. 3. et disp. 4. n. 7. ipsum
Istat ipsum quoque assensum theologicum supponi ad assensum fidei.

certa qdem id ordinem et, et hoc magis connaturale rationi
Nihilominus apparet probabile videri ei qui Gregorius Valentia Tom. 3
q. 1. punct. 2 indicat, nec absolute loq. disputari theologice
quae in Scripturis omisso assensu theologico concludere statim
succedere assensum fidei; quod ea probabilius est, si supponamus suppo-
sito quolibet disputare numquam licere statim assentiendi con-
clusioni quam exercuit. Quod probabilius videtur. Nam si quis
intermittit assensum theologicum, etiam supposito disputare theolo-
gice poterit pro arbitrario statim ipsi assensum fidei. Cum non
possit fidei applicata illigat Conclusioni cui propriae
et assensu theologico Conclusionis hic et Semper. Sic ait
Tam. ubi.

Quaeres: qualis debeat esse Scriptura illa moralis in disputatione
theologica, scil. an debeat esse de Ipsius Dei, seu moralis certa
ut nimirum sequatur Conclusio necessaria, sit de fide certa?

Pro hac sententia

Nota 1° propositio de Ipsius Dei ut loquuntur Dialectici
est illa quae absolute et per se vera, licet de ea nulla evidentia
aut certitudine habeamus.

Nota 2do: Certitudine moralem consistere in indemonstrabili,
sed magna habere latitudine et varietate, quemadmodum
moralis evidentia continuata est, quae in fine nos moralem ullo
modo formidare de oppositio, qualis erunt in hoc assertione:
Roma, Constantinopolis et hi fuisse, in quo certe proprie
definit ex moralis facultas formidandi oppositum. Sed in
hoc assertione et continua serie Romae esse et Constantinopolis
ad falsum dicendum et existentia urbis Romae aut Constan-
tinopolis in se moralem ullo modo possibilem et alia a veritate
careat ob actualem dubitationem aut formidine, sed in ea dicit
eam ob facultatem moralem formidandi de oppositio. qualis est
ut hic in hoc oppositio assertione: Petrus pueri et vere baptizatus
hos illos et meos parentes consanguineos et Petrus hostia et
vere consecrata est: de his non possumus moralem aliquo modo
formidare, cum sit ultimo modo possibile, baptizatum habuisse

vere

non intentione C. ffis suppositis et notatis,
Ff. ío Ois Conclusio theologica discursiua ex una revelata et altera
naturali de Inter. f. mata sit necessaria sc. contingens et f. ipsa eis
veritas nobis sit evidens f. in sit e. evidenter deducta ex
certitudine obiecti fidei, f. certitudine infallibilitatis et immutabilitatis.
Ff. Cos et Suli: Quia quod subest diuinae scientiae revelanti
sit certitudine et necessitate infallibile, at ois eiusmodi Conclusio
ex altera Propositione de inter. q. e. et supponit veritatem evidenter
deducta subest diuinae scientiae revelanti. Ergo nimirum nobis.
Ff. à parte rei necessario connexum cum principio revelato subest
diuinae scientiae revelanti, in re. nefuit sit dog. id quod necessario
connexum est cum sua scientia sunt obiecta sua scientia: sed quod
evidenter consequentia deducitur ex revelato, supposita veritate
alterius de inter. est necessario connexum cum principio revelato. Ergo
quod f. evidenter consequentia deducitur ex revelata et altera
de inter. subest diuinae scientiae. Confirm: qualis veritas, cum
primum propositio de inter. nosci evidenter vera, sit credi
ex fide, cum tri ex parte obi, nulla mutatione ei certitudo accidat,
f. naturali notitia et evidentia propositionis de inter. Exemplum:
Ois Petrus rite baptizatus est in Gratia, hic Petrus est rite baptizatus
Ergo est in Gratia; in quo syllo. sc. min: sit vera de inter. et supponit
quamquam sit in mata contingente et nobis evidenter ex tempora
Conclusio illa sit obiecta certitudine obi fidei, f. immutabilitatis et
infallibilitatis.
Ff. ndi: Ut a. Propositio naturalis una cum revelata sufficiat proponat
aliquid credendum fide diuina, adeoque ut Conclusio in ea ex eiusmodi
Propositionibus deducta f. explicata assentiri possing certitudine fidei fidei,
nullo modo satis est ut propositio illa naturalis sit solum probabilis, f.
simpliciter de inter. quamuis recipiat sit vera. Nam à quibusdam qui ex
fide credendum illa propositio debet, ut fiat ipsa in quibusdam
prudenter credibilis, f. etiam ut contrarium eis sum prudentes iudicium
prorsus reddat incredibile. adeoque ut ex in ipsis propositionis
excludat ois prudens formidi oppositi, cum alioquin fides planae fundata
sit aut intima, aut imprudens adeoque nulla, [illegible] ut ex eo ois dorat.

Ad 2.m à fide quare quidam probabili, utpote cui semper etiam prudenter dissentire possum, ne falsum sit. si aliis fundamentis medijs et motivis ut pro loco dicet. Ratio à posteriori E: qa alias à studiosis inefficaciter credere possem fidei certitudine, se ea in Gratia, si etiam gdam quandoq; probabili argumento scripturae l. gratiae alicuius reddi nobis possem de fide certus, qd E inauditum, et contra Conci Trid: sess. 6. c. 9 ubi dicit: Nulla fare nalere certitudine fidei, cui non sit fulcre falsum, se gratiam Dei et consentiat.

Ad 3.m: ut Gmissa naturalis sufficiat proponat aliqd credendum fide Divina aliqui ut Conclusionem fidei essentiae nostrae, fatis E ut sit certa et evidens moralem certitudine et evidentia, ita Medina in 1.2. q. 112. a. 1. Con. 3. Bellarm: et alij. Ratio a. E: qa alias à possemus fide Divina credere Concilium Trid: ni E infallibile, Pontifice pro tempore existente E verum Pontifice, utrumq; nr. pendet ex aliqua Gmissa E nisi moralem certa E ad r. G. qd qd in Pontifice E legitime electus et et Curia acceptatus E verus Pontifex, ut modernus dalis E G. mirari prudi, qa moralem impossibile E ita diu rem publicam et constantem fuisse, ac notitiam E falsum aut fictitia.

Ad qto: sola certitudo moralis Gmissae naturalis ut sufficiat absq; dicta evidentia morali. Ita Vega in Conci Trid: c. 2. q. ex dije. ratio E id. qa nisi aliam ejus rationem credere possem fidei certitudine se E ut gratia extra peculiare revelationem Dei, qd tm E contra dicit paulo ante Conci Trid: ratio E ratio: qa qdqd fide credit, non E ut fide tunc tunc revelatum, dalis a. Conclusio nec fide f. nisi se E revelata, nec naturali, qa ut E ne cessario connexa cum Gmissa revelata si tm contingenter, mediante si ea propositione naturali cui sit moralem edim fuit E falsum. Tan. d. 1. de fide q. 4.

Dico: Ut Gmissa naturalis una cum revelata proponat aliqd credendum fide Divina sufficit ea Gmissae naturalis certitudo qualis sufficit in externa fidei propositione ad ipsam fidem primo acceptanda, si in hac fidei propositione saepe sufficit moralis certitudo aliqua motivum ad fidei edim sit evidentia,

plerique, qui simpliciores credunt, et fide acceptant, si docti
ad hoc sola auctoritate maiorum iuxta 2.2. q. 2. a. 6. ad 3.
qui veni: à maioribus suis doctoribus fidei audiunt, fide
una varijs miraculis, alijque modis in Ecclia fuisse divinitus
confirmata, et ab hac nulla interea habent evidentia morali
de talibus miraculis, si quoad hoc solum credunt, quia
maioribus suis et à quibus hoc audierunt, quae talem evidentiam proposita
veritatis nullo modo producere possunt.

Ad 3m: universum in ea versatur, ob disparitatem inter utrasque
propositiones. 4a propositio generalis fidei immediate eo solum
tendit, ut fidei seu fidei veritates suppositae revelatae ne credibiles
reddat. at in Christianis theologia eo directe tendit, ut probet
hanc fidei veritatem esse revelatam, maior autem certitudo ex parte medij
requiritur ad probandum aliquid esse revelatum, quam ad fidem aliquam generalem esse
constat esse revelatam, quia ad credibilitatem veritatis immediate
revelatae probandam, hic in nullis ordo asserti supernaturalis nec ullum
principium revelatum praecedit. credibilitas in fidei constat ex motivis
fidei in ut creditur fide divina, aliqua autem debent praecedere in
infinitum, si solum ut creditur fide humana, ut suo loco docet,
satis ad probandum esse gratia satis et ad fidem, quod esse revelatum,
et sic de revelatione, necessario, ex omni scientia, in discursu
theologico requiritur unum aliquid principium revelatum, si una premissa
supernaturalis et revelata. Coll.

Quaestio 5a.

Utrum 5a sub una litera habeat plures
versus et 4 versus habeat apud theologos
argumentum?

Praeludium 10: Exordium hac de re hactenus plures ad interpretes
sacrae quod theologos; quae pauculas hic a theologis
canonice et debent argumentis annotare libet.
Indaqua alq. indicat:
1. Quaeritur differentia 5a, Decretorum Pontificum et Conciliorum?

Ad 3° q ad sacra scripta und scribenda scriptor canonici
and prophetae speciali motu ac impulsu Spiritus sancti compellabat
ad statuenda in decretis à Pontifice aut Concilio. Hinc
idem 2. petri 1. Non enim voluntate humana allata est aliqua
prophetia sed spiritu sancto inspirante locuti sunt sancti Dei homines.
et q. latius interpretes vertit inspirati, ita et q. permoti
ac impulsi, hoc autem tollit non gratia Deo, et eorum
erit Deus. Hinc jure illigentes q. ois prophetia sed propria
interpretatione et impulsu, hoc non tollit etiam non concilia
à pt. de Tunel in p. q. Sic. a. 7 q. 1. Con. 2.

Ad 2° dico q. sic scribat Spiritus sanctus dictante omni. sed
singulos in modo sentiendi et etiam singula verba syllabas
ac è contra in concilijs necessaria sit diligens meditatio
ac disquisitio, nec ita in his sunt extra errori aliud
et sed q. ea prolata dicuntur circa fidem et mores ut
fides stabiliunt. Hoc ita inferiori pars alibi patet, ja
probat et ja pt. 44: Lingua mea calamus scribae velociter
scribentis, et Baruch scriba Jeremiae interrogatus quo
modo ei dictasset ait: Loquebat mihi ore suo quasi
legerent ex sermones Jeremiae 36 et hoc est q. Deus ipse dixit
ad eum: Ecce dedi q. os prophetae meum. et sicut est q. scriptor
canonicus dicitur organum spiritus sancti posse agi ac moveri
quod agere et movere. Ubi adverte scriptor ad consimilem
ita et quod organum spiritus sancti à bone dicit post ita ita
ad sanctis ipse velit et illigat et scribere, idem etiam
concurrat ad substantiam actus scribendi et tu hoc non sufficit
ad movere ita ita, nisi quoque concurrat ad illud
efficacissimum modo, q. est infallibilis ne alios in vitis et
singulis q. scribunt, et dicit q. adulterij, erroris obscuris ignoris

fundus et ipsi ad ignes et immundis. Adde quod ratione
eius idem regnat aliqua qualitas in ipsa eius ita quod concurrat
ratione ad ornatum producendum et sic eiusdem ordinis cum ratione
et S. ergo est in hoc casu aliquo habitu S. aliqua scientia
in scriptore, qui concurrerit ratione ad infallibile scriptionem.
Ergo in solis talis est scientia, imo sapientissime ignoratur quia scilicet
et nescit cum tempus, ubi quondam propheta Isaias, qui
obtenerat statim mortuum Regem Ezechiam, qui longe
postea vixerat, sed Jonas propheta liberatus post 40
dies Ninive civitatem destruendam, quae non contigit.
et hinc fuerat id illud: Tempus enim qui investigabit aut
quis castigatus eis fuit? Ita colligit ex Zunel in parte
S. th. q. 1. de sacra Scriptura c. 12.

Dicit: Si ergo dixerunt etiam singula verba in ita
varietate stylus Dei, ubi revera variat. Nam Jeremias
eloquentissimus et prolixus et austeros et austeros prophetali
loquitur more.

Ad nos. Sed ora ad probationem dicimus Deum ita suaviter disposuit
accommodat se ingenio cuiusque prophetae, ut ita ea verba
pronuntiabat unicuique qui illi commissa et imposita sunt.
Sicut ergo dicit Paulus Hebr. 1. multifariam multisque modis
olim Deus loquens patribus in prophetis. Idem Apostolus in
mandatis prophetarum ait: Si qui videtur esse propheta aut
quodcumque id est illis similis. Quare cum ergo apud
quidem eadem res apud diversos scriptores diversis verbis
referatur, qua ratione ad brevitatis causa, longa nihil refert
quod eadem res sic locutus dicatur. Ubique ut commentarii
verborum mutarent, vendicarent, sed in quibus
existimare quod semper ipsi confirmarunt in unum ut eadem
ut subierint eadem modo, ubi eisdem verbis etc.

Et dicit patet quod ipse Isa. - est in illis quæ Deus peculiariter
monendo Scribens voluntatem ac Illud dirigendo verbum
ac singulos Sanctos suggerendo ante, cuncta Ecclesiæ, tum publice, tum
privatim utilitatem afferens. Etc.

Ista dicit Sancta versione quæ ex septuaginta interpretibus
Ad, ut docet Hieronymus cit. 1. 3 contra Rufinum philosophus
Legi filio. petit in Philadelphi hos septuaginta duos Biblicos
interpretes, nimirum sex ex unoquoque Tribu, ab Eleazaro summo
Sacerdote, et Ista Sacra Judæorum pridem decenti ante Christum
annos. Vide de his Baronium tom. 2 ad Chr. 231 num. 18

Ad 4. Ratio 2 affirm. f. illigant sensum eigdem f. diversigenis.
Quod si contineat sensum tam spiritualem quam literalem adeoque
sensus diversi generis, probat ex ipsa Sacra Scriptura. nam hoc
indicat Ezechiel 2. et Apoc. 2. ubi ipsa appellat Liber
scriptus intus et foris, foris quidem sensum literalem intus vero spiritualem.
Idem S. Paulus ad Galat. 4. asserit duos filios Abraham habuisse
nomen et vetus Testam. Idem hinc inde in nomen Testamentum sæpe
respondent hæc verba: Ut impleret Scriptura Dei verba illa
de quibus hæc dicit contineant sensum spiritualem. Unde Ex. Gregorius
in Prologo suæ Leviticum ait: Quod Verbum Dei carne vestitum
processit in hunc mundum, et aliud quidem erat quod videbatur in eo
aliud vero quod illigebat. Ita et quæ Prophetarum Verbum Dei prosperit
ad nostrum literæ velamine tectum, ut Litera quidem tanquam caro
appareat latens vero intrinsecus spiritualis sensus tanquam Divinitas
lateat. E. Greg. l. 20 moral. c. 1 ait: Scriptura dum narrat
gesta prodit mysteria. Idem hanc Cor. Gemmel ait Ex de file.
Quod dicit Sub eadem Litera contineat plures sensus literales
adeoque plures eigdem generis fruatur id jo. Greg. id uno ictu
et Concepta ita illigere quæ una voce et sermone plura
significare: ita Scriptura prophetarum id intendere plura significata

f. unius sermone. Et multo magis Ceg. 30 ffa e
Impressio Verbi Divini, sicut sua humana e vestigium
et adumbratio sua Divina. Et Verbum Divinum cum sit
legendum multa et distincta. Et ffa Verba sub una litera
Et sepe multos sensus literales. Ergo dicit debemus existimare
Jam a Deo condita, quale nos optaremus esse condita
a nobis, et nos se optaremus Jam a nobis condita ade
quando, ut illa sua sapiat et intendimus sua
Et sic legere prudenter, scilicet legere sub illa litera. Et sic
debemus existimare Divina Scriptura. Ita Gamel. 1. p. ff.
q. 1. a. 10. Inter cetera ergo quae sensum habent
sensum dicit qui generationem ejus qui generavit Jam ro. sed:
e Aegypto vocavi filium meum Osee 11. Et de populo Israelitico
quem de Christo dicit. Item dicit dies hominum annorum centum
viginti genuit Sethet. Item dicit genus humanum perdendum
diluvio post annos 120. et hominem deinceps ut plurimum
non vivitum plus annos 120. Item in principio creavit Deus
coelum et terram Genes. Item: Stat in templo abominatio
desolationis Dan. 9. Et Illigi dicit de excidio Jerosolimitano
tempore Vespasiani, quod est ultima consummatione mundi
tempore Antichristi. Item: Ego hodie genui te Ps. 2. Et de
de Incarnatione, Resurrectione, et de aeterna generatione
Verbi Divini Illigit, non enim Resurrectio dici potest generatio
unta illud: in Regeneratione cum sederit Filius hominis.

Contra Hacteny dicta

Ob. 10: Propria cuiusvis Disciplinae sed et aequa
et si hoc Ita continerent plures sensus propria theologia
sunt aequivoca.

Rs. Quod quia sub una litera continet sensus literalis
et spiritualis, tunc nulla est aequivocatio, quia hanc literam illa

tu significat nisi mediante, quia in significata significat aliquid aliud, & nulla est equivocatio; idem f. ph. q. 1. a. 10 ad 1. 1. p. Quod si Scriptura continet plures sensus literales et ita loquitur sit aequivoca, nihilominus tamen non impedit argumentandi vim, quia ut loquitur Tanner d. 1. de theologia q. 1. n. 9 etiam aequivoca verba vim argumentandi non impediunt, si modo determinate constet quo sensu determinate verba aequivoca usurpentur, ita ut quamvis sua se aequivoca sint, aequivoce tamen non usurpentur. Quare dicit Filius l. 1. pract. tract. 10 art: Nihil autem differt etiamsi plura quae significare dicuntur, solum autem sint determinata, ita ut adhuc aliquo modo notis, dum non sit notis sit in nulla erit confusio, cum ipsa sint certissimi à priori intenti, adeoque passim erit securitas, si tamen non parient ullo modo confusione, quia tunc ex antipodes haberemus, & certitudo solum illorum etiam non apprehendemus.

Circa sensum Literale

Notum 30: sensus literalis ea dicitur, quae consurgit ex significatione literae (s. propria (si improprium et metaphorica, si significatio improprium excludit sequeretur quod sit in multis locis Scriptura, si nullus haberet sensus literalis, certe falsum, quia ut ait Augustinus: Non quia quae scripsit fallere voluit, ut sit sensus veritatis: Illud autem quia si locus aliquis Scriptura Tanner d. 1. de theologia q. 1. n. 9 non haberet sensus literalis, quia ita est si non immediate aliquid significaret, sed mediate aliquid significare possit. Sicut verba mediate nil significant, nisi mediante ea illa, quae immediate significant. ut consequitur si non haberent verba sensus literalis, non

habeant sensum spiritualem, ac ex consequens nullum. Adde
ex 1. ch. 1. p. q. 1. a. 10. ad 1. et 3. ait: ergo alios sensus fundari
sensu literali.

Nihil ergo: sensus literalis in Scr. illud, ut quod volunt
Evidenter a scriptore Canonico ipse, aliqua sensus
literalis ipse intendit Scr. falsus, ut clarum ex exemplo Jonae
c. 3. v. 4. Adhuc quadraginta dies et Ninive subvertet.
quod ille dicere debuit Prophetia habuit ad tempus hypothetica
et comminatoria. Sed exemplo id illud Caiphae: Expedit
ut unus moriatur pro populo, quod tunc falsum erat, cum id
voluit: sublato e medio Christo venturos Romanos in
excidium Hierusalem, quod tunc falsum erat. Et pudet Rem:
Nam quis ex quo Deus Jam condiderit quod minus, quod
igitur se solo constituit adhuc ipsa habeant sensum literalem,
ac ex consequens sensus literalis in Scr. veritatem et intentione
Scriptoris Canonici.

Nihil 3io sensus literalis unus Scr. veritatem. ergo Scr. ipsa
sensus Scr. infallibilis. Concipe 1o: Si id esset
pronunciatum solum ab aliquo V. G. ut Scr. illud dicit Judaeorum
contra Christum: Rex Scr. mortis, id: nonne bene dicunt quia
Jesus id unus et bene id habes? et similia. Quia
ut enim veritatem id quod Scriptor Sacer exercit huiusmodi
gestum dicta fuisse. Concipe 2do: Si aliqua pronunciata
dicant quod Scr. illud Gen. 3. v. 22. Ecce Adam quasi unus ex
nobis factus Scr. scit bonum et malum: Et illud dictum Elia
3 Reg. 18. v. 27: Clamate voce maiore Deus vestr. Scr. et forsan
loquitur aut in diversorio Scr. aut in itinere aut certe dormit
vel cubat. Concipe 3io: Si aliqua hyperbolice efferant
aut aliquo figuratio locutionibus utantur illud Gen. 22. v. 17:
Benedicam tibi et multiplicabo semen tuum sicut stellas coeli

et velut arena q̃ e in littore maris. Item illud Jone 2 n. 3. Oes gurgites tui, et fluctus tui super me transierunt &c. et si q̃ alia huiusmodi.

Quaeres: An ex sensu literali argumentari liceat theologo? Ad dubitandi ex qua ut ait 1. Paulus 2. Cor. 3 litera occidit, spiritus autem vivificat.

Dic. affirm. ad rationem dubitandi vide in q litera occidat in locutio e figurata, et usurpat pro propria, ut quando fecere Donatistae in Africa, q apud se duntaxat verum Ecclesiam hominabant, in cuius confirmationem afferebant illud Cant. 1 ubi pascas ubi cubas in meridie & q meridie eligentes plagam meridionale. Hac etiam ratione Lutherus ex illo 1 Pet. 2. vos autem genus Sanctum Regale sacerdotium, collegit ex indiscriminatim Christianos sacerdotes esse, ad offerendum Deo etiam verum ac proprium altaris sacrificium. Ita inter alia. Et Paulus, ut loquitur de sensu literali sic de litera Legis ac v. g. et de spiritu Gratiae ac Fidei loq. de litera Legis si destituatur spiritu Gratiae et Fidei, vere inquit occidere, ut passim admonet in Epistola ad Rom. sic in locis ostendit peccatum et occasione peccati, si desit adiutorium Gratiae. de spiritu vero Fidei vere asserit vivificare, Epistolam vires ad observanda legis praecepta ita Vasq. q. 1. a. 10. d. 16 c. 4 et de hoc etiam vide S. Thomam 1. 2. q. 106. a. 2.

Circa sensum mysticum s. Spiritualem.

Notandum 10: Sensus Spiritualis inveniatur in illis quinque res 4 modos significata significant. Ubi hic ex quinque v. g. Th. q. 1. a. 10 de Sentibus Sacrae q. 9. has pro cognitione sensus spiritualis habe regulas: 1a: Si res quae in sacris literis continentur significant res gestas, et illae res gestae in significant alias, nullus est ibi sensus spiritualis. 2da: Si res illae

et moses scripsit alias et sua ja conditione, ille
e sensu spiritualis. 3ia: si moses in scripsit res gestas
sunt gesta in sua ja conditione, sunt in scripsit alias, sunt
in scripsit in tm pertinentes ad spiritualem sc. Christum s. ad eius
membra e nullus e ibi sensus spiritualis. et hinc patet
illa quae ait Daniel propheta c. 8 et scripsit bellum
Graecorum et Persarum. ille q bovem et 7 spica quae ait
Patriarcha Joseph Gen. 41. ille Lignum illa e Judaeorum
dicit tuisse ad ait scripsit certos quoddam mores e et
similia alia in efficiunt sensum spiritualem, qa in st res
gestae. si scripsent tm nihil scripsisset pertinens ad spiritualia
habent igitur hae duae tantum sensum literalem. ita Cath.
Notum ado tres et spes sensus spiritualis. sc. sum iuxta
tres sensus spirituales et exponendo e de fide. ita
quod Cath. q. 9. et probat ex con. Gersen Galatia. et ex
Gregorio Nazianzeno, imo et s. Paulus hinc inde sum tres
spes sensus spiritualis, sc. Allegoricum, Anagogicum et Tropologicum.
q utqi Apls in exonce fecerit.
Ab: Tropologicus e q pertinet ad morum instructionem, sc. qa
moses instruit q literale sensum duabus in locis. e sensus
Tropologicus in e spes subae spiritualis.
Ad sensum moralem et Tropologicum hic in dici quidquid illud
q moses instruit quomodo cuqi, sc. illud q moses instruit
ex similitudine aliquarum rerum gestarum. et hoc pacto
moralis sensus. e pars specifica sensus spiritualis. ita Cath.
Notum 2io Christum ex spiritualis sensu desumi pro efficax
argum modo de illo certo constet. ita Turrian d. 1. de
theologia p. 1. d. 2. n. 10 et alii apud eundem. Quemadmodum passim
habemus in sua v. g. quodcumqi in mundo ex aqua
spiritu sancto Joan. 3 v. 36 Christo e. Ratio e qa sensus spiritualis in nisi
e int. ens a sensu s. utqi infallibilis, qui e sensus literalis. ita Cath.

Qf. Vter sensus sit sententia literalis an spiritualis?

Qi. 10: Comparando sensum literalem et spiritualem eiusdem litteræ sententiæ dicit alterum sententiam universale loquendo, et modo ipse modus ille sententiæ est; quia ipse sensus literalis exprimit et inferioris ordinis, sensus autem spiritualis et superioris conditionis, ut plenius fit in libris V.T. Hunc spiritualem erit sententiam literali, ratione sui maior. Ad vero sensus literalis exprimit et altioris spiritualis et inferioris ordinis, ut frequenter contingit in N.T. ubi sensus literalis exprimit donum et facta Christi spiritualia in ordine ad nos, hunc sensus literalis illi ratione maior erit sententiæ spirituali. ita mihi.

Ad 2do. Comparando sensum literalem et spiritualem non eiusdem litteræ sed diversæ scripturæ, sensus literalis absolute loq. est sententior. ratio est, quia dicit ex, et infallibilis et ex intentione scriptoris. atqui sensus spiritualis, quatenus est varius, ex his non omnibus sententia est, et idem spiritualis. Adde quod et iste literalis sensus exprimat ea quæ spiritualis. in vero sensu tropologico et allegorico exprimunt ea quæ ecclesiam triumphantem et militantem spectant, et multo magis et clarius erit sensus literalis, adeo ut ratione maior literalis a spirituali excedat. Adde plerique quidem sensus literalis dicat secundum sensum spiritualis. ita mihi.

Ad 3tiam. Ille sensus in quo est inventio falsitas inferior est illo, quia sensus est sic falsitate, et in literali atqui inventus falsitas, quia quod ex localiter moveat desendendo de loco, ut videat quæ fugunt ab hoc impius.

Nulla in his locutionibus commisti falsitate. Ipsa
tamen illa sunt literalis & in ille quæ non sunt propriè sumpta,
sed metaphorice. Adde quod Ecclesiastes c. 1. Coelestis sui
archia, hoc fieri ob tenuitatem et imbecillitatem humanæ
mentis, cuius è in cognitionis sua hebetudo, ut Divina
illizere à pôst, nisi illa velata sint varietate sacrorum
velaminum, ut ita a corporalia ad spiritualia ducendi
sunt. Tandem Ecc. sed de his satis.

Ec Sensu accommodatitio vide plurimos
Vossi. 1. a. 5. rh. q. 1. a. 10 Disp. 14. c. 1. de Legge.

30 7bris A. 1616

Tuesday 2d

De

Deo Uno secundum se.

Praeter caeteros diuinae sacrae inscriptis theologia de eo suo aliquos q. nonn. fa Deum esse, q. se id nolit. fa demonstrari posse Deum esse, et qby rationibus: atque à abstractione ad concretum theologi nonnulli usqui inter gentes, aliqui inter Hebreos, debet exempl. spiritus infinitum in infinitum, et ora ibi fieri ut Christum beatum faciat. Omissis tum aliquantisper hi questionibus inconcinne q. ad ratio nos Dei scripti id insta quaestionis l. 4 metaph. lect. 10 et ratio ipsa dictat ut de re aliqua disputari, prius de ratione terminorum et rerum qby in disputatione usurpandi e commeniant.

Itaq. tria sit in tribus Idiomatibus et propriis linguis usitatissima Dei nomina: Quod a Latinis è Deus, Graecis Θεός, Hebraeis El aut Eloah l. Elohim. Deriuatur a nomen El à radice Eial, id est fortitudine. Nam omnia litera Jod, qd. Deus à fortitudine proprie et excellentia fortis dicitur, qa vincit et valet sua ratione, nec à quoquam potest potestati et virtuti eius resistere. Esth. 13 v. 9. Deus enim et Dominus à praecipuo fonte radice deriuatur id est nomen Eloah, et in plurali numero Elohim, qd. fine ad designandam pluralitatem personarum Diuinarum, fe ab idiomate linguae hebraicae ad maiestatem Dei significandam, velut honoris causa, ita plurali Deus tribuit solet. Nomen autem graecum Θεός optime deriuat S. Greg. Nati hom. in cant. ἀπὸ τοῦ δεδοικέναι l. δεῖδαι, qd. est videre, qa Deus videt et luet omnia, nihilque à abscondition oculis eius.

Nomen n. Latinum Deus vel quod autumant, à graeco Θεὸς
formatum esse, vbi et multorum aliorum nominum latinorum origo
à multis saepe ad graecam linguam referri solet, quod in
ea accipienda esse quasi linguam latinam graecae cognatam
in fuerit. Verumtamen, n. vbi et alias immaniq ac
mutilos linguae sit ad linguarum confusionem Gen. 11
ordine Turris Babel, Deum Author, in esse existimandum
est. Aut quasi ab initio eum omni quamplurimarum
ac primarum proprijs nominibus carueint, quae postea à graecis
lingua mutuari oportuerint. Sed qa Deus ab initio
ad linguas illas hominibus inspiraret, quando saepe in diversis
etiam linguis, ad eorum id exprimendum rerum similitudinem
et annotationem seu paronomasiam sua arbitratu obtenuerunt
quemvis eam linguam nova, tempore et
antiquitate parva esset. Sed etiam latinum vocabulum
Deus n. vnde à nonnullis etiam ex latina lingua
etymon suum assignatur, vt recte etiam notauit Greg.
de Valentia h. q. 1. p. 1. vt ideo dictum sit, h. qa nihil
Deo desit, aut q ipse det omnia, aut etiam de eo, s. ab eo
sint omnia. Affuerte n. ex citt. Greg. Nat. nomen
Dei vt et alia nomina Dei, saepe plerumq ab aliqua
eius proprietate h. opaone et depingula, vel id genus
nomina et appellationes, h. omnia only thoris, in quibus sunt
etiam s. Aug. lib. 125 de Trinit. cit. Deus è nomen
potestatis, n. proprietatis, ex n. nomen ipsum Dei
Deus s. aliud quod nomen Divinum etiam ipsa natura
Divina directe ipsa indebitum alibi.
Affuerte n. elegantissimum, et fere omnium sententiis
Dei nomen Germani, qui Deum vocant Gott

quasi finem, hoc est quod excellentia bonum in illa illud
Luca 18 v. 19: Nemo bonus nisi solus Deus.

Et hic etiam facile est, eorum et ab omnibus accepta Dei notitia
ad statuere. Eadem igitur est f. th. h. qu. a. 1 ad 2. post
f. Scotum in Prolog. q. 2. Dei nomen significat id quod magis
aliquid melius cogitari non potest, f. aliquid tale quod omnia existens, et
gubernans omnibus, f. excellentissima omnium, immortalemque rerum
f. id quod dicimus omnium, et habet quasi communem quandam de
omnibus, quamquam in hac notitia non omnes, etiam qui omnes ad
mittunt convenient, cum circa quam dentia Divina,
rerumque productione multi philosophi etiam graviter hallucinati
sint. Hinc generis est etiam illa definitio f. Scripturis Dei,
quod ex Cicerone l. 1. de Tusc. qq. refert f. Aug. l. 22 de
Civitate Dei, c. 20 ubi ait: quem quidem esse solum et sibi ac
ab omni concretione mortali omnia sentiens et movens
ipsamque cuncta motu sempiterno. Sed hae de Quid
Nominis hic satis sunto. Haereng et Tanner hic d. 2. de
Deo q. 1. dub. 1.

Ut sit ista propositio Deus est, quae sit nota.

Pro Ratione primum: Propositione quae sit nota aliquid
alia sua se, alia sua nos. Et quamvis aliqui ad hanc
divisionem videant docentes propositionem suae et
sua non esse aliquid eandem. nihilominus habet fundamentum aliquid
fundamentum, cum expresse Arist. 1. posteriorum c. 2. docet, quae de ma
tiora nata sunt, quae dicuntur nobis. Et a propositio quae sit nota
quando praedicatum est de ratione subiecti. ja quod ipsum subi
vel ut in Cursu quae in habet medium a priori et quae demon
strari potest. Ita Tanner Zumel et Alii. Et haec ultima
opinio probari potest ex ipsa propositionis notae et vocabulo

NB qui ja quae dicuntur
in se stricte dicta
propositio quae sit nota
per sua Castel.

sit v. propositio q. se sine se nota habere quod medium
q. aliud propositione q. quod ipsa à priori demonstraret, in
dicet q. se s. sine se nota, sed potius q. aliud s. sine aliud. Sed mihi
videtur adverte (ut patet h. q. 2 a. 1. q. 1a. qui dicit in debere
cognosci q. aliud medium, eligit medium complexum, non per
incomplexum ja propria q. se nota cognoscunt, semper nondum
cognoscunt cognitis terminis. Et hinc patet propositione
q. se nota et immediata illa esse. patet 2do: propositione
in qua ja prao predicat de subo, à ea propositione q. se
nota, ed in hac predicatio de interna ratione et essentia
subi, hinc qa. sit medium quo à priori demonstretur, nec
opet q. sit h. dicat propositio immediata quia alio tempore
sit dicta, qa nimirum in sit medium ex ipsa linea (sci
definitione) à subo et predicato.

Adverte a. hanc quin sed varias sicut descriptiones propositionis
q. se nota, et ait Tonner cit. qa stiles diversi et philosophi
inventa explicare eidem et adaequata notione propositionis
q. se nota tradiderunt.

Quaesa. quales sint hae propositiones de q. se nota?
ja è de solum quia è sua parte. 2da quia est lux è.
3ia stomo à è corpus. qua ratione è. 4ta terra è corpus è
et ita dubitanti è quin ab hujusmodi propositionibus aut plurimae
in è de essentia subi, aut demonstrari pot a priori per
terminorum explicationem aut definitionem.

Sed has ones propositiones è q. se notae; et quae ja in
ostendit: Quia ubi magnitudo includit, et è de ratione
cuiusl et subi quantum qua tale. ita ubi major magnitudo
quam partis è de ratione ejus quidem, utpote ex sua intrinseca
ratione includentis magnitudinem partis, et ideo alia
qua totum excedit parte. Et ita patet q. se apud ones
sed hae propositiones à priori probari ono indemonstrabiles.

NB

Ad 3iam dicit ex Gamachaeo lib. quarumvis lapis a sit de interna causa hominis, in dubio est cui negatio, cum ad essentiam hominis pertinet, ut in sit lapis. Sed etiam est quod se nota absolute, si esse accipiatur pro aptitudine existendi, et hypothetice et praedicata ipsius rei existentia si accipiatur pro actuali existentia non est quod se nota cum medio quod a priori demonstretur. Nota 6 propositionis etiam quod se nota praedicata in subiecto existentia quae praedicatum existere in habet medium a priori. Tom. lib.

NB Notandum 2do: Notari et ignotum dicuntur et ad res praedicata quae propositiones, et ad propositiones praedicatas, sicut propriae dicuntur res quae conveniunt rebus praedicatis, tribuuntur etiam quae propositionibus. Hinc ideo est dicere: Opinabile est Deum esse. et dicere: haec propositio Deus est est propositio opinabilis: idem idem est interrogare: Utrum Deum esse sit quod se nota, et utrum haec propositio Deus est sit quod se nota. Cumel j. q. 5. h. q. 2. a. 1. q. unica.

Ffis Summitis ad q.

Resp. 2do: Deum esse est quod se nota sum se: ita S. Th. h. q. 2. a. 1. Vasquez et alii plures apud Tom. d. 2 de Deo q. 1. dub. 1. c. 3. Ratio est brevis: quia esse et existere sunt de interna causa rei quia Deus ut alibi de aliis est suum esse, ac consequenter Deum esse est a priori indemonstrabile.

NB Ob. Si ex eo quod esse sit essentiale Dei propositio haec Deus est, est propositio quod se nota sum se, sequitur quod etiam ista sit quod se nota sum se: Deus est aeternus, quia Deus est essentiale aeternus, quae tamen falsum, sed haec propositio demonstratur a priori v. g. ut immutabile est aeternum Deus.

R. quod haec propositio sit demonstrabilis tum, in nos in a priori et quod causam a parte rei.

Ad 1. Deus est in E quod se nobis sunt nos, ita ut cognitio
eius sit quia est: quia connexio predicati ac subiecti illius propositionis
a nobis in ipsis quidditatibus cognoscunt, ex ipso quod ipsi de omni
nobis sint ignoti, non quod sit Deus nobis ignotus est, Deum
nemo vidit unquam, unicum quod illi ostendit connexiat in patet.
ad propositio quod se nota sunt nos sed quod solis cognitis terminis
cognoscitur V. G. Totum quod maius est sua parte determinat
a sine in cognoscunt, patet quod in sed propositio quod se nota nobis.
ita p. th. Ad alia: Deum in planet ratio hac Vasq. dicit n.
ut propositio aliqua sed quod se nota sunt nos, in quantum
ad propinquum ac quidditatem conceptus terminorum habemus, et
patet in hac propositione quod est quod se nota nobis: Omne
incorporeum loco corporeo in contentum, et sunt conceptus
quidditatum ei incorporea in habemus, ad inventa illis
illis enim ex ipso quantitatem est: Deus quidem in se est absolutus
quod sed, in tum cognoscit nisi relate ad creaturas, quia ut
experientia patet, Deus a nobis cognoscit, et primo investigat
quod modo Deus, Angelus, Deus ulti ac creatione - et sine ista
ratio Dei alia genus ulterius demonstrant. Hic positio ratio
opinantur sic: fiunt impossibile est Deum a nobis cognoscitur
pro hac statu nisi relate ad creaturas, sic etiam fieri
negat, ut quod se et in quod alia nobis innotescat. Hac ratione
pendunt hac Deum nobis fuisse quoddam discursu absque
labore, aut disciplina aliunde exercitatione nos duxit in
cognitionem alicuius sui Iudicii et Gubernatoris. Ad hac
nostra est illa quod quod Ar. alique etiam Philosophi appellant:
principia ne quando sunt cognitiones ab homine a Deo impressae
nostra naturalis ipsi - ea quod tali nostra in indigeat officium
disciplinae naturae, Intellectus ipso lumine naturae ex rebus creatis
colligit. ita Vasq. Ia 3 in 1. Sententiarum Durando lib. 3. q. 3.

[illegible] cum [illegible] dicit Deum esse, [illegible] quia nolunt
Deum esse sensus, quia in nobis [illegible] cognitionem
nobis natam [illegible]

β. nobis auferas Deum &c, in [illegible] quantum [illegible] in investigatione et demonstratione existentiae Dei primo et post ab illo hoc negari non debet
[illegible] Deum esse. in [illegible] liber cum a veritate
[illegible] evidente. quia sunt multi Deum facere ut deum
et ex [illegible] quantum et dicunt [illegible] [illegible] in corde suo non est Deus.

γ. Aliquis homo natus desiderat suam Beatitudinem quae est
Deus, sed natus nosset Deum; ergo patet quod omnis nulla
cognitio Dei [illegible] constat.

Ad [illegible] quod [illegible] quod sunt homines confusa
tam beatitudinem suam cognoscit, et in particulari aliqui
multi a errorem cadunt in diversis aut inexplicabilibus
posuerunt, et ideo non in confusio divina cognoscit
Deum, sed in simplex cognoscere Deum &c, quia sunt cognoscere
naturaliter veniendo in se cognoscere potest, quamvis id
sit verum.

Ad [illegible] Illa id quod [illegible] nota nobis quia [illegible]
terminis cognoscuntur, sed ille dicit quod habet nomen Deum
habere habet quod id Deum, sed habet in hoc nomine id, quod
magis habere nil id, magis [illegible] quod consistit et quae necessa
rio in re, quod non existit nisi in illo.

Ad [illegible] pro ratione nimis ad probandum dico quamvis non
Deum habet id quod magis habere nil id, non habet
illud in rem non existere, et quamvis magis id quod
existit, quia quod non existit, non nomen, id est

[illegible] id quod maius [illegible] sit [illegible], in E necessario est
[illegible] id sua existentia in eius ratione [illegible] quod est id
sua existentia in illa, [illegible] in nos est id notare id [illegible]
eius quod concipimus. Et hoc forte est quod [illegible] quod
non est [illegible] notum nobis Deum esse in actu creato, et
[illegible] in actu signato, et sic quia a nobis concipitur esse, et
excellere ita alia, sunt quod etiam illa a nobis concipiuntur.
Ad 3. quod merito concipere possimus [illegible] omnes absolutas
dicere, et [illegible] ibi, in quibus [illegible] existentiam
sunt quod apprehendimus propriis conceptibus. Ita mihi.
Ad 3. Sicut in existentia rei naturalis [illegible] cognoscere [illegible]
et [illegible] et [illegible] Dei, [illegible] seq. quod non sit aliud
quod dicitur et facitur contra legem Dei, hinc theologi dicunt
et [illegible] Dei in [illegible] in [illegible]
Ad 4. Res Divinae ipsae considerari possunt, quatenus in
merae Divinae, et ita nobis sunt incognitae. Ita ut nobis
innotescunt aut quatenus revelatae sunt.
Dicit quod dicat legem nosse pro tanto in E necessario est cognoscat
[illegible] legem Dei, et sufficit cognosce dictamen rectae rationis,
quod [illegible] consonum, dissuadet contrarium, et si igitur quis
dicit assentit huic dictamini [illegible] observare legem Dei, quia
dictamen rationis E naturali promulgatio Divinae legis [illegible]
[illegible] in particulari. Ita Tomas hic Art.
Ad 4. Propria Legis ratio quale E aliud [illegible] Dei E [illegible]
[illegible] et [illegible] nota. Et [illegible] et notum E Deum [illegible]
Ad 4. propria illa praedicta absolute loqui non sunt [illegible] et [illegible]
[illegible] supponunt propria speculativa atque ea illi probantur.
[illegible] aliud [illegible] et [illegible] quia [illegible] in quae praedicta in
[illegible] dicta propria practica [illegible] probantur. Ita Tom. Ale

Ad 2do Conc. aude nes seq. qa n. licet augmari et
ex uno genere principiorum ad aliud, sci à genere principiorum practi-
corum ad genus speculativorum, qa ut dicit, propria practica
dar, q. se nota nobis qa n. habent alia propria practica, et
q. nobis demonstrent, quoniam habeant alia speculativa.
speculativa n. dar q. se nota nobis qa in nullo genere habent
propria qbus demonstrent. ita patet.

Ad 3: Hec propositio Omne q. genuit est habitus communis
principiorum, ex ipsis q. nulla è prior q. qua demonstrat, q. è
q. se nota nobis, qa habitus communis principiorum sunt q. se
nota nobis.

Ad Quod n. ex habitus communis principiorum sint q. se nota
nobis, quoniam sic se habet fiat.

Modo videtur ad istud obviandum: Hec propositio
nes sit notissima per qbus syllogizatur illud et probatur.

Ad 2do: Si hec propositio Omne q. est in se q. se nota
nobis, tunc nunquam sit fieri nobis nota ulla ratione
q. est absurdissimum, probatur seq. l. n. fiet ut nobis notum
prius sit a posteriori, n. a priori q. se patet qa prius
id n. habet n. a posteriori qa demonstratio a posteriori
n. manifestat id. q. propositionem quod in se est, per
prius esse, ideoq. n. manifestat syllogizatum convenire subiecto
Ad 3 neg. seq. ad probationem dicendum et demonstratio n.
manifestat propositionem quod in se est, ideoq. n. ostendit syllogizatum proprio convenire. manifestat tn illud quod nos
quod veritate est. Si id illigo sit conformis ei syllogizato
et facit evidentiam huius q. suppositi, q. talis propositio est
q. se nota quoad nos, ita tamen etc.

Ad 1 Ob. q. propositio q. se nota nobis est etiam q. se nota sim. se in dn. seq. à contra.

fidelis Deus et Creatis et notissimum, quippe quod omnia gratiam intuitive videant, ideoque ad illius cognitionem.

Q. An Deus ex fide demonstrabile? et quibus rationibus. Pro quo

Fidelis: quia hoc notissimum apud theologos non est et ab haereseos semina ideo non quis an et quibus rationibus ex fide authoritate et praedicti demonstrentur, ut ipsi quae ab aliis videntur. Sed quis an et quibus rationibus realibus et fieri possit, quamvis nec illae prorsus omittendae sint in gratiam fidelium.

Ad jam q. Porro

Ad. 1.: Deus est non est demonstrabile a priori ita notissimum est et ab eis quod plenius apud Tamen dicit hic Deus quidem prius. Rationes attingit Scotus in Tomo 4 ad 8. tit. inter alia probat: Si posset demonstrari a priori Deus esset minime fieret quod demonstratione sed per additum conceptus ipsius Dei, ad hoc est impossibile, quia definitionem subiecti non est a priori demonstrari ipsa ratio essentialis in definitione inclusa, nihil non quod ipsum demonstrat. Actus Esse per existentia Dei est ratio quod essentiae ipsius Dei, quae proinde intrinsece includit in definitione per additum conceptum Dei.

Addit 1. p. 1. 3. n. 1. Demonstrari a priori nequit Dei definitio Dei a quod non nulla est definitio, quia non definitio est ex genere et differentia, quae deo repugnant. Sed non est demonstrari a priori Deus esse, tunc maxime ideo, quia ipse est essentiale principium Dei ad hoc non obstet

non etiam alia predicata essentialia à priori de Deo demonstrari sint: v.g. æternum, Infinitum &c.

Resp. Con. pa. reg. prim. et ad eius probationem non inde negandum esse, quod alia aliqua predicata Dei essentialia haud medium f. causam existunt, et quod non dari sine se, sed tamen non demonstrari sint à priori; inter ostium ac Deum et hoc predicatum non Esse nihil mediat, neque sine non esse, quod demonstrat. ita nihil.

Ad 2 pa. in propositionibus de ente adiacente, quales sunt v.g. hoc Deus est &c. subiectum concretum semper accipiunt formaliter in praedicato, aut si praedicatum accipiunt, includunt in eius significatione materiale, id est semper id: id quod est tale, et non dicunt &c. alioquin ipsum est in tali subiecto semper etiam includitur et subintelligitur. In propositionibus ac de 3tio adiacente v.g. Deus est æternum &c. Predicatum ita includitur aut subintelligitur in subiecto. ita Tamer cit. n. 3.

Dis. ad Deum est &c. demonstratur à posteriori, ita et alij plurimi apud Tamer, cit. n. 4 et n. probat dicit ex Sa. nat. lib. 13 de: A magnitudine et pulchritudine creaturarum cognoscibiliter potest creator horum videri. ita Rom. c. 1. v. 19 Invisibilia enim ipsius à creatura mundi per ea quæ facta sunt intellecta conspiciuntur, sempiterna quoque eius virtus et Divinitas, ita ut sint inexcusabiles: Vbi diligenter adverendum sunt illa verba: Videri, conspici, quæ certe clarum aliquod notitiam indicant. Quæ spectat illud ps. 18 v. 1. Cœli enarrant gloriam Dei, et ps. 14 v. 16. Non sine testimonio semetipsum relinquit, benefaciens de cœlo, dans pluvias et tempora fructifera, implens cibo et lætitia corda nostra.

Ob. 1o: Ipse Cai E ipse Deus, qui de ipso demonstrari
et fit apud eos; idem non est id quod demonstratur, et id
de quo demonstratur.

R. Licet sint re idem id Deus et ea quae, a nobis tri
bunur diversa concipiunt, ad quod hic agatur de demonstratione
in Deum ut nobis, nihil obstare id unitas et simplicitas
Dei. Sto Thom. q. 2 a. 3 dist. 20 c. 3 n. 1.

Ob. 2do: Quia et de fide non est demonstrabilia. Fides
non est assensus non apparentium ad fieb. id, sic Deus et
de fide.

R. 2do Talia quae ratione naturali nota sunt de Deo, et
quae sunt praambula ad articulos fidei, quia articuli fidei.
sed non fides praeponit cognitionem naturalem, sicut gratia naturam
et ad quaedam quae credibile, nihil tamen prohibet illud, quod non
est demonstrabile et ad fidem, ab aliquo accipi, ad credibile
quod demonstrationem non capit, ita S. Th. q. 2 a. 2 ad 1.

R. 3do neg. Fides falsae nullus loq. ad Confirmandum
quod fides id assensus non apparentium, quoniam si ea
dum non apparentia subsunt lumini naturae naturalis
alterum ad fidem quae operantur, quoniam a fide consideran
tur, non quoniam subsunt alteri lumini evidentiori
alterum quoniam non a fide considerantur. Vide Ter. Fide
versari circa ea quae sub lumine obscuro naturalis, alterum
fundamentum non est quod fides versetur circa talia
ea quae non possunt ab alio habitu sub evidenti lumine
considerari, ita mihi.

Ob. 3do: Si daretur Deus non daretur malum, quia bonum
infinitum quale est Deus excludaret omne malum, ad quod unum
contrarium infinitum deprimit totale aliud.

Ad 10 Quod ut Ens sit summe bonum ad ipsius infinitudinem pertinet, ut finitum et mala, et ens eius participant et aliquid bonum. Sed ens est ipsum quod continet omnia dona. Et h. h. q. 2 a. 2 ad 3.

Ad 2 ob. 3 unum contrarium infinitum, et nullum aliud restaurat aliud; quia unum finitum participatum non est participatum finitum. Sed sicut 3 distinct. 2.

Ad 3 ob. 3 unum contrarium infinitum excludat aliud finitum, id a suo proprio recipiendo, et sic Ens infinitum ut bonitatem alterius omnis et imperfectionem, in tantum excludit optimum malum, cum nihil in alio aliud sibi finitum, quia unum oppositum infinitum contingit esse: uno modo communicabile alicui sub eadem ratione, sicut si ignis esset infinite calidus, alius non esset communicabilis alicui sub eadem ratione qua est ignis. Alio modo incommunicabile alicui sub eadem ratione quamvis sit participabile sub quadam analogia, sicut Ens Dei est infinitum, in tantum convenit alicui sub eadem ratione cum aliis quorum est plures Dij. Eodem igitur modo si unum oppositorum convenit sub eadem ratione est infinitum, reliquum non erit nec in eodem sub optimo, nec in alio. Sed si incommunicabile sub quo ratione quia non excludat reliquum a se optimum a quolibet alio, et ratio est quia unum infinitum finito participatum non excludit a participantibus totum suum oppositum. Sic dicit h. Sup. 1. sth. q. 2 a. 3.

Ad rdam q. parte

Ad 1 Varias esse rationes, quibus Deus esse probatur. Ex physicis sunt potissima quinque quae deducunt ex impossibilitate processus in infinitum in causis efficientibus. Ad 2 impossibile esse hunc processum ulterius ratione, quia in quod infinitum est, non est

quia in ea predicatur. q. tu id & eg. si in deinceps nis
processu, in deinceps aliqua ex eis adversa, nec secunda, nec in
id temporis, ac si consequens nulla deinceps esset publicatis in
cunctis dolluntur ad esse. Ita & quod affert Gam: h. q. e
ex. id E: si deinceps hic processu, in deinceps Sp. Sanctus
Gentium, Hanc ratione nec fit capax: tandem distat di da
Gentium a via illa Ecc, q. in hac processu ingenit, S. ad
dendit, quam ipsa ecc. a Generatione distat, ut. lect
intercedant Caelitates, numerando a Generatione esse ad
Ecc. illa, quod et numerando ab ipsa ecc. ad Nom
Generationem (in Lapide o. de distantia locali, sed de distia
temporis l. Caelitatis) q. ut distantia ipsa sit infinita, ut
numerent infinitas Caelitates, erit etiam et illa, ac consequens
aliquia absolutis potuisset, et deveniri ad Essentiae Generationem
ut infinita ut q. sed demum inconsumabile.

Ratio mordis dicit talis esse sed: Nam mordet eundem esse, ea
et falsa et ne sic, q. cum gentium et populorum Codorum
pariter et Indorum, constantissima opinionem et testatione
comprobata est, talis a. E hac veritas, Deum Ec. leg. in
fine et contrahendo a particulari Numinis et Deitatis
vidae, pa. patet min. probat. Nam quaestionem ex historiis
veteres et nostras nullo occurrent facile reperiuntur aut gens aliqua
Gentium quid aliquid agnoverit. Et quamvis plurimi non facile
mundi finite temporis existiment, nulla tamen historia
antiquior et antiquioris temporis testata propense sint quam
Moysis, ex quo in constat Adamum a Deo creatum.
Ita q. hac Dei notitia non solum a Christo et Apostolis nunquam
novis documentis et traditis, ab innumeris recepta, sed
etiam extra Judaeam, apud Judaeos, Indos, Persas

Turcas, rubeus, gentiles aliqua cuiusdam Numinis agnitione carent. Qui vero Deum negarunt, aut etiam hodie negant, viri doctissimi, et sapientissimi, ex eis populo a nisi stellatissimi inter homines habenda non solum ij homines, sed quos ad unamquemodo bestijs similiores. Hac ex canda consentio omnium gentium in re alia nulla, et prendet ab humana tale, negat divinitate esse nata a sit, quod est a natura, et eo ipso Deus, unus ex modo a sit in Deo verissima, nata nisi se ad fidem a inclinat, cuius dum natale est nesciat. Sit a Deo Deus, ex ipso habet istam. Ita Tam h. d. z. de Deo q. l. d. 4 n. 9.

NB NB NB

Ante quam agamus de ipsis attributis Divinis necessario quasi nos agendum et dictum aliquid de ipsa Ratione Essentia Divina. Ad 8

NB NB NB
Ista ipsis stinet sed ordine Cursus nostri ad folium 5. 7

Quæstio Unica.

Quænam sit Ratio Essentiæ Divinæ?

Quamvis nec S. Thomas, nec Cursus Scholarum nos hanc questionem ipsis nobis de attributis Divinis propositat, attamen ordo essentiæ prior est suis proprietatibus a in longum ne in loco ipsis hac statim sit. Sit ratione ad questionem.

Nulla est dubitatio quin Deus sit Ens, substantia completa, unus, intelligens; et negari dubium est quin ipsum hæc predicata essentialia Dei et creaturis Dei, sint etiam alia solum Dei propria. Jo. n. tale predicatum est Ens increatum et non productum. Ado Tale est Ens Et de Est et l. 4 de. Quæ verba a nostra explicanda, quasi Deus a se prioritate procedat, et dependeat aliquo tamen

gnice, qa nihil sibi ipsi est et ratione essendi, p negationem
qa sit a se et ab alio; et dicit aliquo modo positive, sm rationem
quasi fundamentum nostro modo intelligendi, ita nega in ista ratione
Deitatis includit essentiam, et ex hoc est à se tanqm a
ratione finali. Sic tale predicatum est dicitur Ens necessarium
possibile opposito, qui enim intrinsece repugnat in se.
et hoc sequitur ex eo ipso (ratione ratio) quia est ex
se, et non ab alio, ut declarat Henricus Gandav:
q. 65. q. 9. et Scotus tract. de primo principio c. 3. ubi
tale dicit: Ens et essentiam, prout distinguitur non
tm contra ens et non ens, sed etiam et participatione, idem
dicit in E quod id q. quod est a se ipso, et ipso est
sua ratio ut sit totum q. est. Quaeres a quomodo
hoc predicatum distinguatur ab attributis simplicitatis et
infinitatis? Dic q. Ens et essentiam ex ipso q.
ipso totum est, consequitur sm rationem ratio excludit
compositionem et limitationem, et includit negationem compositionis
et limitationis. Attributum simplicitatis et infinitatis
fluit ex ipsa negatione compositionis et limitationis, adeoq;
distinguitur hoc predicatum ab attributis simplicitatis et
infinitatis, tanqm includens ab inclusis. Sic tale
dicitur predicatum est, Fia supple in fieda, et fiabilis, et fieribilis.
et hoc ratione Fiat Omnipotentiae tribuit Apostolus Philippi: 2. v. 6.
Qui cum in Fia Dei esset &c. Sic tale dicitur predicatum
est Actus Purus &c. et est hic actus prout distinguitur contra
potentiam passivam in ut activam.
Ad hac predicata etiam referri sunt alia his similia v. g.
Ens sim, Ens Entium. His omissis et supposito
et supponendo Deum esse Christum et de ratione et conceptu
quidditativo Christi Omnino ad Quaestionem

Vide

Ad: Ratione Entis Divini et ipsa ratione Esse Divini actualis interminati, s. actualitate Entis Divini interminata, ut philosophi declarat Gillis t. 2. Tract. p. c. 12 13 et 14 et Tract. 2. c. 4. Sic et hoc ipsum Esse Divinum est ratio quasi actualissima omnis effectionis Divinae; continet id et transcendit omnia quae ad essentiam Dei omnino pertinent; cum sit solum in intellectualibus explicata Dei, quae ipsum, cum quas, ex se et ratione quasi concipere possit sine Esse. Sed etiam ultimum, quia omnes explicationes quasi ratio et effectus, continentur in illis explicatis essentiis ipsius Dei tanquam explicantis, non Entis increati, Entis ex se, et necessarii, Entis et essentiam, Vita, Ratio pure. c.

PB. Quod si comparatione instituerimus inter explicata explicata, deprehendemus priores caeteris omnibus esse rationes Entis increati, s. Entis ex se, hinc non ratione ita sit ut dicamus sit quasi necessarium, Ens et essentiam, Vita et formalis Ratio quasi c. Ita colligit Tanner disp. 2. de Deo q. 1. dub. 2.

Sectio 3a

De Attributis Divinis in Genere

Q. 1.

An et Quomodo Attributa Divina tam ab Essentia Dei quam inter se distinguantur?

Protin 1. Distinctione realem quae sua omnipotentia omnibus in distinctione ex natura rei s. ex parte rei, et

in distinctione rationis. Quid a. et Quadruplex id
distinctio rationis suppponendum est ex dictis in phlia.
Distinctio ex natura rei est q. aut aliud est quod diversitas
rei sit nulla extra ipsa. Illa; dividit potissimum in Realem
et Formalem; illa est q. est inter illa quorum quidlibet est entitas
positiva realis, et unum non includit aliud in ultima abstractione
secundum modum de eo predicari potest; qualis v.g. est inter Caium
et asinum. Ipsa est q. est inter illa quorum quidditates et realitates
formales definitiae sunt diversae; qualis v.g. est inter animal
et rationale, sed inter Hominem et Asinum (i. humanitatem et
asinitatem) sive inter Hominem et Rationale, quam ex Scoto Henricus
Ludovicus Castanas in suis phlibus et Regius Distinctionibus
et multis placet hanc complicam et quintam distinctionis
gradum nuncupare; iuxta quam etiam dein ipsi sequentes
assertiones statuent, quidquid tandem et quomodo cumque
illi AA. loquuntur, q. respicit verbi magis quam rebus sibi
consonum est.

Ad 3 ad 9.

Resp: Attributa Divina tum ab essentia, tum a se mutuo
non distinguuntur ex natura rei ac q. Corporis nec realiter
aut realiter; sed patet, qua de quo negatur dimissum et sumptum
ex parte negantis membra dividentia et Infering, et
amplius probatur: nam si distinguuntur realiter tunc aut erunt
in Deo plures substantiae Completae et incompletae et
in sint ob impertinentiam; aut plures accidentia realiter distincta
in sint qua si et plures substantiae completae absolutae
Divinae, erunt plures Dii. Non igitur, nam alias essentia
Divina foret res potentiale, imperfecta et pendens in suis
operationibus etiam immanentibus dependere et a creata

hic de Deo sin Attributis nec velle, nec intelligere, nec agere
quicquam sit. Assent. hoc autem Creata, id quia in hac
sententia ponunt a Deo realiter distincta, id quia nullo modo
sit de Deo. Semide hae Attributa aut se ipsa sunt ex
se aut ab alio, in a se, qua cum Deus illimitata, infi-
nita ac independens, adeoque Deus; in ab alio qua hoc ipso
cum Creata. Sed si V. G. Sapientia Divina distinct
realiter ab Dei Divina, aut E. sit Sapientia non Divina, aut
aequale, aut superius, in Sapientia qua Deo nil E Sapientia in aequa-
le qua Deus plures Dei; in inferius qua est Creata, et sic
Deus est Sapiens et Creatum, quod est absurdissimum.
Probatur Author itaque St. Doctor S. Aug. l. 5 de Civitate Dei
c. 6 ait: Quia in aliud illi est esse, aliud vivere, quasi
sint in vivere, nec aliud illi est vivere, aliud intelligere
quasi sint vivere in intelligere, nec aliud illi est vivere
aliud beatum esse, quasi sint intelligere et in beatum esse, sed quod
est illi vivere intelligere, beatum esse, hoc est illi esse. Et S.
Greg. l. 10 moral. c. 10 ait: Deus hoc est quod habet, et ei
tale quale habet, sic ipse est et semper. hoc habet, sic lux
ipse sua est, in Deo in eo aliud est et aliud habere.
Similia vide apud Praedicat. l. 1. de Trinit: Anselmum
in Monolog. c. 15. Bernardum l. 2 de Consideratione
c. 13. Nec distinguunt Scotistae, quia in ea
ipsa Descriptione distinctionis ex vera rei fidei, id
hoc attributa Divina, ut probatum est se unum, atque
idem esse, atque adeo unam atque unicam definitionem
quidditativam habent; id unius rei non sit nisi unica
essentialis definitio. Probatur ratio: Ea quae ex vera rei fide
distinguuntur, de se mutuo praedicari non possunt; in omni

recte

parte dicens humanitas & rationalitas, aut è contra
et Caiphas in eis & eis similibus abstractis rationes, v.g.
Sapientia, Charitas &c. Interedens rationis probabi-
lis distinctio à parte rei, et non rei alia nulla è
à parte rei, certum, q. in id b. realis, b. formalis, b. ratio-
nalis, ad & attributa nullo horum modorum
distinguantur, sed nullo modo à parte rei distingui
inter se b. ab essentia poni. Exempli gratia: Nullo è
à parte rei aliud, q. in id rationale b. irrationale.

Conclusio dicta

Ch. 1o Vera perfectio Divina sit perfecte illigi absque
dubio & differunt ex natura rei. Antecedens probatur: 1o:
Quia Beati videbunt in Deo Bonitatem Sapientiae
&c. in videbunt liberas cognitiones, q. sit finis in Deo
Ende Paulo 1. Cor. 2.: Quae sit Dei nemo novit nisi
Spiritus eius. 2do quia Beati in videbunt omnes Ideas, q. sunt
in mente Divina, aliis comprehendent Divinam potiam.
3io. quia Divina gratia terminatur ad Divinam Verbum
etiam ad Divinam essentiam, q. in è mirabile affirmare
q. ipsa terminari sit ad unam Divinam perfectionem, et in
ad aliam.

Pro neg. ant. et Adeo jam probatum est rationi. q. qui
Beatus dicitur videre omnes perfectiones illigendas è de ipsi
& Deo affirmari convenient. Ergo a. de ipsi quae Deo
libere enunciant. Ad 2dam dic: q. Beati quidem
videbunt omnes perfectiones, in omnes habitudines respectu
q. Deus sit Creator Coelorum. Ipsi nunquam ipsam essentia
rationis. Ad 3am ratio. q. Gratia in sit illigi sed hoc verum
dicitur ab terminatur ad Gratiam immediate, q. in terminatur ad
Rosam, sicut ex aquilia Gratia Gratia in Rosa. ita Gratia b. in 1. p. q. 3. a. 2.

Ob. 2da: Non prg differunt essentia Divina et Relationes; attributa Divina; sed essentia et Relationes Divinae differunt ex natura rei, quorum sunt distinctae definitiones, ergo si definiret essentia, collocaret in eius definitione quod absolutum et relativum est in Divinis, nemo si definiret pater ut hic, non collocaret in eius definitione quod absolutum et relativum est, Ergo non poneret spg.

Rsp neg. min. ad probationem unde illud neg. nomen sed in definitione essentiae et relationis ponerent eas ita affectiones sicut aliae quae definitione definiendae ita etc.

N3 Ob. 3ti: Ea cadere a parte rei indistincta non possunt enunciari judicia realia contradictoria, atq de attributis et essentia Divina hoc sed, quia distinguunt reale.

Rsp neg. antecedens. Ex de re virtuale falsae multiplici, ideoque in ipsa virtuale falsae distincta, nec a. judicia eiusmodi contradictoria non affirmant de eadem re sim idem, et sim eandem rationem ita Tonnen citando.

N4 Ob. 4to: Sapientia et Bonitas in gnere differunt ex natura rei, ad habent diversas definitiones, quod hac Sapientia et Bonitas quae est in Deo infinita.

Rsp neg. ante; Quia Sapientia et Bonitas in gnere aliaq eiusmodi rationes Dei analogicae non necessario vendicant nec distinctionem nec identitatem ex natura rei, abstrahunt ab utraq, et ad multant utraq, in ratione Quorum analogatorum, sic distinctione in creatura et identitatem in Deo. Citando.

Ad 2dum: At hinc effectus debet esse Confusio et ubi nulla est distinctio, necessario est Confusio, quia sublato uno Contrariorum, necessario ponitur alterum.

Respondeo pro negatione et probatione solum una est in ipsa Contrariorum Copacia et qualis Ens in se respuit Confusionis aut distinctionis realis inter.

Ad 2dum ad tollendam Confusionem in Deo sufficit quod attributa Divina sint plura in Deo virtute adeo, cadem eodem modo distincta ita citerat.

Propositionem aliorum Argumentum

Nota 1o: Quamvis ista attributa Divina absoluta sint re idem, Nota tamen illa sint terminos, quibus ipsa denotantur sint Synonymos, non alii voces aliquam eandem rem significant sed tamen eam significant sub diversis Conceptibus in omnes Synonymos, aliique et Definitio et Definitum idem ratione Superior et inferior sorent terminis Synonymis.

Nota 2do: Singula attributa absoluta dicuntur sumpta sibi ipsis in eo magis idem a parte rei, quam comparata inter, et tamen magis sibi ipsis idem, quam cum alijs ratione.

Nota 3io: Quamvis omnis effectus Divina absoluta sint unus, sit in Deo sine propria ratione, quia Paternitas et Filiatio, nihilominus tamen nulla ita ab alia est distincta inter eam operandi Illa, sicuti Paternitas et Filiatio.

Nihilominus tamen Contra Vlenig

M

Ob: Sapientia et Bonitas Divina (: idem indicium ejus de aliis attributis :) diversas sunt rationes definiendi; ergo realiter distinguuntur et non res iuxta Logicis stabile. Seq. patet; antecedens probo: quia alia definitio Sapientiae et alia Bonitas.

Dist. neg. Antecedens ad Probationem dico: Sapientia et Bonitas Divina non alia aliis definiri, nisi quoad ipsas a nobis concipiuntur diversimode, quod ac in se ipsae sint, uti re ipsa idem sunt, ita et eadem definitione sunt unius rei unica et essentialis definitione.

Addo ergo neg. realiter et non res distinguuntur, quoad eas a nobis concipiuntur, tum quia ad realem distinctionem et non rei requiritur, ut res ipsae, inter quas ipsa est, sint ante eam illa operationem distincta aliquo et in hoc invicem se mutualiter uti sunt Sapientia et Bonitas Divina. Tum in ratione diversae essentiales definitiones argumentum in rebus et non rei realem distinctionem, quales sunt definitiones Sapientiae et Bonitatis Divinae, quoad a nobis fabricatae et sint, respectu quod ob sua [illegible] terminos habent, [illegible] aliud in nemo unicum dederit) quae uti Sapientiae ac Bonitatis Divinae non concipiunt, ita essentiales definitiones non statuunt.

Ipsas:

Ergo ac humanitas et rationalitas realiter et non rei distinguuntur, quia hic reale idem est.

Dist. neg. illatum hoc, quia in hoc ita se habent, ut unum quod sint Logicis, attend. intentio, et se mutuo non

includunt, neq; prout in diuerso, neq; prout in
eodem subiecto reperiunt, saltem quoad Conceptus suos proprios
alterum, sine ratione illius et distincta sed et distinctas
sint definitiones; q. non sit in attributis Diuinis,
ut nullum id Regis quid respectu alterius. Hinc etiam
multum fauet id q. in simili ait Sc. Cong. c. 1. de Attributis
Dei 1. q. n. 13 ubi sic loquitur: Tametsi non sit sufficiens
in Deo, ut abstrahit ab increata et Creata distinguit à
prioritate in Deo, tamen ex distinguit ex natura rei,
nam ad sua concepta sint sim Deo, et ratione non illis
à quibus distinguit quod ratione. Ita ille, Quod etiam
huic intentioni applicari potest.

Praeterea difficultatem habere videtur ad sic instando
obiicitur:

Ergo nec ab et Pater distinguuntur realiter, ut pro q.
ne idem sint, neq; una Ratio Regis se respectu alterius.

Resp: Con. illatio inepta ex q. in Logica non
tenet, ut ubi ab et Pater plures rationes distinctae
ex di, et sequaqua ex natura rei.

Rep. 2do: neg. illatio. ad quamuis ab et Pater sit ente
rei sim adequata ratione sua, in tm ex ente rei sim
inadequata. Et ex ratione hic et supponendo:
Ente rei q. de ab et Pater prout se sit ex parte entis
extrinsecus Eq. illis entitas de et ab. prout in
se sit ex parte mea de et a Pater. Eq. ut sic quasi
entitas ipsa à parte rei aliter etiam ante omnem operationem
Illis: Sed sufficiens quidem in ea intentione, qua etiam
hinc inferri potest realis distinctio ex natura rei in attributis
ex q. ente entitas Diuina exequatur diuersa munia, ex quo tm
à debet inferri distinctio realis, ita ratio.

Ad 2.

Ad 1. Dic: Attributa Divina sunt ab essentia sua à se mutuo distinguuntur sublata ratione rationata, rationes fundatas sed certas et ordine continuari sit: Tum qa passim in Scripturis et SSPP. sibi dedicata realia tribuunt eis attributis, q. in tribuunt deis, Deus. Dly illigit in Volendas: Tum qa non attributa demonstrat se alia q. ea fieri n. possent, nisi inter ea esset aliqua distinctio, q. cum realis ex ratione rei esse n. possit, necessario rationis esse debet, et quidem rationata, ut certis satis probat, q. etiam virtualis dici debet. Hic dic

Notum 2: Hanc distinctionem in esse ponendam in nostris conceptibus, quasi dei ratione tum inter se distinguunt. Hoc n. falsum est qa distinguunt inter se realis, alia est n. ab illis qua concipio vis Bonitate Dei, et alia qua Justitia? Sed esse ponenda in ipsis attributis Divinis in qtum ipsae sunt ut in Deo, sed sunt a nobis sub diversis rationibus concipiunt. ita Becc. tit. q. 2. n. 4.

Notum 3: Distinctione virtuale possunt esse in re actu ac fieri in Deo, non sicut q. omnesse sed virtude sit tale est, vere actuali et fieri tale in e; ita Distinctio virtualis actu ac fieri distinctio in D. ita Tam. d. 2. de Deo q. 2. d. 4 n. 9. Cum sit Contrario nitet et Secundo loco tit. n. 10. ubi docet Deus Divinas virtute distingui ex ratione rei, nihil magis in D. illi Contrario. Nec jo tamen dicit illas distingui ex ratione rei, sed virtute distingui actu, qa distinguio

ratione rei in se distingui autem, si distingui ante operationem illius, non potest dicitur distingui et alio ante operationem illius, si excludit virtualem. Ergo: Nemo dicit expresse loquendo virtualem distinctionem esse in Deo, inter eius effectiones, nihil adhuc absurdi sequeretur, ulterius quod distinctione virtuali tuae nihil aliud dicit nisi quod ipsa secundum distinctionis virtualis, quae re in actu in Deo, si ipsa essentia Divina pluribus aliis equipollens, et proprie loq. distinctio certe non est, si solum secundum distinctionis rationis rationatae. Ita mihi.

Objo: Distinctio rationis rationatae minuit unitatem et simplicitatem Dei et effectuum Divinarum, ergo magis unum illa, quae sola ratione ratiocinante, quam quae etiam ratione rationata distinguuntur, magis simplex est illud, quod a pluralitate et distinctione entium remotius est, quod Deus maxime sit simplex, non potest esse capax eiusmodi distinctionis.

Respondeo: Sed ad antecedens dico: Unitatem veluti principalem consequentem, ita ut tanto effectus quoque sit unus, quanto res ipsae intensive, ut ita dicam, quanto sunt, cum quod Deus sit effectissimus ens, et quatenus tanto effectus quanto plurimos effectus in re ipsa distinctos aequalet. Cum quo distinctio rationis rationatae consistit? Sed a distinctione in rationis se augeri quasi intensive effectum unitatis in Deo, esto extensive ea ratione minuat, quia id quod sola ratione ratiocinante distinguitur sed plures negationes Entis et distinctionis, non sunt ea sola ratione quod se nihil faciat ad effectum,

cui edicit in rebus imperfectissimis cernat V. G. in quo
est et indivisibili. ita Dunen disp. 2. de Deo q. 2.
dub. 3. n. 9.

Confirmo: si perfectiones Divinae ratione rationatae
distinguerentur, tunc non possent nec se fieri in attributis
de se invicem praedicari, fiunt ob eandem causam non ponunt in
Deo fieri. Sed rationalitas est invalida, Veracitas
est Sapientia etc.

R. Concedendo totum Log. de Attributis quoad unum
fin. rationis nam non pertinet ad intrinseca rationem
alterius. in re et vera hae propositiones ut sic in
Deo fieri, quia idem identice: Sapientia est Justi-
tia, Justitia est misericordia. ita Cont. n. 10.

Q. An perfectiones Divinae possint cognosci et distin-
gui a nobis Viatoribus, absque respectu ad creaturas
reale distinctas?

R. in posse negat cognosci, negat distingui absque intuitu
et habitualiter saltem respectu ad creaturas. Ratio est quia
illas nec concipere nec distinguere possumus absque aliquo a
creaturis accepto, quae ipsas sic creatas tum ut essentias
ipsarum causant, tum ut similitudines et causas repraesentativas in
earumdem habitualiter saltem semper respiciunt. Quo fit
ut ipsas perfectiones Divinas tum virtualiter saltem
respectu ad creatas semper et distinguamus et cognoscamus
ac ipso quoque hoc fiat quod species rerum creatarum, in quibus
ipsae Dei in sua causa representativa reluceant et
includantur, quemadmodum dicit de cognoscere intuitive

f. relationes saltem rationalitate q cognoscit humanitate
eo ipso q cognoscat hanc, in qua illa in eadem
trigon in Dei repraesentativa, p trigon in suo praedicabili
includit.

Loquendo hic de respectu actuali ad
creata non videt necessarium ut divinae perfectiones quae
f. cognoscunt f. distinguunt. prior jo exigendum
quo modo nos possimus distinctè, ac propriis diversis
conceptibus concipere in Deo sapientiam, potentiam &c.
etiamsi actu et explicate de creata illa aliqd
cogitemus: 2do qa hae perfectiones cognoscuntur propriis
conceptibus q actu nullas respiciunt creata, nisi rede
ab illis abstrahi et auferri. Ita sentire videntur
Pecc: citi q. 2. Tom. 1. disp. q.

Contra

Sed jo: si ant se res hd in esse ita in cognosci
q ad perfectiones Divinae sin esse sunt neq; virtualem
neq; actualem habeant respectum ad creaturas, quid cognosci
absq; respectu saltem virtuali quod actualem ad creata.

R. neg. seq. ad antecedens inde: Illud verum est
si cognitio sit perfecta f. intuitiva, secus si sit imperfecta
obscura et solum abstractiva, qa hoc est cognoscere res
imperfecte et alienas, in quibus res ipsa cognita qle actu
virtude sin aliqd aliud, si: ipsa cuius res propria sit
intimae cognoscit. ut dicunt ita nitri.

Q.

Ant. Attributa Divina positiva sint de
Ratione qualitate et Conceptu Dei Entis.

Resp: Ad qdam q in attributis Divinis distinguunt duas rationes, nimi: rationem substantiae f. substantialem perfectionis

et ratione propria, ac proprie unique attributi, ratione realis: et absurdum v.g. sapientia, quia sapientia E. C.

Ad 3: Ita attributa realia etiam sunt propria ratione realis obiectum et a parte rei sed de essentia et quidditate ipsius Dei, et Divinitatis; ita vis contra Scotum. Probatur 3 auctoritate P. Sch. q. 1. s. 1. q. 3 a. 1. et q. 5. a. 3 ubi ait: quod de aliis dicitur accidentalia, Deo conveniunt essentialiter, id est potentia sapientia et alia huiusmodi: ita et alii SS. Patres Ferdinand apud Tan. citando. Probatur ex ratione 3: Quia Deus est actus purus et ens 4 essentiam, sed in eo nullum est accidens nec predicamentale nec predicabile. 2do: Ex ratione essentiae Divinae quod obiectum a parte rei existit et quod intrinsece eleoyus essentiae includat non essentialiter absolute simplex simplicem, id est ens essentialissimum et simplicissimum. Q. 3 Attributa obiectum facta sed de quidditate essentiae Divinae. 3io: si in Deo a parte rei de essentia Dei sunt a parte rei quae proprietates Divinae essentiae consequentes, s. quoquo modo ea posteriores, quae implicant essentiam Divinam nullis proprietatibus efficiat, adeo ut minime possibile. Ita Tan. h. d. 2. q. 2. dub. 2 n. 4 et 5.

Ad 2do: Iuxta nostrum hunc intellectum concipiendi modum sed extra conceptum essentiae Divinae, ita et sunt eundem in abstracto nec essentia de attributis, nec attributa de essentia realiter predicant: probatur ex dictis et aliis plurimis SS. Patrum apud Tan. citando. 2do ratione: quia singula ista licet in nobis conceptu realiter distinctos, quos tamen unum in in deitate esse. Ita Tan. citando n. 6. 7. et 8.

Ob. 30: Si Essentia Divina ut à nobis concipitur includit finale illi attributa, sequitur essentiam Divinam à nobis non concipi veré infinitam, cùm ut sic includat omnes perfectiones simpliciter simplices. Consequens est absurdum. Ergo dist. seq. ma. sequitur essentiam Divinam à nobis non concipi infinitam in ea ratione entis possibilis Con. sed in aliqua ratione entis sub qua finitè concipitur neg. Ad essentiam Divinam à nobis finitè concipitur ut in ente et infinito sunt et omnes infinitas perfectiones illi attributalis, sequitur non ut sit infinita in termino et fine carens ex parte obiecti intelligibilis, quod ex parte ipsius modi intelligendi. Volumus s. ut nos infinita volendi ex parte obiecti voliti, quod ex modo volendi. et sic de caeteris. Negat min: iuxta explicatum modum. ita Tarn. Ct. n. 9.

Ob. 20: Ergo si nos Divinitatem ita cognoscimus et concipimus, ut de ea essentia vera sint attributa, ut dicit Apostolus: sequitur hoc et de ratione essentiae Divinae, etiam iuxta nostrum concipiendi modum.

R. dist: sequitur etiam iuxta nostrum concipiendi modum attributa et de ratione essentiae obtinere conc: sm. ex conceptu finito inadequato, quod non de essentia formaliter; neg.

Ob. 31: Nostra notitia et concipiendi ratio debet esse conformis obiecto, saltem ex parte rei cognitae, aliàs non esset vera, sed falsa; sed non dicit conformis obiecto cognito, sed ita essentiam apprehendat, et attributa non sint

de conceptu essentiae, cum tribuitur dicit de Conceptu, sicut
quo realis et deceptatio hominis, falsus est ille Conceptus
finitus et essentialis hominis, quo non includitur ratio rationale.
Et praeterea hoc solum sufficere videtur, ut nihil notitiae
in hominem rei quae non convenit, aut negemus quae ei convenit;
non autem vera, quasi positive vera notitia et concipiendi
ratio debeat semper totum id quod divinae rei alicui convenit apprehendere et capere, dicique non nullus eius toties abstractionibus,
conceptibus nihil rebus cognitis inadequatis et imperfectis.
Id illud a. Sup. videtur neg. qua neutiquam et falsitas proprie
non in ja et sed mentis operatione est; Nec exemplum
illud ad id facit; qua cum habeamus proprium et adequatum
conceptum essentiae hominis, nec ut dicit ~~[illegible]~~ nullum proprium, finitum
et essentiale conceptum hominis fiat quo non includatur ratio rationale.
nec sequitur id nullum fundum proprium essentiae hominis absque
differentia concipiendi non posse negare rationale esse de ratione
hominis dicit iuxta nostrum concipiendi modum. Sed ex re
id cum essentia Divina, quod nec adequate cognoscimus, et in
qua cognitum quod cognoscimus imperfecte cognoscimus, per analogiam
ad res creatas; quae, dicit sunt finiti conceptus attributum
a nobis, quia talis est concipi sed, et in qua demum, iuxta
imperfectum nostrum concipiendi modum et fundum concipiendi
essentiam sunt attributis, eo quod attributa concipiuntur quodam
pacto, quae in rebus creatis sunt extra essentiam ipsarum. Ita
Ath. n. 12.
Ex hac dicta sentia facile colligitur quid sit sentiendum
et intendendum ad assertionem hanc: An sit essentia Divina
sit de ratione attributorum. et haec dicta et singula de
ratione unicuique eorum? sentiendum est et intendendum

proportionale iuxta eum modum quo [illegible] est ad hanc
sequentem quæstionem; ut videre est apud Tom. 1. tract. dubior.

Q. An, sicut alia attributa fratris sunt ratione concipiendi
modi ratione distinguunt ab essentia Divina, ita et existentia
Divina distinguitur saltem sunt rationem concipiendi ab essentia
Dei? Ratio dubitandi est, quia sicut v.g. Sapientia Divina
distincta quod nos conceptu concipitur ab essentia Divina
et ideo sunt non distinguitur ab essentia Divina. ita et
existentia Divina diversus conceptus à conceptu essentiæ
Divinæ concipitur et ac consequens etiam sunt non ab essentia
distinguetur. Adde et hoc, quia ideo sunt non v.g. Sapientia
Dei distinguitur ab essentia illius, quia concipitur ut modus
Sapientiæ creatæ quæ separabilis est. ergo et existentia
Divina ab essentia Divina distinguetur sunt non quia similiter
concipitur ut modus existentiæ creatæ, quæ illi ab essentia
separabilis est. Videbor

Q. negative. Ratio est ex: quia ratio existentiæ intrinsece
includit, etiam iuxta nostrum modum concipiendi in ratione
Entis increati, Entis esse, Entis necessarii, Entis per
Essentiam, Adeo puri c. quæ sunt res sic fratres Concepta
essentiæ Divinæ. In ratione quidem Entis increati
quasi Existentia ab essentia distinguetur, nemo essentia
Divina in quantum a origo et fons suæ existentiæ
si ne ostaria ipsa haberet ab alio, et ita Deus esset
non Creator. prior seq. probo: quia etiam iuxta nostrum
modum concipiendi in illo prioris ratio, quo essentia antecedit
existentiam, nihil est nec existit, quod nec id et quin prius,

NB NB NB.

ad quod id pertinet supponit. In ratione enim ex se
quia si existentia ab essentia distingueret in ecclesia fidei
a se, sic ex se ipso, sed cadit essentia, quia implicat. In
ratione entis necessarii, quia si existentia in Deo de ratione
essentiae ejus sit nostro conceptandi modo, tunc ejus
unita cum ente in repugnat essentiam Divinam esse existere
(quia ex ens de ratione essentiae in Deo esse pertinet in esse) sic hoc
repugnat, quia ut considerandi patebit, sequeretur essentiam Divi-
nam nunquam ad esse se educere posse. In ratione
entis et essentiae quia si distingueret existentia ab essentia, ergo
a non posset habere a se ipso cadit ut dictum, necessaria
ea habebit ab alio, et ita Deus erit ens et participatione
in non ens et essentiam, quia ens et essentiam hic accipit, non ut
opponit enti et participatione, in non enti et actu.
In ratione actus puri, quia si distingueret existentia ab essentia
Divina, tunc ipsa ab illa suum esse compleret, et ita
essentia erit ens potentiale, et in actu purus.
2do: Quia essentia Divina ejus uno modo concipiendi
aut concipi debet ut ens potentiale, quatenus ejus creata,
aut ut ens actuale, primum est impossibile ex dictis, secundum est
absurdum.
3io Divina essentia ita concipi debet ut existentia cum
ea ipsa sit connexa sit, si non abstrahat ab existentia
in se unde coniungi potest, quia ab illa, sin se (cum ut
sic intellectus nostri esse) in se ullo modo ratione non sit
existentia, sed accidit cum aliis attributis, respectu quorum
essentia concipitur et radix et fons (

quia si existentia ratione sua potentiae est essentia, tunc
illa ex hoc poterit a priori demonstrari, sicut cetera
attributa Dei, sed hoc est impossibile, quia id quod sui non est
ut per se ratio ipsius esse. ita Tom. di 2. de Ente q. 1. a. 1.
Ad rationes dubitandi iam dic. neg. quod sicut distincto
conceptu concipi potest sapientia Divina a conceptu essentiae
Divinae, ita et distincto conceptu a conceptu essentiae potest
concipi existentia Divina, ut ex dictis patet.
Ad 2dam rationem esto Divinam existentiam concipi a nobis
per modum existentiae creatae, nihilominus tamen hoc fundamento
nihil concludit, quia peculiaris est ratio existentiae, cum sit
de ratione essentiae creatae identice sicut dictum est.
Ad 3 adde et hoc quod conceptus essentiae Divinae nullo
modo resolvi potest in aliquod esse aptitudinale, in quo
necessario resolvitur ratio essentiae creatae. ita mihi.
Ex dictis igitur patet quod sicut ratio sua in conceptu finito
essentiae Divinae includit existentiam, non autem alia attributa,
tum nimirum quia existentia non addit ad essentiam aliud conceptum
formalem realem aut aliquid, quod in essentia Divina non
sit non includi. tum quia si existentia Divina cum essentia ide
est solum identice, non autem finite, ideo eo ipso aliquid potest
addere sum nimirum concipiendi modum ab essentia, sicut a reliquis
creatis, tametsi cum illis identice ac realiter idem
sit, et ita ut dictum, iuxta nimirum concipiendi
modum impossibile foret essentiam Divinam
de non esse transire ad esse.

Q.

Qa et quo sensu Attributa sint de essentia Divina, quam hoc de filio, adeo etiam ista de se mutuo predicentur?

Satis abunde hoc de re tractat Cajetanus in hac quæstione contra Scotistas et eos parte tantum quatenus illorum concedit concreta et substantiva de suis abstractis in sensu filii predicari posse, excludit autem has et similes propositiones: Deitas est Deus, est Creator, est gloria Divina; item Sapientia est Sapiens, Justitia est justa, nam et quia in illis prioribus concreta ista includunt suppositum simpliciter et unita unum conceptum, secundum vero ista ad partes contrarias ac est non Deitas. Adde quod si in sensu filii vera esset hæc propositio: Deitas est Deus, tunc valeret hic syllogismus: Deus est homo, Deitas est Deus, ergo Deitas est homo. In posterioribus autem sustinet aliquid affectum Sapientiæ, justitiæ etc. quod in abstractis minime fit. Sane longe hic Author non improbabiliter cum in his verbis non negetur ista ratio predicationis in ratione filii filio, quod hic non consequitur ad rem sensu filiali negari. Admittit autem idem Author has et similes: Deitas est omnipotens, Bonitas est ens etc. item has: Essentia Divina est Deitas, est bonitas, unitas, substantia etc. non pro his posterioribus et, quia hæc et similia non requirunt unum suppositum, ad talia vero dicunt de ratione rationali quæ magis de Natura Divina. Ita tam de Deo quam de nostro.

Q 4

Ergo quo simpliciter ulli Concludendum est nec Concreta de
Abstractis neq; abstracta de Concretis in sensu formali
predicari possit, saltem sub eodem modo Concipiendi, ut ipse
vult, et ideo nullus est, qa in sensu formali nec totum
de parte nec pars de toto predicat ob debitam identitatis
defectum. Et sane hae propositiones: Deus est Deitas, sed
si eo modo Concipiendi fiant ista: Petrus est humanitas,
qui est vera in sensu formali. Item ista: Deitas est Deus, fiant
ista: humanitas est homo &c. Vt etiam adverte satis probabile
est ob eandem rationem allatam has propositiones in sensu
formali nequaquam esse veras: Ergo est Entitas; Entitas
est Ens &c.

Et si hae propositiones Entitas est Ens, non est vera
in sensu formali, nec ista erit vera: Deitas est Ens, qa
ut ratio predicandi sed se ut totum s. Concretum, subsistens
ut pars sed ut abstractum.

Ad neg. seq. ad probandum ait: In priore propositione
predicatum sc. Ens habebat se respectu entitatis ut totum
in posteriori a. abstractum sed ex modo essendi, quam
ex modo significandi. hic et nunc. Circa hoc
Notandum est: Ex Concretis abstractis constituitur predicamentum
quod vocatur s. quoad modum significandi in quale, ipsa
vero in quid. Ratio prioris est, qa predicatum adjectivum
et quale ipsum denotat. Ratio posterioris est: qa in Deo
ipsa idem est Concretum et Abstractum. Se abstractum
connotativum predicat in quid, et etiam Concretum, et hinc
est qd Deus proprie loq. in sit habens Justitiam, Sapientiam &c.
sed est ipsum ipsa justitia, sapientia &c. Ita Coll. n. 12.

Notum 2do: Diligenter attendenda sunt verba illa Concij nri, ubi dicit: Ad Christum filium Dei non pertinet communicat subsistentiam, in solum rationem humanitatis Christi, et potius rationem filiationis Christi. Hinc patet quod syllogismus iste: Deus generat, Deitas est Deus, ergo Deitas generat. Non est falsus in sensu filiationis quia Deus generat secundum rationem filiationis suae Christi, et rationem Deitatis, et potius rationem naturalis et suppositi.

Notum 3tio: pro stabiliendo Tomistarum sententiam nihil obstare quod aliqui Patres dicunt magis proprie dicitur de Deo quod sit magnitudo, bonitas, sapientia. Nec obstat quod Concilium Rhemense quodam Canone dicat: in nullo sensu Catholico negari posse hanc propositionem Deitas est Deus, in obstant hae, inquit, non Patres in ea ad ipsam propositionem veritatem respexerunt, quia ad rerum identitatem, quod magis stat quod ratio abstracta quam concreta, aliquo modo non concipiendi modum magis facilem ad hanc propositionem Deus est paternitas, quam Deus est Pater: Deus est illectio, quam Deus est illigens. Et quod in ea concedendum. Quod ad illud Concilium attinet, attendendum est quae de ea tunc fuerit controversia, videlicet an ea fuisse, An Deitas identice sit Deus. Et sane in nullo Catholico sensu negari sit, id bene definivit dictum Concilium. Ita ait.

Notum 4to: quod propositiones in quibus predicatum continetur actu virtute, seu eadem ratione, sunt accipiuntur sensu formali, ut ait Caietanus 1.p. q. 32. a. 2. notanter vasq.

1. p. dom. 2. dist. 46. c. 3. unde et hic et similes sententiae falsae: Essentia Divina gignit, Divina Voluntas eligit, Justitia miseretur, ita Tom. Cit. n. 10.

Notum dicit: At omissa vera ~~solum~~ in solum in syncategorico ad conclusionem in sensu fidei in valere argumentationis, ratio est ex regulis Dialecticorum, quia uniat appellatio. Unde bona in hac illatione: Justitia Divina est misericordia, si misericordia miseretur, et justitia miseretur. etc.

Sectio 2da.

De Perfectionibus Dei quae Gratiae non sunt ergo ad illam naturam referuntur?

S. th. à q. 3 usq. ad 11.

De Quaestio 3a Unitate Dei.

An Deus sit Unus?

Notum 1o: Hanc Quaestionem plures alias supponere, ut patebit V. G. de Ubiq. et Omnipr. Dei, de Simplicitate de Perfectione &c.

Notum 2do: Non de Quaestione de unitate fundamentali quae est principium numeris quantitatis, cui nihil accidentale de Deo ponitur. Sed de Unitate Transcendentali quae est indivisio in plura Dalia, quale ipsum est.

NB

N3

Notandum 3io: quod ad Deum de unitate transcendentali actuali, non potentiali, ad Deum sit purus actus et nihil potiale.

Notandum 4to: Unitatem esse triplex, alia est metaphysica, alia individualis, illa est indivisio rei communis in seipsa, ista est indivisio rei singularis in seipsa, prima metaphysica alia est generica alia specifica.

Ad 3m Deus non est unus unitate generica aut specifica; Deus non est ut alibi dicemus in compositum ex genere et differentia; ac consequenter si proprie loquamur non est unus unitate metaphysica. Ita Tomi d. 2 de Deo q. 1 a. 3. n. 4.

Ad 2dum: Deus est unus unitate individuali in tum absolute ac positive sed etiam exclusive, quia Deus non admittit consortium sui similis. Probatur 3io auctoritate Scripturae, Deut. 6. v. 2: Audi Israel Dominus Deus noster Dominus unus est. Ps. 17 v. 32: Quis Deus praeter Deum nostrum? Ps. 85 n. v. 10: Tu es Deus solus. Isa. 44: Ego primus et novissimus et absque me non est Deus. in quibus et plura alia loca reperiuntur.

Probatur 2do auctoritate Patrum, nam Ps. 8 p. Concilio: adeo consensu idolorum quasi humanorum generum de quo plura apud Tom. Contra Gentiles. Probatur 3io tribus potissimum rationibus naturalibus, 1. 2. 3. q. 11 a. 3. quod clarius et efficacius hic proponi.

Ja patet ex simplicitate Dei sui Deus quia non potest esse alius a Deo, et quia a sui Deus, quia sic non esset ut ens sed ut concretum, adeoque non sunt plures Dii. probat.

N3

patebit ex alibi dictis, ubi docebit Deum esse suam essentiam, sunt entitatem, nec compositum ex natura et supposito et haecceitate. Sequitur probatio a simili, sicut Socrates est quod est homo, tunc fiunt in plures Socrates, ita etiam in possent esse plures homines.

Differentia non individualis non potest multiplicari aut esse in pluribus, sicut differentia individualis constituit ipsum etiam essentiam divinam, aut saltem esse de essentia ipsius, fieri non potest ut ipsius essentia multiplicetur. Ita Tan. tom. de Deo q. 2 d. 3 n. 6.

NB

Ob: Sed essentiam Petri spectat ut sit hic homo, nec tamen obstat quin multi sint homines eiusdem cum Petro speciei, nec nata illata impedit quin plures ejusdem speciei.

Resp. Essentia singularitas sit de essentia Petri, non tamen est de essentia hominis et natura humana, et proinde ab hac abstrahit magis ne esse et ut sit actus extra intellectum, sicut est in essentia et natura Divina. Ita Gam. sp. sp. h. q. 11.

Ob. alii rationes longiores afferunt: Quomodo essentiale est Petro ut sit hic homo, ita nec ulla virtute potest fieri ut Petrus sit alius a Petro et immoleret enim contradictio) et quia individuum est essentiale enti supremo impossibile quoque est ut existat in pluribus supremis improductis (aut ut ipsum supremum sit aliud numero quam quod ipsum est. Ita Gam. Cit.

Ita ratio petitur ex infinitate perfectionis Dei sic: Divina natura est in ratione entis simpliciter infinita. et sufficiunt est ponere plures Deos, absurdum probat alibi.

seq. probri q a ad rationem entis simpliciter infiniti
pertinet ut l. fratr l. eminenter continent omnem omnem
perfectionem possibilem. si absurdum est dari plura talia
entia, ergo etiam absurdum est et impossibile ut sint plures
Ergo. p. Constat min. probri: qa talia entia
continerent omnem omnem possibilem perfectionem, in n. unum
continebit omnes perfectiones alterius nec fratr nec emine-
ter. Non fratr: qa est ex hypothesi rationes numero
distinctae, ac proinde proprietates aut ratio ipsa unius
a perfectionibus alterius. Adde q. rationes sunt inseparabiles
et q miscerri non possunt. Non eminenter, qa eminenter
continere aliud est posse producere illud in genere
causae efficientis. et q ipsum ens unum non potest producere
alterum, cum deberent omnes et singuli suopte natura
esse supremi et improducibiles. Nec unus potest esse causa
perfectionum alterius, qa impossibile est idem in eodem
genere a duabus causis procedat. ita pan. Cart.
Et hoc etiam ratio probat in hac in qua dari plures
Deos numero distinctos, si nec plures quae de specie
adeoque ratione diversos.
Sed: Non semper accidit ut q alterum continet eminenter
potest illud producere, ut patet exemplo animae rationalis
q licet contineat eminenter vegetantem et sentientem nec tamen eas gignere potest.
Resp. Etsi ex hypothesi det in ea id necessario esse
log. et de continentia mirum spectata. attamen necessarium est ubi vocabula stricte accipiuntur, sicut hic

accipi debent tibi terminis i. de Deo, quod rerum
opere ei possidere oportet ois perfectionis
qualis f. maxima i. rerum effutia quatenus caret f.
alienis Ci perfectionis ac nam in ita finite res
effitis producere poset. ita Gam. Cit.
Ita ratio petit ex ordine f. unitate totius mundi,
qua legere licebit fusius apud Tan. Cit.
Q. An Deus dici posit unus numeros. ratio dubij i.
quod nullus reperiat in Divina natura numerus f. Quantitatis
f. Transcendentalis, f. actualis f. possibilis, ut probat
i. ideo nec reperit in ceteris unitas numerica (a qua
ut exprimo denotatio unius numerici desumit) nam
unitas numerica ei non est, nisi respectu numeri f.
actualis f. certe possibilis.
R. affir. Si accipiatur te unus numero in positive
f. affirmative, quasi nata Divina numerari posit, f.
sit simplicitas in sua singularia, f. negative
hoc sensu, qua Deus una nullis data Divisionis ac
multiplicationis capax. Gam. Cit. ad rationem dubij
R. similiter in Deo reperiri numerum in qd positive
f. negative.

Contra fugis dicta

Ob. Nec Unitas numerica sed transcendentalis nec Unitas
transcendentalis posit predicari de Deo, f. Deus in omnibus
rebus antecedentis f. se patet. Sin probat. qa Unitas
importat primaria, primaria a. respectu Dei, f. Deus in compositi.
Pf. neg. Dum membra antecedens ait probatione ratio: Unitas
in nisi finite sumpta importare primaria, quatenus

de Eo in Edicat. vel absolute in s. th. Cte. ad. dic. g. Unitas in sit Primaeu nisi sm modu apprehensionis nra, sm in prohibet ut aliqua primative dicta Edicent de Eo, sicut incorporeum, infinitum, ita et Vng. solle q hae sua habent qd absolute aliqua effectiue, q sm in nri vocabuli primativi effecundum ea inopia verborum.

Ad 3iu: Eo e maxime Vng. da nobis. s. th. d. sept. q. ii a. q. tam h. d. 2. de Eo q. 1 d. 3. n. ii ad 3. ibi citatis, vid Aegid. Lupus, id.

Ad: Unitas sicut E Primae. primae a. in admittit magis et ming; sic Eo in E magis Vng, q alia.

Ad neg. min: Vide q dicta st in Physica.

Ad ad: distingu min. in admittit magis et ming sm se Cor: absolute praedicata, sm q sc. undeq; alias et alias primaeu nes adiunctas hat, sic neg. Quoquo illigatum, aliqua primaeu nes sic adiunctas habere sm ha. bere alias primaeu nes, V.G.: Unitas C. Indivisibilis unica hat s. ô q de Corentia Elementis in plura genera similia, sm habens alias adiunctas unitates sint indivisibiles solle potia sm in actu; nam unitati unicae in repugnat unitas specifica et individuales mediate s. remote. Et hinc V.G. aliat hominis sit in rationale et irrationale, et remote in Petrus et hunc Leone. Unitas a. specifica admittit alias unitates nunc ices dumtaxat, numerica in nulla diam. Petrus a. in dividit in plures Petros; ad hoc e quod

unita Deum Ex. Non sic sit magis una quam una gnia, sit una sic numero magis una quam sic. Ad 5 Inter Divina sit talis q̃ nullos admittat alias unitates neq; extra neq; potest, sit inde ut sit magis unitas quam erunt aliarum unitates, et q̃ consequ. Deus sit magis unus quam alia. Tom. Cit.

Instat.

Sallem erit Deus magis unus quam Petrus, ubiuste quia alias Petrus ne q̃ Divina quidem posset dividibilis esse ad eius unitas in sit multiplicabilis, et in admittat alias unitates numericas.

R. neg. illatum, ad probandum dico, tametsi unitas Petri in admittat alias unitates numericas in se immediate, admittit tamen illas in alio mediate, scilicet in sua specie, qa in repugnat unitati multiplicari in aliqua specie, sine hoc sit q̃ Petrus consodales, Deus autem Unitati ita repugnat alia Dei numerica unitas in quantum alio ut implicat contradictionem et plures numero Deus. Nec obstat q̃ in Deo sint plures personae, nam ea pluralitas in Deo in ipsa natura sed non natum (quemadmodum V.G. Petrus multiplicari sit filii Adam) sed in personis.

Instat:

Ego saltem maior est Unitas cuiuslibet personae quam natae; qa hoc admittit pluralitatem personarum, quam illa excludit.

R. neg. seq: Nam in quibus et pluralitas impedit unitatem rei

NB NB

sit solum illa q. se ipsa à parte rei dividit vel constituit, sed falleretur in ea compositione facit, quorum nihil trinitati personarum convenit, neque non Divina negat, nec non Divina ea Trinitate dividit, aut plurificat, neque constituit, neque in ea compositione facit, sed ipsa non Divina cum tribus personis in se una et simplicissima essentia specialissime identificat, ut dicit alibi. Tom. lib. n. 21.

Quæstio 2da

An Deus sit verus?

De pluralitate Transcendentali sic in eundem hic quæritur. Q. probabilius consistit in apprehendere quadam Entitatem Veram in illum sc. Divinum, sc. Angelicum, sc. Humanum intellectum, Sanctus hic illa q. Veritatem hanc constituit in conformitate rei cum suis principijs, sc. Idaei, non parum etiam probabilius est, non m. asserit q. Dei nulla sit similitudo sc. principij, qua ut sc. Th. hic 1. p. q. 16. a. 2. ad 2. ait: Log. de Veritate Divina Cui et optimi hoc illigi debet resolvendo affirmativa in negativam sicut cum dicit: Pater est à se qa non est ab alio. Ita similiter dici sit Veritas Divina similitudo principij in quantum est non in se sua illum dissimile. Sicut est log. de Veritate Divina Cui est idem, qd log. de Veritate Trilog. q. sit nimirum principium sui Patrem, prosqui illigi sit. ita fere Sanctus.

Adverte hic satis difficere Cursum esse, q. asserit veritatem hanc hic et denominatione extrinseca

desumpta à veritate illg. s. creati s. increati. Et qa
iuxta hanc sententiam iuxta illigi nec dici explicari id
quomodo veritas transcendentalis cum ente convertat
ut res, sed quia hi dicere affirmandi cum nulla denominatio
rationis extrinseca illo sit cum re denominata ex ipso
q. sit ut sit extrinseca.

Placet igitur magis
tam. q. d. 2. de Ver. q. 4 d. 1. n. 10 ita loquitur.
Consistere videtur hac veritas nec in negatione, nec
in denominatione extrinseca ab illo cognoscente, nec
ita proprie in ulla actuali relatione rationis, sed in eis
quoddam fundamento, quod a nobis concipitur per modum fundamenti
quasi cuiusdam aptitudinis, sive quod aptum est ex ipso
q. ens est ut tale et tale vere concipi et iudicari.

Sed ad Q.

Dicunt affirmantes ita ordinem, s. Th. hic et alii, q. qa non
habent plenam questionem hanc illa rationes in Corpore
sufficiant.

Ob: Quidquid de de Deo dicitur de ea, ut de ja
cta ovum, sicut Esse Dei est causa omnis Esse, et Bonitas
eius est causa omnis Bonitatis, sic et in Deo sit Veritas
et de ratione eius ab ipso, sed aliquid posset esse verum,
et hoc esset a, et falsum.

Ad. 1. q. in ens et principium in hoc ex se ipsi
veritate, sed solum in apprehensione illg. cui a apprehensio
illg. a Deo est, unde ratio est veritatis in hoc q. dicit
istum fornicari, et hoc est a Deo. sed si aequat istum
fornicari est a Deo, est fallacia accidentis. Th. cit.
ad 3.

Ad 2dm: Concesso priori discursu, ad illatum dico quod sicut to peccare aliquid potest intelligi, physice sci aut moraliter. ita hac propositio: Peccare aliquis est verum &c. est vera et falsa, vera quidem si intelligatur de actu physico, qua hic actum dicit veritatem. falsa autem si intelligatur de actu morali, qua hic in hoc actum dicit veritatem, et hinc est illud: in veritate non stetit. ita mihi.

Quaestio 3ia.

An Deus sit Perfectus?

Notandum Deum vocari perfectum non iuxta nostram notationem sed secundum etymologiam, quasi sit eo quod totaliter factum (Deo non repugnat fieri) sit alio sensu, quo dicitur aliquid perfectum eo quod habeat omnia ad hoc secundum debitam et convenientiam. c. 1. th. 1. p. q. 4. a. 1. ad 1.

Pro 1o Deus est perfectus ita rationibus suis, et rationes ipsas allegat Arrig. qui adde aliam:

Ratio simplicissima in qua aliqua perfectione sibi debita privari, nisi destruatur tota, aliquo modo simplex in ea si omissa aliqua perfectione sui alterius esset perfectum, quod sicut impossibile est Deum destrui, ita impossibile est aliqua perfectione debita carere. et hac ratione probat Deum non posse privative carere aliqua perfectione. Quod autem nequeat etiam negative carere aliqua perfectione ex illis quae continentur intra ambitum entis probat ratione quae perfectione nisi propter et per se. ita Hayley hic.

Sed contra

Ob. 1o: Deus est finis rerum propinquus, et propria rerum est imperfecta, ut finem est propinquum assimilari et plantari, ergo Deus est imperfectus.

Rs. Propria rerum intrinseca est imperfecta in ordine intrinseco, et propinquus finem sit propinquum extrinsecum et causa efficiens, nihilominus tamen est propinquus minus principale et causa instrumentalis, qualis Deus respectu creaturarum in ordine finis.

Ob. 2do: Deus cognoscit mala, ergo est in Divina cognitione, et cognitio Divina est Deus, ergo Deus continet mala et imperfecta ut sic.

Rs. neg. Cons. quia variat appellatio ab esse in cognitione Divina, ad esse in Deo ita Cumel. hic.

R. 2do: Deus continet eos effectus non simpliciter simplices fiat: Ratio est: quia in effectu simpliciter simplex sit, quia nulla involvit imperfectionem, quia in ordine entis melior est ipsa, quam in ipsa, in sit a primo ente sic. Deus ab aeternitate. finis ab aeternitate. id est Deus indequaque effectus in esse, ut ipse causas aliquas effectione, quia melius est in causare. ita Tan. d. 2. de Deo q. 3. d. 2. n. 1.

Ob. Si effectus simpliciter simplex est illa quae melior est ipsa, quia in ipsa sequitur, ergo vita in sit effectus totalis. non oportet esse melior quacumque alia quam in ipsa, sed oportet esse melior libertate arbitrii, gratia, sapientia et sit absolute in ea sit melior.

Rs. 1o: Quia effectus dicitur melior ipsa, quam in ipsa, ergo est ut sit melior quacumque alia incompatibili,

ergo sit ei absurdum, nec sit id ea in eode supposito
esse potest, nd si fuerit compossibilis, nihil huic opp et nd
sit absolute ea melior, ita Gam. in 1. p. q. th. q. 4. a. 2.

Ad 2do: To n ipsa n accipi debere negative aut contra-
dictorie, si poling contrarie ut sensu sit: melior est ipsa
quam eis opposita, s. incompatibilis. ita Caiet.

Adverte: Qm species simpler simpliciter dicitur illa quae media
in quolibet ente ipsa, quam non ipsa est. Vocula illa
Quolibet illigit id n solum de quolibet ente in coi,
sed etiam in particulari, sed hunc definitio explicanda
est q n repugnantia, ut sensu sit v.g. si aliqui ens
et conservari potest et sit illigere, melius est ei illigere
quam n ipsum. ita Cumel 1. p. th. q. 4. a. 2.

Infertur:

Si etiam mutabilitas nusta hom explicanda foret per
species simpler simpliciter, qa melius foret hominem v.g.
esse mutabile quam n mutabile, qa aliqua huic enti
perfectione nona haberet, si ea tali hypothesi cum muta-
bilitate esse et conservari potest.

Ad neg illatum; qa ad speciem ne simpler simpliciter requisitum
ut nulla includat imperfectio ne in suo conceptu finali
q n contingit in mutabilitate, utpote q in suo con-
ceptu finali includit esse actus, q imperfectionis est ita inf.

Ad 3m Relationes Divinae v.g. Paternitas sit species
simpler simpliciter: Ratio dubium est; qa Paternitas n est
melior ipsa, quam n ipsa, s. eis opposita sei Filiatio.

Ro. 10 ista quotidie neg. nec Ø qa. V. G. Q. determinat licet in concludat alias perfectiones se meliores ab corde supposito; concludit tm aequales V. G. Filiationem.

Ad 2do ista alios Affirm. qa. est melior ipsa, quam non ipsa, in qde in quolibet ente simpli prout dicit includit quidem supposito nate, sed in qualibet nata cum singulae earum non concludant à nata Divina perfectiones alias, aut meliores se, aut aequales, quae de oes et singulae eidem nati Divinae insunt, licet in eide supposito. ita Tom. Cit. n. 4 Adde q. haec sententia autem probabilis fiat, si Deiformitas perfectionis simplex simplicis complectat q. in repugnantia, ut dictum quando supra. sed de hoc forte plura in prima de Sma Trinitate.

Ro. 3io: Deus in continet in se triplex perfectiones creatarum in simplices, 1. tm qd, qui tm in aliquo genere sit dates. continet tm ea oes eminenter. ita Cos.

Ratio prioris est: qa alias Deus triplex esset ens imperfectum, non perfectionis est: qa Deus earum omnium tam particularium est, q. necessario in ipso debent esse eminenter, sicde in tanto aliqd agit, in quantum est actu, et operari sequitur esse.

Quid a. sit eminenter continere aliqd pulchre satis explicat Georgius Reeb in suis disputationibus philosophicis ita ait: Ut eminenter unum contineat duo haec requiri:

NB NB

si et Causiones sit sphaeridionis nisi quod continet.
et hoc ipsum sphat et unit omnem eminenter. vel sit
id q. minus sphaera è aliquo modo in illo sphaeridionis
reperiat nempe unum ex his q. modis, si longior in causis
eis productiva, t. rebus q. aliquid sui similitudinem
sui ac inferiores eminenter continent in illa, et
hoc maxime requirit Cum et Cite q. 2. Vel 3io sum
um agendi et extendendi ad illa Rem sui sensus
externi continent in interno, et hic in illa sui sensitiva in cavali. Vel qdo sum causae boni et
appetibilis sui media sit in fine, qdqdm bonitatis
in rebus è, plenius excellentio in modo è in fine.
ita Reb Cite.

Proba ex sta: Qua sapio ob chi. Nunqd ego qui
alios parere facio ipse sentis ow. ps. 93. Qui
plantavit aurem n audiet, aut q. finxit oculum non
considerat? ps. 49: Pulchritudo agri mecum è.
Jap. 1. 7. Eri extenuit orbem terrarum, et hoc
p. Ceq, q. continet omia scam sit unis.
Sli: Multa et sperationes creaturarum contrariae;
q. n sint et sit in Ceo.
Sed q. sperationes istae sum et sunt sicle sint
contrariae, n ex sum et sunt eminentiale, quod
sit in Ceo.
Nota sperationes q. n simpler dicer, p. tm sum quid

Sed in certo genere est V. G. facultates videndi, audiendi, videndi, intuendi &c. illa accidentia quia accidunt, et proprietates non ut proprietates, illa ratio quia sunt Essentiae praedicata &c. Gen. Cit.

Esse et Effectus Creaturarum multo nobilius modo sunt in Deo quam in se ipsis. ratio est: quia effectus illi essent Deus substantiae sunt illae essentiae, ut videre est in Logicis, Codis &c. sunt in Deo ergo sunt unicae et essentiae unicatae, quatenus in Deo est Deus est, quemadmodum fere et domus Construenda in mente aedificii est ideata, ut sit ipsa architecti et Verbum mentis unigenitum expressum, quod est vitalis, ut in domus in Logica est ideata et vita carens, et hoc est quod dicit Joan. 1: Quod factum est in ipso vita erat.

NB. NB.

Creatura Deo aliquo modo similes dicuntur juxta illud Gen. 1. v. 26: Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram; Matth. 5. v. 45: Ut sitis filii Patris vestri Coelestis; 1. Joan. 3. v. 2: Cum apparuerit similes ei erimus. Deus tamen nullis similis est, nec dici potest, nisi illud Isaiae 40. v. 18: Cui similem fecistis Deum? Ps. 34. v. 10: Domine quis similis tibi &c. Ratio prioris est: quia omnis similitudo est sui convenientia secundum aliquam, ac proinde ubi est aliqua eiusmodi convenientia, ibi est similitudo; at Creatura omnis in genere est entia dicunt sui esse, sed non ipsum esse, et habent cum

Deo, in qdē sm candē rōnē et modū sm interpretationē fīē, vidēs accidit in duobus equale albis, ubi ē perfectissima similitudo. sic etiā sm candē rōnem ad diuersos modos s. gradū intentionis et remissionis qualis similitudo ē inter magis et minus albū, sic etiā s. rōnē in fīa sm candē rōnē specificā aut genericā, quam prius ē in certis et effectis univocis posteriōre in equivocis; sic sm fīam candē analogicē. Quo fit ut quo ipsi res ē in suo esse perfectior, quasi etiā in plurimis gradibus aut perfectionibus sibi concordant, eo etiā magis ad Dei similitudinē accedat. Rāo posterioris ē, quia id nihil aliud dicat similē, nisi imitētē eius fīam, doctrīs suis quasi mensurā, quemadmodū videre ē in imagine et suo prototypo. in verō à contra, in n. recte dicemus: petrus ē similis sua effigiei, sed bn: effigies ē similis petro s. linea Dei in imitētē fīam creatam sed prius à contra sit prioride ad Deum dicī in cōt similis dicī creata. Vnde colligit in quamlibet similitudinē tria rōnē exprimendā s. aequalis comparationis, ipsi inter res sit q sint eiusdē ordinis, ipsi in eadē fīa convenient aliās tm dicet rōnē exprimendā s. inaequalis comparationis. Sta fere tamen Cit.

Quæstio 4ta.

An Ens sit Bonum?

Notum 1o: Bonum naturale de quo hic agitur dividi in Bonum absolutum, et in Bonum respectivum; illud id est aliud, quod spectat in ratione Entis, et bonitas hæc quod perfectio et integritas rei in esse entis. Istud n. est, q. consistit in ratione convenientiæ q. generalis est, et in quolibet ente reperitur, et specialis, quæ est q. terminatur ad aliquid naturæ universitatis, i. ad appetitum ipsius Dei tanquam auctoris naturæ, cui ea ens creatum est, iuxta illud Sap. 11 v. 2: Diligis enim omnia quæ sunt. Specialis est q. respicit dumtaxat rem aliquam particularem, qua ratione dicitur res esse bona in genere entis, et hæc in ordine entis officialis, seu illa.

Nota 2do: Qui Philosophi aut alii Doctores definiunt: Bonum est q. omnia cætera appetunt, loquuntur de Bono absolute, de quo solum hic est quæstio, non de Bono relative, de quo qui sit, an ita officiale definiatur? et videtur q. ratione appetibilitatis, et quod hic definit est aliqui coherentia et consequens ipsum Bonum, non ratione rei appetibilis est bona, sed ratione bona est appetibilis est. Originem hi Tom. extendit Bonum relativum complectitur quasi et rationem appetibilitatis. Sed quæ sit in facto non multum ad rem spectat. Tam. de de Deo q. 3 d. 3. n. 1. et 2.

N3

Solum 3io: Quia dici solet: Bonum consistere in modo specie et ordine. Per modum aliqui intelligunt similitudinem et proportionem ipsius rei sua dia. et speciem u. figure ipsius et ordinem partium eiusdem. Alii et modum volunt sumendum p. commensuratione partium inter se, ita ut altera alteri in magnitudine aut qualitate indeat et speciem u. pulchritudinem, et per ordinem aptam seriem et dispositionem partium suis in locis, id est ut res suis et propriis limitibus sit contenta, nec alteri alteram impediat, aut ignobilior efferat nobilioribus deteriori, minus maiori &c. Et hinc fuit verba illa Sap. 11: Disposuisti omnia in pondere, numero et mensura &c. ubi per mensura intelligit hic modum, per numerum speciem, qua res sunt pulchre et perfecte: &c. 3 et numeri similes, dum per pondera intelligit quietem, stabilitatem et consistentiam, qua res naturales stant suo loco et ordine, suumque ordinem et statum retinent. Gama in 1. p. S. Th. q. 5 de Bono in Gen.

Hoc supposito.

Ad 1o: Deus in ratione boni et ratione summi boni, in qua summa Bonitas non consistit in summa in effectione efficiali, sed in summo effectu, ut supra dictum, consistit &c, et sic summe bonus &c.

Ob. 2o Bonum consistit in modo, specie et ordine, hae a. non conveniunt Deo, non sit immensus, et ad nihil ordinatus, ergo ~~bonum~~ bonum non convenit Deo.

Ad 1co. pro distinc. mini: prodig. fili et vide in
Commentum Ecc. prale Con. Cadi. s. eminenter neg.
nad oij modi, sui ac ordinis Eg. Aucta d.
Ob. 2do: Bona d. q. ea appetunt, p. Deum ea
appetunt ut V. G. creare inanimates nim: Lo. Lapis. g.
Ad Deum ea appetunt in quantum appetunt propria
perfectiones, q. st similitudines Divini Esse, et
participationes eig.
Ad 2do: Con. Anti si sermo sit de Bono relative,
neg. u. si sermo sit de Bono absolute, de quo hic
hic solum agit.
Ob: 3io: Summum Bonum addit aliquid supra Bonum
alioq. ab Bono Convenire, p. oe q. se sit ex additione
ad aliqd. e Compositum, g. Deo q. e Simplicissimus
n. Convenit, g.
Ad Quod Summum Bonum addit supra Bonum n. rem
aliqua ~~absolute~~ absolute, s. tm relationem. Relatio
a. qua aliqd. de Deo dr. relative ad creat. e tm
sm rationem. ide Sapie. h. d. 23. q. 1. a. 2. ad. 1.
Ob. 4to: Bona d. q. ea appetunt, g. soly Deus e
Bonus, qa. ipse solus ea appetunt.
Ad 1o. Hoc n. ita illigendum et, quasi unum q.
bonum ad oes appetat, s. qa. qdqd appetit, ratione
boni sit. ita Cite.
Ad 2do: Solum argum. nihil ad rem, qa. solum inducit contra
bonum absolute, de quo hic nulla e ipsis. ide. mihi.

Ad 4. sic. Summum Comparationem importat
sed quia non est unius generis non sunt comparabilia, sicut dulcedo
incomensurata est maior et minor quam linea, cum
igitur Deus non sit in eodem genere cum aliis bonis, videtur
quod Deus non possit dici summum bonum respectu illorum.

Ad 5. Cor. pro. neg. mai. ad eius Coefficientem vidi:
Non idem dulcedo comparari non potest quia non est unius
generis, sed quia dulcedo quae linea reperitur in diverso
genere. Licet igitur alia bona conveniant in certo aliquo
genere, Deus tamen in nullo genere, sed praeter omnem
genus extra omne genus, et ita comparatur ad alia
quae ex esse, et huiusmodi comparationem importat
summum bonum. ita fere Scotus hic etc.

Ad 2. Summum bonum non semper necessario importare
comparationem, nam si quae impossibile nulla
essent creata possibilia, nihilominus tamen adhuc
Deus esset summum bonum, ob infinitas rationes
bonitatis praediti, ita tamen non esset.

Q. An solus Deus sit quae essentia bonus?

R. Quaestio haec multum videtur de nomine solum
et multiplices admittere sensus. Si non sit sensus
an solus Deus quae proprietate existat sit bonus.
Tunc dicendum quod non solus Deus quae essentiam bonus sit, sed
plures res alia bona sunt. Si vero sensus sit an solus
Deus sit essentia bonus, tunc distinguendum est sic.

h. q. 6. a. 3. c. 3. d. 24 et alijs fi. n. particula est
in hac propositione: Deus est solus et etiam bonus,
denotet connexionem, convenientiam in Deitate et
Deo, hinc in solus Deus est et etiam bonus, cui utilibet
dia rei essentiale conveniat sua entitas, ac consequenter
sua bonitas, sicut ipsi existentia, hinc solus
Deus est et essentia bonus; sicut unquam creatura
est in esse, sic etiam est in habere actu bonitatem.

Dicet creatura sint bona simpliciter in se ipsis
et denominatione intrinseca, (ut quamvis entitatem
et bonitatem, quam scilicet in se habent, nihilominus
dicuntur bona et bonitate Divina, tum in genere
causae efficientis, qua quidquid actu est, solum a bonitate
Divina acceperunt et accipiunt, cum earum
conservatio sit perpetua productio, tum in genere
causae exemplaris, qua earum essentiae et
exemplaribus Divinis accuratissime inserunt, illisque
similes sunt, tum in genere causae finalis, qua in
earum bonitas ad Deum tendit, tanquam ad supremum
bonum, et quasi finem totius vitae. Quam. etc.

Quaeres.

An Deus in effectione sit essentialis
sit Infinitus?

Pro affirmatione Deus in quo, ad quem Deum ea
quae Deus tractat nihil peculiare afferunt Arist.

Pro Contra.

Ad: Deus sit determinata natura, non Deus in omnibus rebus, elementa &c. Sed in Deo infinitas sum essentiae pertinet ad quod Deus est in aliis et finitus in bonum; sed Deus est sua essentia et in illis bonis est finitus in sua essentia.

Ad primum verum est ex eo fieri quod Deus habet naturam Divinam, et in angelis fratribus, sed in eis eandem eminenter, quemadmodum et naturam corporis. Nam Deus eminenter Angelus, planta &c. ut Lunel exposuit de effectibus Dei q.2. Ad secundum dicit: quod quod hic et in aliis solum sit limitatione in bono, verum quod Deus sit Deus et in bonis, in Deo est limitatio in natura Dei, sed solum est Deus in omnibus bonis, ita Lunel ibi.

Ad 3. Deus et Causa in fanis multis aut melius bonum indefinite quod est solus Deus, ut ait: nec Exodus dicit: Ego ostendam tibi omne bonum &c. quia in illis verum sit multiplex bona sint ipso Deo efficiunt aliquid melius ac effectus bonum. Sed: Deus ita alia bona eminenter continet, quod cetera ad ipso in fanis melius bonum, patet ergo: non continere i. esse aliquid eminenter, in esse in imperfectiori modo, et alteriori et sublimiori. Sic, praeter Deum quantitas ad lineam, quia cuiuscumque entis quantitas i. quantitas ad Divinam bonitatem, in quantum et linea sit in aliquid melius quam linea; quia bonitas Divina

ad creata ha se melior. qdo: Interim dicunt
Sententiam è sim idem subm. p. suppositum, ad Coniug
Divina et creata in Christo eodem suppositum f. subsi.
Tand. hb alig. melig. extensiue, qa est plures bonitates,
participantia bonitatem. ita tunc tam h. et alij.

N. 6ta.

An Deus sit Immens.

Rc affirm. ita cum neg. hic exist. peculiaria
colligas. Attributum Immensitatis Dei necessario
ab aeterno convenit. Predicatum in omnipotentia f.
Virtutis actualis, ~~absolute~~ log. libere et ex tempore. + absolute
Ratio è qa Immensitas in Deo dicit quasi actum im
ens è rem extendendi infinitam in ordine ad
res et loca alia, nec tm includit statim coexistentiam
creata. At in Virtutes dicit aliqd positiuum,
et qdam quasi actum elim. f. actualem potentiam Dei in
aliq et loci aliq ex immensitate entis, quo fit
ut existentia Dei formale sequatur, in qdam modum
aliqd intrinsecum, aut qtym reale intrinsecum Deo.
f. ordo tm denominat extrinsecum, relationem rationis, f.
relationem rationis ex eo ortum qd illi coexistunt ad
creaturas dicit, qa simpliciter in se potuisset fieri ut
hoc Deitatis statim et completa existat, in Deo sit
tbi eam, et ex tempore Deo conveniens, sic necessario

ab aeterno, etsi fundamentaliter sit quid necessarium
ad Deum in sua interioritate, tamen in existendo praedicamentaliter, ut contradictionem implicat eum intime penetrare
et rebus omnibus, positis earum existentiis. Tantum q. 46. a. 3.

Ubiquitas actualis etiam nulli creatae potest convenire primo
a se, quia nulla creatura ad natam existit, sed in illi
convenit per rationem alicuius partis, per quam est in illo
per rationem alicuius suppositionis, praedicti rationem nam
jam est ens per se rationis in rebus creatis, sed illa
ratione diversa ad partem, erit ubique etiam natura.
Ita si ponamus nullum aliud corpus esse praeter unum
alius grandis molis, id illud erit ubique, quia aeternum
etiam in alio novo miraculo ita Tom. Aquin.

Quaeritur An Deus sit extra locum in spatiis imaginariis?
Quaestio non tangit Tom. 1. n. de ea solum
de nomine et meliori modo loq. Quo 2. quod Deus sit
in corpore: jam Dei immensitate mundi huius ambitu
non contineri, ergo: Deus non ita est extra
mundum, sicut in aliquo non reali loco. igit
Dico absolute et in rigore loquendo Deum esse
in spatiis imaginariis, aut in illo spatio extra
mundum, probo: quia aliquid dicitur alicubi, quando
sunt habitudo ad illud et denominatio realis, alia
extrinseca ab illo, at non ab illo, quia nihil est, non ergo
fieri ulla denominatio realis, sicut fiet quando Tom. 18

ait: Sensus id q. alicubi est, et ipse est aliquod et
aliud aliquid extra ipsum: Hinc S. Bona: in 1. Sent. dist. 37
punct. 2. art. 1. q. 2. ait: Nullum est dici Deum esse in
eo q. nihil est. Hinc Hinc et S. P. Dns Deum
ante mundum conditum fuisse in se ipso.
Corpori: qa qlibet concedere est absurdum et dici:
Deum esse in Hirtocervo Chimera: qa hoc
nihil est, similiter et spatium illud imaginarium
cum nihil sit, in qo dicit Deum esse in illo. quod
nihil sit probat, ita qa ab omnibus appellat imaginarium,
q. a. solum imaginarie tale est, nec tale in re est.
Ita q. spatium proprie dictum, in re nisi capacitas
et intercapedo, et intervallum aliqbus terminis interceptum
in rebus ex ipsa notitiae vocabuli et usu loquendi.
extra mundum a. nulli et eiusmodi termini sunt nec
negari enim creati.
Eodem modo in recte dici Deum esse alicubi, et alibi extra
mundum, qa alicubi et alibi et adventitia loci, et proinde
in Ostensis sententiis aliqd extra mundum à Deo
distinctum in quo sit &c. Nec etiam recte dici
si dicat Deum esse extra mundum, si quoquo modo
indicet esse in alio quam in seipso. qa extra
et intra iuxta propietatem sermonis ad locum
relata in primaria aut contradictoria, sed
contrarie sibi opponunt, q. ubi nihil positivum
est, proprie et stricte extra in re.

Ad 2do: Dicitur id esse extra mundum et ubi in locis imaginariis, e. mundi propriè loq. ita hactenus fere Ton. h. dr. de Deo q. 4. d. 4.

BB. Lessius tu asserit extra Deum vera ac realia spatia et intervalla, in qbus creata et corporalia sic creata ac spiritualia (qbus tu corporalia sint coextendi) q. in rebus ratione ab immensitate distinguunt. Ipsa vero immensitas Divina substantia et tibi et mundo sufficiens spatium, capax omnis rei creabilis. Sicut vero essentia Divina prima, una et essentia unica et sana in ordine essentiae et entis possibilis, ita immensitas Divina est sim et indivisum intervallum et spatium, omnis ordinis intervalli et spatium omnium spatiorum, sedes et basis primordialis omnis loci. Itaque qu dicunt Deum esse extra mundum et infinita spatia diffusum aut esse in spatiis imaginariis non volunt dicere Deum esse in aliqua re fictitia veluti in Chimaera, et esse in aliquo spatio re a se distincto; si esse in spatio, quod ipsis immensitas suae extendit, ac infinitum spatium creatum sit coextendi; sicut vero mundus esse in aliquo spatio creato, quemquam in sua intrinseca qualitate et extensione. Ita Deus ~~dat~~ non esse in aliquo spatio reali, quemquam ea quae ipsis immensitas constituit. Ita Lessius de attributis Divinis l. 2. c. 2.

pro stabiliendo huius Lessij sententia nihil refert si dicamus in hoc spacio intercedere terminos, qa tametsi non sint termini externi sed tm interni.

Ex dictis igitur patet S. A. omissione in re ipsa differire, sed tm in modo loquendi, cum ora idem sapiant, cum in hoc solo universo concludi, p quod significatur Ee, q pulcherrime ac verissime insinuat S. Greg. l. 2. moral. c. 12 dum ait: Ipse manet intra, ora et extra ora, ipse superior ora et infra ora, superior per potentiam, inferior per sustentationem, exterior per magnitudinem, interior per subtilitatem, superior regens deorsum continens, extra circumdans, interius penetrans, ne alia parte superior, alia inferior, aut alia parte exterior, alia interior; p unus et idem tot, ubique presidendo sustinens, et sustinendo presidens, circumdando penetrans, et penetrando circumdans. Et S. Isidorus l. 1. de sum. bon. c. 2. Immensitas Divinae magnitudinis ita est ut diligamus eum intra ora, p in inclusum, extra ora p in exclusum, et ideo interiorem, ut ora contineat, ideo exteriorem, ut circumscripta magnitudinis suae praestate ora concludat, et id q Ee exterior splendit Ee Creator, et id q interior gubernare ora splendit.

NB

Ob. 2° prima absurdum videtur si dicamus Deum pae Ee in medium pendere, quamvis in id in praesentia interiecto nul dum idem numero corporis praesertim miraculum existere in locis distantibus, tiel in id in medio.

NB

Ob. neg. paritatem, q. n. corpus sit in duobus locis
et superius eius naturam, et contra ut natura et Deus non sit
in loco intermedio, tum qa sit eius immensitas, ut pare
ut, tum qa alias Deus posset movere q. vers motu
rerum cum istis mundis si n. esset etiam alia extra
illos. Gam. h.

Ob. 2do: Esse et Deus operari g. si Deus esset extra mun
dum id oporet, h. n. qat g. n. est ibi.

Ob. etiam ibi Deum operari n. qd. ad extra hinc ra
tia mihi.

Ob. 3io. Ob. 3io: Si dicitur sit ratio cur possit Deus
in spatiis transmundanis, maxime ob immensitatem
sua pro hac ratione urget, qa alias ut e.g. finge
remus Deum in tanto et parte mundi, in deficeret
tum et interes, prout a simili, ad Deus tunc adhuc
remaneret Omnipotens, alterum e. g. quasi moneret
interes.

Ob. falsum est q. tunc remaneret Omnipotens, nec
foret Deus h. idolum, ut n. sit verus Deus debet omni
bus rebus uti, et Deus, cum omnipotentia debeat et
infinitus Deus, quam infinitus Deus e. Gam. Ob.

Dogma.

An Deus sit Immutabilis?

Ry. affir: cum Con. Contra Vorstium Novatorem
t. pag. 112 ita ait: Non solum igit Ciceum, sed Deum quod

q Deus est essentia, sic etiam voluntate, nosq; immutabile
et affirmant. Et pag. 60. Deus quoad in tempore ipsa
mutat, quia antea noluit, ita hereticis. Et probat in his
ps et Sa Timo 6. v. 16: Qui solus habet immortalitatem
et lucem inhabitat inaccessibile. 1 Timo 1. c. 17 Regi
autem sæculorum immortali. Et D. Aug. 1. de Trinit. c. 1. et S. Greg.
l. 12 moral. c. 14 et D. Bern. serm. 81 in Cantica
de immutabilitate illigant. Sicut ergo immortalitas
et ipsa immutabilitas, cum ois mutatio sit quædam mors,
et mortis imitatio, dum morit id quod erat et incipit
esse quod non erat, sive illud quodam substantiale sit et
accidentale, ut dogt Cumel et Gam. h. pt. 101:
Ipsi sibi sunt tu a. idem ipse et D. Exodi 3: Ego sum
qui sum. Probatur ulterius ex Con. Lateranensi sub Innocentio 3.
c. Firmiter, ubi definit: Certa Fide credendum
quod Deus sit omnino immutabilis et æternus. Et et Concilio
Ephesino generali tom. 1. c. 4: Deus substantia habet
omni creatione sublimiorem, potentior et maior eam.
Probatur ulterius ex SS. PP. quos unde citat apud Gam. h.
Varias audiamus S. Aug. q. l. 1. Confess. c. 4. sic ait:
Immutabilis mutans ota, nunq; nova, nunquetus,
semper agens, semper quietus, colligens et non egens,
portans et implens et protegens, creans et nutriens
et perficiens. Quærit cum nihil deest tibi, amas nec
æstuas, zelas et securus es, pœnitet te et non doles,
irasceris et tranquillus es, opera mutas, nec mutas

Constat, recipi q. invenis et nunquam amittis
nunq. inops et gaudes lucris; redditis debita multis
debens, donas debita nihil gdens. ita ille.
Ps. 101 tu autem ipse es et anni tui non deficient.
Probo quod in omnibus quæ ratione Deo & aliis rebus
Deo in toto ad nullam mutationem; sed Deus est simplicissimus
sine infinitis, & repugnat ut aliquid ipsi accidat vel
deficiat, adeoque ut in ipso vel aliquid corrumpatur vel
efficiatur. Probo sed ab ipsis prædictis: ita quia Deus est
ens, quod est aliquid esse aliquid non existere.
Sed Deus est simplicissimus & non admittit accidens
compositionem. Sed est immutabilis, quia non mutari in
se. Sed est in cognitione sua certissimus ac solus
in se stabilis: sicut nuda et apta stantis eius
sua cognitione seu intellectu non mutatur. Sed est in
discernendo sapientissimus, quia directa sua non mutatur
& sua voluntate est fundabilis, proinde ipsa multa
cogitationes in corde viri. Voluntas autem Dei manebit
& immutabilis, quia sua sit quinque dicti
sunt mutationis modi, in rationali creatura, sci. vel sua
essentia, seu sapientia, seu sua voluntas, seu locus,
vel sua potentia, seu denique sua voluntate.
Ex Gen. 6 dicit Deus pœnitet me fecisse hominem. et 1. Reg.
14: Deus non multum aliter sicut, sed retractat cogitationem.
Jer. 18: si gens illa egerit pœnitentiam a malo suo,
agam et ego pœnitentiam super malo quod cogitavi. similia
sicut Eccli. 18 et quod Deus habet libertatem Lucid. et in primo
& Deus mutatur.

Ad 1ta dicationes solum accipi debere figuratè et metaphoricè, et à posteriori, siquidem esse caelorum, qua Deus ita se gerit ceteris, ac si verè ei irasci, placari, memor, immemor iniuriae &c. Gam. h.

Ob. 2do: Sapientia 7 de: Divina Sapientia omnium mobilium mobilior: omnibus autem mobilibus mobilior est Sapientia, ergo Deus est mobilis, qua ipse est Divina Sapientia.

Ad 2 Sapientia Divina dicitur mobilis, qua est celerimè ac promptissime in instanti et sine labore ubique sit, et ad ea quasi devolutus. Gam. cit.

Ob. 3io. Deus est agens liberum ac ergo indifferens, ergo accidente velle et nolle mutabitur, qua ratione ~~hunc~~ aeternum habebit quod hunc, cum nunc sit determinata, ante indeterminata.

Ad hanc indeterminationem non obstare, quia in toda aetro aeternitate, h. temporis imaginarij infinitate non est dare ullum instans, in quo dici possit nunc Divina Voluntas ad velle hunc V. G. mundum indeterminata, quandiu ut ostia Divina fuit, etiam Divina Voluntas ad hoc velle determinata fuit; ideoque hac determinatione successit indeterminationi, ac proinde nullam mutationem induxit. Fuisse ab hac determinatione ab aeterno postulat ratio, quae nonnisi indeterminatum est imperfectionis, quae ex eo provenire solet, quod res non satis examinata, neque satis constet, utrum hac vel illa pars magis expediat, quia in Deo locum habere non potest. Lessius de Divinis perfectionibus l. 2. c. 2.

Instar:

Et indeterminatio s. indifferentia, et determinatio se habet ab aeterno in Deo, et nihil absurdi; ergo determinata et indeterminata, de indifferentia patet, quia ab aeterno fuit liber, adeoque indifferens, de determinatione ex dictis constat.

Ad neg. illatum: Indeterminatio n. s. indifferentia, ut ex dictis patet involvit aliquid imperfectionis non fuit in Deo. Ad probationem in dto Con. Ant. neg. Consq. nam liberum et indifferens in Generali ut sepe q. e liberum sit determinatum, ut patet in Deo, q. tamen sit aliqd se determinet, nihilo ergo affirm. et de liber et libere agere.

Vel dico 2do: Liberum et indifferens in actu signato dumtaxat in. n. sunt in actu exercito, quia ratione eius Deus est indifferens. Ita mihi:

Instar:

In priori instanti naturae talis iusta nostrum modum concipiendi Divina Voluntas est indeterminata, et carens velle; in posteriori autem est determinata et id habens velle; et talis ratione successionis horum instantium erit mutatio.

Ad 1. q. instantia ista non sunt instantia durationis sed rationis, et illud prius et posterius non dicit ordinem successionis, sed cuiusdam dependentiae iuxta modum quo hoc in Divinis locum habere potest. Sic ergo talis instantia, et tale prius et posterius, non fit mutatio

qa posterior terminus, in excludit prior, si simul tempore infunt eidem. ita Lessius citt.

Ex dictis colligit, q si Deus ex in aeternitate se in determinasset in poed se determinare in tempore aliqua sui mutatione. qa deinde dum instantia durationis, in quorum prio in Deus erat indeterminatus et circa volitione, in posterior ne determinatus, vendq; erat dic: Deus est in volente factus et volens. citt.

Ob: Deus ab aeterno habuit volitione VG in creandi et creandi mundum, si hanc volitione potuit ab aeterno habere, qa libere voluit ita, q sane volitio est ipse Deus, j g aliqd est Deus q potuit in se Deus. in igit Deus est immutabilis et immutabilis.

Sol. Quod volitio incarnandi necessario est Deus, hoc est q est volitio incarnandi, necessario est Deus, h in necessario inhaerit incarnari. Ex qua ch: q aliqd est Deus, q potuit in se Deus q. neq conseq. qa in legitime procedit, qa mutat ex aliquid in quid, ex q in antecedi fit sensus q volitio cum respectu ad creaturas potuit in se in Deo, in consequenti in fit sensus q aliqd entitatis q est Deus potuit in se Deus. et solum sequebat, q fuit in Deo volitio cum aliquo respectu ad creaturas, et potuit esse in illo ad creaturas. Vnde fallacia obscuris sensus consistit in hoc, q fit argum à respectiuo ad absolutum, et ita mutat ex aliquid in quid. ita Cornel h.

Quæstio 9ma.

An Deus sit æternus?

Ad affirm. 1te, ut Cor. Sch. Vasq. Ratio nos
affert cuius in Institutes.
Circa 2m Æternitatis definitionem Notandas
sequentia.
1o dr: Interminabilis, & quod particulam
interminabilis insinuat negat terminum actualem,
sed etiam potentialem, ut patet ex ipsa voculâ Inter-
minabilis. In re dr interminata vita, & Ex
interminabilis. atq; sic hoc sola nomina æter-
nitas Dei ab alia quacumq; duratione creata
sufficit distingui potest, ois namq; creata du-
ratio è intrinseca terminabilis, saltem respectu
ad potentiam Dei, q d quilibet momentum
quamlibet re creata possit annihilare, et si quem
creatam dia produxisset ab æterno, possuisset
2m in producere, atq; adeo hoc ipso id finita
et limitata fuisset duratio cuiusdem ita tamen.
2do dr: Vita, & particula proinde in momentis
videtur, qa duratio ejusdem (qualis è dia æternitas
respectu Dei.) videtur posse ipsi existentiæ competere
quod Vita, ideo re aliqd durat qa existit per-
manenter, et in qa unit, aliq; re lapides in
duraverunt, adeoq; in Definitione ejus ponenda
fuisset particula existendi. pr

NB

Ad 4 qa vita ē spiritissima esse, proinde in
eiq possessione merito ponit aeternitas, q ē
spiritissima durāo. ita Lessius de spiritualibus Dei
h. l. q. 61. Vel inde rdo: q qa in aeternitas
à nobis caripiat q modū temporis p. modū
in vita ac maxime modū atq' actualitas
deprehendat, ideo n incommodum ponit
particula Vitae. ita Lessius citt. q explicat
fundam videt habere in p. sh. q 10. q. 10 a. 1. ad 2.
ita Logt. inend q ō vere aeternum n solū
ē ens. sc. unum, et ipsum unum extendit se
quodāmodo ad ogāo ne n ac ad ēē. protaqio
e. durāonis videt attendi cum ogāo magis
quā cum ēe unde et tempus ē numerus motūs.
3io di: Tota simul perfecta possessio q. ad
excludendū oia successiva, quale maximè
ē tempus, q n sit ois suas partes sit. aeternitas n.
sit oem sua extensione collecta in momentū
ita ut oi momento habeat totū sū unitū
q d q ~~ff~~ infinitus tamen in tracta sit extensiū.
sicut n interpitur Dei totū sui magnitudine
q alia terminus in oēs partes diffundit,
colligit in punctū ut n minus habeat in
puncto loci, quā in spāo immenso. ita
aeternitas durāone Dei, et tut ita discrimen)

NB

aetate s. Vita, q infinito tempori coextendit,
colligit in momento ita ut tota possideat in
momento. sicut n-le tot intensitas Dei ad punctum
loci, ita aeternitas ad punctum temporis, ita Jollig
cit. Et ex hoc colligit, q aeternitas n fiat maior
l. mista ullo successu temporis, et hoc nequeat
propriè dici diuturnitas nisi durare, quod ante
mille annorum miriades, praetot: qa additione
tot annorum n. è facta aeternitas s. duratio Dei
maior, qa ut aliqd fiat maius, oportet ut addat
aliqd eiusdem rationis, et n alterius ordinis, ut n.
linea aliqua fit maior licet in genere moraginis
qualitatis discretae ut, aut immensa moles
qualitatis sine addat tempus a: oe n è eiusdem
ordinis cum aeternitate Divina. Potest th
aeternitas s. duratio Dei post tot annorum
circulos dici maior improprie et denominatione
ne extrinseca, desumpta ab ipsis annis qbus
haec duratio coexistit.
Qto dic: Perfecta possessio (nimirum qa pa
ssus ed ab intrinseco et ab extrinseco è interminabi
lis (q n. pl imitari in specie possidet) tum
qa complectit omnes modos vitales, ita ut n
solum possideat vita interminabilis quo ad
rei essentiam (s. essentiae) sed etiam quo ad ea quae
illa constituunt (s. accidentalia) Unde Angeli

Spiritus sunt ab æterno, in his propriè habebunt
æternitatem qa in possident quelle vitam
totam simultaneam. Operationes immanentes Voluntatis ac
Intellectus quæ in eis fit successivè dicuntur.
excipe tu actus beatificos, de qbus forte alibi.

contra Definitionem Æternitatis.

Ob. 1o: Totum de q habet partes æternitas a.
hoc in Id, q inconveniens di Tota. NB
Rs. Æternitas de Tota in qa sit partes, N qa ei
nil deest. Ita, Sch. h.
Ob. 2o: Totum et perfectum sit idem, potest igitur q
id Tota, supplere addit q id perfecta. NB
Rs. non posse supplere cum æternitas definiat
quod maximè opponitur tempori, in tempore a.
dum immanent, sc. successivum et nunc temporis,
q E qd imperfectum, igitur di Tota c. ad removendam
successionem, et q Perfecta c. ad excludendum nunc
q E imperfectum quid. Cit.
Ob. 3io: In eodem indivisibili momento duæ res
individuæ duo contradictoria sit vera E
in pnt; ad in æternitate duo contradictoria
sit vera id qd Petro Regnat, Petro Regnat
antidhq E, antidhq E. Sed in una tempora
æternitas complectitur, q oportet ut in ea
successione et varia instantia assignemus,
ne in eodem momento duo contradictoria vera
et dicamus.

Ad 1o: Non est absurdum duas contradictorias esse simul veras in eodem momento indivisibili scilicet, nisi nata sit dividi, quale est aeternitas, quae eminenter continet omnia tempora momenta.

NB Ad 2do: Hae et similes propositiones non esse contradictorias in aeternitate, attenti ei quendam sunt, quibus respiciunt ad diversa instantia, seu durationes temporis. Solum ergo contradictoria est quae in solam aeternitatem quendam est, et etiam copula ipsa non pro eodem momento temporis se enunciat. ita Vasq. h. q. 10 a. 1. d. 32. c. 2. n. 9.

NB Ad 3io: Cum ita ad mini dico hae et similes propositiones respicere aeternitatis, nec esse contradictorias, nec esse in contradictorias. Contradictio in propositionibus attendi debet sive illud momentum durationis, quod potissimum copula exprimit consequentia ad quod propositio refert, et sive illud quod non exprimit, et hinc ei propositiones quibus supra propositionum quendam est. Adigit in his propositionibus copula exprimat momentum aeternitatis et temporis et praesentis. Copula est negativa. Ergo quod momentum temporis consequitur eam contradictio attendi debet sive illud, utpote ad quod ipsae propositiones neutrae copula respiciunt. ita mihi.

Ergo hae propositiones ut notat idem Vasq. cit. contradictoriae respiciunt aeternitatis, si in ijs

momentum aeternitatis exprimeret duplex Petrus
in sempiternitate agnoscat, Petrus in aeternitate non
agnoscat. Et hinc non est ita vera, per una vera
et altera falsa.

NB. jm: Sic ut aliquo tempore dici possit Ex Genesi
realiter esse in aeternitate. nam si, qa verbum est
aut existit in tempore dicit respectum ad tempus praes.
s. instans temporis praesentis, quo aliqd significatur esse
s. existere, p qm contingit cum aliqua duratione
completente in toto tempore praes, p etiam
praeteritum aut futurum, hinc sequitur aliqm existentiam
per aliquo tempore praeterito, aut futuro completente
intra ad duratione, cum contingit, praesertim a. si
haec duratio adhuc praeteriret. ita non dicimus: Hoc
anno dies Paschae V. G. Et ig Apri et alia similia
dicitur festum Paschae iam praeterierit. solum non usitatum
die ad Paschatis incidere in die 19 Apri sunt
ig etiam modo et ratione maiori, qa aeternitas
tempus eadem et tota sit invariabiliter existit
atq; oes et omn tempora complectit, non tamen
praesentia, p etiam praeterita et futura. vere dici
aliquo sensu possit, in aeternitate vere et realiter existere
omia q sint praesentia, praeterita et futura. ita ut dici
possit: Omnia coexistunt aeternitati, Antichristus coexistit
aeternitati. non qdem cum respectu ad tempus praes.
quo dicimus cum coexistere aeternitati, sed cum respectu
ad illud tempus, quo s. existent s. existerunt s. existent.
Tam. h. d. 2 de Eo qm a. 2. n. 10.

NB NB

PB. 2dus. Non in quit dicit res ab Deo esse Deus in aeternitate sit, aut semper, aut ab aeterno. nec ei ge dicit res creatas semper aut sit aut ab aeterno esse esse Deus, sed res esse de tempore, aut sit aliqua duratione aut existentia, atq; ante initium temporis coexistere Deo, q dn dicit falsa sit.

Hoc asserit q alij Aff. dicunt res creatas semper esse esse Deus, sed esse esse aut coexistere cum ad aliud dicere nolunt, quod creatas esse in quibus mora aut instanti in tempore sit ipsis aeternitatis, q illa sit esse, tunc quisq; esse esse, et coexistere aeternitati ipsis esse, quod iusta modum ante explicatum verissimum est. Cet. n. 17.

PB. 3tus: Aeternitas duplex est: Increata s. non participata, et creata s. participata. Illa est independens et de qua nie fidei est Christi et Concilij esse Deus aeternus. Ista est dependens, ac plerumq; alterius termino s. incepti s. desitionis caret, ac dato q non careret, tunc fieri quin ab aeterno aliqua creata esset producta, ac generaret usq; in diem aeternitatis, sin ita esset constituta, ut adhuc semper esset dependens. Etiamsi non licet infere, quod plures aeternitates s. plura aeterna v.g. ignis aeternus, Vita aeterna. q non solus Deus esset aeternus s. plures aeternitates participata, sin ac non participata s. independentes.

Ad 3m: Distinctio inter æternitatem, stantem et tempus est, quia stantem sit quidam res quæ sunt esse substantiale realiter et immutabiles, sic mutant, immutari. Tempus sit ens quod et accidentale et substantiale corrumpant. æternitas non excludat eam prorsus mutabilem.

Ob: Ens sic stagnum omnibus ore, et postea eundem denuo reproducere, ergo in rem Ens etiam successio sin substantiam.

Ad 3: Id fieri Deo realiter.

Ad 2do: in futura propria successione, qua non fiet tunc transitus ab uno ente ad aliud realiter distinctum, neque etiam Angelus in tali eventu habebit cum ut substantiale et partes, et totum sit quamdiu actu existet. ita Gan: in 1 p. s. th. q. 10 c. 3.

Quæstio 9a.

An Ens sit simplex?

Post Deum ut 1. q. statim inquirit 1. th. An Ens sit Corpus? idque etiam hic nec immerito fit. et inde neg: ratio est: qa 1: Et Corpus ut unum 1. in unum? in hoc et separatel. Non illud qa Corpus unum in unum in Corpus, dicq in Corpora uniuntur, ergo unum et aliqd aliud 2: et aliam, illud a: et quod unum Corpus ex nobilis Corpore. impossibile ergo Deus est Corpus 1 th. 1. q. 3. a. 1.

Ob: 1o: Corpus Ens q. tres tria dimensione, at Ens hoc sit ergo min: prolix es sta Job 11 ubi di: Excelsior Cœlo est, et qd facies? profundior inferno, et unde cognosces? Longior terra mensura eius, et latior mari.

Ad hæc tam metaphorice dicit et similitudinarie.
Vnde cum sæpe trinæ dimensionis Deo attribuit sub
similitudine quantitatis corporeæ, quantitate enim autem
ipsis designat, utpote profunditatem, enim autem
ad cognoscenda occulta, et altitudinem, excellentiam
virtutis suæ dicit. et longitudinem durationem sui esse.
et latitudinem affectus dilectionis ad alios. etc.
Sb. 20.: Spiritus non convenit nisi corpori, ut habetur in
sacra th de Deo. et Isaiæ 6. Vidi Dominum sedentem
et Isa. 3: stat ad iudicandum populos, et Corpus.
Ad 2. Et ipse Deus tam et similitudine tribuit, dicens.
Pedes ipsi sunt immobilitatem, et auditus illi, et oculi
ipsi sunt fortitudinem, et debellandum ordinem et adversantes illi.
Q. Cur si Deus sui ingrat an Deus sit corpus
et postea an sit compositus ex mea et tua, autem
compositum ex mea et tua sit idem et Corpus, adeo si
in deus sit unica substantia superficiet?
Ad 1a alii fuerunt qui arbitrabant Corpus sui com-
positione Dei, merito sit in universum an sit Corpus.
ita Vasq. h. in Solutione circa initium.
Sed nunc ad Quæstionem. Et quia si judicet
Deum nulla admittere compositionem, manebit
sit simplex. Ergo
Ut sic: An compositus ex mea et tua!
Ad neg. Contra Sadducæos Anthropomorphitas,
et Indianos, sicut eos notat Vadianus, et temporibus

Arij haeresiarchae studio monachos, Deum dixerunt esse
corporeum, ac membris et figuramque corporis nostri similem.
Quod jo est ita Joan. 4. v. 24: Spiritus est Deus. Isaia 40 v. 18.
Cui similem fecistis Deum, aut quam imaginem ponetis ei?
Ad. 12. v. 29 Non debemus existimare sculpturae auri
et argenti hominum Deum esse similem. Similem et Rom. 1 v. 22
Dicentes se esse sapientes stulti facti sunt, et mutaverunt
gloriam incorruptibilis Dei in similitudinem imaginis
corruptibilis hominis. 2do ratione jo: Actus purus
non est esse compositum ex materia et forma. de ratione
est materia esse in potentia, at Deus est actus purus, g.
2do: Compositum ex materia et forma est corpus, ut tota
schola docet, at Deus non est corpus, ut supra probatum, g.
3io: Quando agens qpm est effectus, tanto magis ad suam
actualitatem accedit, et a potentialitate recedit, quoties
agens agat quantum sua natura est in actu. quia igitur
primum ens, et sua natura, necesse est ut sit ipsa et sua
forma, at Deus est primum agens, g. 4to: Nullum
compositum ex materia et forma potest esse primum cum partes
illius sint priores, sed materia, at Deus est ens primum, g.
Sta. S. Th. h. q. 3. a. 2 et Fran. a. d. 2 q. 3. d. 1. n. 3.
Sab. cum Sadduceis et alijs: Deus est similis nobis
unde illud Gen. 1: faciamus hominem ad similitudinem
nostram, g. est corpus et compositum ex materia et forma.
Dic q. hoc dicit ad imaginem Dei in hominem corporeum
sed id quod est aliud aliquid alia aliquid, unde sequitur Gen. 1.

postq dictum est: faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram, ut quid postea manifestum est
a. hoc dia. aliqua gratia ad videndum et illum, unde
fuit illum et videntur, q. ut in corpora homo est ad
imaginem Dei. s. th. cit. a. praeter
Ob. 2do: Deus componit ex mente et corpore; ergo Deus
Ad hoc in qui ex Deo sit corpus in quantum homo est, sed
in quantum Deus est, alterum quia ex sua essentiae
sit corpus s. compositum ex materia et forma. Cum h.
Q. An componat Deus substantia et accidentia?
Ad neg. contra Vorstium calvinista, et cui ratio ex
Jesuitis supplicat Curs. nu.
Adverte in negat accis in Deo, illiqit idem
accis fundamentale, q. vere inhaerit et actuat
subm, illud finale denominat, in v. accis fundam
tabile s. fundatum accidentale, quale est Creator, cum et
ratio hanc est qa illud vere inventat, sed in
alia relatione rationis importat, q. ea ex conceptu
q. creata reale ad ipsum Deum referunt.
Ob. 3o: Voluntas V. G. Creandi est in Deo, at
Voluntas Creandi est accis, nd pt adhe et avere
a Deo ptes finis conceptione, q. in Deo est
aliq accis.
Ad: Distingo. Voluntas Dei est accis Dm entitative
Lrad neg. qa sic considerata est ipse Deus. Voluntas

Dei et alius sim respectu ad creaturas Conc. h
hoc non obstat ad talis respectus sit rationis.

Ch. 2do: Voluntas creandi Dei, quidquid
in Deo est Deus, ad hoc potuit non esse Deus
nec potuit non esse talis voluntas, quia aliquid Dei
quod potuit non esse Deus; ex quo sequitur quod non quidquid
est in Deo Dei essentia, et quod aliquid alius sit
in Deo.

N. neg. Conseq. ad minor quale in quid.
Ita in antecedente sit sensus quod voluntas cum
illo respectu et habitudine ad creaturas potuit
non esse. et consequens sit sensus quod aliqua
substantia quae est Deus potuit non esse Deus. Ed
oportebat infere quod voluntas Dei habuit
aliquem respectum ad creaturas quem potuit non
habere. Simile vitium committit in hac
argumentatione: Deus est Creator et potuit
non esse Creator, quia aliquid est Deus quod potuit
non esse Deus. Cum el h.

Ch: ad Vostis: Decreta Dei libera sed
multa et in Deo ponunt quia et actualiter
ita substantia in Deo tam est una.

R. eodem modo sicut supra de Voluntate
creandi aliqui quamvis forte, etiam in
mea de Voluntate aliqua insidata sit.

Sed si Deus sit compositus ex natura et suppositum
sit, si sit Essentia Divina, Deus sit quid
diversum a Deo.

Resp. ita notandum, ut Aver. et alij: Natura Dei, si
quatenus a suppositum substantia differret a natura
et essentia Divina, tunc natura sua per se et a
parte rei esset in genere substantiae et esset incompleta, cum subsistentia sit ultima actualitas
et essentia substantia in natura substantiae
quod est absurdum. Ad si Deus est compositus ex
natura et subsistentia, tunc in Deo sunt duo entia
quorum compositum est ens, et natura ordine posterius suis
partibus, ut quod consequens id non est Deus. Sed quia
si natura Divina quae se habet in ratione essentiae
et subsistentia plurimum essentiae inter se, et ab
essentia realiter diversis; et hoc tertio admittendum
est plures Dei realiter potestate, quia si plures
essentiae sunt Dei, et plures naturae Divinae realiter
differentes. ita Gami. 1. p. sententiarum q. 3 de simplicitate Dei. Cor.

Ob. 1: Si natura Divina et se habet subsistentia
non in Deo admittendae aliquae subsistentiae
reales et absolutae in Deo sed relativae.

Resp. alij concedunt consequens sed inde nihil opus
est; nam ad essentiam Divinam realiter habet sibi

identificet sibi ipsum, nec mixtum efficit in suis
constitutis, nec naturam ex illis factam compositionem
quod si quarta et cetera subsistentia poneret
sic Gam. Cit. Sed de ceteris subsistentiis
forte plura in mea de ipsa Trinitate.
Sb. 2do: Aliqd convenit Deo q̃ a creaturis
Deitatis et distinguunt realiter, eis patet:
Sed Deus generat, Deitas vero non generat. Ergo ipsa
differunt. nam duo contradictoria de eade
re numero verificari non possunt.
Ad neg. Conseq. nam ad hoc subsistentia distinctio
realis, nec est inconveniens q̃ de eade
re sub diversa ratione diversa pronuntientur, et contradicto non verificent. Ita Cornel. h.
Sb. 3io, Unio humanitatis in Christo Christi
naturam, facta fuit in supposito Christi
et non in natura. Et Deus et Deitas distinguunt.
Ad q̃ hoc propositio Unio humanitatis
habet duplex sensum: alter est: q̃ ex duabus
naturis in Christo non resultavit una natura.
et hic sensus est Catholicus. alter vero est q̃ Deitas
non venit sibi naturam humanam, neq; Deus
fit Filius Dei. et hic sensus est falsus, ma
q̃ a Filio Dei et suo, sequitur q̃ Deus et Deitas
et ex eo q̃ Deus est Deus sequitur q̃ Deitas sit Deus
et ex eo q̃ Deus est Deitas. Cit.

Ad Personalitas s. Subsistentia ut sit re
spectus non quod terminat sicut res respectus mate
riae aut differentia respectus generis, quia Deus in sacro
sancto Sacramento gerit vices personalitatis creatae
et tunc ut gerit vices sic nec differentia
vezi personalitas Dei in aliquo genere cum respectus
non quoniam ut Deus in genere cum realis, et ut
dis, materialis aut formalis, quia nullo modo
se habet sicut punctum in linea, quoniam
punctum neque componit lineam, neque est linea
et sic terminat lineam, sic personalitas terminat
naturam lineam. Unde terminare ut est proprie
loq. agere. Et sicut dat linea sic aliquem
punctum in actu, et patet in linea circulari
ita sit dari non sic propria personalitate in
actu. ita Camel cito.

Ad An Deus componat ex essentia et existentia
s. an essentia in Deo sit quid diversum
ab Esse.

Ad neg. ita videtur s. Th. h. q. 3 a. 4. Ego sum
et de fide ex Concilio Lateranensi c. Firmiter
credimus sustinet Cursus suppositat. h.
Ad 10: De Deo sine positione posset ut
prius sine quid sit ut in fide de Dei, et
quod quid est eius.

Ad 2 Ee ipse accipiatur, uno modo sumpta
ad Eundi, alio modo sumpta Compositione
propositionis, s. nemo potest esse Deus. Primum
sit modo ~~accendo~~ accipiendo Esse in prima sione
esse Dei, sic solum 2do modo, sicuti ex 2 hac
propositio: Deus est ens, est vera, et hoc sicuti
ex eis effertur. Ita s. th. lib. ad 2.

Ob. qdo: Non est absurdum quod Deus accipiat
sum Ee ab alio, sicut constat Filium habere
existentiam à Patre, et est veneria alius et
reale distinctus.

Ad Quamvis Filius habeat Ee ab alio supposito
vel in ab alio Deo; etenim tres personae Deum
sunt Deus. Nec Filius habet Ee ab alio quia sit
simpliciter distinctus, nempe et hypostatice et ostendit
solum quod personale relative distinguatur; et
sic Esse sumitur de existentia accepta ab alio qui
et persona et essentia differt. Ita Gen. tr. 63.

An Existentia Divina distinguatur
ab Deitate vide summa folio 54.

Ad An Deus Componatur ex genere et differentia?
s. ut alia entia quant: An Deus sit in genere, s. in
Praedicamento aliquo?

Ad. neg. ita Cos cum s. th. h. 1. p. q. 3. a. 5.
Omnes pete à Logici s. metaphysici sui tempo

Nota q̃ Cog̃ r̃ solu r̃ p̃ndat in decem
Gdicamenti Arily p̃ negat in aliqua alio, id ingre
genus sumu sit ens in lo. rad E: q̃ r̃ id
genus sumu debeat Ee aliqd conceptu abstractu
uniuscq alqd unu Gdec multa, nor E ita
ab illis, q̃ by uniuscè conuenit abstractu, ut
in ipsis aliqd remaneat quo differant, sicut
sed ab eo q̃ uniuscè ab eis abstractu E, dicq
nihil ipsis, cū illigi poet C. Ens igit in
r̃ ita post abstrahi C nd r̃ eo q̃ remanet
in intentionibus ipsis rō entis intrinsecè in
uoluit, r̃ p̃ Ee genus sumu respu Cc
aliarumq̃ rerum; ita Vasq. 1. p. 1. p. q. 3. a. 5.
d. 22. c. 5.

pro. 30: Vnumq̃q̃ mensurat q̃ aqd sui gnis
sicut Longitudo q̃ Longitudinem numerus q̃
numerum, p̃ Cog̃ E mensura ond substiam
ut constat, E Cog̃ E in genere substiae
Dcs. praiore Ee rerum Log de mensura
proportionata. Sum r̃. oportet Ee homo
genere mensurado; Cog̃ r̃ E talis. Cū
r̃ mensura ond ee eo. q̃ unusq̃q̃ tm
hd de Ee quantum ei appropinquat p̃ fa
citi ad r.

pl. 2do: Cog̃ Gdicat de pluribus numero
differentibus sicut de diebus ffori Ego E spe.

Ad neg. seq. qa deberet Ꝓdicari de plurib
sm idem Dei ~~nomen~~ nomen diversis, sc. de
plurib Dijs; g. E impossibile, qa nra Divina
in plures Divinas n multiplicat, ut alibi dicet.
ita Tom. hic d. 2. de Deo q. 3. d. 1. n. 10.

Ad. 3iu: Compositio rationis n n repugnat Dei
Deo; et Compositio gnis ac Differentiae E sm
Compositio rationis; g n repugnat Deo.

Ad neg. min: qa Compositio ex gne et
Differentia fallit sm Scaretum in metaphysicis
d. 6. sect. 9. et Vasq. h. 1. p. d. 22. c. 1. et 3. et
Scotum in 2. Sentiarum, d. 3. q. 16. E probis fatis
ex nra rei qud rationis tm; E qd opinio E
valde probabilis, cui fauet S. Th. Ꝓsenti
a. 2. ubi ait: Differentia Ee instar rei, genus
u. longinqua potestas; etenim inter actu et potentiam
oppanet distinctio n solum rationis, sed realis saltem
fatis ex rei natura onde ocen eqanod Ills.
Sed qdqd sit, quamuis dicamus ea hypothesi solu
distinctionem rationis rationcinata, nihilog E ei
n admittere hanc Compositionem. prte: Nd
Differentia ex ~~Scotistis~~ Philosophorum Conclusione et
doctrina Aristotelis debet sumi Ee extra propriam
conceptum gnis, et in Deo nullum eio attribuitur
E extra propriam conceptum alterius, ut probat
inter Le fatis Suar. de Gen. h. 1. p. 1. sc. q. 3. c. 4.

Ad 2 placet 2 data et non hypothesis, ad
quamvis ea attributa realia sint idem, nihilo
minus 2 repugnat ut ex illis aliqua compositionem
realem fabricemur, ut f. le constet, eo ipso quod
extrema et non distinguere valemus, et illa
quoque in Deo et non aliquid fingere quia
et se habent ut genus, et aliquid quod se habet
ut differentia quae non includat in conceptu
illius generis. Idem ad 3 probo: Genus
ex vero et falso semper est ut conceptus quidam
sensibile, et differentia ut sensitiva, et
repugnat in Deo aliquid fingi et illud per
se non ut quidam sensibile, ut ipse et pro
se mens et alia. ita mihi.
Pl. pro: Chris ponit in Praedicamento, et Deus
est Chris.
Pl. Chris qua Deus 2 quae Deus ponit in
Praedicamento, hic 2. est ratio de Deo in Divinis
2 2. sunt aliud nomen. ita mihi.
Ex dictis facilem patet Deum esse Ens simplice
Ego de fide ex Concilijs Lateranensi et
Florentini, accedit et symbolum Athanasij:
Ipse hac Trinitate nihil prius aut posterius, nihil
maius aut minus. C. pro patet in Deo nulla in

compositionem realem, ja aliqui debacet et ordine
ad posterius ipsi, et ex quibus compositum, sicut
totum ex suis partibus, debetque quoque in
eo et aliquid maius, et aliquid minus quam totum
ex maiis et tam parte sint entitive s. extensive.
Nec dicas hoc illigitimum debere, de quomodo
inter se collatis. Ita ut quoque aliud sunt
quod ipsum ipse et quoque ita in quomodo quoque
distinguuntur, nulla ratio et compositio et
compositio, nihil prius aut posterius, et nulla
minus in esse quam et absolute simplex una, nec
numero nec realem distinctionem admittit. Et
adeo quoque pro hac re universim asserri solent
possimus et hoc: ja quia ex compositis et
posteris huiusmodi partibus et dependentia alterius, ex
quo et prius ens et independens. quia ex compositis
clam est quod duo extrema coniungunt ex a-
liquem in est, esse igitur ja quia. 3tia: in
ei compositio necessario et prius et alter, in ea
a nulla et prius ordo et prius alter. quia: in
ei compositio et aliquid quod in et quod ex ea
et alter prius et ens et essentia et totum id quod et.
Nec obstat quod hic omnia ratione hypothetica omnia
obiicia possunt, et illi in dubio ipsum hoc totum
adverte ja compositionem illa in ea facta

NB NB

ad intra. q. in nra. Et in ra. q. solum ad extra.
ds: Compositio in illa in Deo ex partibus quarum
una se habet ut actus, et altera ut potentia ex entibus.

Ob: 1o: Illud tribuendum Deo q. E melius, at
Compositio apud nos melior E simplicitate, et
Composita antecellunt simplicibus, ut nisi elementa
lis, solum partibus, nam Compositio addit enti ens,
et bono bonum.

Rs 1o ex his Compositio addat aliqua effectio nem
in lenz arguit in eo cui adiunxit aliqua imper
fectione, qa denotat in illo potentiam passivam
non posse fieri, q. in Deo in Rs Lom.

Rs 2ds: Nam in creaturis lenz erit colligi
maiorem effectionem ex eo q. sint magis compo
sita, alias hoc Est notabile Angelo, et quo
colligit Argm. quidem absolute nil concludere
Gam. h. Imo Ceteris paribus quo res E simpli
cior, eo E effectior, nam melior i. modus
habendi aliquas effectiones sic distinctionem quam
cum distinctione, cum modus ille plus habet actu
litatis, hic vero plus potentialitatis. Hasc in
Ob. 2ds: Si Res E ex simplex, tunc non in et
Res in differunt, sicut in differunt differen
tiis differunt, et nec una in nec Res differentia
Rat.

Rs propriè loq. in differre ut hic probat obvio
Et hic diversa ut ex Logica patet.

Ob. 3o: In Deo est fra iusta illud Apli:
Qui ad im fra Dei est &c. g in Deo inest aliqua
compositio, cum fra sit pars compositi.
Sol. q nam Divina, sit fra et dicat talis
qe est fra ond verum in qdm compositione h
exemplaris.

Nota 1o: Simplicitas Dei nulli Creaturae convenit
qe nullus est creatus q in habeat saltem
una accidia, s. modus existentiae, essentiae, operationis
intellectionis, vbi, qn, necessitatis &c.
Ob: Tandem deveniendum est ad ultimum modum
q in modificat amplius ne det processus in
infinitum.
Sol. ipsi modi a se mutuo modificari v.g.
quantitas a qualitate et è contra &c. nec
ideo est procedendum in infinitum ad sit reciproca
inter ipsos modos q numero finiti st. Tom. h.
Nota 2do: Simplicia hic in est frae ipsi
simpli simplex s. positiva (h solum fundamentaliter
f. ratione fundamenti, nao prioris est qa nullum
ingerit conceptum affirmativum (h sola ratione
compositionis; nao posterioris est qa connotat
aliqd positivum nimi: ipsa essentia Divina sub
ratione alicujus muri, aliqs in etiam de in esse
dici potest. Est igit frae solum ratione. Tom. h.

Ob: Ad Deus veniat in compositione dicitur vehi pars naturalis componens?

Rp neg: ratio E qa l. iii mata, l. fia, l. aeris, existentia l. qd simile. at repugnat Deus ii simile quid ut ex dictis patet et considerandi facile patebit. §.

Nec obstat positum Eris de Incarnatione, qa ibi n concurrit ut pars naturalis componens, sed sit ibi compositio ex totis e. de qua plura et Justitia in mata de Incarnatione.

Sectio 3ia

De Perfectionibus Dei quae operationes in se tn ad Intellectum nostrum referunt. 1. th. q. 12 et 13.

Ob: Ad in Sapio in sectione agitur de Attributis Dei q ad Intellectum nostrum referunt v.g. Bonitas Veritas e. aeque referunt ad Illmae nostrum ac sequentia in hac sect: § frustra ponit hac sectio.

Rp Attributa Sapio in sectionis referunt ad Illmum nostrum ut quod Bne. et qua neg. in hac a. sectione agitur et ii attributa alia multa multis modis Deum cognoscimus.

Contra titulum hujus sectionis sic

Ob: Ad in Sapio in sectione agitur de Attributis Dei q ad Intellectum nostrum referunt v.g. Bonitas Veritas e. aeque referunt ad Illmae nostrum ac sequentia in hac sect: § frustra ponit hac sectio.

Rp Attributa Sapio in sectionis referunt ad Illmum nostrum ut quod Bne. et qua neg. in hac a. sectione agitur et ii attributa alia multa multis modis Deum cognoscimus.

Ob: Ad Deus veniat in compositione dicitur vehi pars naturalis componens?

Rp neg: ratio E qa l. iii mata, l. fia, l. aeris, existentia l. qd simile. at repugnat Deus ii simile quid ut ex dictis patet et considerandi facile patebit. §.

Nec obstat positum Eris de Incarnatione, qa ibi n concurrit ut pars naturalis componens, sed sit ibi compositio ex totis e. de qua plura et Justitia in mata de Incarnatione.

Ar Deus ait Deus quidem corporeus?

Rp ja

Ob: Sacra q. ait res corporea prodit a Deo ad producenda res spirituales sc. Gratiam et quod ignis infernalis ad urendas animas, § doceat

Rp neg: ibi cor ad 1. th. 1. p. q. 12. a. 3. et alij.

corporeis potentia absoluta Dei virtute deveniri
ad producendam visionem spiritualem Dei.
Sed neg. consequentia ob disparitatem rationis; non n.
sufficit vires rei corporalis producere rem
spiritualem. Et hic supra omnes potentias corporeas intima
ut fertur contra latitudinem sui objecti; nam cum corporeum
agit in suum l. ad aliquid spiritualem comparatur
tunc sicut causa effectus ad effectum; cuius proinde virtutem
facile adimplere potest Deus, cum Deus sit primus effector, et
supplere potest ac genus causae efficientis. nemo potest
corporeitas comparatur ad bonum suum adequatum
tamen ad causam finalem (cuius vice nequit Deus
supplere potest, ut ut ad Deum facere album sui
obiectivum) cum sit efficiens ad illud determinatum
et ab eo suum petat esse et fiat det esse rei, et rerum
efficientia sint ordo immutabiles. Adde etiam
et hanc disparitatem; qua Visio est ab intuitiva
facultate a tum ab agente externo et transeunte
concurrunt. Ut hoc videndo agit principaliter
facultas ut tum instrumentalis, etiam in eorum
sentia quod ea sed physice esset producere
in qua tu noti ad sunt.
Ex qua colligitur etiam: quemadmodum Deus in oculo corporeo
produceret speciem rei spiritualis, nihilominus illa
oculus non videret, qua ipsa illa foret longe
spiritualis, ad quam ut dictum oculus se non extendit
nec ab se habet oculus, quod lapis, in quo efficienti

proveniet infio, et ea tn in Eet videns. ita Jerme
Gam. et Cumel h.

Nota: Sicut n ad facere Deus, ut hoc habeat
dicit fin quod dicum rationale. ita facere negat
ut only habeat dicit obm quod apparen Sci. Wlone
late humpliu; 1a 2 S ria ad haeiam hoc e color
ad oculu, S. postham infinud.

Q. 2da.

An Illg Creatg post Essiam
Dei videre?

Dsi affirm: ita Cos et Scotus S. Th. h. 4. 12.
a. 1. Ton. Vela. Gam. Cum. C. h.

Ab jo: Contra rationem hanc qua ipsi hac pro
bari solet: In hac S naale Desiderium in
tendi Deum. S cursu eis S possibilis, alias fru
straneum foret hoc desiderium C. Obj Eis inquit
Sio: Nulla impossibilia appetenda ut bonum
hoc ad appetere naali, hoc e quodamodo neces
sario, maxime si in eis nulla appareat ratio
mali, ut si quis v.g. conspiceret subtilitatem
spiritualem Angeli, et te tale ea desideret, cum
nulla in ea apprehendat rationem mali
necessario quoad precipiendo ea desiderabit, ad
ecce hoc desiderium frustra e, cum versetur circa
impossibile. S ex desiderio naali elicito n recte
infert, Deum posse videri.

Ad. rationem illam & probam et efficacem respondeo
desiderij et appetitus ordinati et ex se non mali.
falsa in et respondeo appetitus inordinati et mali,
quia dumtaxat in actione hac affert, ipse malus
è cum in se et desiderandi tendit, adde quod sic
appetitus beatitudinis fruendi Deum sit in oculis hoibus
Dei cognitione intuendi.

Ad. 2do: Deus magis distat ab Illo Angelo in
ratione cognoscibili, quam Angelus à potentia infima
distet in ratione cognoscibili, et cum Angelus ipse
tantum distet in ratione cognoscibili a potentia infima
ut ab ea cognosci nequeat, & multo minus Deus
ab Illo cognoscatur cum magis distet; nihil patet
ratio probat: Ratio entis in Deo magis distat à ratione
entis in Illo, quam ratio entis in Angelo à
ratione entis in potentia infima, cum sit in comparatione
finiti ad infinitum, ibi in finiti ad infinitum, & et
ratio cognoscibilis, Ant. ipse constat, seq. probat
ratio entis è reale eadem entitas & ratio cognoscibilis,
& quatenus una ab alio distat, sic et altera.

Ad Con: nihil neg. pri: ad probationem indi Con:
tutei neg. Consequ. ad eius probationem dicendum &, quod licet
entitas rei sit reale idem cum cognoscibilitate illius,
in sit reale ex distantia unius entitatis colligitur
distantia cognoscibilitatis alterius ex alia, sicut neg.
ex commentia entitatis cum alio colligitur commentia

cognoscibilitatis ad illo quod patet V.G. in sono, qui
è una qualitas atq; in ratione entis ad potentiam visus
oppido convenit, in ratione tn cognoscibilitatis ergo
quare igitur distantia aut convenientia cognoscibili-
tatis in dimetiri debet ex distantia aut convenien-
tia entitatis, si ex maiori v. minore proportione
Obj. ad potentiam. ita mihi.

Ob: 3io: Nulla è proportio inter Ens et non
Ens, et illa in qua cognoscere Ens.

Ad Cuplice est proportione: dia è un quidlibet
quod in eo consistit ut una quantitas capiat
repetita mensurare et adaequare potest, alterum
genus proportionis duplex, aut triplex aut similiter
sicut V.G. proportione sit numerus binarius quem
repetitus mensurat et adaequat quaternarium, alterum
est quod in eo consistit ut unum dicat habitudinem
et ordinem ad alterum, quo pacto se habet ratio et
fin, causa et effectus, potentia et obiectum, et talis est
proportio inter Ens et intellectum creatum, quia
illa dicit ordinem ad intelligibile sub quo etiam
Ens continetur. ita Sco: hic q. q. 1. n. 8.

Q. 3ia.

An illa ex propriis viribus possit
videre Ens?

Ad. neg. ita cons ad S. Th. hic 1. p. q. 12 a. 4. et alij
et ratio naturalis quia illa testimonia o: qa
ori cognitio q. naturalis fit sub modo naturae cognoscentis

p. cognitum est in cognoscente sic modus cognoscentis.
ad cui ergo sic modus suus essendi longissime excedat
modum essendi eius quae est potentia creata, utpote actus
purus et quia est suum esse, ergo sequitur, quod in creatura
quae est in natura et solum in potentia ad esse, quod
non est species aut quidditatiua cognosci ab illo
illum creato, mirum cum tortey patet per praedicta:
quia modus agendi sequitur modum essendi, quia qualis est
res ita et ille, probatur ab exemplo: nam sensus
recipit species et cognitum naturale sensibile exterius
corporeum, cum ipse sit corporeus, et idem non valet
spiritualia ac naturalia cognoscere, sicut et ratio
naturalis solum in hac corpore cum sit actus et ratio
nihil recipit cognoscere Angelorum.
Adverte ut quia dicit: Quod modus essendi rei
cognitae si excedat modum cognoscentis non potest
cognosci ab eo. Non est sermo de excessu naturae rei
cognitae quasi specifico aut particulari, sed quasi
generico et utili. alias non sequeretur quod Angelus v.g.
inferior non posset cognoscere superiorem. Sed quod modus
modus essendi rei cognitae sumitur ex hoc quod res sua
in natura est non sit in natura, si non est in natura sumitur
ex hoc quod res habet aliquid quod se habent non
natura v.g. potentiam in ordine ad actum, ut in Angelis
ostia et esse, quae comparatur ut potentia ad actum. Ultimus
modus est ex eo sequestratus ab ei potentia quod modus
est proprius rei. Ita ipso modo communicant ei

separabiles, in 2do ordine substantiae separatae
a materiali dum E in corpore participat naturam
utriusque, qua E sua spiritualitate et immersa materiae
fit illius cognitiones partim et corporales ut
audire, gustare &c. partim spirituales ut intelligere
et velle &c. Ratio a. quare ex horum modorum
diversitate sumatur diversitas cognitionis E: qa
ordo cognitionis sit ex modo immaterialitatis et abstractio
nis, hujusmodi a. materialitas et abstractio consequitur
modum essendi rerum abstrahentis, qa patet ex
ordine rerum sensibilium et corporeis et non abstrahunt
sensus ex sensibilibus et corporeis et non abstrahunt
sensus et sensibilia cognoscunt et
sentiunt. Illius a. dum E in corpore qua E substantia
separata immersa, non abstrahit species nisi a
phantasmatibus rerum corporalium qua et quidditates
intuetur repraesentare non potest nisi quidditates ei
materiales. Angelus vero qa multum ordinem dicit ad
rem, non accipit species a rebus corporalibus, sed ea
sibi infundit. ita Cajetanus h. q. 12 a. 4.
Obiectiones et alia hinc repetere potest lector ratione
sequenti.

Qq. 4ta.

Ut illius Angelus ad videndum Deum
egeat aliquo auxilio supernaturali?

Ad 1. Et: Ita notandum Cons. ratio pedit ex ratione
quæstionis precedentis, et amplius confirmat: Quia cum
visio sit ordo ad Supernatalis in se ipsa, et sic non procedere
et aliquo principio Supernatali in ipsa, quod se habeat ut
modus habitus, ut modus auxilij sublimandi intellectum. hoc auxilium appellari Lumen gloriæ, de
quo Lucantius qui sic.
Jo Quare hoc auxilium dicat Lumen?
Ad: Quia sicut in illo Beato Spiritum activum
elicienda clare visionis Dei: et hæc visio ipsa
manifestatur et repletur ipsis Dei. ratione de qua
manifestatur, lumen est, sicut stylus ad Ephes. 5.
sicut vocat lumen in fide, ut ipsa activum
existit, quia iuvat ad videndum. Gam. in 1. p. Th. q. 12. c. 4.
2do: Et sicut quidda actuale, sic habitus quidda habituale.
Ad 2. Et sicut non actuale quid, nec propriè aliquid
habituale sic habitus, sic potest ex Cursu nis.
2dus probat hinc dicunt habitus unico requiruntur
ad agendum solum sin qd. promptius et facilius
agendum, nec tribuunt simpliciter facultatem ut
illum promptitudinem. et Lumen gloriæ conferat
simpliciter facultatem ut potiam illum ad Deum dare
videndum. Nihilominus tu deliberatis ubi apdius
reducitur ad habitum quod ad illi alia species qualitatis
ita E qualitas fida ac quaenam et tu efficit
subiun, et convenit activum Gam. Cit. c.

3iu: In quo genere causæ hoc lumen connumerat ad visionem Dei producendam?

R. In causa efficiente, non in genere causæ materialis quasi dispositio ad recipiendam hanc visionem, quia pars Dei est; probatur et expressa Hales hat. 2. q. 12 d. 1 et Tann. d. 2. de Deo, q. 5. d. 4 contra quos dicit apud Cam. citatos. Ratio est, quia aliqua res non potest supplere concursum luminis gloriæ, quod est contra fidem sacr.

4to: An concursus luminis gloriæ potest a Deo supplari?

R. affir. ex Vasq. 1. p. q. 12 a. 1 d. 46 c. 2. Cam. 1. p. q. 12 a. 1. d. 2 et alii: Ratio est quia Deus omnem causam efficientem supplere potest, ut communiter docet. Vbi tu adverte, hoc non esse verum; fallit in omnibus invenientibus quæ a solo Deo absque concursu potest creata fieri nequeunt, ut similiter communiter docet. Cuius ratio assignatur Cam. Cit. Not. 2. hanc: Quamvis res aliquas habet intrinsecum ordinem et respectum ad sua principia, et hic respectus ad veluti fira causandam, et consequenter supplere principium causandi aliquam et supplere illum ordinem, et consequenter supplere causam finalem, quia ipsi Deo est impossibile, inquam, non posse Deus efficere aliquid sine aliquo

Sto: An Lumen ipsum et species creatae sint
causae partiales respectu visionis dicitur?
Rsp neg. Tum qa causae partiales non debent esse
sibi subordinatae, tum qa debent esse eiusdem ordinis
quorum neutrum istis convenit, tum dicit qa Lumen
gloriae et species respectu visionis sunt se sicut ignis
et eius calor respectu calefactionis, at nemo dicet hoc
duas esse causas partiales. Rsp igitur species cum Lumine
gloriae principium totale visionis, ita qa ille non
transcendentalis, qui in visione beatifica regit, provenit
et ipso Lumine gloriae, ut docet Cum. in 1 pt. p. th.
q. 12 a. 5. d. 3 circa finem, sed ipse Deus
dum se instructis Lumine gloriae elevat, qa
ut sic deifica ac transcendens, et consequenter causa
transcendentalis entitatis, ita Cit.
8to: An Lumen gloriae alicui creatae possit
esse connaturale?
Rsp neg. ita Cajet. cum tam. dz. de Deo q. 6. d. 3. n. 4
et Recentiores hic c. 9. q. 5. qui contrariam sententiam
tutis probabile existimat, nec aperte si illi
objicat qd talis creatura esset in natura beata
et impeccabilis. Ado natura filia adoptiva Dei
qa nulla videtur hinc contradictio seq.
Vera probabilitas huius contrariae sententiae
nullo modo sustineri debet. Ratio Ejus, qa
cum transcendentale in aliud et aliud di, quod qa

efficiat subsum creatum supra id q. ipsum aliqui
creata substa ora cum suis propriis et constitutiuis
se naturali postulent, ac proinde supernaturalitas eis
deesset ab excessu et inproportione essentiali ad
subsum ac possibile, esset enim supernaturale ti.
Et si aliquis substantia naturale esset, ex ipso in
trinseco non esset supernaturale, patet patet: qa
acens intrinsecum et essentiale non respicit ad subsum
Et eis supernaturalitas debet desumi ex ordine
ex excessu ad subsum, et non ex excessu ad unum
aliquod, l. aliqua substa, alioq. multas propri
tas naturales erunt supernaturales qualitates, q. ex
cessu ad ora substa. 2do: Acens intrinsece
supernaturale non est et supernaturale nisi substantia
idem supernaturali, subsum n. et eis accentia natu
lia sunt omnino ordinis, et impossibile E chiam
q. diuina potentia absoluta et det substantia
creata intrinsece supernaturalis, q. e. mini patet
qa supernaturalitas substantiae non est desumi ex compa
ratione ad aliq. subsum ita q. se patet ex
eo q. a nullo puro creato fieri potest natu
aliqu n. 0 Angeli, oz aie rationales, imo
chiam ipsa man ja erunt supernaturales substantiae.
Nec ex eo q. caeteras creatas substantias, petitis
multas tas supernaturalitas, aliq. Angelis sibi superiores

est supernaturalis substantia, quamvis de genere substantiae est eo quod sit actus purus, dabit a substantia quia Deus nulla est substantia patet.

Atque ex his colligitur etiam in quo etiam creatura substantiam, cum sit connaturalis scilicet lumen cognitionis intuitiva mysteriorum gratiae, quae hoc obiectum est eiusdem ordinis supernaturalis ac Deus, ut docet Albertinus tom. 3. prolegom. 1. controll. 2. n. 8. Tandem est ratio fidei et aliorum actuum supernaturalium habitualium supernaturalium de tem. Cit. n. 4 et 6.

Sed contra assertionem h. q.

Obiijo: si requiritur lumen gloriae hoc ideo est quia illis sit proportionatus, sed adhuc cum lumine gloriae manet improportionatus, quia manet finitus et Deus infinitus ut patet, infinitum a et finitum nulla est proportio.

Ad. neg. min. quia non aequalis proportio proprie dicta, sed mathematica, sed denominativa, qualis est inter duplum et quadruplum hoc non est impossibile inter Deum et creatam. Sed huiusmodi proportio qualis est inter causam et effectum, sed inter potentiam et actum quae in eo consistit, ut actus et potentia sint eiusdem ordinis indifferentiae Conin. h. q. 12 a. 1. d. 1. n. 12. cum igitur actus sit Deus sit supernaturalis, etiam habitudo potentiae cognoscentis debet esse supernaturalis, et consequenter

debet fundari in aliquo supernaturali, et ad suos
exercitij lumen gloriae, i. aliud auxilium naturale
supernaturale. Ad confirm. tertii. Illud axioma
habere solum locum in proportione quidditativa
r. v. in proportione obj. ac potentiae, non consistit in
certa quada habitudine. Alias negandum esset
et lumen gloriae requiri ut aliqua proportionatio
sit ipsi infinito (r. v. obj. si Deus qa hoc im-
possibile iudicant) quod sit supernaturalis, et ad
facultatem naturalem aliqua, ac proinde ergo Deus ut aliqua
necessitas sit facultate supernaturali ad producendum
infinitum supernaturale. inde sit lum.

Instas:

Dicta proportio aliqua ad Deum est in Sr. Lumine
gloriae; et si illa sufficit, non est opus lumine
gloriae. Antecedens probo qa aliqua in sn lumine
gloriae dicit essentialem ordinem, sive habitudinem ad
suum obm adaequatum sc. Deum in ratione, qua ad Deum
qua sub illo continetur. Consequens. Nam l. E obm aliqua
non r. e, ergo est videri sn lumine, s. non
E non potest videri etiam cum lumine gloriae, nulla
r. potest id attingere id, qa E extra ambitum
obj.

Ad. Deus, et Deus sine ipsa cognoscit ad
modum cognoscendi in nro casu ipsa non
cognoscit E Deus modo n. cognoscere E sed
qa E quae cognoscit ea creari, tunc ea potest

[illegible] et [illegible] ordine ad Deum et [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible] ad quos [illegible] [illegible]
debet. [illegible] de Visione Dei. Ad
2m dic: Deum esse intra habitudinem [illegible]
[illegible] fesso qa ejus visio habeat in se [illegible]
et [illegible]. Si g. [illegible] Deus negare e hoc
fieri [illegible] m. inde [illegible] sequitur pse
[illegible] lumine gloriae [illegible] auxilio. nq enim existat intra sphaeram
[illegible] in intra sphaeram naturae [illegible] vel
[illegible] logica et [illegible] et
[illegible] naturali auxilio. qa Deus ipse Auctor
gloriae et lumen intra in e naturale [illegible]
[illegible]. Hinc [illegible] habet debitum proportionem
ad Deum clare intuendum qa ne [illegible] [illegible]
et [illegible] nisi per [illegible]. Sed [illegible] habet proportionem
[illegible] solum apprehendere [illegible] Gem. in 1. p. 1. th. q. 12. a. 3.
[illegible]. Cum Deus autem [illegible] ad [illegible]
Gratiae [illegible] imprimit [illegible] spiritualem
[illegible] habet. g. nec ipse [illegible] [illegible]
[illegible] dignum habet ad visionem.

Sed neg. consequ. ob [illegible] ad [illegible]
ad sint corporea sed hab[illegible] ad [illegible]
ordo spiritualis habet. neq. [illegible]
ut [illegible] sed [illegible] instrumentalis, sed
q. [illegible] concurrant ad [illegible] [illegible]
[illegible] debet. sicut in patriis [illegible]
in [illegible] sicut [illegible] in quo [illegible]
[illegible] videndi. Gen. [illegible] c. 4.
v. 3.: Fiat lumen. [illegible] ne [illegible] [illegible]
[illegible] deus et ut [illegible] producat [illegible]
a solo [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible].
Et ita ne [illegible] lumen. nec mirum quo
niam [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible].
[illegible] et esse. quia [illegible] [illegible]
a [illegible] et [illegible] a [illegible]. Contra:
quoniam [illegible] sequitur q. [illegible] se [illegible] et
esse et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] producere et a [illegible] [illegible].
Sed neg. min: Ad probat. ne [illegible]: neg. conseq.
Ad ad ora: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut sit esse a [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] esse a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] esse a [illegible]. Igitur ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
gloria et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] esse
ad [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ab ipso Deo merente obtinere, et dicit a Deo
et nullo dicit ipsa ne intra se sua dona.
Ad Corpori vidi, quia Creata in se beatifice
licet concurrat effectus ad intuendum, non ea
propria illis ad nisi E lumen gloriae, quod solus
Deus effectus producit. beatificare in seipso
importat conferre filio necessaria ad beatitudinem
eum regere in ipso qua aliquo modo Creata
se beatificat, qua meretur, et qua effectus concurrit
ad infusionem. Cumel Cit.

Ob. Sed: Si potentia possibilis correspondet aliquo
actui, et in via naturali E potentia possibilis
suscepitiva beatitudinis E.

Q. ad mi: in via naturali E potentia possibilis
in ordine ad naturale, sic illa instructa lumine
gloriae, E alio supernaturali auxilio. Cumel Cit.

Q. An Lumen Gloriae dici potest interdum
Deum Glo.

Rs. neg. Si propriae loquamur, non E qua intuetur
Deum aliquis, licet additione ipsum Creatum
intuetur. ad in Gloria in E aliquid eius ad Deum
dare intuendum, nisi forte potest in illa dicatur
ut propria dicitur, sicut E se Lumen Gloriae operatur
Glo. sicut calor in aqua ropere est, in qua se
sit sicut sua superadditio, et reddens aquam
calefacientem ad calefaciendum. ita mihi.

Q. Ob Ver Deus [illegible] ad [illegible] realis illum
ad intuendum lumine Gloriae?

Dis: Cajet. hom. q. [illegible] habere de re
S. n. illud dicat solum naale q. et id est intuitus
et nae debitis respiciendi principij, prout distinguitur
a fide dicit Deus illum [illegible] intuitum lumine
gloriae naalis, [illegible] q. n. pleni a talibus
principijs: S. n. naale id illud q. n. E contra
in dicendo aut facultate indecumque pro eum
ente certe negari negant adhuc S. [illegible] in
instantio naale, adhuc S. n. S. contra alia
naae talis Illg. Certe tu q. solutio similis
E illij qua fuit, an ei aliter id naale ale
facere. Ita mihi.

Responsio.

Vtrum Deus audeat S. similia [illegible]
Ali, aber die Tractat hanc qstione Cuiss. ac
Cui Cosertil. pugne Cos. Cuiel. tu et alij quod
Tom. hic citati negant possibile ei tam
spem expressa q. impressa Dei. in qua sentia
Scilicet quoad spem impressa e et ipse Tom.
Verum nihil Convincunt ex multis rationes
multae minus contradictiones alij afferunt
modo enim ad certat. ea argumenta q. ipsi contra
spem impressa offerunt, etia contra ipse non
pugnare contra spem expressa, quod tamen

Color abomitis et pulchrum probat Cuiusq; m.
Ob: si B.V. de facto in visione Dei et spem
ad Deum in unio sit a 2. Cor. 5. ut ait: Dum
et fide nunc ambulamus et non per speciem.
Ergo et Joan. 6: nec unquam eius audisti nec
speciem vidisti Dei. et Ps. Gregorius moral. c. 27.
Fruentur Dei et spem nata hic non videt.
Ps. 61 Ps. Dois illigi debet spem expectationem
impressam. Adde q spes aliqua sumatur pro ipsa
obi Gentia et reali exhibitione. hinc Gloria
Ps. 84. Ut q id de et fide cognoscimus
ad contemplandum spem hanc sedificamus
et ducimur. sed et spes habet aliquam pulchritudinem
hinc ps. 44: pe hua et pulchritudine nec
Gam. 1. q. 5. Ar. q. 13. c. 2.
Ob: si dicet spes impressa est ella de facto
chosa è impossibile è ella de absoluta Dei
potentia fieri. qa impossibile è Deum agere
aliquid frustra.
Ad Arg. Dicitur et li et ad chosa de facto
aliqua visione beatifica. In alio respectu
est inutilis. In qu. jo Deus potest ella referre
in finem sibi cognitum vel ad offendendam
sua omnipotentiam. et quod absolute sua voluntate
faciere vel clara visio a tali spe dependeret
an se absolute ea ad videndum Deum fieri nec

vult hōem iustificare absq; gratia et
sō facti est iuxta leges factis. nec fortis illa
convinceret. Contra Scoti, sed etiam ex Thom
subtilitate [illegible] ~~[illegible]~~ et cogniti. Bonum vel
Abicinam. Gam. Ct.

Ob. Quod Dē visibile, f. e. ratio pura, sed
fieri audibile, q aures. atq; esse Dē in re ē
visibili & E. [illegible] sensibili [illegible] pem.

Ad Impossibile Dē ut quod Divina sua essē
tiā q aures eo modo quo ē visibilis. aliter
ī repugnat et dicendo modo aliq sit tale
& se Dī ūī quod sit tale q aures sed g.
nā oculis bñ affectis sit videre q se et in
ī impedit quo minus videat q vitrum.
Adfe Domelli Bay et Ezechieli viderent
pem impressam adhuc sed fore visibile q se
fiunt nunc loq. de aptitudine, vero sed in
in actu quo ſ. ī videndus foret q clarum
in actu 2do. que ei ī placent nec vellem
contemnere ~~esse~~ efficaciter ad visionem obi
supposita ſpē impressa. Unde ē aptus et
redditus [illegible] visibilis sed [illegible]
mani. Gam. Ct.

D. 6ta:

An Dns Angelus perfectus videat essentiam
Dei alterius? et unde illa [illegible]
[illegible]?

fol. 5 ion. parte q. Ps. affir: Ita Cor. Eccl. de
fide: Ad Joan: 10 dic: In domo Patris mei
mansiones multae sunt: Ide 1 Cor. 3: Unusquisque autem
mercedem accipiet secundum laborem suum: Ide matth. 25.
Cui data est 10 talenta alij 2 duo et qui duo
acceperat lucratus est alia duo e. et c. 13: Qui habe
bit dabitur ei et abundabit. Ide Lucae 19
Ide matth. 19: Saluator promittit praemium
ac peculiare mercedem Apostolis ex q relinquerent
omia sequi se ante fecerant. Ide docet S. Aug. l. de
S. Virginitate c. 26 et S. Ant. Cy in Joan. inquit:
Quomodo unicuique est aequalis quae pro familiae
ut et dari operibus matth. 20. Quia aequalitas
haec illicit ratione dumtaxat et beatitudo
futura e aeterna sic in vita aeterna diuersae
et mansiones meritorum et secundum diuersos claritates
et dignitates e. ita ille. Et S. Greg. 4 moral. c. 42:
Quia in sua vita e discretio quae erit in illa
gaudet diuersis dignitatibus et quos alios al
mento sequat illic alios alius ebriet ita a transeundat.
Haec Cor. S. Contra Jouinianum quod e.
Hieronymus l. 2 contra eundem. Et Aug. ch. 2
Contra Pelagianos de semi: Natiuitatis B. m. v. negat
Pelagiana et alijs Sanctis beatitudinem. Petat a. coronae
id est merita et aequalia qua cognitis et iustitia
Chri e.

Ac. Aequalis merces reddita è. Matth. 20
Oby operij licet alij plg laborauerint alij, dei
tu accepeunt denarium diurnum.

Sed ijo q denarius significat beatitudinem
ablatiam ut docet s. th. 1. 2. q. 5. ar. 2. s. solum
beatitudinis. q. qdē in se unus denarius ōo è
in significat beatitudinē finalē s. subiuan
q. inaequalis è praemia inaequalia sed.

Sed qlis q aequalitate denarij illi debe
duraturum beatitudinis ut patet ante. s. stag
dicit è q. aequalis in oby alterna è Gauh.

Sol: Beatitudo è summum bonum, sed summo bōo
non fit dari maius, q. unus in fit a altero be
atior.

Sed qles è Beatitudo: Obiuo et finalis.
obiuo è ipse deus, et è summum bonum, et hoc
modo unus beatus non fuit maior bono
alio. finalis è ipsa visio, et hoc in ipsa fi
de summum bonum, qa è specialissima possessio
summi boni quamuis specialiter scundum
intra corde summa gra: h. e. g.

Dubitatur:

Ergo si q. magis beatus è non è vere beatus qa
appetitus illius in specie capitis ut sit capax
maioris beatitudinis. et confirm: qa quamdiu

[illegible] appetendi, quia sub ratione maioris boni apparet, tamen appetitus in eo completur, sed in infinito in beato apparet maior beatitudo longius appetenda. Et

Hoc ergo illatum completur in quantum beatitudo intellectus appetitus sensitivi rationalis et voluntatis. Et sicut quidem proprietas et [illegible] ratione actus elicito idem appetitus elicitus voluntatis et intellectus. Sic appetitus sensitivus et voluntatis rationalis probatur: quia appetitus rationalis intellectus fertur in totam veritatem rei quam rationale cognoscere potest, et similiter appetitus rationalis voluntatis fertur ad appetendam totam latitudinem boni rationale cognitum, alias in eo clare visio continetur eminenter totam latitudinem veri et boni. Et in eo clare visio completur intellectus appetitus rationalis et quia multum efficitur quod totam latitudinem veri et boni rationalis cognitionem possidebunt. et hinc sequitur in visione beatifica eminenter continere eam cognitionem rationalem quam intellectus habere potest, et in amore beatifico eam amore rationale quem voluntas habere potest. Ergo

visio beatifica tribus gradibus continet eminenter visione sensitiva gradum. Et beatus et visione trium gradum totam latitudinem boni ad quam se potest extendere

appetitus naturalis. Et ita est quaestio particularis.

Ad. appetitus naturalis secluso actu divino non tendit se ad cognitionem sed amor naturalis sed ad naturale. Unde licet visio Dei gradum non contineat eminenter visionem gradum continet tamen cognitionem et amor naturalis et idem effectus habet appetitus naturalis. Adde. licet visio gradum non contineat eminenter in visione Dei gradum continet tamen eminenter in Deo quia videt visione Dei gradum; et idem ex hac parte vel deo ad salutandum appetitus appetitus. De appetitu a. dicito etiam modo: Nam de appetitu boni naturalis cognitio patet ex dictis. nam ordo amor naturalis continet eminenter in amore beatifico.

De desiderio. Boni supernaturalis modo: quia Beati amore beatifico plus diligunt Deum quam seipsos et sua commoda, quia magis cupiunt impleri Dei voluntatem quam suam. et Dei voluntas est omnino sua agendi merito. Et licet quia Beati nullum plus habere si Deus vellet et in hac volentes sub conditionali si quia vellitas quia consistere in perfecta satietate et beatitudine ut patet in ipso Deo quia vellet ordo hoc salvus fieri si ipsi non impedient. Ex dictis patet non obstare satietati appetitus corporis hacenus sive Bei: Cite.

Quinta existimant ideo Beatos inferiores non appetere
naturaliter beatitudinem, quia Deus non vult concurrere
ad eam appetendam, non vult eos sua sorte contentos esse.
Sed hoc suffecit hac ratio quia sic appetitus non est positive
et in se ipso completus in sua beatitudine, sed tantum
negative et ab extrinseco, quia Deus non vellet concurrere.
Sed ista parum g. dictum est, si ulterius considerentur
ad summum merito tum, si ut alius beatus, ejus inaequalitas
et aequalitas in desiderando est ex aequali ad inaequalitatem
naturae illius, alius Angelus qui est beatus est Christo.
Si desiderando ex aequalitate aut inaequalitate
naturae aut interpositione ipsius Luminis Gloriae. Ita Cajetanus
Vasquez et alii. Et ratio est: quia, ut constat illis creatis
non est ex se nulla perfectio physica ad Deum clare
videndum, sed tantum Logica obiectiva, nec ullus
perfectus actus nisi per lumen Gloriae et aliud est
auxilium, et quidem per illud elevatur, tantum agit nec
ultra, quia si elevatur a lumine tantum gradum, non potest
dicere nisi unione tantum gradum quia tota inaequalitas
visionis ex solo lumine pendet. Quia ad lumen
aspectus ad simplex requiritur aliud ad magis, sicut
non se sed simplex ad simplex, ita magis ad magis.
Et quia potest visionem beatificam ad Angelum quia
tantum est unicus spiritus, ad quem tantum unum obiectum, idem
principium productivum, sed lumen Gloriae, et denique

eundem modum tendendi in obiectum, quam claritatem
dicit et intuitive supernaturale.

Ob. Visio Angelica specie differt ab illa hominis
quia obiectum sunt diversa et modus tendendi in obiectum
diversus, ergo et dicunt eandem distinctionem speciei.

R. Visio Angelica cum qua deum videt specie differt ab illa
hominis si consideretur ut potentia mere naturalis
tendens in obiectum suum naturale. Secus vero si conside
retur ut potentia elevata ad ordinem supernaturalem
et tendens per se in obiectum supernaturale; ut ex
dictis patet et amplius probatur ut conve
niens in quibus D. Th. 1 p. q. 12 a. 6 docet
effectus alicuius esse in perfectione et qualitate et
particulari entitate et perfectione causae, sed
[illegible] ea ratione primo et ultimo eius gradu
sunt varii exemplis patet v.g. licet hoc sit naturalis
animalis sensibilis, tamen generat in solum animal, sed hoc etiam ratio
nale, quia effectus hic [illegible] supremum causae gradum et spe
ciem et non genericam eius differentiam, sed quam determi
nat, atque lumen gloriae est causa proxima visionis
immo [illegible] praecedit visio et ut visio sit clara
et supernaturalis. [illegible] Ex dictis colligitur neg. et
conseq. quia dicunt diversa specie principia specialia
rationis sc. lumen gloriae, ut eundem continentem
modum speciei intelligibilis.

Q. 7ma

An Deus possit comprehendi?

Primo igitur Quæstionem hanc fuisse moveri de B.P. non de Visionibus, si non sic Deum videre negarent multo minus comprehendent, qa comprehensio idem est quod perfecta cognitio.

Secundo vero: Quæstio nondum est de nobis, sed de se ipsa, nisi forte ut aiunt AA. in significata ratione comprehensionis, ut videre est apud Tom. h. Optima tn lectio est S. Th. h. q. 12 a. 7 q. comprehensione sit ex cognitione adæquata obi cognito, ita ut cognitio ad id effecta in ratione cognitionis, quod effectum est ipsum Ens in ratione cognoscibilitatis, adeoque hic S. ad comprehensionem requirit ad effectum modum cognoscendi justum cognoscitivum, quod melius non potest dici, S. quale effectum non requirit non ipsius obi S. Et ut dicatur ut Ens tantum cognoscatur quatenus est cognoscibile. Ut a. res eae ipso magis illustretur dat illud S. tale: Si aliquod est cognoscibile quod suam demonstrationem, scilicet non tam ratione alicujus probabile, qa non sapientibus dici est non comprehendetur illud, qa non pertingit ad illum effectum modum cognitionis quo cognoscibile est, restat non aliunde alter cognoscendi modus perfectior, sci. a priori et quod vera demonstratione. Alij ex Gom: hic afferunt exemplum alicujus axiomatis generalis quod potest cognosci

Solum sunt [illegible] terminorum et ex respectu ad unum
conclusionem, sed in totale cognoscit nisi habeat
distincta notitia omnium conclusionum, quia in eo eminenter continentur, et ea eo inferiori sunt.
Alij hac sentia de comprehensione optime mihi videt. nam Pter auctoritate S. Th. E rationis: Nam comprehensio Illis S. secundum descriptam E a comprehensione S. continentia quidditatum q. necessario sequitur ut contineri sub tanta capacitatis, quanta contentum est contentorum. Et comprehensio illis tantum est cognoscentis modus quidditatis Obi, quia est capacitas continentis et contentum contenti in comprehensione quidditativa, hoc est modus cognoscendi potest cognoscitivus et cognoscibilitas Obi in comprehensione ultima. Alij in sentia etiam hac videt finitis S. Aug. l. 14 de Trinitate comprehensionis modum etiam in accipere, dum sunt distinctione plicem comprehensionis modum capiunt, dum Ipse ait: Totum comprehendit videndo, quia ita videt ut nihil eius latent videntem, aut cuius finem circumspicit. Hinc a. inq. hi S. Th. finem dicunt circumspicium quia ad finem in modo cognoscendi illa se fuerit. ita mihi.

His positis ad Q.

Resp: qa nulla cognitio creata quantum ad [illegible] sua modo cognoscendi adaequare potest

cognoscibilitate essentiae Divinae, neque in essentia Divina
ita pot ab illa creata penetrari, qm ab ipso Deo adhuc
infinities aliis alij effectibus modis est cognoscibilis.
Confir: Cum n. modus cognoscibilitatis obiectiae lateat in
effectione entitatis, quantitatis pro obiecto, tendo effectior
erit et modus cognoscibilitatis ipsius; ac proinde cum
entitas ipsius Dei sit infinite perfecta, erit etiam
et modus cognoscibilitatis ipsius infinite effectus. ac
q consequens nulla creata etiam de absoluta Dei potentia
Deum comprehendet cum nullus creatus modus cognoscendi
ee pot infinitis effectus, cum dato quolibet effectissimo
dari pot dominus effectior. Ita fere sentiunt
Vasq: Cum: Gaur: Ton: Hackey: Ribic:
Obiij: Ergo ac minima res v.g. formica
etiam ab angelico illum comprehendi piet, sicuti
formica in da effectu cognoscitur ab illo creato sicut
quad ab ipso Deo.
Ad Cognoscibilitatem ex aplem, sci intrinsecam
et extrinsecam. illa est q habet ratione entitatis
ipsius rei, quomodo illud magis l. minus cognoscibile
est, et effectus et imperfectus est in genere entis.
Ista est q habet ratione denominationis extrinsecae
a cognoscente magis cognoscente. quomodo res
etiam imperfectissima, si cognoscatur a potentia intellective
dicitur pot magis cognoscibilis, quam alia q cognoscitur

a potia ming notili. Igit qn ad Comphensio
ne requirit ut res cognoscat quatenus cognoscibilis
E, hoc E ut cognitio adequet cognoscibilitatem
obi, sermo E de cognoscibilitate intrinseca,
non ut de extrinseca. ita HARE hic.

Ob. 2do: Beati videbunt ipsum Deum comphensione
formali qua se comprehendit E ut hic ipse
Deus; sed ex ipsi Deum comprehendunt.

RC neg. seq. Videbunt ut hoc in illis modis
quibus E visibilis. Gen. h.

Ob. 3o. Si Deus non id comprehendi qa sit innumeras
relationes ad creata, E nec minima res id ab alio
Illu creato comprehendi, qa sit innumerus respectu
ad Deum et innumeris modis Syncategorematice
ab eo mutari id.

RC Con. dstu si loquamur de potia V. S. formali
obedientiali. hac non sed late patet ac Divina
Voluntas circa condi formicam ut hac respicit
passive, quatenus Deus circa ea agere adhuc non
attamen comprehendi id a nobis formicam
sub aliqua physica id f. nam si Deus placuerit.

Nb Fluente: Beatus cognoscere infinitam Deum
cognoscibilitate Dei h non infinite; aliud E
non cognoscere infinitum, et cognoscere infinite
cognoscere infinitum non se id ex parte obi
infinite ex parte Illu.

Adverte 2do: quod dicit Deus seipsum videndo comprehendere
& hic modus loquendi s. accipiendo negative potius
quam positive; quia aliter sicut Deus videndo se in se
finit in se, ita nec per cognitione positive finiri
aut includi potest. ita Tan. h. n. q.

Q. Quid sit incomprehensibilitas Dei, s. in quo
consistat?

R. Q. in suo conceptu stricto nihil aliud sit, quam
negatio vel termini in perfectione cognoscibilitatis
ipsius Dei, hoc pro suo summo cognoscibilitate
ipsa Dei. ita nihil.

Ob: Incomprehensibilitas ante attributum Dei, aut
non? si hoc quare inter attributa commeratur?
si illud tunc incomprehensibilitas habebit se
suo modo sicut alia attributa. alioqui sicut
& sapientia, V.G. Bonitate &c. Deus est sibi sapiens
bonus &c. ita & incomprehensibilitate ita erit
incomprehensibilis, nec etiam sibi sit incomprehensibilis,
ut etiam sibi sit incomprehensibilis, quae manifeste
falsum, nam Deus nec se comprehendit.

Sol: Incomprehensibilitate ec. nec attributum
Dei, et sit se suo modo ut alia attributa,
atque negat, q. Deus & sua sapientia, bonitate &c.
sibi sit sapiens, bonus &c. nuspiam loq. nam huiusmodi
locutiones indicant ipsum esse causa finalis, at
nullum esse finis in Deo sit locum, sicut ergo

ergo Deo essentiae nisi negative, ita mihi.

M. M.

Ad 2do: Incomprehensibilitas non est attributum Dei, neque quia Deus est sicut de his rebus attributum respectu Dei, ita se habent alterum respicit aliquid; multa enim sunt quae habent respectum et habitudinem positive ad alia quae ipsum Deum, ac quae talia sunt et Deus talis sunt, in tantum sibi talis dicitur, sicut V.G. Omnipotentia vere est attributum Dei, ac quae tale Deum talem dicit, in tantum quod illud sibi respectum dicit, cum omnipotentia non respiciat ipsum Deum, sed alia possibilia et incomprehensibilitas cum quae respectum non ad ipsum Deum sed ad illum talis sunt, quod incomprehensibile constituit, in tantum cum sibi constituit, sed alias ad quae hunc suum respectum habet. ita mihi.

Q. Quaeo.

An Beati ita videant quae in Deo sint finita?

Ad affirmatio Cois et de fide, Ergo hoc illigendum in sensu de absolutis, quae in Deo finita constituunt sed ac attributis, sed non de respectivis ita ut essentia ne quae absoluta quae possunt Deo videri sint, in ipsis sphaeris, rationes assignant sufficientes Auctoris; Adde et hoc:

q. tus sphera magis identificant cum essentia
Divina quam petrus cum corde petri, et
generatio impossibile est, ut petrus videat
in ipso petro. Ita impossibile videre essentiam
in ipsis personis. Quia pro in sit ~~[illegible]~~
sit videri una persona, quia est altera cum sit
ut sic in opposito. V.g. ad argum. videri potest
spiritus sanctus. Ratio est quia quia videt et pater videt
essentiam Divinam, quia videt essentiam Divina
videt spiritus s. Et a hac distinctione sit qd Doctor
h. d. 2 de Deo q. 4. d. 3. n. 1. in hoc videtur
hoc de facto, sic etiam de absoluta. Et si posset
ita argumentatio procedit a causa finali ad
informante ad esse finale. Nimis ab ordo
identitate pris et spiritus s. in essendo, ad identitate
et communione entitatis in cognoscendo.
Ubi jo: Non obstante summa identitate sit discri
ticeri essentiae in personis, per facto creata
et Filio et spiritus s. Et paternitate, ig in
obstante eadem identitate sit etiam inter eas.
essentia in personis, ita non obstante summa
identitate inter essentiam et personas Divinas
Unio. nam creata sit terminari ad essentiam

et in ad essentiam; similiter in absente eade
identitate sit entia terminata ad essentiam et
ad existentiam.

Sed nec. positale quia vt sic ex gto q sit eiusm
et intuitiua cognitio debet fieri in rem
adequate, nd e a parte rei, ac proinde
sit unitem res, nisi etiam ista identitate eis
cui oibus obstat una e a parte rei non sine
terminata in necessario procedit a re sui ordi
nationem effectionis, quod in se sit, si ea tm q
sicut unum agendi et terminandi continet.
Cum discriminis rao facit, et una etiam
terminare nam, et ad intra concere aliqd
prit, in altera quematm eius sive modu
videre e in qtitate et figura, q licet proba
biliter andale sint ide, tu qtitas dr subiu
accidentis in ea figura, ide impossibile e
oculo corporeo videre qtitate sr figura
ita Ion h.

Adverte a ex Becch. cg de intione Dei
q. 12. n. 5. alr fieri intione qua Dus intelligit
Deum, et alr fieri intione qua Deus intelligit Deum
Ita prior in ea intione dat ueg concursu essentiae
Dei in q modu alr primaij, q tu concursu
E cum tribus personis, sed ogs aones Dei

ad extra. In posterioribus autem duplex ordo
in genere causae efficientis. nam quod elicit efficiens
vera dona quae se ipsum habet, non sunt sua essentia
se habere; quia quod dicit lapidem et alias
formas non elicit donum ad quod alia forma
concurrunt et modus ipsius. Ita ipsa essentia divina
est intellectus et bonum intellectionis. Potest tamen
ipsa specialiter ista lectio, ipso posito sum se
et sic est cois triby formis sicut essentia. ad
cui duplicem relationem quarum altera est intelligentis
ad se intellum, altera intellecta ad intelligendum.
Prior constituit formam filii, posterior
formam Spiritus.

Ad 2dum sicut quia non sit beatificare nisi mentem
in triby formis, sequitur quod essentia divina absolute accepta
in sit lumen efficiens, beatificare non spectat ad summam
quandam excellentiam et perfectionem, sic consequitur
absurdum.

Ad arg. dicendum quod non divina essentia nominat facit beatum
nisi mentem et in triby formis, id non provenit ex
imperfectione, cum divina essentia sit summum bonum
hoc, sed provenit ex conditione beatificationis
visionis, quae non intuitive sit, debet terminari
ad essentiam sicuti est, sed est in triby formis. Ita
Com. h. in 1. p. Sent. q. 12 a. 5 d. 2.

pag. 310: Si plures Entium essent distincta
& absoluta, praeter unam plures inderent sic allera
& quemvis distinguant & relativa, sallem
sic sic spir. Sed rara res poterit inderi.

Ad. Quemvis & impossibile Entia plura
essent absoluta, si tu esset de conceptu finiti
ut nunc est et de intrinseca ratione essen
tiae praeter essentiam inderent sic plures. Etc.

Ad. 4to. Vana est attributis Entium finit
incapacitatis et dispositionis illis, ad hoc nem
ad distincte cognoscere & prudentiam nim. nam
nulla potest distincte cognoscitur nisi & ordine
et respectu ad ea a quibus; si nulla tenet distinct
cognoscit ea & Ens et facere & nulla cognoscit
et potest distincte.

Ad neg. min. ad probandum di. quod ad
distinctam cognitionem alicuius potest finita
s. creatae sufficit cognoscere respectum quod hat
potest ad Ens finite adaequatum licet
cognoscant distincte ea quae sub illa ratione
cadere possit. Ita etiam et multae magis dicitur
Et respectus Entium non potest quin specificat
ab aliquo alio excluso. Cum Etc. Ad.

Professione aliud agnoscunt.

Notandum ergo quod absolute et respective in Canonis
et distinguendo fieri non potest quin definiatur esse
quia ejus definitionem non includunt
vel ejus effectivum et respectivum absolutum
2do Nulla est in Canonibus ~~[illegible]~~ priorilate
regni temporis, sed solum originis, et hinc fit
et multiplicitate. Ita etiam Canonici sic effectivi
vel 8 ita esse Canonice et non prius post
in 8 in 8 vocata sed sic vocata.

Ad 3am.

Quia professione Religiosi videntur
Creari, ant Esse in Verbo.

Respon. Hoc ejusmodi quod ad distinctionem capitum
sit videntur proinde ipsi. et sed maxime
Ceni et Toni, quamvis in ejus satis dicitur
Creari in Verbo, sed in Infinitum Beatifica
videri ipsum et probabilius hinc videt contrariam
ac non certum quod satis in Corpus probi, pro
quia hinc subtilienda nullum.

Notandum ergo: 1 regere quod Color et passio etiam
in Sca- ipsis beatifica dicat Satione appetitus

[illegible] c. l. 3d [illegible] c. [illegible] 7 ff. [illegible] dicit q
ea videant in verbo. sed hoc ex [illegible]
[illegible] ff in [illegible] ff [illegible] c. [illegible]
[illegible] ff. Si creata aliqua videant in verbo
p. ea intuitiva beatifica, in ea ratione [illegible]
ies videant, aut ex [illegible] videant ha et
alia; nec dicas hoc provenire ex differen
tia lumini gloriae, nam si essentia divina
clare visa, et ratione cognoscendi creata, ex
parte essentiae divinae, et ex parte lumini
gloriae assignanda est ratio, cur ha poliq
creata videant q alia. Nec satis est q
aliq dicit causam huius similitudinis ex eo q
aliq magis aliq minus clare videant essentiam
divinam, ex quo fit quod essentia Dei clare
visa, et ratione cognoscendi creata, sit causa
essentiae quae magis clare visae, et plures
creatas cognoscendi causant. Et ed quo
ratione [illegible] c. Non satis ingenua
qa sic in assignat ratio, cur ha poliq
creata videant q illa. [illegible] cur poliq [illegible]
quod [illegible], cur horum poliq quod planetas, [illegible]
[illegible] Bell. k. c. 99. 13. q adhaerendum.

Neque ita obstaculi sunt fides Caima Voluntas;
At quod alios poterit creare videantur quod hæc
quæ hic dicuntur aliquid opponere intuitum in
ipsa intuitione (et quod sint dicti Platonis et quod
sint dicti Platonis dimentio.

Ab ipso Visio Beatifica precedit fidei vita
dicit 1. Cor. 13. videmus nunc per speculum et
aenigma, nunc fides ad credendum posteriori
visio beatifica ad videndum.

At Visio succedit Fidei quod ipsum
in re ut quod videmus e Cap. 12.
Adhuc tamen in spe ad extra
Cum sint dicti Patrimonii, quibus
revelationes et cognitiones in Verbo
habuerunt Verbo et allocutiones (quasi
Verbum Divinum procedit et quasi Spi
ritus et revelatio et alia cognitiones quæ
ad Spiritum pertinent Gen. pr. 10. 1. sh. q. 12.
C. 5 in fine.

Ad 10ma

An Christus à Patre missus
sit intuitive et per aliquem
miserit?

Ad jam q. cum Cri. inde affirm., q. Christus non
probat Scriptura, nec obstat illud Prod. 33:
Non videbit hos et vivet C. ide illud Apli
j ad Th. 6. quem nullus hominum vidit nec videre
potest C. qa o.a illis debent de ordinaria Dei
potestate, l. etiam de visione ea viribus naturalibus

Ad 2dam q. partem inde neg. contra Franciscum
Am. h. q. contrarium Scotistarum probabilius et certius
ac satis pulchre probat, id proinde lectu
ipse dignissimum sit; rationes similiter oppositas
suppeditat.

Ab. jv: cum code Cum., nam num. 12 de prophetia Christi
Christus loquitur: Ore ad os loquor ei, et palam et non per
aenigmata, et figuras Deum videt C. ergo vidit prophetiam
Deum et essiam C.

Ad Ea dictis verbis ita colligi in hoc quod prophetiam
cæteris prophetis habuisse Christus et
nobilioreque modum videndi Deum, ed patet qa
verba hæc ora ad Christi et in Christi Deum proprie
unde apparet textum in ea de una aliqua specie

visionis

visione Moysi semel concessa, si poterit de ordinario
eo modo quo Deus loquebatur ipsi quotidie alloq.
dy contra Deum in ostendisse Moysi viden ordinariè
essiam sua, nec singulis diebus, ut qui Aff.
contrario sententiam existimant. ad prouerbia hoc
ipsum Lapis refert. ita Gen. 5. Et forte etiam dici potest
Moysen in vidisse Deum, q. aenigmata et figuras
q. Deus illi se q. spes corporales et oculis se
exhibuit, quemadmodum hoc, q. Lamechi alteri vestibus
indutus se se videndum obtulit, in proprium hoc spe
ciei dici nihilominus, quis nimirum q. somnum aut
visione imaginaria videndum se exhibuit, ut se
Deus exhibuit plerumque aliis Prophetis. Nec
refert q. etiam aliquis vnus alter Prophetarum
spe corporali Deum viderit, ut proinde etiam ille
dicatur vidisse Deum in q. aenigmata et figuras
quod contigit etiam rarò, Moysi a. frequentissimè
ita ut Moyses quasi q. ante mortem sua saltem
videre dici meruit. ita Sichi.
Ob 2 dicit Exod. 33 postea Moyses a Deo petiisset
et ostenderet ei gloriam suam, dixit illi Deus: Ego
ostendam omne bonum tibi et ostendam tibi bonum
fieri in te nisi ostenta essem Divina g.
Ex nec ex hoc loco satis colligi quòd Moyses
vidisse Divina essiam in hac vita ad statim

in eodem loco Deus subiungit: Non poterit
videre faciem meam: non videbit me homo et
vivet. Ex quibus colligitur homine peccatore regeneratum
debere ad aliam vitam perfectam, in qua videbitur
quod satis indicat novitas ostendam quod et futuri
temporis: ita mihi.

Ad 2do: Operationes vitae bonae fiunt et operatio
Essentiae Divinae ac quiem: una est effectiva et
intuitiva in patria. Et etiam in hac vita duplex
extra ordinaria et supernaturalis. altera in tantum
imperfecta et abstractiva quod fit in hac vita et
modo ordinario; ad illam igitur requiritur operatio
essentiae Divinae intuitiva, in ordine ad hanc, de qua
primo diligendo praecepta citati loci, si ad hanc
vitam referant: ita mihi.

Ad 3um: Etsi quod bonum multis diligent Divinam
essentiam, nihilominus hi diligent alii Gloriam, facie
gaudium et ex abundantia Dei in corpore glorificato
laeta erit quod longe plus splendore vincent
post a quod de bonis bonum diligi gloriam, patet inde
quia Deus hic concedit prophetae, quia ipse petierat
dicens: Ostende mihi gloriam. Vide Cornelium
à Lapide in hoc capite.

Joseph.

Tomelin Quodl. 3. dicent Deus: non videbit me
homo et vivet. Hic ab hoc cum lege vivet propt.

excepto, nec amor Dei in eodem capite subiungit:
Ecce ego Moyses apud me, et stabis super petram.
Cum transibit gloria mea, ponam te in foramine
petræ et protegam dextera mea donec transeam.
tollamque manum meam, et videbis posteriora mea
faciem autem meam videre non poteris. Vbi diligenter
advertenda sunt verba Ecce, videt et hæc quasi
singularis visio et indicium dispensationis Dei.
indicatur quoque his verbis singularis modus, quo Deus
se Moysemadum praestiterit videndo Divinam
essentiam moriatur, dum dicit: Protegam dextera mea.
Sed Quod dictus locus autem probabile reddat
sententiam contrariam, et multum confirmet
conclusionem Diui Augustini. Verum hoc ipse
in alio loco ac certo Christi nec alia quæ in
eodem capite continentur, ut sit vt. Tanta gloria
ut prorsus communicat. ex quo patet quod posset praestare
ipse corporalis visione Dei non legimus, ut ait
S. Augustinus Aug. q. 154 in Gen: Videntur igitur
ad illi Deus promiserit quod posset in foramine
petræ ad videntur? Si dicit quod ideo promisit
Deus, quod posset in foramine ipse propter petiit,
sic enim ex gloria et maiestate assumpta
splendidi corporis, qua Deus apparebat. petierunt
a Moyses gloriam ipsum videre cognoscere ut clarior
Divinam maiestatis cognitio ne ex hac infirmitate

gaiet, utq; propulo gloriam hanc referre
poset. Loquebat n. Deus cum Moyse voce
corporea, h. e. ex ob calyxine n. videbat. ap-
ebat Moyses fiam eius q. cum loquebat in
dea. Id hic Moyses petiisse patet ex
responsione Dei dicti: Non potens videre
faciem meam, sc. Gloriam meam (gloria est faciei
gloriosa) l. corpus gloriosum, q. Moyses non potuit
videre in facie, sed tm a tergo ut id dicat.
Sequitur n. Quoniam dextera mea donec transeam
quasi dicat: Dextera mea nube l. corpus aliud
opacum opponam et oppona caverna in qua
latebis o Moyses, idq; ne videas gloriam faciei
meae transeuntis ante te, ne moriaris.
Tollaq; manum meam et videbis posteriora
mea q. d. cum faciem meam transierit amovebo
nubem q. tegit te in caverna, ut tergum
meum intueari. Sic videt corpus illud
sancto lumine fuisse compositum entero, ut
ille longe aut caret. in tergo n. ita fuit
lux attemperata ut ea Moysis oculos ferre
eaq; minime vegetaret. Vide Cornelium
a Lapide in dicto C. Gaud. 33.

90 ssima.

De

Ineffabilitate ac Nominibus Dei

Quia ob semel sequitur cognitione et rei
et signa conceptuum nostrorum, ideo in incerto
questiones de Ineffabilitate ac nominibus Dei questionibus
de cognitione ac conceptu Dei prosequuntur.

An Deus sit Ineffabilis? S. An
Deo nomen aliquod imponi
possit quod ipsum quidditative
exprimat?

Dicendum: Non. Ratione: 1 Ea je nesciendo ea
ex cognitione eius, quod nomen imponit, exprimat.
Sed quia nemo dicit solet se, vocabula graeca
et hebraica aliquid alteri significare, quod audiens
nullo modo elicit, ac proinde nec dici absolute
potest de illi quidditatione aliquid significare, etsi dici
posset de quibus in se. Et illa ita significare
significare potuisset. Ergo sic: Sed ut e contrario
si quod nequit distincte ab illigat, et ita nihil
distincte dicatur audienti ac significare, quod accidit
cum promiscues Psalmos aut alios ordinis latinos
ac Graecis conferti ad Deum. Nec secundo deformata
e significatio ex cognitione audientis, h ex
intentate ac consequo etiam ex cognitione

nihil in intellectu quod non prius fuerit in sensibus, et ea, cognitione auditentur: non
quia voces in mente et signa in gradu auditivo
aliorum in hominibus sunt in quibus sunt illigare
et ita solum sunt signa in gradu auditivo
et etiam in gradu loquendi, ut sic conceptus
communes exprimunt, et non tamen quia instru-
menta voluntaria; ideo ea auditentur etiam
voluntate communi hominum ut res personales
8. His ablatis satis ad praedicta Lectio ex.
Ob: Sit dicit effectus hominum et voces quem
in apprehendat. non enim non impossibile
quod homines intuentur non nos, quamvis nos
ea indeum ignoremus. Sic v.g. Vocabula
substantiae hominum substantia et res substantia
nobis 8 evidenter nota.
Ob: Sicut res illas in cognoscimus distincte.
Ita et quae vocabula nos distincte scimus, et
solum confuse, obscure et quoad pro
modulo nostra cognitionis. Gen. h. q. 13. c. 1.
Ob: Quidnam sit analogia inter rationem et
creaturis ratio?
Ob: Quod est analogia proportio est, et non Attribu-
tionis, quia non 8 inter illa analogata,

quod non dicitur fieri continet rationem
et rationem fatalem ut accidit in sano respiu
medicina. Si ita Ergo si creatio fieri sine
rationem et rationem fatalem licet ut aliqua
libertatis ratione creata ad Deum nihilominus
et principium. Tom. 6. dist. 9. q. 7 d. 3.

Cognitio
Dei
Scientia Dei.

Cognitio autem sit de iis q ad Deum ratione substitui
pertinent; agendum nunc de iis q ad opera ipsius pertinent
ac pr quod de operibus internis.

Qua in Deo sit Scientia?

Obj. 1. Est quis et de fide, rationes sufficientes
quod Christus sit, q by his ad S. Th. hic q. 14. a. 1.
Aff. adhuc et hanc: qa Deus est summa immaterialis,
et summe est cognoscibilis. Ratio: et se patet. Consequens
probatur intuendo: quo enim res aliqua minus est mate-
rialis, eo magis est cognoscibilis. Sicut de quod
homo sensibile planta minus est ut sit et cognoscibilis
qa nobile est materialis. Ratio de hac pr. dicit, quod
eo magis res aliqua sit cognoscibilis, quo magis
est immaterialis. Et id ut intelligendum est de qualibet
re immateriali, sive sit substantialis s. qa sit subsistens,
ad excludendum accidentia et habitus alios, qui inhaerent
s. qa sit qa sit subsistens, necessario erit cognoscibilis
ratione sibi ipsa; nec est longinquus Comm. in p. 1. S. Th.
q. 14. a. 1. in Responsio sexti quinque articulo, si
ea res existit in se nec non habebit aliquid operationis
ut materiale ~~non~~ est immaterialis, sive immateriale
et spirituale, et consequenter potest habere

cognitione. sicut id ex eo q. aliqua res Eimaalis
E est certitudinem rerum sallem sua E intentionale
q sufficit ad cognitionem. id si res illa imaalis
omnino habebit nihil: ac regulariter res certitudinem
cui sit imaalis E illa illum. Et ita quod unitas
substantiae nobalis imaalis ad sua reale ordine
rerum ad rationes. Cum, cum aliquid sit cognoscibile
quod sit de potentia Dei absoluta. ita Cath.
Et quod sit hac imaalitas q. dr res et cum cum
aliquid sit cognoscibile.

Ad q. ac sit communis separatio a materia et
esse in ens rationis, id in sensibus id intellectus
quod existimis q. cognoscibile sede A. sed E
ex esse quod non existit. Th. de veritate q. 2. a. 2.
quam sua suggestio, atque ex esse ipsa materiae
q. sine ex esse communicat ex operatione divina
cuique sua suggestio entis cognitionis materiae
nec separatis, et aliquid sit finale imaale ad hoc
q. sit cognoscibile, si sufficit q. sit aliquo modo
participans imaalitatis, ad cuiusdam elevationem supra
conditionem materiae. Cath.

Ad 3: Sicut cum sit conclusionem, E q. de cognitio
ab alia certa si ex cognitione principium, et infinit
E causam in Deo, O neg. sua
Ius sed sione certe.

Ad 2 Licet sciat q in nobis est quædam Conclusio et certa ex cognitione principiorum, sciat tamen q non in Deo in quo omnino certa qa licet Deus sciat hoc in se et visibiliter qa est naturalis, sed in uno et eodem actu omnium cognoscit, et sic cognitio unius non certa ex cognitione alterius.

Ad. 2di: Sciendum q in nobis est aliqd affectionis et aliqd inaffectionis. Ally affectione ejus pertinet certitudo rei q cognoscit, ad inaffectione v. pertinet discursus. Ally a principijs in conclusiones q cognoscit gradatim in conclusiones. Igitur in Deo est scia ratione certitudinis, non ratione discursus. Contra 3m. 2di: Quod scit aliqd magis notum scit, ad Deo in se aliqd magis est minus notum. Ergo in Deo non est summa scia.

Ad Quod quantum in Deo non sit aliqd magis et minus notum si considerentur modi cognoscendi, qa eorum sit unus et quod omnes affirmant sed ora unitate, sic considerentur modi rei cognitae Deus cognoscit quæ et magis cognoscibilia in seipsis, quæ minus, sicut inter ea et maxime cognoscibilis sua essentia et quod ora cognoscit. Unde quantum ad ordinem q attendit ex parte cognoscendi sed saluatur in Deo ratione scia. Cit.

Q An scia Dei sit visilis, ne in particulari?

Ad. Quod scia Dei tonij ex cia f. ex medio

rep. E utili rep. particulari, qa id q
hujus q cum Pr quo hujus medio Deus cognoscit
rep. E utile rep. particulare, probri quoniam
hac ratione et omedium E ipsa essentia Divina, ad
hoc E utilis quoniam non utilis, ita E multis
communicabilis, ut in illis reperiat sua aliud et
aliud esse. ad Divina non sua id esse E in Deity
essentia; nulla q non utilis determinat ad particularem
q additione aliqua ac prorsus E in potia. ad
non Divina E sunt entia. Rep. E particulari,
qa particulare includa cum q.A. entitam et accepta
E indivisibilem incommunicabile, ad Dei non E creabilis.
Pb hic ac di sua Dei utilis nec particulari ex abs
ordinis, i plane l. utilia l. particularia E sed
Divina ex abs ordinis, non ea abs jurio sed essentia
Divina, ut id dicit, nec utilis, nec particularis sed
appellari dicit pb sua Divina utilis extensive, qa ei
attingit. Cum. Cit.

Q. Ar sen Deitas sua rep. quid? non dubium videtur
qa D sua incerta causa est?

Dl affir; qa licet D habeat cum ex parte scientia
hb hi ex parte rerum cognitarum. quoniam cognoscit
Deum v.g. E visibile q sed cum qa E rationalis. Cit.

Quadruplex est Dei Scia.

Et hac divisione solus agit Augustinus et Doctores qui
et Doctrina communis Conrad. in 1. p. 1. h. q. 14.
art. 1. d. uni. q. Dicit praedicta Augustinus aliqua a priori
parte expugnant et superflua indicant. Verum
tamen dicit in de Deo q. 8. d. 2. ca recte statuis
ac dicit Dei esse id. sic ergo ostendit in Ei
grave inter Dei Scientiam nec Deo ignotum
futura contingentia sub aliqua conditione.
Et nec hac Scia dicit Deum esse simplicis Scia
et intuitiva, et diversis praedicta et hic notandum Ei:
Tom. igitur evolvendo recte asserit dicit debere
praedicta Scia dicta logicalis et est ponenda in
universali. Ratio Ei: ad Scia Visionis propriae et
dicitur in Deo nisi aliquid ut existentia
et quamvis dicto sua genere libera et sua in
simplicis Intelligentia dicitur solum de rebus
considerata sua Ea possibile et quamvis in
solum ex genere suo et dicit respectu particularum
in Angelis obiectis necessaria in Deo Scia a.
hac conditionata ac Ei rei actu existentis
et talis Ei, qua de causa dicit ex sua
genere necessario et in Deo respectu Ei rei sic usque
sua Ea possibile et sua Ea actu, et dicit sua

de existentia contingentis, quae absoluta
et conditionata: quae de causa etiam libera
quodammodo et respectu particularis cuiusq; obiecti
possunt n. et de in Deo si causa ipsa ipsa
secunda libera a qua ipsa hic dependet, stant
absolute poterat oppositum fuisset futura.
Quae cum ita sint iure merito hic scire expetit
de utroq; extremo participiorum ut dicitur, id nec
id necessaria, quod sit simplicis intelligentiae nec
id libera quod voluntatis dici et praedicari. Est n.
sufficiens hic fundam. ita Tom. Aq.
Confirm: Deus causae sua a solo ab aeterno novit
secundum quod aliquid futurum si etiam novit propria
ac libera sua voluntate ad hoc determinante
id quod aliquid in rerum natura constituat. Et id
secundum aliquid futurum novit ante determinatam
voluntatis suae. Quaero ergo quae sunt hae novit!
an sunt mere tantum ea hae ad mere possibilia,
et n. ad futura determinata, nec sunt libera ea supponit
libertas Dei autem. ita mihi.
Dos stabiliendo a sententia Cunelij quae ipse suam
sententiam eliminat, statuendo jo q. oij futuritio
rei dicat ordinem ad existentiam futuram. idem n.
res futura et quae existet aliqui in aliquo tempore,
oij a existentia a et de su voluntate Dei,
ea a et res determinari ad alterum partem ea
indifferentia quae est ad esse et ad non esse

nisi ex libera Creatione Dei et libera ejus definitione
Dei ex se non est ejus magis id futura quod ejus
id futura. His positis ad ecce.

Ab: 30: f. Deus in determinatione creare libera
sua determinatione et voluntate unica solum in se
suam distinguendam sc: naturale qua Deus ipse et
in possibilis cognoscere ergo posset fide Deum Deus
determinare sua libera voluntate omnia creare
constituendo et distinguendo in Deo suam liberam
ergo in E an distinguendo esse in se suam medium
Confir: Ad unum modum intelligendi l. sua Dei
considerata respectu possibilium et possibilia sc. l.
considerata in se respectu possibilium, si ita respectu
futurorum ergo eunt in aliqua differentia temporis
si igitur dicas praeter constituens suam naturalem
si ante decretum, dabit suam liberam ergo
ita in ergo E.

Ad oppos. notandum qua ratione habuisset
Deus suam scilicet qua cognovisset et cognovit
ad sc. Petrus factum fuisset aut facturus si
creaverit ac ut talibus l. talibus circumstantiis
in rem non naturaliter. ergo revera in rigore
loq. in E sed non naturalis, ut patet, ad posito
ad Deus in habere si ex hypothesi Petrus
libero suo arbitrio in aliquod contradictorij

partes determinasset. Neg. ꝛ. et Conseq.:
Ad Confirm. dico: Etsi sim Deus sim considerari
quid sit respectu possibilium et respectu futurorum. neg.
In deplicia solemodo considerari debere sunt! non
sicut futura deplicia sunt si futura absolute et
futura solemodo conditionata, ita et sunt circa
futura ipsa absolutorum sic et conditionatorum
ex si ratione sciam possibilium habebimus ipsa
sciam: ita probo.

Probatio:

Sicut in Creat. triplex sunt dicta duae media si in
dicta principia sunt libera sicut data ad finiplex si
Deus ab in determinasset ad condendum mundum
in ex data finitum duo extrema ipsum prouen
hoc sunt dicta media.

Ad Conf: Dico pondo. operemidet quamvis
hoc sum appellet. Certum interim E conde
dum ac data finite ab aliquo quamvis condere
non vellit.

Ad. pri: Antecedens Deus statuit condere libere
arbitrium et contingentia libera voluntatis sua
determinatione solum illigit ad potestatem consequi
et omnes ab eo et ciendo certant solum ut
possibilis: qa si cognoscent ut futura cognoscunt
ut determinata ut ad alterum partem.

ad id quod determinari ita scilicet ex libero et
concursu et voluntate; et nunquam potest esse talis
scia media, et quod Deus quidem potest sibi
ratione libere arbitrii aliquem statuere
hypothesis quae in tali ordine collocet.

Ad quod libere arbitrium ejus ad res aliquas
Deus statuere conducere cognoscat ut quaedam possibile
absolute et sine E. quae scia quae nos ex ang
media habemus aliquid esse ad scia simplicis
intelligentiae; nam licet sit quaedam possibile
absolute leg. E tamen etiam aliquid futurum in
absolutum et hypothetica et conditionata.
Quod sit ut scia rerum circa tale obje
habeat etiam aliquid esse ad scia libera, ex eo
scia ita talis potentiae in se si nam liberum
arbitrium quae ita substat hypothesi nulla
se determinaret ad oppositum. ita scilicet.

Instas:

Si futuritio Dei supponit liberum
Dei determinationem f. voluntate, et scia
cognoscit futura sub conditione in ei
media et libera.

Ad quod: futuritio absoluta supponit
liberum Dei voluntate in v. futuritio

conditionata, Quia differentia est: ga futurum
absolutum eo ipso q. aliqua actio temporis distin-
cta, quae sit implenda in se in supposito Dei
voluntate libera, ut supra pro Cani assertum
fuerit. ui conditionata eo ipso q. conditio
neg. ponenda est in concursu absolute quando
temporis differentia ac prioritas neq. voluntate
Dei q. in ipsi ad actu quando existentia
terminant, praesupponit. h. pstig. conde. excludit,
eo ipso q. conditione a qua ipsa aliqua
dependeret in futura est ac consequen. neq.
voluntate Dei libera q. si poneret, ponere
et conditio, Ex quo facile colligi pst futuritatem
conditionata, in ea physica quanda entitate
h. pstig. logica p. in repugnantia quanda
actus fiat si tali l. tali conditio ponent.
ita mihi.
Ad. 3io: Ja scia hae praedia involuit implicantia,
Et in e ponenda. seq. constat. anteced. probat:
ne q. ipsa vita adversarius cognoscit.
qd. liberum arbitrium determinate actum sit
antej. Ecq. q. deinde pertinent circa liberum
arbitrium, absque in e cognoscitur de actibus
liberis; ga antej. Ecq. liberum arbitrium determinatum

et actus liberi à libero arbitrio processerint contingent ita actus in libero arbitrio, et pro ut ita contingent indifferenter et indeterminate quia ut sic cognosci debet talis talis sit determinatè.

Dd. Con. pra. regimini, et Contrii sententiae quidem tamen ante praecepta à libero arbitrio actus liberi continent indifferenter et inde determinate in libero arbitrio non nihil enunt, ergo ad hoc ut illud determinatè actus esset qd. l. ad ipsa Dei determinatione l. ad ipsa praecepta à libero arbitrio, qd. inde praedari pot qa alioq. sequeret Dei ordinatio et aliqua s. creatas increatae dependente. ita mihi c.

Dd. Quid sit ordo principiorum in intellectu ipsa sensus, in intellectu communi actus?

Dd. Ordo inter ipsos sensus et talis: ja sensus radis s. simplicis apprehensio; sedes c. media, tertia liberum c. ita Bellicio de sensu Dei, qz. pen. disp. 2. de Deo q. 8. d. 9. 240 et ita idem pen. lit. expo. 2. infinuat. Quia in ordine, ejus recepti c. simplicis c. enim contingente et liberum illud ad hoc supponat et ordinem in cognitione

Divina quo aliqd magis accedit ad necessitatem
et ab ea magis recedit ita etiam pigle posterius
sunt rebus rationes dicuntur &c.

Pro ult: Ordo inter ipsos actus suos naturales
sunt delect ex naturali connexione et dependentia
ipsarum rerum et obiectorum, ratio &c. Nam qa sunt
naturales &c accommodata naturis rerum quae
per illas cognoscuntur, tum qa ordo quem sibi
in actibus Divinis illis assignandis &c. sic
proportionem ejusdem quae inter illos
actus humanos illis; qa non de illis Divinis
rationibus aliter nos pnus certi sumus ac ejus
ordinis quem de illis humanis et creatis
habemus. Ea quae potest prius et actus
illud quo cognoscit Deus actu illo quo
cognoscit esse v. g. prior est cognitio boni
cognitione infinitatis et prior cognitio
finiti quam infiniti &c. Et sine prior
est actus cognitionis quem habet de se ipso
et actus quem habet de creaturis qae non
sunt distinctae et quae in connexione tum
nulla earum cognitio est prior. v. g. cognitio
finiti in et prior cognitione Boni &c.

Ord. q. Ein aber sich Victoriis p. 2 libera
ac contingens & penes ordine penes ordine ordinis
voluntatis Eius ne de qua agitur, quando & finis
constet finis vel qua media ordine intentionis
in ordine executionis ita etiam constet
finis cognitus ante. Ordo autem sive
media nulla & assignantur certa et peculiaria
sicut n. Sua media partim necessaria, partim
libera &c. ita ordo inter res cognitas Deum
suum partim & ita in ordine rerum cognitarum
quas suam naturam, partim in ordine
cognitorum quas suum liberum.
Adverte 2. quod ordo Principalis inter ea
Eminentia Illa determinata ab Obj. qua ut
[illegible] assert. 2. cognit. abstrahendo ab
Obj. Cognitio Eminens & ipsamet essentia Eius
unica adeoque una quia et simplicissima entia
sunt in qua ut sic se nulla & distinctio
ita nulla etiam sunt principalis & posteriorialis
distinguendi ratio.

Ser Scia
Variabile
Quæstio 8 Solu de Scia Visionis
s. Libera. et

Ad neg. ita notiam Cog. et probi:
fundatur ipsa non Ecl. 23 di: Ego
n. Deus enim mutor ora et sic et post
Spectu refrigeri ora. Et Aug. 10. de
Trin: Cap 7 ait: Ego sapientia sua novit
ora ita et neg. q. dns Gloria ibi Gloriant
neg. ea q. dns futura ibi quos desiderant exspectant
et veniant, et Gloria et futura in Gloriabitur
et amicte Gloria. Ad 8 qa duplex
modis variari tm ad Scia l. ex parte Cognos centis
l. ex parte rei cognita. Ex parte rei Cognita
variat qdm sm veritate, l. sm falsitate
Sicut cum dicit in et sermone montanus
si vel mutat indicium stand erat falsum
q. prius erat verum: Ex parte Cognoscentis variat
3 modis sc: quadruplex Scia, qm v. G. l. de
rerum agnit. l. deficit. 2do quoad actum
sciendi l. qa quis ante considerat q. prius
non considerabat, l. qa nunc illuminatur cum postea
aliud, l. qa ab eno. disparuit in aliud.

quod modo sicuti, ut sic quae clare
cognoscit quis res et certa. Et plerumque
contingit et dicatur aliquis qui res
cognoscebat et multum probabile, res eas
multum demonstrationem, et ex ipsis illis.
A sua Divina in veritate et parte se cogitare
ad ea subtilius argumentandum pertinebit,
nec veritate et parte cognoscentis qua jo
sui Dei et entium et in entium, et nihil
et quod est. Et nec augeri, nec minuitur
ring agit et dependit. Ita qua sua et
nec ac prius aliq et in id considerari
et prius in considerabat. Id Deus illicit
ut sit et in unica sui cognoscunt et
sunt Deus et unica sum et sua
offia. Nec diversi Deus sunt distincti qua
et distinctis procedit ab uno actu ad aliud et
in Deo et unicum actu.
Sed. Ubi Divina sua est mutabilis ut
et patet. Et ut sua Deus mutabilis
cognoscit probat: ad si ubi mutatur in
mutat sua Divina in mutat debita
adaptatio illi cum re illustrat et et cognoscit

est in Deo falsitas q̃ è impossib.
Confirm. ad 4. Licet duo quanta aequalia
si unum illorum variaret in quantitate
non posset manere aequalitas nisi etiam
alterum quantum variaret. Et inter scriptura
quae V.G. fecit me nunc scribere et inter
quae scripturam Dei Deus adaequat quae
illa sunt Dei Deus. igitur si mutat scriptura
necesse Deus mutetur sicut ita adeoque
illa adaequatio manere non potest.

Ad Con. arg. Corsey. ad probandum di
vinam scriptura prout cognoscit. l.
respectu ad ipsum eius Deum unius mundi
Cadaveris seu entis manet adaequatio. ad Deum
V.G. vocat me scribere pro tali differentia
temporis atque hoc sensu vocat et vos et
scripturam meam et s. dicitis pro tali
differentia temporis aut Confirm. dari aequ.
paritatem q̃a duo quanta non possunt manere
aequalia si unum mutetur non mutato altero
q̃a variatio unius Dei et fit in ordine ad alterum
ad u. vos q̃ simul à Deo variantur sunt le plus
h. u. respectu sui Deum. ita sunt Cum. in ipsi s. sh.
q. 14 ad v. diffi. Con.

[illegible] Deus [illegible] ab [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deus [illegible]
[illegible] Deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

~~[illegible]~~

Sed ~~[illegible]~~ [illegible] propositiones, [illegible]
consideremus prio: si adequate et finaliter ad
sui causam sub quamvis [illegible] quid. [illegible] respectu
ad illud tempus quo et respectu cuius Deus
aliqua futuritione [illegible] [illegible] [illegible] cognoscit.
Et hic Deus semper [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] semper cognoscit futuritione illa [illegible] illius tem-
poris quo aliqua res erat futura. Et ita Deus
potest dici esse aliquid sive [illegible] [illegible] esse, aut
[illegible] [illegible] [illegible]. Sdo. consideremus
quid inadequate et quasi [illegible] et [illegible] [illegible]
in [illegible] finali respectu ad illud tempus [illegible]
cuius aliqua erunt ita respectu eius temporis
in quo fiunt; et in hoc sensu [illegible] Deus
dicit S. Thom. in his enuntiabilibus Deus est
sive [illegible] sunt; et hic sensus Dei in [illegible]
[illegible] Deus aliquid [illegible] [illegible] [illegible]
adequate et finaliter ut sunt [illegible] quidem prius modo
in posterius. Tertium B. in [illegible] propositio-
nes [illegible] cognita eiusmodi posterius modo accipi-
unt in [illegible] esse [illegible] plane diversa; aliud

B.

n. E. V. G. Quam nescimus respectu illius temporis, quo S. Petrus erat fidelis; aliud E. et nescimus respectu huius nunc temporis; respectu huius temporis nihil erit quod possit illa vera, vera respectu illius. Ita Tom. h. dub. 10. n. 3.

Ergo ergo Sancta Petri erit indubitabilis ex hoc capite: quia aliqua Sancta Paulus suspendendus, et dici poterit Petrus adhuc Sanctus, Paulus suspendendus tametsi id suspensus sit.

Resp. Consideratio sit suspensio quo ego tempore respectu illius temporis sumatur quo aliqui erat fidelis. Ita mihi.

Ad 2do. neg. illam ob disparitatem, quia tempus in quo ego E. sub digna dispositione dicor Ecclesiae ad cognitionem, nisi et ad cognitionem Dei.

Ad nostrum n. Ecclesia sit tempus ad se sub tempore existente; et hinc jam dico: sicut me V. G. legere quando dicor me legere in eodem tempore in quo E. iudicium quo iudicio me legere. Ita et de Petro Sancto Paulum esse suspendendum, denotatur illud suspensio fidelis respectu eius temporis quo illud iudicium cognitio sit; quia suspensio Pauli respectu illius temporis quo Petrus de Sancto Paulus suspendendus a E. vere fidelis fuit facta sit. Ita n. ad cognitionem Dei non comparatur ad se sub tempore considerata,

h. potis ad se existere figura de tempore et tempore
ad se aeternitate respectu; et aeternitas ad unitatem et
differentia et existentia solus ipsi qui fiunt in quibus
differentia temporis. Et sive ex hac ratione
Pauli intendendo in continuo denotat suppon-
ito illa in ordine ad alia differentia ipsius
h. potis in ordine ad aeternitate respectu cuius res
vero eodem modo se habent ut ab aeterno se habue-
runt et ex respectu aeternitatis fuerunt et nunc
futura quoad se tendere, h. respectu ipsius adeo ut
h. res aliqua ab aeterno fuit futura ut fuit
Infinitis Pauli erit et nunc futura. Vide
Figura q. de aeternitate dicta st. ita inti.

Instes:

Hac Propositio: Ante E nascitur C. E
falsa, E Cay apud Chem residuum.

Ad 1o Con. Ant. neg. seq., qa Cay iquit tempo
illud pro quo nunc erit dic. q. Cay E nascitur
ex et illud E sibi Pers. Tunc.

Ad 2dum Et falsa respectu ipsius et respectu
aeternitatis.

Quæstio.

An scientia Dei sit practica.

Sp. Qua ratione.

Notandum 1o scientia practica solum dicitur quæ de re agit, sive obiectum sit finale et finalis, quale est Deus et V.G. opera Divina respiciunt, sive sit creata, sive increata, et in opera Divina dignissima est ipsa aliqua fiat ut V.G. omnes mandata Dei servant C. alterum ut sit in Deum operatile finale ita finale. Ita fere sentiunt Vasq. in p. 1. q. 14 art. 13 c. 2. Gam. Conrad. in 1. p. l. q. 14 c. 4.

Notandum 2do: scientia Dei sive de qua hic quæritur an sit practica, sive simplicis intelligentiæ approbationis et visionis. ja quæ Deus cognoscit libere antecedit actum naturalis sive necessaria. Ita Deus quæ aliunde sit Deus libere approbans rem quam et ideo dicitur approbationis, ergo libera. Sic Deus quæ sit in ipsum Dei decretum, sive in ipsum aliud ipsa rei subsistentiam et existentiam supponit, atque ideo aliud dicitur scientia visionis ex quo sicut unus ad res existentes sunt ac solum terminatur. Sic loquitur Vasq. q. 14 art. 8 in explicat. articuli 7 et quamvis ens ab existentia abstrahit sic illa scientia ad res sub aliqua existentia terminatur, quamvis sit aliqua futura in tempore aut præsentia

qa hi Deus de Creatis i prima ex cognoscit
nec egent scientia rei de nos i illa hi Visioni
Ex et ipsa Libera. Ptes enim adversus E
Con. ja Scia simplicis Intelligentia de E cas rerum
ita Tom. expresse hic. 2. de Ceo q. 8. d. 10 n. 6.
Cum in 1. p. S. th. q. 14 art. 8. dicit non imo fere
omis fi. ad nothing et n. mortui loq. considerey.
Haec conclusio probabit ex Conclusione sequenti
ubi demonstrabit quia nonne sciis Ceo Ei sit
Cas rerum. Tamen ex citato loco ad nocat
Cam rerum fallit in alia po.
Con. 2da: Scia Approbationis i. g. ille, E scio
Ceo quis adeum ha sit voluntate E cas rerum
ita expresse S. th. h. q. 14 art. 8. Vasq.
Cum et Dec. ja pass. probo po authoritate
S. Sc. Joan. 1. In principio erat Verbum C. et
Deum sublimiter: Scia ipsius parta fuerunt
et sine ipso factum E nihil. Sap. 7. Quia artifex
docuit me sapientia. p. 103. Qui in sapien
tia fecisti. S. Greg. 1m de Trinitate c. 13
docet ait: Omnes res creatae et spiritualis et
corporales, id qa est illas novit Deus, sicut
ipse qa novit. Probo ratione ex S. th. ita
Jua Ceo sit se ad res ut Creator sunt
sua Artificia sit ad artificiata h. Scia artifi
ci E cas artificiata sunt: eo q. artifex

ergo, sunt Deus, unde quoniam ex Deo
est omnis potestas sicut calor est per ignem calefactivus.
unde dicit B. Dionis. ex Deo res non
substantiae. per naturae ipsum in Deum
efficere. Ide patet per ipsam auctoritatem S.
Ephes. ergo ordo in conformitate voluntatis ma.
et spiritualis. Tu creasti omnia et propter voluntatem
tua erant et creata sunt. Ad rationem: Ad
primum ergo sicut radius quia manens in agente
efficiens ipsum agens ita et sicut intelligibilis
ut manens in ipso intelligente ipsum efficiens.
et sicut radius quia manet in agente et dat illi
esse ipsum efficiendo in nihil Quapropter ad nis
si quia illi adimpletur inclinatio ad esse
hoc est inclinatio est ex voluntate et in sui
ratione importat quendam influxum ad voluntatem.
et sicut et ratio rerum ut sit conformitas voluntatis.
Confirmatio ultima nimis: ad hoc et differentia
inter actum Dei et voluntatis quia volendo
fit quasi quod motus et effluxus ab ipsa re
ipsa. Intelligendo autem contra fit motus rerum ad
animam; igitur sicut Dei ut sit ita res
quia ipso ut sic quasi influxum ad res ipsas
quod voluntas importat efficiendo et volendo
res; quo fit ut Dei speculativus ut sic in sit
ita res et Dei practicus ut Dei efficit

praedicta extensione et applicatione ad opus pro
extensione et applicatione efficit appetitus et
voluntas. 2do probat ratione: Causa indifferens
in productione determinata esse non potest
et aliquo; sed sua sed aequalitas se ad opposita
nunquam producit determinata esse nisi eligat
et aliquo determinari. Ergo hoc determinato optime
eligit fieri per voluntatem ut ex dictis constat.
Ergo igitur quod Divina sua sit causa rerum
quas in dicit voluntate. ita fere Cum. in
1. p. l. th. q. 14. a. 8 dist. uni Cor. 3.

Ob: 3o sua Dei est necessaria quia est causa rerum
ergo et opus necessario consequitur esse sequitur.

Rd: sua Dei est necessaria in ratione
sua in non in ratione causae desinit in
ratione causae quae libera voluntatis Dei determi-
natione.

Ad 2do: sua Dei quae simplicitas eligendi
est necessaria in non sed approbamus quia sola
est causa rerum.

Ob. 2do: Si sua Dei est causa rerum ab intrinseca
voluntate ergo ex eo est quod voluntas tribuat
ei sua validitatem et efficacitatem et exemplaritatem
et neutrum illi tribuit. Ergo sua Divina
non est causa sed sit causa illud sibi tribuit
ex sola voluntate.

Rd neg. ma. ad neutrum illi tribuit neg.
ideo quia voluntas adimpletur ut ex ea illi
tribuat ut ad Divina sua eligat ut in determina-

oportet intelligere determinationem fieri à voluntate, sicut in aliis non sola ars in effectu artificiata, nisi à voluntate artificis inclinet et propendat sic Divina Sua in illigit Ec. prudica nisi aliunde huiusmodi determinatione.

Ad 2o: Si sua Dei ab aeterno seqeret quod facta ab aeterno consequ. et contra fuit quod antiq. et prole seq.: Quoniam sua Dei ab aeterna Lud ipsa sua approbationi.

Ad neg. seq. ad sola sua Divina sine determinatione Voluntatis in producit res si factum et ex accidente voluntate, quia voluntas in sint producendi res ab aeterno si in tempore. in ex qua Deus sunt res creavit, si in reduxit; et quamvis ab aeterno habuerit voluntatem creandi mundum in sua aeternitate si in tempore.

Ad 3to: Divina sua ab aeterno si mala et peccata si à Deo sicut et bona sunt à Deo quia Divina sua ex ab aeterno.

Ad 4 sua Divina sicut respon. qualitatis in ordine ad sicut quia includit Divinam Voluntatem et quoniam Deus in nulli peccata si mala ideo in seqeret quod sua Divina sit causa peccatorum. Quinde sua Divina quia ab aeterno ab aeterno sua approbationis et beneplaciti. ad igit. quamvis cognoscat mala, peccata in sint sua beneplaciti et approbationis seqeret quod Divina sua sit causa malorum.

Ad. 1. Origenes Lib. Epist. ad Rom. ait: Non propterea aliquid erit quia Deus scit id futurum, sed idcirco quia futurum est idcirco scit, ut a Deo et scientia futurorum in et cum res ponitur et contra.

Ad. 2. Quod Origenes locutus est attendens causam, sed cum in complexu rationis causalitatis nisi ad invicta voluntate.

Ad 3. Quod Origenes locutus est de scientia visionis in re apprehensionis.

Ad. 4. Scibile et quid scientia et mensura eius ad dictum in praecedenti. Id quod est scibile et mensuratum et quod est res mensura, et scientia in et cum rebus.

Ad. 5. Quod res naturales sunt medium inter scientiam Dei et nostram, non in scientiam accipimus a rebus naturalibus quam Deus habet, quia scientiam causant. unde sunt scientia naturalia et quid scientia nostra et mensura eius ita scientia Dei et species quae res naturales et mensura ipsarum. Fiant abigua bis nos et media, inter scientiam artificis et eam fecit et scientiam illius et eius cognitionem ex ipsa id factum capit.

Ad 6. Hoc ergo nihil est ad rem in scibile et mensura. Omnia scientia pertinet et causa res fundata.

Gr. gia sua visionis ? & cum rerum
ita fere coi et omni natura Cum. et Bea. h.
Rao brevissima sed fortis est: Nd sua visio
E circa res. in aliqua differentia temporis
existentes ut existentes; g res id supponit ei
g r efficit.
Adverte hic jo aliter Idea Divina et aliter
sua Divina E cum res; nd Idea solum E
cum exemplaris sua m E cum res effectus q
et ipsa Idea respicit id qd g producendu.
Adverte 2do: Non solum sum E cu di cum
res, nem etiam veritas E ei di cum veritatis
et bonitas Divina Bonitatem creatam, Justitia
Justitiam, misericordia misericordiam E
alia de ipsis solum illigit g sint cum exemplares
C. in effectus) cum in unoquoq; gnre effectissimum
sit exemplar et mensura reliquorum?

Q.

An Deus Deitatem Cognoscat et Comprehendat?

Quia hic actus E de sua Deitate, ergo cum
merito de eig Obo, et qa Obm jam sit Dei
E ipse Deus, idco jo quis an Deus sua Divina
cognosci et comprehendi pos.
Nihil prolatu dignum hic Sct. afferunt. solum
ex 1. sth. h. q. 14. a. 3. ad 2. Obja: Qu Deus di

sibi finitus et eo, q se comprehendat, illigatur
Ad 8 inquit id fin quanda similitudine proportionis, qua sit se ad excedendo illud finitum
sicut se ad aliqd finitum in excedendo illud finitum
Non ergo sit Deus sibi finitus, q ipse illigat se
eo aliqd finitum.

Q V.

An Deus cognoscat res omnes p. alia à se?

Ad qstionem: ita Dis. Auctoritates sic plures et
gravissimae asserunt Cum. hanc: Rationes res naturales, etsi
cognitione careant appetunt suos fines et in eos
ferunt, q appetunt fines ipsos, p. à se propositos, et constitutos, l. fines ad quos ab alio dirigunt.
et in appetunt fines à se propositos, qa proprie
in finem et dirigere in finem in solum è
nisi cognoscentis, et etiam illigentis ipsa di-
rectio et ordinatio, tendit ad aliud sui agendis
et sua agens in quod res dirigere et ordinare
in finem, nisi cognoscat ea q dirigunt,
ut adeoq dirigi possint.
Rigo: Illum è effectio illigendis, si q Deus
illigit alia à se, aliqd aliud erit effectus
Dei, et nobilior ipso.

Ad 4 quaestionem sic respondetur illigentia in Sm
quod subsistit, et sui quod spiem, ea in q. st alia
a Deo illigent a Deo in gestu essentia Dei continent
res eorum. unde in seyenit 4 aliqd aliud sit essentia
Eiusmi Illg quod ipsa essentia Dei 1. sth. h. q. 14. a. 2 ad. 2
Ob. 2do: S. Aug. l. 83 c. 46 ait: q Deus nec quidquam
extra se ipsum intuet, q Deus alia 4a st extra
ipsum in cognoscit.
Ad 4 S. Aug. hic vellit q Deus in habuerit aliquas
illas et exemplar earum, ad cuius similitudinem
creaas et mundum crearet. ita 1. sth. Cit.

An Deus cognoscat futura Contingentia?

Quaestio E de futuris Contingentibus tam liberis
quam conditionatis.
Ad 1o Deus cognoscit futura Contingentia
tam causa liberam quam libere agentis. S
Ob: A Caa necessaria procedit effs necessarius.
ad scia Dei E caa scitoad, et prdr in qstione
quod scia Dei sit caa rerum, q scia Dei E necessarium
in in Contingentibus.
Ad 1 Licet caa Suprema sit necessaria, tm effs
ut ex Contingens, ad caam vero Contingente
licet generalis planta E Contingens, sed causam

contingente, licet multis ploy q̃ Ē cāt à hō ne
cessario. Et similiter scita à Deo sūt contingētia
sūt cās vlas, licet sint Dei q̃ Ē ja cāt sit
necessaria. ita S. Th. q. 14. a. 13 ad 1.

Ad 2do. Deus cognoscit futura conditionata
Ex his ac sufficiter ostendit in Corpe, Ego hanc
rem illigenda in solū de futuris conditionatis
in q̃bus conditio Ē catalis, et necessario supposita,
sic etiā in q̃bus Ē disparata vt V. g. si
Petrus Constantiā fuerit, Paulus Romā fiet
Papa.
Adverte tū q̃ Copula si in eiusmodi propo-
sitionibus vlte pro accipit: pro illativā propriè,
ut nimi ex in dalis conditionis ceysa sequat
aut inferat Ēdicatū, qdo accipi sūt Consonantia
quasi sū modū adverbij temporis, s. quas Gilfe
Sylad Connexione si concomitantia consequentis
cū antecedente. Ex priori igit acceptione
propositiones illā in q̃bus conditio Ē disparata
Vā sūt veras nec alteri sic cognoscuntur à Deo,
sic in 2da acceptione. Exemplaque Auctorum
datur sūt pro scire Dei de futuris conditiona-
lis vide plures ac pulchros apud Tan. h.
d. 2. de Deo q. 8. d. 1. n. 13 et seq.

Utrum cum scia Dei liberum
Arbitrium consistere possit?

Ad affir: ita Cat contra quosdam Haereticos.
Probat ratio inductione et enumeratione
priorum Dominorum, ad qs log. de Conditionata
p. media sua, et illa unde de libero decret
Dei, qs Deus praedata sua decreto Dei nihil
ponat extra Deum. Qs n. pt tollere aut libertatem.
2do: log. de scia Visionis n tollit illa libertate
nec de fide e Dei scire ea futura et similiter
de fide e manere in nobis libertatem arbitrij
et usum eius; q de fide e n repugnare
haec duo inter se. Adde qa si ob intellectibilitatem
Divinae Scientiae et ob summam certitudinem
et efficaciam eius negat et tollit libertas voluntatis
aut negando aliud est libertas Divinae
voluntatis, ita et Deus neq alia neq alia
potuerit quod fecerit. q e haereticum, patet seq.
qa sicut ab aeterno Deus Ordinavit et scivit
q futura erant q eius ratio ita aliud ab aeterno
scivit et Ordinavit q erat ipse factum.
Adde 2do q scia Visionis supponat rei cuius
existentiam q ei infert necessitatem.

Ce sua approbationis probabitas ratione sequ.

Pro solutione argumenti nota, quod in una
sapientia ac providentia non ita eodem
modo et eadem ratione disposuerit ac guide-
rit, sed quia disposuit enim libere et
contingenter quia non necessario ordinavit
non à fine usque ad finem fortiter et dispo-
nit ea suaviter.

Ubi sic: Deus ab aeterno infallibiliter scivi-
vit V. g. Petrum peccaturum; ergo Petrus infalli-
bilitate peccabit; ergo non erit in libera Petri
potestate peccare et non peccare si necessario pecca-
bit. patet hac ultima seq. ex quo non est in
potestate alicuius ut tollere possit antecedens, nec
tollere potest consequens; si tollere sic quaeres
videt Petrum peccatum quia tollere non
potest, nec tollere potest quo minus ipse peccet.

Omittis alias solutiones in ipsis assigna-
tis Aff. sive se fidigant Ad Con. Ante ut
prior seq. neg. posterior seq.; aliud est non infalli-
bilitate peccare aliud non necessario peccare.
illud non plenius dicit certitudinem peccati
efficiunt libere fiat, quia etiam non libera esta
et infallibilis esse potest; istud non dicit nega-
ne libertatis in peccando, maxime sed non
sola necessario accipiat pro ut opponitur libero
uti sunt ea quae operamur, accipiendo in pro-
positionibus essentiis potius unitate rationis.

Licet igitur Petrus peccet infallibiliter ex eo
& Deus praeviderit Petrum peccaturum Christum, ex eo
& Deus praeviderit Petrum peccaturum dicit Pt. non
instantia similis s. s. p. in ex eo Petrus peccat
& Deus praeviderit, sed potius ex eo Deus praevidit
Petrum peccaturum &c. in hac peccat necessario.
Ad prob. ante. vnde distinguo: q. in pt
tollere ans in pt tollere consequens si illud
antecedens habeat necessitate necessaria aut ratione
termini intrinseca habeant connexionem sic con.
si illud antecedens habeat necessitate hypothetica
aut ratione termini habeant connexionem extrinseca
ex positione s. conditione alicuius extrinseci e.
sic neg. et ita con. mini neg. consequ. Na
pt Petrus facere quo ratione peccet & consequ.
tollere consequens ad illud antecedens s. G. Petrus
Deus sit Petrum peccaturum in habeat necessitate
necessaria, poet in Deus in habere tale scam
s. Petrus in eet peccaturus nec termini illius
necessaria sint connexionem ex parte Dei in
sit intrinseca connexione ad peccatum Petri
sed sunt necessitate libera s. contingente s.
in necessaria ratione termini sunt connexione
sed extrinseca ex positione sc. peccati
futuri Petri.

Aperte in alli ita qd tollat consequens, in
dico etiam dicit e proprie tollere antecedens
l. auferen ante cedens falsum; in ut ad V. G.
qdlibet proprie tollere scriam Dei & ipse
Deus alterum, neq; proprie addere falsa
R. hic hoc fieri efficiet si tolleret suum
esse & Deus numquam amisset qd in peccatum,
R. pstig Contrarium.

Instas ad Videf.

Prædicta Dei certissima et fallibilia pt g
Deus illig in pt ali evenire i ipse fecit
sed fecit V. G. Petrum peccatum & peccabit
nec poterit in peccare.

Dd. si: Christus. ad Joan. Agnus qui nos pstig quia Gratia nos e. ad in Deum fecit
Christum in pot ali evenire i Deus fecit ipse
o fecit libere futurum in peccata Petri in
poterit in libere evenire Sin necessario.

Dd. 2do. ut fecit Dei infallibilis sit satis &
si Deum futurum sit necessario necessitate
consequenti nec opus e et necessario necessitate
ante; Necessitas in sequens in tollit liberum
arbitrium.

Instas

Si res futura manet ob libera et in sua
potentia ut pot in et futura id manet incerta
et fallibilis; quomodo fecit Dei circa illam
rem certa et infallibilis e?

R. Vt scia aliqua dicat infallibilis fatis &
fieri id q futurum est apprehendat
vt fatum Dei scia ob ipsa infinitate sua.
Et qa orentio incidit necessitatis consequentis
sola cum hac necessitas dz vnlq esse ipsum e.
et et illigentur quasi esse sequat f. ex illo quia
hij esse ex sua cia sed solum optime consequentia
deferri ex ipsa rei positione ex eo q aliqd
futurum est n poit n esse futurum et aliqd futurum
n poit n esse futurum, et Filius q futurus est n poit
n esse futurum.

Pro solvendis argumentis dij

Ad 1o Quod primum modi Propositionis: Ego
fuit, Ego erit e. Ati videmur de futuro
alicuius necessaria ex q ad futurum n sit possibile
et hi de futuri quatenus ad rei ipsa spectat qa
in Deo ide est esse et fuit et fuit et fuit qa ab
Eterno mensurat aeternitate q semp e indivisibiliter
Ens cum sit omni ante Ens in successione diuina.
et Confirm qa quoniam illa Propositio: Ego erit e.
habet f modum futuri quoad Cognitionem Dei
et modum Futuri contingentis in ordine ad Creaturam
in hanc in re Substantia dicit falsa est Propositio
ista: Ego erit e. cum revera ab Eterno
indivisibiliter in sit futuro hi semp Ens indivisibiliter
et immutabiliter.

M

Confir. ulterius: ex hoc e bona consequentia: Deus voluit q. vult. Q. si praecedens, ad necessario absolute foret etiam hoc consequens Deus vult C necessario absolute, cui tu omnes contradicunt. Et quo segnitur q. propositio ista, Deus voluit Deus sum C. in habent maior necessitate ex q. sequitur q. nolit Deum esse de Deum: Deus vult, Deus est C. Ergo sere in est simple necessario, qa Deus libere vult qdd extra se vult. Ord igitur sola necessitas consequentis et suppositione tm et in sensu compositio sicut necessitas entis.

9

Ar cum Voluntate Divina et Decreto Divino Consistere possit Libertas Arbitrij?

Ar Voluntas Divina Arbitrio Creato necessitate inferat?

Q. Liberum Arbitrium Creatum cum Voluntate Divina salvum et incolume consistere poe. Est res quam infra constabit et satis similiter probat Durg. hic Sed: 4. de Voluntate Dei q. 14 Con. 2.

Ab. 2o Decretos: Voluntati Divinae nemo ad resistere q. ois q. Deus decernit fieri necessario fiunt q. in libere.

9

Q. an id cui esse contingens respectu Dei infallibile ex eventu q. appellet simpliciter infallibilis non cet. hic simpliciter contingens.

Q. q. sicut hoc vocat simpliciter Durg. quia Cristiano ei convenit tm sin parte sui capitis ita ois esse dicitur simpliciter contingens respectu illius cui, non cui esse q. nec habere contingentia; qa cui esse habere contingentia. Ita igitur ratio differendi verum sin necessitate et contingentia sicut sumitur ex causis proximis et remotis quia cui q. dd. est in impedibiles nisi, qdd. in impedibiles. ita Cim. Cit. in fine.

Ab Ab Ab.

Ad dist: antecedens: Nemo id resistere decreto Divino quoad proximum et immediatum eius effectum et V.G. ponere aliquam talem rerum seriem talem creandi ordinem talem conservandi modum quem Deus inviolabiliter et illi resistit simpliciter physice quoad effectum remotum et V.G. mira coopatio. Hac in re quid determinata ab aeterno nisi optime congruenter iustae propriae et naturali suae libertati.

Verum videamus facilius et hac quaestio est proposita et porro gravior ac difficilior et hac:

An stare cum libertate creaturae rationalis possit cum absoluto et antecedente decreto et definitione Dei interna ac immutabili qua Deus absolute atque ante omnem liberam determinationem rationis absolute futurum voluerit ac decreverit aliquid in particulari a nobis fieri?

Ad quam quaestionem nihil aliud quendam videtur: An Deus ab aeterno potuerit definire et definire potuerit ante liberam determinationem rationis futurum aliquid non solum in particulari et in solum in conferto a nobis efficiendum?

Pet. iuxta sententiam Cunc. h. q. 19 a. 8 disp. 5 Con. 4 et Tan. disp. 2 de Deo q. 10 d. 8 et aliorum apud eundem citatorum affirmative. Quia jo ea sententia 2 ipsis factum sunt creati in quibus homines quos gravant Deus.

Prouerb. 21: Cor Regis in manu Dei et quo
cumq; voluerit vertet illud. et C. 16: Cor hom.
cogitat vias suas Deus autem dirigit gressus eius.
Probatur 2do ratione: quia Deus ab aeterno nouit
eam vim Voluntati et ora q determinare illas
quid l. mouere suauiter ad hos actus l. quod
impedire; q Deus pot ea velle et q definire
ad nulla, nullatenus hic implicandia. et si hoc pot
an id in faciat? dicimus nobis multo in
auctoritate AA. hac supposito.
Pot ad Rationes supra allatas affirm.; ratio est:
si q definitio illa impediret libertatem actus
q definiti id faceret aut immediate q se ipsam
aut mediate q alique modus medium exercitii
subsequens; atq q neutrum hoc faciat q.
Prim. q se patere videtur; min: probr: quia vim
Voluntati libertas impediri non pot nisi l. ab
eius penitus impedita l. in se ipsa realiter intrinseciè atq; antecedenter eliminde quod à se ipsa
ad unam partem determinetur; quomodo non eliminde
antecedenter et intrinsecè ile determinatio ex
eius et modus eius connaturalis agendi in se nulla
ratione mutatur l. impeditur; ac proinde manet
ei facultas qua pot se determinare etiam
libere; at in q definitio illa Divina nec q se
nec ratione exercitii subsequentis voluntati
Dei potestatem agendi adimit nec ea realiter et
intrinsecè ad unam partem determinat: in q se

immediatè qa Dei Voluntati aliqd merè extrinseca
& ea realiter nullo modo afficit nec adeo etiam
realiter et intrinsece ipsa determinat, neq; etiam
mediatè l. ea consequendi ratione executionis
medij; qa huiusmodi Decretorum executio ut hic
supponitur in sola & interna physica aliq; determinatione
q sua vi antecedenter intrinsecè ad una
parte Voluntatis determinet. Ex solum fit in
definitione Gratiae congruae q sua infallibilitate
eiusdem consensum l. effm definitum solum id ex
sua media q ea posterior sit ipso futuro
consensu sub tali conditione, fit ut eae Voluntate
physicè ad consensum determinet nec ullam voluntati
necessitatem inferat ut alibi dici atq; in Con. Trid:
definitum est. Vel partim fit exhibitione
excludit concursum Divinum quo id ipsum voluntatem
antecedenter et intrinsecè in determinari
alibi docet et inde confirmari qa sui
concursus semper ubq Deus accommodat, ut proinde neq;
libertatem neq; necessitatem rerum destruat.

De solutione plurimorum Argumentorum

Nota: Tametsi Deus Voluntati proponat media
ac motiva quibus possit in posse in voluntate elicere
actum in particulari quinq; tu Deus ipsa Voluntate
extrahit extra propria ratione ut in libere ea q
vult velit. Ex solumodo Deus motiva sua ita
attemperat q hoc in posse ab se determinare,

in quo hic libertas nullo modo tollitur.
id exemplo: sit v. gr. aliqui ~~[illegible]~~ prudens ita tangere
ac conditione et complexione alterius subiecti et
dispositione ut corporis tuo et sensationibus
aliisque motivis et rationibus sese infallibiliter
inducat illud ad id quod eundem, in quo hic in di-
illud necessitare aut tollere eius libertate?

Sed

Ad: Quia Deus movet efficaciter voluntatem
ad aliquem actum. Et necessitat illam ad indicandum
illud actum, ~~et~~ consequendum est impossibilitat
illam ad habendam aliam cogitationem et reflexionem
&c.? Ergo sicut Deus necessitat voluntatem quia non
potest suspendere aut mutare actum ad hoc ut indi-
cet illum et quia tunc non est illo uti cum sic indi-
cet ac quasi necessitetur a Deo. Unde sicut
indifferentia voluntati tollit et illum ita
dignato sic etiam tollit usum libertatis, et vole-
mus ~~tollit~~ necessitat voluntatem. Sic v. det
idem. Sed illum manere liberum. Ergo potest et
infallibiliter actum voluntatis quia non est infallibile
quod illum non indicabit aliud et alio modo.

Ad: Prae concedi quod Deus tunc necessitaret
illum. neg. tu voluntate inde quoque necessita-
ri. nam in ista Deum, nullum bonum in hac vita
propositum ab illum ita voluntate movet quin
adhuc quoad exercitium sit libera et suspendere
post Deum actum, circa tale bonum propositum.
et hinc Deus quod Deus solum Deus clare vis
posset necessitare voluntatem quoad exercitium.

Nolim 2do: q. Cau. ja determinet Voluntate
ad aliqd agendu 1. indeterminatu in ordine ad aliq, fy libere,
ex quo sequitur q. tal necessario E in sensu composito
q. ego v.g. modo libere scribo quia q. absolute scribo.

Q.

An praedestinatio cum Libertate
Arbitrij consistere possit?

Q. affir: E Cos et patet ex dictis cum n. Gdestinatio
sit actus Dei et Voluntatis sua. et dictum Libertate
arbitrij illaesa relinquunt in infert Gdestinatio
necessitate.

Adverte hic ja pro maiore certitudine h. ampliori,
in solum Deus vel et Deus cum creata subsistent
sua in providentia Divina sed etiam modi
essendi et modi causandi earum. unde Deus
non solum providit aliqua ex futura sed etiam
voluit et providit aliqua ex futura necessario
aliqua libere seu Contingenter. Et idcirco q.
attinet ad efficaciam Divinae Voluntatis quin impedire
non sit possibile. Licet q. non solum efficacia Divinae
Voluntatis sed ex sit cum contingentia eventus
et libertate Arbitrij mere etiam q. ex ipsa efficacia
Divinae Voluntatis emanat et procedit ut quae
essent contingenter aut libere eveniant. nam cum
Divina Voluntas sit maxime efficax idcirco
omnia eveniunt eo modo atque ratione qua Deus
ea vult evenire. si vult ut quae necessario
eveniant. quae libere et contingenter, &c.

Unde sequitur q Divina Voluntas in solida
libertate sua potuit ea constituit atq; confirmat.
Ex quo sequitur 2do q. pt. colligi dri: quod Deus à
Deo Creato Genito C. infallibiliter eveniet
in C. intelligendum hoc quatenus; ratione sc. quod Deus
Deo Creato praeviso C. infallibiliter eodem
modo atq; ratione eveniet, et eade conditione
fiet praeviso Deus atq; Creatus. q. i Genito Deus
eveniat contingenter et libere eveniet
Deus et quod infallibiliter. Cum 1. p. sph. q. 23 a. 6.
& 1.

Adverte 2do: Varios modos loq. Q. Caeles
propositiones Concursi pos. inter Decretum Dei
p. Concursu illis et coopdone nra Voluntatis
in q illis ponemus quis Deus operari aut velle
operari nobiscum in habita ratione coopdonis nra
C. è contra. p. aut denotemus diversos modos C. aut
diversos solos dependentiae aut Connexionis unius
cum alia in operando à coopdone alterius. v. g.
die licet: qe Deus vult me consentire et mecum
ad Consensum cooperari C. Consensu C. quo modo
loquendi solum indicat nostra operatione pendere
et auxilio et Concursu Divinae Voluntatis in
qe quis illa effectu in nobis Consensu p. q. si illa
huiusmodi sua Gratia operari nullo modo ponit. similiter
die ponit: qe ego audo et Consentio ideo Deus
vult me consentire et velle C. quo modo loquendi
solum indicat Dei Voluntate et Concursu egere
nra Coopdone huiusmodi Gratia vla et proxima
modificante et determinante suae efficacitate.
Et hoc forte Deus in Consensu nra, Gratia ji et
vla ita connectunt ut vla efficacia pendat

et dependeat à ja idem dictum esse in ed omnem
rationem illis e. q alij dixerint jam causam pij
operari q ita in eodem oge. q sane geng prioritatis
et prioritatis dignitatis et excellentiae rectius debet.
Rayn. t. 8. s. th. q. 23. a. 5. c. 8. n. 52.

Q.

An Deus cognoscat mala Contria, et
maxime mala adpr Contria Rationis?

Non enim vocari solent ro ea q actu in se, tamen
nec aliqn fuerint aut futura sint. 2do ea q
licet esse habeat aliqd positivum aut reale tn nec
hnt nec habuerunt, neq; habebunt unq actuale
esse. 3io dnr in entia oes propositiones et
complexa falsa. De in entibus 1o, et 3io modo
acceptis satis patet ex Curso. de in entibus 2do
modo acceptis sc. de possibilibus facile patet rnsio.
nd ea Deus cognoscat, na cum Deus in potest ignorare
ea ad q potentia se extendit, hae a. sint talia
constet Deum in posse ea ignorare, et ita patet
Dcs ja.

Ad 2do. Deus cognoscit id mala culpa q poena
patet ex Cursu sufficiu.

Ad 3. Deus id quo nihil melius excogitari pt.
q Deus cognoscit mala. probo: sup. melius D. q id
cognoscit mala eo q cognoscit mala. q si Deus ea
cognoscit in erit id quo melius nil excogitari pt.
antecedens probo. na q cognoscit malum aliquo modo
fit ipsum malum, sicut q cognoscit lapidem fit aliquo

Sed in Deo intelligibile lapis inuenta illud: Illud quodammodo ratio, ad melior est in quo nullo modo est malum neque priuatio neque intentionalis sed sua similitudine aut alio modo.

Ad Con: Arti. neg. Conseq. ad cuius probationem ideam neq. intellectu absolute loq. eisq. probat, ob diffinitudinem quia quod illigit lapide, aut illigit et propriam speciem illig, et ideo est quodammodo lapis et assimilatur ei, ad Deum nulla est passiua in cognoscit, nisi et Idea sua, et exemplar boni, ut infra dicetur, et ita in illa cognitione de illigit aliqua assimilatio nisi ad bonum et verum, in ac similitudine ad malum ita colligo ex Cum. h. q. 14. a. 10 diffi. 1.

Ad: 2do: Quia est a Deo cognoscitur l. et sua species l. et sua contraria; et mala cognoscuntur a Deo et sua essentia, q neq. est similitudo mali, neq. et contraria, et Deus in cognoscit mala.

Ad Con. pra. neg. min. ad quam in Deo nec est similitudo mali, neq. Deus ona bonitas sed contraria, nihilominus tu malum opponit bono Diuino, in qde Dei bono quo priuat et Dei bono a quo recedit et discredit, sede quod tamen malum in oppenatur offia Diuina in corruptibilis in est et malum opponit tu essibus Dei, bonis, quod et essentia sua cognoscit et eos cognoscens mala opposita cognoscit.

Cum. Cit.

Obj. 3io: Quod cognoscit in q̃ aliquid, si q̃ aliud
impossibile cognoscit, sic q̃ malum cognoscit q̃ bonum
impossibile cognoscere à deo, q̃ est impossibile, q̃ nulla
nulla cognitio dei est impossibilis.

Sol. Quod cognoscit q̃ aliud est si id cognoscibile
q̃ se cognosci impossibile in eo illud cognoscit impossibile
q̃ cognoscit q̃ aliud sic q̃ se cognosci in pro.
s. th. h. q. 14. a. 10. ad 3.

Obj. 4to: Qui scit bene causa scit bene causata ab eo,
et deus per se causa mali est causata ab eo, q̃ deus
male cognoscit.

Sol. Ubi sunt dei in se causa mala et hi causa
boni, q̃ quod cognoscit malum s. th. cite.

Sol. 3io: Deus cognoscit ista entia rationis, sed illa
non mere fictitia sunt, ii q̃ fundum habent in re, ut
rationes generis et speciei. ita plures cite. apud Tom.
h. disp. 2. de deo q. 8. dub. 2. g. respondeo est s. th.
q. h. q. 14. a. 9. ait: Deus cognoscere dicitur q̃ sit in
potestate dei bene causare, sive potestate activa sive potestate
passiva sive in potestate operandi, sive quocumq̃ modo
se habendi; probatur ratione: Deus ea cognitione
qua cognoscit ista entia rationis distincte
noscit, 10 etiam noscit eigdem cognitionis obj.
q̃ quia impossibile est cognoscere cognitione creata
et cognito eius obj. a quo intrinsece dependet.
Tum qa utrumq̃ illud genus entis rationis est alij

illegitime, & cognoscit ab infinito Illu, qa sicut de ratione infinitae potiae est facere de possibile
ita de ratione infinitae Illg est cognoscere de cognoscibile. Ubi tu & vobis q. tamen Deus ens
rationis cognoscat in tu illud efficit. ratio est in
solu qa ens rationis non a nobis qdem efficitur
quacumq; cognitione quasi speculativa, sed qa
ens rationis non efficitur, nec sequitur nisi ex cog-
nitione quadam insperata v. g. ratio genuis et
spei s. vitis q cognitione quanda abstractiva
insperata, qua ratio qdam a conditionibus in-
dividuantibus abstrahatur, et sic se nude consi-
deretur, ita ratio subsistentiae, indicatae ex compositione
et Unitione Illg, includente & supponente
pluralitatem conceptuum, quorum unus ab alio
quodam modo componitur & ab eo seiungatur.
Entia quoq; rationis vere fictitia et eorum
unus q Illg etiam a entia quasi entia fingit
ac format, coniungendo ex rebus nobis cognitis
conceptus, q in una condemq; re conveniri
non sint. Quod ita a Deo nulla alienum sit
neq; in unum Deum abstrahit alio q cognitione
abstractiva contineat, q uno et eodem simplici-
cissimo intuitu necessario videt ea, neq; ipse
confingit eiusmodi entia fictitia, & proinde
ea vel cetera exacta Illg non nec sunt ab
ipso Deo, nec ita talia sit respectu Illg Dei

h dicta ad mi ita fere dam cit. n. g.
et legge.

Ob: Totum ex entis rationis e objici illius c.
cognosci, sed q illud cognoscit, illud efficit, sed
ergo q illud cognoscit illud efficit.

R: Esse entis rationis in quo cumq; objici ad
cognosci consistere, aliq de q Illum objicit Ens
est rationis; si consistit in eo objici q e fieri
ipsig, fieri a ipsig sit ab Illu dividente componente,
abstrahente e qualis Illg Ens rationis e. ita nichil.

An Deus cognoscat
Infinita?

R: Deus ea sua simplicis Intelligentia, qua
libera illigit infinita de quo Infinite agit Lugo.
Illum hic nota Dota multitudinem rerum possibilem
q ratio e cognita a Deo in definita et infinita
patet: qa sequeret Deum aliqa habere notia finita
et limitata: si in numero rerum e finito, sed binario
addito manebit finito, qa finitum addito finito
in fit infinitum; si hunc binarium in fit Deus
addere, si prior numerus continuat deus ex possibilis,
et ratio Dei in fit attingere numerum finitum, qui
binario luget priore finitum, sed in e infinita
Sec: D. Tho q. 13.

Ad: Quidquid sua comprehendit finenti comprehensione finitum, et infinitum in quid figuri, et in quid sua Dei comprehendi. Confirm. Ratio infiniti est quod est incomprehensibile et in quo transit finitum et infinitum Illa.

Ad. Quod ad prima dictum sit patet ex supra dictis de comprehensione Dei, ad minor dici quod infinitum non potest finiri accipiendo parte post parte, quia quantacumque quilibet partem accipiatur, semper remanet aliqua extra accipiente. Deus enim in sua cognoscit infinitum et infinita, quasi eximendo partes post partes, cum cognoscat eum sit in uno successive, unde nihil prohibet ipsum cognoscere infinita. Ad Confirm. dico: Infinitum transire de non esse ad esse Illa, non tamen cognosci et comprehendi, ratio disparitatis est, quia transitio importat quandam successionem in partibus, quam in infinito est factum, et non ad rationem comprehensionis sufficit aliquatenus, quia id comprehendi dicitur cui nihil est extra comprehendente. Unde non est contra rationem infiniti quod non comprehendatur ab infinito, dicit quod in Deo infinitum est dicitur finitum sua Dei mens comprehensum, non tamen mens quod transitile. de ver. q. 14 art. 12.

Quomodo Deus praedicta cognoscat?

Fusius autem hac de re tractat San. Thom. 1. 1. hoc dignum videtur quod legat, quae tamen ad dictum sufficiunt hic praetermittere. Solum hic ex Doct. adverte Deum cognoscere malum et illud bonum quod huiusmodi sua opposita primat, non vero sufficit bonum quod ipsum malum, huiusmodi Deo aut fine primat, probat hoc exemplo colorum, quod non nisi cognosci possit caecitas quae primat colorem huiusmodi Deo. nequit igitur ad cognoscendam caecitatem cognitio solum visiva, quae huiusmodi sua opposita primat caecitas. Cognoscit in Deo non est omnes bonitates finitae, sed in eo non est v. g. Bonitas temperantiae, fortitudinis eminenter, quae non sufficit, non ne existimo quod cognitione solis quae sunt virtuale, s. eminenter et calidus sive cognosci frigus, quod Calidum sunt quodam (Philos.) et primum calorum ita sere Doct. c. 10 q. 14. Ob: Ergo Deus non cognoscit malum nisi quae bonitatem quae huiusmodi sua opposita primat. dependebit in aliqua cognitione ab aliqua creata, quae non est alia cognoscere malum nisi cognoscendo bonitatem creatam. R. neg. illatum; quia omnis dependentia dicit influentiam quandam ens a quo aliud dicitur dependere (Calidum propriè loq.) et bonitas creata cognita non

influit in cognitionem Dei, qua ipse cognoscit malum; patet quia influxus iste aliquid Dei non est, quia nullus Dei illigibilis ad Deum non refertur eiusmodi res illigibiles sunt. Ad Confirm: dic 30: quod hoc quod Deus dicitur dependere ab aliqua creata bonitate non sufficit quod Deus dicatur non posse cognoscere malum nisi cognoscendo bonitatem creatam, ut ostensum.
2do: dic: Ex hoc quod Deus non potest cognoscere malum nisi cognoscendo bonitatem creatam, non recte inferitur, quod Deus dependat ab aliqua creata, si potius sic: quod dependet in cognitione mali a cognitione boni creati, quia cognitio in Deo non est creata, sed Deus ipse. ita mihi.
Ad 2do: retorquendo Argum: Deus cognoscit malum inquit adversarius quia bonitatem Dei increatam. Ergo Deus in cognitione mali dependet a bonitate increata. ita mihi.

An, Quid et quam plures in Deo sint Ideae.

An et quod sint Ideae Divinae satis constat ex Curso quia etiam concludit cum Doct. plures imo tot esse Ideas, quot sunt res creatae individuae, quae vero et si essent Divinae accipiuntur et esse possunt exemplar et propria ratio rei individuae figuratae mutabilis quia malum v.g. plantae, leonis, hominis.

altior si accipiat simpliciter ut est ratio ipsa imitabilis
abstrahendo interim num huius vel huius creatio
sit unica tantum dici solet Idea.

Qd cum tamen non sint in Deo sint plures Ideae
sed unae plures sunt et dominia.

Qd Deus sua ut sua in se et se omnia respicit Idea
et eadem subsunt, et proinde in Deo unica dr
sed Idea ut est ad Deum omnia. Adde
sua Divina solum distinguitur 4 ordine immediatus
ad Divinam essentiam q. est una, et ita sua est una
tam; at Idea dicit immediatum ordinem ad res creandas
q. cum habeant plures rationes finales, ideo necesse
est ponere plures Ideas; non profecto respectus Ideales
respiciendo sunt diversi in Deo, qe terminent ad creata
prout diversa sunt, et prout diversimode
imitant essentiam Divinam, et respectus fundantur in
essentia Divina, quatenus à creatura est diversimode
imitabilis; sua ut Divina dicit respectum ad subsistentiam
formalissimam et immediatam, et hoc est unicum sui
essentia Divina. Relatio dicit dominium in
Deo ad Angelos, adhuc ad alia unica tantum est
sed unica potestas ipsius coercitiva, terminatur
ad creata qae conveniunt in una ratione secundum
et subjectionis, et in qua sunt diversa inter se, eode
namq. iure creationis, et eode titulo finalis log.
hoc et longe subsistunt, qae sunt creata ipsius Dei.

Cod. pacto relatio creationis est unica in Deo
qua fundatur in unica potentia creativa et terminatur
ad creaturas in quas est directa, si quas convenient
in ratione entis creabilis, et ratio et obm. frate
potentia creativa. ita fere Cum. h. Commentat. in p. 1.
s. th. q. 13 a. 2 dist. uni.

Sed jo: Ille relatio ad creaturas in constituit Idea
in ratione Idea; et negat multiplicant Idea ex
eo quod talis ordo s. relatio multiplicat. praeced. pot.
Idea est aliquid reale, et ita constituit per rationem rationis.

Dist.: Ille respectus rationis si fratr accipiatur et
pronunt relatio et non tribuit Idea ut est Idea Con.
fundamentaliter neg. Et in hoc relatio fundamentali
nil aliud, nisi ipsa essentia Divina diversimode
imitabilis. Cum. Cit.

Sed: 2do: si in Deo est plures Idea sequitur quod unaquaq.
Idea in Deo est attributum Divinum, et quod plures
Idea est plures attributa Dei, ita quod aliud attri-
butum est idea hominis et aliud Idea leonis, sicut
attributorum multiplicatio non admittenda
in Deo. Et.

Dist. neg. seq.; et quamvis probabile sit quod haec pro-
positio: Idea in quantum Idea est attributum
Divinum c. sit concedenda, caeterum ista est negan-
plures Idea est plura attributa c. quoniam quod Idea
sit attributum Divinum id quod est in ea respectu

ratione sit ex affectione absoluta quae importat
diversitas hi Idearum in definiunt ex absoluto
importat Idea, sit ex diversis habitudinibus ad
creata. Quare ista consequentia: Idea est attributum
Divinum ergo sit plures Idea ergo sit plura attributa
nihil colligit; ad eundem defectum peccat, quem
similis ista consequentia: Persona in quam affirma
est Divina essentia; ergo sit plures affirmationes ergo sit plures
essentiae. Non variat n. appellatio, quia plurialitas in
minore propositione sert supra relatum, et
in conclusione supra absolutum.

Instans:

Divina essentia in hoc consistit quod sit Idea hominis
in eo scilicet quod sit adaequata similitudo hominis. et
quod sit Idea Angeli in eo quod sit adaequata similitudo
Angeli. Sed Divina essentia est adaequata
similitudine hominis. et affectio Divina, ergo Idea
quae plures sit important plures affectiones
Divinas, et ex consequenti sit plura attributa.

Ad id: Quod Divinum attributum est affectio quae
convenit Deo pro sua entitate, et quod essentia Divina
sit adaequata similitudo hominis Angeli. non convenit
Deo prout in sua entitate sed quae consistit
ordine ad hominem, Angelum.

Ad rationem: Est quidem magna affectione in Deo
quod essentia Divina sit aptata similitudo hominis Angeli.
et non quod sit adaequata et appropriata per

partiales respg rationis ad rationem hos, stregelic.
id qd in dicit effectum in Deo; si partiales
respg rationis ad creatas, pluralitas in Idearum
pertat et hoc q. Omnia extra sit adequata
et appropriata similitudo hos, stregelic. Et hinc
g. absolute etiam negari potest Idea et attribu-
tum; eo g. attributum habeat se ad rationem s.
essentiam Divinam. Idea n. de suo proprio concepto
sunt id aliqd aliud quam essentia, in quo etiam
complectitur ratio Idea, et rationes cuiusdam distr.
plures Idee. ita sere Cum Cit.

An in Deo sit Veritas ac Vita?

Nihil peculiare hic afferunt A.A. nisi
talia q. potig philosophicas quam theologicas
disputationes concernunt; itaqt ea q. Cursus ipse
tractat, sufficiant.

De Voluntate Dei.

Q.

An et Quadruplex sit Voluntas Dei?

Pro Ille Dicunt Voluntate satis declarat Curtz.

Pro 1do: Voluntate Divina est aplem, alia est v. Voluntas beneplaciti, alia Voluntas signi; ita notissim S. th. q. 19. a. ii et E Cly.

Circa Voluntate signi adverte illa recte et commoderiter assignari quinduplice, ratione reddit E. th. Cit. Quia signa voluntatis dna ex qbz conveniunt nos demonstrare nos aliqd velle: sed a. aliqs declarare se velle aliqd l. q se ipsum l. q alium; q se ipsum q de in quantum facit aliqd l. directe l. indirecte et q. actis; directe q de cum q se aliqd opatur et quatenus ad hoc dr signum opatis; indirecte o. in quantum ?? impedit opationem, vel removens prohibens dr movens q actis, ut dr in 8. Phys: lectu 32. tom. 2. et quatenus ad hoc dr signum permissio. Per aliud a. declarat se aliqd velle, in quantum ordinat aliud ad aliqd secundum l. necessaria inductione; q sed principaliter

& quis vult ed prohibendo contraria, s. aliqua
phisonia inductione, q pertinet ad consilia.
Quia igit his modis declarat aliqua velle aliqd
propter hoc ista quinq; numerant in 4 th.
et quo velle iq Nota: q permissio ed q̃d
referant ad Deum, permissio qdd ad malum
oppo u. ad bonum. Ad primum a. prohibitio
respu mali, respu u. boni necessarij praecepta.
respu a. sup abundantis boni consilia. s. etiam
dicendum q consilia E in solum de melioribus bonis
obsequendis, si etiam de minoribus malis evitandis
ita Arb.

Nota 2do: Haec signa vocari voluntates
Divinae metaphorice, quemadm qlibet signum
ad veniens noie sui signati, ut imago Herculis,
sae signum Herculis, ad ac solet appellari
Hercules.

Haec signa in ed signa Voluntatis
Divinae.

Sed 3io: Signum debet dire relationem convenientem
cum eo q signat, aliqn Ed falsum signum, si in
ob illud q Deus fecit fieri vult, ut praecepit
V.G. Abraham ut filium occideret, id tu in
volebat fieri ipsi praecepto E signum Voluntatis
Divinae.

Ad 3o: q. quibet signum istorum quamvis sit conformes
Divine Voluntati tm secundum quod ipsa Deus facere, t. tm
secundum quod homo ex illis accipiunt, conformant tm Divine
secundum quod Deus intendit, et q. in illis accipit a Deo
significatur. Alias ita ergo secundum Deus Abraham ut
filium suum immolaret vt intendebat Deus se velle
hoc fieri de facto, sic intendebat Deus se velle
ut Abraham peccatum offendere Voluntate ut hoc
faceret, quod et habuit et expressit ita Cum.
in 1. p. s. th. q. 19. a. 12. dist. 10. et Richardus
in 1. d. 47. q. 3. principali a. 2.

Ad 2do: q. Voluntas signi vt propterea dicitur Voluntas
signi qa. significat Deum illud velle, sic qa. ea q.
in nobis solent esse signa volendi dicitur in Deo
Voluntates, quemadmodum punitio vt E signum q.
in Deo sit ira; sic qa. punitio solet esse in
nobis signum irae idcirco in Deo dicitur Cum: Ait
Ad 2do: permissio E effectus mali et effectus peccati
ad Deo pertinet vt multi, nec simpliciter omnia
quae, q. permissio vt E signum Divinae Voluntatis.
Ad 3o Quamvis Deus in velit malum aut peccatum, multum
tm impedire, et hinc q. permissio vt E Divina
Voluntatis signum, quia multum malum et peccatum
fieri, sic voluntatis quae in multum impedire,
sic potius permittere. Cum. Ait.

Et ad hunc fere modum loquit Tom. disp. 2. de Deo q. 10 d. 3. n. 2. ubi sic ait: Permittit Deus signum Divinae Voluntatis esse non ipsum, sed solum esse in impeditione peccati. Similiter et Prohibitio dicit voluntas signum respectu rei prohibitae usque se se tota cum additio, ne fiat.

Notum 3io ex S. Th. citat. enumeratas Voluntates signi et illas de quibus dicit praecepti et Voluntas sua sicut in Coelo et in Terra peccatorum remissione.

Circa Voluntatem Beneplacitii adverte. Quamvis Voluntas antecedens saepe non impleatur hic et nunc etiam impletur, efficiens ut Causa non in fine Solentis Philosophis etiam annotat; ita etiam et quae consequens videtur non interdum et implicat, ut v.g. Voluntas simplex, qua Deus vult nos peccatores pro meritis punire iuxta illud Exod. 32 v. 10: Dimitte me ut irascatur furor meus contra eos et deleam eos. q. d. his prorsus intercessione fuit quasi impeditus, certe in opus non redactus. Ita Tom. citat. n. 12. Et hoc sentit videtur quasi contrarium cui Sententia, qua unus dicit Deum antecedentem consequentem et efficacem.

Quarum ergo in Deo sit Voluntas?

Ad in Deo de ipso S. Sua bonitate, patet satis ex Curso.

Sed 2do Deus etiam alia à se p. creatur unit.
bona in entitate ac consequenter bonitate.

Ob. 3o: Velle Divinum est Deus, si Deus non est alia
à se; ergo non unit alia à se.

Sol. Licet Divinum velle sit Divinum esse, non
differunt nisi secundum modum intelligendi et loquendi.
In hoc non ergo divinum esse non importat relationem
ad aliquid simul in hoc quod divinum velle, et idem
licet non sit aliquid aliud à se, unit tamen aliquid aliud
à se. ita S. Th. q. 19 a. 2 ad 1.

Ob. 2do: Voluntas movet volendo, sicut appetibile appetitum
si igitur Deus unit aliquid aliud à se, movebitur
eius voluntas ab aliquo alio quod est impossibile.

Sol. Quod in hoc quod volunt ipsum finem detur ratio
movendi et finis, et hoc est quod movet voluntatem
unde non Deus alia à se non unit nisi ipsum finem
et est sua bonitas, non sequitur quod aliquid aliud movet
voluntatem eius nisi bonitas eius. S. Th. Ut. ad 2.

Ob. 3io: Voluntas non fertur nisi in id quod supponitur esse
bonum, ad voluntatem Dei quod est ab aeterno non supponitur
esse bonum creatum, si potest esse ratio omnis boni creati.
quod non fertur in nullum creatum, sed in alia à se.

Sol. distinguo ma: Voluntas non fertur nisi in id
quod supponitur esse bonum in apprehensione sive iudicio
falso boni non fertur in id nisi quod supponitur esse bonum
actu existens in re non nota neg. et eodem distinguitur
min. et neg. seq. Nam aliquid non prius nolle bonum
quam actu in re actu existentis. Sect. Cit. q. 2 n. 2.

Quomodo Deus potest velle malum poenae in universo
culpae? peccati hoc satis dare habet ex Gem:
q. ii. p. l. fh. q. 19. c. 2. sic loquitur: et tamen Deus
vegnear velle malum sub ratione mali sicut, hu
ptd q. accidit, qn tale E malum q. habeat plurimum
bonum in quibus q. magis venera et q. stendit
ex bono quo q. se hoem privat. Declarat
ex malo poenae, q. qdm Deus saepe multo ordinem
dit q. accidit, qn si habuerit amorem bonum
magis, quod ad propria incolumitas, sive seu
aliud bonum temporale, et refert exempli
cata ad servandum recto ordine iustitiae Divi
nae, q. ordo E excellentior quovis bono tem
porali. l. refert etiam ad aeternam hominis salutem,
ut ille aerumnis et tribulationibus castigatus ad
meliorem mentem et ad poenitentiam conversatur.
denique beatitudo aeterna omnibus mundi deliciis
opibus voluptatibus longe antecellit.
De malo a. culpa e contrario asserimus, Deum
nullo proprio modo id velle, ne quidem q. accidit
ut patet ex Scripturis ps. 5. Non Deus volens
iniquitatem tu es et ps. 44: Dilexisti iustitiam
et odisti iniquitatem. Confirmatur ratione allata:
Nonne Deus vult malum q. accidit, nisi ratione et
respectu maioris boni adiuncti, hoc E nisi amorem
fuerit magis bonum ex quo malum q. se privat, ac
salte fuerit ei aequale. alias bonum adiunctum
peccato non ptd E magis nec aequale ei q. q. pri

dolitis, ad bona quæ prius primad Gratia Dei
simpliciter in peccato mortali, sicut Timor Gratia et
Charitatis in veniali. Præterea in utroque
peccato defectus rectitudinis qua sua vera ratione
et voluntate Dei inest debitus, atque prius non habet
habere ullum bonum adimitur maius dati Gratia et
Timore Charitatis, in etiam excellentiis debito ordine
rectitudinis, scilicet recta rationis, imo nec aliquid ipsi æquale,
cætera vero omnia nullo modo debent ipsi comparari. Quia
ipse solus est ut voluntas sua ordinata, quatenus
divina, nolit unique prius etiam quam aliis. ita Ille.
Si peccatum aliquis ob eam occasionem maioris humilitatis
quia sibi meminit se graviter peccasse, sæpe
etiam prodest quam aliis ad maiorem prudentiam
in hoc sibi diligentius caveat, diuque et etiam
poenitentia in qua magis elucet misericordia
Dei, quam in splendua innocentia, et Ecclesia vocat
felice culpam primi parentis, quia tale habuerit
Redemptorem.

Ista ergo bona quæ hic enumerantur, in et
vere amera peccata, sed potius quam illud arceri et
impediri, si propria peccatis nam spectemus, quæ
cum sint alia bonis e diametro repugnant, nec sibi
ad ipsa stare possint in sensu composito. Quare etiam
maior æquatur humilitas post prius, in his ex peccatis,
neque ex aliqua in et proprietate peccati, sed
extrinseca via et misericordia Dei qui Deus
novit etiam ex malis bona colligere, et amissa

gratiam restituere. Unde apparet quia bona hæc
soli Deo in a. peccatis ne quidem quæ accus. et tri-
buenda. Adde quæ etiamsi ex hypothesi fin-
geremus posse habere tales effectus accidentarios, tu
nihilominus ei adhuc negas velle aut intendere ipsa
figuta bona et semper præsenda, nec licet velle
mala ut eveniant bona, ac proinde ut recta
volunday quod quæ accus intendere malum et sufficit
malum de quo agit habere adiunctum magis bonum
aut æquale, si quæ negat ut nihil eio mali
dia effectui includat, nec prævidatur moralis.
Hæc Sententia Cajetani.

Ad Vnum nulla alia à se sit effectus in Deo.

Ad 2o Esse communicatum sui est realis effectus
Dei, ergo est. quia hoc est de intrinseco effectus ne
et ratione boni, si Deus est summum bonum.

Ad 3um Concare se realiter et in libere est nova
ma effectus Dei, et ab æterno ei inexistens. et
hoc dicitur de concaudere ad intra. sicut Deus
genuit Filium, et produxit Spiritum S. concaudo sed
essiam.

Ad 3o: nulla alia à se et se concaudere actu creat
turis ad extra est nova effectus Divinus
essio accrescat, aut quod Deo ex tempore adveniat
Supponit in magna effectio nec in Deo.

Pro quo Nota: quæ nulla alia à se duoby mo
dis posse considerari; uno modo quatenus ad id, quod

dicit intrinseca, et a illud ipse ens Divinae
Voluntatis, et sic nella alia à se dicit affectione
ad ens Divinae Voluntatis et ide q Divina
est. Altero modo nella alia à se sed considerari
potest ad id q cognoscit, connotat u. habitudine
et respectu ad alia notitia, et sic nella alia
à se in dicit affectione sigt imperfectionem
sicut relatio et habitudo ista fuit cog. abstrahit
à affectione Dei. Itaq sicut alibi dixi ens
affectionem, ille q dicit relationem et habitudinem
ad res creatas et extra sicut creare, salvare
iustificare &c. dicit nomen sed antiqua affectione,
et substantiae q est ipse Deus. Eademque dicit ordine
et habitudine ad res creatas q est relatio rationis,
potest ad hoc, nempe quia ad nomen hanc
relationem ad creatas, potest Deus in se creator
salvator &c. sic in quibus ad affectione et substantia
quae dicit hae attributa. sic q Deus voluit
se coniungere ad extra, in qua potest in se aliquid
substantiale, aut intrinsecum in Deo, q sit affectio
statis ipsius, sed relationem rationis ad creatas notitias.
Tandem Deus voluisse se coniungere creaturis et de
facto se coniunxisse, potest de nomen affectionem
reale in creaturis, in Deo a. dicit de nomen relationem
rationis. hic Cum. ipsi. sth. q. 19. a. 1.

Q.

Quæ ord. nolit Voluntas Divina libere aut necessario?

Q. 50. Deus se s. bonitate sua unit necessario sed quoad specificationem, non quoad exercitium actus; cum et potest ex Causis. q. 2. Deus etiam quoad exercitium actus necessitatur, confirmari pt etiam hinc, qa supposita fide, Deus amando se producit spir. S. et verus Deus, ac proinde ens simpl. necessarium, q necessario producit, sp et amore necessario. 2do: Ju Deus v. pt Ei mutaõ, q aut necessario se diligit, aut necessario v diligit, v potiori q prig.

Ob: 50. Deus sv ulla sui mutaõne nunc diligit creaturas sui actuale existentia, quas ab æterno poterat et diligere, q sv ulla mutaõne pt se diligere et v diligere.

Q. 1. Qui quis in cipit aliqd velle q ante à nolebat, aut desinit velle q ante volebat, semper necessaria E aliqua mutaõ aut in volente aut in re volita. Sed q Deus in dilectione sui sit sit volens et res volita, deberet fieri in ipso aliqua mutaõ, si v necessario se ante diligeret, cum diligit creaturas, satis E si in illis sit mutaõ.

Ob: 2di. Deus ipsos amando se unitet Ei sed imperfectio, tu qa similis E modo operandi essentialiter et integrity E. Sed etiam qa libertas E maior perfectio, quæ necessitas.

Sed triplex est necessitas in agendo, una violenta
et ab extrinseco; altera naturalis ab intrinseco et de
se inanimata, sicut actualis ignitatis et similes violentia.
hac magna est defectio et non est in Deo
respectu sui, imo hac necessitas est perfectio, quia
est libertas opposita; sed libertas includeret
posse carendi actu amoris circa summum bonum,
et est magna imperfectio. Tertia hac necessitas
non est causalis sed finalis, qua Deus sicut necessario
existit non ex alia extrinseca, sed finaliter et ex se;
sic etiam de amore dicendum est, cum iste amor essentialis
sit Deus, iuxta illud Deus Charitas est. Petri c. iv q. 3.

Ad 2do: Deus non possibiliter amat necessario
et ita Deus; et hoc etiam illigit quoad exercitium actus
potentiae sui est amare, ut non potest non amare, non
tamen quia amare et non amare sunt contradictoria, sed
contradictoria non possunt et successive nisi
facta aliqua mutatione, in Deo autem non potest fieri
mutatio, nec in creaturis possibiliter, quia possibiles
sunt. Petri cit.

Obiicio: Voluntas Dei est libera ergo potest amare et
non amare.

Ad Quod sit libera respectu eorum in quibus fieri
potest aliqua mutatio. Cit.

Obiicio 2do: Effectus Voluntatis sequitur iudicium Intellectus, ergo Voluntas
Dei circa amat necessario, nihil quia Intellectus Dei iudicat id
bonum necessarium. Sed Intellectus Dei iudicat illud bonum
esse necessarium; ergo.

Ad neg. min: Nad est Ille Deus in indicando bonum creatum ed necessario ipsi Deo, indicando Ille ei necessario sui se, qua a re possibilem, necessario sunt possibile entitate, de et necessario sunt possibile bonitate etc.

Ad: 3io: Abs ut ea amat creare, neg. quod exercitium necessitat, q. et Deus, nisi voluntate imperfectione et dic nobis voluntate humana.

Ad. neg. paritate, nam libertas quoad exercitium oritur ex triplici capite, 1o ex parte agis, 2do ex parte obi. Ex parte agis qua voluntas s. voles in exercitio sui actus ad immunis ratione nec coactus, v.g. malitia, modestia, desperatione etc. Ex parte obi qua in eo ad ea aliqua mutatio. At libertas Dei quoad exercitium, in ad omni ex parte agis et solum ex parte obi, in in elicit actum sicut homo, et ad quod immediate fiat in obum; et g ex parte obi nulla ad fieri mutatio nullo ex capite ad fieri s. ea libertas in Deo quoad exercitium etc.

Ad: 4to: Quia nam q. res sit futura illegit Deus libere voles illa, quae sui ant ipsis creata mutatione ad in nelle; g circa res possibiles nulla in Deo nec in rebus mutatione illa da prius in Deo concipe nelle, et in nelle.

Dd Nunq illigit Deus velle futuras creaturas, nisi
illas in concipiat futuras saltem naturaliter.
Vasq. q. 19 a. 3. disp. 29 c. 2.

Die 3io: Deus amat creaturas futuras et actu existentes
determinate efficace libere; & Cons. Adverte hic
hic q amare creaturas sit nihil aliud q illas pro-
ducere p. Bicare illis Esse.

Obj 3o: Quis vult finem necessario, vult etiam media
necessario, & Deus in se ipso, vel hinc fine necessario
necessario etiam vult creaturas hinc media.

Dd Cons. antecedens si finis talis sit q aliqui medijs
haberi et Deus in posit. Deus a se et sic creaturis.

Dd Dissas:

Deus necessario Dd ultimus finis, et seipsum necessario
ut ultimum finem amat, q etiam necessario amat
media p. creatas, que finis et media dicuntur relative
ad se invicem, & si unum e necessario et necessario
ultimum, erit et alterum.

Dd distingo ant: Deus E necessario ultimus finis
in actu 1o p. sit hanc virtute necessario, ut alia
ab ipso appeti possint p. Cons. Est necessario finis
ultimus in actu exercito, quoad exercet suam
caritatem, dum alia actu ad ipsum referunt, sic neg:
Et quo patet q Deus solum necessario velit
creaturas possibiles, non tamen futuras p. id existentes.
Ad probationem ant: q inter creaturas futuras
et finem ultimum non sit mutua relatio, et ex consequenti

in actu collligit q. si finis est necessario, sint etiam media necessaria, et probo q. si finis est necessario et sint media necessaria, in qa finis ultimus in actu exercito in Deo necessario, optime sequitur neces media Dei necessaria. Cum h.

Nb. 13

Ab. 2do: si in necessario multa alia à Deo sequuntur q. modo aliqd Deus q. potest in Deo Deus, pole sequ qa voluntas creandi haberet, et voluntas producendi universum, Deus qb aliquo, si illa voluntas poterit in Deo, q. potest in Deo Deus.

Respondeo neg. seq. et ad probationem neg. conseq. sicut in nalled hac consequentia: Deus potest in ei Creator, et Creator e Deus, q. aliqd e Deus q. potest in Deo Deus. mutatis in qd in aliqd.

Ad 2do distingo mini. potest in Deo voluntas creandi, quoad actum et substantiam sed neg. quoad relationem ad creata producta et existentes Con: et hanc fere consequentia in Deo nalida quomodo arguit à sidi ad identica negative. Cum ipso Rsth. q. 19. a. 3. dispi.

Ab. 3io: Deus necessario amat sua perfectiones et liberalitatem, si in sed Deus liberalis ad perfectiones nisi circa se creaturis, q. necessario multa alia à se.

Ad neg. mini. Esset in Deus liberalis ad perfectiones et ordo sua esset nil esset, quomodo unde? nisi vendi e sua ipsis Dei bonitas et essentia

Et in se bo q sit concatina. Colendum ut autem misericordiam Deus nobis suam misericordiam manifestat, in hac effectu misericors, sicut hoc q in exercitio efficit misericordiae. Cit. Vide ad rem hanc supra dicta folio 137.

Ob. qto: Deus natur necessario amat quidqd vere est verum bonum, ut actualis rerum existentia vere est q se bona, sicut et res futura bonas qas futura, qa dnt bonitate futura.

Sol. Actualem et futuram existentiam esse vere bona sit hypothetice, prout res supponunt existendes l. futura in a. simpla essentiali, sicut nulla est creata q se aeterna existens, nec q se quoad essentiam futura, sicut solum ex decreto et voluntate Dei, unde apparet in omnibus creatis, ut existentes l. futuras necessario simpliciter sed solum conditionate, qas ex vera libertate Dei supponunt. Gam. tr. q. 19. c. 3.

Ob. sdo: Quidqd Deus est vtale est necessarium, qa Deus est q se necesse est. Sed vtale est ei velle qdqd, qa in Deo nihil est sed solum naam, sed qdqd vult ex necessitate vult.

Sol. Quod Deus in se vtale velle aliqd eorum q in ea necessitate vult, neg. sed in vtale aut contra naam, sic est voluntarium. S. Th. h. q. 19 a. 3. ad 3.

Quidnam sit actus liber Divinae Voluntatis, et num pars est liber superadditus actui pars est necessario, aliquam effectionem?

Haec pauca habe ex Tan. quo melius hac de re agunt, scripsisse nihil nullo, et loco citato sic inquit, in qui sunt libera ordine, alii sunt libera denominatione.

Resp: Actus liber ad voluntatis quae Divina essentia est ac dicit in recto ipsa Divina essentia sub ratione actus vitalis intrinseci. hoc ipso ergo libera Dei creatio et sicut dicit aliquid intrinsecum Deo, in quo dico aliud quam ipsa essentia Divina in se simplice. Atque hoc contra Vorstium, et docuit secretis Dei et acutis ab essentia Divina longe diversa, nec simplice et aeterna, licet ante mundi creationem fuerint producta, se unde hac etiam in hunc Vorstium refutatio apud Deum c. ii de Voluntate Dei q. r. Est etiam contra quos dicit Catholicos et sentiunt, eiusmodi actus nihil in Deo ed. l. dic. Ipsa relatio rationis et extrinseca denominatione, ab ipsa actione Dei transeunte circa creaturas. Est ut hac sentia falsa p. 2. quia sic Deus nisi improprie dicitur velle creaturas, patet; et a nuda relatio rationis, et obiectum volitum aut cognitum aut sola denominatio extrinseca in Deum et propria voluntas. ratio quia amare scire, et ex sua communicatione ratione sit actus vitalis, adeoque denominationes reales, et intrinsecae.

Ad 2do: Hic actus vitalis in Deo per entitatem essentiae Divinae nihil superaddit reale et intrinsecum Deo, esse per conceptum essentiae dicat tendentiam ac terminationem (ut ita autores) ad hoc et illud obiectum libere volitum aut scitum. Sed pars patet: quia si aliquid superadderet hoc esset quidam liberum ut quae volunt, ut Caietanus hic q. 19. a. 2. et 3. Ex quo sequeretur Deum in se esse non indequaque ne essentia nec simplex: posterior probatur quia in eiusmodi volitio dicat ipsa essentiam sine ratione actus vitalis in actu rebus exercitii, necesse est ut fiat includat rationem tendentiae s. Equalis qualis illa fiat terminationis ad hoc et illud obiectum: cum id sit sit sic de actu vitali et intrinseca ratione unique ut tendere et ferat in obiectum volitum aut cognitum, et tendentia sufficiat id non terminationis actuae.

Ad 3tio: Tendentia ipsa libera includit quidem sit denominationem extrinseca sui quae creata terminat Divinam volitionem: ipsa autem non est mera denominatio extrinseca, sed realis intrinseca motio et exercitium actus vitalis ad hoc et illud obiectum, in tu ab ipsa essentia Divina, et actus eius vitali a parte rei distinguitur relationem reale ad creatas volitiones includens. Sed pars patet, quia vitale tendere in obiectum, et obiectum terminare actum sit sit et unum in et idem sed in alio. Et recte dicitur volitionem eiusque tendentiam in obiectum includere denominationem illam extrinsecam sui quae creata terminat volitionem. Ita pars et le patet.

gia ex dictis rationibus ita constat, quia prout
ex libri dictis et maxime ex simplicitate.

Ad 4to: Actus liberi in Deo quem effectus sub ratione
actus mutabilis tendentis ad bonum volitum, et denomi-
nationem illam extrinsecam desumptam ab rebus terminan-
tibus, non includit realem et intrinsecam nullam aliam
denominationem extrinsecam respectu rebus volitis, neque
etiam ullam relationem rationis; ratio est: quia in Deo quem
f. volitionis et cognitionis denominatio extrinseca
fit quod bonum de volitum aut cognitum, possunt
et ipsae actus volitionis aut cognitionis tunc fit
denominantes, ac proinde ad essentiam illius in Deo
multo minus ad rationem indivisibilem actus mutabilis
spectat relatio rationis, quia ipsa etiam denominatione
extrinseca quodammodo posterior est.

Ad 5to: Fundamentum relationis ad res denomi-
nans bonum liberum volitum et ipsammet essentiam Divinam
sub ratione actus mutabilis liberum tendentis in bonum vo-
lutum; quia actus ad esse illum etiam ad esse ens plane necessa-
rium est, liberum et quoad exercitium, scilicet tendentia et terminationem ad hoc vel illud bonum.
Ita pars patet: quia respectus iste antecedit essentiam crea-
tam, quia non contingit in respectu creaturae quae subsistit
ut creata. posterior pars constat: quia cum Deus
sentiat et amorem Divinum et liberum quatenus ad
terminari, non a quatenus ad esse. Ipse et hoc esse
infinitum effectum ipsius essentiae Divinae, quae
tantum est quae sentit, absque additione novae

effectionis, quibus fit adderet nova species, alias
ita fieri posset, ut cum entitatione sit quod ens necessarium
sit sine ratione exercitij et tendentiae actualis, et
habitudine ad hoc vel illud effectum sibi libere volitum
et sit ens necessarium et liberum. Et quemvis nulla
sit creata et finita entitas ouo, et rebus alijs immutatis
posset aliud alijs aliud effectum fieri dare, tamen entitas
Dei ob suam infinitatem potest sine se penitus immutata
ino nulla respicat realem mutationem adhuc in potentia
interveniente et volente hoc potentia creata, et in
volente consistere, ita ut ab aeterno in potentia Dei fuerit
(pro ratione quod se ad alteram ad partem determinaret)
et hanc entitatem indivisibilem, prorsus immutata
tendere in potentiam, et in tendere et res et quod mysterio
plena, et digna maiestate et celsitudine Divina
effectus. Similes fere exemplum etiam in rebus creatis
reperire D: nam in relationibus creatis V.G. in paternitate
et in ex probabili quo unda sentia in re et se et
illud ratione ratiocinata distinguat a subo et
fundamento V.G. in nata f. potentia generativa, adeoque
sua omni entitate habeat in subo, etiam proxima
ratione fundandi aut termino ad quem existente
nihilominus ipsa efficient et actu relationis actualis
in exercet, nisi potita ratione fundandi V.G.
generatione actiua et terminus et filius. Sic igitur
una et eadem entitas creata potest in subo exercere
actu referendi, et in exercere absque ori reali
mutatione intrinseca; cur in multo magis Divina

effectu poßit libere terminari ad hoc, vel illud
Obm, etiamsi quoad entitatem suam sit ens necessarium
Et hic difficile hoc exemplum, quia in his relationibus
saltem extrinseca aliqua mutatio requiritur, ut
entitas relationis in actu ipsum operandi redigatur
cum sit ad utitionem Divinam, cum deinde nulla
eiusmodi mutatio Divina reperiatur, nimirum ob infinitatem
suae essentiae, quae à nulla re dependet.

Ad 6 Co: Voluntas Dei libera determinatur ad
exercitium actuale volendi posito creatis, ita volendi
se ipsum, et volitione quoad virtuale in quodam
primo in signo rationis, antecedente ipsum exercitium
actus, s. actualem tendentiam voluntatis in illud Obm.
Ratio est, quia etiam in potentia creata libera necessaria
tendit deveniendum est ad eiusmodi volitionem
virtualem antecedentem ipsum actum liberum, et quia
ad actum s. volitionem liberam voluntas determinatur
ergo ita determinatur et ipsum actum s. implicitum
actualem in actu, qui eam ad ipsum actum et in illum
tendere determinatur, sicut determinatio necessaria.
Nec est, et actus impetus, et si in se tendit necessario
actum liberum de quo sermo est, tamen est ad unum
determinare, si a. eum necessario tendit, ne
tollat libertatem necessitatis, potest libera ad eum
velut actum liberum alium de determinari; sic ne
detur processus in infinitum cum tollat libertatem
necessitatis ad mittere volitione virtuali, quae
voluntas prior ratione et natura, quam elicere

actus liberum, potuerit dare actum illum quem postea
elicit, quia opposita S. contradictoria illius elicere
l. facere, ut elicit, videtur admittunt et S. Thomas
etiam in Deo quia illicitum est in pede illius exercere
actum volendi l. non volendi, quia sit ipsum exercitium
alg. ita fere de hac obscurissima et abstrusissima
difficultate Ton. dist. 2. de Deo q. 10. d. 4. n. 13 et seqq.

An Divina Voluntas habeat Causam?

Solvit 8 quæstio de causa finali.

Quarg. è Cois ratione S. Th. q. 19 a. 1. affert, quia
Bea: h. sic exponit. quia vera caritas finis in eo
consistit, q. sin amore ac desiderio moneat voluntatem
ad electionem mediorum, unde sequuntur duæ dictæ
rationes ad caritatem finis: una qua voluntas
amat finem, altera qua voluntas ex amore
finis monet ad electionem mediorum. Unde sic
argumentamur: Tunc solum datur vera causa finalis
quando alia è voluntas finis et alia mediorum, sunt
in voluntas finis sit ea causa voluntatis mediorum;
sed Deus in sit duas dictas voluntates, quarum una
velit finem, altera media. Ergo voluntas Dei qua
vult media non sit vera causa finalis? Confirm:
a simili quia quando duo actus illicite pugnant, et alterum

conclusione, hæc cognitio propriè est vera causa cognitionis conclusionis, quia quasi vno intuitu cognoscit et causam et effectum, hæc cognitio causat et efficit cognitionem effectus, et neq; è contra, ratione S. Th. simpliciter, et similiter quia qui vno actu vult media et finem, voliditio finis vt est causa voliditionis mediorum, sequitur S. quia diuitis actibus vult finem et media. nobis etiam quia causa finalis est extrinseca, sed non est extrinseca, quia est causa illius.

Ob: Bonitas Dei est propriè et vera finis creaturarum, quia si Deus vult creaturas est sua bonitas, vult eas est vera causa finalis, quia est vera causa finalis respectu voliditionis diuinæ.

Sol: Bonitas Dei est vera causa finalis respectu creaturarum, quia est respectu voliditionis Dei, qua vult creaturas.

Sol: Est tm diuina bonitas Dei ratio volendi creaturas tanquam media. vbi adverte 1o: rationem volendi et causam volendi esse valde inter se differre, ratio causa differt vnde ab eo cuius est causa, vt a quo ab eo cuius est ratio, ratio et attributum Dei est ei ratio altering, nec dicitur esse propriè intendere finem sua sc. respectu sui, nisi vt agnat sibi noua effectione, dicit ex vnitent

cit repugnare Deo, è contrario agere sub ratione
boni, aut ratione, nihil tale exigit, sed solum ut omnia
apte et concordate congruenter fiant, sicut
certis rerum ordo postulat. Gam. h. q. 19 c. 5a.
Adverte ubi ipse dicit omnia comparari Deo tanquam
medium ex eo et ideo diligendum, ut creata veneratur Deo sicut
medium ad assequendum ultimum finem, sicut Volentes quia
Deus diligit creatas supponit sub ratione nolendi tale
Dei ipsa seipsum, nec vult aliquid diligere creatum, nisi
quia sub ratione diligendi seipsum; nam eum placent
creata Deo quia sit aliquid ipsius et participatione
unde etiam sit ut dicat quo minus Deus dicatur
unum creatum diligere aliud, quia aliquid ratione diligendi:
si ita diligat aliquid ipsius bonitatem, quia est abun
dantia nobilitatis ab ipso Deo in ea creata. Quare
si proprie loquendo dicitur, non est dictum Deum velle
alia creata aliquid creatum, si Deus velle ea
aliquid sua bonitatem, non et nos qui ordinate volumus
media, quia ipsa quoque conducunt ad finem proprie
non dicimur unum velle aliquid vid. deambulationem
aliquid ad ambulationem, si utrique aliquid sanitatem. Vasq. h. q. 19
a. 1 disp. 82. c. 2.
Ab hactenus dicta existimant quidam inter quos etiam
D. S. Th. cit. in admittendo et hanc propositionem:
Deus nullum unum velle aliquid c. eo quod nolitio unius rei
in Deo non sit vera causa cur velit aliquid, quia in tali
propositione videtur Deum esse, admittunt hanc:

Deus amat unam rem ex alia. Ergo Deus amat unam rem ex alia causa finali alterius rei. Cum S. Th. q. 19 a. 2 in adeo extrinsecus and simpliciter ingredit, sed existimat ejus veram propositionem: Deus amat unam rem ob alia. Ex iuxta eo quod in se restaurio sylet causa finalis Divinae voluntatis, si semper unius voliti, quod Deus de ob alia, nec ad ipse Auctor loquitur in hac propositione by propter se respectum ad multiplicationem voluntatis Divinae, si solum multiplicat res volitas, ita quod una res sit causa alterius. Cursus in hanc discepationem vocat politis de rebus et de medio in modo loquendi de re, verum videtur magis amplectenda sentia cum alio contraria, ut colligere ex probatione S. Th. supra pro stabilienda questionis huius resolutione allata.

Nb. Sic ergo oporteret de instantiis inter decreta S. Voluntatis Dei et ad alia festinandum.

Q.

An Divina Voluntas sit causa rerum?

Affir: in cois ent S. Th. q. 19 a. 4. quia si non ageret Deus sua natura et in quo esset ageret sua omnem conatum, et produceret effectum vitio, adeoque ad extra produceret Deus. Ergo: Agens et natura agit uno modo, et agit unum

effici, q agens q natur. tot et determinatos modos
n. omnes sequitur modum essendi, at Deus non tot et
determinatos, qa continet in se totam perfectionem
essendi, q non agit de necessitate natur, q esset determinatus
procedere ad infinita ipsius bonitatis sine determinatione
illis et voluntatis ipsius. Sic qa et agens q
illius q agit ex natur impetu h proprio modo et
inclinatione, si hoc inclinatio pertinet ad voluntatem.
q et agens q illum agit q voluntate, at Deus
et agens q illum ut alibi dicitur fere Cum. h. q. 19 a. 3.
Contra jam rationes allatas
Ob. Sol agit ex necessitate natur, et tamen non producit
alium solem, si res longe inferiores, q et Deus
etiamsi ageret ex natur impetu non tamen sequeretur
q produceret effectum infinitum.
Ob. necessitas non efficacitas solis limitat
q mam in qua agit, et qua indiget ad agendum
ut sua forma induca aut aequale? Deus ex
nullo agente limitaretur. ita Vasq. h. q. 19 a. 4 c. 1.
Nota: qm S. Thomas et alii dicunt Deum agere non
ex necessitate natur si q voluntate, loquuntur de
agentibus ad extra, si autem loquerentur de agentibus
ad intra tunc Deus quantum agit illum et
voluntate q se concurrentibus, si hoc quod ad se
quod natur infinitum. Cum
Ob. Nul. sit, an non Voluntas sit propinquior
sua re?
Ob. Voluntas Deo propinquior. ita Vasq. h.

Cum et proci ratio est: non eodem modo philosophari debemus de Animo Dei et Voluntate, sicut de Dei et Voluntate artificis creati respectu creati operis artis faciendi, et in artifice creato talis est ordo ad executionem operis, ut prius Deliberet, mox quod opus et modus faciendi; deinde voluit illud eodem modo fieri et fuerunt tres quidem Ordines agendi Deliberandi et actus electionis Voluntatis adhuc ut quasi ingenium, quo deinde id quod voluntate electum est executioni mandetur, quod si igitur res ita se haberet ut se habere videtur ex ista non sequitur idem insinuari videtur istud ingenium quod Verbum Fiat dicit et prorsus dubio videretur Deliberationem cum res, ut istud ingenium sit ante Deliberationem et proximè accedat ad res producendas. Verum non admittit Vasq. et proci hoc ingenium, sed hic scientia Dei practica ad Causam rerum solum in genere causæ exemplaris, Voluntate vero in genere causæ efficientis nec opus est tali ingenio, neque alia potest exequi cum Voluntas quæ se sufficit efficax sit.

Ab. Sigillum quod imprimit figuram propinquius attingit ad, quam manus applicans illud, et sic est exemplar efficax et quasi quod sigillum imprimens relog sui figura, in quo in se habet figura repræsentat. Et ipsa propinquius continuit quam ipsa Voluntas, quæ est velut manus applicans sigillum.

Obj. 2: Quod sunt Dei in se sed sicut sigillum

impressionem sui figuram, sed fiant proprietates ejus
Voluntati, ut illud faciat. Et nec Voluntas se habet
ut manus applicans sigillum. Nec ut alia se habet in
hoc ejus, q. in artifice creato; in hoc ut manifestum
est ejus in operibus sicut sigillum imprimens figuram.
Est etiam manifesta differentia, nam sigillum et cera
habent impressam figuram, manus autem applicans et cera
non facit, unde si sigillum nulla manu applicante
caderet, eo modo figuram imprimeret, ad Voluntas
Divina cum in se cum sit non facit operis creati
et frustra affert ista comparatio. Vah. q. 19 a. 4 c. 2.
Sed adhuc non sufficit ponere falsum, sed exemplar
ut sit sed efficax et factivum et productivum tui
id quod agens agit fiat, nam id quod agens fiat
agit, et non se habet tui ad agendum, necessario et
in agente subsistit, sicut ignis non et calor agit,
et semper non accidit. Alia exemplar ut sit quia
exemplar et habet se ad agens obiectum solum, quia exemplar
est illud in quod intuens artifex operatur. Unde exemplar
quia exemplar est in se factivum tui illud quod
fiat agens operatur. Cum h. s. p. s. th. q. 19 a. 4. dist. 1.

An Divina Voluntas semper implicatur?

Voluntas bipliciter in semper implet ita ut semper
nos sere cos, et sedis quia ex causa.
Voluntas signi etiam in semper implet et non se audet
constare, ex ipse voluntate signi non di operatio,

ut docent Tom. hic disp. 2. de Deo q. 10. d. 3. n. 14.
et Cum. hic in 1. p. S. Th. q. 19 a. 6 disp. 1. Con. 3. qui
rationem ibidem dat hanc: ind. n. sit de oppositis eig.
q. Deus agat alias opposita essent fil. Excipit etiam
idem Cum. ibidem permissionem eo q. hac primum
videat ad voluntatem consequendam, dis. a. consequ.
impleat.

Obiend. 2. Tom. Cit. adverte: Nihil do fieri
contra voluntatem Divinam, etiam ipsum malum et pe-
cc. pro licet fiat contra voluntatem beneplaciti
atq. etiam contra voluntatem signi, q. di. praeceptum
l. prohibitio, n. tn. fit contra voluntatem signi
q. di. permissio. Malum etiam poenae licet fiat
contra voluntatem Dei antecedentem, n. tn. contra
voluntatem consequentem. Imo nec peccator ipse do
peccat pt. se subtrahere eundem voluntati Dei,
n. solum qa. ipsum pen. permittit a Deo volun-
tate signi, sed etiam qa. peccator refugiens vo-
luntatem Dei antecedentem benignam, incidit in
voluntatem eig. consequentem, iustam et punitivam.

Ita Tom. Etc.

Verum, res vides, qn. A. A. docent nihil fieri
contra voluntatem Dei, l. voluntatem Dei sem.
impleri; accipiunt voluntatem Dei in in suppo-
sitione absoluta, sed confusa, sed confusa; quomo-
do etiam explicandus est ipse S. Th. q. 19 a. 6 docet
voluntatem Dei semp. impleri.

Cum ergo nihil fieri possit sine voluntate Dei, si cum
Divina Voluntas (falsa in suppositione confusa
accepta) semper impleatur, reddit S. Th. loco citato hanc
rationem: Quia ratio est, in causis agentibus quae sunt in causis
finalibus; in finis vero hic est quod licet aliquis possit deficere
ab aliquo fine particulari, non autem a fine universali nihil
deficere potest, sed ut aliquid est quod non est hoc totum
universum ut aliquid quod non sit esse; Unde hoc idem in
causis agentibus contingere oportet, sed ut aliquid
fieri extra ordinem alicuius causae particularis agentis,
non fit extra ordinem alicuius causae particularis universalis
subiacet omnes causae particulares comprehendunt;
sed si aliqua causa particularis deficiat a suo
esse hoc est quod aliqua alia causam particularem
impedientem quae continetur sub ordine causae universalis.
Unde extra ordinem causae universalis nullo modo fieri existere.
Et hoc etiam patet in corporalibus, sed ut impedimentum
ut aliqua stella suum inducat effectum, si non quicumque
effectus ex causa corporea impedientur in rebus corporeis
consequatur, oportet quod educatur et aliquae causae
mediae in unum unitatem finis Coeli.
Cum igitur Voluntas Dei sit universalis causa omnium
eorum impossibile est quod Divina Voluntas suum
effectum non consequatur. Unde quod recedere videtur
a Divina Voluntate sua non ordine, relabitur
in ipsa sua aliud. Sicut peccator quod quantum in se est recedit a
Divina Voluntate peccando incidit
in ordinem Divinae Voluntatis dum quod eis insidia
punitur. ita S. Th. dicit

Q.

Fol. in Deo sit amor aliqui actus
Voluntatis tendentes sine modo
Affectionibus appetitus sensitivi?

Ad 1o: In Deo est amor. ita Cui. vero Codex dicit quia amor est ipse Deus, nec aliquis actus Voluntatis sine quo aliquis oriatur, id considerandi videbit. et ut puta probat Curi. Hug. 1. p. S. Th. q. 20 a. 1. dicit vn. g. c.

Ad 2do: Deus tripliciter necessario amat, de quoad speciem, quod quoad exercitium actus. prior patet quia Deus ex ipsa sua bonitate se odisset. posterior patet: quia Deus amando se, et sibi placet, producit spir. s. et Deus Deus se quia est simpliciter necessarium, et necessario producit et quoad necessarium. Ita in Deo est omnis et necessario se diligit et necessario se diligit, in hoc et illud. ita Bacch. c. 11 q. 3. a. 1.

Ob. 1o: Deus sine mutatione quia diligit creaturas, quia ab aeterno potuisset non diligere, et similiter sine ulla sua mutatione potest se diligere et non diligere.

Ad neg. paritatem, tum ob rationem paulo ante allatam, tum quia qui incipit aliquid velle, quod ante non velabat, et e contra, semper necessaria est aliqua mutatio aut in volente aut in re volita. Cum et Deus in dilectione sui et sit volens et res volita deberet in ipso fieri aliqua mutatio si se necessario se diligeret, quia diligit creaturas, sicut et quia in illis fit aliqua mutatio. Ita

sed ecto: Necessitas amandi se ipsum est quid
imperfectio, sed qa similis est modo agendi naturali
et imperfecta est, sed qa libertas est maior perfectio
quam necessitas.

Ad 5 necessitas quæ est ab extrinseco est violenta.
Sed quæ est ab intrinseco est naturalis, sicut inclinatio
et indoneitas sed imperfecta, ita in naturali initialis
et semine inclinatio, qualis est necessitas amandi
in Deo respectu summi et infiniti Boni est imperfecta,
imo est perfectior quam libertas oppositorum, qa
hoc includeret possibilitatem carendi actu amoris circa
summum bonum, quæ est magna imperfectio. Cæterum
hæc necessitas in Deo causalis sit finalis, qa sicut
Deus necessario existit tam ex causa extrinseca,
scilicet et ex se, sic etiam diligit se amore,
et iste amor essentialis sit Deus. Cit. q. 2.
Ob. 3o: Voluntas Dei est libera quoad esse
et non amare.
Ad est libera respectu earum rerum in quibus fieri potest
aliqua mutatio, non autem est contra. Cit. Et quo
pacto amore quoque Dei circa creata mere
possibiles similiter est necessarium, cum sint tales
mutari non possint.
Ad 4 An Deus semper magis diligat melioria?
Ad affirmatum est cum Sto. Th. 1a. q. 20 a. 4. Beatitudo
autem ratione dat S. Th. Cit. hanc: Bonum quodque

NB.

diligit Filii similiter, si in Deum aliquid est melius in quantum est Deo similius, et meliora magis diligit à Deo. Item: Deus diligens magis aliquid nihil aliud est, quam illiga loquendo de dilectione Dei, id loquitur Bea. et alij, quam ei magis bona velle, unde sequitur, quod meliora plus amet. ita S. Th. citat.

Sub. 30: Deus magis diligit genus humanum quam Christum, qua tradidit illum in morte pro genere humano, et hic diligit est melior humano genere. Et

Ad neg. antecedens, qua Christo Deus maiora bona dedit scilicet unione hypostasis, et exaltatione nos sup omne nomen. Nec obstat traditio in morte, ne jo commendat ipsis obedientiam et charitatem, ado qua gloriosa victoria inde egrediendum. 3ro qua inde factus est Redemptor et Salvator generis humani. Bea. citat.

Sub 2do: Deus plus dilexit homines quam Angelos, iuxta illud Heb. 2. 16. nusq; Angelos apprehendit, sed semen Abrahae, et hic Angelis est melior iuxta illud Ps. 8. 6. minuisti eum paulo minus ab Angelis. Et Angelis est melior quoad naturam, et sic magis diligit à Deo, hic 2do plus bonum suae naturae illum accepit. Quod si tota natura humana conferatur cum tota Angelica, multo excellentior erit humana Assumptio Christi et B. Virginis. citat.

Ob. 3.o: Petrus fuit melior Joanne qa plus Christum dilexerat, et tn Christus plus dilexit Joannem.

Sed Varie Pt. Sc. Pp. Lentius S. Aug. pro sua modestia in multis libris diximus in suo tractatu ultimo in Joannem, et S. Th. q. 20 a. 4 ad 3 ait: Presumptuosum videtur hoc iudicare, qa ut dr. spiritum ponderata est Christus. Alij quod S. Th. cit. sic loquuntur: Petrus dr. plus dilexisse Christum, primo ad grandem promptitudinem l. fervore. Joannes vero plus dilexit primo ad ipsam familiaritatis indicia, q Christus ei magis exhibebat ratione eius innocentiae et puritatis. 16. c.

Ob. 4.to: Melior est Iustus reprobus q peccator predestinatus dm plus diligit Deus peccatorem predestinatum, qa vult ei maius bonum sci. vitam aeternam q reprobo cum illa non vult.

Sol. Deus plus diligit peccatorem predestinatum pro eo tpre quo vult ei maius bonum, sci. a. pro eo quo est in peccato; similiter plus diligit Iustum reprobum pro eo tpre quo Iustus est, sci. a. pro eo quo amissa Iustitia damnabitur. Bec. cit.

De voluntatis actibus Deum de quibus Deus qstio ingrediatur tractat Aurig. ut proinde ex Pt. huiusq. dictis nil ultra repetere poss. attamen contra id q dr. Odium fuisse repertum in Deo.

Ob. Odium aliqs repugnat amori, aliqs Iustitiae gaudio. Iustitia aliqs ista repugnantia quadrat cum gaudio in Pt. Ergo nec odium erit in Deo qa amori repugnat.

Sed Cæ aut tristitia in D in Deo, in D Gaudio repugnat gaudio sed ga gaudium q D in Deo debet esse infinitum, et ôlos modus effectus, ac f consequens in debet admittere habere aliqd tristitiæ, atq hæc ratio est urget in odio et amore, in m odium ita repugnat amori in Deo ut nihil odij possit sed ad amore ea queat, quia imo unum suggerit ac continet alterum adeo ut si grata sit aliqs iniuria sit malitia, si placeat Justitia, displicat iniustitia, et quo maior fuerit amor unius, tanto maior sit odium alterius, ut adeo odium amore augeatur, et amor odio. Gam: in 1 p. S. Th. q. 20.

An in Deo sit Justitia propriè

Nota: ut de ipsis dicta q in voluntate humana reperiuntur inquirimus, an ad Deum propriè transferantur illiq dd D sin Cæn philosophorum doctrina et acceptione et quod ab ipsis Cæter definitiones conservarunt sic moneo licere confingere definitiones, nulla debere ng affirm Deo denegare.

Sed in D in Deo Justitia propriè dicta, q sit commutativa s. distributiva; quoque illij endum d qd sit Justitia Commutativa et Distributiva. Justitia Commutativa D q respicit qualitatem inter duas res q vlet appellari arithmetica, s. unius ad unum, et Cæter definit: Æqualitas dati et accepti. s. Indinati ad statuendum æqualitatem inter datum et acceptum. Distributiva D q respicit æqualitatem quam vocant Proportionis s. geometrica, qa in D rei et rei,

si duarum proportionum inter se: talis est V. G. inter
duo ad sex ex una parte et quatuor ad duodecim
ex alia, quare inter 4 terminos instituit constituit ut
minimum, nempe inter Petrum et mutuum eius ex una
parte, et Paulum et mutuum illius ex altera, ut sic eandem
habeat proportionem pecuniae quam tribuit Petro
cum parte quam tribuit Paulo, quam habet dignitas Petri
cum dignitate Pauli, V. G. si Petrus dant florenos, et
ille duplo dignior est significetur, significetur dent xx. et
sic positis prior pars institutionis: Justitia commutativa
est aequalitas dati et accepti, ad inter Deum et creaturam
requiritur ea aequalitas dati et accepti, quae nec in Deo
est et effectus quae ad hanc aequalitatem statuendam efficit.
Gra. est Coi et Filii in Sth. et in mim: probatio ex
Psa. 1 Cor. 4: Quid habes quod non accepisti? ps. 33:
Domini est terra et plenitudo eius et. quia Dominus indicat
Deum nihil a nobis accipere quod a nobis non erat. probatio
ratione 2o: Quoniam in iustitia commutativa est directum
commutatum, ad hoc non requiritur propinquitas inter Deum
et creaturam ex parte utriusque extremi. quod per
Justitiam commutativam unus propinquus fit debitor alterius
ad hoc non fit effectus propinquus debitor creatura, cum non
solum ea quae creaturis conferat, sed etiam ipsa creatura sit
plenissime ipsius Dei, multo magis quam sint filii parentum
mancipia eorum, quam quae subiectione non possint fieri
praesentes ant Dei debitores filiorum ant mancipiorum
3io: Quoniam in iustitia commutativa res quae erat unius
fit alterius, cum autem non Dei illius, et nihil est in nobis

quia ab antea omnibus titulis erat proprius Dei.
pto. Quoniam debitor in gratiam debitor & inferior
creditore, et aliquo modo illi subjicitur, et consequen
habet superiorem, quae ratio repugnant.
Adde quod ait Lib. de Civ. Dei l. 13. c. 2. n. 8. Justitia
stricte sumpta uniuscuique, quae supponit obligationem ad alte
rum, quae effectus alteri est, hoc est quod sui juris est, ita ut
in eo retinendi pars aut possessio ei quae debetur obligari.
Ex quo patet in Deo in Deo dari justitiam, ratione ei
qua in Deo dari potest et obligatio ad aliquem quod sui
juris; qua de jure quae creata potest competere in aliquem
et in dominio Dei, et quae magis efficere quae in
dominio creata, ac proinde ratione hujus juris et potest
Deus certeri stricte obligatus creatae hujus alteri, si
potest et obligatus sibi suaque ordinationi et promissio
ni. Deinde in solum de jure creata et in dominio
Dei, sed etiam ipsa creata sunt de facto, ideoque in contractu
aliquo l. accessoria servitute, sunt nata et officiale,
ita ut nec ipse Deus potest ea sui juris facere, l.
extra suum dominium collocare. Unde sequitur quod
de illa et de eo quae potest statuere pro suo arbitrio
tamen de re sua, adeo ut illa annihilare, coelo colli
pace potest, absque ulla in ea vera injuria. Ita Cit.
Ac hae justitia Dei plurima tractat ille Lessius, ut
proinde lectu dignissimus sit.
Posterior pars rationis dicit quod: qua justitia
distributiva in rigore loq. fundatur in debito, inde
quae ille qui distribuit ea bona tenetur reddere cuique

sua dignitate s. merita. aut Deus neqs. è neqs. Et
sed debitor. Adde q. distributiva ordinat trahat ea
commutativa, quoniam V.G. hac Commutatio inter
Principem et Rempublicam, ut quoniam accipit à Reipublica dignitate
officij stipendia publica. Et Deus Reipublicae ut ipsum
reddere id q. petit Reipublicae, sc. debite ut distribuat
bona sua, ne violet iustitia distributiva. ita
sentit Thomas in pr. sententiarum q. 21 a. 1. Et.

Contra hanc dictum

Ob. 1: Deus pro bonis operibus reddit aequale premium
iuxta illud Ps. 61: Tu reddes unicuique iuxta opera
sua. Et pro malis operibus aequale supplicium iuxta id
Apoc. 18: quantum glorificavit se in deliciis vestris date
illi tormentum et luctum. Ergo in Deo est iustitia commutativa
qua bonis iustitia commutativa è aequale datur et
accipitur.

Resp. neg. antecedens. ex illis a. loci sic pro illis colligit
ratio q. Deus tenetur in premiando aut puniendo aliquam
proportionem, ut si remunerat bona opera sua ad
aequalitatem ut longe supra, premium in q. Deus dat longè
è altioris ordinis ij opera, non est ipse Deus, nec
premit Deus pro dignitate peccati. unde est Cod. illud:
Deus remunerat ultra meritum, et punit citra meritum.
neg. ctia Deus contra probatione, Ergo pro pro bonis ij
contra nos stat, Cod. n. Deus det q. nim. in erat
et nihil accipiat q. tum in erat recte colligit possitia
commutativa in Deo locum habere non poe.

Accipit et Ad. à nobis Honore et Gloria.

Ad. 2m accipere à nobis Honore q. ñ alij Ali debet, Sanctis nihil abiens accepissemus, adde q. ait Vulg. Deus q. non honore nihil accipit, cui honor sit ñ honorante.

Ab. 2do: si alijs aliis promittat id R. Deus et reddere ñ solum ex debito promissionis et fidelitatis, sed etiam ex debito Justitiae, et Deus promisit filijs Israel pro bonis operibus &c.

Ad. q. Deus ex sua promissione ñ E facta debita creaturam ex justitia, si Deum filio ipsi, et debet illud q promisit sua ordinatione et promissione, si ergo ñ impleret ñ esset verax et fidelis. Quod ergo ñ debeat ex justitia patet: q. a debito justitiae oritur ex altero s. ex illo cui debetur; in Deo a. debitum ñ nascitur ex creatura sed ex fidelitate et promissione ipsius Dei. Arm. Cit.

Ab. 3io: Deus in Sua Compara Conductoris, Ho. ut operario Conducto, et Conductor alijs q. justitia commutativa tribuit mercedem &c.

Ad. Si quis recte consideret ñ E propinquum pactum et contractus reciprocus inter Deum et Hominem, sicut inter Conductorem et operarium, si Deus apud se constituit hominibus Conservatio regni quale operibus operarum, et hanc sua ordinatione nobis revelavit, et nobis Consulamus. Hac ordinatio nobis revelata et explicata vocatur pactum, Conventio, foedus &c. cuius eis vis

dependet à sola acceptione, sicut fit in veris pactis.
Vocatur igitur pactum. Et similitudine et aequivocatione
ad veris pactis, sicut et in veris pactis duorum voluntates
consentiunt in unum, ut utrique fiat et sibi invicem
promittunt, ita et hic. Deus enim sua ordinatione promittit
regnum, si hoc servet mandata, et incipiens homo
acceptando voluntatem Dei proponit et promittit Deo
ex intentione inducendi sibi rationem universalem
servare mandata ut regnum moneatur, unde si peccet
dicitur fractum. Vocatur autem Deus et hic verum
pactum, alias non lege iustitiae commutativae tenaretur
servare mandata, et sola ejus peccata essent contra
iustitiam commutativam, sicut ea quae contra vera
pacta committuntur. Ex his satis liquet in Deo
esse obligationem stricte iustitiae. Lessius de Perfect.
Divin. lib. 13. c. 2. n. 11.

Cap.

An in Deo sit misericordia?

In hac quaestione nil peculiare occurrit apud P. A.
quod ad Christum nostrum aliqui momenti afferat
si hanc integre tractari vellet integrum prope tractatum
postularet, in quo tam multa tractanda sunt, quorum
tam legi, P. A. Concipitur et optime id videt
Lessius de Divin. Perfectionibus.

Q.

Ar in Deo sit Providentia?

R. affir. et 64. testimonia S.ae plurima afferunt
Cum et Tam. h. ratione sufficiter probat Arg. m.

Q. An Providentia Dei sit actus Dei?

R. affir. quatenus sed ex ipsa notione nostra Providentiae, non videtur à quo derivat providere, s. Providentia actus Dei dicitur. Sed ex Auctoritate S. Sp. q. eu alijs ipsa appellat ratione conceptionis s. actibus.

Q. An in Deo sit Providentia circa singularem rerum creatarum?

R. affir. rationes suppetit Arg.

Ob. 1.: Si Deus sit providentia circa rerum, quod ad eas pertinet mala ita, et mere peccata impedire. Et ex bonis provisionis q. res s. ipsorum sua cura subiicitur et ita alijs aliis impediat.

R. q. alia sit ratio Provisionis particularis, et alia Provisionis universalis; ille n. debet excludere defectum ab ea q. eius curae subditur, quem sit, et ipse debet permittere aliquod defectum in aliquo particulari accidere, ne impediat bonum totius. Unde Corruptiones et defectus rebus naturalibus dicuntur et contra naturam particulare; sed sit de intentione naturae universalis; in quantum defectus non cedit in bonum alterius. Dicitur in bonum totius, nisi. non corruptio unius est in ordine alterius q. quod sibi contenatur. Quod igitur Deus sit universalis provisor totius entis, et ipsius

Providentia stinet ut permittat quosdam defectus ē
in rebus particularibus, ne impediat bonum ūtsi specialē.
si n. mala impedirent multa bona deperent ūtpo
ū n. ānī ūtra leonis, si n. ēēt occisio animalium
quibus ipse sustentat, nec ēēt palma et Corona
martyrum, si n. ēēt flendis Tyrannorum. quinimo
plurimi n. ēent nati et cœlis assumpti, si n. fuissent
persecutiones, ex quibus ipsi fuissent nati.

Ob. 2do: S. Hieronymus in 1. c. Abacuc. ait: Indignum
videri Deo ut scit 4 singula momenta quot nascantur
cœlicolæ, quanta sit muscarum multitudo, si Deus n. illas
provideret.

Ob. 3io S. Petri Lux comparatur si n. ei tanta cura
Deo de ipsis, quanta ē illis de hoīe?

Ob. 4to Cum magistro l. 1. distinct. 39. S. Hieronymus
nil aliud voluisse indicare, quam Deum ipsa n. cognoscere
successivē, dicitur indignum Deo S. singula momenta.
de Gen. l. 12 in 1. p. c. Th. q. 22.

Q. An providentia Divina semper consequatur
suum finem?

Pro resolutione

Adverte: Divina providentia si active sumatur
quoad ea, quæ ad Deum media disponentis n. habere
finem. etenim talis est ad Deum ipse, cui repugnat
intendere l. habere finem pulchrum S. respectu sui
ad Deum sit ipse ultimus finis; attn. habere finem
si consideretur passive ad extra, et terminative
pro medijs hoc l. illo modo ordinatis. His positis
de solo fine providentiæ passive accepto ē quæstio.

Rndent alij: Providentia Divina Deus Creat
sunt fines idem, i. e. particulare.
Alij omisso termino de fine duos esse distinguunt
in providentia Divina, alterum proximum et alterum
remotum; iste est effectus finis C. illius particularis
et medii; alij hunc n. Creat potest esse. Ille est
dispositio C. illius ad extra mediorum, et hunc semper
consequitur; ordinat n. media alijs nullo errore, et
nihil est q. ea impedire potest.
Qr. An Deus immediate omnia reba provideat?
Qr. Si Providentia Dei accipiatur pro ordinatione
et dispositione mediorum interna, tunc alij immediate
providet; seq. n. si accipiatur pro executione, etenim
Deus inferiora et superiora gubernat nullis aliis
ab alijs dependere. Gam. Cit.

Qr.

An Deus sit Omnipotens?
Notum sit: Ad termino incidit potentia s. potentia Dei
et de termino de potentia aliqua passiva, cum Deus
nulla sit; nec oportet potentia passiva dicit ordinem ad
finem recipiendi s. substantiale s. accidentale, et Deus non
infinitis sit affectionis si sit ulterius aliquam
finem recipere. Est igitur termino de sola potentia activa
Ob: Deus per se producit in se Verbum mentis realem
a se distinctum, ergo sit potentia passiva, qua illud in
se recipit.
Qr. Deus per se recipit in se Verbum mentis a se
productum eo sensu quo Ally dicunt recipit in se Verbum

mentis, qa in Deo Verbum mentis non est accens sed
substia, nec est substia inferior q in alia recipiat,
sed superior ac q se ac in se subsistens.

Q. Quomodo q Theologi dicunt Deum producere
Verbum ad intra, si Verbum non recipitur in Deo?

Sol. Hoc idem dicunt qa Verbum non est aliud res, sed eiusdem
nae et essentiae cum Deo: similiter cum dicunt Deum producere
creaturas ad extra, dicunt creaturas esse diversae naae.
Bec. c. 16 q. 1. n. 3.

Notandum etiam Objectum Dei dicitur latius, non quasi sit ob potia
sed quasi omnia possibilia potia. Ex quo patet quod sit Ob-
jectum Divinae Scientiae omnia possibilia. Adverte a possibile et
impossibile sumi hic zpte et comparate non absolute.
Illud dicit q vopus huiusmodi illicite potia tria et possibile
et impossibile. Ipsum non dicit q Deus non sua lege et, ut fieri
non fieri potest, sed q implicat contradictione ut sit et non sit.
implicat non contradictione q Deus contra naam. Quidnam
non sit contra naam id facile deprehendit ex habitudine
extremorum ad se invicem, q ex facilis cognoscit, quo
magis cognita et ipsorum extremorum naa atq; essentia.
Vbi facile alias cognoscet sua Deum et Ratione et sit
possibile et impossibile, si cognoscat et scit quid sit
Deus et quid possibilitas. Cum igitur dicitur: Omnipotentia
Divina est de possibile, illicite possibile absolute
sed non innotuit contradictione. Ita fere Bec. Cit.
Ubi et notandis.

Q. affirmi et Cor ac satis probat Aurelius. h.

Resp. Deus dicitur omnipotens, tamen idem talis dicitur, quia omnia creatura possibilia fecit, non illud quod creatura non potest, hoc quod etiam hoc modo Deus creare dicitur dicendum, quia est id quod non potest fieri possibile est, quia non est omnipotens.

Ad arg. pro. quod dicitur omnipotentia Dei non dicitur a possibili comparatè, sed in ordine ad aliquid potentia, quia possibili absolutè.

Instas:

Multa sunt possibilia quæ tamen Deus facere non potest, ut v.g. peccare, ambulare &c. ergo Deus non est omnipotens.

Resp. quod dicitur omnipotentia se extendit ad omnia possibilia absolutè, non illa possibilia, quæ recedunt ab suo defectu operari fieri potest: ut peccare v.g. ut ait S. Th. q. 25 a. 3 ad. 1. Et deficere a sperata actione. Unde peccare et posse deficere in agendo quæ repugnant omnipotentiæ, et ideo hoc Deus peccare non potest quia est omnipotens. Tom. 6. n. de Deo q. 11 d. 3. n. 10. Verum autem placet hoc responsio, nam ut considerenti patet ex ea sequeretur quod solum possibile comparatum ad divinam potentiam id solum posset Dei. ergo.

Ad 2°. Neg. quod peccare, ambulare, edere &c. prout unde sumuntur sunt possibilia, non sicut impossibile est dari aliquid actum quod non sit aliquid actum, ita impossibile est ut detur ito peccare &c. peccatum quia aliquid sit peccatum quia aliquis peccet, ergo ito peccare est possibile non tamen possibile est aliquem aliquid peccare, hoc a.

Deus facere potest in quo dicione potestium si poliq negativa
si simpliciter. ita Mich.

Ad 2dum Cum possibilitas et impossibilitas iuxta Nol.
ra. dependenda sit ex habitudine extremorum C. Deus
facere est impossibile, inducit in Contradictio, sequeretur
n. esse in Deo et esse et esse Deo. esse Deus ex hypothesi,
in esse Deus qua facere et erroret. ita sequeretur q
pus esse. et in esse pm, esse pm ex hypothesi, in
esse qa hoc repugnat Deo, in quo nulla est imperfectio C.
Ob. 2dum Lucas 10 v. 37 dr: Non erit impossibile
apud Deum omne Verbum, si quicumq' a Deo fieri
pnt.

R. 10 q Verbum illigi quodcumq' possibile, in
n. gliter impossibile. Tam Ch. n. 18.

Ad 2dum q Verbum illigi Verbum mentis i. qdqd venera
illigi, venera et cogitari potuerit, atq impossibilia
implicant aliqd Contradictione, nec ab illo qdlibet
vere cogitari pnt. qa in ij idem affirmat et
negat esse eiusdem. Gam. in 1. pr. c. th. q. 25.
Adverte hic Qm Objectio Dei comparata cum Impossibilibus
et debet dici q Deus ea in potest, si poliq affirmandum
et q ex puagnie nae sit impossibile, et q repugnet
ad fieri. ita Conler.

R. Sm potia Divina sit dnter attributum à religs
necessarie n. ab Intellectu et Voluntate.

Negat Vasq. et Rec. affirmat Cum. et Tam.
quorum sententia satis probabilis imo probabilior videtur inde

pri: qa concepts potia in mory dnty & à Concepta
scia et voluntatis quod haud inter se, aliud è in. eli-
gere aliud velle, et aliud prae oculis ad extra.
2dri Id Actus ij Pbri dicuntur esse et plane distin-
cti in et voluntatis actus propius sit immanentes, potius
in et transeuntes. Ille Pbri scia et voluntatis è ter
ens creatum ij in creatum, potius in Pbri adequatum &
solum ens creatum. Tom. C. 2. de Deo q. 11 d. 2. n. 2.

An Deus sit Beatus?

Ad affirm: et de hac questione fuit inter eos & E-
gidios Legi tractat S. Th. q. 26 a. 1 ibi Tom. Cr. de
Deo q. 12 d. 1. et 2. Prudentia a. et Sta. 1 Timoth. 6. vers.
Quae suis Ipsius ostendet Deus, beatus et solus potens,
Rex Regum et Dominus Dominantium.
Ob: Beatitudo & Gaudium videntis, et Deus è comprehen-
sio Gaudium, sicut nec meritum.
Ad è Gaudium videntis accidit beatitudini, in
quantum sui alijs beatitudine agit, sicut è demum
generationis accidit enti, in quantum exit de potentia ad
actum. sicut igitur Deus sit è quamvis in generet
ita sit beatitudine quamvis in meretur. ita S. Th.
citat. ad 2.
Q. An Beatitudo Dei sit attributum Gaudium?
Ad affirm: ex eo in solum è attributum Gaudium,
verum etiam à reliquis distinctum. vide priori, quia

attributis non ed proprie etiam accepta sly in
negrid quod id sit solicatum Finium, primum absolute
in esse sequati sine ullam considerationem consequi
essium, hoc autem commune beatitudini finis quo
ad patet, consistit n. in operatione Illy, in in ratione
essiae e. ratio posteriorum & 10: qa hoc unlet nec
sicut aliorum, Ecc. qdo de hac in minus quam de
alijs attributis scorsim et dicte tractant. qdo
qa si in eed dictum attributum propterea in eed, qa
eed idem cum Sua Dei, in qua beatitudo Dei inata
Corona collocat, si hoc in e, qa tamesti obiue sit
ipse Sua Dei, qua Deus se ipsum comprehendit
e in alia ratio finalis beatitudinis, alia Sua, q.
et ex patet qa supposito etiam concepto beatitudinis
magna e adhuc controversia inter Ecc. an
beatitudo rationalis s. Illigentis nata consistat in
actu Illy s. Voluntatis an alio. Est g alia ratio
finalis Sua alia beatitudinis ex quomodo beatitudo
finalis, et sic non concipiendi modo recte distinguitur
tum a ceteris attributis, tum a Sua Dei. ita
sine Deo Cite d.r.n.r.

Finis Tractatus 2di.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

Tractatus Tertius.

De Praedestinatione et Reprobatione Dei circa Creatas Rationales.

De Praedestinatione.

Solet à similibus fere aliqua in merito de Gratia Christi q. ad Vasquetio etiam Augustinum fecit, ait pauca hoc adverenda adjicio.

1o: Gratia 3pliciter accipi solet 1o pro dilectione qua quis alios diligit, 2do pro dono gratis dato, 3io pro compensione beneficij ex gratitudine. E. ad hic agit de Gratia solum accipitur gratia 2do modo. quod Gratia 1o 3io modo è ex meritis. quomodo. Et ex meritis 2do: sub dono S. Gratia Creationis continentur dotes Corporis animae, quas Deus Creatori ipsa largitur. ita videlicet ens, Cognitio rerum, quae Deus nobis negare potest (res ipsas ab disponendo) ideo Conservatio continua qua à Deo sustentamur et Sunt, aer quem respiramus, fructus terra. unde etc. ipsa nobis subtraheret faceret hoc sit iniustitia et ingratitudine.

Adverte 2. 1o dona Creationis in primis dicit gratia et Christi, ant Christi (sit gratia recte vivendi è gratia Christi. ad 2. de Christi merito morte fuerit consumata in fuit Christus mortuus pro ipsis, q. nihil erant, ut conderent et fierent.

3io: Adverte: q Grat actualis varia habeat ordi-
io dr operis; qa ea in nobis Deus operatur sine nobis, aut
qua Deus operatur nobiscum, dr: qua Deus operatur sine nobis.
et qa sine nobis effectibus illa efficiat, neq; qa sine
praevenientis voluntate, si qa cui ed antecedat et modus eq.
ea dum in nobis sine nobis fieri, q sine nro consensu
Ju l. ante illa quint. ad n. humana si hois ut
hoi d, e sola ad libera, qa in ea peculiaris ne-
dy operandi hois et rationis, neque ea indifferentia
relucet; in alijs ex solum rejicit modum operandi
determinatione ad unum, q e modus nae in ratio-
cinij etiam praevenientis qa praevenit not, in q prae-
uiat omna nam operatione Christa n. Gratia virtutis
via operan, Angelis nata et essentia a nobis pendens
et ita sine nro concursu fieri nequit. Si quia
praevenit omna operatione libera, et consensum liberum.
Idem dr Infantio, Gratia ad e. qa q nobis infundi
aut inspiratur, videlicet ow ab eatenus ens fieri in nobis
sine nobis, et qa ja Gratia e huiusmodi, si cum con-
sensu nro libero comparetur, sine quo dr nobis consen-
ideo dr nobis sine nobis infundi justificari. Cor dicit
excitans qa veluti fungitur officio excitantis
aliquem a somno. Ad Volendum qua q e in somno
detinetur aut peccati clamore, vocationis et sancta
cogitationis excitatur, et qa excitatio fit sine consensu
dormientis, sic etiam fit gratia excitans sine nra
voluntate.

Glo: Adiuta. Vasq: cu capite citando dicit
gratiam cooperante s. comitante ed dicitur a gratia
excitante e solum unet q in gratia Gratia ed
dicit idem in gratia rei, quatenus sit ad effectum sed
dicta.

Ro Gratia subsequens & exhibitiva s. Status opportunitatis
ad exequendum opus bonum &c.

Q. Sta hac opportunitas s. Status opportunitatis
sed vera gratia? Ro dubium e: qa propositum efficax
sit ope qa opportunitas in concedit tanti meriti
apud Deum e, quanti est cum ope; ut sed cum
cum s. Th. 1. 2. q. 110 a. 4.

Q. effici ad radice dubij dr: tametsi propositum
efficax sit tanti meriti, attamen qa in ea adhuc
opportunitas operandi, sua facile a desideria cessat
oblata in opportunitate firmata in proposito
ad semendum in eo generat, adhuc q negata
occasione opportunitatis firmum propositum nunquam
posset perdurari. ideo opportunitas operandi hac, & ex
mundo dono ad beneficium. q petebat David ps. 16:
Affice gressus meos in semitis tuis, ut non moveantur
vestigia mea. Ita tenuerunt fere Vasq. q. 23. cq. c. 88.

Q. Quid sit Predestinatio?

Ro Sessione 6 non satis tractat Cons. solum tria
Aliquis jo: Particula pra in vocabulo predestinationis
significat antecessionem aeternitatis ad tempus, et proprie hoc

ea Sa Matth. 25: Venite Benedicti Patris mei
possidete paratum vobis regnum à constitutione
mundi c. j. ab æternitate. ita Bec. Gamiac.
et alij.
Ad: in ea loco Sa dicit ante constitutionem,
sc à constitutione c. l. prop. g.
Ad à constitutione c. sc. sere post constitutione
h. pedig ipsi instar æternitatis, q. satis indicat
particula illa paratum, j. decretum constitutionis c.
q. ne aliud significat quod actus Voluntatis Divinæ
et ordinis ad ante actionem æternitatis ad significandum.
Adverte 2do: Ex ratione theologorum q. Predestinatos
ideo solum illiguntur Beati à n. demandi, quod
vocabulum Predestinationis, justificationis, accipit in Sa
c. regit a. solum ado à nisi in Epis. Pauli ad
Eph. accipit in bona parte, sicut Rom. 8: quos
Præscivit et Predestinavit c. et Epist. j. Predestinavit
nos in adoptione filiorum c. ita Bec. h. c. 14. 7. 1.
Adverte 3io: Cum vocabulum Predestinationis derivetur
à verbo destino, hoc a. idem sit, q. l. mitto l. statuo,
definio, ordino c. Ergo sic et ut an ignitur Predestinatio
idem sit q. Emissio, an a. idem q. Ordinio, Positio
Definitio c.? Gam. h. c. 1. placet ambos Sanctos
sic intelligere, nec una separare ab altera, eo q.
hoc pacto propria vis Predestinationis optime decla-
ratur. Cum a. hoc finis rerum à quo fluxerunt ad
vitam æternam, nisi, quemadmodum sagitta à sagittario
in suum scopum dirigitur et tractus mittitur, à Deo
tractus mittatur et dirigatur; hoc a. tractus missio sit

nectunde predestinatione, id est cum hac transmissio
in fine nisi presupposita constitutione, ordinatione
et definitione divina. Ergo nec hoc ita sub praetione
vocabuli predestinationis illegi potest.

De questione qd sit illud factis agit Cuiq. hic tra
Adverte: inter varios actus de Deo, qui voluntatis
(de quo ambae e Tan. C. 3. q. 2. d. 2.) claro
ejus scilicet media. nam e: qa cum predestinatio
infallibilis et debeat in assecutione finis, sicut
et providentia, debet Deus nosse q media sint ad
hoc finem producta, si eunde in tali et tali conditione
et cum talibus circumstantiis sit creandus, in tali et tali
occasione collocandus.

Ob. An predestinatio sit aliqd in Deo an vel in
creatura?

Rsp. frater et actuale est in solo Deo, et non actus
de Deo de voluntate, qd ipse Deus, essentialiter vel et
in ratione executionis est in creatura.

Ob: Si predestinatio est actus divinae mentis, ergo
non potest dici Deus est predestinatio. hoc a. negat
Gallus Lugdunensis lib: contra Joannem Erigenam
Scotum tom. 2. auctoritate S. P. P. pag. 1063 inquit:
nec aliqs error de absurdo aut importune contentiosus
fuit, ut Deum qui disponendo dicit et dispositione.
qui gubernando dicit et gubernatione, qui ordinando
dicit et ordinatione, putarent qd nec qui predestinando
predestinente quisq; dicerit et predestinatione.
Cum hac ergo sicut cum dicimus dispositio, gubernatio,

ordinando, q destinatio magis ad opus t. ad optatione
creatoris referenda illigant.

Ad 6m seq. pri. neg. min: Ecclia in Lugdunen.
et negat si de predestinatione fieri active loquendo
sit. negat tm si de ea essime accepta loquamur
ut expresse ex posterioribus verbis illig illigi d.
Eadem etiam Ecclesiam illa solum reprehendere dicit
loq. modum in ut falsum, si ut novum, ut similiter
ex verbis illig advertere d.

Ad 7m Cui Predestinatio sit pars providentiae,
qualiter pars sit?

Ad 7m sic in d. pars subiua; ita Bec. c. 14. qe. n. 8.
et Tan. c. 3. q. 2. d. 3. n. 10. ratio d. qa in solemnis
die de plures providentias in deo, sed potius
una eiusdem providentia, sicut d. una ars, una
sapientia c. Ted qa predestinatio licet in plerisque
conveniat cum providentia, tm vendicat sibi aliqd
proprium q. in sui ratione d. de ratione providentiae
in cui c. hoc non fit ad sui respectu quia si
q. providentiae ipsi nullo modo conveniat, quia
ois providentia supponit subm cui providet
negs. n. unq dici pt q providentia provideri
existam subo cui providet. at n. predestinatio
ad ipsa etiam subi s. persona predestinata existen
terminat. ut alibi dicetur ita Tan. Cit.

Ad 2dm: d. pars integralis s. ut alij cum Bec.
loquuntur obiua s. potialis; ita Bec. et Tan. loco cit.
ratio d. qa obiu predestinationis continet sub obio provi
dentiae eminenter. sed de his satis. c.

Qui sint Effectus Praedestinationis?

Notum 1o: Effectus Praedestinationis dr etiam alio nomine apud Aug. Termini, et Obiectum quod, vel distinguitur ad Obiectum, s. subiectum cui, q. d. persona ipsa q. praedestinatur. Ton. d. 3. q. 3. d. 1. n. 2.

Notum 2do: Praeter alias conditiones ad effectum Praedestinationis requisitas è potissima haec 1a, sit actus s. effectus ipsius Dei; ita d: cum n. Praedestinatio sit actus Dei, nihil potest esse effectus Praedestinationis, nisi sit etiam effectus Dei, cum Praedestinatio s. actus Praedestinationis sit ipse Deus. Aug. cit. n. 4.

Quod ad Praesentem Questionem attinet satis de ea luculenter agit Aug.; Solum igitur de 3bus hic examinari hic accuratius lubet: 1o: An etiam ipsa rei existentia cum omnibus adiunctis et congenitis potissimum naturalibus, ac temperamento et complexione bona indole &c. sit effectus Praedestinationis? ndo: An et missio peccati sit eiusdem effectus? 3io an et ipsum Jnm?

Ad 1m Quod indeed Tan. Cum. Gom. &c. affirmant ea omnia accipiunt quae efficaciter conducunt ad aeternam salutem. Probatur 1o ex Sta Sap. 8: Puer a. era ingeniosus et sortitus sum anima bona et cum cum magis bonus essem ad corpus coinquinatum. Ut sapiens ex peculiari Dei munere ad sapientiam Divina operationis comprehendam obtigisse sibi ait peculiares quasdam naturae dotes, q. si eidem ad aeternam

ad æternam salutem contulerunt, quidem et Predestinationis munere ei obligerunt. Isa. 43: Omnem qui invocat nomen meum, in gloriam meam creavi eum, formavi eum et feci eum. Videtur et hoc sentire S. Th. q. 23. a. 8. ubi sic loquitur: Et Gen. 27. Quod Isac rogavit Deum pro Rebecca uxore sua, et dedit conceptum Rebecca; ex illo autem conceptu natus est Jacob qui Predestinatus fuit, non autem fuisset impleta Predestinatio si natus non fuisset. Et Predestinatio innititur precibus Sanctorum. Et ex verbis S. Cordis indicat Isaci preces contulisse ad Predestinationem Jacobi ex parte effectus eius, qui in Solenti eius non erat, qui nativitas et conceptus eius Jacobi, fuit et conceptione Jacobi fuisse effectum Predestinationis eius. Prudentes ratione: 10: Quis hoc cuius Predestinatio est exemplar ac ratio Predestinationis, Predestinatus est ad hoc ipso ut esset filius Dei naturalis, adeoque ut existeret hoc Ens, et Predestinatio eius existentiam eius velut dari sibi et hoc non supponebat, sed efficiebat; et ex ista nam existentia non necessario supponere debet, nec non sumitur eo modo quo Deum Predestinasse hoc Ens simile est; si non Ens ex intentione efficacis saluandi eos qui saluantur ipsos creauit, et complectione doloris ad hoc opportunos dedit, tunc plane fatendum est ipsam etiam existentiam cum adiunctis illis effectum esse Predestinationis; sed incredens autem verisimile est et rationi consentaneum; quia Ens

in creandis et predestinandis hominibus autem considerare
bonitatem sua erga electos, in potest alia ratione id melius
facere; sicut id solent facere principes et aedificies, qui
ad certum et designatum finem vasa conficiunt, ut sci
ex qua efficiant intentione eiusmodi finis, nec ipsum
conficiant, nisi finis cum illis subiiciat. Sic
etiam modo si in ipsa sua filiorum generatione
haberent sibi ad finem, quae in filiorum educatione
optant, ubique aliis destinarent hunc filium ad hanc
conditionem vitae et dignitatis, alium ad aliam pro
generare c. Tom. E. 3. p. 3. d. 2. n. 4 et 5.

Ab. Bonum creationis et distinct. a bono predestinationis.
adde quod providentia supponat existiam subi, cui
providet, et ex predestinatio pars ipsa providentiae
et se extendit ad app. subi existiam.

Pr. Bonum creationis indubitanter satis distinguit a bono
predestinationis quoad finem ultimum; creatio ut
sic, scilicet respicit ipsum esse naturale finite, predestinatio
autem id, sub quo subi certa media aliquo ordine
sit ad consecutionem beatitudinis. Ad confirm. inter
qua predestinatio est pars providentiae in qualitatem
h. integralis, f. potentialis, qualis pars est religio, pietas,
obsequentia c. respectu impietatis, quae tametsi in
plerisque conveniant, ab eis tamen ratione essentiali
nonnihil discedunt. ita etiam predestinatio a ratione
providentiae nihil dignedit, in qua proprie definiendo
sapiens ea ultra cognoscitur et exigentia eius efficiendi.

Quia de causis etiam licet providentia simpliciter et absolute talis posset ipsi predestinationi, cum excedat quia nimirum de qui subsistunt sub subiecto cui, de quo est predestinatio, et sic de aliis subiectis rebus creatis, de quibus predestinatio non est. nihilominus tamen ex parte dominii subiecti quod, vicissim etiam sunt quia a predestinatione non excedit, quia nimirum hoc ad ipsam eminet subiectum cui sententiam certis, quae tamen providentiam supponit.
ita Cajet. in q. et q. 2. d. 2. n. 16.
Ab. 2do: Qui predestinatio supponit distinctam notitiam illius effectus singularis et individui quod predestinatur, et non id cognosci, nisi illud ut existens, talem sub eo obtinuit.
Et praesupponere notitiam existentis in simplici et hypothetice, non est scientia visionis et simplicis intelligentiae. ipsum vocare ut cognoscat res tanquam res possibilis et scientia media et conditionata. hoc non est satis ut possit deus nisi concipiendi modo in alio signo rationis determinet se et ad producendum, et ad predestinandum tale hominem potius quam alium. Cap. 8.
Ab. 3io: Creatio non debet computari inter effectus predestinationis, nam in Concilio africano damnata est haeresis Pelagii asserentis quod predestinatio nobis beneficium creationis gratuitae et sine ullis meritis, patet ex S. Aug. Epist. 90 et 100.
Et quod africani PP. in damnarunt Pelagianos qui dicit creationis beneficium nobis conferri

gratuitò, si damnarunt eos, dicit solâ credulitate
ad gratiam, ad nos cæterum vita istam, atq; beatitudine
æternâ similiter atq; ex propriis meritis promereri
quæ atq; ullo alio grat. auxilio, sicq; solam
credulitate atq; existimare hoc sufficere, et se ad vitam
æternam, et sortis quod dubio & haereticum. Tom. cit.

Ad eam quidem Obj. affirmi satis probabiliter Cu
ten. Cum. Gam. Suri. C. contra Vasq. Bai. C. ratione
ga nulla ea videtur deest condition, è n. nec
esse Dei ordinata ad finem naturae bonum praedestinati
ex efficaci intentione eum salvandi, et re ipsa
ad eum finem collata, ut supponimus.
Ob. 1o: Praedestinatio inter se stus. & Gratiam
Grat. et n. amissio peccati in. & grat. &c.
Ob. per se et physice quae in. & grat.; si moralis
tri log. et si aeris hoc loco iure consen grat.
ubi sape Gratia praedici & influere multum, ut
dicit gravis auct. Tom. cit. d. 3. n. 6.
Ob. 2do: Esse Praedestinationis debet conferre
ad salutem, et amissio peccati in confert, è n.
negato grat. & potius impedit.
Sol. 1. Confert physice, confert tri moralis &
sufficit.
Ob. 3io: Si permissio & esset praedestinationis, & obstinatio
orque ut nos amittat labi in pec.
Sol. 1. Sed; caenim hoc amissio in & medium &c

Gratiae non idoneum ad virtutem, nihil obstat
nec, si solum quoad eum misericordia Dei
nos debemus Deum tentare, aut periculis nos ex-
ponere, quod periculum gibet in illo Evang. 3.
et Christus Matth. 6. nos docuit orare: ne nos induc-
as in tentationem. Ergo nec licet nobis illico
directe velle eam quamvis, unde Deus, v.g. Deus
ab aeterno voluit, quod mittere mortem Christi, in Pa-
tiebat idcirco homines eandem petere, si potius
tenebatur impedire, quodquod habebant petere,
et peccavit mortaliter Pilatus in impediendo.
Ita et Deus permittit prodidit latrocinia e-
t sic homines pensa in debent. Sed ipse et
Voluntas ratio generalis cum Divina convertitur, et
quoad finale vel aiunt theologi, licet in quoad
materiale, sed convenient quoad finem primarium,
licet in quoad secundarium. Gram. h.

Ad 3m Rsp. negando ita Cons. et ratio sola Haec
sufficere potest, quia primo in E. nec ei est opus
Dei, cum illud velle in potest nec qua respiciens
accens. Nec refert quod Papist. ait peccata hoc
fiat humilior melior e. hoc non in sit in ipsis
peccatis, sed ex dolore, detestatione, aut alia cum
nisentia peccati, quia imo hoc soli Divina
bonitati ac providentiae adscribendum est, quod eum
praestrato erigit, et aliis vi peccati fingere in
poet.

Ex

Quæ sit causa Prædestinationis?

Notandum 1o: Prædestinatio 3pliciter accipi potest 1o: pro actu Dei prædestinantis sui entitate sumpto, 2do pro actu Dei prædestinantis in hac sua entitate sumpto inclusa, si sua extrinseca terminatione, qua ab æterno libera terminatur ad esse futurum in tempore, nempe ad Gratiam et Gloriam. 3io pro esse illius actus Dei prædestinantis quatenus in tempore sui pro Gratia et Gloria. Non igitur hic è quæstio de causa prædestinationis 1o modo accepta ad Dei nulla sit causa; si de causa prædestinationis 2do et 3io modo accepta. Porro in è quæstio de quinque causarum genere, sic de meritorum hic quæ ad ordinem moralem reducitur, de cæteris n. res è satis clara; nam causæ materiales in qua tria in suos accipiunt esse prædestinationis, sunt ipsi homines prædestinati; excepto ijs quæ sub l. ipsorum et substantia et existentia prædestinati, sed extra prædestinatio quæ sunt. Causa autem finalis in duplicem quæ ipsa est. Finis principalis est ipse Deus particularis in ipse prædestinatus, scilicet respectu finum quo ultimatum dicitur principalis est bonitas et Gloria Dei. minus ac principalis s. finis cui è ipse prædestinatus, scilicet respectu eorum finum quæ mente et existentia illis supponunt; quæ et unus esse potest finis electionis; sic Gloria è finis Gratiæ. ita sentit Pec: c. 14 de prædest. q. 2. n. 1. et 2. Tam. t. 3. q. 4. d. 3. n. 1.

Notum igitur: Predestinatio sic modo accepta consideratur et inadequate pro collectione eorum omnium effectuum, et inadequate sic pro uno et altero horum effectuum. Quaestio igitur in 2° de Predestinatione adequate, et inadequate sumpta; certum in 3° in praedestinatione alicui caeli meritoria sint effectus ex parte ipsius Predestinati ut videbimus. His igitur constitutis ad quaestionem sic propositam sit varia et multiplex et ratio eius, et partes duae debent, ex sequentibus duabus quaestionibus quae sunt ordine constituit.

Qu.

An Praedestinatio ad Gratiam habeat aliquam causam meritoriam ex parte Praedestinati?

Notum ex iis ut supra dictum Praedestinationem in his quaestionibus ut accepta pro actu Dei praedestinantis, sunt entitate, et nec sic terminatione sunt libera ad esse, et sic esse suos; igitur ut quaeritur an Predestinatio ad Gratiam ex parte Predestinati habet alicui causam meritoriam. Ita dicit et ac si quaeretur, an Gratia in tempore conferatur ex meritis Predestinati; Ita: Sed Deus ab aeterno liberè decreverit dare gratiam ex praevisis meritis Predestinati.

Notum 2do: Cum quaeritur an Deus ab aeterno decreverit dare gloriam et gratiam ex praevisis meritis. Cum quaeritur propriè loq. an praevisa merita sint causa et Divina Voluntas determinet ad hoc ob-

sc: ad Gloriam & Gratiam danda; sunt ergo, et terminari
ad tale obiectum in quo ipsa causa si solum ratione, quia Deus
ita indicauit conuenire suae bonitati. Quemadmodum
ergo in Deo non est nisi unus actus, quo multa opera
plurima multa ad intra ab aeterno, tot sunt in
his quae multa unum Deus causa altera, ita quia Deus
multa ut unum sed causa altera, ad quam Diuina Voluntas
sic terminatur ad unum illorum, ut ipse illi tuq ratione, quia
terminatur ad illud: V.G. Deus multa unica actu Praedicat
Deus rationale et risibile; si quaerit a parte rei
rationale & causa risibilis, idcirco Deus ex his multis
ut rationale in Praedicato sed causa risibilitatis. si hoc
ipsum quia & nolle quia Praedicatum sed rationalis & Deus
nolunt ratio ut nolit Praedicatum sed risibile. natura
Propositio vera & Quia Deus intuitus Praedicatum
et rationale consequens quidem sed risibile.
Ex quo sequitur quia si obiicitur in quo sensu Diuina
Voluntas ita se habeant ut unum sed causa altera
hunc intuendo unum illorum & ratio Voluntis altera.
Et eundem ordinem quem obiecerunt inter se
eundem etiam eius modo intelligendi sunt actus
Diuinae Voluntis, si posito unum et eiusdem actus
varia et diuersos terminationes. Quo fit
ut ipsae duae quaestiones ita connimctae sint, ut una
iuste accipi pro altera, V.G. an aliquis noluit
a Deo sed causa a parte rei &c. et an detur ratio
quare Deus id nolit? hinc quia unum noluit
ut sit causam a parte rei huic ex ipsa re in &

quare Deus id velit. Et sic cum quis ex dei
ex parte predestinati ratio predestinationis Dei
non est idem ac si quereretur: an ejus rei quam
in eterna predestinatione statuit Deus, a parte
rei in ordine dei aliqua causa. Ita Cum. in 1. p.
1. th. q. 23. a. 5. C. 1. nota 2.

Notandum 3io: Quomodo usus liberi arbitrii de quo
maxime quis antecedit cum meritoria gratia et gloria
et quod antecedit omnem gratiam et auxilium speciale Dei
quod sane usus exercetur post quam omnes naturales
potentiae habent liberum arbitrium ex pietate naturali con-
ferre eleemosynam. 2do D: quod antecedit gratiam
justificantem et Dei amicitiam, quod non potest procedere ab
inspiratione aliqua Dei et speciali auxilio, vel quod
peccator contemplans suorum peccatorum gravitatem concutitur
timore gehennae, et incipit deplorare de sua poenitentia. 3io D, quod sequitur gratiam justificantem, quia
ipsa merita gloriae quae procedunt a gratia justificante.

His positis ad q.

Quod negat: ita cum D. de fide; et satis probat
Christus ut adeoque non aliquid sufficiat post. Confirmatur etiam hac ratione: Quia sola illa opera et bona
usus quae fiunt gratiam sanctificante, et usus et
bona opera impiorum, qui non merent gratiam illam Dei
meritum conducens ad salutem debet procedere
gratia sanctificante; hinc quod illud 1. Cor. 13. Si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas, charitatem autem non habuero nihil mihi prodest; et Joan. 15: sicut

palmes à se terre fructus nisi manserit in vite
sic nec vos nisi in me manseritis. Adverte
ergo nec bona opa gratiae sanctificantis, s. bona qa
sunt ex ea ac meritoria gratiae sanctificantis, qa
bona ipsa opa s. bona opa sunt effectus gratiae sanctificantis
nihil n. sunt ex ea ac ea in ordine gratiae ac.
Quin imo nec fruitio horum bonorum operum s. boni
effectus ex Deo ac cum Deo nobis gratiam hanc indicant
ut ex notabili ratione considerandi patet, nam fruitio
hac posterior est fruitione ipsius gratiae sanctificantis.
et confirmari hinc potest qa sanctus Christus Matth. 11
considerans bona opera horum hominum gesta si in Tyro et
Sydone ea antiquitus fuissent facta, et facta sunt
in Corozaim et Bethsaida c. dn eis non fuit
gratia collata.
Adverte qa nec bona indoles aut naturalis dispositio
aut ac disciplina necessaria gratiam s. actualem
s. habitualem, adeoque nec a ratione Dei volendi
et operandi dicta gratiam, patet, qa qui
quondam optime instituti erant in lib. ex arbitrio
naturali, et in disciplinis etiam moralibus, adeoque optimae
indolis erant, ab hac gratia recedit sunt, eamque non
habuerunt, ut Socrates, Plato, Aristoteles etc. cum
hi contra homines alioqui solidissimi et sapientissimi
ea impetrarint ut Latro et proin praed. et sanctus
et Sanctus hinc et illud Lucae 10: Confiteor tibi
Pater Coeli et terae quoniam abscondisti haec a sapientibus etc.
et edidisti qa sic placuit tibi unde te. Cum. Cit. Com. 3.

Ad: 10: Voluntas Dei non est rationabilissima, et nemini ad quem Deus sua ratione et sua, et ipsi Deus ad Deum inpulerit.

Dic q. Dei Voluntas in sit regula infallibilis, et inenarrabilis indeficibilis et indeclinabilis, sibi ipsa aequitas et rectitudo, semper rationabilis, et consequens quod agit neq; sua ratione, neq; sua institutia agit. Et in fra ad argum Ad: neminem Deus sua ratione et sua q. se teneat ex parte hois meritoria de congruo l. de condigno, l. q. Deus impulerit ad Deum. C. neq. consequ. neminem Deus sua ratione et sua q. se teneat ex parte ipsius Dei, quod in hac casu est ipsa Voluntas Dei. sua bon. Cum. Cet.

Ad: 2dm: Fieri sit in moralibus ut esset sit prior opere, q. meritum, quod, dum sit praecepta alicui dare militi equum et arma antequ. multos meruerit, sufficiat, ut possideat illum strenue usum, ac sequentibus laboribus meritum, q. et Deus posuerit alicui corpore jam gratiam sacramentalem s. habitualem ob Christum esse bonum et iustum, et sit merita futura.

Dic. Quod fieri ut in moralibus essent meriti antecedentes meritum, et detur merces aliqua parte principio meruerit dumtaxat inter principium me etiam et finem l. Dominus sit realis distinctio, sicut inter militis arma et inter principium eius industriam; in r. arma sit

propinq meriti propriè, nec etiam concau propriè militis industriae nisi forte q acies (si n. ent cau q le industria militis q libet miles industriq fuit.) h solum sit instrumenta virtutis ac fortitudinis militaris; è contra ut hoc duo in differunt realr time impossibile è dari Gmd ante meritu, ut fit in ji grae nocante. ned si hoc ex hypothesi meret, iam graam q bonu usu eiusdem grae, sequeret hunc idem numero ut cam et effectu sinqtis, et dari gdam antej daret; qa nempe hunc eade et merces et propinq merendi, ut ex eo patet q bonu usu grae potestim actualis, sit ipsamet actualis grae efficax, et in effectu grae actualis efficax sit ipse bonu usu. ita Gam. in j. p. 1. th. q. 23 de Praedest. c. 6.

Q.

An Praedestinatio ad Gloriam fiat ex praevisis meritis?

Q affir: ita adducit Vasq. Bell. Gam. Lessius et alij. et eam sententiam probata fuit Cantu hi, cui etiam hac adjici pnt.

1: Eg multi ogs hoies salvos fieri j. Tim. 2. Hoc a. n. fit illigi de Volle absoluta efficaci, alias n. ogs salvi fierent, q E falsu; g illigit de Volle conditionata

et inefficaci, & Deus ante prævisionem bonorum operum
habuit simplicem et inefficacem voluntatem dandi illis
vitam æternam, et ex illa voluntate operatum illis sufficientia media quibus ad vitam æternam pervenirent si vellent.
Hæc autem voluntas conditionata et inefficax non potuit
fieri absoluta et efficax, nisi ex prævisione meritorum; & Deus nemini voluit absolute et efficaciter
dare vitam æternam nisi ex prævisis meritis.
Confirm: quia si ante prævisa merita elegit aliquos
efficaciter ad Gloriam, l. & eodem instanti positivè
se habuit l. negativè circa reprobos? non ergo quia ad
minimum volle inefficaci voluit illos salvos fieri
iuxta sententiam Apli; si positivè l. & in eodem
instanti voluit illos efficaciter damnare l. inefficaciter salvare? non ergo hæc è Calvinistarum;
si posterius & in illo instanti voluit illis dare vitam
æternam sub hac conditione, si bonis operantur et non
impedirent. & si posset prævidisset illos bona opera
eum id absolute et efficaciter voluisset illis dare
vitam æternam. & efficax illorum electio facta
ex prævisis meritis; & similiter efficax aliorum
electio, quos ipsa prævidit bona opera, è electio
facta post prævisa merita; & non par ratio. Spec:
c. 14. de Prædest. q. 2. a. 2.
2do: Deus ab æterno habuit voluntatem efficacem conferendi vitam æternam non nisi post prævisa merita
quæ eundem vir Spiritus non conferet nisi post merita

Christi, iuxta illud: Nemo coronabitur nisi qui legitime certaverit. Et in habuit aliud Velle efficaci ad eterna dandi gloriam unde Christi merita pendent; ergo hoc plane contineret aliud Velle dandi gloriam post Christi merita. unde Confir: à simili: q. nullo efficaciter dare petro gloriam ex sola sua liberalitate, et ante Christi merita, l. dat posteà ex sola liberalitate, et sic non dat ex meritis. l. in nullo dare nisi ppt merita et sic fuit contra pius decretum et Velle, non autem decreverat efficaciter dare nullo intuitu meritorum. Haec: Cit. a. r.

Dicis: hoc ergo ista: non Deus potuit in pio in explendi nulla salvare eo modo quo in posterioribus signis determinavit, sed contra: ne si voluit illo modo quo posteà definivit, sequitur pio re Velle deprendisse virtute implicite ex posterioribus ad quae Deus fuit decretum retulisset; atq. in posterioribus signis fuit Velle tm hypothetica ex Christi meritis, et etiam virtute implicite fuit in pio ri. Gam: in 1. gt. 17. q. 23. c. 6?

Dic: Deus in Scripturis ogs. vocat ad salutem, ac instructiones ad poenitentiam, ibi non poenitentiam et peccatoribus minatur damnationem et conqueritur de peccatoribus et praesertim de Judaeis; Isa. 1: qd Deus g. debuit ultra facere? Et potita sententia nobis contraria non videtur hoc a nio et ea alio sic, si solum in Deum, ut videat in eum electos benignos, et in electos iustos ac Deum.

Adde: q nemo prudens fit fieri et eo ito desideraret
fortasse et fieri ut fiat id, q si respiciat fiat,
repugnet opi antea designato, l. decreto antea
concepto.

Ad 2. Vd n videt contraria sententia consentanea
naturali rerum ordini et cursui, ac gubernationi Dei,
qa iusta ea dnum foret, in modo q nunc
salvantur fuisse etiam salvandos si ab initio peccasset
si etiam oes q modo damnantur fuisse in illo statu rerum
damnandos. Sicut n illi ante oem Christi nem
peccati delicti, ita hi in eode rationis signo negativae
et reprobati.

Ad 3. Ex contraria sententia etiam plurimum videt
minui beneficium Redemptionis, et gratitudinem quam
debent oes SS. Christo pro ratione Redemptionis
et omni gratiarum, qa iusta illa efficacia Christi
eos n redemisset, oes hn illi essent salvandi, et in
eade beatitudine et gloria mensura, sicut Christi
ex ea sententia n fuit causa meritoria praedestinationis,
sed solum executor.

Ad 4. Oes unus oes homes salvos fieri 1 Tim 2.
Hoc n, et illigi de volle absoluta efficaci, qa alias
oes homes salvi fierent q o falsum. Et illigitur de
Volle conditionata et inefficaci. q oes ante fundationem bonorum et malorum operum habuerit simplicem et
inefficacem voluntatem dandi illis vitam aeternam, et ea
hac Volle sparavit illis Justitiam mediam, qbus ad

vita aeterna quaerere si vellent. Hac a-
Vellas conditionata et inefficax, non potuit fieri
absoluta et efficax, nisi ex Christi merito. Sed
Deus neminem absolute et efficaciter voluit dare
vitam aeternam nisi ex Christi merito, per cit.
Ad 3: 1 Ephes. 1. dicit: Elegit nos in ipso ante mundi
constitutionem ut essemus sancti. Ergo hic Deus
elegit nos ad gloriam non quia futuri essemus sancti,
sed ut essemus sancti, non sed ipsa gloria merita.
Pro solutione hujus loci hoc loco de electione ad gratiam
et non ad gloriam, ut exponit S. Aug. l. de Praedest. SS.
c. 19 et patet ex ipso textu quia sic sed: Benedicit Deus
qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in Christo
sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem
ut essemus sancti. Adde: quia si loquerentur solum de
efficaci electione ad gloriam, sequeretur gloriam esse
ad gloriam ex fine, ut essemus sancti et gratia Dei
id sanctitas et gratia est finis respectu gloriae per
cit. Ad 3.
Ad 2do: Vita aeterna est gratia ut dicit Rom. 6. Gratia
Dei vita aeterna, sed non est ex meritis.
Pro vita aeterna quaerat gratiam non quia sua meritis obtineat
hanc sed merita gratiae augeat ut docet S. Aug. in
Enchiridio c. 107 et in libro de gratia et lib. Arbitrio
c. 8. et Epistola 105 et Tract. 3 in Joan. Vocatur igitur
gratia non in se, sed in sua causa per cit.

Ob: 3io: Luca 12 dr: Nolite timere pusillus grex
qa complacuit Pri vro dare vobis regnum: ubi
non complacuit videt Deo fare quod Dei bn placi-
tum, et excludere ora nra merita.

Sol: 1 vro complacuit in pre illigi efficere voluit
laudi gloriae, alios Judas 3 fuit pars illis pu-
silli gregis, in quibus reprobatur. Debet 5 illigi bn
placitum: gratuita Dei voluntas qua eos proposuit
vitae aeternae 4 modum Domini, 9 voluit revera
et gratuita tu ad hoc in tenuerit deg, ut nobis
vitae aeternae etiam 4 modum Domini proponeret. Ci
Ob: 4to: Si Praedestinatio ad vitam fit ex meritis
tunc praedestinati poterunt aliquo modo gloriari;
9 negat Apls: Corin: ut in gloriatur omis Cap. et
c. 4: Quid habes q. non accepisti? Si non accepisti
qd gloriaris?

Sol: Apls non excludere eam gloriationem, ipse
in quoq; testatur se in hoc instituendo, ut qui
voluerit gloriari 2 Cor 12 et 11: Ego libenter
gloriabor c. et ps. 33: Gloriamini omis recti corde.
Solum igitur licet in deb ere nos gloriari, suppte
ea nobis ipsis et solis nata viribus, Caetera in
obstare ut in Christo Jesu et eius Cruce gloriemur
Gal. 6: absit mihi gloriari nisi in Cruce Ch mi
et 2. Cori 10: Qui gloriatur in Dno, gloriatur. Tuae
in gloriae ad solum Deum in ad hoc referit, nihil
aliud E quae Christiani nos alebrio Gam. Cit.

Obiecto: Christi, qd destinata fuit facta abq; ipsius meritis q et nia.

Ad Quomodo ait quod Christi qd destinata facta ad Lect. de Incarnatione.

Ob: Oto: Vita aeterna in solum habet ratione meritis et etiam hereditatis; q licet Deus in ueritate illa efficaciter q modum meritis ante prima merita, unde ita efficaciter illa dare q modum hereditatis ante prima merita.

Ad Hoc ipsum Doctor satis respondet q Gerson in. Interim dicendum unde aeternam et quomodo nam hereditatem et hi iure adoptionis et adoptionis, unde ad hanc hereditatem adeundam 2 requiruntur, 1o ut prius adipiscamur filii q fit q iustificatione ut docet Aug: Epla 120 c4 Contra Faustum c.3. et colligitur ex illo Rom. 8: Accepistis spiritum adoptionis filiorum Dei quem iustificante. et ratio est: quia hoc in ipsa iustificatione agit in ad hereditatem et dum spiritum nati regnitus et filius Dei adoptivus constituitur iuxta illud Joa: 1. Dedit eis potestatem filios Dei fieri q ex Deo nati sunt; et ad titulum 3: Ut iustificati gratia ipsius heredes simus secundum spem vitae aeternae. 2do requiritur ut postq q iustificatione sumus adoptati in amittamus ius hereditatis q mala opa, si postq q bona opa aquamus adeptum ad hereditatem iuxta illud Colossis 3: Quodcumq; feceris ex alio operamini sicut Deo et non hominibus. scientes q a Deo accipietis retributionem hereditatis. et dicit hereditatem si retributionem hereditatis.

ut ipsum eum in dari nisi ex modo meriti, retributionis. Et Rom. 8. 17: Si autem filij et haeredes, haeredes quidem Dei cohaeredes autem Christi: si tamen compatimur ut et glorificemur. Bac. Ut. n. 16.

Caeterum pro solutione aliorum Argumentorum.

Adverte 30: Sacra Scriptura nusquam aperte et clare demonstrat an electio ad gloriam fiat absque praevisis meritis, alias negotium hoc in ambiguo poneret tantas difficultates, si res ex Fide de Fide, adeo extra disputationem fuit apud Catholicos. Igitur cum eadem Sta videatur docere in electione ad gloriam fieri gratuito, in illico docere multa illa fieri absque praevisis meritis (si solummodo extra fieri gratuito, quis hoc ipsum quod Deus velle dare gloriam ob praevisa merita, si proponere vitam aeternam quod non dari praemij Et summa gratia et liberalitas, et ex quod Deus nulla lege teneretur; Quemadmodum Princeps alijs liberalis et gratiosus conferre debet, et multa contribuere propriis et offerre cum ad hoc non teneatur. Ita mihi.

Adverte 2di: Auctoritates S. Aug. quae Adversarij plurimum pro se allegant nobis in adeo obscuro cum non satis constet quae mente ipse in hoc negotio quo Christi: An Praedestinatio ad Gloriam fiat ex praevisis meritis gratia E. ut patet ex variis Ad. Aug. quorum quae putant cum nobiscum sentire. ut Vasq. 1. p. q. 23. c. 6. Franciscus Toricius in Opusculo de electione. Lessi in E. de Praedest. Sanct. 4. et Ripedij

Academiae Complutensis, alij volunt illud contra
nos sentire ut Fuer. l. 5. de fideiust. c. 8. Alij dicunt
contendunt id ab initio quod nobis sentitur, sed
postea rem cassat ut Belloc. l. 2. de gratia et libero
arbitrio c. 13. Itaque in textu de mente S. Augustini
quae ipsa verba ipsa eiusdem Sancti quae pro se adferunt
Adversarij. Quales e Complutensis (omnis) ergo forte
ed concedis in nostram sententiam trahi quod ut legenti
cuilibet constabit. Ecce ut ordinatur: Ex hoc negotio
quod Christi Ant. fiat ex fidei meritis gratia! C.
Nam in negotio quod fuit illi contra Pelagianos
tenuit non dixit illi solummodo neutram praedestinationem
sed gratiam, sed gloriam factam esse ex fidei
meritis liberi arbitrij. In negotio autem quod fuit cum semipelagianis
habebat solum contendebat electionem ad gratiam
id est factam ex fidei meritis liberi arbitrij.
Ex meritis autem Gratiae non erat illi lis, sed solum de
meritis liberi arbitrij. Et hinc saepe fit quod contra
nos sentire videatur, nihil minus quod de nobis cogitet.
Si ut quis dicat electionem ad gloriam fieri ex
nostris operibus cum illigi debet de operibus liberi arbitrij cum
quod est contra nos. idem fere fieri cit. n. 36.
Itaque ad explorandam mentem S. Augustini attendi debet
de quo agat cum quo ei sit sermo.
Adverte 3io: Ait quod ut necessario pro sua sententia
citant cum docent praedestinationem ad gloriam fieri

fu Gratia meritis (: Lapis hoc de Predestinatione
adaquate, q etiam ordis ministrum condemnat.

113 Assumitur 4to: Quod illa Voluntas qua Deus multos
ad hoc Salutem fieri cum dicat insufficiens ex eo
q eos sit Electis et fu effici; ex illa n. orit
q oes Justitia media ad consequendam gloriam pervenent;
si di insufficiens q ex mi illis solum de det
gloria aeterna solli immediate, q ideo addo 5a quod
cum q dat vita aeterna det ex mi huius Voluntis
solli mediate, nisi n. Deus quodlibet simpliciter effi
nellet gloriam electis, nec nellet eam efficaciter. ita nihil.

Q.

Quinam sit Ordo actus Concurrentium ad Praedestinationem in mente Divina?

Hic Ordo varie pro varietate Sentiarum q hoc
de Predestinatione ad gloriam assignant. Pro nra
igit Sententia fere ista assignari pot ex Lessio d
Tract: de effect. Divin: l. 14. c. 2. n. 49.

1o: Deus ante omnem Praevisionem futurorum sua bonitate
inductus libere statuit condere rationalem creaturam, ut eam
elevaret ad statum Divinum, et faceret participem suae gloriae
et beatitudinis. Neq; hic in hoc signo elegit filii certum
numerum, p oes nemine excepto ordinavit ut eent partici
pes gloriae, cui primo proposito ex sua Gratia ipsos conse
rendi, nisi et ipsos faceret, quomodo digni redderentur.

2do: In hunc finem statuit ante omnem Praevisionem
et, oes Angelos et pos Parentes (: in quibus virtude

continebat totum genus humanum) condere in statu
gratiae, cum magnis auxiliis, magnaque facilitate generandi.
3o: Quos ex Angelis nihil et auxilia ipsis Gratiae
generandos, l. postea generandos, hos absolute decreto
elegit ad gloriam, quos a. nihil in generandis in bono
servabant destinando aeternis suppliciis. Quos a. ex
totius nomine Gentis, nisi et Christum, et post
peccati Gratiam, hinc fit, quod in hos instanti ex
totius nomine Gentis destinavit, finis aliquos posterior
non licet.
4to: Igitur cum Deus in ordo instanti totum cum gratia
bonis ipsi statu innocentiae creatum videret in generandis
adeoque Christo peccato Adami, et ja illa ordinavit statu
innocentiae et pura et eversa, cum totum genus humanum
in Adamo esset perditum, misericordia Com. atque mysteria
statuit genus humanum erigere, et novo modo ad salutem
dirigere, Gentem Incarnato ne Verbi, et humana
nata in Verbo erigere, et et Verbum sanctificata
instituit Divinum pro omni hominum peccatis, Gentis
Gentibus et singulis satisfaceret, et illis ora ex parte
Dei ad salutem necessaria meruerit. Propter cuius
merita Deus mysteria statuit illis, quibus Gentis Dei
status lapsi pateret, dare auxilium sufficiens volendo
ut ea adulti eo uterentur, et illud in opus dirigerent,
obligando etiam parentes et doctrina salutis ad posteros
propagarent, et magnam eorum curam haberent.
5to: Deus nihil gratia auxiliis, quae ipse singulis totius
Gentis deinceps dabunt erat recte uterentur, et et ex
iustitia generarent, et in peccatis morerentur,

dicit: illos elegit ad gloriam hos reprobavit, et ante hanc praedestinationem nulla fuit absoluta electio aut reprobatio. Ita fere hodie Lessius etc., et de hac re etiam videri potest Vasq. c. 34. n. 43.

Verum ut dictum supra hac instantia actum praedestinationis assignant in ac pro sententia eorum qui praedestinationem ad gloriam fieri dicunt ex praevisis meritis.

Caterum alii et alii assignant ij, qui contrarium tuentur de quibus videri potest Tom. c. 3. de praedestinatione.

Q.

An praedestinatio praecibus fieri possit?

Dicit affirm: ita Aurelius, qui re hanc satis probat, unde aliunde vix aliquid ultra colligere ij, cui autem placet pars A.A., qui hac de re specialiter tractant. Pro qua tri sententia ora habilienda.

Secundo ex s. th. 22 q. 83. a. 9. q. per divinam providentiam in totum disponitur quibus fiant, et eadem ex quibus causis, et quo ordine proveniant, quae sane apertae constat in operibus, nec Deus gubernat et providet abundantia segetum futura, et gubernat et providet etiam quibus mediis abundantia illa proveniat, sci. mediante semine et agricultura. Inter alias a. causas etiam actus humani sunt causae aliquo ad effectum. Et ita Deus providet illos esse fore mediantibus hujusmodi causis sci. actibus humanis, inter quos computantur ordines et preces, quae sunt multum et mirabiliter efficaces.

Ex quo colligitur q̃ vera ratio sunt ordines, et ordines alia opa meritoria sunt necessaria ad consequendam predestinationis effectum, simul cum ordine Divina providentia. Sunt n. Deo disponente esse tum naturales, tum artificiales quorum medijs naturalibus, et artificialibus, ita disponit salutem multorum provenire et fieri medijs operationibus alijsq̃ bonis operibus. Ita Cum. S. P. S. Th. q. 33. a. 8.

Ob. 3o: Illud quod posito s. remoto nihilo ipsum non est, nihil interest ad constitutionem esse, an adsit et absit atq̃ necesse sit fundantis s. non, nihilo ipsa predestinatio non est ipsum esse; et nisi prius ad predestinationem certa et firmata nullo modo sit.

Sed nego: nisi sit quamdiu et esse predestinationis q̃ iste salvet, sic etiam q̃ et tales orationes et q̃ talia opa salvet, sic ejus salus in prevenietur, et illius orationes removeri non possit, nisi predestinatione remota, quamdiu et ipsa salus aeterna. Sic etiam provisum est a Deo, q̃ talis non talibus etiam orationibus e. salvet.

Ad Confirm. dic: q̃ predestinatio sit certa, adeoq̃ firmata non potest supponitur s. sine istis orationibus e. Cum. Cite.

Ob. 4to: Esse cum sit potest impediri q̃ defectum causae, sicut esse nisi modis modum impedit q̃ obligatio et debilitatio libri; si igitur esse predestinationis provenit a Deo mediante causa s. orationibus ac bonis operibus, sequitur q̃ et defectum eorum possit impedire, quod videtur inconvenientissimum.

Ad. Quamvis esse aliquis causa id quod non est simpliciter
qualis est Deus possit impedire quod desertum aliquis causa
sua, obiicit quod non omnis causa sua potest ad omnia quod illi
causae subiecta. Verumtamen esse id causae quod est simpliciter
qualis est Deus, non potest impedire quod esse aliquis causae
sua, quia omnis causa sua potest ad omnia subdita et
et subiecta illi. Hinc Remedii huic resistere potest
Divina gratia et vocationi, non tamen recte infertur:
Quod potest impedire esse praedestinationis, quoniam ad id
ut impedire possit esse praedestinationis, requirit ut
efficere valeat haec duo scilicet vera: quod ipse
est praedestinatus, et quod non obtineat esse praedestinationis
&c. Et cum quod nulla potest fieri possit, ut haec duo
sint vera simul, idcirco esse praedestinationis impedire
non potest. Arti.

Ubi Praedestinatio sit certa?

Ad. affir: et confirmo probatio ex Joan. 6.:
Pater quod dat mihi ad me venit et c. 10: Oves
meae vocem meam audiunt, et sequuntur me, et non
peribunt in aeternum, et non rapiet eas quis de manu
mea. Rom. 8: quos praedestinavit &c. ubi notandum
ponitur verbum praeteriti temporis, quasi ab aeterno
illi iam beati fuissent, quia voluit ostendere stabilem
certitudinem infallibilem praedestinationis, etenim
praeterito nihil est certius, et ut unus ait: et
praeteritum non est potestas, et factum infectum esse nequit.

probat ratione: qa Predestinatio duo includit, scil. Gratiam Dei et ipsius Voluntatem, qua Deus multos predestinavit salvare; sic ea utrosque capite Predestinatio sit infallibile certitudine; Ergo predestinatio nis e arty. min: probat: q. a. ea possit habere certitudine patet. ad cognitio Dei in mensura sue sit aeternitate. et in aeternitate ita Splendor sit, igitur Divina Mens certe res prout sit Splendor; illa a. Divina res Splendor certo cognoscit; Ergo Deus salvandos infallibiliter cognoscit. Quod a. ea Voluntate etiam habere certitudinem probat: nam ea Voluntas Dei ad predestinationem concurrit et Voluntas efficax et effectua sua, et a nulla alia impedibilis. Ergo predestinatio est certa ex parte Voluntis. et Ergo eventus suus frustrari potest. Cum. in sept. p. Pth. q. 23. a. 6.

Ad: 10: Psalmista dicit: deleantur de libro viventium et in iustis non scribantur; ad predestinatio vocatur liber vitae; Ergo ad alios posset predestinatos esse a predestinatione deleri. Ergo predestinatio non est certa. Confirm: ad Apocalypsi 3 legimus: Tene q. habes ne alius accipiat coronam tuam, ad huiusmodi Corona est ipsa predestinationis Ergo sit ipsa predestinationis aliqui abolere, et consequ. Predestinatio non est certa.

R: Quod liber Vitae est ipse Filius et pars Dei in qua sunt alii scripti sit et quidem ad Splendor iustitiae et quidem ad futuram gloriam. alii vero quidem ad Splendor iustitiae solum, non tamen ad futuram beatitudinem; Ergo igitur utroque modo scripti sit, nullo

modo deleri possit de libro vitae: et ne scripti sed gratiam
ad gloriam iustitiae solum deleri possit, in quide
mutatione facta in ipso libro vitae, quasi expungat
aliquid ex eo, sed facta mutatione in eo quod scriptum
erat, et de his loquitur Psal. misericordiam, et hoc Lamechiyas
declarat dicto: et ne iustitiam in sublimitate.
Ad Corpin.
dic: quae in dicit ad excludendam predestinationis certitudinem
sed ad ostendendam arbitrii libertatem quae non
cogatur suae predestinationi. Eiusdem dicti loci
varia sit interpretationes; nam una est quae insinuat
S. Th. 1. p. q. 23. a. 7 ubi ait: Corona dicitur aliquid
uno modo ex divina predestinatione, et sic nullus
suam coronam amittit; alio modo ex merito gratiae, nam
quae meremur non est; et hac ratione coronam quis
amittere potest quam ipse, quam alius accipit in gratiam
loco prioris subrogatur. Alia interpretatio est solet
quae loquitur S. Joan. quae quinta interpretatione exhorta
ne. Cum. Cap. 6. 1. Adde quod hoc illigatur de gloriae
iustitiae quae ex facile amittere potest.
Ad 2do. Cor. 5. 10 dic: Qui stat videat ne cadat
Sap. 4: rapuit est ne malitia mutaret illum eius
Gali 3. 1: Quis potuit transgredi et non est transgressus
facere mala et non fecit. 1 Cor. 9: Castigo corpus meum et in servitutem redigo
ne forte cum aliis predicaverim ipse reprobus inveniar
et predestinatio in est certa et infallibilis.
Ad Hoc ergo dici de gloriae iustitiae quae amitti potest. ad
de malitia in finali si duntaxat quae dic. pro-

etiam predestinati ad hoc peccare et in peccato versari
ut patet in Davide, Petro et m. magdal. &c.

Q.

An predestinatio cum libertate arbitrij
consistere possit?

Hanc quæstionem quære supra folio 127

Q.

An Numerus predestinatorum sit
certus?

Ad Numerus predestinatorum s. plenus s. maior et certus
ita est. Et ratio desumi potest tum ex potentia Dei, tum ex
providentia illius ut considerandi patet. Quinimo
et hoc adverendum est pro solutione obiectorum, adeo
certus est ut nec augeri nec minui possit, adeoque Deus
nec plures predestinare potest quam predestinavit, ut
jam probare videtur Cum S. p. S. th. q. 23. a. 7. &. un.
Cor. 2 et 3, qa nihil horum fieri potest salva immutabilitate
Dei.

Obi: 1o Deus potest plura facere ij se velit, ergo etiam plures
predestinare j predestinavit. Prob: videtur de fide et
pria: qa nulla contria sunt possibilia Deo ea
q aliqui fundata sit, qd tamen est contra totam doctrina
si igitur plura possibilia sit, hunc ideo possibilia
qa a Deo fieri in implicat. seq. patet: qa si aut
sao et ex divina Voluntate ita et predestinato.

Rs. Cor. ante. neg. seq. ratio est qa sao et dio ex terminat
ad extra exterior, predestinatio vero et potentia sit ex
intrinseco ipsius Dei, in qua in potest fieri variatio

pro multitudine Eius, et ob id nihil q. pertineat ad variationem hominum concedi debet. Ex quo colligit q. postq. Deus decrevit et apud se definivit res eas producere in certo et determinato numero et non plures, q. ille numerus augeri non potest in sensu compositio. Ergo

Ob: 2do: Quidquid Deus potuit fecit, si potuit non destinare quod destinavit, q. et nunc non potest destinare quod destinavit, ac proinde destinatio non est certa, neq. numerus destinatorum est certus.

Sed prior quidquid potuit potest intransitive et in sensu diviso, non a. compositio, id est non permanente decreto Divinae Voluntatis ratione composito et consimiliter oppositum decretum. Sicut n. Deus nulla obligat. creatus est ne existat, non quidem absolute et hypothetice et ex suppositione, propter immutabilitatem Divinae Voluntatis, id etiam impossibile est ut in ea suppositione ratione consimiliter oppositum decretum. Tom. 6. 3. de Praedest. q. 6. d. 1. n. 18.

Quando fit numerus Praedestinatorum?

Dic absolute loq. et is numerus interiori et colligitur ex Apocalyp. 7 et 9. Ban. 7. Matth. 26. Ratio convenientiae à Tertulliano 5. Sapientissimus n. rerum Architectus, q. dum ingens pro beatis extruxit palatium ingenti utique etiam decrevit incolarum et civium numerum

quod à priore sumit ex Bonitate et praestate
Dei, unde decet ut sit in ostendenda sua bonitate
et parcy etiam erga plures, ita ut ingenti habeat
sua praestabit famulorum ac Civium numerum.
Loquendo in Comparatione, videlicet numerum predestinatorum
longe inferiorem numero damnatorum ut patet ex
Sta. Sta. a. 60. hoc electi sunt quod l. Angeli
ceciderunt, aut remanserunt, ano ovo creati sunt
incerta res est. Ita an ex Christianis qui nunc
fidem habent plures predestinentur i damnentur est in
videlicet multum hoc fit ad re. igitur ad alia.

Quaenam sint signa et indicia Praedestinationis?

Pro hac de re videri potest Vega l. 12 in Conc. Trid.
à cap. 11 practica de certa Fide in Deum c. 3.
Poly de nat. et gratia l. 3. c. 11 et Legge. Tan. t. 3
de Praedesti. q. 6. d. 4. n. 12. Interim hoc certum est
si adsint adsint indicia hac, ita ut de eorum
mortalium infallibiliter certi reddant de sua
salute; ita nec illi omnem salutis spem adimunt.
Potissimum cum magna ex parte in potestate hominis sint
et amplius patet, 1° tolum qa nemo sese ex Christianis
salutem et qa 2° non omni ad illum eiusmodi signum habeat
et etiam qa esto sit peccator maximus, et regula mente
et tali signo destitutus, facile hic et Deo de misericordia

exigere pauci, ut de Cataone et Paulo constat,
et de ijs q. in medijs Gentijs sunt, q. subito mentes
et admirandis modis ad salutem ducuntur.
Quia infallibilia signa nemo expectare debet
aut quere; ut extra speciale Dei revelatione Ego dici
nisi sui demeritate postulari à quoquam sit, fiat
nulla; ut ex ipsa Predestinatio sit rerum mi incer-
ta ut contra Haereticos docet in Conc. Trid.
sess 6. c. 12 et 13. can. 15. 16. 17 Vega l. 11 in Conc.
Trid. à c. j. Bellari l. 3. de Justificatione ma-
sertim c. 14 et 15. Ut ex illo Gali 4: Nesciens
hoc ipsum amore an odio dignus sit. Rom 11. n. 20:
Tu autem state fides: noli altum sapere sed time (. si igitur
ipsa Predestinatio est incerta, eiusmodi et signa illis
talia.
Ab. jo: cap. 8. 1 Joan. 2. haec scribo vobis ut
sciatis qua vita habetis q. credidistis in nomine Filij
Dei. sij de Predestinatione prius et certi.
Ad Hunc locum quinquesimum illigi de ijs q. vinia fide
dedunt in nomine Filij Dei, si in hac Fide
perseverant usque ad finem hic salvus erit c.
ut hic explicat S. Th. in eundem locum. Sed cum hac
fiducia et certitudine voluntatis et conditionata adhuc
consistit ignorantia et incertitudo particularis
an Sc. his S. ille habeat aut habiturus sit usque in
finem tale fidei vinculum. Tam. Acta n. 8.

Ob: 2di: Rom. 8: Certus sum n. q. neq; mors neq; vita
poterunt nos separare à Charitate Dei q. est in Chro
Jesu.

Ob: 3io Psalm. 89 de certitudine quadam morali
l. fiducia filiali animi dispositione, sicut n. certitudine
quadam morali quidam eximii sancti de sua sanctitate
l. gratia certi fuerunt, ita etiam similem quandam
certitudinem vel potius formidinem eos habere poterant
de sua predestinatione concedunt viri docti. Tan. Cit.

Ob 2di: Pro latino verbo Certus sum e. graece est
πεπεισμαι, hanc n. voce solum modo sententiam confidentiae
nobis offerunt, et probat alio simili textu Rom. 15
ubi ait: Certus sum fratres de vobis quod plenitis estis dilectione
et gratia et adhuc πεπεισμαι e. atq; Apostolus ibi loquens
de eis illigit solum probabile et conjecturale certitudine,
quasi dicat: spero et speram habere e. aliquam sibi
contradicere vel alijs locis sensum est dimendum, ut
patet ex illo Rom. 11 v. 20. vere à fide stas noli
altum sapere sed time. idem de se ipso 1 Cor. 9. Castigo
corpus meum ne cum alijs predicaverim ipse reprobus
efficiar. Gam: 1 p. s. th. q. 23. c. 11.

Ob 3io: Ad S. Aug. l. de Gratia et libero Arbitrio: Apostolus
loquitur de se ipso et alijs habentibus spiritale vel certam
suae predestinationis et salutis, sicut habuerunt sancti
complures veluti Abraham cui dicitur Gen. 15 Ego protector
tuus sum et merces tua magna nimis. Jacob cum dicitur Gen. 28:

Bradiant in de et vis femine duo Cunctis diebus
terra; et eo Custos dum estiamus quaerens. prop:
ei di Geneti 33: Inuenisti Gratiam Coram me et cognos
noui te nomine. ego quoque dixi tibi de nomine. Tales
eiusd Apli qbus (post egressu Iude.) ait Chs Luc 22
v. 28: Vos estis q mecum permansistis in tentationibus
meis; et ego dispono vobis, sicut disposuit mihi pa
ter meus regnum. Tales forte etiam erant ex discipulis
illis qbus Chs dixit Luc 10: Gaudete a. q. nomina
vestra scripta sunt in Celis.

Sb. 3 10: Rom. 8. dl: Ipse Spiritus testimonium
reddit Spiritui nro q. sumus filij Dei; si autem filij
et heredes.

Dl. hoc testimonium spectare ad oes iustos adeoq
qbus edti sps q. interna solatia et illustrationes
mentis subinde testimonium reddat q. sint filij
Dei; et proinde sui b. serde instituit heredes regni
in hac Cstate ea res infallibile certitudinem, in
q. testimonium sps sancti in certis fidelibus, hq ipsi in
fallibiliter qr sciant, testimonium spiritus non
illa à spu sed; cui et solebat transformare se
solent in angelum lucis. quare etiam probare iubemur
spiritus si ex Deo sint. Bn hic probat ille bonus
iustus saepe habere conscientiam quandam sanam
etiam quasi morale quandam certitudinem de sua
salute, cui hic subiecit poterit Salpen Tom. Cth.
n. 11.

De Reprobatione.

Cum de Reprobatione nonnulli agant Auctores, paucula
dicam ex Aug. hic adijcio quod hic ab eius sententia nullis
dissentiunt. Ita ergo

Qu. 1°: Cur reprobi potissimum ab Ecc. dicuntur Praedi
cati hi nomen Praedestinatorum sit cum ad praedestinatos i
reprobos huiusmodi genus ad interitum?

Ad 1°: quia praesertim quatenus de se in importat causam
eorum qui praeeunt, ad eos praeeunt bona et mala, ad hi
in sit causa peccandi. Caeterum destinare s. praedestinare
est in ipsis nostris dicit causam s. effectivam circa ea
quae destinantur ordinantur. Igitur ad declarandum quae ego
sit causa eius bonorum quae eveniunt electis eos theologi
vocant praedestinatos; ad declarandum quae ego sit
causa omnium malorum quae reprobis contingunt s. quae in
causa culpae eorum; ideo theologi eos vocant praedestinatos
et non praedestinatos quamvis ad supplicium sint praedestinati

Ad 2°: quia nomen generis solet accommodari infimis
s. ignobilioribus speciebus illius generis huiusmodi propinquis illius.
sicut Brutus quia in genere avium tenent infimum locum
simpliciter solemus appellare avium, ita hic id nomen sit
sic et brutis et hominibus. Cum 1 p. s. th. q. 23. a. 3. Vide
hanc in rem etiam ea quae supra folio 129 dicta
sunt.

Qd 2do: An det Reprobio?

Qd affirmat Cajet. et Sabis contra eos Cursus.

Qd: 1o: Deus nullos reprobat quos diligit, sed diligit omnes iuxta illud Sap. 11. Diligis omnia quæ sunt, et nihil odisti eorum quæ fecisti, sed Deus nullos hominem reprobat.

Qd: 2o: Deus omnes homines diligit et eius sunt creatura, in quibus omnes alij bona, in qui quamq; bona multo ubiq. In quibus igitur in multo oblig hoc bonum quod est vita aeterna, de eos habere solio sit reprobare. S. Th. 1. p. q. 23. a. 3. ad. 1.

Qd: 3do: Nulli debet imputari quod vitare non potest, sed si Deus aliquem reprobat, non potest vitare quin fiat, dicit Sabis 1: Consideranda est Dei quod nemo potest corrigere quod ipse despexerit. Ergo non est homini imputandum quod fiunt hoc a. c. sed solum quod Deus non reprobat.

Qd: 4o: Reprobatio Dei non subtrahit aliquid de potestate reprobati, unde non dicit quod reprobatus non potest gratiam adipisci, non est hoc illigandum sine impossibilitatem absolutam, sed conditionata quia non tollit libertatem arbitrij. Litt. ad 3.

Qd 3io: Qui sint effectus reprobationis?

Qd de his Sabis docet Cursus. Verum ab effectus reprobationis Cum. excludit gratiam, sed quia Sabis probabiliter, cuius sententia sit probabilis; Nam nullus gratiam est alia quam nullus quia creatur rationalis gratiam unus deficere subtracto Divino auxilio efficaci.

ex gra praeuisione Dei in determinat ad peccandum,
si esset libera sine dei gratia Dei et repulit, igitur
illa Voluntas in propinat ad reprobandum, si propinat ad
finem Dei providentia, qua aequaliter ordinat omnia
sua non tractat. Confirm: Nd finis illius praeuisionis
in Deo poena l. damnat creata si gdo bonum sic praeuidet
Divina providentia, et manifestat libertatis, et
vile bonum q. Deus in dibus si sua providentia subdunt
intendit, g. Quod hoc leq. Nd estq Predestinationis
et media ad deg ngts ad finem Predestinationis, si
ille Deus in reprobatione; et ista praeuisio in Deo medium
inditum ad finem reprobationis, si potis ad bona Confirmat
ipsi si ita Cum. Sp. S. Sch. q. 23. a. 3. C. 6.
Nihilominus hic in adeo Gravitatem hoc argum. et nunc
Cum: ; ne transmittere aliter neg. leq. Pro Confirmatione
solutionis advertendum ipse Reprobatione et Electione
sic negativa et positiva Deus hoc sicut patet ex
Confirm. Ido advertendum finem aliud Dei hoc s. quod
Deus hoc intendit et vult, aliud Dei finem s. potius
naturae finis ipsius Dei s. Voluntas Divina. Hic
posito vndi Licet finis illius praeuisionis in sit
gratia l. damnat si sit gdo bonum, nihilominus tamen dat
alius finis huius praeuisionis, in gdo q. sit bonum gdo
ipsi hoc, si ipsi Deus, q. satis Deus ut sit finis reprobationis
et gdo positive si negative. Ad probatione sequela
dri: Con. ante cum sua leq. negat hic sublumptum,

si semel tid de fine reprobandi negativus, cori
de fine reprobandi possidinat. ita mihi.

Circa p missione peccati s. negatione gratiae cergunt
Advertit: Lamotti fratr nullum includat actum positivum
concomitanter dri s. fortis consensu trahit seu actu
Eximia Voluntis quasi reflexum, quillud cadit negatio voluntas
E, q tam ab Lamotti ratione possunt sit Ed ita negatio
ne eum, suppeditat; moralis dri comprehendit quasi unum
q dela ad ipsa negatione, utpote ad ipsam solum positive
voluntaria reddens, nesq ullum alium peculiare effe
tum circa reprobos diversum ab ipsa negatione, idemq
moralis E in nolle alicuius selectione ad gratiam l.
gloriae e. et nolle ad ipsam in selectione ad gratiam l.
gloriae. Tan. t. 3 de Praedesti q. 7. d. 1. n. 18.

Contra p missione peccati

Ob. 1: positive in nolle gratiam dare, ut peccato
res respiscant aut in bono persevernt, E nolle ut
respicis quant et in peccato persevernt, p si Deus
positive in nolit dare gratiam et auxilia, p nolit
ut quant, et in peccato permaneant.

R. neg. anti. Ad Lamotti Deus positive in nolit
dare gratiam et auxilia, in illico tu vere dri Deus
nolle ut peccatores quant aut in peccato persevernt.
ut n. illi hoc imputari potest, necesse e ut Deus
teneat ad postanda talia auxilia e. g. tu in potenti
in E. ita mihi.

Ad 2do: Reprobi in poenam priorum peccatorum
cadunt in posteriora peccata et in illis obdurant.
Deus potest hoc efficere per malam poenam, qua punire peccatores
et alias iustitia divina; et propitia efficit ut huiusmodi
reprobi incidant in posteriora peccata et in illis obdu-
rent. Seq. patet: pro. probr. ex illo Rom. 1. Propter
hoc (scil. et ob priora scelera) tradidit eos in reprobum
sensum.

Ad 3 Deus in hoc casu poenam et sint sil peccata et
culpa Cum 1. p. sisti. q. 23. a. 3. ad 2do.

Ad 3to: Si permittit a Deo nolita sequitur Deus sit causa
peccati solet indirecte quia est contra fidem. Et probat seq.
Nam ista consequentia est bona: Deus permittit peccare Petrum
et Petrus infallibiliter peccabit, sit id est causa antis
in bona consequentia et etiam causa consequentis. Et si Deus
quia actum possit unum est causa permissionis peccati in Petro
sequitur, quia sit causa peccati illius.

Ad neg. seq. ad cuius probationem dic, quod Regula illa
sc. Quidquid est causa antis est causa consequentis in bona
consequentia quando in sensu et vera. Nam hoc consequentia
est bona: Video Petrum scribere et Petrus scribit.
Et quemadmodum ego sum causa antis in te sed causa consequentis,
in quantum perdet a me Petrus in actu scribendi. Et
idcirco Regula illa dumtaxat habet vim quando antecedens
est causa consequentis, ut contingit in demonstrationibus
a priori; non autem regula ista ducit ad vulgare

Prologum: Quidquid de causa causa et causa causae.
In Solenda n. Deus permittit peccatum peccare in se
causa illius consequendis, quibus peccatis. Col. c. 2

Quaeo: An peccatum sit effectus Providentiae?
Resp. ita esse. Nec obstant quae loca, quibus
Deus videtur esse causa positiva peccati, qualia sunt hoc
Isaiae: Ego sum ut stipitis in medio
eorum et errare fecit Aegyptum, sicut ebrius.
Psal. 104: Convertit cor eorum ut odirent populum
eius, et dolum facerent in servos eius. 2 Reg. 16: Ego
praecepi illi (scil. Semei) ut maledicere David.
Et rursus: Dimitte eum ut maledicat iuxta praeceptum
Domini. Job 12 qui mutat cor principum, et decipit eos
et errare facit illos quasi ebrios. Isa. 63: Quare
errare nos fecisti de viis tuis? In obstant, inquit,
quae ex istis locutionibus sunt figuratae, quae Deus de
ipsa facere quae fieri permittit. Unde Damasc.
l. 4 de fide Orthodoxi c. 14. dicit esse morem Sacrae
Scripturae Dei actionem eius vocare. Adde quod actiones
positivae reprobos inducunt ad peccandum et decipiendum
et quae illi fiunt Deo permittente sunt quodammodo in
hoc locutionis Dei in impartiri et permittendi. Col.
c. 20

Quaeo: An Praescientia Creationis, gubernationis, existentiae
conservationis, educationis etc. sint effectus reprobationis sicut
dictum fuit de effectibus praedestinationis?

Ad 2. in ei respiciè reprobationis esse ex parte
impioruⁿ, pro hac aliquo modo dici esse ex parte Dei
et Divina Voluntatis Providentiæ: Ratio prioris est
ipsa quia et magna beneficia quæ impijs singulis sed
indigni ob peccata sua ipsa, et prælig congruerent eos
omnij praestiti, et moniti sedium exhibari, si
eorum hac ratio haberet. In electis vero aliud est indicium
quia Deus ab æterno vidit eos bene gratia usuros, idcoq
etiam ex parte eorum congruum erat ut crearent,
conservarent, à pijs Parentibus educarent,
Ita congruum erat. quia eos meruisse dici non potest.
etenim ne vidit supponit effectum id existendi
rerum et agere, ac ordo et id supponitur.
Ratio posteriori est: quia etsi nulla in reprobis sit
congruitas et merita vellet ad huiusmodi dona
et beneficia, nihilominus tamen aliquæ congruitas
rerum Dei, quis Deus ab æterno vidit in tali rerum
ordine institutis sua illustrio esset et clarior rem
sive puniendo reprobos, qui sua sponte et negligentia
peccata admiserunt, postea et beneficia illis contulisset,
quamq in ijs misericordiam toties ostendisset.
Accedit et alia ratio finis Divinæ providentiæ, nim:
ut boni et malos, iusti et iniquos probarent.
Consule Trag. in pt. 2 q. Gam. Cath.
Advertendum inter esse reprobationis etiam numerari
debent poenæ, quales (ex aptis peccatis) quibus
ut causa et occasio æternæ damnationis. Quam et diuitiæ

bonorum, voluptatem, gaudia aut et occasiones, aut saltem non
confessionis peccati. ita sentit Tan. d. 3. de praedest:
q. 7. d. 2. n. 6 et 7. f.

Dicis: hac ratione concludi posset etiam dona gratiae ex
probris concessa quibusdam ipsi ad suam damnationem abutuntur
esse signa reprobationis eorundem.

Resp. Ley. qa dona gratiae intrinsece et ex sua
natura sunt adminicula salutis, et proinde etiam à Deo
in conferuntur nisi ea intentione s. volde salutis
ad u. poena Iudaeis cui ea sua non indifferenter
se habent ad bonum et malum usum sape à Deo etiam
ea intentione vindictae inferuntur, ut peccati
punitione in hac vita incipient, et aeterna
quasi plundant. Tan. citf.

Q. Quae sit ratio reprobationis in reprobis.

R. etiam de hac q. inquiramus sedis Doctor
Cursf. solum hic ait: Deus semper ostendit se bonitatem
suam creando, quos iudet fore impios et damnandos, qa habet ijs media sufficientia ad salutem, etsi noverit in conversuros, nec conversuros, in eo ideo
debet se cohibere fontes liberalitatis suae, et desinere benefacere, qa uidet eorum in dignitatem.
Cadent sibi imputent qa peccent et damnentur; Deus
ne ja aut intentione in intendit eorum malum nisi
hypothetice, id qa nolent fieri participes misericordiae, fierent testes iustitiae, et qa infinita clementia

Condemnerent, veritate ac sanctitate probarent.
Sic Prov: 16: Creavit Deus impium in die malo.
Sapiens clarius ex hypothesi, et accens. quia scien
medium nullum studium in Deum rem statu, quia impius
nihil peccare, et contraria beneficia speraran.
Gam: 1. p. s. th. q. 23. c. 12.

Quid sit Liber Vitæ?

Præter ea quæ sit Cuius nihil hic peculiare occurrit
nisi quæ adnotandum, quod sicut liber militiæ suum sit
Ipse ita et Liber Vitæ. Nam jo liber militiæ est
in quo scribuntur electi ad militiam. vel: in quo
traditur ars militaris. Zio in quo traduntur milites
ex gesta; ita liber vitæ alius est in quo scribuntur
electi ad vitam, quoniam ut vita est triplex: alia
est certitudo in gratia, alia in gloria adeptione.
ita et hic liber triplex est. de hoc Ca. et huiusmodi
sit hoc: ps. 39: in capite libri scriptum est de me,
Dan. 12: salvabitur omnis qui inventus fuerit scriptus in
libro. Luca 10: gaudete quia nomina vestra scripta sunt
in Cœlis. Apocal: 3: Qui vicerit non delebo nomen eius
de libro. Apoc: 20 Qui non est inventus scriptus in
libro vitæ, missus est in stagnum ignis. et ai: non
introibunt in eam civitatem, nisi qui scripti sunt in libro
vitæ Agni. Ex illo est illud: ps. 68: deleantur
de libro viventium et cum justis non scribantur. et psa:

nomen eorum delebo de libro meo. Apoc. 22:
Si qs diminuerit de verbis prophetiae huius auferet
Deus partem eius de libro vitae. Alij E, in
quo scribuntur doctrina et praecepta ad assecutionem vitae
aeternae. Ergo ipsa sta de qua Illud Eccli. 24: Haec
dicit liber vitae et testamentum Altissimi. Apoc. 21:
Liber scriptus intus et foris. Prov. 4. Eloquia Dei
vita et invententibus. Alius dicitur liber vitae
in quo scribuntur ea gesta sunt de bonorum
et malorum. Ergo ipsa ordinatio Dei qua quae sunt
per retinet ea ipsa sunt et cogitationes, et
Ecce Summa vis et quae in iudicij die fiet, et
manifestentur ea sunt cogitationes, illa et facta
et de hoc libro E illud Apoc. 10. Libri aperti
sunt. Dan. 12: Apti sunt libri. Ps. 138. Et in libro
tuo omnes scribentur.

Ad obiectiones ergo probari videtur aliquem de
libro vitae deleri posse ea sunt melius ac copiosius
videt Vasq. in 1. p. S. Th. q. 24. a. 3. in obiectione
in articulo 17 proinde legi. Ut.

Finis Tractatus 3ij.

J. A. M. E. G.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

De
Deo qua Trino in Personis.

Pro solvendis primis Rationibus quæ in ista mata objiciuntur et solent

Nota: Axioma quod contra hanc matam afferri solent plerumque fieri per Syllogismos expositorios; ut igitur ea facilius dissolvas eorumque errores ac fallacias deprehendas. Nota quæ requisitum conditiones ad bonitatem Syllogismi expositorij requiri.

1ta est: Ut medius terminus sit incommunicabilis, unde ut sequitur: Aliquis homo est Petrus, aliquis homo est Paulus, ergo Paulus est Petrus.

2da: Ut medius terminus semel distributus in Ante., ut semel usque sumatur, pro ut re, pro qua accipi potest. unde ut sequitur: Socrates est homo, Plato est homo, ergo Plato est Socrates.

3tia est: Ut terminus qui in Consequente distribuitur, prius etiam distribuatur in Ante, Unde ut infertur: Essentia Divina est Incarnabilis, Paternitas ut est Incarnabilis, ergo Paternitas ut est essentia Divina.

4ta est: ut absit fallacia accidentis, ut predicatum et subjectum ut sumantur, quæ aliquo modo diversa sint, si quæ idem sint; unde ut sequitur: Pater generat, Pater est essentia, ergo essentia generat. ita Prec. C. E. 2. de relat. Divin. q. 3. n. 4.

Obj. 1a: Essentia Divina est realis Paternitas, essentia Divina est realis filiatio, ergo filiatio est Paternitas, ergo relationes Divinæ non distinguuntur realiter.

Sed nec seq. et deperit conditionem ad syllogismum expositorium requiritur, et maxime ex defu. je et rdo conditionis. Cite

Ob. 2di: Paternitas n̄ est communicabilis, spiratio activa est communicabilis, g spiratio activa n̄ est paternitas.

Sed nec seq. qa terminus paternitas distinguitur in consequente et n̄ in ante. Cite

Ob. 3io Hoc esse divina est paternitas, hoc eadem esse divina est filiatio, g filiatio est paternitas.

Sed Argm hoc peccat in fm, qa licet duo termini hic apparent sed uirtute eminentiae sed q., si quidem esse divina quamvis respiciat idem cum tribus relationibus divinis, sed aliud est uirtute, s alii existit in pre, et alii in filio; unde fit ut quasi duabus essijs equipollent, quarum una foret accepta p generatione, alia nullo modo ab alio accepta. Adde q in hoc syllogismo expositorio medius terminus n̄ sit singularis, si bis. Unde quemadmodum n̄ valet hic syllogismus expositorius:

Aliquis homo est Petrus, et aliquis homo est Paulus, g Paulus est Petrus, eo q medius terminus sit plurimum bis. idem neq; ille, eo q divina essentia sit tribus personis bis, et alio modo sit in una persona, alio modo in altera. Gam. in s. p. sententiarum q. 29 a. 2.

Ob. 4to: Sicut se habet paternitas ad filiationem, ita se habet spiratio activa ad spirationem, qa utrobiq; est distinctio et oppositio realis; g in correlata proportione

sicut se ht Filiatio ad spirationem passiuam, ita se ht Paternitas ad spirationem actiuam, sed Filiatio et spiratio passiua distinguunt inter se reale, ergo et Paternitas et spiratio actiua.

Ad mir. Conseq. negando E, qa argm. à comunata proportione n̄ valet nisi in solis qualitatibus, aliq. etiam probari posset spiratione in Diuinis Ei Personam hoc modo: sicut se ht Pr. ad Filium ita spirator ad spir.; ergo à comunata proportione sicut se ht Filius ad spir. s., ita Pr. et spirator, h. Filius et spir. s. ht duas Personas, ergo Pr. et spirator s. duas Personas. Pau. c. 2. de Diuinis relat. q. 3. n. 8.

An in Diuinis detur Processio Personarum?

Ad affir. ita cons. ratio E: qa ut supponit st reipsa plures Pers. in Diuinis, ergo in Eo E vera et realis processio Personarum. Conseq. proba: Quia si Pers. plures sunt in Deo, et nulla earum procederet ab alia, tunc oes Pers. ex se essent, adeoq. nulla inter eas est oppositio relatiua, ergo aut nulla inter eas distin., aut si qualiter distinguerent, distinguerent sm. perfectiones absolutas, ea prorsus etiam sm. essentiam, ergo ita essent plures Dij, q. implicat. Accedit

q. cepta ex duobus spiranti est penes oppositiones
relativas; oppositio autem a relativa fundat in pro-
cessione producti à producente; ergo si processio
est, nulla est in Deo spirantes duobus aut plurib.
Ex; sed est vera et realis plurialitas, ut ex fide
supponit, spirantis in Deo, erit etiam vera et re-
lis processio spirantis. Tim. C. 4. de S. Trin.
q. 2. d. 1. n. 2.

Quot sint in Divinis Processiones?

Ad dua: et hoc est de fide; non est ita de
processionibus quod sint spiranta procedentes, seipsas
processiones istas distinguit non sint, nisi habent
duos terminos, quod sint spirantes; si duae sint spiranta
procedentes, ergo.
Verum ut ratio ratio huius Cor. s. infinitis fundat
in Trinitate spirantis, quia quoniam facile sub-
uerti ac destrui ad b. negatione pluralitatis s.
Trinitatis, b. assertione maioris numeri spiran-
tium. idem argumentum hic est dissoluendum, quia contra
mysterium sanctae Trinitatis pugnare nitunt. ita
Ab. jo. Cent. 31. Videte quia ego sum solus et dem
Joan. 17. Hac est vita aeterna ut cognoscant te
solum Deum, quia in Deo non est pluralitas spirantum
quia solus in hac consortium spirantum existit non.

Ad Nomen Dei Sapere etiam non Deum; quare
etsi plures sint Deum Divinae, in circulo sequ
plures Dei Deos. Ad igitur Divina id unica
ac sola, recte dici Deus solus.

Obiicies: Non ning implicat ut plures Deum;
et plures Deos; nam hoc Asserere implicat qu ning
cernit alteri Deitatem, adeo ita in Deitate eorum
ad infinitum; hoc ex eodem modo sequitur, nam si
una Deum ab altera distinguit, p. relatione, alias
non illa in distinguerent.

Ad arg. pro assumpto; ad rationem ratio: Diversa
a ratione plurium Deorum et plurium Deorum in
una Deitate; si n. plures essent Dei, hunc in
modo singuli Deitatem, p. ratio nam dicuntur
haberent, adeoque nec ratione Deitatis, nec ratione
non haberet unaquisque Deitatem alteri; ita hoc
sto q. Deum sit qde ratione Deitatis dicta
et non in non sint ide quasi, eadem, simplicissima
entitas, ideo simpl. et absolute loq. una in caret
Deitatem et realitate alteri, si autem ea in habet
ratione sua Deitatis, p. quod sua Deitatis
et altera distinguit ergo oppositum hic tum in
ma ratio, p. Deum d. unum in non ut altera Deum
et sufficit ad infinitatem absolutam et simplex dicitur
unicum Deum; sicut de Deitatis et infinitas
unicum Deum in solum desumitur ex infinitate,

si effectione propriotatis personalis, et si maxime
ex effectione existit; cui essentia sit de ratione persone.
Ten. Cath. d. 4.

Sed 3io: Pater et Filius in sua natura filiationem, etiam
ut Filius est, sunt relative opposita, et mutuo distinguuntur
ab ea, ipsa, a natura divina ratione distinguitur
ab utroque; ergo cum ipsa natura divina ratione Filiationis
sit; si illud, ergo poterit Pater ab ea effectione
denominari Filius saltem identice.

Resp. Prem. et identitate in natura habere Filiationem
ut Filius est, sicut Filius etiam ut Filius est
tuij utitur quasi terminus ratione et ipsa natura
divina qua Pater est, neque tamen ipsa natura divina
dicitur Filius nisi et identitate, licet non eodem
modo Pater dicitur Filius quia, ratione distinctionis,
quia natura divina cum sit Filiationem et identitatem
ut ab ea ipsa nullo modo distinguitur. At ut Pater
et identitate in natura divina sit eadem Filiationem
, sicut ut est et sua hypostasis qua Pater est
a Filio realiter distinguitur, quia natura divina
eadem identice Filius dici potest, Pater absolute loquendo
non ide.

Sicut igitur sicut et cuiuslibet effectionis habere filiationem
realem, in tamen identitate in natura, si etiam ratione
hypostasis et filiationem denominantur, ita ut ipsam
illa vere et propriè sit Filius, quod tu effectione

in ista, sit q. h. g. Qui in sed cum specierum quod sit filius, ad proinde in e ens simpli infinitum.

Sed contra hoc arg. sic proponendo. qa ad ens simpli infinitum in negatis, ut habeat cum specierum fiat, etiam illa q. 88 sit in ente infinito, sed habeat fiat cum specione simpli simplicem fiat a. f. eminenter s. aequalenter cum alian specione, q. sit in proprio. qa filiae ut et alia proprietates personales in sit specione simpli simplicem (ut sit probabilis) fatis e g. ut Pr. et spiratione ac respiratione in sit filius, habent hi in ipsa filiatione et identitate natu, tu alia proprietatem personale aequalente, à qua sit ant fiat denominet tunc persona, nimi ipsa paternitate, q. nec magis nec minus specie e q. filiae. Cit.

Ipsa ratio:

Eodem modo dependi sicut infinitas plurium deorum tamen una persona in habeat propria personalitate alterius, nec in natu qde identificata.

Sed neg. assumptum, qa ad hoc ut habeat aequalem personalitas alterius persona per personalitate q. sit aequalis specionis, negatis etiam ut nat sit eade aliqua n. et diuersa erit potia utriusque in infinita, qa neutro poterit impedire, aut iniuare qs alterius. Cit.

Sed dicendum q. Persona Divina non possunt dici uniri inter se, neq. in l. cum essentia Divina, nec hoc quia q. proprietates ipsae Personarum non veniunt, nec illud quia cum q. proprietates Personalitates constituant, non ab invicem uniantur, ut possint quodammodo discretae, ac etiam distinctae ac diversae sint.

Ob: 4to: In Divinis nihil est quod sit à pertinere de intrinseca ratione ad essentiam Divinam, atq. plurialitas Personarum Divinarum non est, q. pluralitas illa in Divinis non est; probatur: si non esset sequeretur q. Divina essentia de nulla Persona Divina Personaliter affirmari posset, sicque nulla Persona esset tres Personae.

Ad neg. min: ad probationem idem ac neg. seq. quia ratione enim istae Personae quae identice idem sunt cum essentia, non sit de singulis Personis predicari poterit quicquid predicatur de essentia, ratio est: quia inter essentiam et proprietates personales intercedit mutualis distinctio, et quae aequalent plurimum res inter se realiter distinctas. Cit.

Ob: 5to: Si Pater et Filius et Spir. S. unum in essentia sequitur etiam et una Persona. Probatur sic hoc syllogismo expositorio: Haec essentia Divina est Patris; haec essentia Divina est Filii; q. Filius est Patris. Idem argum. fieri potest de Spir. S. comparando cum Patre et Filio; idem de relationibus comparatis cum essentia.

2do: Quia est eadem uni 3io est eadem inter se
3io: gibet ē si n ē, idē de eodem n ē nem
idē affirmare et negare, q impossibile ē nd
eadem simplicissima entitas s. essentia Divina à parte
rei sit plura, sc. plures personæ, ed sit n sit plura.
Ad nd Persona Divina à parte rei sint plures, ed
inter se distinctæ, ed sit sint unum indivisum, ed indistinctum
nempe ipsa essentia Divina; and q n sit plures
personæ in Divinis, and certe etiam sit plures essentiæ.
Ad 1. Hæc argumenta revera peccare et etiam solui
rite si considerent q ab initio hujus tractatus dnt
de syllogismo expositorio; idq; ad singula Ad.
Ad 2m: Syllogismus illud ex sophisticus et
fallax in expositorio, si similis huic: Socrates
ē aial, Plato ē aial q Plato ē Socrates. Unde
neg. consequentia ratio ē qa hic essentia Divina q
ē medius terminus, n ē plene distributus, ed quia
singularis sit et una numero res, equalet tri
terminis et rei tri, eo q ita singularis sit, nd
sit etiam convertibilis pluribus, et plura realiter. medius
autem terminus in syllogismo expositorio n debet esse
quamcumq; re singularem, si ita singulare, nd
a equalet utili aut tri.
Ad 3m. facile patet ex dictis et capitis ad tertium
inde dictis.

Ad 3m. R. Axiomata illa sic intelligenda ut ea affirmet unum s. idem de eodem eadem ratione, ad sed ideo quod etiam in proposito accidit; qa de eade simplicissima entitate Divina affirmat quod sit multa et unum, s. multa et non multa, non eade sed diversa ratione, nimi multa relativa, s. multae personae, unum a. absolutum s. una essentia. Lib. Tam.

Q. Utrum ad accipiant duas processiones sin Filium et Voluntem, aut non accipiunt alias duas sin potentia et bonitate? Videtur ad potentia Dei sit principium maxime productivum, et bonitas Dei sit maxime sui ipsius diffusiva.

R. Processiones Divinae debent sic ad intra sicut loquunt Scholastici, et potentia et principium productivum ad extra. Bonitas non est productiva nec reducari potest ad principium sed tantum essentiam, sed solum ad finale. Sec. a. 1. de Processi Divin. q. 3 m. et 1 Sth. q. 17 a. 5 ad 1. et 2.

Q. An Personae Divinae immediate procedant a Filio, aut per Spiraminem Filii et Voluntatis?

R. Sic. Filius non procedunt immediate a essentia ita Coy. Contra Durandum, qua etiam sedis probat Augustinum. Sic 1.

Adverte 2°: Quod Divina essentia non sit principium quod generandi filii, nec processionis Spiritus.

ita essentia Divina neq; gignit neq; spirat, & de
filio; ratio 8 4° generis realiter distinguitur ab eo q
gignit, et spiratus à spirato; at Divina essentia à
nulla persona realiter distinguitur.

Adverte ad: Est in ~~esse~~ essentia Divina principium
quo gignendi et spirandi, ita ond actus, quia
conveniunt Divinis personis, ratio ei: sed quamq;
alia Divina q convenit personae Divinae, non convenit
illi ratione essentiae, sed ratione proprietatis personalis.
in hoc q illud
probat min: sed proprietas personalis
est relatio in q ratio agendi ac producendi.
Confirm: Quia producta assimilatur producenti
in, sicut q e illi ratio agendi, sic filius in q similis
est in paternitate, sic proprietas dissimilis, sic in Divina
essentia; q paternitas in q ratio principium quo
gignendi filius, sic Divina essentia. Confirmatur
item: Relatio in Divinis sit ex ratione personae
Divinae, sed in creaturis proprietas individualis
respicit individuum, sic hac proprietas sit q ratio
gignendi creaturis, alias Socrates gignerent Socrates,
ad sit in gignere nisi hominem; q ipsa eadem ratio
humana q e in Socrate, ad in differentia individualis,
e principium quo et ratio gignendi, q etiam in Pre
paternitas in q ratio gignendi, sic essentia; ergo
etiam patet
et persona ipsa sit principium quod productionis
Divinae.

Adverte 3io: Quamvis nam Divina sit principium quo productionis essentiarum, non tamen est principium primum et immediatum, sed mediat ipse Filius et Voluntas. Et quamvis etiam essentia Divina sit principium quo generationis tamen est tale principium quod est in Pre, et principium spirationis solum quod est in Pre et Filio, ergo est: Quia principium quo debet esse in principiato quod. Cum. pri. p. s. sch. q. 27 a. 5. c. 1.

Adverte 4to: Quod Filius recte dicat de substantia Patris in Divinis, et sicut S. de substantia Patris ut Filius, sic non in creatis Filius dicitur generari de substantia Patris, quia Pater generando transfundit partem suae substantiae in Filium, sed a fortiori in Divinis Filius generatur de substantia Patris, ad Patrem pertinet substantia, quae est impartibilis, sicut tota substantia et eadem Deitas Filio. Quinimo recte Filius de substantia Patris dicitur quia ex substantia, quia particula de duplice habitudine denotat, una principii alterum consubstantialitatis, ita ut illud de quo aliquid dicitur est principium eius quod dicitur et de illo et consubstantiale illi. Particula a. ex solum denotat habitudinem principii, sicut quod est de alio aliquid est ex illo ut in contra, ut Coelum et Terra sunt ex Deo ut in de Deo, quia de ipsa consubstantialia sunt.

Ad 2do: Sicut Divina procedendo immediate procedunt a Filio et Voluntate, ita ut ad Conse-

Verum hic merito quæs: An Filius sit posteriori illigere sit Cœl. Divinæ Filius Patris, an solus Pr. producat verbum, et an illi soli conveniat hæc?

Ad Rationem Notam quod in Personis Divinis sit diversus modus habendi unum et idem simpliciter illigere; Nam Pr. illud ex se et sua productione in quo proinde est ante eam productionem. Filius a. sit illud quod concavum a Pre, adeoque ratione ipsi posterius ipsa Filii productione, id est sit concavum et productione, quæ ipse est. Hæc itaque ratio discriminis est, an Pr. illigendo gnerat, et an Filius aut Spiritus S. illigere in Divinis Personis unum et idem sit, et quid sit ex parte quasi subiecti S. Personæ Conditione, non fieri sit Fictio, sed et ex notitia quidam ad intra producat, nim: ut quis est in tali Persona, in ea aliunde et ex sit productus, quod ad intra et ex produci pt, sim. et ex sua ratione et originem in ante productus supponat, quod et ex produci pt, nihil restat, quod a Persona Filii, cui ratione posterius, quem in Pre sit, communicat, et ex amplius producat, ex produci nil prod. quod ita ante productus supponit. Hinc igitur Pr. producit Filium et illud ipsum illigea quod est Divinæ Personis, quis illud a se sit, et in et per rationem (aut alia productione). Obiici ipsum n. Pr. illud pt. aliter concave et unitude quidem et secundi ate ipsius med. aut illigendi Filius productus quod et illud produci pt, quia ita supponit.

B

Ea quæ patet: Illigere et Dare differre ut includens et includens. qa dare includit ipsum Illigere et Dilexe quoq; in solum dicit relationem ad Verbum relatum producendi ad terminum productum, si etiam ex parte quasi subi includit s. deposita conditione, nim: ei in tali persona, ante productionem p tale actum facta. Quæ ora Semata Proprietate ad Voluntem quoq; s. amore respiu productionis sui s. applicari nid ac debent. ita sere Tom: D. q. de Pot. Trin. q. 2. d. 9. n. 8. edg. Et hanc doctrinam etiam tradere videtur S. Th. q. 37 a. 1. ad 4. Sicut Filio, inquit, licet Illigere in hi sibi competit Verbum, qa Illigere convenit ei, ut Verbo procedenti, ita licet sui s. amet, essentialiter accipiendo, ut hi convenit ei ut spirat amorem q. E diligere notionale tamen, qa sic diligit essentialiter ut amor procedens, n ut à quo procedit amor. ita ille.

Ob: si Illigere in Divinis E ipsa ad producere Verbum, ergo ubi ipsum tribuenda E productio Verbi, sicut Illigendi actus E Dis ubi ipsum: impossibile E a. fiam in aliquo subo ad, et n habere in eodem s. n tribuere eidem ipsum finalem.

Ad distinq. seq.: Vera E n. si Illigere in Divinis sum se Deitas tamquam E ad producere Verbum, seq. si Illigere E ad producere n sum se Deitas, si vero adiunctum hoc in sic relationem producendi ad Verbum. Neq; E plane absurdum ut sic diligere

ex diversitate subi, in habent id eundem esse
fidem. Sicut etiam omnes mitales et probabiles Doctri
4 absolutae Dei potiam ce praent vel in Lapide, neque
nullerent illud fieri illigente aut mente, 4a esse
fidei eigmodi fieri, Deo absolute ex ipsis fieri
includit essentiali habitudine, ad certum subiectum nec
hic ipsam eigmodi fieri, quia unum C. Idem
et etiam praedicatio Verbi, Deo absolute ex ipsis esse
illigendi includit etiam certam respectum, relationem producendi
ad Verbum, seluti terminum productum, et ideo ga in
solo esse Dei, ideo in solo esse esse illigendi habet
rationem productionis Verbi. Quare non in aliis quae
fieri habent ratione eigmodi relinquitur ea paulo
ante dicta E. Tom. Cap. 4. q. 2. n. 3.
Adverte 3 illigere Deum habent rationem actus absoluti,
et concipitur in verbis, per modum qualitatis absolutae, si
hic et in ordine posset ad alium sed concipitur
et hic etiam rationem actus, in qua ipsi sunt se accipiat
et praedicatum et relationem in ordine ad terminum
producendum, et tamen ex nulla creata illectione re
illigent accidat, nihil hic obstat quominus Divinae
illectioni tribuendum sit, ut per hoc etiam alia singularia
et excellentia sua habeat. Cap. 5.
Sol: Deus est prius ratione ipsa illectione, qua se
cognoscit, et in producit Verbum et eandem illectione
qua se illigit. probatur ande: 1o: ga illy cognoscit se
in Verbo et suppositum Verbum, ut ne et ipsum illigat.
2do: Verbum id ratione obiecti et mensuratum respectu illectionis,

Q. prius est q. illectio memorata et praecisa ab abs-
fidelis hoc argum probare, quia aliquo modo cum fidelis
prius est Verbum q. illectio, et sic in omne caso affirmo
non sic pd illectio est prior q. Verbum productum
Contra: Nullus effectus procedens a causa efficiente pd esse
prior ipsa causa efficiente in omne caso fidelis non
sic genitus s. ipso genito sin sicut pd esse prius
q. genitum, etiam in omne caso fidelis, ipse fi
Verbum efficitur per illectionem, non pd habere rationem
sic respectu prius illectionis.

Q. neg. anti. in ut absolute et simpliciter loq.
Verbum est prius illectione. et ad jam probatur
concedit q. illectio cognoscat se in verbo. et qu in
fert. q. illectio suppositum Verbum ut illigat se c. distinc.
consequ. ut illigat se illectione completa, et con
sum. de s. formata c. neg. consequ. ad rationem pro
bandum anti. conc. anti, et qu infert. q. prius est Ver
bum q. illectio ad rem predicata et memorata
inde fiunt id unum est. ad qu. ulterius urgent
argum, dicitur est q. id in ratione ut nos percipiat
a principio q. procedit ut docet s. th. 1. 2. q. 1. a. 7.
Quare in consequenti, q. id illegent ut id est, percipi
cet a principio a quo procedit, q. est prius illegin ade
ut. sic quoniam in illigit specifica illectio, indeq.
illigat completa et terminata, licet enim illectio
procedat q. dat ratio ad terminum, in illigat
terminata et completa, nisi pd considerat ter
mum productum. ad hoc est q. potest in pugno ad confu
mandum eis, et nihil amplius. Cum in 3. sch. q. 27. a. 1. c. ad

Ob. 2do. Concaus non in creaturis in qt. g. Deum et Volens. Ergo neq; in Creatoribus poterit dici. Nam ex Scripturis manifestum est ad Timoth. Profecto Calor si esset illigens ex sua secunditate Deo caret calore? Ergo in quantum Deus; qm omnis Semetipsi hoc sit illigens, tunc in quo est illigens; p concaus naam secunditatis non est substrio.

Ob. neg. Ergo objectum est, qia secunditas Concaus creaturis et actiones transeuntes. Ergo a. et actiones immanentes, ac proinde Deo sit dum duae actiones immanentes et in plures, nempe actus Illig et Volitij. Consequentia et solum de unicis modis actus conuenit secunditas. Ergo dicit disparitas concaus naam inter Deum et creaturas: hoc in Concaus naam quatenus pure Illuminatio. Ergo p quo e spes actus, et unicuiq; secundi. Ar. Ergo concaus naam sua qua pure Illuminatio Deo et sic concaus et actus Illig. Ergo e. actus immanens et in transiens, quatenus Deo quatenus hoc. Cum. Etc. a. p. E. i.

Ar. Processio Filij sit Generatio

Cur talis in sit Processio sing. s.?

De his Questionibus abunde satis tractat Augustinus, ut quando hic parum ex A. A. addendum sit.

Adverte 1 quamvis generatio physica, et non omnis creaturis de facto de definiatur, Quod sit mutatio, processio de ei et ei. Ergo 2 in dubitat hac definitio in proprio Conceptu generationis quemadmodum, et radicitus dicimus in e de intrinseca ratione generationis in Co

si propriè et in rigore loquamur. nam si Spiritus sanctus ab æterno coexistat natus sua aliori ignis, nera est generatio, et sic in eis de in ea ad ea. similiter si Filius produceret hominem ab æterno, esset vera generatio et vera Filiij, ergo idem esset vera generatio, et sic illa procederet de in ea ad ea. Sum. in sup. sch. quæst. 2. in discursu articuli ult.

Obj. 10. Si in Divinis est generatio, sequitur quod Pater sit prior Filio, sicut in homine prior generante.

Resp. neg. seq. nam Pater et Filius sunt coæternus, Consequentia non est. Verum quia est quod in humanis Pater est antiquior et prior quia generatio humana procedit de potentia ad actum, et in generatione Divina ab sit infinitè effectivus ab eis procedit. Etc.

NB. Obj. 2do. Si Pater generat Deum et generatur Deum et Spiritus Sanctus non est Deus, qua nulla res generat seipsum, neque alium, quia non est ari unus Deus.

Resp. Quod Pater non generat a Deum neque alium Deum sed alium effectum Divinum, sicut Deus est sua natura Etc.

Obj. 3tio. Filius a generat, ergo Filius est Deus; et Deus a generat, et sic in Deo non est generatio.

Resp. neg. seq. quia procedit non in distributione distributum. sed in consequentia illa propositio indefinita æquipollet illi, et sit sensus; et nullus Deus generat.

Obj. 4to. neg. consequ. quia in argumento nomen appellativum sed in arte subtractis generatio a effectum Filij nomen Filij: in consequentia in subtractis generatio a Deo non Divinitatis. Etc.

Ad. Cum processio potissimum Spiritus S. adoratur, ad hanc processionem ad Deum da Filio et Spiritus S. Unde et symbolo Athanasii dicit: Spiritus S. non factus, nec creatus, nec genitus sed procedens.

Ad idem fieri dicit ex ingenia vocabulorum, quia inquit Scriptura Ps. 103 v. 4: Qui facis angelos tuos spiritus, et ministros tuos ignem urentem. Sed non nascitur ex genitis nisi ex creatis, et quia in creatis Creator creat non est, nisi per generationem, processio in divinis non est proprium et specialem nomen nisi generationis. Unde illa quae est generatio remanet sub speciali nomine, sic potest nomen spiratio, quae est processio spiritus illi. Tu quia Spiritus S. procedit a patre et Filio, et idem processio et excellentiae adoptatur Spiritus S. Recte dicitur etiam processio Spiritus S. dici spiratio, quia ut Scriptura ait est processio Spiritus, procedit ut quis ait denominatur a suo termino.

An in Deo sint Relationes reales.

Ad affirmandum et Gregorius et Latis probata in Concilio.

Ad 1: Esse unius relationis pendet a relatione sibi opposita, non relativa posita se ponunt, simpliciter simunt se. Ad secundum ad relationis dicit ad aliud se habere, et nihil est in Deo dependens, hoc non repugnat eius infinitae perfectioni, et in Deo non est relativa.

Ad aliud est unam relationem pendere ab alia ut principio et filiatione, et aliud est: Esse unius relationis pendere ab esse alterius. Primum verum est etiam in divinis, secundum vocabulum dependentia proprie dicitur, si sit ab aliquo huius rei, sed principio non est esse filiationem. Secundum vero non in divina

et Paternitas in Deitate non dependet ab et Filiationis
neq; ab aliquo alio, qa ide est et relatio non intrinsecus
in Deitatis in Deitatis, q est et essentia Divina,
ideo non dependet a Deitate. Et sic patet, quomodo
in Deo sit relatio realis, non inde sequitur q in Deo sit
aliq; et dependens ab alio, sicut in creaturis, in quibus
solum una relatio pendet ab opposita, sicut etiam et Pater-
nitas pendet ab et Filiationis, et e converso, qa non
est ide et intrinsecus. Aquin. in 1. pr. sth. q. 28. a. 1. Corp.
Ad 2do. Relativum sit sit non et Deitas, sit persona Pris
quia illigit, vel q genuit et habeat Filium, sit Pris et
relative ad Filium; sicut nini non ad res sit suppositum
nisi sit hypostasis nisi persona, id constituta.
Ad 3o: Quod persona Pris quia illigit non consi-
deratione, quia q genuit et quam q habeat Filium
sit regula persona Pris et quia et Filium sit non
et sit etiam Deitas, si eo modo quo deberet considerari;
sed in hac Trinitate nihil prius aut posterius.
Ad 4to: Quod persona Pris, ut subsistens, prius
illigit, quia q genuit, et quia relata, et quia eam
et relationem est sit non et Deitas ad Filium. Cajet.
Ad 3io: Si Paternitas in Deitate est realis relatio hoc
ideo est, qa dicit Pr in est realis, et Deus in est
realis Pr in Deitate; atq hoc inconveniens si
sequitur, non sequitur relatio Dominium in Deo est realis
et sic Deus realis est Deus; ergo pari ratione: Licet
Paternitas est relatio rationis, Deus quod dici realis Pr.
Ad 1. con. pra. neg. min. ad eius probationem neg. paritatem,
ad illa relatio Dominium in Deo sit sic ratio, sufficit

ad hoc q realis dicat Cris. q in eo sit potentia ac
potestas coercendi subditos, apprehensa et subiecti terminorum
relationis subditorum ad ipsum. Non hic est similis de
Pre, qa Pr dicit relationem sui ad, et ideo si relatio
Paternitatis in Deitatis in Deo realis, Pr in eo realis
Pri. Quod si dicas: q etiam satis sit ut Pr dicat talis
realis q in eo sit potestas ad generandum, ut subiecti adhuc
terminum filiationis. Sed hoc non sufficit in
Pre et Filio, qa necessaria relatio filiationis est mutua
qa Pr et Filius sit eiusdem ordinis et natura. et ideo si
Filius est realis, erit etiam et Paternitas, in a. est sui
in relatione Dominij, non subditi sit alterius ordinis et
natur. Adde qa a stat in Deitatis ad realem generationem
et sit ad realem relationem Paternitatis et Filiationis, qa
necessario, et cum non sit hic relationes Genitiuae et
ipsa generatione? et ideo si in Deo non est Paternitas
et Filiatio realis relatio, nec est in Deo realis generatio.
Cum. Cr.

An in Deo sint tres qe relationes reales?

Sed affir. est Cris, et etiam hanc rationem satis probat
Cris

Pro solutione Argumentorum

Adverte q ne relationes aequalitatis, identitatis, ne
relationes distinctionis in Deo sint reales, ratio prima est
qa non sunt fundam distinctionis in utroque extremo, ratio
potentiae est: qa illae relationes sunt pro fundamento
relationes q in eis sit ed fundam rationis relationis realis,
ne detur processus in infinitum, ut sic est Cris
Philosophia supponit. Contra rationem primam

sb: Ad relationem realem in negatis sempe, id fundum
est distinctum in utroque extremo. Jo: qa Paternitas et
filiatio sunt relationes reales in Deo, et sunt fundatae eand
e Essentia Divina, q in utroque extremo est eadem
qdo: Quia si in duobus hominibus haberent eadem nume
ro albedo, inter illos esset realis similitudo. Q ad
realem relationem in negatis fundum in utroque extremo
extremo distinctum.

Q Tum fundum dicitur esse distinctum in extremo utroque, qn
extrema ratione solis fundmi referunt inter se, ratio est:
qa ejusdem ad seipsum non est relatio realis, aliqua ergo ad
seipsum est oppositio ac distinctio realis q implicat. Si q
duo referunt ad se invicem, esse quoad fundmi sane
si fundum est idem in utroque non est ibi realis relatio aut
oppositio. Prime optime sequitur, identitate, aequalitate
similitudine in rebus Divinis non dicunt relationes reales, qa
extrema ratione solis fundmi ad se referunt, ratione
essentiae q est eadem in omnibus. Idem fieret si do homines
haberent eandem albedinem, hunc in ratione albedinis non
esset inter eos realis similitudo et oppositio. Similiter
de Paternitate et Filiatione qa non sunt extrema inter
se referentia posse quoad fundm, sed 4 sed pro: non
Pr non est posse Pr ratione essentiae sed ratione Paternitatis
(neqq refert ad Filiationem q essentiam sed 4 Paternitatem
tale: ita Rec. l. 2. de Relat. Divin: qu. n. 8.
Ex solutione hujus obiectionis patet q aequalitas in Divinis
non est ibi dicta realis. Idem iudicio de identitate
ac similitudine. sb.

Ad: Vi productionis realis in Pri ea quod in Filio pri-
mae: sh aequalitas et similitudo est in Filio in productionis
realis quia à Pre accipit essentiam Divinam, ergo aequalitas
in Filio est realis.

Ad Quod aequalitas et similitudo sint qdle in Filio in
productionis realis, in hac et huius terminus productus, sh
huius aliqd consequens productionem ac terminum productum.
Nulla in absurdum est si in productionis realis conveniat
termino producto aliqd rationis, huiusmodi qd consequitur terminum
et productionem ipsam. Sic eo modo productione creatam
consequitur in Deo relatio Creatoris ad Creat. Ed similiter
Intellectione Verbi consequitur in Verbo relatio Verbi
ad Intellectione unita, et sic relationes rationis sunt.

Ad: Sic et illae relationes reales in Divinis dici
possunt et res, si et entia realia sunt rationis dicuntur, et
ad singulas sint reales, nihil videtur absurdum quamvis
dicantur et res.

Ad Neg. Licetis in singulae reales sint, in hac inter singulas
est realis distinctio, patet ora licet essentia Divina et
singulae personae sint reales, in hac vere dicimus, Essentiam
et personas esse et res, sic tres res, ita inter solas
personas est distinctio realis, in autem inter essentiam et personas
est non et.

An Relationes Divinae distinguantur ab Essentia et quomodo.

Ad Relationes Divinae ab essentia Divina non distinguuntur
realiter ex natura rei, sic tamen rationiata ac virtualiter,
ita res ex satis constat et Autorum nostrum Rit.

Cui tu et hanc rationem q. S. Th. instituunt q. 28 a. 2.
addere possis si in relatio et entitas ab esse dari
respicit, et entitas finita et infinita: si et finita
et creata, qua inter Deum et creaturam nil medet,
et ita in eius adoranda Cultu Latria, Cultus quod
Latria in Creatura constat: Vt in Deum propriet
tas et relatio, et in praestanda adoratione aequalitas.
Sit et infinita et eius Deus, et eius Deitas.
Verum hic adverte ex q. supra Tract. 2. Sect. 3.
dicta Sed.

Obj. 3to: Quod si idem unum sit idem indeale, et si
relationes sint idem realiter esse omnes idem inter se.

R. Axioma illud solum habere locum in iis quae sunt idem
adeo adaequate, et eisdem modis, non solum realiter
sed etiam ratione et virtute. Porro relationes Divinae sunt
idem ad essentiam adaequate, quae tamen ab essentia virtute ac
ratione distinguntur. Cajet. in 1. p. S. Th. q. 27. a. 2.
Idem axioma ubique explicatur apud Cum. in 1. p. S. Th.
q. 28. a. 3. et proinde videri potest.

Obj. 4to: In Re aliquo et actus intelligendi, et actus amandi,
et Res distinguuntur in Re ex natura rei, et concedit ohne
sit quod in Deum sint distincti ex natura rei, Ergo distinguuntur
essentialiter. Probatur Anti: Nam actus intelligendi in Re suapte
natura est genere, et actus amandi suapte natura est genere
et distinguuntur ex natura rei.

R. Quod Illectio in Re sit genere, et actus
actus amandi satis est distinctio virtualis et rationis ratio-
natae. Cum in 1. p. S. Th. q. 28. a. 2 et 3.

Ad 3io. Si essentia et v.g. Paternitas in distinguuntur
ex ratione rei finitae, sequitur quod divina essentia et Paternitas
in suis conceptibus finitis se mutuo et intrinsece includat.
Et hinc sequitur q. in finito conceptu Paternitatis includat
Filiationem quod est falsum. Probatur ergo ratio in finito conceptu
Paternitatis includitur finita divina essentia; quia includitur
quidquid finitum est in divina essentia. Iam ultra: Ergo
si Filiatio finita est intrinseca in conceptu et quidditate
divinae essentiae, sequitur q. etiam finita et intrinsece sit
in conceptu Paternitatis. Confirmatur ex hac regula:
quidquid de quopiam praedicatur, quod de praedicato dicitur, dicitur etiam
de subiecto; ut si homo est animal quidditative, et animal est rationale
quidditative; ergo infertur, quod rationale quidditative et
essentialiter convenit homini. Et pariter in divinis, si Paternitas
est essentia divina essentialiter, et essentia quidditative includit
filiationem sequitur quod Filiatio intrinsece includatur in
Paternitate.

Ad neg. ipsum seq. et ratio, ad probationem contra antec. neg.
consequentiam, nam qui dicit in conceptu: Quidquid est finita
divina essentia &c. distributio fit etiam pro relativis paternitati
oppositis, unde peccat argum. pariter ac si dicamus:
Pater est hoc essentia, et haec essentia est filius, ergo Pater est filius. Et
ex hac patet quod sit dictum ad rationem consequentiae. Ad confirm.
Ad 2 quod si huiusmodi regula debet extendi ad divina, necesse
est intelligatur de his, quae de praedicato dicuntur non relative sed
absolute. Et similia in creaturis si dicamus: Haec ratio est huic
ratio, et huic ratio est haec ratio, ergo haec ratio est haec ratio.
Et consequentia negatur a philosophis propter oppositionem relationum, quae
annexa huiusmodi rationi, et huiusmodi rationi. Quoniam etiam in est

intentionem q. Trinitas et Filius comprehendant essentiam et q. distinguntur inter se realiter. Contra

Ad 1. dic: Pater autem a parte rei multum habet considerandum et q. generat, ad essentiam non generat, ut definit in C. Damnamus de summa Trinitate. Et distinguuntur ex natura rei. patet, nam si esset penitus idem non posset illigi quomodo Pater generet, essentiam et non generet.

Ad 2. neg. consequ. nam ut Pater generet non est idem essentiam, sicut et dictum antiquitus ac rationis. Deus non generat et Deitas non generat, et hi conceptus sunt quod res q. differunt sola ratione. Quod si videatur alicui miraculum q. ens non generat et non generet, videatur magis esse miraculum, q. deus idem sit unus, et trinus, sit simplex et discretus. Contra.

Ad 3. dic: Pater communicat Filio essentiam, et non communicat Trinitatem, Et Trinitas et Essentia distinguuntur ex natura rei; nam profecto si Pater generat idem, sicut Pater communicat Filio essentiam, sic communicaret ~~Trinitatem~~ ~~Deitatem~~ q. est contra Concil. Eliner. ubi definitur Pater non dedisse Filio Pater et Spiritum.

Ad 4. q. solutio pateat ex solutione ad argum. non est hoc non sufficit diuitis naturalis. Contra.

Ad 5. dic: Pater autem qua Pater est et relativum, ad quod refertur ad Filium et essentia divina, et divina essentia refertur, q. est error.

Ad Argum hoc captiosum et sophisticum est. quare idem argum fieri potest in aliis. quare nullus est momentum et in pluribus deficit. In humanis non est tenendum similitudinem: Pater prout Pater est, et relativum reale est ens;

Q ens E relativum et refertur ad aliquid, ergo E consequitur
ad ens E. ergo est ad relativum et absolutum. Quod
si igitur solida collectio bona est, plane sequeretur
hoc in Deo S. Spiritus hoc est individuum esse, quod nobis
in simili fit: Pater qui Pater est individuum est et
hoc, Q hoc est individuum. Ergo

Sed 4mo: Esse relativum E. ad aliud se habere.
Sed Spiritus est relativum, Q est ergo E ad aliud se habere.
Q est divina essentia ergo E ad aliud se habere, Q sunt
diversae res, et consequens et diversa entia.

Ad 1. Con. Solum discursus prius est, ad assumptionem respondet
dico in Deo Divino considerari possunt duo esse, unum scilicet
esse pure S. esse absolutum, et esse respectivum, igitur
esse Divinum ut E ad aliud se habere, quod pure considerat
ut essentia esse S. absolutum, et tunc tale consideratum ut
esse relativum est Verum.

Caterum adverte nos refutando ne eorum argumentorum quo
divinum mysterium hoc sanctae Trinitatis pugnare videntur,
recte quemlibet et usurpare quod illud quod de se fatebatur
S. Hilarius Ep. l. 1 de Trinitate c. 1. Et Angeli in Scriptura
Archangeli ignorant, Apostoli interrogant, Christus in
manifestat: ego ingenue fateor me ignorare, sed
credo Unigenitum Dei in sinu Patris ipse enarrasse.
Ita ille et recte, nam si alibi, tunc l. maxime in hoc
de sanctae Trinitate negotio gravissimo capiendum omne
intellectum in obsequium Christi ut loquitur S. Paulus 2 Cor. 10
ut ad in sinus parvuli fluctuandes, et circumferamur
omni vento doctrinae, in nequitia hominum, in astutia ad
circumventionem erroris, ut idem dicit Ephes. 4. Aut

ac quis ous disputat ex philosophia, et in ea nem
fallacia, sin traditione hinc, sin elementa mundi,
et a sin Christ. et idem ille monuit Colos. 2.
Non secundum Petrus 2 c. 1. Voluit humana allatione
aliqua Prophetia (hoc est illustrissima hac doctrina)
spiritu s. inspirati locuti sunt sancti Dei homines. ita
mihi.

Q.

An et quomodo Relationes Divinae
inter se distinguantur?

De hac q. satis tractat Curs., ut ideo A. A. nil
peculiare afferant.

Q.

An tres Relationes Divinae sint
tres relativae Perfectiones?

Nihil peculiare ac notatu dignum occurrit in A. A.
quos legisse me memini; ac proinde Curs. ipse
sufficiat.

Q.

An sint tres personae Divinae?

Resp. affir. et Coll. et de fide, neg. hic egent
probatione. Haereses contra hanc q. in summa
et solida.

Q.

An tres Personae sint Deus?

Resp. affir. et de fide.
Rat. 1. Filius est principium sui esse quatenus est a Pre. et ita
est principium suae divinitatis, qua est et divina Deitate in Di
vinis; ergo est principium sua divinitatis, ut est Deus, et
Filius ut est Deus, est vere Deus.

Ad 1 Nomen Patris sic ipse accipi pro: pro quo Pater producente, et sic verum est Filium habere Patrem sui esse et durationis, non a Patre accepit esse et durare, accepit hoc ab aeterno. Ipse pro initio inchoante sic falsum est Filium habere Patrem sui esse et durationis, non enim Pater alicuius initium inchoans, in quo coepit Filius esse et durare. Bac. 1 3 de Trinit in Univers q. 2 n. 4.

Ob 2do: Sicut se habet corruptum esse ad non esse, ita se habet genitum esse ad esse, ad quod corruptum est, desinit esse, sic quod genitum est incipit esse; ad Filium a Patre genitum est, sic incipit esse, sic non esse aeternum, adeoque nec Deus.

Ad 2 prae verum est in rebus dum creatis ubi quidem includit mutationem. Ita.

Ob 3io: Quo Filius genitus est: erat: non erat; si erat quare genitus est? si non erat, est aliquando non fuit, ac proinde non est aeternus nec Deus.

Ad 3 erat antecedit gignere, si erat non gignere, sed non gignebat, et semper fuit. Ita.

Ob 4to: Vel Filius Spiritus in Patre ante: potior: nullo modo, si Spiritus ante, et fuit antecedit gignere, si potior est in Deo dat potior positivum quod est falsum; si nullo modo ergo nihilo sanctior est.

Ad 4 Si illa particula Spiritus Sanctus aliquam prioritatem et parte rei, nullo modo admittenda est in Deo; quia hic in hac Trinitate (a parte rei) nihil prius aut posterius minus maius aut minus, sed tota res Deus Pater Filius et Spiritus Sanctus coaeqnales. Si a. Spiritus prioritatem non nisi pro modo intelligendi, sive distinguendi est; Natalius est hoc

aliud in essentia eius. Quoque Filius, quoniam modo
concipiendi, in natura potius Patris. Essentia autem eius quoniam
non in Patre, et non erit in Patre et Filio. Etc.
Obiectio. Beatius est magis dare quam accipere. Atqui
Pater dat Filio accipit. Ergo Pater est beatior Filio, et Filius non est
a Patre nec Pater est beatior Filio, et Filius non est
Deus.

Sed tunc beatius est dare quam accipere, quando accipit
indigens et egens, quod de Filio dici non potest. Inde
S. Aug. l. 3. contra maximum c. 14 ubi ait: Secundum
quod beatius est magis dare quam accipere, si in hac vita
ubi est inopia, quanto utique melius est copia, quanto
melius est non habere quam egere, et melius est donare quam accipere
orare quam mendicare. Ergo quia dedit gignendo dedit,
et quia accepit nascendo accepit, non inopi subventum est, sed
ipsa copia gignendo data est. Nec est quod accepit ei quod dedit
et inaequalis. Nihil non quae minus habuit quod dicit:
Ita quod habet Pater meus est. Aequalis est igitur. Etc.

Ex naturali lumine evidenter demonstrari possit Trinitas Personarum?

Quod satis probat Aug., et et Doctor Vastus
Scotus dicunt, una oppinion eo unus tenet ei.
Quinimo nec demonstrari potest possibiles esse in Deo
tres personas; ratio est, quia si naturali constaret esse
possibiles in Deo tres personas, et hoc constaret
ex natura; quia in omnibus idem est et proe, ut docet

Miles 3. phys. c. 4; et constat: sicut Deus est capax
est mutationis realis, et quasi aliud habere et ad intra
quam actu et accessio in se habeat, habendo ab aeterno,
aliquid mutaretur, si postea illud accepit. Ergo si
realis aliqua entitas in Deo in Deo, si sola splendido ad
illam recipienda, negaretur Deum in se splendissimum
ac actu purum, et habere aliquid primum ipso et potiore posse.
Ob. 10: Quod aliqui ex principiis philosophicis ita
sed rationari; Deus cum sit spiritissimus, non solum sit operans
externus, sed etiam internus et immanentes, et debet aliquid
realiter in illo produci et exerceri actus, non ut dat ad se
extra se terminus, et cum illi actus sint infiniti, debent
quoque habere terminos infinitos. Respondeo: Actus in
Deo non sunt ex intellectu et voluntate, non ut agnoscunt
philosophi plures in substantia spiritualibus, et hoc pacto
eorum terminus infinitus, et realiter productus in Deo
et hos duos actus, et sic cum suo principio constituent
terminum, et nemo est qui ignoret terminum Illectionis
appellari Verbum, Dilectionis vero amorem. Postremo
illi duo terminus debent necessario distingui ab eo a quo
producuntur, et docet ratio naturalis, nulla enim res potest se ipsa
sed aliam producere, atque terminus illi negantur
differre a suo principio et alias actus ad philosophia
ostendit non esse actus in Deo, non etiam quod differre
realiter sui naturam, et negaretur dum plures ex Deo
et quidem multi ex Deo, sicut ejus natura ad distinctionis
capax, et repugnat adhuc rationi naturali; et si terminus
illi debent realiter differre a suo principio, ac hujus
actus ad et effectum, id unum sicut et distinguuntur

q sola hypostasin et subsistentiam, sicq; demonstratione naturali concludit mysterium Trinitatis in una essentia, non.

Ad Quamvis ex hypothesi alijs discursu naturali cognoscere nullus est in Deo accessus, nec Divina natura est capax divisionis realis, tamen ita circumscribere concludere et divisionem solum hypostatica inter personas Divinas sic de facto ipsi non cognoscunt hypostaticam terminorum distinguit relative et realem in rebus personis, ut docet Praed. de Angelis, et multo minus alijs Theologis realem id cognoscere id. Ergo talis sing. dubitaret an Filius genitus produceret alium Filium, et hic iterum alium et sic in infinitum, quare de numero ternario nihil posset statuere. Tacco et dicitur adhuc analytice demonstratum, q. dentur duo solum adjunctiones in subsistijs Spiritualibus nisi. Illigere et velle, dag. q. dubitaret, utrum plures in Deo admittendi deberent, quamvis eos ignoraret, et sic ab magnitudine dubitandi succumbereret. Ganz. in 1. sent. 5. 4. quest. Alde, q. solum cognosci id lumine naturali, q. circumscriptio, q. realem distinctio ab agente habeat aliquem terminum, non a. cum id ab agente in creaturis sit quod distinguitur ita: nam creaturae agunt reducunt se à potentia ad actum, adeoq; ab se se sint postea quaesitum q. fieri in id q. ea q. sing. id habebant. At Illectio et intellectio, ut loquuntur Bec. c. 3. de Spi. Sancto q. 3. n. 6. in Deo non aliquid nisi à Deo distinctum.

Obj. 2do: Naturali lumine cognoscimus quod predicamentis
et in creaturis hoc totum reperitur in Deo se clusis imperfectionibus
ab eadem. Ergo in multis suppositis, et quod predicamentum
in creaturis, hamelti eande natura limitati et multiplicari
in suppositis sed quod imperfectio, et illud tribuendum et Deo
secluso alterum.

Ad 2 natura cognosci in ut q possibile sit natura et in
multis suppositis sed divisione et multiplicatione. Cite
Obj. 3io: Naturali cognosci quod anima rationale ee totum
et in plenibus partibus realiter inter se distinctis, et eadem natura
cognosci quod natura Divina et sive sit in multis suppositis
realiter distinctis.

Ad 3 nego paritatem. Nam natura Divina ita et in multis
suppositis ut in singulis sit idem realiter, et nihil et contra
ratio naturalis. at ratio rationalis ita et in singulis partibus
ut in sit realiter idem in singulis, et facile illigi quod
lumine naturali. Cite.

Obj. 4to. Si in consortio et societate in et specie felicitas
ad quam sit et summum spiritualis Beatus, debet habere consortium
et societatem Honam.

Ad 4 Stultus gentilis dicit Deum esse sit infinitum, et
ita in se eminenter contineat in desiderare consortium
qa et consortio nil illi accesseret. Cite.

Obj. 5to: Nemo tribuit q non sit, atq Deus donavit
rebus naturas secundas et communicabiles, et Deus in se ipso
sit natura secunda, et coicabile.

Ad 5 dicta ratio argumentis potius nos ducat in oppositum.
qa res coicabiles ideo se communicant, qa in possunt

Deum se confundere; et cum Ego existo aeternus et immortalis, non obligat hac secunditate et bicaudate sua ratio. Adde quamvis Deum habere naam bicaudate, non tamen inde colligitur et Trinitas personarum, sed rodius maior l. minor eam numerus.

Hic etiam adverte pro solutione alterius argumenti quod advertit Aureoly in. 1. d. 2. a. 4. Veritas Trinitatis difficilis est ad intelligendum propter 1. quod oportet salvare in ipsa Trinit. 1. in ipsa identitate et nullam penitus distinctionem proprietatis ad essentiam, et tamen inter se veram et realem distinctionem. Item 2. Quaternitatis exclusionem, sed quomodo in hac eam compositione. Item 3. et relinquere alias additiones ad Divina essentiam. Item quomodo semper modus Indicandi proprietatis de essentia, et è converso. Quorum illa creatura constituit praeter impossibilia, nisi fides S. revelata praestitisset. Tam. c. 4. de Sanctissima Trinitate q. 1. d. 2. n. 9.

Ac in Divinis sit aliqua Subsistentia communis?

Nota quod Persona, hypostasis, subsistentia et similia quamvis idem, si concrete accipiantur, et interdum accipiuntur, maxime in nomine hypostasis frequentius concrete accipi solet, quam abstracte, sicut quod subsistentia, quae frequentius accipitur abstracte, 1. pro modo illo subsistendi, 2. in 3. pro re subsistente.

Qd ad q. neg. ita nobis ad Tan. Rec. Gonzi, et alij
quod ex de Cilatis è expressa mens s. th. nd. q. 29.
a. 2. dicit: Subsistentia et suppositum idem significant, et
3. p. q. 3. a. 3 ad 1. ait: Quod è subsistens Consequens ad
id qd persona, et q. 9. de potentia a. 3 et 4. dicit: Ex hac
q. aliqd è subsistens, habere, vel à quod de plenitudine Doctrinae
de Sancto, et Dametti, sicut et alij qui dicunt SS. PP.
indicat Ecc. Intuere subsistentiam absolutam et eam
ex ipso accipiendo vocabulo subsistere et subsistentiam
pro existentia substantiali vid. pro existere si existentia et ex,
in alio velut subs. Et log. de subsistentia quod è modus
s. terminus rationis existens significatus, et quasi completus
cumque ea à persona s. personalitate distinguitur, et
patet ex dictis. Quae rationes: Nam subsistentia si propriè
de illa loq. ut debemus, non loq. de illa impropriè
s. novis ejus vocabulis condere, et postq. novare
voces ac vocabula, quae statuere doctrinam, sit aliqd
addit, nam rationali, statim efficit ac constituit persona
et posita cum subsistentia per tres relationes, eumd
4 personae in Divinis, q. E. contra Conc. et Fide:
2do: Subsistentia reddit rem incommunicabile alteri
ut suppositum etiam ejusdem naturae, ut patet in personale,
q. è modus incommunicabilis v. g. equus, leonis, si etiam
Petro et Paulo, aliqd adeo si in Deo ad subsistentia
redderet non Divina incommunicabilis tribus personis q. E.
haereticum. unde etiam apparet contradictio ut dictis non
s. subsistentia significat Deum, et tres in Deo, ita fere Tan. E. q.
de SS. Trinit. q. 1. d. 6. et Gam. in s. p. s. th. q. 29 c. 4.

Ob: 2o: Subsistia & perfectio simpler simplex, q in Deo & admittenda.

Resp: subsistiam in Deo esse magis perfectam simpler simplice quam personalitatem s. suppositalitate in Divinis q. ad perfectio simpler non sit, nec subsistia erit talis, q. ad personalitate in Divinis identificat. ita Tam. & q de Pot. Trinit. q. 1. d. 6. n. 13.

Ad 2do: neg. q illa subsistia absoluta sit perfectio simpler simplex, qa hoc talis non ei detract, nec impediat aliam perfectionem maiorem aut aequalem; atq subsistia absoluta impediret è contrario summa Dei perfectionem; faceret n. ut non Divina distingue act realiter à personis, nec posset ipsi actu fieri identificari ob ita simplicitatem et unitatem Dei deprimeret. Gam. in 1. p. S. th. q. 29. c. 4.

Ob: 2do: Non sequitur q non Divina redderet incomunicabilis si haberet subsistiam absoluta. nam etiam subsistia alicuius personalis v. g. paternitas, quamvis constituat primam in ratione personae, pr tri reddit ratione eius incomunicabile, ad eadem ipsa non concet ad hunc Filio ac Spiritu S. n. ergo subsistia reddit rationem simpler incomunicabile, si solummodo alteri rationi sed essentiali realiter differenti.

Resp: subsistiam reddere rationem cui accidit id incomunicabile. neg. a paritate si argumentemur à subsistentiis illis personalibus ad subsistiam illa absoluta. ratio disparitatis è q illae sint non essentiales et absolutae sed solum personales et relativae, ut alibi dix: dicit sufficit, ut

redditur in essentiam, sed personam incommunicabilem, et naam
sub ratione personae, ad ea quae illa subsistit, cum sit
absoluta et essentialis debeat naam reddere incommunicabilem
essentiale sub ratione essentiae. Adde quod ipsa subsistentia
personalis reddat naam incommunicabilem aliquo modo, non qde
simpliciter, sicut illo modo quo est in tali persona, etenim
paternitas facit veneratam ad naam Patris non nisi in Filio sub
ratione paternitatis, et ut ipsum C. Gen. Lib.
Obj. 310: Nam Divina non debet mendicare subsistentiam
a tribus personis, sed ad esse habere ab subsistentia sed
una essentia.

Resp. Nihil ab aliis emendicare, qua Deus ab illis
realiter, cum sua finali concepta includit, nulla ratio
di aliquid emendicare a recipere etc.
Obj. quod: In hac propositione nihil est creat et gubernat
mundum, et summum regnatorem C. debet ea alia singulare
subsistens, non ad rem sed subsistentiam, ad id illicit sin
alia subsistens et tribus illis personis Divinis; ad ea
ad extra sunt indivisa, nec minus conveniant uni, quam
alteri. Ergo necessaria videtur aliqua subsistentia ex essentialis
absoluta.

Resp. In his et similibus propositionibus quae admittunt subsistentiam
et esse illicit ens illud unum simplicissimum, ad id individuum
et constat esse Divina et tribus personis; id in sufficiat
ad veritatem cuiusmodi propositionum, nec tres personae
maiorem sunt compositionem ab essentia Divina, nec minus
singulare ac individua, atque aliud subsistendo, quam
si ab subsistentia fingerent. etc. Adde eo ipso

q dicunt esse ad extra ut indivisa et eadem tribus personis et indicat q essentia divina in hoc est, prius et subsistens tribus personis subsistentibus.

An in Deo sint plures existentiae?

Ad negandum sit quod in Deo et existentia quam est et absoluta; quia in eo dat essentia ita actualiter existens, quod est et absoluta: ita est.

Ad 2do: Certe plures et diversae existentiae reales relativae, quae ab essentia divina sola ratione, ab invicem realiter distinguuntur. ita Gam. in 1. p. 1. th. q. 2. c. 1. quod sentiens 1. d. 26. de Trin. q. 1. conclusio probabile, quamvis probabile et contrario. 2do: quia existentia nihil aliud propriè est, quam entitas actualis quae sit sibi potestate, et actu revera extra nihil. atq tres relativae hypostases sit tres entitates actuales distinctae inter se realiter, nec solum prius ex parte rei sit actu reipsa. Gam. ibi.

An, Quot et Quae sint Notiones Personarum Divinarum?

Praeter ea quae apparet pro mea tua Certe nihil aliud est sit desiderabis.

Nota tri hic: Quale est Trinitate, quae et notio, relatione, proprietate et personale proprietate. Et notio quae est ratio cognoscendi aliquem, sub ab alijs distinctam. relatio quae est ratio referendi aliquem ad Filium. Proprietas

quæ convenit uni tm personæ; proprietas personalis, quæ constituit personam in ea persona. Bec. c. 4 de notionibus personarum q. 1. n. 4.

Sed ii. Videtur necessaria ista notio respectu Filii: inspirabilitas quæ esset in Spiratione, non produceret aliquem Verbum.

Ad neg. Nam ex eo quod Filius dicitur generari, satis illigit in Spiratione. Gam. h. q. 31 c. 2.

Sed 2do: saltem necessaria est ista notio in Spiritu S., quia systema nullam aliam personam ab eo procedere quemadmodum è diametro ponit in Pre, ut ostendamus eum non esse ab ulla alia persona.

Ad. in ea necessaria sit talis notio ut in Spiritu S., ga non sibi negat debet inter notiones numerari, sed ea solum quæ aliquam perfectionem et dignitatem exhibet. Huiusmodi est immaterialitas in Pre, quæ sequitur quem ex principio deitatis, nec ab alio ullo produci. ad 2. q. Spiritus S. nullam producit persona non est nota alicuius perfectionis sed ipsius mera negatio productionis activæ, hinc inter notiones propriè reponi non debet. Gam. Cit.

Quæ sint vocata sub Persona Divina?

Satis quoque videt Aurg.

Quæstio hic ipsis quomodo Pr Divina dici possit genitor Filius de ea sua substantia? nam cum Deus sit una et substantia Pris, Filii et Spiritus Filius

generat de substantia Patris, generabit etiam de sua et Spiritus Sancti substantia, quod nullus absurdum.

Ad 2m sequitur, quia duae hae propositiones Deus est generandi habitudine Patris, ad intra principium et id quod est a principio debet esse realis distinctum. unde sequitur si hanc falsam esse: Filius genitus est de substantia Patris quia inter Filium et essentiam non est realis distinctio.

2do: hanc etiam esse falsam: Filius est de substantia Filii aut Spiritus Sancti, quia nec Filius nec Spiritus Sanctus est principium Filii. 3tio hanc esse veram: Filius est de substantia Patris, tum quia Pater est principium Filii, tum quia inter Patrem et Filium est realis distinctio. Bec. c. 4. de Summa Dei 1. q. n. 4.

An Verbum sit nomen Essentiale An n. Notionale?

De hac q. satis copiose agit Curs.; solum hic nota: tametsi nomen Verbi proprie sit nomen Notionale et notionale accipiatur, si de Verbo ad intra loquamur, tamen essentiale etiam accipitur, si de Verbo ad extra loquamur. Primum satis constat ex Curso; idem declaratur ex Scr. in qua hoc Verbum saepissime refertur ad aliquid existens et creatum. Hinc est illud Exod. 9: Ego faciam omne Verbum istud. p. hanc re. 1. Reg. 3: Ego faciam Verbum in Israel, quod quicumque audierit tinnient ambae aures eius. praeterea si non

ni solo parte vinit hoc fiat in verbo c. Luca 1:
Non erit impossibile apud Deum omne Verbum; rationem
externam in Deo et Coria et indivisa. qui indivisa et
cum vinculo Personis, Et est essentialia, 1. referuntur ad alia attri
buta essentiale, absolute et sine Personis Genericis.
Per modum dicere et Dictio ad extra sumit essentiale
et terminat ad Verbum externum, et quale Verbum, talis
est dictio, et secundum Verbum externum est aliquid res creata
ita etiam dicere externum est creare l. facere, et dictio est
creatio l. effectus Gen. 1: Dixit Deus fiat lux. ps. 148:
Dixit et facta sunt. Sicut apparet ex alia Verbum et
dicere essentiale 1. cum sine Personis. Gam. in 1. p. 1. th. q. 33
de Filio.

Q.

Ex qua Cognitione Pris Divini procedat Verbum Divinum?

Ex Cognitione effectus et Personarum Divinarum
Dei intelligibilis. ita ait Doctor Tan. Bec. Cum e
ratio est qa procedit ex Cognitione Comprehensiva et
infinita. Et.

Ob 1o: Si Verbum Divinum procedit ex Cognitione
Divinarum Personarum et Creaturarum, sequitur q procedat
a Filio et Spiritu S., et a Creaturis, q est absurdum.
probatur seq. qa Verbum ex pto q procedat a Cognitione
Pris dicitur procedere a Pre, Et etiam ex pto q procedat
a Cognitione Fili et Spiritus S. et Creaturarum c. dicitur procedere
a Filio, et a Spiritu S. et a Creaturis.

Ob 2 neg. seq. nam aliud est procedere a Cognitione Fili
et aliud procedere a Filio. Hoc n. sequitur quia

NB.

à quo productiuè procedit. Illud in Deo est obiectum cuius Cognitione procedit, abstrahendo utrum obiectum essentiae concurrat ad illam Cognitionem, et ut sit Deum intelligibile, quemadmodum in Cognitione qua Deus se contemplatur, quia Se ut Deum. Si Cognitio illa non pre sit ita Dei essentiam omnia intelligibilia repraesentante. Ad probationem neg. ant. quia Verbum non dicitur à quo procedere, quia procedit à Cognitione qua absolute et pure Cognitio per essentiam, considerando Deum ut obiectum Cognitum in essentia, sic dicitur procedere ex Cognitione qua Deus intelligit et gerendis. Rec. et Cum. hi

Sb: 2do: si Deus posset intelligere suam essentiam, et nulla creatura, tunc ex eo tali Cognitionem produceret Verbum, et etiam modo producit per Cognitionem essentiae et non creaturarum.

R. Neg. ant. sta Verbum producit ex Cognitione infinita et Comprehensiua, qualis non Cognitio solius possibilis esse ut patet; et negat quoad quod ex tali Cognitione producat. Cum. in 1. p. S. Th. q. 33 a. 3. & 1.

R. 2do: ad q. Verbum non procedit ex Cognitione creaturarum existentium et futurarum, ratio neg. patent ex Cursu

Sb: Verbum procedit ex ea Cognitione qua Deus attingit q. E. Comprehensiua, et etiam procedit ex Cognitione creaturarum existentium. potest neg. ma ad Cognitionem

Comprehensiva necessaria è Cognitio Dei rem
alicuius existentis.

Ad Con. Arti arg. Consq. nec n. ad Cognitione Comprehensiva
Dei Deo necessaria ad Cognitio creatum existentis. Ad qd. l.
Cognit. Tam C. 4. de SS. Trinit. q. 4 d. 3. n. 3 y, aliqui
dicunt fore si creata futura nunq. fuissent (sicut
poluissent, in qua necessario st futura, sk there, aliqui
poluissent in ee futura.) Quem in potuisse se aut essium
Divinum comprehendere; Tum, qa ut Cognit. Bea. on de
Persona Filij q. 3. n. 8, qamq. deus scit aut scire potuit
f. suam libera, ea cia etiam scit f. suam varia
in qdm q absolute futura aut in futura sint, sk q
absolute possibilia sint. Itemq. q. futura sint sub
conditione, si hunc l. illus rem ordiae vellet producere.

An Filius sit Imago Patris?

Ad in solum E. propriae Imago Patris, verum etiam
Imago de eo solum effonatur dri, in a. essiali.
ita Coli. rationes patent in Corpus sufficiens.
Nota hic q. ad rationem Imaginis sit de ea propriae
loquendo sed, Per similitudinem spei et rei, sine
signi spei, q. E. fra s. figura, reprit ut ex eo cuius
E. Imago l. sm. Ad reale (ut in quovis Filio naali
accidit.) l. sm. Ad intentionale et obiectum in mente
artificis (ut fit in oibus fere picturis.) procedat
ut similis, nempe ex ipsa in processionis, qua talis
E. sci. ex aliqua assimilatione. ideoq. reprit ut Imago
a re cuius E. Imago procedat f. ut ab effite s. ut
ab exemplari. Et qby:

Colligit 1o: Quod Filius in Divinis non est Imago
sui; qa hic delita dnus q regrit ut imaginem, et
id cuius dr Imago; & necessario oportet dare
producentis et producti, & in Filio ceßat similitudo
non regrit. 2do: Quod Filius etiam non est Imago
Spiritus Sancti: Quia Spiritus origine posterior est Filio
& ad productionem Filii concurrere non potuit.
Dicet: Tametsi Spiritus non concurrit realiter, potuit
tamen concurrere abline ad intentionem.
Rf. neg; qa non obline qd concurrat oportet ut sit
qdam exemplar, sed ut in quibus cas exemplar concurrat,
qualiter non concurrit Spiritus. 3io: Quod neg; sit
Imago Patris Divinis. ratio est: qa Filius ac essentia
sit idem, neq; inter eos est ratio producentis et producti.
4to: Quod sit solius Patris Imago.
Rf. Filius vere repraesentat essentiam Patris, et omnes
creaturas, & est Imago eorum.
Rf. neg. ma ut id dicta, ut aliqd dicatur Imago altera
non sufficit ut sit similis alii, sed etiam ut ab illo procedat.
Qf: Si quis autem pingere stagnum, depingat ex
amore aut insidias diaboli, ita si rem aliquam
deciderit expriment flam Spiritus Sancti sint hae
picturae imagines?
Rf. neg. ratio patet, qa non procedunt ab ijs, quorum
dicuntur imagines, neq; realiter neq; intentionaliter, ut in
quibus casibus exemplaris.

An Spiritus S. procedat à Patre et Filio?

Quae agit de hac q. Cursus Institutionum Th., seluim hic enucleatius examinat: An Spiritus S. si à Filio non procederet adhuc realiter distingueretur? Rursus patebit ex argumentis contrarijs, quae talia sunt:

1m: Temetipso Spiritus S. non procederet à Filio, Filius non esset unus ex ij modis sed, quo non esset unus indiuisus in se et distinctus à quo unus, alio, quam modo est. Et non unus distingueretur à Spiritu S. quam modo distinguitur, ja sequitur patet; qa nas unus in eo consistit, ut sit qd indiuisum in se, et distinctum à quo unus, alio. Consir. 2o: Id aliqd distinguitur ab alio, qd constituit. Ille enim principium constitutionis et distinctionis, ut habet vulgatum in Philosophia axioma. at Filius constituit Spiritum S. u. qd spiratione passiua, et hoc qde ueram est etsiamsi Spiritus S. non procederet à Filio. 3o Consir. 2do: ex Con. Lat. c. Firmiter Unde: Personae Diuinae distinguuntur proprietatibus personalibus, at in Filio sola Filius est proprietas personalis, et qua illa distinguitur ab alijs!

2dm. Si Spiritus S. etiam non procederet à Filio, Filius adhuc esset genitus et Spiritus S. non esset genitus et spiratus, quia ea in processionibus Filius procederet qua Pater, et Spiritus S. qua uolunta de, et distinguerent; patet ja non esset illius qua una persona procederet duabus processionibus adaequatis hinc inde rationes oppositas.

3um: Ad distinctionem realem sufficit distinctio originis, atq; sufficit, si Filius non procedens à Patre sed inde ab eo originem habens, qua existentia sufficit in procedente à Patre Filio procedens à Patre, ad sufficit à Patre, ad Processio illa ex natura sua antecedit originem passivam Patris.

4tum: Filius de facto sine fide distinguitur personaliter à Patre: quia hoc ait: non si essentialiter distinguitur, distinguitur à aliquid essentiale, si accidentaliter, aliquid accidentale. Sed à aliquid personale. Sed à Filiatione est personalitas eius, est proprietas personalis, ergo à Spiratione; ergo Filiatio non est Spiratio in Filio, distinguentes personaliter ab eo.

Petum: Filiatio et Spiratio passiva, sive processio sunt realiter distinguuntur, et in opponuntur relative, sed distinctione reali in Divinis non reperitur oppositio relativa.

Ad 1m: Ad Conf. Min. nihil neg. ad Neg. quia in eo casu sufficit id esse aliq, id est in Divinis ubi non obviat relationis oppositio. Ad 2am Confirm. Ad. Illud enim non solum habere locum in absolutis, sed etiam in relativis, nisi respectus terminis. Aliqui, ut docet Gamb. hic explicant axioma hoc de principio reali et physico, quod res aliqua vere physice constituitur, non solum ratione et virtute. Porro in Divinis non est ullum principium, quod physice realiter constituat personam, ut illud est id simplex, et carens partibus, ideoque ex parte solum principium intrinsecum constituens, sed rem ad extra illigandi modum.

Filij & Filiaeque distinguitur personale ab obiectiva personis creatis, & etiam ab obiectiva personis Divinis.

Respondeo praedicta quod persona Filij in creaturis tantum non opponatur relative, sed repugnat illis realem distinctam, & repugnantia & sufficiens fundam distinctionis; Divinis autem personis non opponitur relative, in opponitur ne distinctam quidem, nisi intelligatur realis, quae non invenitur, quia ubicumque non est in Divinis ~~[illegible]~~ rationis relationis, ibi etiam est proprietas.

Ad 2dum Confirm. Respondeo solum nolle quod proprietates personales sint ratio distinguendi quamlibet personam specialem ab altera, non vero quod sint ratio qua duae personae ab alia sint distinctae realiter.

Ad 2dum Respondeo quod in illo casu eadem persona est procedens & Filium et Patrem, neque sequitur quod eadem persona est genita et non genita, quia hoc includit contradictionem, sed est genita et spirata; hoc vero est procedens & Patrem, illud vero est procedens & Filium. Stant autem realiter idem & spiratio activa, et generatio activa in Deo, et non sequitur quod spiratio activa sit generatio. Nec idem tunc eadem persona procederet bis sine ac, neque bis sine qd, aut simpliciter, sed realiter una processione adaequata, quae realiter et eminenter includeret processionem Filij et Patris, quae ratione distinguerentur, et similiter quae ratione illae personae ut terminus processionis Filij distinguerentur a seipsis, ut terminus processionis Patris. Cum. nis. p. sch. q. 36. a. 2. c. 2.

Ad 3um Ob. neg. min.; Nam oppugnat ea ordine originis, ubi n̄ E per oppos. unus ab alio. Et ad probationem dicitur q. sicut inter actus Illy et Voluntis E gdar ordo rationis, ita hic reperitur; qa unus n̄ E ab alio, et sic n̄ E dicitur in re, ita etiam hunc Ect inter terminos illos ex actuum Cite.

Ad 4tum Ob. Con. Spiritus S. Et Filio relatione distinguitur a Filio Cadem fere loq. Filij a Spiritu S. distinguitur et spiratione activa; et quamvis n̄ sit proprietas personalis, ubi ag personam ita Filij in constituendo et Filiatione personali distinguitur a Spiritu S. qui facit nere Filium et personam distinctam a Spiritu S. Constitutio n. Filij ut persona est E Filiatio. Distinctio a eis a Spiritu S. fluunt a spiratione activa, qa opponitur relative ipsi processioni. Cite.

Instat.

Ab eodem fundamento constitutio et distinctio; qa idem E principium constituendum et distinguendum, sicut rationale n̄ solum constituit hominem, sed etiam a quoquis alio distinguit qd est homo. Ergo cum Filiatio constituat Filium in E personali, sequitur q Filius et Filiatione distinguitur a Spiritu S. licet etiam n̄ procederet a Filio et Spiratione.

Ob. Licet nere sit in absolutis illa prior, ita tn in relativis; qa E relativum E ad aliud. et ob id relatio solum distinguit relative, in ordine ad terminum, ad quem refertur, ac proinde Filiatio solum loq. dumtaxat distinguit Filium in ordine ad Patrem. Cite.

Ad 4tam Ob. q. Filio et processio dignoscunt realiter et in divinis personis; et qm dr: Filius et Spiritus dignoscunt realiter, et non opponuntur relative e. Concedit q. de sequelis hi q. non distinguuntur realiter sumuntur realiter loq. a Filiatione ut sic, si sumuntur a Filio ut spiratore e. ita ut si est Filius et sit spirator, in dignoscunt realiter a Spiritu S. At ex spiratione relative opponuntur procedendi. Et.

Ad Spiritum S. sit Amor et Donum.

Redit ad hanc q. satis Curiosum.

Ob. 1o: Quia cum sit in Deo sit essentia ut creans et aequalis Coeternis tribus personis, sicut ordo ad extra et indivisa. Sed qa Donum includit essentiam ut creans e. non est nomen proprium Spiritus S. Donum Dei.

Sed Dicit ad [illegible] sed Coeta et inseparabilia, quia includunt sit oppositio ac relationes personarum ad se invicem, et non est mera externa et transiens, qualis est creatio, Justificatio e. Quare Donum strictè sumptum sed actus relativus personae donantis ad personam donatam; a qua reali procedit Spiritus non Donum ita pacto soli Filio et Patri S. et a Patre propriè convenit. Gam. in 1. p. l. sth. q. 37.

Ob. 2do: Nota essentia ainq transcendentes convenirent Deo solum ex Spe; atq Donum includit dationem sed nomen Doni non convenit Spiritui S. propriè et rationali.

Ad 3. pri: Et verum in omnibus relationibus circa omnes transeuntes reales, et reales existentes, quemadmodum Deus Creator, Redemptor, sunt in Deo, quia solum applicantur solum decretum sit ad ita ex proceßione; quale est Deum, ut sunt nocamus solum id, quod donat actu, sic quod applicatur ut donat, ut Gratia quod ad destinatur, ratio, possit esse. Ita

Ad

Ante Personam Componentes ex essentia et Relationibus?

Ad affirmi ita Communis nostra.

Probatur pri: Quod hac Compositio sit tum virtualis ex ~~unus~~ una rei, actualis tum quod Illum, quod in virtuali fundat, ratio est quia quales est dictio ordinem inter se, talis etiam est Compositio.

Nostra ratio: Quod Persona ut constituat ex relatione tuiusmodi realis totalis, quatenus Deus ex humanitate, et Deus ex deitate. Et solum dicitur quod partialis. ratio est: quia relatio ut constituit Personam quae includit essentiam quae Deitas est ab essentia. relatio ut includit totum quod est Persona realis, sicut v.g. Humanitas includit totum quod est homo realis, et Deitas totum quod est Deus realis. ita Bec. c. 3 de Personis Divinis q. 11.

Ab: Res simplicissima nulla admittit Compositionem; atq. Persona Divina est res simplicissima q.

Ad: Res simplicissima ex Natura quae simplicissima est non admittit Compositionem. Et ita Persona Divina

cum sit actus simplicissima ex nra rei, sic admittit actuale compositione ex nra rei, sed non admittere virtuale ex ratione rei, actuale rationis; qa ex dicta est simplicissima. Cetera.

Qu.

An personae constituant ac distinguant proprietates relativae an absolutae?

Sola re: Quae sit differentia, aut quomodo in Divinis distinguant proprietas personalis, Origo, actus notionalis et relatio. Proprietas personalis igitur in Divinis dicitur id de re id quod unum solum convenit. Hic etiam adverte: proprietates divinae aliae sunt personarum, aliae personales. Proprietates personarum dicuntur, quae unicae personae propriae sunt, ut dulcis sunt ut: Innascibilitas, paternitas, filiatio et spiratio passiva. Proprietates autem personales sunt quae personas constituunt, tales sunt tres: paternitas, filiatio et spiratio passiva. Innascibilitas non constituit patrem ut ut sic sit tantum unica. Origo autem et actus notionalis solo nomine s. grammatica inter se differunt, non autem re aut ratione, sunt enim proprie idem, et pro eodem sumuntur. Sic dicitur generare et spirare, generatio et spiratio, sunt origines et actus notionales quod maneris. Relationes autem et origines s. actus notionales distinguunt sicut res et fieri rei. Relationes enim se habent instar formae completae et in facto esse. Origines autem s. actus notionales se habent ut viae s. medium s. ipsa tendendi ad illud esse s. ad constituendas personas. Et de his satis tam similiter ac dicit D. T. de Pot. Trinit. q. 3. d. a.

Nota 2do: Sahij probabile docet Cam. in 5. p. Sh.
q. 36. a. 2. C. 2: in 2o constituendi et distinguendi nec
e contra, ut patet in spiratione activa. Q. Lamechi
Prem et Filium distinguit a Spu S. in hac est constituit; et Spiritus et Filius Lamechi constituit Prem
et Filium, in hac a Spu S. distinguit. Verum sententia
contraria probabilior videtur: ratio est: qa ut ait Tan.
c. 4. de S. Trinit. q. 3. d. 6. n. 13 aliqa sunt sim
id q. E. fratr et indivisibile in differunt ab alijs, tum
idem et cum alijs a qbus differunt; q illigi nullo
modo st. Ad rationem igitur Cam. dicendum, q. etsi
spiratio activa in constituat Prem ac Filium in ratione
Patris ac Filij, si constituatur id praesupponat, constituit hic et nunc spiratione: ita inter.

Infers:

Ergo si spiratio activa constituit Prem et Filium
hic in ratione spirationis et in spiratione ac Filij, q
Pr et Filius quos dates in dng. mutat a Spiritu. quod
det absurdum. probatur seq. qa ut supponitur idem et
Pr. sunt constituentium et distinguentium q cum spiratio activa
non constituat Prem ut Prem, q. neq distinguit
Prem ut Prem.

Sed Con: Saltem melioris iudicio, illatio ut ejus
recte probat; neq absurdum hoc videri debet
quamdiu in hac replicatione et in hac sensu
compositio stat, cum etiam in alijs locutionibus ab
duplicatione rerum eiusmodi nullum contradictorium
oriatur; recte ut dicit: Praeductio verbi Divini

quia Verbum est in Deo generando, sed Illectio seu Dictio
et generatio Divina in Deo Verbi quae dicitur. Sed hi
locutiones et dictiones in sensu dicto specificative
sumuntur a. fortasse si in sensu verificativo
et transiret ad sensum dictum et specificativum dicto
et inferendo: Et Pater et Filius quia sunt dicti in dicunt
a spiratione. ergo ex eo quod quia spiratio activa constituat
spirantem quia Deus Pater et Filius, sic etiam dicunt spirantes
a spiratione quia Deus Pater et Filius. ita mihi.
Sed spiratio activa dicunt personam Patris et Filii
a persona Spiritus sancti non in eos constituit, quia essent
Patris et relationes paternitatis et Filiationis sed
Deus. Quomodo constituens et dicunt.
Dicit quia spiratio activa in constituat ipsos personam
activam, quia Pater et Filius id consequuntur esse antecedentes
spirantes. hic constituit nisi tunc hoc sensu, quia
illa requisita ad constituendam personam, nisi ita
essent. includit in ratione essentiam et potentiam
spirandi et spirationem ipsam, non in relatione sive
oppositione relativa, et propterea quod et quod
nihil penitus obstat nisi quia persona Patris et Filii
id sit constituta. quare in quid amplius constituit
simpliciter et spiratione activa, et solum quia ea dicunt
a spiratione. Gam. in 1. q. 1. Ar. q. 39 de personis Divin.

Ad 2.

Dicit quod Personae fuerint constituunt et dicuntur
in proprietate aliqua absoluta. ita ratio Cajet.
Opusc. Arm. Vasqu. Tom. 2. ratione dicit. Quia si

Personae divinae constituunt ac distinguuntur in aliquo absoluto, scilicet in substantia absoluta, sed non ad generationem concedat Filio totam substantiam. Ulterius sequitur quod sit aliud a Filio, non aliud dicit diversitatem substantiae. Quia quia si personae divinae distinguerentur in absolutis, possent multiplicari et una procederet ab alia, non imaginemur habere se generatio et processio ad istam multiplicationem, et multo minus imaginemur se habere relationes ad talem multiplicationem. Cum in 5. p. 1. Sh. q. 40 a. 2 c. 1. Con. 2.

Ob. 50. Absolutum et nobilius relativo ex parte rei praeceptis. Sed personae debent constitui ac distingui potius per absoluta quam relativa.

Sed arg. verum est in rebus creatis, ad in Deo in quo fides ordo fidei ut ostendit Gam. in 1. Sh. a. 39.

Ob. 2do. Generatio non terminatur per ad esse respectum sed ad esse absolutum, sed suppositum Filii ad quod terminatur generatio prius debet esse absolutum ad esse respectum. arg. prior. quia ad relationem non est ipse mutatio per ad. ex parte 8. p. Phys.

Sed q. arg. id ejus probatio solum procedat de de suppositis, quia per generationem non mutatur natura id aliud suppositum. Bar. c. 3. de personis Trin. q. 12. n. 19.

Ad 3io: Suppositum ex non esse fit esse in
q suppositum quia fit esse quasi. In illo igit
priori ante suppositum quia est absolutum ante esse
si illud habet intentum, si hoc debet habere correlativum
et sic erit Filius antecedens quia et q implicat.

Ad hoc argum dat solutio quia nis argum. cit.

Ad 4to: Constituens fit constitutum, ut q fa
ratum est; si q Trinitas constituit personam Patris, debet
fieri persona Patris. ad hoc fieri in pte, qa alias
erit Filius q est pte non in Trinitate, fieri esset
persona Patris, q est absurdum. Eadem q est suppositum
Patris in constituti Trinitate, habitua proprietate
absoluta.

Ad Arg. ed non quia constitutio ex non
esse vide plura apud Medina q. 40 a. 1. c. 2.

Ad 2do: Personae in constituunt originibus, ita
sicut Cris Contra S. Bonaventura, non est id: qa constitutio
est quasi Contra nam originis, non si origo actiua
sitat ut egredientes à persona producente, et sic supponit
persona constituta. Si in pte origo passiua sitat
ut ina ad persona, et in facit ut persona constituens. q.
2do pder: nd log. de Origine actiua in pte illa
ed supposita constituens, qa principium constituens debet
esse inhaerens S. inexistens, atq origo actiua ex se
quasi in pte indirecte inhaerere agenti, si potig
passio, et quamuis inhaereat illi, tu in ch intrinseca

agendi, in qua in ine, h qa E via ad qd dictum
a generali s. agende, et tendit ad dandum et
terminus in pcipio, et ideo certos caturseca ell
ferter ad constitutione eiusdem. Log. ac de Origine
passiua quamvis id in terminus s. in passio reali
et dn extrinseco terminus productus ut sic.
Ista via est ita illegitis et terminus in facto esse
et ita in pd. dn. Ms et constitui posse et ipsum
ind. Cum. Cite.

Vea respondetur q dicta
SS. Pp. aut CC. videant sentire contrarium
dd Divinas personas esse ab eis Originem
appellandas iam personas V. G. Genitore, idem
quidem. Iam Spm S. spirate. Contra ex. SS. Pp.
tm die adduxisse personas constitui atq dnguiri Ori
gine hq via, et quasi impatiere (in mutuo adiuvare)
ex igitur adiuerunt q personas prius ac generaliter ar
guant q Origines. Adde q SS. Pp. omnes
solliciti erant de veritate de confirmanda Tri
nitate personarum, et unitate essentiae, q in ostendendo
q qd si et fuit dnguerunt et constituerunt personas
an si id ecc sio q relationes, ac ipsa Origines.)
Cite.

Ad 3io: Personae constituunt ad dnguendas
proprietates relativas s. relationes. i. Cas. et s. Th.
h. q. 40. a. 2. Tac. Cum hac relationes. etiam
aliquando relationes in modo loq. dd qdo videntur
relationes sub ratione absoluta, et a. sub ratione relativa

constituere personas; et inter hos etiam D. Tom., cui sententiam dedit S. Th. citt. a. 4 ubi docet Paternitatem V.G. duobus modis accipi posse, 1o ut est Pra constitutiva, et sic est in prima generatione; 2do ut est relatio, et sic est ea posteriore. Alij a. ut Bra. multi, docent relationes sub ratione relativa constituere personas. Videtur a. hac sententia probabilior ex his rationibus: 1a. Quia relatio, salva ratione relationis, non potest concipi sub ratione absoluta, cum hoc repugnet ipsius rationi et essentiae, quae n. est essentia relationis, et ab aliud se habere. 2da: Quia personae constituuntur ex essentia et relationibus, tanquam ex componentibus, quae debent constitui ex illis quae aliquo modo distinguuntur; atq. relationes non distinguuntur ab essentia nisi sub conceptu relativo, cum n. distinctio in Divinis oriatur ex oppositione relativa; quae relationes cum essentia non constituunt personas nisi conceptu relativo. Bra. c. 3 de Pot. Dei q. 12 n. 15.

Ad 1m: Persona in Deo abstrahit ab absoluto et respectivo, quemadmodum concipiuntur personae Divinae in Deo ut abstrahunt ab utroque; si talis conceptus esset absolutus et non respectivus, quemadmodum concipiuntur personae Divinae conceptu absoluto.

Ad 2dam: quemadmodum concipiuntur personae Divinae: 1o conceptu confuso et imperfecto, qua concipiuntur V.G. Deum tria aliqua subsistentia incommunicabile, et hoc est Deo soli; personae creatae quae in creatis. 2do conceptu proprio et perfecto, qua V.G. concipiuntur Deum tria sive Divinum subsistentia incommunicabile relative distincta ab utroque alia personae.

quor conceptus est absolutus, posterior relativus.
Ide edid. dicit pt de relationibus Divinis. Itaq; ma
offendit illegenda est le conceptu specto et dicto
a: de conceptu et impercepto, qa facile concedit pt personas
Divinas concipi sive conceptu absoluto, impercepto
et conceptu. Ctr. n. 16.
Ob. 2do. Relationes in Divinis supponunt origine in qua
fundat; sed id q. pro illegit in persona tnj principii
est eius origo, et in relatio; sed origo est q. pro constituit,
ergo patet; qa prius est quam ipsi referri.
Resp. Con. ante ad prius sine seq, neg. altera seq; ratio
est qa V.g. paternitas supposit ante ea edid. q. aspirat,
et ita supposit ut quamnam, relatio in supposit ut quamnam
quid; ita q. pro constituit et dignit, debet ei aliqd
quamnam, qa dictio et constitutio ei pretio debet ei
similiter spectare. vide ad hanc re edid. ea q. sequ
folio 212 dicit.
Ob. 3io. Pro. 30 dr: Quod nomen est eius, et q. nomen
Filij eius, si nosti? Sed quomodo utriusq; nomen occultum
est; atq; ita est occultum si pro constituerent in ea
persona q. Paternitate, et Filiq. q. Filiatione; qa tunc
Pr et Filiq. sunt propria eorum nomina.
Resp. Quo ad nomina relativa propria ipsa persona;
unum Filij, unum Verbi, atq; hoc idem magis fuisse
occultum in veteri testamento, q. postea q. Joanne
manifestatum est in novo testamento ut ait. In principio

erat Verbum et Verbum erat apud Deum, et Deus erat
Verbum &c. Caeterum videtur, Filium duobus modis posse
nominari et concipi, 1o ut nomen Filij exprimat
Filium sicut Deum, et hoc modo sicut generatio eius dicitur ineffabilis,
iuxta illud Isaiae 53. Generationem eius quis enarrabit? ita
etiam et nomen eius dicitur occultum. 2do ut nomen
exprimat Filium sicut in se Deum, sic ut a nobis concipi
sit, et sic nomen eius dicitur occultum. Haec Cita n. 18.

Qe

An Personae Divinae sint aequales
et similes?

Satis de hac q. tractat Curs. on.

Qe

An in Divinis Personis sit prioritas
et posterioritas?

Non inuerito q. hanc poliq de voce i de re appellaverunt
ad in ea AA. mire varient, se verbis poliq i sensu.
hinc alij nomen prioritatis in Divinis prorsus exclu-
dunt; et recte, qa solum respiciunt ad prioritatem naturae
seu originis, q sane in Divinis non reperitur
iuxta illud: Et in hac Trinitate nil prius aut posterius.
Alij a exemplis antiqorum et prioritatem admittunt, sed cum
addito originis; quorum sententia satis probabilis videtur
l. ex hoc capite: Quia dicunt ordine comitatur aliquis
modus prioritatis sibi proportionatus (ut ratio ipsa dictat)
quatenus e possibilis et ex hunc ordine admittimus jam
et 2dam personam q. et confit. Quia una persona
e principio alterius, et alia e a principio, sic ides sunt

Gō pnd et jm, qitz cū jm et pnpm pnoridade
quandā imponent, sequitur indecens.
Ob. jo: Ergo Pr̄ pnp origine ē Deus ī Filij.
Neg. seq. hanc, qa non esse Deus ī dnguitur a Filio.
Quia pnp origine ē Pr̄ ī Filij, & pnp origine
ē Deus, qa dlis ē ē Deus.
Neg. seq. qa nascitur appellat, et de respectivis
transit ad absoluta.
Ob. 2do: Correlativa sunt simul, & inter personas Divinas
n ē pnoritas.
Neg. Con. antec. neg. consequ., qa hac pnoritas originis
n tollit simultate, cum n excludat pnp in quo, qa
persona Divina est sed durabile, nāl, effectione
alterius dependentia e sit simpli qua q ē unum ē
ab alio. ita pace Cum. h. in 1 p. S. Th. q. 42. a. 4
c. 1.

De
Missione Divinarum Personarum.

De missione natus agit Cursus in, parcula tu hic
adnexa:
Jo Missio à glyda sic describitur: Est processio Divinae
personae q origine ab alia, relicta à suo principio,
ad sanctificandum creatur, in qby nonē ē incipit
modo quodā, quo in illis antea n erat. Cum. h.
q. 43. a. 1. Vel ut alij: Est processio ab digno principio
ad dignum terminum.

2do: Missio personarum Divinarum est aliquid ratione
Gratiam S. Bonum Gratum faciens, et in sua alia dona naturalia,
ita Cos et patet ex definitione prioris. Porro Dn qa
ubicumq' Sa facit mentionem missionis personarum
Divinarum, semper meminit et indicat hoc bonum, Dn
qa V.G. Spiritus S. in nemine procedit, nisi in eum qui
Deus inhabitat tnj in templo suo; nec Spiritus efficit
quis templum Dei S. Cor. 6. Sp. in nullo dr habitare Deus
nisi qui Gratiam gratum faciente? Ergo sua hoc donum
dicitur missio et attendenda. Pro quo melius
Dijudicando et stabiliendo:
Nota: Quod processio Divinarum personarum ad creaturas
rationales duobus modis potest accipi; 1o: in quantum talis
processio est ratio eundi a Patre, et sic talis processio
attenditur sua dona naturalia, in quibus subsistunt, et hac ratione
dicitur qd Divina Sapientia et Bonitas in creaturas procedat.
2do modo potest considerari processio Divinarum personarum
ad creaturas, in quantum est etiam ratio redeundi in finem,
et sic missio personarum ad creaturas est sua sua illa
dona, qe proxime non connungunt ultimo fini,
qd est Gratia gratum faciens, et Gloria. Et de hac missione
hic sunt Termini. ita Cum cit. Hi 2 Con. S.

Tractatus Quinti
De Deo omnium creatore

Tractatus hic, continens materiam de creatione, Angelis
et Homine sufficienter tractetur in Cursu nro in tantum
quantum Theologo scitu necessarium est; ex de plura
notabilia occurrunt. Absolvimus 8 Aprilis
1 6 p. 9.

Examen fuit praeviam nam nec
2 fuit nam de Sacramentis habitum
c 28 et 29 Aprilis A 1623

Cathalogus Examinis.

1 F. Hieronymus Lindenman. Professus S. Galli
2 F. Romanus Baumgarter. diac. Pr. S. Galli.
3 P. Placidus Schmid. Professus C. Ettonis.
4 F. Theodorus Wind Professus S. Galli
5. P. Antonius à Bernhausen Prof. S. Galli
6. F. Maurus Falkner Professus Wiblingensis.
7 F. Remaclus Curer Professus S. Galli.
8 F. Placidus Bihel Professus Wiblingensis.

Examinatores

Abbas R.mus ac Elmis C.C. Augustinus Einsiedl.
Fridolinus Lubsius Guelf.; Honoratus Prof. Practicus
Praelatus Officialis S. Galli; Maurus Professor philos.
S. Galli Anselmus Professor Theologiae.

Annotationes quedam in tomum primum Tertiæ Partis Principis Theologiæ Scholasticæ

Ce

Septem Sacramentis in Genere et specie. Provide et Professore Ordinario Admodum Reverendo Opectissimo patre ac Domino Hieronymo Keller S. Galli Professo Presbytero C. 15a Januarij Ab Christo ad Dei Ter optimi Maximi honorem et Gloriam nec non Sacrosanctæ Theologiæ Doctoris Augustini Specialis Studij Prosequendi Patroni Cum Monasterio nostro S. Joannis Thuræ Vallis C.

Ordinem nos jo loco de Septem Evangelicis Sacramentis contra ordinem S. Thomæ abi ut ipse Theologorum omnium fere jo quia è mea maxime utilis, ne igitur si in fine usque differret negligeret jo hic tractare consultum fuit. 2do quia è maxime necessaria necessitate medij ad suo loco patebit. 3tio quia è mea qui fallissima. Sto videt ipse dari aliud ista ratio qa Beg è Ordinis finis ord. iuxta illud: Ego sum a et o Sacramenta a. sunt media ad finem hunc, media a. ad hoc ut finis acquiri possit quo haberi et adhiberi debeant merito agit jo loco de Sacramentis. n.o. N.

Status mundi è 3plex 1° Natura q durauit ab Adamo usq ad Abrahamum, 2° Legis Scriptæ q duravit ab Abrahamo usq ad Christum 3° Gratiæ q duraturus è ad finem usq mundi et in illo 3° Statibus fuere Sacramenta aliqua sed nos quæ quidem dicemus de Sacramentis gratiæ s. Evangelicis.

Sacramentum apud Veteres dicebat etiam Juramentum ideo quia in iuramento continet res sacra nimirum ipse Deus qui in testimonium adhibet. Sic NB + NB

Sacramentum etiam apud Veteres dicebat pecunia q à fidelibus in loco sacro deponebat. ideo qa hic aliqua res sacra continet nimirum ipse locus sacer C.

Sacramentum Præterea apud SS. PP. idem è quod mysterium sive arcanum quia mysteria rarò etiam revelari solent nisi sanctis. Unde Daniel 2do mihi hoc Sacramentum revelatum è et apud Tobiam Sacramentum Regis abscondere bonum è C.

NB + NB

Ubi

Nulla Sacramentum è prohibitum

Juramentum è prohibitum è Juramentum è Sacramentum.

Ad. distingo nimirum Juramentum è prohibitum falsum et q suos comites C. habet coni. Juramentum verum C. è prohibitum negi q Juramentum C. distingo eodem modo consequens C.

Gratia Dei quæ est interna s. sanctificans, externa Dei
Legalis. Gratia mis. s. sanct. Dei qua Deus intime sanctificat
et ex inimico Dei fit amicus &c.
Gratia Legalis Conservatio Dei qua homines degunt
ad servitium Dei in hac Dei ymbria illig.

Quæstio 5a

Sacramentorum Essentia.

Varias Sacramenti acceptiones referies in precedenti libro, ipsi in initio huius Questionis tradidi. Sed &c.

Dubium primum

Quid sit Sacramentum formale?

Sacramentum est signum quasi sigum et analogum cum sacra significat seu Cerere sit signum sacrum sc. signum demonstrandum præsentis gratiæ, recordationem Passionis Chri et prognosticum futuræ gloriæ quia diuersa sunt.

Sacramentum adæquate sumptum definit. signum sensibile
Quæres utrum signum sensibile pertineat ad rem Sacramenti? R. Affirm. ex qua ratione colligit quod, si Deus aliqua signa interna ut et alia conferentia gratiam quam sanctificante etiam pertinet ad signa sensibilia.

R. Si ista sint diuersa accipiunt in ratione specifica a fine quæ Gratia, et Gratia solitæ considerari sed ut in præsenti statu nobis conferuntur.

Ceremonia requirit ad ea sacramenta in ratione Ingm quid essentiale sed tm Ingm conditio sine qua non.

Notandum præterea quod sacramenta debeant esse sensibilia, ~~ea ut no~~ et respectu huius ea fideiacionis sacra. et sig demonstri ea ut signa quæ sint in nostra potestate posita, ut expliceur nobis conferri et opere operato. s. meritis ungere &c. ideo quia sacramenta sunt instituta gratiæ Chri. et respectu huius ea sunt ad nostra sanctificatione, ut et ea debite ad nostra remeneratio. sic qns nobis ita conferit sanctificatione applicare possemus data sunt nobis salutaria et illa tandem consequamur æterna signa sensibilia quæ in nra potestate sint posita et quæ gloria et respectu huius sacra et signa pro exigentia data applicare possimus &c. Sicut ea sunt prognostica.

Notandum circa Verba illa Chri Eni ad praxim magis. Remittuntur tibi peccata tua &c. quod in sint sacramenta
1o Quia sacramenta in st instituta pro uno tmp l. altera hoine et pro certo tm tempore. Sed illa Verba tm prosa ere certis illis duabus personis et in pro ot tempore et spacio quia sim probabile sentio dicta Verba quam sanctificante et conferunt sed in sunt signa demonstrantia quæ nec Chrs integ in ijs operatus fuerit &c.

Notandum circa Collectanea ad huiusmodi Capitis Adversarios ideo Sacramenta dicere extrinseca quia sunt signa signa a tergo denominationes extrinseca sive extra rationis.

Ad Non ergo denominationes extrinsecae entitatis sed ens tantum quod cum reflectione sui signi cognitione et actu assensus sententiae, et a signo efficit denominatio extrinseca in ordine ad eis quod fiat cum reflexione.

Sequuntur Objectiones quae pro sententiis nostri temporis haereticorum circa Sacramenta.

Ob: 1a Ille Sacramentum videtur esse et sua affectione pia cum Sacramenta et signa gratiae saepe non adeuntur ad sacramenta non conferant gratiam quia si ponitur obex nec dari idcirco desinunt esse illa gratiae signa.

Ad 1 Satis est discrimen inter gratiam et praedestinationem in quo gratia efficit si aliqua sola sufficiens quod non ejici nec nullum ejus habeat. Contra Praedestinatio semper et certa et efficax et sine infallibilitate Deus dat only gratiam sufficientem non a. efficacem nec ergo praedestinantur solos electos; itaque sacra quod aliquae et signa gratiae quia forte ad aliquem non conferent nisi si obex adsit. Sicut sol non illuminat caecis et Deus non vel elevantis gratia non sit efficax nisi quod et signa praedestinationis in his quos sola praedestinati.

Ob: 2a Sacramenta sunt signa gratiae et gloriae quia et praedestinationis.

Ad neg. Conseq: nam effectus gloriae aliquo modo aliquid in praedestinatione, aliud est in gloria subsolvi, aliud gloria infallibiliter obtinenda. nec praedestinatio dicit solam gloriam si respectu ad gloriam infallibiliter obtinendam.

Ob: 3a Patres vocant sacra aliqua signa S. signacula ut Nativitas Christi de Bapt. Ambros. in Comment. quae ad Corinthios: Aug. lib. 19 contra Faustum et Alii.

Ad Patres loquuntur de signaculis sacramentorum Haereticorum loquuntur in duplici sensu quia sacra non sunt signacula quia claudunt intra se non sacra quia non sit de gratia de Aug. in lib. de catechizandis rudibus cap. 26

2do vocant Baptismum signaculum p obsignatione fidei
qa d publica testificatio fidei in illo qui baptizat ut
Tertullianus in lib. de pœni. Baptismi lib. contra Cathaf.

Cap. 2dum

Quid sit Sacram. mdaliter.

Ffli respondeo fiam sacramenti ie duplicem totale
vim. et partialem. Totalis e significatio gratiae santi-
ficantis: partialis n. ipsa verba prout sunt verba
n. prout considerant &c.

Respondeo 2do, cum Concil. 2dum in qua dic fiam
Sacramentum in necessario debere ie verba vocalia.
quod Sacramentum matrimonij potest explicite con-
siderari p ut Contractus Civilis. 2do ut sacramentum
p mdo considerantur ut obligatio inter personas alterius et
hac consideratio n requirit verba vocalia. 2do mdo consi-
derat ut confert gratiam sanctificantem, et non requirit
verba vocalia qa hac consideratio p ut sacra
supponit priorem sed in priori n requirunt verba vocalia
et negat aliud in hac.

Respondeo 3tio Sacramentum comparari interpretatio. mdo sicut
Antichrist sit Christus fiam vim artificialem et substantialem
hic mdo. ita dicit Sacram sit fiam totale et p artificiale
significatio de gratia et partialem ipsa verba et ipsa
Sed Dices: Hinc colligit Sacram ie ens q dicitur fiant
et ipsa ordinata.

Ad neg. ipsa sequela ratio disparitatis e q Sacram sit
ens moralis n n. physicum.

Respondeo sio cum 2da parte Concilii 2dum q si qa lingua
pauconum hominum conficta baptizaret, Sacram esset invalidum
Ratio est qa verba linguae fia debent determinare ipsam
materiam ita qde ut significent et exprimant id q hic et
nunc agit. Sed talis lingua confecta n exprimeret
eo q ea nemo intelligeret nisi paucissimi, illi confictores.
Ratio 2da qa Sacram est instituta ad gratiam justificationis et sanctifi-
cationem q et signum gratiae sanctificationis; signum a. fidei
lingua a p ie signum sanctificationis in quantum est p
tionis, hinc idem ab omnibus habetur ut ea homines
poterit et tenere sed possint.

Con. sta dicit Eucharistiam in componi ex aby
et verbis trium mãa et Fra, quamvis pete ex Corpu.

Dices.

Ad he sacram ut ex Con. sa patet ossi requiritur
res sensibili pro mãa et verba pro Fra, sed Eucharis
tia e sacramentum g dicit ad ea requiritur res sen.

R. disting. pria. ad hoc sacram in fieri requiritur res Con.
in facto e c. neg. mini con consequ. disting. eo nomine
pro maior. sa a Cordi illgenda e de sacramentis in
fieri et hoc dicit de Eucharistia.

Notandum circa sta Con. ubi agit de mutatione substan
tiae accidentali Fra. Quod mendacium admixtum Fra
Cuiqda in reddat sacram invalidum si in ingredient sta
significationem officiale sensibili Christo instituti ad ipsum in
tent. ut v.g. Ego Italus cum in sim Germanus te Germanum
g in e Italus Baptizo e. e valida Fra qa hoc mendacium
sit e 4 accs ad forma. sed.

Dices

Sta Fra Ego non hoc te baptizo e. videt valida et
dicta rationem.

R. neg. ratio disparitatis e quod in ordinaria
sta hoc iuator sit minister sacramentorum unde cum
dico Ego in hoc reddo me incapacem huius ministerii.
At cum dico Ego Italus Gallus Germanus e. etsi sit mendacium
e valida Fra qa ta Gallus ij Italus et alij sit capaci
et sit ministri sacramentorum.

R. Vocula Ego Christus voluit illigi sforma baptizandi
humana sed hac particula Ego inter de Baptismo dicat
in fuit ad essid Fra si valida baptizo illa omittendo
g et valida baptizo qm id nego et in oppono g hic sta
particula requiret. Confirmat ex mos baptizandi Gra
cum q ea omittunt ed tm in qia sforma dicunt
Baptizat servus Christi e. quod baptismus ab Ecclesia
recepta.

R. Coll. pria. dist. mini particula Ego in fuit
ad essid Fra vt directe pertinet con. mini. vt indirecte
pertinet neg. vt confirmatione dicti: In illa Fra

Baptizandi Gregor. Sed particula ego directe
omittitur in Indirecte. Et a illa forma directa
explicitè ⁊ explicitè ut cum pronomen Ego
apparet et dico Ego te Baptizo vel implicitè
ut et cum omittitur pronomen Ego et absolutè dico
Baptizo te. Et ut ventum est dictis duobus modis regit
ad effectum baptismi Ecc. ut patet particula Ego
ut expresse patet in Ecc. baptizandi Graecorum
qui dicunt Ego te Baptizo et non Baptizet.
Indirecte autem ponit particula Ego in Ecc. Baptismi
quia et positione pronominis illigit solum modo positio
et hoc est de essentia baptismi sic quando dico Baptizet
in quo non nec implicite nec explicite particula
Ego sed tamen ad ponendo indirecte exprimendo si
ponere ut hic et nunc a me facta signum a ministro
huius sacramenti. Et hoc necessarium est probatur quia
praeterea necessarium est ut significantia quae hic et nunc
agit et fit sacramentum et omnes practica quae in eis
necessarium est ut significent id quod hic et nunc agit
quod tunc fit quia significant professionem quam facit
a ministro hic et nunc collatio ita et significat
ablutionem abluendi faciendo respectu ad ministrum
ita et Deum. Unde si Graecus dicens Baptizet in
mente habeat Deum non ingratitudinem quod Baptizet
Baptizet alias Deum Christum nec offendiam quod
ultima Baptizet te Deus et sic Deum in confessione
et ut valide Baptizet deleat intendere abluti non
ut sacramentum à se procedentem.
Notandum circa sum modum mutandi Fm Sti. circa fictio nis
quod tunc minister sacramenti in effectu habere intentionem faciendi
id quod fuit Ecclesia qui intendit non aliud intendere
in minus quam Ecclesia. Sed non comprehendit omnes ab
Ecclesia. Sed hic non incongrue à Theologis

Q. Nunq̃ valet Baptismus qn̄ praeticulus q̃ piam habet intentionem baptizandi sm̄ suam Ecclesiam quam nij expresse fiat suam Ecclesiam veram n̄ ea sed Catholicam?

R. Affirm. Quia ē qa talis n̄ carendo ē habere intentionem absolutam p̄ conditionatam hoc modo scilicet: si fieri pt ut possim baptizare sm̄ meam Ecclesiam et n̄ Catholicam utpote veram, tunc sic baptizabo. Id quod ad essentiam infero ego hac conditione posita: sed n̄ pt fieri ut tm̄ ut caeremonias exercemus. Intentio sm̄ meam Ecclesiam baptizes et n̄ sm̄ nam sed sm̄ hoc sacramentum n̄ dissentiant q̃ patet eiusmodi praeticulum posteriori n. ~~sm~~ reddit nullum habere adhuc intentionem faciendi q̃ facit Ecclesia et consequenter valide baptizare. Et eadem ratione

Q. 2do. Nunq̃ sit sacram matrimonij hac modo contractum? Quia fieri pt ut contrahant matrimonium ut tn n̄ fiat sacram tunc sacram, et hoc modo contrahit et sit unius consensus et traditio corporum et etiam expresse accepta eiusmodi traditio?

R. Ille nunq̃ sacram ob supra allatam rationem qa fieri n pt ut allata fiant et tn n̄ fiat sacram. et

Notandum circa collectarium etiam contra Calvinistas et alios sui temporis haereticos q̃ si ad Baptismum requiritur concio s. verba consecratoria ~~sequuntur~~ ad excitandam fidem in baptizandis sequeretur Infantes n̄ posse baptizari ex eo q̃ fides in ijs utpote ratione destitutis excitari n̄ potest.

Vices cum ijdem haereticis:

Isti gentiles alio tempore iudicio rationis carent, tn dum baptizantur sic in eorum mentibus operatur Deus ut et verbum Dei audiant et etiam Deum agnoscant et diligant quemadmodum olim S. Joannes in utero adhuc materno Christum praesentem sensit, et gaudio exultavit.

R. Hoc nunq̃ est s. de participatione usus rationis gentiles in ita essent et exercerent dum baptizantur, sed et ipse inepte cum olim in Epistola ad Bonifacium refert S. Augustinus et ad exemplum S. Joannis singulari miraculo in utero exultavit argute tendit: Aliqn̄ etiam Balaam sapientem ex lotuda, nec tn de eid

Notandum hic talem posse habere eiusmodi intentionem scilicet si ut intendat facere contra intentionem Ecclesiae catholicae 1do quoad essentiam, 2do quoad accidentalia ut caeremonias exercemus. Intentio priori reddit baptismum invalidum posteriori n. reddit nullum.

admonitos et hortes in deliberationibus suis assiduna expendere consilia.

Aliter videt Calvinus: Dominus in fine sacramentis pro eo tempore, tu nemo sacram accipere quod postea utile fuit futurum. Sed contra hanc Calvini responsionem dicit: Si concio est de essentia Baptismi in mundo atque aqua certe debet fieri in mundo et aqua alias inutile et nullum esset sacramentum: quod si aqua a ministro afferatur infante in tenerent nemo diceret illum esse baptizatum et si res fiat et non fierent ab infante nemo dicere debet esse Calvinistarum esse baptizatum, concio a. in vere fieri nisi in illigitur et dicit fiere concionem et propriam instructionem ideo et in instruit etiam sonum quendam audiat, ubique infantes fiunt firmam sacramentum quare nec etiam sacramentum. Catholicorum doctrina est contra satis aptè et sacra scriptura colligit, quam Matth. ultimo ut est in Corpus. dic: Euntes docete omnes gentes lavantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti solos capaces et adultos et tò Gentes illigere voluit Christus.

Obices: S. Augustinus tractatu 80. in Joanne dicit: Unde tanta virtus aquae ut corpus tangat et cor abluat? nisi faciente verbo, in qua dicit si qua credit et quod locum de concione illigendum contendit Calvinus.

Respondet Calvinus; his verbis fatetur Augustinus ipsa etiam aqua habere vim mundandi in ortu se ita verbo. Et Concio nil tribuit aquae tota vi refertur ad instruendos auditores in ad sanctificandam aquam. Sensus igitur sit verbum et Verbum sacramentale est et Verbum illigitur in doctrina aqua vel est res ipsa naturalis scilicet aer et aqua sed in nihilo mehis et verbum elementi, sed ut est res spiritualis et sola fide cognoscibilis nimirum ut continet invocationem SS. Trinitatis et quod etiam signum Crucis et nomen Jesu honorabile et ad vim et offendi miracula et dæmones eiiciendi in ut est res naturalis et terrena corporeo et sensibilis sed et reprobandat et deprimat et ita ut sensus sit: Verbum in qua dicitur sed credit sed in qua amplius sentitur sed in qua fide suspicit in actum hoc in necessarium in est ipsa qua est obum fidei. Quia ac hic longe S. Aug. longe est et obscure videtur ideo magis est exponendus: Dicit S. Unde tanta virtus aquae ut corpus tangat et cor abluat, nisi faciente verbo in qua dicitur sed credit.

Vid et in ipso verbo aliud est signum transiens et aliud
mihi manens hoc est Verbum fidei et praedicamus. Unde
in actis Apostolorum fide mundans corda eorum et Petrus
Apostolus sic nos baptisma salvos facit non depositio sordium
carnis sed conscientiae bonae interrogatio hoc est Verbum fidei
et praedicamus. et denique addit in cap. 15 Joan. Jam vos
mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis. Ad hanc vero
si Augustinus explicanda suspexerat haec verba Christi nondum
citato. Jam vos. Quia haec explicaret proposuit libi
ipsi quaestionem Cur in dixerit praeter Chris. Jam vos mundi
estis per baptismum quem locuti estis. Non ergo verbum Christi praedi
catum mundat quia signat fidem quae est initium justificationis
tum dico baptismus mundat cum statim abluat sordes omnes
peccatorum est hanc quaestionem indo Christum dixisse: vos mundi
estis per Verbum et non dixisse mundi estis per baptismum.
quia in ei mundatione sive ea fiat in sacramento sive extra
sacramentum finis mundandi oritur ex Verbo. Non si fit
mundatio extra sacramentum necessario fit per actualem fidem, fides
non ex auditu, auditus autem per Verbum Christi: Joan. 10 Sic ergo mundatio
fit in sacramento elementum quod est quod mundat per aut mun
dare potest adiungit ei Verbum consecrationis, quod mundatio
oritur ex Verbo, et sic explicatur manet sive beg.
Augustinus etiam alibi dicit Infantes baptizari in fide parentum et Ecclesiae ideo tum quia de facto si nullus fideliter ecce
ecce nullus moveret ad baptizandum Infantes.

Dubium 3um.

Dicit in hoc dubio Rem tum in sacramento ceteris quae nec
aliquid facit nec significat B. Solum significat et dicitur rem gratiae.
Dicit: Si ista assertio vera est sequitur quod gratia non sit res
tum quia gratia facit aliquid sicut homine iustum et gratum
et de peccatore mundum. ita significat hominem
christianum.
B. Etsi gratia hic praestet in ipso subiecto non tum
hic fit in sacramento illud a quo mere est factus
ad sacramentum; assertio a. huius dubii intelligenda est de
ipso sacramento non subiecto.

Quaestio 2da

Articulus primus

An in statu Innocentiae necessaria fuerint aut futura fuissent sacramenta?

Contra quaestionem sacrama de facto instituta fuerunt in lege nova Veteri et nulla talia nulla fuerunt in statu innocentiae ergo futura fuissent si ille status steteresset. S.

Dicendum: Matrimonium vera sacramentum erit in statu Innocentiae. Ita D. Thomas Epist. 1 notat illud magnum sacramentum in Christo et Ecclesia, vel in lapsu de coniugio primi parentis in paradiso antequam peccassent.

Ratio D. Thomae agere solum de matrimonio ante peccatum et praesertim de matrimonio quoniam a legis loquendi satis clare collegit, in n. dicit sacramentum fuisse magnum et sacramentum hoc magnum.

Ad 1do si referant verba Apostoli ad tempus Innocentiae ante lapsum tunc vocata Apostolus matrimonium sacramentum late sumpto vocabulo sacramentum qui nimirum sacramentum dicitur de illo signum rei sacrae quidem id illa fuerunt. Vere n. coniugium primi parentis significavit aliquid sanctissimum nempe unionem Verbi cum natura humana et Incarnationem ad futuram, et unionem Christi cum Ecclesia, in a. dicitur de sacramento stricto modo sumpto quale nimirum sumpta definitione, in n. fuit penitus signum gratiae divinae in eius usu praesentis vel conferendae. Nihil ergo hic etiam in hac re aliud videtur de loquendum de statu Innocentiae qualis fuit vera de facto in eo parente et tempus brevissimum antequam peccaret, aliud de eodem statu qualis ex hypothesi futurus fuisset si primus parens quamquam ceteroquin peccasset: Nam si nunquam lapsus fuisset in peccatum Verbum Divinum non fuisset Incarnatum, et nec matrimonium tunc institutum fuisset denotare unionem Christi cum Ecclesia ut vult Apostolus, quia nec Christus sic simpliciter exhibitus fuisset. Si agatur de brevissimo illo statu Innocentiae in quo fuit rejecta fuit et dimidium diem aut ad summum ut alii placet et octo dies, hoc tempus nil retulit eius matrimonium habuisse sacramentum late sumpto sacramento ut dictum.

An Cubio 2do et 3tio sunt q. nil singulari non tamen accidit praeter ea q. st. in Cursu.

Lectio 3tia
De
Effectibus et Essentia Sacramentorum
Dubium Primum.
Qui et quot sint Sacramentorum Effectus?

Notandum circa hoc dubium quod dicit quaestionis in sed quemadmodum Calvinus lib. 4 Instit. c. 14 §. 17 his verbis tantum Sive quaeritur propriane et intrinseca ut loquuntur virtute agere, Deo an externis symbolis resignet vices suas. Nemo enim negabit quin dispensatio ideo non ea quae ex institutione sint res primaria sed an Deus ministerium illum officii delegerit secundis et ipse duntaxat sacramenta conferunt quam ipse Deus, si solum secundum virtute propria? Ad hoc absurdum evitandum quaerere sicut etiam alterum dicit quaerere an faber operatur an vero solum malleus operatur fabro interim gerente et nihil suae malleo resignante, ut constet malleum sine fabro ad opus: si solum quaerit an sacramenta sint instrumenta Dei, i. an Deus per sacramenta nos justificet vel an sacramenta justificent nos sacramentum sine Deo. Sine mendacio et gravi delicto licuit nos abstrahere nostros a Christo et ab eius patrone et alligare signis, qua ratione sacramenta ad Christum justificationis. Nam contra paliis hoc ipso trahimur noster ad Christum et eius patronem quando dicamus sacramenta Dei instrumenta, quibus ille nobis applicat merita gratiae suae, nisi forte retrahere dicat nostros ab igne quod calorem et instrumentum quo ignis calefacit.

Cons: Divina et maxime gratuita est et gratia habitualis justificans ipsius conservandae habitus supernaturalis donorum virtutum. Pro cuius electionis notandum hic et quia et Gratia quod sumitur pro Gratia et producitur. Dicit Lucaibus: Gratia et donum dicuntur supernaturale et gratuito nobis datum et opponitur ei quod datur gratis et de facto. Et omissis aliis divisionibus putamus ad hanc materiam pro hac et nunc necessarium esse dicendum gratia pro ea Gratiam gratis datam et Gratiam gratum faciente. Gratia gratis data dicitur quae divinitus conferetur ad aliorum praecipue salutem et utilitatem, et non ut ipsum hominem cui datur Deo gratum efficiat. Talis gratia est donum prophetiae linguarum miraculorum. Notandum hic ut ea dona gratuita quae sunt ad utilitatem aliorum debeant numerari inter gratias gratis datas, et ea solum quae ita gratis dantur ut non sint in libera hominis potestate. Hinc potest administrari sacramentum quis gratis datum et ad aliorum utilitatem non tamen gratia gratis data prout hic et nunc de ea loquimur.

Gratia gratum faciens dr q aliud gratis confert ad propriam
salutem et utilitatem.
2do. dividit Gratia gratum faciens in actualem et habitualem.
Actualis d q datur nobis q modum auxilij transeuntis quod
definit Vd d. 83. quæst 2: d motu in mente divinitus excitato, sive
ille motus sit cognitio v. appetitus, sc. quam aliqua significatio sc. ut dicit
s. Thomas q. 110 art. 2. n. 10. Est dicit nil auxilium quo nos Deus movet
ad bene intendendum et agendum: ejus strictius a scholasticis accipitur pro
speciali auxilio Dei q. sc. singulis occasionibus quotidie conferit ad diligenter
vitanda, tentationes superandas et praemendum in gratia sanctificante.
Habitualis d q nobis datur q modum qualitatis q manentis sc. habitus
hominis durabilem. Est in eo quinde manere contineatur pt. ed
sta habitualis Gratia complectitur varios habitus supernaturales, q dicuntur
sc. infusi ut habitus fidei, spei et charitatis: et gratia justificantes q
obtinent nomen Gratiae habitualis: alias sub nomine gratiae habitualis
hic illicit Gratia justificans. et ad Gratiam sta essentialem pertinet
sc. infusa sacramentalis. Q hac rursus dividit in primam et 2dam
Gratia ja d q ex subo in gratis gratum facit et dicitur ja qa ante illam
nulla gratia praecedit in nobis. Secunda gratia d q supponit jam
id in nobis et d ja praehabita augmentum et sic de subjecto
facit gratis. sed Baptismus et poenitentia instituta sc. ut conferant
jam gratiam reliqua v. sacramenta ut conferant idem. Quamvis q
acens q. q. sicut possit, ut hoc posterius ex alia de in gratia sed
faciant gratum sc. conferant jam gratiam. VG. si quis caecus in
peccato mortali aliquod sacrum susciperet praehabita contritione
h. fide attritione si nesciat se in statu sit peccati mortalis h. bona
fide putans se elicere contritionem cum hic elicit attritionem
gratiam jam consequitur. sic etiam e contra q poenitentia confessionis et quae
sta gratia ut d q. expers peccati mortalis sola venia sic conficiat.
sed de his suo loco justis.
Quod hoc etiam Justus continuo requirat auxilia actualia gratia
auctoritate Conc. Trid. Sess. 6 can. 1: ubi ait: si q. dixerit justi
catum h. sine speciali auxilio Dei in accepta justitia perseverare
posse h. cum eo in pelle anathema Vd. Tu ibi.
Tertia q. ming principalis quomodo sacramentum effy d character
q. a. character det et imprimat sunt varijs auctoritatibus et rationibus
exceptis in corpe allegatis.
Io. Ephes. 4: Nolite contristare spiritum in quo signati estis in die
redemptionis. Ire hic hoc allegat Apls ad credentes baptizatos et impedimentum
peccatores etiam illos q fidei ad baptismum accesserunt.
2do. s. Augustinus tum alijs locis tum tract. 6 in Joanne loquens de

Baptismo: Quod accepisti, inquit approbo, hoc fonis
accepisti improbo: tene q̃ accepisti, non mutat, hoc agnosci,
Character è Regis mei non ero sacrilegus; comigo deserto
re non muto Characterem
3io Confirmat rationes Ecclesiæ è sacramentis et columna
veritatis et iubet Christi illos audire et q̃ non audierint
habendi sint tanquam publicani, atq; Ecclesiæ desinunt
esse de fide in 3bus sacramentis.
4to idem alia ratione: sicut ita sacrama semel rite facta
collata repeti non potest ut cætera sacrama; atq; vera ratio non
est assignari huius discriminis nisi Character, ipsi necesse
est fideli imprimi et hoc sacramentum Characterem imprimit:
sed si ponat Character esse signum et ratio discriminis, idem
n. de sacramentis non potest repeti qa semel data semp manent
in suo esse. alia repetunt qa non ipsa non in suo esse
manent, qa n. q̃ etq; habitus reliquos fuisse potest amitti et
amittitur et ideo sacrum iterabitur, Characteres a. non possunt
augeri.
Notandum qd Character dicitur dispositio q̃ ro Character
sumitur generice non specifice pro dispositione ordinata
ad aliquem operationem. Character n. est habitus in operativis potentiis
ing. p
Dicit:
Qd habitus est determinatus l. ad bonum l. ad malum. Character
non est sic determinatus cum sit indifferens ad bonum l. ad malum
eo ipso q̃ aliquis illo bene l. male uti possit. q̃ Character non est habitus.
Rs. ro distinguo maior: omis habitus est determinatus c. omis habitus operativus con.
in operativis potentiis ordinatus, qualis est Character neg:
Rs. 2do hoc: probatur min: Character est indifferens ex fine suo
intrinseco et principali neg. Et ad ho: ex fine suo extrinseco
seu et q̃ alius con: q̃ non est habitus c. neg. consq.
Librum Secundum.
Verum sacramenta novæ legis causant Gratiam
ex opere operato.
Decisio de condigno. E q̃ alicui debet ex iustitia ab eo ipsam
operis dignitatem sic Apostolus Rom. 4. Qui a. operatur merenti de condigno
merces non imputatur sm gratiam sed sm debitum
secundum de congruo. Cui ex nulla merces ex iustitia debetur congruum
sin. et aliqd premij loco secundum rationem dicitur 2 ad
Quod prima operatur Gratiam ex opere operato certum est tum
hic notat ex Pelbart: de sacris l. 2 c. 1. In Justificatione quod recipit aliquis
ad suscipit sacrum multum concurrere ro ex parte Dei voluntatem ut
illa ex sensibili. 2do ex parte Christi passione exigendo meritum.

3io ex parte ministri potestate, voluntate et probitate
ex parte suscipiendi voluntate, fide et poenitentia aliqua
rationis, ex parte sacrami ipsa res externa & corporalis et
debita applicatione materiae et formae. Cetera ex his verbis et actione
proxime atque instrumentaliter effiunt gratiam justificationis
sola res illa externa & sacrum dicit, et hac vocat opus operatum
Unde 7. diag. c. 4 de Bapt: c. 24 exprimit illis verbis: Ipsum
sacrum multum valet: ad Voluntas Dei Gratiam fert actione
causa principalis ipsa Christi concurrit & causa mediata in effectu
ad in sit autem si praeterea id licet moneat directione in mente
Dei. Potestas et Voluntas ministri concurrunt necessario sed causa
remota, requiruntur ad ipsum ipsa res sacramentale & postea
immediate opus. Probitas ministri requirit ut ipse minister
in peccet sacram administrando, in tin ipsa & causa gratiae in suscipiente
nec unum suscipiendo & modum sacrami, sed tum & modum
ingredientis et exempli Voluntas fidei et poenitentia in suscipiente
adultis necessario requirit ut dispositiones ex parte subi in ut
causa activa, in a. fides et poenitentia efficiunt gratiam sacramentum
negat dant efficaciam sacrami sed solum tollunt obstacula & impedi
ent ne sacrum suam efficaciam exercere possent: Unde in pue
ubi in negatur ista dispositio sed his verbis fit justificatio. Exemplum
de sit in re naturali. si ad ligna combustenda ponantur
ligna deinde excutiatur ignis ex silice tunc applicatur igni
ligno et sic tunde fieret combustio. nemo diceret eam immediate
combustionis in efficaciam aut excussionem ignis ex silice aut
applicationem ignis ad ligna sed solum ignem ut eam partem
et solum calorem aut calefactionem ut eam instrumentaliter
hac Bellarm:

Sequunt Rationes contra Con. huius Cubij.

Ratio 1a: Habacuc 2. et Rom. 1 et Hebr. 10: Justus ex fide vivit, ergo
Respondeo. in a. dicit Justus ex sacramentis vivit, ergo sacramenta
justificant ergo excitando fidem: Confirm. ex similibus loci Rom. 4
Credidit Abraham Deo et reputatum est ei ad justitiam et Rom. 10 Corde
credit ad justitiam et in addidit Paulus et corpore suscipit sacram
ad justitiam.

Ad 1a Scriptura in dicere Justus ex sola fide vivit proinde
ex hac loco sacrami, alias simili modo liceret argumentari Justus
in ex Deo aut Christo merito vivere.

Ad 2de Verba illa prophetica: Justus ex fide vivit in sensu ad
Justus horum fieri aut reputari ex fide ut Lutherani volunt
significant Justus ex fide quod sit constanter expectare & hoc promissiones
Dei in tempore aut desiderare, alias promissiones datas Deo
ut patet ex praecedentibus verbis: si moraverit expectabit

Quaeres Num Collatio Gratiae fit de essentia Sacramentorum?

R. affirm.

Ratio:

Collatio Gratiae fit separari a Sacramentis ut qua ponit obex quia non est de essentia.

Dist. Antecedens Collatio fit separari actu sed non sic nec hoc modo est de essentia, fit separari in actu sic neg. Ergo neg. Cons.

ga veniens veniet et non tardabit. Ecce quomodo incredulus et non recta aia eius in semetipso: Justus autem ex fide vivit.

Confirm. dari Justificationem non quidem a S. Paulo tribui fidei sola non soli et quatenus ille tribuit Scriptura in aliis locis Sacramentis ut Act. 2 Baptizetur unusquisque vestrum in remissionem peccatorum et Act. 22: Baptizare et abluere peccata tua invocato nomine ipsius.

Ob. 2da Marci ultimo: Qui crediderit et baptizatus fuerit salvus erit qui non crediderit condemnabitur. ubi Lutherus argumentatur sic: Qui credit et baptizatur salvus est. Ergo non credit condemnatur etsi baptizetur; igitur non baptismus sed fides salvat.

Ad maiorem consequentiam solum non ex illo antecedente colligitur quod non solus baptismus salvat non ergo baptismus salvat. Aliquo et ex eo Ad Dist. Antecedens Collatio fit separari actu sed non sic nec hoc modo est de essentia, fit separari in actu sic neg. Ergo neg. Cons.

quia Paulus dicit 1 Corin. 13 Fides nil prodesse sine Charitate, posterior in colligere ergo fides nihil prodest.

Ob. 3tia Domini ait: Qui non crediderit condemnabitur et non ait quod non fuerit baptizatus condemnabitur. igitur fides sola salvat non baptismus.

Ad 3um non dixisse: quia non fuerit baptizatus condemnabitur non ideo quia hoc non sit necessarium cum ille dixerit Joannis 3 4 nisi quis generatus fuerit ex aqua et Spiritu Sancto non potest introire in regnum Dei sed quia non erat hoc opus dicere cum ipse se illiceret ex eo quod dictum erat: Qui non crediderit condemnabitur quia credit consequitur non mutat baptismum et etsi vellet nihil ei prodesset. Et ita affirmando oportuit addere baptismum fidei quia non omnis qui credit baptizatur. Similia est aqua a genere ad speciem. Negative non valet: non est aliud igitur nec hoc: Affirmative non valet: Est aliud igitur est hoc.

Quibusnam Zium

Ac Sacramenta producunt Gratiam moralem tm, in alia aliqua physice?

Sed actiones aliquot peculiares contra Concl. hujus Subjiciuntur: ita quod Secundo: Cuncta morales non sed respectu eorum effectum quia a Deo principaliter fiunt sed Gratia fit principaliter a Deo quia respectu Gratiae non sed dari Cuncta morales instrumentaria: Antecedens patet quia Cuncta morales movens tam physicam ad operandum impulsumento Deum spem qua mediante movetur possit; ad nulla res creata sed impulsu Deo spem qua ad operandum moveatur quia nulla res creata sed a moralis cuncta aliquid aeris quia a Deo procedit.

Ad Cuncta morales impulsione spem hominis non tm Deo quia Deus nec expressa nunquam spei nec indiget ulla spe, quia diligit eia in seipsum impressi.

Ob. 3da: Caa moralis monet physica ad agendum ac proinde
e caa volitionis, qua caa physica determinat se ad agendum
ut patet in causis consulentibus, praecipientibus et praecondibus
exinde dicunt caa morales: ideo v. determinat se caa physica
ga hoc illi consulit &c. nulla in caa creata pt esse caa moralis
volitionis Divinae, cum volitio Divina sit idem cum essentia Divina
q nullam caam hat, g n pt esse caa moralis alicuius effg q a Deo
efficit.

Ad distingo min. res creata n pt esse caa moralis alicuius effg
f. domini Dei ad extra neg min; n pt esse caa alicuius Divinae volun
tatis ea ratione qua est immanens et fatal. et intrinseca Deo concreta
ga talis nil aliud est a parte rei quam ipsa increata Dei substantia.
Attamen in actu liberae determinationis Divinae praeter actum in
creatum et intrinsecum significat et respectum extrinseca ad effm in
tempore futurum, cuius respectu proinde alqs efficiens ipsius Divinae
determinationis pt dici caa moralis. Et n. respectus pendet ab ipsi causis
a quibus dependet effg libera futura a Voluntate Divina.

Ob. 3tia In Sacramentis videt esse peculiarem ratio ga quatenus possunt
esse caa morales; nihil n. in illis est g. habeat vim caandi moralem
n. movent ad agendum aliqua honestate morali in ipsis existente, sed hoc n ga effg Sacramentum pt dari a Deo sin honestate dum
conferentis s. recipientis sacramentum, ut patet ex parvulo justificato
et baptismum in cuius administratione peccat ille qui baptizat;
l. f. modo meriti aut impetrationis; ad in sacramentum qui praecise sum
e nulla pt assignari ratio meriti aut impetrationis s. orationis.

Ad Ratione caandi morale in Sacramentis est significatione signis
quae sunt ex Dei institutione; Deus n. libera sua voluntate institui
ut qui sacra addit hoc debito modo tunc infallibiliter sequitur
praesentia gratiae in tali homine. Inde tunc Deus n pt n producere
Gratiam ge aliqua significatione praesentis Gratiae quae ipse semel instituit
efficeret falsa q e impossibile, non impossibile d Deo mentiri aut
fallere. Sic q significatio illa quae Deus instituit e ratio moventis
Dei ad producendam Gratiam.

Notandum circa sententiam huius Dubii Discipulos Scho: esse eam
Sacrae physicae producere suos Sententias et Argumenta qbus
sed opinione fulciunt inde apud Coninck q. 62. art. 4. ex qbus
aliqe omissis una tm utpote difficilior hic adducto sentiam pro huius
Quinto ei inde porro quinta Obiectione q. potest a Deo elevari a
aliquis producendum hac ipso q Deus velit cum ea concurrere concursu
proportionato ad tale effectum producendum. Probatur 1o, quia d
pt quamlibet re elevare ad quilibet recipiendum sua ad quilibet

producendi. Ita qa Deus potest aliquas res elevare ad aliquid
ipsi naturale producendum. Vt illud ad visionem beatificam ipsi deificet
Sed hac sententia è valde difficilis pro cuius refutatione
Nota: Vt res aliqua elevata à Deo vere physice aliud producat
non sufficere q Deus ad eius praesentiam rem alteram producat, sed necesse
è ut ipsa aliud longum cum partialis in re illa influat, quum
activum sibi intrinseca, sicut illa quum sibi connatale et in
trinseca influit in visionem beatificam, eadem ut cum partialis
una cum lumine gloriae producit. nisi res elevata influat
vere in esse ut poterit diei illum producere, et nisi habeat
vim aliquam intrinsecam activam aliquo modo proportionatam huic
effectui, ita ut simul cum concursu simultaneo concurrente cum ea
naturis possunt constituere integram causam proportionatam effectui
illigi scilicet quomodo in ea influat; non dicimus solum supponit agens
esse et alia habere vim agendi, igitur sicut quando elevari negat
ad agendum, sic ac id quod nulla sit vim agendi ad vere elevari potest
unde illegis sequitur non sufficere quamcunque vim agendi. nec non
qa Sugg. ad vim determinandi calore videtur esse aptitudo ad elevatum ad
eum immediate producendum? si hoc debet aliquo modo saltem remotis
esse proportionata ita ut ex se cum concursu generali possit produ
cere aliquem effectum, q habeat saltem aliquam analogiam cum effectu super
naturali producendo, ita ut ab eo tum differat ut imperfectum à perfecto,
idque si intra eandem speciem. sicut calor ut duo à calore ut octo,
ita ut effectus perfectior sit diversae speciei ac alterius ordinis; ita tum
vero sit aliqua ratione eiusdem generis cum ordinis quae dicunt ad talem
potentiam quidem analogia et indeo cognitione Dei naturale et visione bea
tifica. Sed è qa cum illa res sit vere causa effectus cum vere producendo
debet cum causa elevante ita constituere causam totalem ut hanc in producendo
aliquid adiuvet, ita ut si causa elevans sit finita virtutis non possit sine
altera effectum q illum producere, quod saltem id non possunt tanta facilitate
ut patet in aliis causis particulibus quarum habemus multa esse nihil
certa cognitione. Non ea a. in qualibet re tale potiam experiu
mur effectus petat: qa quidam V.G. nihil potest se producere q habeat tanta
analogiam cum gra.

Dicit: Haec potentia non est talis ut possit aliquid se producere sed efficiat
exigat singulare Dei concursum ut possit esse in actu; si hoc dicitur
a contrario videtur sequi ex dictis. Dico Quia cum omnis potentia activa
inclinet naturaliter in aliquem actum exigit naturaliter ea q necessaria
ut possit esse in actu, sicut omnis vis agendi exigit concursum
generalem ut sibi generalem. Unde sequitur. Si dicetur in quibusdam vera
potentia activa q in singulari illo Dei concursu non possit esse in
tum et cum eo possit illum concursum non sive commutare in alia concursu illi:

atq; ipsum fore naturale, qa sine exigentia et inclinatione naturae et concursu fore potuit et natura nihil aliquid particulare, quae aeby only sine naturali causa inclinatione determinatur. Sic accedit q. sim illa sententiam posse brutis elevari ad eligendum et nidendum eum ipsum q. abstractissimum &c.

Rudent alij jo propositione illud quilibet pt à deo elevari ad quilibet producendum, eligendum &c nisi hoc implicet q illud producere, implicaret a. brutis eligere, qa sic est rationale. Sed licet dicta propositio sit q se clara si sic illigat nec potest negari sin respicit ad proxima propositionem, qa inde in magis sequet posse sententiam posse producere gradum q illi contendunt quia ex contradictorio ad brutis posse eligere ignore hunc respabit probandum illud implicare contradictionem, tandem erit ratio cur corpori minus repugnet spiritus ac ab eis spiritalis, quod brutis repugnet rationale ex imaginationis illectio; ratio si eadem sententia consulamus imaginationem videt magis proportionata illectioni quae sing producuntur in grace.

Rudent alij ratio posse qd imaginationem brutis elevari ad producendam illectionem eiusq; oculus ad producendam intuitionem beatificam (qa hoc necessario ex illo principio sequitur) in sit brutis idem illectionem aut intuitionem. Sed contra &: q nidorem eligere nil sit aliud q illectionem et intuitionem sibi inherentes vitalis producere, nec pt explicari qd hic aliud regrat, qa hoc ipso q potia producit ista illectione, sendit q ea in re illectionem eamq; sibi repraesentat. Via sufficit dicitur imaginationem posse qd producere illectionem in sit ea in se recipere aut vitalis producere. qa nulla pt ratio reddi cur unum magis implicet q alterum. Imo facilius pt illigi corporale posse in se aliqd recipere spirituale quam hoc producere. et rursus cum imaginatio pt potia vitalis nullam pt reddi ratio cur sit illectionem sibi inherentem producere in non id vitalis facere Deo singulos concurrente. Si dicas hoc repugnare eiusmodi spiritualem id repugnare rei corporali producere aut recipere aliqd in se spiritualis. Accedit ratio sim communem sententiam implicat ne oculus corporeus videat aut ad quae spiritualis q implicat corpus producere aliqd spiritualis qa hoc videt multo magis extra omn potia activa rei corporalis q spiritualis extra omn potia visiva oculi q ratione aiae & aliquo modo spiritualis, et difficilius q producere id spirituale quod visu illectionem agere. Jo implicat quamlibet rem elevari ad quilibet in se q modo sibi repugnantia &c as a. Credat Angelus aut Deus deabeis potia implicat quilibet ad quilibet producendum elevari qa hoc illi difficilius

Et his patet responsio ad Argta in hac sententia posita.
Ad 3m in neg. antecedens quod ex dicto concessio consequitur. Et nulla qa facilius et aliud in se rerum ordine ad hoc sufficiat se habere possit quod ipsum producere. Ad 2m neg. seq. qa aliqua res sibi potest inchoata et remota ad se ipsi supernatur producenda ut illa se specie infusionis beatifica: in qualitate sit tali potentia ad gloriam producendi ut patet ex dictis.

Notandum hic breviter: Ut aliqd a Deo posit fieri sufficit non implicare in se contradictione. Vnde aliqd fieri potest a Creatura requirit ipsum esse ex parte ejus nulla implicet contradictione ut habeat in se aliqua potentia satis remota ad hoc faciendum qa hoc debet supponi ce ut possit a Deo elevari. His positis sit

Con. 1a: Probabilius et Deus ex pte quantitatis ad qd libet producendum sed illa res corporalis ut physice producat spiritualem elevare sejt ex dictis, et non a priori: Quia nulla res corporalis sit potentia satis remota ad producendum spiritualem qf concursu Dei singulare aut aliqua qualitate infusa posset elevari, ut ad hoc hujm cna partialis immediate in effectum spiritualem physice influat patet ex dictis.

Con. 2da Ejusdem res corporales manentes possunt elevari a Deo ad producendum physice gratiam, secundum id fieri pte in Sacramentis: ideoqd dicendum et a solum cna moralis gratiae. Sta pacta citatos Richard. in 4 d. 1 art. 1 q. 3 ff qd multi quaestiq. 1 art. 5 in 2 part. articuli Con. 1 Vasq. d. 132 c. 3 et d. 1 Comm. Rg. 62 art. 4 dub. 1 n. 123. Quo modo sm usitatum loquendi modum causam moralem vere ac proprie causae. Ejus enim sensu potest dici metaphorice causa qm causa illa et qm efficere, qm stricte sumpta hic solum de efficientia physica sm sm causam unicum usu causa moralis in dic. metaphorica sm vere et proprie cna a causa patet pte in ac finali: cujus ratio sape tribuit magis cna moralis qm physice.

Sine autem hac sententia signum instrumento morali magis dicitur esse ensis qm Lotor suo gladio et dux alterius magis dicitur esse qm milites qui eius auspicijs, instructi et consilio pugnarunt. Sicut in ordine causae physicae accidit, ut alia aliis efficacius agant: Et dicit inter morales efficiencies et qm imperio et obligando agunt sm precibus et consilio agunt. Ad sum huius Cor. probandam Causae posita ponunt aliqd posse aliqd physice agere in id et dicit: Ad hu. cu. ex illo principio sequerent: Igere quoque in alterum respellendi et ita dicerent Chimaera posse

generare chimaram ab re physica. Ardent alij sunt ita
illa ultima syllaba vere producere gratiam ratione tri ipsi
solus sacram dari ea producere. Sicut solus globus dicitur tangere
planum q. punctum tangit. Sed contra jo. Solus globus existit cum
tangit planum: 2do qa physice unus est, et sic isto concurrit ad
hunc contactum extrema sua parte applicando ipsi plano.
Sicq ora, sic sunt in sacramentis jo qa dn gratia producitur
nil sacrmi existit, nisi summum aliquid indivisibile: Unde
si tantum globus annihilaret excepto illo puncto quod tangit hoc tangens
planum non poset ille dici tangere planum, ita nec sunt sacramenta
producere gratiam. 2do sacrmta non sunt ad physice unum
ne quidem tam q. praegrediuntur physice quam operat ad productio
ne gratiae: quare q. ille ultimus tangit dicit agere in virtute
praecedentium partium necessario illigando de virtute mortis
cum sit inter hoc nisi moralis connexio. nec partes illae sunt
alter q. modo hanc innuere: Quare ut summum poterit dici hae
particulae agere physice solum a. sacram moralis. C.
Quod a. alij tenent pp. allatos apud Comitolum in tri negant sacramenta
producere gratiam tingere eas singulas et torquere eam verba: cum
singula negant ea producere gratiam, sicut condorta vino salsa ad ora
que negant quid dividere lignum. Si in sit ea singulis. Quare salvum
Loci dicti illisque talia loca explicant ut sua dicta cum eo cum dictis
contineant, cum ratio a. sentia haec ora mine concordant pp. quia ecc
scriptura et pp. q. dicunt sacrmta mundare regenerare propriae et
usitate primo modo loquendi illigi sint de ordine morali: sicut
propriae dic quis aedificare domum q. q. opifices id facit, et indes
suspendere aeru. sic Tob. j. Eleemosyna dn liberare a morte et
purgare peccata q. et tri dicit physice producere gratiam. sic non
Christi aliqui dicunt sed iustificare mundare C. Ie. meritorie ut tota
sett. s. c. 7. qdo optime explicando quomodo sacrmta mortis contin
ent merita Christi qa sc. ex voluntate Christi et eius acceptione
ita sacrmta omnia sta, ut q. hoc applicant existit appropriatio
alijs ne praemia meritorum Christi qa cui ad gratiam augmentum et sic se
cum eiusd meriti. Vnde sacrmta ut ita debent comparari Christo quod
quod Bernse plenae gratiae q. dat alicui ut se redimat aut filio
gratia comparet, qa sacrmta mortis continent pretium redemptionis
nisi. Sic propriae sic continent divina mortis filii et adoratio
Dei et eius omnia et ex dicto vere meritum Christi ostendere

dy mediante et gratia Christi qui negant totum aut partem
verbum quod ~~[illegible]~~ gratiam distinguit sicut physicum a bono.
Contra qui id affirmant de moralibus et continent indutae
divinae et quasi id integre ita ea ponunt sacramentum
ceteris hic insidere loquimur non pro diversa veritate quasi absolute
necessario produxisse dicunt, quae dicit id absolute subsistunt
et utrique vere ac proprie dicimus. Unde quisque explicant et sic
in physice producere gratiam dicunt sed
explicant qui ponunt sacramentum vere mortuum et institutum Christi
absolute dicunt ea producere gratiam. Qui his patet in sacramentis
multo excedere signa nuda quae continent in se moralem virtutem
dignificandi et merita Christi qui sacramentis utuntur. Ut in
excedere plumbum quo clausus quasi pondere accipit ita plumbum in
capitium pretium punitionis sicut sacramentum pretium gratiae. Primum in
e contra nos Thomas qu. ad 1.2 ad 3 h. q. 62 repellit quod licunt
sacramentum ministerium et gratiam sicut sigillum aut denarius plurimum
a Regis mandato ad excipiendum iuvamen quae sacramentum in his ita
sentiunt gratiam h. multo certius sigillum: et proprie quod Christus
Regis in habet potentiam a peccatis in peccata adeoque potest fieri ut dicant
dimittit et remittit in his se in sacramentis. Cuiusdam Deus in e
autem substantiam in sigillo sive si solum mandatum nec physicum ut in
imagine. S. quod ~~[illegible]~~ adoratione pro: ad 1. Ego physice et substantiale e
in sacramentis et in quibusque alia enunciantur imperantur ad
e effica, proprie potest ita solum e in sacramentis realiter hinc alius
creatum dando illi et actu si e peculiaris indime aliquid
dicunt et significant solo ceteris a sacramentis distincta capitis gratiam
sufficiente et infallibile sollata dice ea producere quae sic promittit
quod ordinatione differunt a modo gaudii quasi annulum aut sigillum
Regis. Inferabis: 1 tho: quod a gratia gratiam et in sacramentis a
sua aliquid fiat propria et proprietate quae habet proportionem ad effectum
sic quoad instrumentalem virtutem quae et effluent et in completa
et ord. Ego ad. in pace virtute spirituali in re corporali sicut potest
proprietate et completa, nil hic prohibere quae vitae spiritualis sit in
ipsa instrumentalis quae corporis potest mutari ad aliqua substantia
virtutis ad aliqua actum spiritualem indue ut sicut et in corpore
spiritali et sicut in spiritualis ad excitandum hos illectus in
utrum procedit et conceptione mentis et hoc modo vitae Ejus spi-
ritualis in sacramentis in quibus ordinantur a Deo ad actum spi-
ritualem. Vertatur.

RB.

Verte ordinem proponendo ~~[illegible]~~ Deo et Christi ~~[illegible]~~ pudendum

Ad 1. pro: hi loci tm respondere quando attingant sa ma
ad spiritualem in a. physica eorum concursu q. si ed ed ex
spiritualem dici nisi respiant effectum ex quo ex infallibili producunt moralem. Quia ex eg verbis. Etiam
id ipsa virtute sacramentum habere proportione ad gratiam

Deinde ed ita refert ad virtute vasis et ceremonia ad
excitandum illectum, ad in excitat physice attingendo illum
in moralis significatione. q. e.

Dicis:

Si sacrata physice non producunt gratiam tunc illa ex non
essent ed hoc ninga in ultimo instanti existunt q. in ea
physice producerent gratiam e.

Ad Quod in illo ultimo instanti tm existunt fratis p. in
significatione in a. moralis, prioris a. mere et quod tm moralis
et consequenter tm moralis producunt gratiam. e.

Dubium etm nihil est excludere inter ea in
Carpu adducta et immediate tm praecedentem
Electionem.

Dubium etm
Quae erant universim Oppositio ex parte
Suscipientis ad sacram tm adhibe tm fructuose suscipiendi?

Respondeo tm qd sunt dicit Infantes baptizari in fide parentum
Conferentium in ea tempus q. praecedentes absolute debeant credere
optimum ex necessario Infantibus sicut multi nisi tempus habe
ici in credunt. p. q. credant ipsi parentes et Confirmandos Baptisma
Infantibus fieri posse cum ex, alias non adhiberent ea.

Ad Contra Con. 2da Sancti Dubij. Con. Trid. dicit ea
sacrata Dubij efficiunt nisi fit, mera et intentione ministri
ne a. meminit intentionis et expectionis ex parte suscipiendi
ipsa intentio et expectatio non d. ne essaria.

Ad neg. seq. quia concilium ipsi expetit tm conditionem requisitam
ad ea sacramenta et in oblig, sed ista intentio et expectatio in ea
nisi in oblig ut patet in parvulis e.

Respondeo 2do ex potius ex loco praeoculando suffiet solo nomen de ea
ex sacramentum idq. in presenti vita cum qua dicit et mediante ex. pro
pars declarat qa sacra sunt signa sensibilia et corporea q. adhibentur
corporeis student. Porro ad creata corporea insensata q. sic quia ea
pare sequuntur q. ad solos homines. Deinde sacramenta sunt corporea ex
lis, nec ab ijs subsistunt angeli sunt subtilia spiritualia, nec ablui ne vo
point, nec manducare Eucharistia nec contrahere matrimonium
3io Angeli sed extra statum una ad sacra et instituta pro ea
ut in moralis. 2da igitur pars sic nisi: sacramenta essentialiter

ad Gratiam conferenda ipsam solam atq; moralem Creata extra statum
culpæ id est simpliq; capax nec nihil nec illiq; Gratiæ vi ipsam
id ex dicent si ab eiusmodi audent id est erit ipsa illorum sequitur ab
C.

Objectio

Circa Con. sola. sententiæ Subsi: Esse quod contra sacramenta digni
tatem ea sustinere in p.m. si nam non se leve atq; ab eis
p.y. fa exigua salte V. Eucharistia aliqua sacrama si videntur se
multo dignior præsertim et Baptismo q. existens in p.m. si ab eiusq;
legitime sustinid.

Dic neg. assumptum e. n. gravis irreverentia indigne ea sustinere.
At probare nitur: id ideo non pro illis esse statuit Gratiæ qa
dignior sunt si qa ea in si institutæ prohibi q. si in Gratia. Vade
contra eam institutionem e extra Gratiam ea sustinere. Ergo e de alys.
Vi nota in V. quod m.p. sibi consci necessaria ea Confessione
ut legitime illud sustinerit quantum augi sibi contritio indeat
ibi ne ostis, ceu ex sacrat Trid. Sess. 13 c. 7 Ergo e de aliis sacrim
quamqua in eis deceat confessione prænitti maior ex contritionis
et reverentia Gratiæ. C.

Ob. Contra Con. o. sola: Valde absurdum e. Quem in sacramento
sacrimi ~~sua~~ offendente Deum et subito ~~quando~~ fieri gratiam
q. in sacramento recent veniam offendat Deum q. nexus absurdum
tale consq. fructu et gratiam salutari. sfieri ex gratia gratiæ C.
R. prima ex concedenda si sit peccatum offensa fratri repugnans
Gratiæ ut e p.m. negandum u. sit offensa fratri in repugnans
Gratiæ ut e p.n. min. e. eodem modo distingu et conseq. nego

Notandum hic circa hanc materiam ceu passim in hac dubitatione
dubio et diversis locis fiat mentio Ignorantiæ Voluntariæ Ge
Invincibilis et Imputantiæ s. Invincibilis in in consultum
videri breve salte earum descriptiones et effectus ratio p. prodi
ciis annotare Ergo

Concepta Ignorantia ex ratione et ordine ad voluntatem in Volu
tatem et Involuntariam. NB NB NB

Voluntaria q. et Vincibilis, Culpabilis, Imputabilis, et Iniusta
appellat e. qua hoc q. ea laborat et ut debet tollere nec tamen facit
qa in culp

Involuntaria q. et Invincibilis, Inculpabilis, Imputabilis et Iusta
vocat e. qa aut nulla expressa cognitio dubitatio ignorata res aut
aliquam aliquid in mente venit, aut certe reflexi talis cognitio
mente subiit dum qi adhibita competenti diligentia quæ ab compa
randa scientiam affibere potuit ac debuit nondum tamen potuit
ignorantia depellere.

Ob: Contra Con. sola in qua dicit
Baptismo peccatorum sufficere attritionem
ad sacrum Pœnitentiæ.

Peccata m. e. obex sacrimi, si attritione
in tollit m. et consequ. neg. obex q. si
et attritione in tollit obex tunc insufficiens
ad sacrum pœnitentiæ.

R. distin. ma: p.m. in retrahendo et attrito
nel e obex sacrimi ceu retrahendo attritio in
e obex. neg. ad mini ceu probatione dis
attritione absolute qa in tollere p.m. sta in
tollere ut in st simpliq; obex.

Subdividitur Ignorantia Voluntaria in directe et indirecte
Voluntaria. Illa dicitur affectata et dicitur esse qn ex dolo ipsa et ex
intentione ignorare quod nolit, ne ab actu quem exercere optat retrahatur.
Indirecte Voluntaria est qn ex intentione abstinet si tn scirent
debuit amovere. Hae vulg. duplex est deprehendit Sanctus Thomas
et ad veniale vel ad mortale peccatum sufficiens. qn si negligentia
in ingrendo rei veritatem S. Thomas. Altera Gravis est et ad eadem
culpa incurrendam sufficiens. qn primi negligentia magna et
gravis admittitur in agenda cum opportuna. Et hac ex duplici
capite oritur sc ex desidia et vicit Ciceron. Ido ex animi circa
alia vel solicitudine et modica ignorantia unicuique cum
infra supine in lecto in centum circa et supina appellatur.
Q. Utrum Consistorium in p.m. accedens ad locum hac opinione q.
putat se infallibile esse in statu Gratiae et ignorat p.m. illud consistu
et sic sic nulla obtulione S. dia Dispositione qui ipsum fundat locum
Ratio dubitandi est qn accedens cum attritione S. putata contritione
eundem fundat qui ipsum Satis vere ergo instum credere est.
R. neg. Ad rationem dubitandi enim est disparitatem in hac quod
contritio S. Gabrielis putata fuisse dollat obicem, Satisfac semper
adhuc retineret obicem et ut sic ponit qui ipsum fundat.

Dubium 6 tum

Utrum ille Sacram diversis sufficientibus conferat aequalem
Gratiam

Dubium hoc satis clarum caret in casu Dni sic Gremitta in
illa opinione adhaeret ex mea de praedestinatione Gratiam praevenientem
et illa Divina ordinante praecedente dem libem voluntatis
consensu quia deus libem huius arbitrium invitat hortatur ut
Omnipotentem. et consistit in sola sincera consideratione filiorum
Illg. Gratia comitans solo officio ab hac distinguitur id est dicitur
dicit.
Notandum ergo inter Dispositiones ad Sacramentum multae sunt et aliae
les ~~[illegible]~~ illg qa illae disponunt immediate ad Gratiam hae mediate
illg sin illis. Inter actuales meliores sunt qui magis accedunt ad peccatum
et conducunt ad Deum, ut Contritio, Attritio cui adsit Fides, Spes
et Charitas etc.
Notandum ergo quod illi qui ita nos in hac dubio Gratiae de collatione Gratiae
ex opere Dni Sacrami et ideo peccator et Justus non habent aliquam
dispositionem illis tu ipsae extra statum Gratiae existendis, nil Gratiae
confert. Vere Justo dum confert Gratia ex ipso operando
illis n. Dispositio et meritoria a peccatoris ob eam
dictam rationem.

Dubium 7mum

Aut sacrum ex ficione suscepta remota fictione reminiscant et accipiat effectum et quos.

Respondeo circa hoc dubium Quod tunc qui habeat votum explicitum in qui sunt se obligatum ad Baptismum realem suscipiendum libenter illud susciperet modo illis copia haberet, ita a illa habere in pt absit contrarietas l. amore Dei sup omia l. etiam martyrium pro Deo subit. Implicitum tunc qm l. nesciens l. in recordans se ad Baptismum reipsa suscipiendum obligari, nihilo contrarietas l. dilectione etiam l. martyrium pro Deo subit. et talis ita se disposuit ut si sciret l. recordaret Baptismum sibi suscipiendum et libenter illud susciperet absq; nullatenus ed implicitum illis autem habet.

Obiectiones contra q. sacrum ex obice suscepta non reminiscat sublato obice.

Ob. 1o Promissio Gratiae solum est data et facta suscipienti Gratiam sine obice, posito q. obice Promissio Dei in hoc casu aliq. Deo Deq. libet manet ab ea obligatione conferendi tale effectum et conferat sine re sine voto ut dicit Trid. et in q. Baptismo ex obice suscepto sublato obice non reminiscant.

Ob. 2do q. maior absolute sit vera ex parte Dei non a. tuli nambi Baptizari q. nec habere voluit suscipere et Baptismum habent sunt effectum recedente fictione id habent ita collata fuerit. Consequitur ut id fiat Ex ratione divina promissio nisi q. sub hac lege et modo fieri potuit et facta credit qm finis et ratio sacrami id postulat simpliciter cogitione nefas. id nisi sione dochiaran videtur sunt patebit clavis ex intra id tendit finem et sed. 7 retinerunt ergo adultos post tale in Baptismo fictione.

Ob. 3do sacrum sublato obice non amplius sunt q. non potest capere Gratiam.

Ob. 4to Esse subiectum moralis qm nimi Deq. indutus suscepti sacrum infundit Gratiam habitualem.

Ob. 5to sacrum non confert Gratiam nisi q. illud applicant Christi merita ad hunc effectum; sed ei q. ponit obice sacrum non applicant Christi merita quia e inimicus et incapax meritorum Christi q. illud sacrum non potest subire sunt effectum in huiusmodi hoine: quare consequitur non applicatione meritorum Christi non potest Gratia conferri, et hac applicatio non fit nisi per sacrum qm suscipit.

Ob. 6to Quod per usum sacrami applicant Christi merita pluna ex parte Dei et Christi: q. post sacrum recepto nonent Christi merita applicata et accepta a Deo ad quotiescumq; ablatum fuerit impedimentum statim habeant sunt effectum. Sed Secunt Gratia qm collata q. sacrum et deinde q. peccatum amissa postea q. poenitentia reparata qa ad illum effectum id semel fuerunt applicata Christi merita q. semp nonent in divina acceptione. ita etiam Gratia q. donata eadem q. sacrum non suscepto fuit si nulla fuisset impedimentum reminiscat

Pro nostra sententia.

Affectus originalis peccati et Caeteros actuales q. Baptismo adulti pre cesserant et effectus peccatis Bapt. et ita quoque ut in Bapt. habere in part. necessario dicuntur cadit peccata remitti q. Baptismo procedente posito semel facto et ipso recessent. Gratiae in pnt peccata illa deleri intro q. Bapt. in voto qm Baptismi id vere suscepti fuit, in voto Baptizari q. nec habere voluit suscipere et Bapt. id collata fuerit. Consequitur ut id fiat Ex ratione non ex ratione id ante suscepto de altero a. seq. simpliciter cogitione nefas. id nisi sione dochiaran retinerunt ergo adultos post tale in Baptismo fictione et ei quoque remedio destitutos ac necessario illi desperandum qa nec gravioria peccata sin Bap deleri pnt nec 3di ullo modo licet Baptismum reiterare ad conferri Gratiam q. id non decent Gaunh. 1. q. 89 Cap. 2.

posset ablato impedimento ex merito Christi eum applicare
et accepta à Deo ad illud effectum. Ergo similis coniectura
f. proportio fuerit et ex eo quod opera mortificata reminiscant
possent quoad effectum Gratiae, quia sacramentum datur in peccato suscipiat
licet ut ex opere hominis recipientis illud sit opus mortuum sed ut ex opere
Christi ut ex opere mortuum sit vivum, quemadmodum quoad effectum sit veluti
mortificatum ex indispositione quantum, ita si ut alia opera mortificata
recedente peccato sint sua premium ita etiam sacramentum fidelis suscipiat
non recedente fictione sunt habebit effectum.

Con. 2da. quod dicit quod ad tollendam obicem possidemus et negativum quod enim
fuit primi regnat ordo charitatis l. contritio vel l. attritio cum sacramento.

ex posteriori parte

Sperat Sanctus Thom. et ista: Illud peccatum quod post Bapt. et alia Sacramentum
est ita quod Bapt. delevit ut quod illud sacramentum quod peccata dimittit praeter
nullum sacramentum institutum est ad delenda peccata futura nec ad ha
bendum vim ut quid sufficit, cum sit solo Lex. et quod necessarium ad modum Bapt.
Sed: Bapt. non est solum quod accens institutum ad delenda peccata post ea
alia quae futura committuntur quia non est unum peccatum similis in altero, et ideo
si peccata antecedentia propositum commutata et ea peccata posteriora com
cuti ut illa tollant necesse est huic etiam concomitantem tolli quia non est unum
p. m. similis sed adeo quod soli primi sacramentum praesentia non est insufficiens
tum quod ad delenda peccata in confessione et opus obliviosum l. quod
alia notabile causam, et ita quod concomitantia illa delet quia non pot
tollit peccata confessa quia alia etiam tollunt ad quod sufficit attritio
eius peccatorum. Secunda ideo sacramentum tollit concomitantem peccatum
quia dat Gratiam quod sit necessario excludit omnem primum sacramentum
quod et in sua ratione ad donandam Gratiam non attrito sorte
contritione longe delitit illa neque ipsa in eius impedire possit
quod cum peccatum, si primum esset concomitantem tollere cum voluntate
attritionis non sit frustra aut virtute effecta. Confirmo quia si in hac
necessaria ad contritionem ad tollendum dicit, oportuit etiam peccatum
ante Bapt. commissi habere contritionem quod impedirent quodcumque esset
Bapt. quia non poterit iustificare hominem ante quam contritione iustifica
tum, nec poterit delere peccata à suis quam contritione deleta.

R. Non quia tollit sua quam Bapt. p. m. antecedentia Bapt. non tollunt
illa sequuta; Bapt. in primis suis effectibus ad hoc non sufficit sibi concurrere aliquo
alio medio quam quod sed in genere suo sufficit ad delenda peccata post
Bapt. commissa ut contritio, alias charitas l. attritio cum sacramento. Sed
o. Bapt. alias alio medio non sufficit quia nullum sacramentum habet virtutem
remittendi peccata post suscepta Bapt. commissa nec directe et
indirecte ullo modo, nec ad hoc ullo modo sunt instituta.

Nec medicinae se adhibent agendi nisi agritudo insit nec
ita alio aliquo sacramento eigri effectus experiri unquam est. Ideo in e
simile q. de sacramento poenitentiae affert respectu peccatorum
oblitorum q. in iterata remittit in sola attritione. Vt m. omittam
in se hoc autem f. satis dubium tum eo concesso in e simile q. peccata
oblita saltem ratione in commissum ante susceptum sale sacramentum poenitentiae
et illa habere vim efficaciam ad tollendam illam saltem concomitanter
peccata a. de quo hic agimus in erat commissum qui Bapt. suscepit
Et id eadem e ratione de Eucharistia q. ex attrito fecit contritum
sine aqua petendo ante suscepitione commissorum. Suarez d. 28. s. a. con. 2.
p. Contra Lavinet. quia, si parte huius Cori. qua dicimus dicere positivum
in dolli q. Bapti. in Bapt. nam prior sit ipso dicere, adeoque dicere positi
quatenus intra peccata post Bapti commissa hoc modo:
Ubi ex positivum et sacrilegio in suscepitione sacramenti videtur posse ante
dare id peccatum potissimum in voluntate consistit voluntas a. sic
suscipiendi Bapti. ante ablutionem eius q. illud peccatum ante
edit Bapti. Vel ante sit dicat peccatum illud durare usque ad ipsam
suscepitionem sacrum videri in primis potest id et verum de ipso
existente q. praecise considerato in statu e, qua culpa fratis in e
esse in voluntate. Et idoneum a. voluntate actuali in e nec peccatum
durare usque ad instans in quo sacrum efficit quia non verum sit etiam
idem peccatum actuale usque ad consumata suscepitione sacramenti in
ad finem conducit illud peccatum et concomitans Bapti. in a. consequens
q. Bapti. finito finit suscepitio eius q. finit etiam peccatum sacrilegii
q. solum in ipsa suscepitione committebat q. ex ea tali actu nulla
e ibi culpa post Bapti. commissa.

Et hoc peccatum non q. id in voluntate habuit durasse ante edere
Bapti. et sic indigere alio remedio ut q. Bapti. non tollit. Vnde si
contingat aliquem ex instanti et tempore quo baptizatus e in actuale
peccasse et prima voluntate contraxisse, ait Suarez l. c. exercere
ab justitiae attritione q. se log. illudq. peccatum q. Bapti. e remittendum
nec e mean confessionis. tum enim non cessat in e al motivandi in eo q.
ideas et volens et humano modo ergo si baptizatus et idem tempus
indiget contritione et sacramento poenitentiae ad tollendam eiusmodi.
id q. sic de peccatis concomitantibus. R. illa remitti q. primo
ante illud ultimum instans quo Bapti. complet in a. illa in illo ipso instanti.
peccata a. q. adhuc durant in ultimo instanti quo finit Bapti. q. Bapti.
in remitti sic nolz: quia occasio indigna suscepitione sacrum non
et fingi illud peccatum q. illo instanti in quo verum e dicere id peccatum
et id complectuntur sed e, et in quolibet si obex aliquod debeat contrari

[illegible] durat et in [illegible]. Vel quia pt de proprietate [illegible]
ante hic casu talis & q morali [illegible] [illegible] in prae contingen
[illegible] in alio peccatum [illegible] precise ex infundi et in [illegible]
tu in poterit remitti q Bapti: prole: Quia OO. Cuter dicunt ibi
indigne suscepto non Bapti in potest postea q ipso dimitti qa dicit
impedit et quasi exercuit ex quium non [illegible] probabile sacra
ed institutum ad remittendum aliud peccatum q ex quium ita exercuit
cui directe opponit q alq' aliud peccatum dicto casu eodem non oppo
nerent [illegible] Bapti: cui impediret q in pt ipso remitti. nim
probi: qa indigna suscepto sacrum idem ex quium [illegible] directe impedit
qa directe repugnat debita dispositioni alq quis aliud p. m.
[illegible] durat similiter huic repugnat qa actualis complacentia
in p. m. directe repugnat absolute exigit detestationi et consequen
necessaria attritioni qa similiter impedit ex quium [illegible] Conin
q bi ordi. dubio

Nota q Baptisato adulto remota fictione q habitio [illegible]
[illegible] sacrum idem in [illegible] [illegible] Gratia [illegible] [illegible]
attritionis ad sacrum ea q hic [illegible] ordinent ad removendum
obicem in a. ad suppositione maiorem. Quia vi q accedens ad religua
sacrum cum contritione habitualis tunc minus accipit maiorem gratiam
pro intensione ex eo q ordinent ad dispositionem digniorem suscipiendi
sacrum.

Dubium Octavum.

Vtrum et quomodo sacrum V. L. Gratiam causet?

Con. si è data satis tra pro particula ex eo quod nota q extrema
caremonia quid exat gratia et q idem cuicum fuerit institutum ut
contineret Gratiam aliquid legale?

Testimonia pro probatione [illegible] Con: ex 11. ap. Iust: in Gral. [illegible]
quia [illegible] ex eo q in sua somnia circumciti eligit [illegible] [illegible] datum
est circumcisionem in pro eo instituit Bonif: [illegible] in lib. de [illegible]
[illegible] c. 1. p. 1. [illegible] Gulepia est medium inter synagogam et ecclesiam [illegible]
q synagoga [illegible] sacrum et umbras et figuras habuerit: Ecclesia
Hierusalem habeat nudam veritatem sine ullis signis corporalibus; Ecclesia nu
ad intra communicet q habeat signa corporalia et [illegible] [illegible]
dora. Psalm. in Psal. 73: sacrum in [illegible] eadem qa alia pt sacrum dicit
salutem, alia pro [illegible] salutem sacrum V. T. dant salutem sacrum
V. T. promiserunt salutem.
Ratio pro eadem Con. [illegible] cum circumcisio contulerit [illegible]
Gratiam seq. Con. dicunda est ne alias [illegible] in [illegible] medium salutis [illegible]
a. ratio cessat in adultis [illegible]

Cor. 3ia. Circumcisione nostra opere operata et operandis in Ei
contraria immediata id est medium sit praeter opus operandi.
Ob. Nil impedit introitum Regni Coelestis ipsi peccata
Paganorum circumcisi ante passionem Christi nihilominus impediebant
introitum regni Coelestis qui circumcisionem in justificabant
a peccato.

Sol. Quod in Circumcisione auferebat peccatum originale ex
parte Sponsoris remanebat sub impedimentum introitus regni
Coelorum ex parte filii nati qui ab eo exclusa fuit quod sublatum est
a passione Christi.

Circa Con. 4ta non praeter intentionem faciendi quod Ecclesia instituit
et filius regis fidei in Christum. Sed quod sola intentio sufficit patet
id quia PP. et Sa. absolute asserunt in Circumcisione fuisse collatam
Gratiam ob. Sanctus Thomas contra Gentiles c. 31: Circumcisione etiam ab
infidelibus facta a magis justa iterandam quod Rationem 3ia: Nulla quoad
hoc differentia ideo sit assignari inter Baptismum et Circumcisionem quia si in illo
nihil aliud est necessarium ad consequendam ea in hac necessarium fuit aliud
quod ipso quia aliquid remedium originalis peccati est valde incertum et saepe
iterandum. Ita fides ministri est necessaria ut detur Gratia parvulis
sed meritum fidei congruo congruo ipsis ministri sed hoc non sufficit
quia nullus homo praeter Christum meret alteri Gratiam habitualem
immediate et sine ulla dispositione exigentia. Tum etiam quia aliud
in quibus fides formata et charitate formata est necessaria ad sacramenti
effectum quod non videtur dicendum: Vel illa fides postularet a Deo sed cum opere
exterioris ad conditio necessaria et hoc licet a Deo fieri potuit gratis
tamen et sine fundamento dispositionis quia non constat praemissione et factione
fidei sed signo exterioris in sola illud: sola cum praepositio Deo circumcisio
non fuerit ex Deo quia ex verbis Dei sumi sed aliud signum sed ad veritatem
illius signi ut est impletum praecepta illius verbis contenta in ordine necessaria
fides ministri sed non erat necessaria utrum illo signo daret gratiam existente
obice in recipiente.

Quod in contra fidem in primitivo aequebat probat jo ex 1. Thi. 9. 62 et 63
gemma VI. erant fidei illius fidei protestationes in gratum sufficiebant ratione
Christi et filii eius. Et nunquid sufficit quod valet quod ea in habendo in se eligunt
ad consequendam Gratiam justificantem sed solum sufficiebant fide
quae justificabant. Deinde: nulla gentes utebant circumcisione
erant omnia et infidelis quia gentes non consequebant Gratiam solum
in fide utebant nuda exteriori caeremonia. Praeterea
Sacrum Baptismi essentiale augmentum quia non habent spiritalem

caeremonia institutione Christi [illegible], ergo oportebat, si fides
consentiat determinari ad hypothesin veri Christi cultus et recundi
christianae et obtinere veri Ecclesiae pastoris, si haec ratione erat huic
officia fides veri ministri. Ita probamus pro utraque sententia
si prior videtur mihi et probabilior esse.

Quaestio 4ta.

Circa Sacramentorum.

Rubrum primum

An et quale Regnum Christi Angeli Homines possint
instituere et conficere Sacramenta.

In hoc dubio pauca praeter ea in ipsum adducta rationes
occurrunt 1o Quod Christus Dominus ideo huiusmodi sacramenta instituendi
nulla potestate dederit, ne homines potestate se a se auferentur
et huiusmodi adhaerent. Ideo potestate privat Christus
in Ecclesia cum ung non hac alio alia sacramenta instituere
2do Deus cum Lutherus Diabolo potestatem tribuat conficiendi
administrandi sacramenta, sit ista quod dicat membra ipsi
Diaboli posse. 1. in p. m. existentes homines, qui et ipsum Diabolum
praesentant; non vero praesentes ideo tm nocui membra
Diaboli, qui in vita sua pugna cum imitentur in quae
sint vitae negat ipse ado.
Instituendi sacramenta, sic et iuro tm et instituta pro usu Ecclesiae
quae et ipsa repetantur in tota Ecclesia et quae, quae nisi Deus
cum suo signo habente definitione et ora officia respicta ad sacra
Objectio: ad 1. ja sacramenta non sua segunt Verba vocalia; frequentia
sint exprimere Verba vocalia qui tneg. etiam administrare sacramenta
Ob. quod vim coadiuvantia tm segunt Verba vocalia, in a. cohaerent
vocalia quali frequentia sacramenta administrant.

Rubrum 2um

Utrum Intentio ministri negat ad effectum sacrami?

Probat in Corpus quia sic sic Objicit
Ob: Verba sacramentalia in se et ex institutione Christi sunt vinculum
spiritualis Gratiae; ergo in negat intentio ministri.
Sed Verba sacramentalia in se habent vinculum, nisi minister intendat
ea ut sacramentalia proferre et capere et confirmare ad sacra

Ob. Valde absurdum & aliquem damnari posse alienae malitiam sequitur intentio ministri fieri, & aliquem posse damnari ex alienae malitia ministri administrantis sacram & in illa valde in delicta intentione.

Et quia talis in damnaretur ex malitia ministri, si esset sacram originale, & id aliud actuale ministri in malitia & sin casu nisi nisi in multo remotae obice, si sacram non fiet.

Notandum circa Cor: 2dum. huius Cubiculi ex pluribus obiectis solvendis quia conditio de futuro tunc reddat intentionem invalidam quia & talis quia cupiat dicit ipsum esse sacrum suspendere usque ad conditionem impletam quia in eadem conditio non sic cupit suspendere sed habet sit praesertim ni conditionibus necessariis ad confirmationem potis praesentis vere intentionis sic in reddit intentionem invalidam.

V.g. ista & conditio contingens futura: Ego te absolvo si eras restituens. ista conditio sit ipse explicari jo: si verum & quia sis restituens tunc volo ut ista sit absolutionis sit valida. 2do: si eras restituens &c. ad eras restituens tunc volo ut ista sit absolutionis sit valida et in ante priori modo manet intentio bona et valida, posteriori in reddit intentio invalida in posita sit mea & prior sacrum esse sacrum suspendere sit suspenderet a. quia ultimum illud modo.

V.g. Conditio futura necessaria: si eras sol oriet ego te absolvo. ista conditio sit eodem modo quo prius ipse explicari. jo: Da certo te absolvo quia certo eras sol oriet; 2do tunc te absolvo et in quique sol eras oriet, priori modo intentio reddit valida, posteriori invalida ob eandem rationem. et notabile adducta.

Notandum circa exceptione ad q. in hac Cor: 2da posita quia patrimonium efficit. Nam patrimonium in sit officiale contractus sicut alii contractus sed inviti sit conditione de futuro contingenti a qua in esse suo pendent et quia posita habeat sunt ei completa. Ratio discriminis inter hac et alia sacrum est: quia ex ipsa huius sacrum in sit solae dono alii externo, si propriae sit exterius consensus externus expressus: quia vero alii consensus sit conditione de futuro contingenti ein consensus in sit certo esse si manet suspensus et indifferens in sit & in sit non et absolutus consensus donec conditio impleatur, eaque impleta nisi ante fuerit revocatus statim sit absolutus et stricte. Non quia aliquid physicum necessario ei accedat (sed non hoc fieri ex dominatio quia consensus) sed impleta conditio) sed quia efficit in ei moralis a quibus unus obligantur et ratione consensus absoluti et sufficienti sed constituendi contractus. Sine sit sicut patrimonium & officiale contractus

ita et velit esse sacrum dependere ab ista conditione.

ita etiam interim consensum sine illud q officiale in eo reqrit
constituat effectum contractus et parte officialis sacrum patrimonij
et fiat pt consensus pendere à conditione futura in eo ipso
sacrum. Quia sacrum inchoatum manet semper pendens et in fieri
donec eius pena et finem effectus adintegre ponant. Vnde ablutio
praecedens sacrum Baptismi semper pendens ed indifferens ut actus constitu
at sacrum and in constituat donec ultima syllaba finem effectui pe
nuncianda sit. Quare si sacrum officium in potitio pena et finem
Baptismi penderet à conditione futura, ad donec hoc poneret
ablutio v.g. ed semper esset in fieri ita ut illa positio una pae
dicti positio ablutionis et in ante et desinente conditione ablutio
nem in ed positio posset etiam valide baptizare sub conditione
futura si qa illud è impossibile q et hoc. Et contra qa consensus
ed è pars officialis sacrum patrimonij pt pendere à conditione
futura, et ipsum sacrum ab ea pendere pt. Et hinc patet quae
Ecclesia potuerit efficere ut patrimonium sit debita solemnitate
officere ut ad dia sacrum sequut aliqua solemnitas sine qua
in validum conferant qa dicunt sacramentum sit et pena officialis tolerari
physica extitit alicuius rei aut actionis et syllabis
ut sit integrum sacrum ut aliquo respectu ad libertatem indentis ad eis
q promit pena et sed quorum Ecclesia nihil pt neque mutare.
Hoc n. pt efficere ut ablutio in sit ablutio, aut verba sine
dum tamen sacrum habeant tale significatum, qa hoc pendet à sola insti
tutione Christi, sicut etiam pt efficere ut minister possit hoc
in praetio qd intendit libere. Sed è in patrimonio, qa consensus non includat aliquid
spectans ad regnum et rationem politicam mini cuiusmodi obligandi in hoc pot
ab Ecclesia q pt sua lege efficere ut haec unio non habeat vim pt
certa conditione et consequentia ed è pars sacrum patrimonij
Et Quoniam pt adhuc difficultas jo qa ordo interni poni
tentiae pt etiam huius sacrum, sed qa absolutio data modo justo ut
cialis, q pt semper sub conditione de futuro contingenti. Valide n. qui
absolvit ab excommunicatione si intra certos dies restituat injuste acquisita
non ob etiam peccati non simili modo valide absolvo, sed tamen
sacrum pt conferri sub conditione futura. Quia pertinet ad eius essentiam
sit poni sub conditione de futuro (qu neq; indy poenitentiae pt
poni) sed dolor de peccatis et propositum ab ipsis abstinendi de
Et absolutio, subiunctio. Et praeterita vera de peccatis dicit

Si qs baptizant aliqua hac intentione: pt praesentia parochi et testium celebrato sit in validum; cum in posit
Si qs haereticus in de baptismo sit a. et Catholicus de baptismo in conficere sacrum, qa invalidum conferant qa dicunt sacramentum sit et pena officialis tolerari
in intendit facere q facit Ecclesia, qa differunt in aliqua physica extitit alicuius rei aut actionis et syllabis
Ecclesia intendit pt sacrum sit validum sed illa quae ex Christi institutione sint verba sine q illa quae ex institutione
esti haereticus det, cuius contrarium vitiat
illa intendit.

Si tale intentione si in se ipsa invenit
et transire in absoluta hominis sacrum
sacrum absolute, intendit baptizare hunc
sed sacrum habeant tale significatum, qa hoc pendet à sola insti
tutione Christi, sicut etiam pt efficere ut minister possit hoc
ad sacrum dic: non est necesse ut
in praetio qd intendit libere. Sed è in patrimonio, qa consensus non includat aliquid
Ecclesia sacrum n. q circa hunc Catholicus spectans ad regnum et rationem politicam mini cuiusmodi obligandi in hoc pot
cum intendat facere q facit Ecclesia ab Ecclesia q pt sua lege efficere ut haec unio non habeat vim pt
si baptizare: sed valor huius sacrum certa conditione et consequentia ed è pars sacrum patrimonij
in individuo in pendet ex intentione sit certa posita conditione.
generali circa omnes, sed solum ex intentione
ne particulari circa hunc habenti
hui et nunc has conditiones.

Ego tolly de peccatis, et propono me ~~[illegible]~~ emendare
et amplius non [illegible] (quia tunc in eel proprio dolor
de peccatis fit sub conditione futuri, et potius pertinet compelle
contrition peccatis; At fieri ect propositum se emendandi
sub conditione ita, quitrahi ect finite propositum se in even
dando et confessor sub conditione recipiendi, De absolutione
etiam patet ya hac consistit interiore in sua externa
pronunciatione verborum cibere facta cui debita intentione
in seq ac fra Baptis: ij r magis actuat sub
futura conditione, Inde magna e differentia inter
hanc absolutione et ea q fit in foro externo a confessario
et primi seq 3 Quia hac ad unum sud sit a voluntate absolventis
et f in hac praecipue consistit, Externa a. pronunciatio verborum aut
similia signa externa tm cognitis ut voluntas interior potest humano
modo cognosci, Nd q se loq. Judex potest q solus actu interna absolvere
et hic sm se potest cognosci ab hominibus. Secus e in absolutione sacramentali
q solum consistit in verbis externis et totum unum sud sit ex institutione
Christi. Ipsum id q fuerit r et generalem non etiam in foro externo
Nd quidem intentionem saepe tenent absolvere sine certa forma ipsi
praescripta sine qua absolutio nulla e. Confessarius e delegatus
Judex a Christo et sit certa forma ab eo praescripta a qua si
recesserit nil agit. Haec Corinth.

Ad ij Contra Con: Ziad: si negat intentio q sit principium ex
terna actus tunc talis intentio negat q influat in externam
actum, atq intentio virtualis r sit influens in actum externum q n
sufficit nec: min: Intentio virtualis nil aliud e q actus praeteriti
q consistit moralem manere quamdiu non revocatur, actua. praeterita r sit
influens in actum praesentem q.

Ad neg. min: et probatione dic: Intentione virtualem r sive influens
in actum externum saltem physice non; moralem neg. qm in qu.
ja intentionis actualis incipit tamen applicare se ad sacrum
confitendum et progressu temporis licet interrumpat cessat tn
manere moralem qm in illis continuat et q fit ut externa ac
sacramentalis.

Ad 2do Possum hodie alicui applicare sacrificium quod celebrandum
cras hoc ipso applicat nec e intentione actuale, nec virtuale
sed tm habituale, q similiter in sacramentis videt habitualis
sufficere.

Ad Rationem nota q illud quid ipsum fieri potest, ita ut id de facto
applicando velim sacrificium crastina die celebrandi; 2do ut habea

tia voluntate eas ipsi applicare gratiam sacrificium
priori modo applicat tamen ab volendas se revocet, posteri
ori autem nullo modo nisi eas applicet. Ipsi notatis.
Ad conc. anteced. si applicatio fiat se modo in notabili adhaerendo
neg. a. si 2do. et negat denique consequentia ob disparem
rationem: sed volendo conferendi sacram e vere operativa
sacrum dum applicat potentias ad actum physicum sensibile effi
ciendum: Voluntas autem qua applicat alteri sacrificium nullo modo
est operativa sacrificii sed tantum applicativa.
Ob. 3tio: Interpretativa intentio sufficit ea coincidit cum intentio
secundum se interpretativa intentionem in fieri quod agat. V. G. Ebrius
in ebrietate sui ebrietatem mutuatur alis habere in fieri quod agat ab
distractione, sed hoc non sufficit sed illa etiam sufficiet.
Ad neg. rationem ad. Ratio disparitatis est: Quia ab quod fit ab hoc
distractio est humana et libera simpliciter quia procedit aliquo
modo a prima intentione, et iste hoc licet fit distractus
ut sic tamen ratione: et ut ab ebrietate licet in ordine ad culpam
determinari potest voluntaria et libera a praecedenti voluntate
magis tamen ut est quod sufficit quia ut sic humana. Unde ut
ab malis hunc remota non est libera nec moralis procedit a prima
intentione sed solum remote et naturalis facientis applicationem
cuiusdam actus a qua postea proficiscitur illa ab modo quoad
rationalis sensitivus quia non est sufficiens nec accommodatus ad
ministerium sacramenti. Suarez tom. d. 13 sect. 3.

Dubium 3tium.

Num mali sacra sacramentalia administrantes peccent?
Con. pta Qui in ea officia nec solemnia sacra administrat non
peccat mortaliter etsi in administret in Gratia. Catra hanc con:
Ob. 1o: Quicunque ministrat sacrum etsi laicus sit facit hoc longum principe
Christi ad hoc instituta. Sed licet illud in Gratia ministrare: Antecedens patet
quia Christus est principale agens cui minister necessario subordinatur seq. patet
quia est eadem ratio obligationis cum minister debeat esse in Gratia quia est
minister Christi et in sacramentis est sancta et reverenter tractanda
debet. Hoc a. ratio cui est oblata ministris sint consecrati. in sacra
Confirmi Obligatio qua quis tenetur digne ministrare sacra quia
non orit ex consecratione ministri sed ex sanctitate sacrorum et principalis
sui agentis et ex reverentia illis debita, quod non minus debet minister
non consecratus quam consecratus habere.
Ad Nemine quidem ratione ministrare sacra nisi ex institutione
Christi et virtute illius tanquam principali agentis; nihilominus quoad

q̃ se et ex officio ad hoc munus deputatos et consecratos, qb incumbit specialis obligatio ministrandi sacrum in statu Gratiæ: illis vero qbus solum ex accidenti et p̃ p̃ necessitatem proximi hoc munus fruitur in quantum ex hac obligatione, quæ se ad illos in primis hoc cura et administratio. Ad confirm: dic: licet hæc obligatio oriat ex sanctitate sacrum et principalis agendi, non tamen oriat respectu cuiusq; p̃ tm illis q̃ se ad hoc munus deputarij et consecrarij: Unde licet eos teneant debita reverentia exhibere sacrum et Christo eudem eis, non tamen illo modo reverentia ab omnibus exigitur q̃ ab unoquoq; vista suæ status et capacitate.

Ob. 2do Ex dicta Conc: sequitur q contrahendo matrimonium in p.m. sacrum illud in p.m. ministrando non peccent mortaliter q videtur falsum.

R. Contrahentes non ex se consecratos ad sacrum conficiendum sed ex hoc facere q accidens, quia nimi celebrant contractum civilem cui non sacrum annexum est. Unde licet peccent mortaliter requiendo sacrum matrimonij in p.m. non ministrando.

Ob. 3io sequeretur q sacerdos non peccaret sacrum dicit facere ad q non est q se necessaria consecratio, etsi licite posset dispensare Eucharistiam in peccato mortali dumodo illam non conficeret aut sumeret, qa ad solam dispensationem non requirit consecratio, cum id fieri possit à Diacono, et chiam ab alio in necessitate.

R. Sacerdos ad peccare mortaliter si publice dispensaret Eucharistiam in statu p.m. qa speciali consecratio ad eam digne dispensandam. Quod si laicus in necessitate Eucharistiam dispensaret ad ex notio non peccaret mortaliter etsi id faceret in p.m. qa non est consecratio ad hoc officium q solum in casu necessitatis illum exercet ut posit proximo subvenire.

Notandum hic q de sacerdote in necessitate non utilitas conferendi baptismum maior videatur esse difficultas: q. p. peccet mortaliter sic probat Cornick hic d. 1 Propriè loq. utraq; cum id in hanc actum concurrit qa id ad hanc actum ille obeundum propriè sacerdos non fuerit et gratiam accipit. Nec aspert q hic actus non sit annexus ordini alq; ideo id à Laico fieri posit. Quia aliud est aliquem actum esse necessario annexum alicui ordini, aliud q tale ordine aliquem ad eiusmodi actum consecrari; qa subdiaconi q sunt ordinationem iure divino ad alq munus in Ecclesia subeundum consecrantur, et tm nihil faciunt q spectato solo iure divino laicus non posset facere. Quia spectata precise vita et institutione utriusq; sacrum ord. sic et Baptismi est ex qbus principiis hæc obligatio procedit)

sacerdos in magis sua ordinatione consecrat ad baptizandi solemniter q̃ alia C. qa solemnitas E pure juris ecclesiastici; atq; ideo baptizat solemniter exercet actum ad quem peculialiter E consecratus

Q. etiam dum baptizat in solemnitate. Quia sacerdos ad consecrationem q̃ fit q̃ ordinationem accipit jus divino ex institutione Sacrm. Quare si quidem solationem hac sententia videtur satis certa. Contraria tn sc. dari in periculo mortis de auctoritate C.D. et maxime C. Sch: q̃ ea tn. in respondet ad 3 satis clare docet etiam E probabilis. Sententia Cornelij. Sm q̃ dicit eum tunc non baptizare ut ministrum ex officio sed tn subvenire necessitati patientis eo modo quo laicus potest id facere. Qa ea a. q. etiam sit preferendus alteri cuiuis etiam in necessitate in probat etiam ex officio ut ministrum, qa etiam vir E preferendus foemina et clericus quilibet laico sed tn ideo qa ad reverentiam sacrm hoc spectat sed qa universim aeris spiritualium administratio ad sacerdotem pertinet.

Sequuntur obiectiones hae contra conclusiones Eubij:

Ob. 1. 2. Reg. 6. Qa morte punitur qa tetigerat arcam Dei cum sit gravius laqueo q̃ magis meret mate q̃ existens in p.m. tangit V. sacrm. illud transferendo in locum alium aut levando de terra, q̃ tn potius E rite transgressus q̃ a simili probari pt. tn ex. fecisset peccatum q̃ cum Christum in hac terra degentem indiguisset lapsum cum reverentia cum pondere manus sublevasset etsi sub conditione id fecisset. ~~Ad neg. Conseq. Ex~~

Ad neg. Conseq. qa ille sine sufficiente necessitate faciebat id, q̃ Num. q̃ oby q̃ in arcam capitis ~~sacram~~ sacram sub poena mortis probet. Jo nro ex casu nulla E talis prohibitio.

Ob. 2di: magis obligamur a indigne suspicere sacrma q̃ a indigne alijs ministrare, si conscius sibi p.m. cum nota aliqua ad ritus ne id potest Bapt. et procuratio ~~[illegible]~~ q̃ sacerdos existens in p.m. poterit ea cum simili dispositione ministrare.

Ad neg. Conseq. qa talis a indigne suscipit sacrma qa suscipit illa dispositione quam requirit, nec accipit prig habitualitatem ut sacrma digne suscipiat si suscipiat illo degrat; sed q̃ ex sacerdotio administratione sacrmta. &c.

Dubium 4tum.

Vtrum liceat accipere l. petere sacrma ab eo qui sit in peccato administraturum?

Circa hoc Dubium qui non nitet: Vtrum teneant seng ministri sacramentorum in dare illa indigne retentibus. Hanc q. tenent Suarez d. 18 sect. 2. et Becanus cr. q8. et tradat cum S. Tho. q. 80 a. 8 et 4 et q. 90 a. 8. in particulari de sacrmo Bapt. et Eucha. Videtur a. minister ex duplici capite peccare conferendo sacrma indigni; 1o quia sacrilegium committit indigne tractando sacrma. 2do qa cooperat alterius peccato. Hoc premonstrato sit

Con. 1o Minister sacramentorum qd se log. sed proprium et peculiare non tatum quo prohibet indignis ministrare sacrma: in proinde si sicut et ulterius indignis ministrat peccatum sacrilegii committit. Et hoc certa. Quia praecepta naturale est ut dispensator qui bona Dei sui dispensat sit fidelis et prudens in dispensando, q. praeceptum naturale est ut in dispensat indigno hoi contra voluntatem et infidelitatem sui Dni qa hoc est contra fidelitatem et prudentiam quam in dispensando debet servare. Cum q. in velit sacrma sua dispensari indignis ut patet matth. 7: Nolite bona sanctum canibus neq. mittatis margaritas vestras ante porcos. in ut minister si fidelis et vult contra hanc voluntatem facere. et Cathism: ad hanc rem ne deret sacrandos Eucharistiam in loco decenti collocare, quodsi illam in terra deiceret gravitter peccaret contra officium suum q. similiter dando quotlibet sacrm indigno. Deinde q. sacrilegium committat sic prob: sacrilegium committit q violat res sacra q aliqua irreverentia. S. Th. 22 q. 99 art. 2. et 3. atq talis violat res sacra tale. q.

Quoad: In hac Aliqat de solo ministro consecrato q ex officio ministrat.

Ad dubiendi: qa solus hic peccat mortaliter q existens in p.m. sacrm ministrat, q. ille etiam solus peccabit mortaliter administrando indigni. Et in seq. 1o: qa conferendo hic tenet se ex parte ministri, et a. ex parte participantis; 2do q ministrat indigno S. sit consecratus si non seng peccat 3o contra sanctitatem sacrmi q a contaminat illa ponendo hoi indigno. 4do contra finem S. et ipsius sacrmi qa sacrm non confert finem hoi divini indigno. Imo etiam contra naturam qa absolutio data hoi indigno, est invalida. et minister existens in p.m. qa ministrat sacrm hoi disposito in facit contra naturam and ipsius sacrmi h. tr. contra sanctitatem.

Dico: Chrg conferendo Eucharistiam quia modicum quod fuerat indignus et in non committit sacrilegium q. in 6 peccatum sacrilegii conferens sacrm hoi indigno.

Ipse dicendus est de Sacerdote, qui publice dispensat Eucharistiam, illis accedentibus et nemine ipsi repellere officiat, et indignum aliquid.

Pro. Si acceptis proe indigno conferri aliquem sacrum ad vitandum aliquem scandalum, ut inde proximi infamentur, et idem in Concilio notanter dicit (et sic loq.). Et hoc patet in allato exemplo: Nam si Sacerdos publice negaret alicui Eucharistiam ob occultum crimen infamaret eum, quod est contra charitatem et justitiam, quam ad vitandam hanc infamationem necessario urget conferre hoc quem videt indigne accedere. Ratio huius est: Quia duo praecepta sit concurrunt, quorum ambo observari non possunt illud servando, quod magis urget cessante alterius obligatione, sed hic et talia duo praecepta nimirum de non infamando proximo et de non porrigenda Eucharistia indigno et quia magis urget, quia nimirum prius: Illud magis urget quo violato plus mali sequitur, si si Sacerdos publice infamaret proximum de occulto crimine repellendo illum a corona plus mali sequitur. Sed: Ipse se exponeret periculo aeternae damnationis, quia non si peccatum confessionis et contritionem ita detestatur, et ego Sacerdos praesumere et quod contrarium, ergo publice infamat quem si alter contrarius injuste repellit, si obduratus magis obdurat et indignat et infamia et nihil eum redinet propositum indigne concandi. Quo: Ergo non caret scandalo. Ergo sed et suspicio Sacerdotem agere contra sigillum confessionis quia et repellat hominem ob occultum peccatum, quemadmodum sed illum sine ea confessione quia mala caveant si admittat illum ad coronam.

Dico ergo Catholicum et haereticum ducere in vinculo ex peccato, et in constant haereticum indigne accedere ad sacrum matrimonium quod sacrilegium hoc in dubio conferre sacrum et quod concedunt alii in Germania ex dispensatione Summi Pontificis id licite fieri proe.

NB NB NB.

Pro. Catholicum ducendo haereticum et modis peccare, ergo ne ad sacrum matrimonium, ergo quia facit contra prohibitione gravis. Ergo quia exponit se periculo haereseos. Quo quia alii praebent scandalum. Sed non posteriora peccata sunt caveri in Germania quia prohibitio Ecclesiastica non hic in usu et multi et nimis graves et constantes in quibus non sicut haereseos. Scandalum etiam abest ex quo passim hoc fiat. Sacrilegium a non et alter caveri iste. Significandum, si spes sit ex parte conversionis haereticum nimirum quia ita offerta sit ut serio cupiat ex Catholica nec aliud optet quod de fide instruit, non si spes tum sit

a parte Coniugis Catholici q̃ is speret cui Deus gratiam se
effectum ut uxor haereticae paulatim conuertat. Quia
in hoc casu uxor fit ratione haeretica ac proinde in statu
peccati ac in priori sine. Nec etiam sufficit si speret magna
utilitas ex tali matrimonio. Quia etiam in licita haeretica
dare Eucharistiam etiam magna utilitas inde sequeretur. Et inde
accidentes ad summa semper praesumendos esse bonos nisi constet
eos esse malos.

Con. 2da principalis sit de leg. in qua sacram dare indigno, nec
cogit peccato illig. probi: Qui indigne accipit sacram peccat
mortaliter q̃ q̃ cogat ad tali receptionem cogitat ad peccatum, et nemo
magis cogit ad tali receptionem q̃ minister dans sacram q̃
cogat ad peccatum.

Obiec: Sine sequeretur Christum cogatur ad peccatum Judae qa dedit
illi indigno Eucharistiam.

Ad Chrs cogatur Judae ad susceptionem Eucharistiae, non tamen ad
indignam susceptionem ac proinde nec ad peccatum, qa ille dies
cogatur ad indignam susceptionem q̃ cum scit alterum indigne sumpsisse
nolit tamen illi dare sacram sine necessitate ulla cum deberet
negare. Qui a. moralem non potest negare si sola necessitate cogitur
dat alteri sacram non cogitur ad indignam susceptionem, si solum
physice cogitur ad unda dare recipienti.

Quaestio sexta

De

Numero et ordine sacramentorum N. L.

Circa hanc 7 patet ex Trid. sess. 7 c. 91.: Si q̃ dixerit sacramenta
N. L. non fuisse omnia a Jesu Chro Deo nro instituta aut esse plura
vel pauciora q̃ 7 anathema. Bonf. Conf. Eccli. procedit: Catherina Trid. Sed
et patrimonium, aut etiam alia non 7 non esse vere et propriè
sacramenta anathema sit.

Notandum in hac q. circa sacramentum patrimonii Promissionem
Dei colligi ex Epistola ad Ephes. 5. Qa Coniugalis Viri et Mulieris
mira figitur conjunctione Chri cum Ecclesia: Illa a. Coniugalis
talis est: Una q̃ nata conformitate q̃ facta est in Incarnatione, et hoc
Christus coniungit se solum cum Ecclesia, sed etiam cum toto genere humano,
alleva est q̃ gratiam et charitate et hoc est cum sola Ecclesia, et ratione
huius dis Chrs sponsus et Ecclesia sponsa, 1 Cor. 10: Desponsabi enim uni
viro virginem castam exhibere Chro. Sic patrimonium Viri et
Mulieris ad prestis figurare ut tanta unione Chri cum Ecclesia, quae est
ad in solum inter Coniuges sit Unio qda realis et carnalis
qualis etiam inter gentiles reperitur, sed etiam Unio spiritualis ex

ex Gratia et Charitate proveniens. Proinde Sacram hoc
Gratiam ipsa confert ut Sanctificet fideles offerentes. Quare Paulus
n. sepe monet Viros ut diligant Uxores sicut Christus Ecclesiam
et Feminas monet ut Viris subditae sint sicut Ecclesia subditur
Christo; et ratione reddit qua hac eorum communio est Sacrum Christi
et Ecclesiae. Et ipsi illud probari possunt ex Bellarmino videre.

Dices: multa dicunt a Veteribus Sacrum praeterista, quae Pelus
Alexandrinus, qui n. Epist. 5. vocat aquam benedictam Sacrum. Aug. lib.
contra Faustum c. 17. et in Psalm. 141 signum Crucis. et in Psalm.
et lib. 4 de Symbolo c. 1. vocat Sacrum Caeremonias quae fiunt ante
Baptis. et Exorcismos et similia. Et lib. 2 de peccatorum meritis et
remissione c. 26. vocat Sacrum panem quendam benedictum qui datur Cate-
menis. Ambrosius lib. 3 de Sacramentis c. 1. Et Cyprianus in sermone de
ablutione pedum. Et Bernardus in Sermone de Coena Domini ad
Fratres ablutione pedum quae Christus instituit Joan. 13 Sacrum et
Sed.

Ad 1. Nec aquam benedictam, nec signum Crucis, nec panem benedictum
nec exorcismum et alias Caeremonias Baptismo praecedentes et Sacrum
ad in Scripturis id non reperiant, praeterquam in ad solemnitatem ea pro
Sacramentis habere. Deinde illa ora et dicta dant ante Baptis. et Baptis.
et omnia conferunt ad Sacramentum sin et quasi ianua. Ergo nihil
eorum fit promissionem Gratiae gratum faciendi, neque constat an
a Christo instituta sint an ab Apostolis, in hac ratione Sacrum a
solo Christo institui potuerunt. Plura de Aqua benedicta pugna
in defensione Sacrum reges.

De Lotione pedum videt maior difficultas. Nam habemus Joan.
13 verba extrema ipsum pedum lotionem: promissionem Gratiae. Si
non lavero te non habebis partem mecum. Mandatum Dei: Exemplum dedi
vobis. Et: Et nos debemus alter alterius lavare pedes. Illum
Sensum indicant illa verba: Quod ego facio tu nescis modo scies au-
tem postea.

Ad 1. Lotionem illa pedum non habuisse vim ad Sacramentum propriae dicti.
Non n. habuit ius promissionem Gratiae justificantis. Illud n. insinuat
lavero te non habebis partem mecum ad distinguendum promittit Gratiam fi-
nemque sorte et inobedientia ut exponit S. Chrysostomus. Cyrill. et Aug.
lib. 5. de Baptis. c. 2. Si n. Petrus obstinate recusasset illam lotionem
perisset in aeternum in qua decerat illi lotio pedum sed qua peccasset
contra Christum et qua illi deerat obedientia. Et hic mysticum sen-
sum ut exponit B. Augustinus dicit Dominus indicare ut Christi cor-
poris de lavet a peccatis cum solitus qui est veluti sordes

pedibus adhaerent de humana conversione. Sed hoc non
sufficit ad sacrum ordinem qa tunc agit de remissione peccatorum
venialium qd ergo eget nova Gratia gratum faciente. Hinc sequitur:
Qui lotus est non indiget nisi ut pedes laved. Sed mundus totus est
mundus simpliciter et absolute ut sit Justus, non adhuc eget
lotione a peccatis veniali libus. Ecce ergo hoc loco non habemus
ipsam lotionem pedum ipsa tollere peccata venialia aliqs deberemus
quotidie lavare pedes; sed solum lotione illa una qua Ds pedes
lavit Ejus pulcra humilitatis signum interna bonitatis quam
accipimus a Deo. Non igitur ipsa pedum lotio est sacrum
proprie dictum. Sed in actu mandatum S. institutio huius ritus
frequentandi, aliqs peccarent fere omnes homines qui non utunt
ista Ceremonia. Et licet fuerit hac Ceremonia usitata quia
in aliqbus Ecclesijs statim post Baptismum non in fuit usque
ad ordines recepta, nec ab ipsa Romana Ecclesia tempore S. Ambr: Lou. Ch.
Non obstat illud mandatum: Exemplum dedi vobis. Ita et vos debetis
alter alterius lavare pedes. Et: qd ego facio tu nescis mandatum
praecipit humilitatem et Charitatem ut exponit Chrys: et Gilly.
a ipsa praeta lotione pedum ut patet ex praxi Ecclesiae:
nunqm Christiani putarunt habere de praecepto mandatum
de lotione pedum. Et qd de largo modo dici sacrum quemadmodum
sacrina dicunt oia qd magnificum sensum sunt ut figura et signi
ficant rem. Ita sunt veneria Lotio illa signum Christi humili
tatis et Charitatis, et signum puritatis qua debent homines ad
Eucharistiam accedere, et ideo Chrs ea fecit immediate ante
institutionem SS. Eucharistiae. Ita sunt signum et signa qdam pur
gationis quae erant habitum a Christo passum. Haec Bellar:
loc cit, et sic intelligenda SS. Patres qui dicunt lotionem pedum
esse sacrum.

Dicas 2do ex Gamacheo: solemnis professio est ratum sacrum
4a et velut alter Bapti. et signum visibile invisibilis Gratiae
ut qa profitet id sit mortuus mundo et quasi mundo Crucifixus.
R. Votum solemne refert qdm ad Gratiam, p mediate et
remote, nimi: p observatione Regularum et statutorum propriorum
propriae n. aliud sunt sed nempe ut voluntarie deinceps maneat
perpetuo obligatus et addictus huic ordini cui promisit stabilitatem
nec possit ab eo recedere et tenet servare ipsa. Et licet non ex
intendat sacra praecipua gratia danda, n tn proprie sunt actus
et tales ceremoniae, imo nec solet sacra intendere Gratiam finem aeternam.

Accedit q. nec debemus de Sacrmis loqui sine fonte indentio
ne, q. Jario ad Mario Gratiam desiderant, id est. E solo opy
et finis operis, sed pertinet Sacerdote opus operatum ex id q. Sacrma
effiant Mysterium Jo et q. se ex institutione Chri
Dices 3io: Martyrium videri Sacrm qa E id externum et sensibile
et confert Gratiam ex opere operato; Parvuli martyrium confert Gratiam
ex opere operato ex speciali Dei Privilegio: Vendo. quia adultus valde
controvertit inter Auctores, de quo agit in mta de Sacramentis
Hinc vulgo appellat Baptismi sanguinis nec erat Quistio sic martyr
si petitur si eis precibus commendat.
R. Nos hoc notari Sacrm qa E necesse ad Sacrm ratione ubi
Fidei ac pia et religiosa: e contrario in Martyrium E occidere
martyres. Eximia regit Divina institutio: atq. Ecc in instit martyr
intelligit si petitur dio id prohibet. et licet nao expressa martyrium
sit valde meritoria ex Ecc Grata in th ac nec commendat Eius
respectu Sacramenti; in ordo sit martyrium alij determinato verbum
fiam aut determinata materiam.
Notandum denique ex Congruentijs probari hoc q. E Sacrm.
Jo A similitudine Vitae Spiritualis et Corporalis. In hac en
ex parte homo singulorum regunt 3 sc: Generatio, Augmen
tatio, Nutritio: duo q. sunt remedium contra morbos si contis
gat homo aegrotare, et Remedium contra religio morbi ut
effecte convalescat. Ex parte Reipub: regunt duo. Jo pater
fes q. propagatio vitae corporalis homo ad Principes et pri
mates q. ea regunt et gubernant, ordinent et. Idem contingit
in vita Spirituali: Generatio fit q. Baptismo Augmentatio et Confir
Nutritio Eucharistia: Remedium contra morbos. i. peccata et Poenitentia
Remedium contra religio peccatorum Extrema Unctio. Ex
Matrimonium propagant homines ad cultum Dei deputandi. Sacer
Ordinis Sacra regunt et gubernant.
Ido Ex Numero Peccatorum et Vulnerum. Baptismo principe E
contra Originale. Poenitentia contra actuale mortale
Unctio extrema contra religio peccatorum. Confirmatio contra
Infirmitates; Eucharistia contra oratitia. Matrimonium contra
Concupiscentia. Ordo contra ignorantia.
3io: Ex numero virtutum: Baptismo indet Fidei, Confir
mao spei, Eucharistia Charitati. Poenitentia Justitiae
Unctio extrema Fortitudini Ordo Prudentiae. Matrimonium
Temperantiae. Et Hae Bellar. 2o quod que multa plura. Et ha
dicta sufficiant de Sacrmis in Genere. Nunc ad eadem in Spe
cie Honore Dei Beatae Virg: Cordoni Angelici S. Augustini
et filiorum S. 2 martij 1628.

Tractatus 2us

De Sacramento Baptismi. 7 partis. An. 1658.

Quæstio 1a

De Natura Baptismi.

Dubium 1um

Qa Baptismus sit institutus a Christo?

Baptismus sacramentum effectum varijs nominibus a SS. et SP. nominatur ut notant Corinthe et Bellarmi. 1o Lavacrum Regenerationis, qa et eum denuo nascimur ut dic Dis. 3. 2do. Circumcisio Christi in morte facta Colos. 2. circumcisi estis Circumcisione in morte facta. 3io Sepultura Rom. 6. Consepulti sumus cum illo et Bapti. qa nimirum ut Christus in Bapti. mortuus et quasi sepultus. 4to et Radius Illuminatio et Hebr. 6. Impossibile est eos qui semel illuminati sunt. et explicant SS. de Bapti. sito Sacramentum Fidei. 5to Sponsalia. Quia in eo nostra fit ortus, poenae ijs debitae condonatio, idqui libera assistione qa nil in Baptizati praeceptis qa ea nescit. 6to Unctio: qa et ipse in regnum Sacerdotale Christi et spiritu S. Gratiam inungimur. 7mus et hidronomasia Signaculum qa et eum ovis ovis Christi primum eis signum accipiunt quo ab alijs distinguant.

Varie a Varijs definit Bapti: 1o Cathe. Rom. Baptismus est Sacramentum regenerationis et aqua in Verbo vitae. In hac defi. Sacramentum denotant. 2do Magister in 4 dist. 3. Baptismus est ablutio corporis exterior facta sub ea ratione cum verborum. Hae et desumpta a ratione physica Baptismi et. 3io Hereticis: Lavamen ortum definiunt iuxta Arnud et Pandu sine quibus Christi Bapti. in jam sed figurare sit ita qa Ablutio corporis sumit pro solo ipso Sacramento. Alioqui Bapti. et Ablutio in Hieronima.

Hae de Definitionibus et Nomen Bapti. nunc ad

Dubium propositum.

Alij putant Bapti. fuisse institutum post Christi passionem qa praecepit illud 12 Discipulis Contra de ea agentes qa hanc sententiam inclinat Christi Rom. 28 in Joan Leo papa epist. 4 et 3 ubi dicit: Christum non dedisse Apostolis ritum baptizandi usque ad resurrectionem ut indicaret Bapti. habere sua initia a passione et resurrectione Christi quam et signum regenerationis ut tit Rom. 6to. Rupertus lib. 4to in Joannem explicans illa verba Joa. 3. Venit Jesus in Judaeam et putat eo fuisse et Apostolos baptizasse Bapti. Joa. Cuius ratio est. Quia Discipuli Christi ante eius mortem in legunt baptizasse nisi ut ait Joannes. Ad Luca 10 ubi legit Christum misisse Discipulos suos ad annunciandum Evangelium Regni Dei. &c.

dedit eis varia mandata et potestatem ejiciendi dæmones
et morbos curandi nec fecit mentionem Bapti. sacr. sacrum post
Resurrectionem ad eos missis annunciatum Evangelium, ubi eos from
Bapti. docuit, cuius ante nulla in Evangelio fit mentio. Dav
ipse Cyprian. Ep. ad Antonium doceat q. 73 ad 4 ed 4 multum
laudat hunc Pontifex et videt ea supponere quæ probabile.
Quæ etiam defendit Cano. lib. 8 de locis et alij Pt. Contra posset
Con. pa. Sacrum Bapti. institutum fuit ante passionem Chri.
Circa hanc Con. præter probandas et Rationes in Conse
ollatas hæc notatu digna annotanda occurrit.
Pro Con. ma. facit B. Aug. Tract. 10 in Joa. in to ubi ait:
Discipuli Chri. baptizandi Christum dati baptizasse, qa illi ut
ministri sui et studiosi Sacrum; illi dingebant sed mundabat
Unde concludit illud fuisse lavacrum ag in verbo vitæ quod
munabat ablatio sua. Addit Tertia Bapti. illud esse à Juda
ministratu à Christo ideo et ideo diversum fuisse q. Bapti.
Joannis qa post hunc necessario erat sequi Bapti. Chri. Quæ
ibi de sentit Joannes Baptista fuisse baptizatos illo Baptismate
quo tunc Gentiles baptizabant. Quæ sit ea una ex
congruentiis ob quam Christus instituit hoc Sacrum ante mortem
sua ut illo tingeret sua Baptista. Aug. sequent plures. c.
2do subs. Con. ma. Baptisma quo Chri. tunc utebat conferebat
Gideon et erat Sacrum L. N. distinctum à Bapti. Joa. q. Gideon à
conferebat; probatur multis: Quia Joa. in Baptista generalem dis
inguit sua Bapti. à Bapti. Chri. q. ipse baptizaret in aqua Chri
in Spiritu S. Unde Cs Discipuli congratulantibus Christum tunc
Baptizare vidit: Nemine hæc accipere quicquid sibi datum
fuerit de Cœlo: Christum q. desuper è Sup. ens eo; ubi quod
Christus à justificatione infirmum Baptismum Jo. q. sup. ens imes
humanas è collatum donum Cœlestium et sup. naturale. Confirm
Videt ito Christe præter Christi dignitatem, ubi Bapti. Joannis
quasi cuius erat Discipulus, aut necessitet ut Gideon hanc figuram
adumbraret q. vendat ad regula conferre. Nec refert qa
Joanne noluerit baptizari si qa hoc fecit ad actum primum
ito et fere incognito agere: baptizabat a. ut magister et
Doctor Veritatis et Institutor N. L. à Patre sed baptizaret publice
Praecone constitutus. 2do Quia volebat baptizari ut hac ratione
et à Joa. et quicunque à Eo Patre testimonium accipiet quo Ego
Gideon institutor denunciaret. Dicendum q. illud Bapti. cum
collatum fuisse Gideon: ita tamen præcedentium meritorum

Christi, sed etiam videtur, parvuli fuerunt, cuiusmodi à Patre
exceptati nim poterant certis rebus allegare. Cajetan h.
Et quamvis Bapt. ille venerat in spiritu et virtute Eliae
quo sensu dici et habuisse officium Eliae in re, sed non sic
ut loquitur S. Thom. q. 89 art. 7 ad 2 tu hoc in provenia lat ca
quia hunc Bapt. nominat Eliam dicit, quod de se minus efficax
est, sed quia Christo nondum plene satisfecerat et debitum dignae possuerat
et ideo quodcumque illud impedimentum dignae nec dabat
Gratia, sed statim produceret ad Regnum si fuit tempore, quod illud in
orabat ex parte Baptismi alium, et sic dici potest Bapt. in carisse
quo proprio et intrinseco effectu sed quidem extrinseca ~~effectione~~ sua
quod completa fuit post Resurrectionem Christi.
Ad 2. Nidio videtur videri Eos videri fuisse in ea sententia, alios
pro nobis facere.
Ad rationem Roperti inde: illo loco in Sacri mentione Bapt. quia
dat ei Discipulis nova potestas quod ante possidebat baptizandi
accepit. Nec refert ante Resurrectionem Christi Bapt. fuit in fuisse traditus
quia de substantia negativa argumentum nil valet.
Circa Con: quod notandum Baptismum in fuisse institutum eo die
quo baptizatus fuit Christus Joanne quia sic probat et probatur per 2:
Institutio Sacrorum requirit impositionem talis Ceremoniae exterioris ad
significandum et conferendum sacramentum effectum, hoc autem impositio requirit in primis
absolutam et efficacem Christi voluntatem qua decrevit, ut ex eo
tempore ablutio quaeque facta cum tali invocatione Trinitatis
haberent talem significationem et efficaciam. Quinde etiam necessarium
videtur quod Christi voluntatem certis manifestaverit atque de
ea re stabili lege tradiderit, quia institutio hoc debet et exterior
et sensibilis quia et corpus Ecclesiae visibilis, sicuti per Christum Ecclesiam
visibilem instituit et tradidit externum conficiendi illud sacrum docuit
et exercuit ac praeterea addidit illa verba: Hoc facite in meam
commemorationem. Et sic completa et consumata fuit institutio. Non
constat autem Christum aut illa hora aut illa eadem die qua baptizatus
est habuisse praedictam voluntatem et illam stabili lege declarasse.
Quin potius cum propter quod sua indicasset, nec discipulos
habuisset, in videtur verisimile.
Verum de differentia inter Bapt. Joannis et Chr. ja et quod Christi sit,
Baptismus Joannis non; quia forma l. est sacrum V. et L. in vi quia forma
V. L. ceruntur ex ipsa Lege et durarunt toto tempore quo Lex ipsa durabat.
Baptismus a Joannis erit in fine Legis et non duravit nisi annum
unum et paulo amplius. Unde verum est quod Christi Baptismus Joannis potius ad V. L.

[illegible] ut quanda praeparatione ad Christi Baptismum. Nec est hic
q. sit medium inter Le. V. et N. ga in fuit fere media q. neq. fuerit
2da q. ratione fine N. Bapt. Christi conferet qui in nomine Sanctae
Trinitatis, Bapt. a. Joa. tali fine in conferebat, q. in certi subiect
expressa fidei Evangelicae professione. 3tia E. ratione Eccl. quae
indicat Trid. Sess. 7 c. 1. de Bapt. si q. dixerit Bapt. Joa. habuisse
eandem cum Bapt. Christi anathema sit. q. a Bapt. Christi ea q. quae
confert interna et spiritualem ablutionem et spem. si Bapt. Joa. ex
fra. ex aqua et aqua solum externa abluebat ut fundi Joa. Bapt.
c. 1 Joa. Ego baptizo in aqua e. deinde in confirmabat Christus
ad c. 3. Bapt. Joa. fuit insufficiens ideo a Joanne baptizari
debebant postea accipere Christi Bapt. ut patet ig. ad. et Maur.
S. Aug. in Tract. in Joa. Ado ratione ministerii: q. Bapt. Christi
in solum ab ipso Christo et Apostolis eius sed etiam ab aliis ministris conferebat
et Bapt. a. Joa. a solo Joanne conferri debebat, q. ipse solus a
baptizandis missus erat. Ado ratione necessitatis q. Bapt. Joannis
non fuit necessario necessitate medii ad salutem, et forte non
praecepto sed solum in consilio positus, Christi n. Bapt. necessario
fuisse ad salutem et ideo dixo mundo proposito, matth. ult. Euntes
docete omnes gentes baptizantes eos. Et n. Joa. Bapt. soli propriae
Judaico. hac Laymann Tract. 2 Lib. 5 c. 2

Caput 2dum

Quae sit praxis Baptismi

Circa Cap. sum Notandum inter alios haereticos esse
esse etiam Calobitarum haereticorum q. praxis Bapt. sit ignis: hoc fun-
dam. E. illud matth. 3: Ipse vos baptizabit in spir. et igni, sic in
uidentur negasse quidem q. sed illa igne conveniunt posse
ut retrahi loco sua propriae illigerent.
Verba citata necessario sunt aliqua sui parte metaphorica
genda ee, nec n. aliter pt. illigi aliquid spir. aut igne bap-
zari. Hinc aliqui pro aliis magis accommodata volun-
Verba cit. ada. illigi eum Baptisma et spir. et igni illigi
Spiritu Baptisti. fervorem charitatis et instar ignis cor accendit et
peccati scoriae deuret. ita S. Chrys. Hom. 11 in Matth. et ha
expositio E. maxime liberalis et Sanctis accommodatissima ga
patet hic non videtur Baptista sic comparare Bapt. Christi sub
ejus explicare

Contra aliorum Haereticorum opiniones quorum plerique putant
Aquam illam primi metaphorice dici ex generali Regula interpre-
tandi. Sam nimirum proprietas Verborum semanda sit ubi aut
evidens necessitas in cogit metaphorice interpretari aut sufficiens
auctoritas id dictat. Salva tamen facultate ex concedit da interpretandi
alios aut firmum aut stabile possemus habere ex Scripturis: at
hoc maxime necessarium est in iis locis in quibus Praecepta Dra
dunt sacrae institutionis quae sint et dicant mechanica et Catholica
fundamenta.

Dices: secundo Isaiae 55: Lavamini, mundi estote Verba sunt
metaphorice Eligenda ita etiam Verba illa praecepti.

Hoc in pace praecepto Christi accomodari; mandabat ut Apostoli
ne aliquid ab eis circa illos corporale et sensibile exercenda:
Ignorabat quoque de Baptismo sensibili quae in aqua fit, quae propriae
et veritate ipso usu paulo post Apostoli declaraunt ect &c.

Ostenditur ista Conclusio probari sit a Congruentiis 1° quia Aqua
ex vitale abluendi proprietate valde commodus symbolum est interna
spiritualis ablutionis et renovationis. 2do Cum tuto possim redun
dantia dubiaque necessarii Elementi copia nisi usque dum sit ad
sacrum Baptismum ad gravius quam adultis ad salutem necessarii conferendum.
Quaerit Vero aqua ex sale resoluta sit praeter sufficiens Baptismi.

Ad dubitandum est quaerit et aqua naturalis eodem modo quo aqua
resoluta ex nive vel glacie maxime cum prius etiam fuerit aqua sufficiens
ad Baptismum et ex eo quod sit salsa non impediatur quo minus dicatur aqua
naturalis.

Ad nullo modo est quam sufficiens Baptismi. eo quod non sit vera naturalis
aqua, quia aqua ex effectu mixto resoluta non est aqua elementaris
aut aqua ex sale resoluta est salis, non aqua resoluta ex glacie vel
nive. Et etiam prius fuerit sufficiens non tamen postea; eo quod etiam prius
sit aqua pura admixtum habens naturam aliquam secum et ignem
qualitatem, in tuto ex hoc desinit esse elementaris, ad quam aqua illa
tunc naturaliter istis ignei cum aqua magis continuantur et efficiunt
unum mixtum. Et ex his patet ratio ad rationem dubitandi.

Contra Conclusionem Objicit ex Gamacho:
Sufficit ut quilibet particula panis ad consecrationem Eucharistiae; sed etiam
quilibet particula aqua ad Baptismum.
Ergo necessitatem ad Eucharistiam. Ad quod respicit ex parte mea
simpliciter id sit non panis, et quilibet panis particula vere est panis

Circa Conclusionem 3tiam
Notandum 1° quod aspersione illigi
tatem aspersionis quae contrarie coinciles
cum abluvisse alterum unica
gutta ordinarie non sufficere.

ad Baptt. f. ... fit id sola aqua, p. necessitatem ut ...
et f. modo abluti ... mersionis, q. a. pt. moralis
fieri f. minca gutta

Ob. 2do. Qm impossibile E plura confitari, ad valorem
sacrmi sufficit cui q. mille peccauit hoc unum
q. alia ... sufficeret, q. similiter ad valorem Baptt. sufficit
minor ablutio in necessitate q. extra ea.

R. neg. Consequ. qa q. dari Confessio valeat in proximis
ea q. uno casu illa confessio sit sufficiens mta sacrmi dicit
u. ... Cnd. si aliud aliq. obstaret valori sacrmi quemcumq. casu
unius peccati vera confessio est sufficiens mta sacrmi q.
si qa uno peccato reliqua peccata sunt uno peccato ...
alio casu cum peccato, et consequenter in confessione dari dispo
sitio ad valorem sacrmi requisita Conin. q. l. cite.

Circa Con. sedu. Notandu: Quod si ante ablutionem ad infantem
ipsi in utero laterdo aqua modo quodam funerum poset valere
Baptismo. Ratio E est Conin. q. 66 ad 11: qa hic ponent agim. circa
sia ad Baptt. requisita iqaud. q. non q. Baptismus renovari sufficit ut ca
dat nativitas qua q. de n. hoc fit hoc modo potest cenan
Ergo fit ... Quod si iniste damnatus pt. ad patet in ijs q. dum moriuntur exeunt, aut exuunt ex utero matris
morte regular differendu E ... nisi suppletorum.
cum ... ad partu ... bonu nobis ... pueri
si ... Quod si infans ante partu
cadat mortuus in utero si alii ... causa
sufficiens tenendo ordine iuris quia fieri
pt: qa hum. nulli id iuria ... cum ... casibus, sicut nec procedit de casu quo theologi putant baptizari
posset servet infans ne in aeternu peat
Confirm. qa dicao baptisci q. in ... Gen. 38 q. E id ... baptizaty nec dn. ... nisi propriu de
dit ... te in causa nisi ... q. ... in ... Ecclesia.
spectari debet utilitas filij: si ... dicao R. ex Gamacho q. 68. ex ... 230: si sua realis contactu ... aqua ...
... filio utilis ... nolis ... de
bonet differri supplicia nisi qa tunc
cesset finis ob que introducta E ... a iure.
Dicit: Consequ. sine legis in particulari
n. esset obligatio legis.
R. Hoc verum E qn finis legis esset ... in ... tunc
... qn lex ad tale finem ... amplius
prodest. Ad 2dam E qn esset possibile finem
lex si ... observandi ... aliq. ...
prodest ... in ... casu: Na Hoc n. videt ...
si lex illa ... differendi supplicia ...
ad ... sunt ... mortuus ante partu ...

Circa ... Con. sedu. ... Bapt. ... in ... q. 68.
Si ... nos ... ante ... Baptismi ...
... in ... morte ... fuisset ...
... mala ut eveniant bona. Na q. dn. ...
nemo ... ante ...
... Quod si ...
... in ... q. ...
... Baptizaty debet mox ... de foro Ecclesiae et publicis ...
infans ... ille adhuc utero latens ... de foro Ecclesiae q. ...
... ordinare ... procedere de ipsis et extra ordi
... casibus, sicut nec procedit de casu quo theologi putant baptizari
... nomine foris apparente, licet fieri possit ut reputetur filius ...
Gen. 38 q. E id ... baptizaty nec dn. adhuc nativitas nec proprie de
... Ecclesia.
... pertinet ad essentiam Baptismi ... media ... Infantis
ad salutem sufficientia. nobis: aliqn. ... accidit ... in utero
maternis extenua in lucem prodeant.
R. Sin quoddam ... concedendo tales infantulos ... habere
media salutis efficacia imo et sufficientia nec id mirum debet
videri qa supposito peccato originali potuit Deus ex ... in
damnare totu genus humanum, sicut ei potuit Gratia agendo q. media
... et Gratia ordi. Prosper. c.
... Hoc ... admittit qa Deus ordi et singulis sufficienta
... infantis.

media providit ut dic in mea de praedestinatione. et Christus
ait Matth. 19. Non est voluntas Patris ut unus ex pusillis
istis pereat.

Et 2do. Sin Gamarchari culpa est respondent parentes quod infantes in
baptismo in utero materno moriuntur. Sed hac ratione non placet
Quia Deus non punit aliquem praeterquam morte aeterna pro aliena
peccata, et licet isti infantes habent peccatum originale damnent
ibidem quia parentes in ea cecidit quod non potest ab illo liberari.
multo minus admittendum videtur quod subdit illos Infantes et spem
Dei privilegio et liberalitate etiam sin baptismi salutari. quod videtur
videtur coincidere cum sententia Caietani 108 art. 11 quam sin a Pio V
expunctam et cum gente pugnat cum illo: Nisi quis renatus
Ergo Deus quod ordinavit sufficientia media dedisse ad salutem
et ex hoc est ex. et alius quod adulti requirunt baptismum sicut et
alius est quod requirunt infantes peccato originali qua gubernia
ante animam corrumpitur, et licet aliquis accidat ut parvuli ante
baptismum moriantur nihil ergo cum sapiens accidit ut ad eundem finem
pervenit et particulares tam et paucissimos casus Deus non quantat
legem universalem Nisi quis renatus &c. et licet merita Christi non possint
applicari Infantibus adhuc sic in illis utero materno tam ut lavari
requirunt quam tam contrahunt peccatum originale, inde Dei Sapientia nunquam
Christi esset de mirum efficacem aut vile, quod sit vis peccati Adami;
Nam sicut sua justificat ergo et solos natali via natos ex Adamo
ita merita Christi solos et ergo minus sunt quam spiritualem regenerant
et Christo quod fit quam baptismum. Ita Guirk City sed plura infra
de hac mea in q. 3 dubi. utrum parvulis baptismus sit necessario necessitate
medii ad praecepti &c.

Et quidem tam Judaeus. Non valide baptizet Jesus quod V. G. mater
nolens occidere simul tam illud baptizare, projecit in matrem dicens: Ego te
baptizo &c. quidem in Cuzco civitatis officiunt et nominationem parvorum
lavare &c. in ut opponens de baptismo refert cum casu aliquem contigisse.
et probat: Quia hic est debita forma et intentio conferendi sacram
ut opponit in ipso casu, et a etiam ablutio necessaria ad valorem
sacrami. Ergo valide baptismus praecedit probat: Quia ita projicere nec
illudit corpus aqua ut ipsa et corpus moveat tam ut et motum
ad intentionem ergo et hoc modo ut si corpus est sordidum ablueret
sic est vera ablutio, ita a. ablutio facta a ministro est officium
ministra Baptismi. Sic e. etiam in Cuzco civitatis negant, et hanc
intra Varg. iniuriam probant. Jo quia ibi non est vera ablutio

q regard ad id q immergit aq mergat ad eo educendi, ut
patet in omb ablutionib. 2do. Quia ablutio Bapti ex sua
institutione refert ad vitam, non ad tendit ad mortem. 3io:
Quia q Bapti configuramur in sua morte sepulture Chri
et ad Resurrectioni ad q regrit ipsa emersio exque.
4to. ne oportet ad baptizandum l. mediate l. immediate adhibere
baptizandi id quod dici ad abluere, quando a. modum attin
git q ad in flumen projicit &c.
Quo ad tertia Aff. videnti ad ipsum Argum neg. assumptum
ut patet ex ratione ipsorum, ad confirmant: Qui sordida pe
projicunt in aquas non ea lavant sic eodem modo baptizan
à intendunt ea abscondere, sed emittunt ea q se evadant, q a. ha
q se evadent &c q alios ablutioni sq solum dicit notat aq inca
loqq ex se commenientes ad abstergendas sordes, quae pedes
submergerent à ming dicerent abluta. Quod a. Inter ablu
les ea q in quod q se emergere aq emergamus ad eo educendi
à cibo qui qa dies in est ablutio sed qa dies nos ipsos ederemus
quas cupimus salvos.
Ad 2dum videnti Ablutionem Bapti ex se tendere ad vitam
spiritualem, i.e. ad corporalem, alias q quem nolle ego totum
baptizando aq frigida immergeret, adq ita ei mortem causaret im
lide eum baptizaret, q est operte falsum.
Ad quod videnti Sti Apostoli Rom. 6. Quod in Bapti configuramur
mordi Chri qo peccati morimur, da proprie configuramur
Resurrectioni, et spirituale regeneratio incipimus Christo unire
ut clare patet ex toto contexto Apostoli. Quod a. quam
PP. dicunt nos in Bapti. q ipsa mersione et emersione configu
rari sepulturae et Resurrectioni Chri, mysticum est, nec sua sensum
literalem Apostoli, nec necessarium est ad Bapti. Alias de se baptizat
q immersionem non efficiret Bapti donec egrederet ex aqua, alias
q unus die in ea moreret q est falsum.
Ad 4tum. videnti quod q projicit alterum in aqua simpliciter eum abim
gere, q. alios in pedes projicere, et patet ex ratione ad im
in lavante pecora. Haec Corin. l. q. 66 art. 7 d. 3o ubi addit
nunquam licere alterum baptizando occidere cum sit intrinseca malum
q se à baptizante intentum. Neutra sentia est improbabilis
Circa hanc questionem nota ex Lorinck hic sic Cum &c.
Baptismum hic dicit esse illicitum, eo ratio cum quo quae ut

Sine

N.

cuto mortuus aliter baptizari potest, qa ea praecepto & diversa
occisio innocentis iure naturae et divino prohibita, nec facienda
ut mala ut eveniant bona.

Ad 3.m Si in bello miles oppugnans civitatem licite suffodit murum
in hoc ad victoriam necessarium, etsi certo sciat se cum casu
absurdum.

2do Liceat dimittere bombardam ad evertendos hostiles munitiones
etiam in ea parte ubi innocentes in possidet sit cum certo eorum interitu
similiter licet mihi qn aliter non possum evadere mortem occidere
invasorem, etsi necessario eorum idem innocentem qui ille se protegit
debeo occidere. Item ut quem imminente mihi ab praeter mortem
fugere, etsi id faciam ex gravi periculo vitae cujus quem
cum expugnari infidelem concubitabit aut in profluente demergebat
l. 9. de just. et jur. dubitg.

3io. Mulier gravida licite sumit aliquid medicinae ut licite pritali
sua conservetur cum certo periculo prolis etiam aliquo pro eius necessario
id ipsa quod proles antej post in lucem edi aut baptizari sint
mortua. Idem l. 5. dub. 10. cum sim in oblig. casibus accidat innocens.
Ratio est: Quia etsi non liceat occidere innocentem ex directa intentione
sic tamen licet facere nolens id necessario et ad bonum finem honestum quem
intendimus consequi, etsi ex ea necessario sequatur interitus innocentis.
Quia etsi hic ratio boni finis et mala cum tali actione connexa sit
occisio innocentis, atqui illa exercens necessario sit huius causa, mortis
sic occisio qua ab eius connexa est cum illo opere. Tum qa nullo modo
neque ut medium neque ut finis est intentata a exercente illud opus, qui
modo cuique cum abstinere. Tum qa ille non tenetur hic et nunc omittere
illud actum ne occisio sequatur, atqui ita non consequitur huius mortis et causa.
Et similis videtur esse proiicientis puerum in mortuum in partu
cum baptizet, qui nullo alio modo suo certe morte cum baptizandi
qe talis non intendit occidere puerum, qui potius vita ipsius vellet conservare
si posset sin salutis aeternae differentia si directe intendit puerum
baptisma nec unquam proiiciendum nisi qui est ad illud medium finem et nunc
necessario, cum occisio qua ab eius est connexa. Imo hac proiectio puerum
erigit magis licita qa est illi valde utilis, cum hoc modo aeterna
vita consequatur et nullo modo damnetur, cum sit ex gratia et statim
moriatur, qa in unquadrante horae forte citius moriatur, nullius estimationis
in puero non intente ratione. h

Ex hac diversa ratione in hac proiectione atqui in alijs casibus dictis
qa non sunt considerandis ratio qa ab eius connexa est occisio innocentis.

Sed si hac post cadem numero explosio fieri sibi minuta
abeant, et similiter cadem est fuga si puer à via abeat
nulla illa idem pharmacum sumere esset à est pregnans.
Quare illi à vitio ab aliis è q. labor in ijs circumstantijs posit
fiat ut sit cum occisione illa à omnes fieri requirant. Secus de
proiectione illa puerij q. sine se considerata et reducis ab
extrinsecis circumstantijs fieri nada negat si puerij occisione
quare q. ea unit necessario unit occisione puerij, nec est una
ab alia profundere efficaci voluntate.

Quaeres denique cum Comitia l. c. et alij: Posito casu quod
baptizandus est ita infirmus, ut non possit ferre illa aspersione
aq. sic periculo vitae utrum possit baptizari.

Resp. cum Scoto in 4 d. 2 q. 3 et Gabr. dist. q. 2 d. 4 art. 3 dub. 4 q.
illud casu videri impossibile, qa exigua aq. aspersio praesertim
si omnino tepida sit, nullo modo est salute notabile nocere
sanitati aegroti quare inaudabile praesumit fore periculosa ab ijs
vitae.

Ad 2dum cum Vasq. d. 150 n. 20. Esse forte posset aliquo casu mela
physico accidere ut illa aspersio est periculosa vitae baptizato
illud da periculi est tam rarum rarum et incertum ut nullius
momenti sit, nec in considerando humana debeat venire, nec
caeto baptismum ita necessario est omittendum praesertim ut qa
bona temporalia multo maioris periculi q. se licite sapiendo
ponat. Imo cum magno merito sequitur q. qui Confessit ex labore
q. quod morbi contrahat eis vitae abstinuerit. C.

Dubium 3um.

Quae sit fra Baptismi.

Circa Conc. 2dae huius Cubij notandum, quosdam in dubium vocare
hasce similes fras: Baptizet te Deus l. Baptizem à
Deo in stoe C. P.

Resp. Esse veras qa nil aliud volunt insinuare quam q. Deus agens
et causa impalis ipse ministri instrumentalis. P.
Huius: absurdum est ut Deus baptizet in suo nomine l. Christus.
q. adhuc invalidae sunt dictae fras, 2do ita et absurdum esse
facere in invocatione sui Trinitati.

Resp. Eo modo loquendi in Ecclesia Christi fieri in invocatione Trinitatis
Homerdione fieri in invocatione Trinitatis, et virtute huius
formae Dei efficae sacrum produci.

Secundo dispiceat Ecc. in quo non solum consistat. P.

Resp. Sacr. Conc. consistere in duabus re in
motione aq. et in lacu baptismali q.
et ablutio adhuc et in receptione q.
et in ablutio passiva.

Ad: contra Collectaneum 2dum 3um in 2da Con: respondeo eo modo
fieri posse in Voce Patris, in Voce Filii in Voce Spiritus Sancti
sunt legit q etiam hoc sit nulla Scriptura in Verbis primi et Secundi
et admittendum q neq; inducit: Probat a. seq. ma. ga et pluralis
singularis colligit q d plurale id vale, si in illa, a fortiori plura
singularia &c

Ad neg. seq ma. ad probandum vnde distinc. et pluralis singuli
colligit nulle sillabe singulares pro pluralis diversis personarum Con:
fieri pro uno tm ut hic contingit, supponant neg:
Ad ex Gerschardi 2dum Non eidem congruunt nam Latini non dicunt:
baptisa te f ab eo nomine et q nomina illa personae, tantum baptisame
nomine et q baptizat, id profundis in indicii Dei, et plurality sit
ante obscuritas prodere sermones ubi a e cuncta. Eccli 32.
Ad 2 Verba in Scriptura in singulari solum ad significandum pertinet ad essentiam, non
et ea sacramenta et efficacia habet ad significandum ex Verbo q q facta
sunt ad &c. Ethi arbitrio etc.
Ad 2da principalis Verba ponere in ut hoc praecipit Christus
et ubi in forma Dei q dat e aqua ita solus institutionis. Confat a fere
omnes q in signo sa q pt ad Com et Com quoq; Creatam licet
mentem eg non obstare ad mutu.
Ad 3da Si valet baptis. plurality collata tiando baptisto non e valet
etiam baptis. collata a duobus ministris, quorum ille infundebat aquam,
alter proferebat verba dicendo: Non te baptizamus &c.
Ad neg. paritate: Quia nomen Vos ide significare potest tu et te,
et in particula Vos in pt significare Ego et Ego Si solum ego et tu
Ego et ille.
Notandum Hanc fuit Ei in malitia: Ex Nova Sapientia, Sapiendi
et Com: Ministri, qa in hac iuxta ex Translatio valde
obscura et aliqua a Coti usu fidelium. Ille qa f illes non in
significat id q E proprium singularem significat sui et usu illigentium
praeiqua sapientia contingat dicit aliqui f non hos ipsos significat. Si
Ad: Quia illa Vox Spiritus S. in e propria si appropriata tria significat
sed in nomine etiam patris et Filii et Spiritus Sancti.
Ad: Illud non impositio est ad significandum proprietate tria significat
Si spiritus sed rationem quia de facili significat, sub qua ratione hoc non
quia aquae tiis pt o convenit patri aut filio etiam illa - e appropriata
Si propria - Spiritus et Filii Si q dicit etiam spiritus non Si sin actua.

Videndum denique, hos li. similes fras: Ego te C. in nomine
Patris et Filii et Spiritus Sancti esse valide dubius et sub conditione rebaptizandus
cui Baptismi et gravissime tale baptizans peccaret: et quis
videat eiusmodi voces synonima vocis Vere tu multo minus singulas
Verbis significant. Nomine n. ille dum significat significat quod
significant ex eiusmodi voces sibi sumptae; et conjunctim singulae verbis
sumptae tantum significant quantum significat vocabulum Vere.

Dubium 4tum

An et quatenus possit iterari Baptismus

Hoc Dubium totum constat et gravis et prudentis iudicio ex
totius rationis dictat et sed; unde quoties ea in Corpus adducta
fuerit ad amplius.

Dubium 5tum

An Ritus quos Gallia in Bapt. adhibet sint convenientes et utiles?

Circa hoc Dubium notandum 1.t cultus sacrae ceremoniae Ritus Sacramentis
et probant ideo etiam esse utiles, quandoquidem alia ipsa signa per
excitent nos ad pios actus exercendos et conferunt saltem
ex ratione et orare quantis sint nobis ingratae et conferre Gratiam pre
venientes et Remissione p.v.

Dubium 6tum.

An Baptismus recte dividatur in Baptismum Fluminis
Seminis et Sanguinis et qs horum sit nobilior?

Videtur quod ista Divisio sit bona qa in Symbolo Apostolorum
dicit, Confiteor unum Baptisma in
Resp. qm dicit Confiteor unum Baptisma tunc illigit illud quod sit
vere et proprie dictum Sacrum et imprimat Characterem.

Quaestio 2da.

Ministro Baptismi

Dubium 1um.

Qui tam possint baptizare?

In hoc Dubio dicta pauca annotanda occurrunt et idem tota
Conclusum h.d
No: In necessitate Sacerdos et audire aliquem
Confessionem cuiusq; valide ab omnibus peccatis absolvere, qm alias inutile
id tentaret:
R. qhoc in fiat ideo q in uno casu regnat ad effectum sacrum q

[illegible] dicit, q. in ministro poenitentiae [illegible] regat
[illegible] in poenitente, in qua imaliide Roma absolvit: quae
iurisdictione merito accipit de Galia (Galte) quae ad subditos regis
R. Illy mare: si ea in articulo mortis deficientibus alijs, et eo iure
coi ea sed unus sacerdos concedit, quod in ijs de extra eu
aqua negat. Quare idem dico e minister Christi sacerdos in necessitate
et extra ea. Si quis sacerdos his legitima iurisdictione in poenitente.

Si licia con. zio [illegible] parochi [illegible] Episcopo [illegible] Roma
Cardinalis et alij iurisdictione habente potest baptizare.

R. Hoc nisi expresse prohibetur ab Episcopo sin. eum nil contra hoc
facit absolute q. non [illegible] consentire videt. Ilia ratio est si adeat Episcopus
diuersis diuersis in eia nobilitis ab Episcopo rogat diuite baptizare
hic ergo q. habet ulla iurisdictione extra sua diocesin.

Dubium 2du.

Vtrum plures possint simul unum aut unus sol
plures baptizare. S. th. q. 67 ar. 8

Cor. ra Vnum simaliide baptizant plures qia si plures sint se
modu casu partialiter

Ri. ex Concilio Col. 277: Duo sint unum baptizare ut ita partialiter
ordo Rosle baptizeng q. hunc nulla e ordinis falsitas.

Ri. 2. Christi ecclesiae falsa et ita ex nomen plurale vos idem
valet ac ego tibi ego et alij baptizo, q. ita falsum e ubi unus tm
infundit aqua a. ille q. baptizat.

Dissas.

Enunciatio plurialis numeri et sensu non habere duobus modis:
Prior dicitur sensu diuisiuo qia particulares enunciationes sub generali
comprehensae ~~etiam~~ adhuc vera et seorsim sumptae in num. singulorum
vel veritas unus pendet ex veritate alterius: vg. dicas: Vos hodie
sumus: nonnisi hic vera e in ipsis diuisio: ille in sopat ac ego id non
dicit e non. Posterior e Compositus qia particulares enunciationes
quae generali continent a se invicem dependent nec e seorsim vera sin
altera intellectu qui hodie habent nominata et alij conuiuat:
nos bibimus, ergo a. tunc Compositus e ac si diceret ego et alij fil
bibimus et in ordo in definit et vera, qia rari licet duo ministri
particulares ad baptismum concurrerent in deprecat et vera sin dido
plurali nos baptizamus: qe laceret sensu Compositus in diuisum.

Obio contra sed Con:

Duo sint unum baptizare ita ut
unus aspergat aqua alter n. non
nociet tam. nolo ex. Christ
q. dicit: Accedit verbum ad Elementum
et fit sacram, hic in Dali casu accedit
verbum ad elementum q. fit sacram
et consequ. hic mali. baptizant.

R. neg. anteced. ad probatione ex. Christ
dic Verbum in accedo ad elementum
eo ipso q. in sufficiente modo determi
nat ad sua in no cedat ab eo q. sua
et verba proferat nec commutat in eo
q. modo ponit.

Ad Scholasticis Inter: Ipsa verba in numero plurali a
significare ad baptismum quamvis in sensu composito accipiant
qa ex gratia Christi praesi, doctrina S. Pap. Concilijs Sanctorum
et Romani Pontificum decretis Fra Bapti debet exigi ut verba
ipsa sint aqua eis ipsis q loquit. Ubi quoq; praecipit ut ipse omni
Prij videlicet committere verbum Dei ab ecclesiam baptizatos
ofi in N. pre et Filij et Spi. S. 3io mandatum et ad baptizandum dati divi
sine a Catholicis quem ministrandi usu sic ora recitante
alterum aqua intundente. Ita habemus Conferendum doctissimum
ad Theologum cum Ioseph. ad S. Romanum affirmantem hanc
Bapti. nullam esse. Nec dici dic it q illud Ioan. Nos de baptis
Sancto in Spiritu idem, q nos de exterius sensibilis et corporalis
lavamus, sic ut Caietanus ait, nos distinguimus ubi Bapti. sacram
atq; adeo sic in sensu composito verba esse locutione. Quia
R. Illa verba Ioa. 3o et 4 de Spiritu sancto sensibile lavamus
et de illa imprimis verificanda esse: Tunqa hac esse propria Spiritu
talium verborum: Tunqa de ratione huius sacri esset ut ea Spiritus
mia ad ideo si alter ministrum a lavat a sit vere dicere
Ego te baptizo nec utergi simul fieri dicere: Nos te baptizamus
necesse q esset ut sicut illa verba Ego te baptizo idem met
lavet dicis fra a et vera.

Instabis 2do

Matrimonio a Iudeis in istum administrari et in Sacramento
Poenitentiae aliud adhibere materiam sini poenitentes et aliud forma
scilicet eum q absolvit et id etiam sic fieri in Bapti. sic
R. neg. seq. Ex parte et q patrum in dubet ratione contractus
contracta a. et a sit. nisi iatae duos. In Poenitentia a non
ad Sacrum absolvere sicut nec se ipsum baptizare
R. 2do qd tunc licamus de Poenitentia a et plures pari
distinctis a peccatore poenitente. Contra in Bapti. supra dicta
est plures ministri reale distincti ab hoc baptizando unde
apparet semp latissimum discrimen.
Ob. 2do et Concilii q. 8 et 10 dub. 10: Sicut quoq; dati locutio
aliquos ad eundem effectum concurrere ut caus partiales ut in dicto
Nos illud rondy lavamus, ita etiam fieri ex quoq; concurrere ut
caus totales. Sicut qa nonnulli Sacerdotes dicunt: Nos fili ego

Nulla ratio.

consecrarung, sagat er. et ut caus totales consecrasse, ut et partiales consecrare nequeant.

Ad. Qn dico: Nos hoc et illud facimus, esse poim hoc dicere et qn ut caus totales facimus singuli aliqd distincta iure, sed qn ut caus partiales concurrimus ad eundem usum, in mongnido tn hoc et illa verba sint equoca, ad sensum modo hoc modo illud. Et qa in genere utrumq; rectu sustant, apprehendo altera et illo modo agendi, sicut qn dico: Aliq aial cornuta nullu aial determinate sano, sed aliq in corpore. non s. bruta. Cum sin iure" nae tales locutiones determinant magis ad sensum magis hunc modu agendi, alium, ut cu dico: Nos cenamus, sensus utrumq; diuersa dicere ut caum totale agere. Contra 8 qn dico: Nos cenamus hoc signifie qd totu nos agere ut caus partiales. Aliq; manet sensus in determinata eo q ces utrumq; modo fieri pt ut qn dico: Nos te baptizamus" sensum n. hoc facere l. cade l. diuersis ab aliq. sic possum in alio aliqd lauare l. cade ablutione si d aqua in eu effundamus l. eu mergamus ea intentione ut eos de sordes abluamus. l. diuersis si eu distincto tempore l. sine distinctos corporis partes lauemus. Quia ut sin duo unu sit tempore lauant sin coem modu agendi intendit se mutuo abluere et una integra unius hois ablutione constituere tiendo: Nos te abluimus aut baptizamus qn coem loq modu sumpsit se una integra ablutione ut caus partiales praeca. Et ptz ex se patet hanc fra: Nos te baptizamus sed duo cunde baptizant quillo modo, expresse et determinate sensum singulos de caus totales qua sonis, q sin fra baptis. e. pe essario. Contraria sin sentia speculatiue in e impro babilis qua defendit durandus in 4. d. 39. 3.
Et hinc constat nil probare si obiicitur: Vdet sacrat. plurimis collatis sil dicit: Ego Vos baptizo e. sed iste: ipse te baptizamus. Quia neg. consec. Aliq. ne. sto. fra. ego Vos baptizo q. collectisti. Ego te baptizo: ego te baptizo e. et sic et determinare mad s. ablutione multiplici ad eo ipso q. appellat multis fris. Ille e. fra: Nos te baptizamus do pt sic capti con: Ego te baptizo et ille te baptizat q. qd ille fit ut caus partiales te baptizamus, et hoc qa coem modu loq. ut dicit et sin coem modu agendi. Hac de hac mea dicta sufficiant nunc ad Aliq. dubia e. Verte.

Rubrica 3a.

An quot et quales possint esse Patrini, i. debeant esse in Collatione Baptis et q. eorum obligatio. s. th. q. 67. art. 7. et 8.

Circa Con. sid. h. dubij dubitat. An si adhibeat Patrinus in Bapt. privato talis fiat vere Patrinus et contrahat Cognationem Spiritualem? Et q. de in hac conveniunt Doctores quod si mater tm teneat infantem ut commodius Vx baptizari possit in eo intentione ut obeat munus Patrini nullo modo efficitur Patrinus, ut patebit etiam infra ubi de Conditionibus ad Patrinum requisitis. Ab si teneat infantem eo proposito ut Patrinus munus obeat in Bapt. privato, docent multi talem vere fieri Patrinum et contrahere Cognationem Spiritualem. it. Layman tract. 2. cap. 9. et alij. Hoc tamen non est ut notat Suarez d. 23. sect. 3. qa vera antiqua gentis loquunt de susceptore in solemni sed Baptismo solemne i. privatim. Et quia infert Navarrus id esse semper nunc qa Concilia nil in hoc innovarunt. Negat Sanchez lib. 7. d. 62. n. 5. in alijs. Ratio hujus est: Ubi non est solemnitas non est proprie susceptor, qa adhibere Patrinum et Ceremonias instituta pro bapt. solemni, sed ubi talis bapt. non est conferri non debet nec Patrinus qui tenet aut suscipit. Sed ad hoc adeo Rp. cum Layman Lib. Patrinum sic tm adhiberi Baptismo ex maiori ejus solemnitate non multo eius magis ex obligatione instruendi baptizatum. Sanctus a. Gallia in praxim ut talis Patrinus Spiritualis indubitanter adhibetur in Bapt. privato qa plerumque minister adhibere non potest, sic non prohibet eius quo minus non intervenit. Et quo colligis qui in privato Bapti. de mortis periculo infanti consent Pater non debeat sustinere aut tenere Infantem Patrinus, qa in hac casu nullo Patrinus ex officio est. Et hac sententia videtur multo probabilior. Jam a. qui dicit in casu: Nec video sufficiens ratione qua contrarium poterit illigendum. Et primo de eo q. ex debito n. a. de q. f. aut sponte junctus erat. Dubitat an tum ubi etiam in privato bapti. adhibendus sit Patrinus. et Rp. probabilius qui non ex officio erat junctus illud: utrum si adhibeat in tali privato Bapti. pe

Contractat cognoscere &c. et ad hoc nihil responsum fuit.

Circa Con. 3ia Notandum: 4d mung Patrini ut valide
deat requirunt alia conditiones. 1a Ex Ng. rationis sine cui omnis
res ipsam q. quid rationis ~~[illegible]~~ dici ~~[illegible]~~ Patrinus ei, sit, ~~[illegible]~~
requirit certa etas ad id munus. 2da: Non baptizatus ~~[illegible]~~ sit ei
filius in Bapti. ~~[illegible]~~ confirmatus ~~[illegible]~~ sit ei valide Patrinus in
Confirmatione ut habetur ex Bapttisten de Casteezati dict. q.
3ia: Non nisi Patrinus carens spirituali cognatione contrahat
in sufficit cum tm carnali sensu intente, sic requirit fidei
interdicto gerendi munus Spiritualis Patrinis in Religione confar
ticipine. 4ta: Licite Patrinis munus deat regent ut id nulla
lege ei sit prohibitum. Sic jo Haretici prohibentur. Vide
hanc partem Con. in Cursu. Si
Ob: Haretici sit ~~[illegible]~~ minister Bapti. q. dia Patrinus.
Ob. nig. Conseq. disparitas ~~[illegible]~~ q. Minister sit de essentia
Sacri. ideoq. si alius in adsit nu adhic posit sit adhiberi
Patrinus. Contra u. in Bapti. in regnit simplex ut sint alia
substantiae.

Sequunt duae Questiones q. in Cursu nro circa hoc Subiun
difficentur, et quae pluris hoc maxime necessaria.

Quaes. Hic jo An Catholicus posit ~~[illegible]~~ Patrinus qui rogat
qd haretica ut prole sua a sacro fonte suscipiat, qn praetiam
haretica eum baptizat in delicta tu sia?

Negant Azorius tomo jo l. 8. c. 11 q. 9. Navarrus l. 8. jo Con.
Consilio jo de Constitutionibus annum 88 probant jo: Quia
Communicatio in sacris cum haereticis q. interdicta hac a. e.
Communicatio in sacris q. l. inde patet qa Patrinus Catholicus
in praedicta cognatione spirituali in Bapti. contrahit q. debundum
videtur q. in licet &c. 2do qa cum haereticis sacras Caeremonias
et contemptu omittant et loco earum Caeremoniae adhibeant Patrinus
assistendo videtur approbare hanc pestiferam consuetudinem in tu
landalo et forsitan etiam tacita etiam fidei professione.
Sed in affirmantibus probabilior mihi videtur Sanchis Lugnanus
lib. 2. trac. 2 cap. 9 n. 6 Antoninus Etiam part. 3 tit. 9 resolutione 18

q dicunt id imposterum ex consuetudine fieri quod in
Regno Galliae, in Germania, Galliae, ubi haeretici
tolerantur et permixti sunt cum catholicis, catholici patrini
existunt filijs haereticorum baptizantes illos principaliter
debita fide: sic qua re Nota ex Laymanno hic sufficit
licite scandali si parentes haeretici ex intentione alterum
velint patrinum catholicum ut ostendant cui sectae sunt
tunc patrinus catholicus expressa protestatione praemittere debet
q baptizatus sequi velit ut patrinus catholicus cum qui
fuerit catholice informabitur quantum ipsi possibile erit.
Hoc animadverto.
Prudentior sententia est: Quia patrini officium est ut ex
terna perceptione profitetur q haerem modo spiritualem
cum suscipiat in sua curam tunc spiritualis eius pater
et q eundem instruere et informare velit in veby fidei
et vita christiana si indigeat atq hoc praestare et pro
Deo catholicum nihil impedit licet infans ab haeretico
baptizet. 2do Quia talis patrinus catholicus neq ad
neq sponte accessit aut ullo modo cogat ad indebitam
administrationem baptismi qua potius id ita ut in hoc casu pro
ministro male administret quia alias ministrandi fuisset si
patrinus haereticus intervenisset hic in tertia falle profi
cet se infante Gentile modo genitus in haeresi instru
ctum catholicus a hoc nefas impedit.
Ad dubium in contrarium allata Inde: Communicare cum
haereticis dissimulanter, tolerati neq in sacris neq in
veby politicis est interdictum post Conc. Constantiensem in Cap
Vigente: sed Quid ordo. dicendum communicare fiat in casu
haeretico ut communicans contentat facere contra eadem
fidei professionem qualis in hoc patrini communicatio
ut patet ex dictis; sum potius est professio et exercitium
catholicae religionis. Neq obstat q patrinus contracta
cognatione spirituali cum praeliante sed ipsum sequi sua Gali
institutione si ex proprio quis male sit quis recte et valide a sa
cerdote administratus.

Denique si hoc impediret Lege quaeret nullus Catholicus unquam
hoc baptizare i.e. sacro fonte suscipere filium suum
haeretici qua etiam hunc contrahit cognatio spiritualis, quae tu
nemo dicit. Accedit denique, quod si Catholicus infantem
hodie nemat qua a Lutherano praesente baptizat eum
sandeli quatenus potuit existimantibus haereticis ideo eum
recipere, quasi ad baptismum hujus invalidum contemnat
et hanc sententiam etiam defendit Tonner Tomo 3io de sig. Eucl. a n. 120

Ad 2dam sic: nullus potest ut eum infans a sacerdote Catholico
baptizatus habeat patrinus haereticus?

Respondet Azorius Navarrus Lois supra citatis.

Nihilo certius est ordinarie id esse illicitum adeoque absque gravi
causa et necessitate id fieri non potest qua ius naturale et Divinum
(supposita institutione Sacri et sacramentorum caremoniae)
praecipit ut adhibeatur patrinus idoneus ad instruendum baptizandum
in fide Catholica sponsione qui non sit sacerdos qualis a est
haereticus.

Ad 2dam Laymann hic (cuius sententia mihi videtur probabilis et
in praxi tuta) non fieri ut haereticus ad suscipiendum
infantem designetur et pro eorum sponsione faciat etiam absque ulla
promissione quod fide Catholica velint amplecti isti patrini
si parentes infantis qua hora promissione non sint fidei et
contra christianam faciant si gravis et ita et necessitas id
postulet v.g. si in parochia cui nunquam sacerdos Catholicus
capitulo ministro haeretico praeficitur et parentes haeretici
deferant filios suos ad baptismum designando patrinum haereticum
in tali casu, casu fieri non videtur ut patrinus haereticus
infantem teneat et non in praxi contrarium multi viri pii
et docti tam in superiori quam in inferiori Germania tenent Laymann ibidem.
Prior hac sententia qua in tali casu repellere patrinum nimis
difficile et fere impossibile est i.e. a eo loci in quibus Catholici et
patrini ita sint, i.e. qua parentibus in Germania persuadere non potest

ut ipsi in Patrinos designandi estimat, unde
nisi Patrini haretici admittat, fuit mittendum erit ut
infantes ab obstetricibus primatim domi baptizentur et ad
proximam extra parochiam deferantur, domique sacer-
dos debebit baptizare nullo habito de Patrino contra
Ecclesiae Romanae consuetudinem cum in populo scandalo et
multorum querelis unde ut eiusmodi gravioribus incommodis cum
tent adhibendis videt Patrini haretici.
Ipse his moneat idem Laymen sacerdotem ante Bapt. ad
edicere et protestari debere infantem in fide catholica
baptizari in eaque instruendum fore si ad usum rationis pe-
ruenerit quamobrem nec parentes nec Patrinos hanc ei
instructionem impeditures et qui potius Patrinos admittit
tuque pastores huius fidei in qua baptizat, ab hom. eum
protestante sacerdoti nec invalide nisi se patet, nec illi
videt adhibere Patrini haretici hac ipso in quo infans
Catholico sacerdote baptizet in dati protestante Patri
approbet pronione Patrini in eidem admittit quae sunt ha
fide in qua baptizat infans. Praterea in hodiernum
unquam infantes et puer a Patrinis huiusmodi instruantur
h a Ludimagistris et parochis ideo obligare ad officium
instruendi nunc fere ablatum et a Patrinis consequi
sibi proximum periculum subrepticii infantis.
Denique ab hom. ipsa protestante sacerdoti infans in
tuitio educationi et instructioni Patrini haretici ipsi
ipse ad fidem catholicam convertat.
Contrariam hi sententiam defendit Tanner tomo 4 d. 4 q.
n. 23. dicens: Patrinos hereticos nunquam admittendos ad
tringere malum videri est in sponsores et confirmandi
fidei admittere quia iusta praesenti conditione in sifi
falsa fide spondent aut spondere possint. Negat alia
huius rei necessitate in posset ea Patrini caremonia
omittere prius quam sacrilege profanare. Quia alicubi
ecclesiae publica teste eode Tanner, res hac ita pro

et praesentibus quod ipsi et se pudant patrinos, ut eum in
baptismate eis immediate à parvulo tradat in quo patrini
officium in Catechisti et obstetrici officij cum infante incubuit
et promittit aqua patrini christianae suo arbitratu infante
capiunt nulli hic patrini rogant nec credunt et ora hac
et patrinos stipendia omittunt quo multo melius et quanto
sacra ceremonia sacrilegio contaminet. ita tantum certe
et hoc studia vitetur inter praemia et consequens magis practicata
praecidum si obstetrix sit catholica.

Quaestio 3ia

De suscipiendis Baptismo.

Pst quis est ut p. 24. a Dn. 8 9. 11 12

Cubiam in

fide et quomodo in adultis sit parvulis baptismo
sit necessario ad salutem?

Olim Pelagiani concedebant quod Baptismus esset necessarius ut ipse praet
intrare coelum omnibus Ecc. 3 Nicij qui. Negabant tamen necessarium
esse ad remissionem p. originalis quia hoc ono negabant. Nostra autem haeresis
fatetur quod in Infantibus et peccatum originale negant tamen necessarium
esse baptismum ut coelum obtineant et mortis pot filij sicut sine quod tamen
peccatum originale in imputat. Probant ex Gen. 17. Vbi Deus cum
Abrahamo et semine eius fecit pactum sempiternum ut esset sit
Deus eius et seminis eius et introduxit eos in terram optimam. Ex
quibus de filijs carnalibus Abrahami Deus nil aliud illis promisit quam
introduxit eos in terram Canaan, eos defendit
contra inimicos quin servabunt eis mandata. Quod si ratione
hac data promissi Abrahamo et posteris bona spiritualia intimat
Heb. 11 non illigendo et de posteris eius spiritualibus quam filijs in sua
carne sed sum promissione p. solos computantur in semen et filios
Abrahae Rom. 9. Ita post Christum fiunt filij Abrahae et gaudent
spiritualia per fidem Bapti.

Sequuntur Rationes quae Contra Con. quae p. Pelij:

Ob. 1° Fideles parentes non sunt p. originale quod ad illud in filios
quos gignunt transfundere sed quia non habent in p. non indigent baptismo.
Ob. Secundo. alij modis p. o. in filios transfundere quia ipsi illi ipsum
producunt aut contrahunt illud per suos filijs. et hoc factum est ex con. seq.

2do. ut ill. 4 carnale generatione producendo filios ex semine
Adae subministrent vitam et fidem in q. transfundi potest peccatum
originale, et hoc non est et consequens neg. seq.
Ob. 2do. si Con. sanctificatur per Virum infidelis et mulierem fidelem
et è contra aliqua ex illis causis contrahi essent. Ergo quomodo colligit
Salvator filios sanctos et q. nascuntur ex parentibus fidelibus, immo
dos ex infidelibus.
Rs. ex Bellarmino de Bapt. c. 4. n. 5. Amp. quod sanctificatur filius
in sacrificatus in pace ullo modo illigi q. adversarii urgent. Ratio
sed Apostolus dicit filios futuros sanctificari a parentibus, quo ad vim
infidelis sanctificari a muliere fidele si Vir infidelis ex eo q.
habeat mulierem fidelem in sit sanctus per se et intrinsecus sanctitate
sufficiat ad salutem aliqua nulla ~~mala~~ cum usu haberet malo mori.
Ro. si è contra q. è contra assertionis. Confirmatur a contrat
multos fidelium filios ex infidelibus et degenerare à sanctitate
fuerunt parentum q. sufficit illis q. nati sint ex sanctis parentibus Tales
exemplum plures in libris Reg.
Poena Baptismi Infantum martyrium dorat. S. Th. 22 q. 124
adiungit alij et probat exemplo SS. Innocentium quos Ecclesia tuetur
martyres colit et festum apud Pontif. pro martyribus habent. Vide
S. Greg. 3 de liber. Arbit. c. 23. Non frustra Infantes illos q. ab
Herode occisi sunt in honore martyrum recepitos commendat Ecclesia.
Sed Contra hoc
Ob. 1o. Innocentes non sunt veri martyres qa. voluntarie non sunt passi pro
Christo.
Rs. neg. Antecedens qa. idem Ecclesia eos habet pro sanctis q. sint pro martyres et in alia ratione vale si non essent martyres etiam non essent sancti.
Ob. 2do. Fuerunt sanctificati per Circumcisionem.
Rs. Ut sita de qua dari dici potest in tempore circumcisionis multi occisi sint octavo
vel die in plures ante diem quo nati sunt et dicit fortasse etiam aliqui
fuere parentes infidelium.
Sed 3io. Infantes non sunt capaces martyrii q. è actus virtutis sed non
Christianis q. non est et sic usu rationis quo carent Infantes.
Rs. martyrium non ipse specialem in fide quam et actus virtutis
operis non sed bonum in infantibus; etiam malus quam et actualis mors pro
Christo spectata et sic convenit infantibus.
Instat:
Ella spectatio mortis non est proprie nomen martyrium qa. deest Confessio
Rs. non nomen martyrium quoad efficaciam in sua quoad formalem ratio
ne et effectum. probat qa. licet Infantes non habuerint propriam confes

sic volendo et merito Christi potuit filii officio prodesse sic et
volendo et demerito Adami potuit illis obesse. Unde sicut
patiendo mortem pro Christo in qua commerunt actu mortuis et
defectu propriae voluntatis tamen acceperunt gloriam et praemium iustitiae
et merito et voluntate Christi.

Obj. 4to. Efficiat capacem merendi ergo ipsi tantum illud sic baptismus prodest illis infantibus
illud: Mt. 4. 5 c.

Sed Christus illud praecepit in eo tradere primi legum et exemplum praecepti
mortis illud pallium et confidebit mihi c. Unde de jure antiqui constat fidem
Christi praecomitem Innocentes merentur in loco ipsorum ad confessionem fidei
Christi. Fides in illis maioris efficaciae in V.T. quam in N. sic in veteri
sufficiebat fides parentum applicata sacramentis et alia signa extor:
et etiam in hoc N. sufficit.

Ad 1m V. sufficiebat sacrum fidei et etiam nunc sufficit. Sed inferre
et sacrum fidei in fuerit tunc determinatum ad signum extor. ergo, nunc
non determinatur sit ad abluendum ab. Ad 2. illud: Fides aliud in quid
efficaciae et nunc illigit ergo et alia ex dono in fuerit nobilior et nunc c.
ergo et in habuerit maiorem vim ad iustificandum visum credentem, sic non
maiorem vim ad iustificandos alios. ergo et sacrum fidei in fuerit
efficacius tunc et nunc, alia a hac modis loquendi sit propositio, quo ma
Fides his aliis modis quodam ordo praeferenda c. ad Quia negat ex prope
et distincte circa Trinitatis personam et Incarnationem Verbi:
Ex dono c. aliquo modo nobilior, cum fides in V.T. in habuerit expressa
et distincte fidei personarum et verbi incarnati ut nos inter falsum
ergo fides tunc vim iustificandi ex merito Christi et copiosius
et in modis et in V.T. sic ergo sacrum nunc et efficaciora veritatis
Quod a. Objectum: Fides parentum applicata sacramentis posse illis ad
salutem id merum id ad vacuum fidei et sacrum: Nam fides in inferat
iustificare sic extorsum sacrum vitae sacramentum non iustificandus
fides a. parentum habendae et modus dispositionis.

Ad 5to Votum Bapt. sufficit salutis et etiam infantibus.

Ad Infantes in ill. capaces merendi

Votum parentum illis sufficit ad salutem ad dia solet voluntas patris reputat
voluntas parvuli.

Ad 6m Non negat in ipsi relata in quibus nec capiunt fidei, non in ipsi
in quibus sit ad peccatum Spiritus

Ob ~~[illegible]~~ mo. si Bapti. sit ita necessarius infantibus ad salutem sicut
infantes propter infantiam carere in praesidio salutis, et ita perdim
contra bonitatem Dei, et nullus hoc salus fieri, sicut Apls
perdim contra merita Christi, et debent et coram ocly separatel:
ga plurimi infantes moriuntur in utero et baptismum Dei non sunt, et
ob praesidio destituuntur et valde dicunt.
Q. in re contra bonitatem Dei et nulli infantes sicut sine
remedio salutis. Tu qe Ap. p. o. iuste credatur sint a remedio
salutis. Tu qe salg. et signaculi, si in debet Christi, si in habent
habent in suis sanctis
Ad. sdo. Nra. ad. EC. Contra merita Christi ad licet ea sint
infiniti valoris, ne tamen prodesset nisi applicentur. Applicari a-
debent iuxta divina ordinatione
Dicey Jo. sicut Joan. 3 dicit: Nisi qis renatus fuerit ex aqua et Spiritu Sancto non
intrabit in regnum Dei. Et ex hoc bonum colligit Eucharistia de melius necessa-
rio infantibus ad salutem, et neq; ex altero Bapti necessitas colligit.
Ad neg. Contq. Disparitas est q. Bapti spiritualis generamur filij
Dei, et Eucharistia spiritualis nutriamur. sicut ergo si Bapti ec
oly sit necessarius, ita necessaria est vita spiritualis. Sicut a. ad adultis, et
infantibus hoc necessarium est. Nemo a. Salvatus nisi sit filius Dei
Talis a. nemo est nisi et Bapti generet talis. Ergo etc. Eucharistia
sit ec necessaria, ita est necessaria nutritio et ita semper intra ipsi adulti
hoc a. infantibus necessaria est ec ad ea fere in point. Et
Ob. qto: Salvator dixit. Ite in mundum universum praedicate
in re remissionem peccatorum obtinere nisi baptizet.
Ad. Ambr. illigere sibi nude et fide mortua credat et
ie procuret sibi Bapti. et si quid eis habeat, et si quid habeat
contritio ad hi in dicit. Insuper
Q. Bag. Trad. 13 in Joan. prohibetur, noticiat Catechumenus et si de par-
tore iniquitatis facinus sua dimittit illi nisi genitus ad Bapti.
Ad. Catechumenus dicit sine portare iniquitatis facinus qa licet illi
sint remissa peccata sic id facta est in ordine ad Bapti. sicut
in ordine ad q. manet ~~[illegible]~~ obligatus, et nisi genitus de cultu libere
ab illo oneri. Insuper etc.
Gennadius de Ecclesiis Dogmatibus c. 74 ait Nullus Catechumenus
quamvis in bonis exitus defunctus vitam aeternam habere dicendus
modo sic.
Ad. Cui log. de Catechumeno habente qd. alia bona opa, nolu
iacit ~~[illegible]~~ Dist. negligentia omittere Bapti. ita Glossa. sic in

uidet sic accomodari alias in haberet loca illa Verba: Ego te
baptizo in quo si es voluntarie Bapt. omittere dicit S. Martyrium
Deum in quo fecit fidei confessio quia baptizari si quod si
martyrium habeat.

Et sic ex S. Th. q. 68 ar. 2 ad 2. Iste qui Salutem in ordine ad
peti illore poenae pro peccatis praeteritis.

Ille si talis habeat copiam Bapti: quare non salvetur dicit ad apparentia
vivat in bonis operibus, quod si non habeat contritionem non fuerit dicendus.

Dubium 2dum

An Infantes Infidelium parentibus invitis
baptizari possint S. Th. q. 68 ar. 10.

Respondeo sic ex Concilio h. sum Oxoniensi aliquid Infideles ut ipsum
quia mortalem precere quia in aliis civitatibus in aliis terris contingit contra
in anno 1300 completo. et in ea in particulari prudenti iudicio
ex variis signis colligendum

Quantum 2do sic respondeo S. Th. ad 2. ubi ait: Judaeos et servos
inopes Christianorum servitute invitis: Contra. Nonnisi docere Judaeos
et non mancipia servorum in quorum terris habitant. Et contrario
dicendum. ad alias poenas principes via eorum bona suorum quia non videtur
illis aliquid et ani nollent tamen, cogi ut eorum liberos sua arbitrio
ut mancipia vendere, quia ergo ut absolute tale praeceptum in eorum
servos quia ex Concilio constat et Salvat. Nec S. Th. illud unquam
dicit sed potius contrario: nam dicit Judaeos et servos subditos principibus
ipsi servitute civili quia ratione ex gentes dicunt servire ipsa quia
ipso bello devicta et in dia spona sylva libera sint.

Quantum 3io quia parentes hic Infideles illigat qui ambo invitis
et ad si alterutrum in sit invitis ut Infantem baptizari. Ratio quia ex lege
quia reservata sit voluntas iusta iniusta in favore prolis
invitandi et fidei Christianae. Et quia dicit quia alterutro ne invito
Infantem baptizari potest urgatur illigi sit supposito inhabitato nullo
ipsa ratione in infante. et potissima ratione generale et aliis particularibus
quas facile et adducere. Addit in Tanner To. q. dis. q. 2 d. 3 n. 90.
Infantem natum ex utroque ex altero duntaxat parente baptizato
S. Pater sit. matrem) nol licite dicit utroque parente invito baptizari,
modo tamen non ipsum Apostasia ita ut infans sub cura parentum
infidelium in remanet in quoque ut in civitate fidei. Ratio quia
non casu parentes aut utrique aut alterutra salte sub speciali
invisibili divina Ecclesia, et illigi ex eo sed ex Patre natus mediate vide

Quod Dic compendiunter
quod baptizari non e q. qui id
cogunt filii.

Quod sine sola competunt
non baptizari
quia e q. varia sequat
ventre in ordine si
ratione particulari iudicat illore
patterni qa sic e ardior, et sic
quod subtilitatem et aliunde
habere non ex fieri.

subijcit. Quod si primum post indulgentiam infanti illa
parens consentat, altero adhuc infideli manente, quidam
multi in hoc baptizari infantem inuito utroque parente
eo quod pariter aequat conditione parentum quae tempore natiuitatis habebant. Contrariam sententiam multi tenent
sententiam quod etiam defendunt alij multi apud eos qui. Quia ea
ratione inuita praesente patre non subijcit iurisdictioni Ecclesiae
quae tenet inuita praeceptum Ecclesiae filios educare. Si tamen ipse
adhuc faceret, poterit bono eius facere Ecclesia. Ergo. Parens habet cogi
posse ad consentiendum. Si si post baptismum ab Ecclesia mediante adhuc non
consentiat poterit infans eo etiam inuito baptizari, quia quod ipse debet
debet quasi ipse facere inter infantes, in ordine ad suum eternum
bonum. Ne mali a parentibus debet ipsi patrocinari. Sti potestis.
Et Cor. ja ut in textu. Atque unicuique ratione supponendum eos fuerunt
dicta sed. Cogi infideles in hoc iuste cogi ad prosperandam fidem fideli
sunt inimici aliqua et hoc ex multis Concilijs. supponendum etc. Quare
ad patre habere ius in filium ut eo instituat et in rebus eius
inuitos ad baptismum diligat atque gubernet praesertim quia filius propria voluntate
in primis baptizari et politiae subditi et capa
zati iurisdictioni Christiani principis, quales sit
Vide Sanctis Tomo et Vitelli Germani Instituta
V. Judeli Como ontes ex concessione Principum
in aliquis civitatibus. Nota e. Jerusalem sit
propriae illiguntur et semper ita ut non sint
inter bella capiunt et inter bella fiunt servi
ut Tusci.
Rimini ex coniugi Rimini praesertim et
etiam sunt si ex Cordino C. 7. h. et 2. 2
q. 10. Ergo de ergo principis auctoritate
ergo publica tales infantes inuitis parentibus
baptizari sit. Non quidem quia ergo hic
i. subditi alteri principi alteri utrique
quae principi subdat, id est eorum quae
in se alterum principatu auctoritate sit inimicos
principum iure suo. Non publica propter
subditi Christiani principes in hoc sint et magis ius minor
eorum voluntate principum iure patrum pertinet interior nisi se differunt subditi potius parent principi
legatis et sint in filios. Si quidem etiam potestati et interior, sed et in praesenti sit infideli ad ipso
filij eorum baptizari ipsi inuitis et
ita ergo ut faciunt filium in religione
et de iure illum. Ergo maxime quidem etiam inuitis parentibus huic iure. Confirmat: Sicut nullus
ad patria potestate, his probat, quia ipsi filium suum et sacrificia offerre et consecrare idolo aut
ipsi infideles sint subditi, id est eum occidere potest principi eum petere et similiter potest
eum exige si sit filius eum baptizari quia spiritualem eum occidit.

Quaerendum dicit Nisi parentes
sint illiqui etiam eos qui defunctis
Parentibus vel una infantis in
loco parentum succedunt. ut
Curatores et Tutores etc.

NB NB NB

Quaere Nisi fallit cum infideles intendunt inuitos
in primis baptizari et politiae subditi et capa
zati iurisdictioni Christiani principis, quales sit
Vide Sanctis Tomo et Vitelli Germani Instituta
V. Judeli Como ontes ex concessione Principum
in aliquis civitatibus. Nota e. Jerusalem sit
propriae illiguntur et semper ita ut non sint
inter bella capiunt et inter bella fiunt servi
ut Tusci.
Rimini ex coniugi Rimini praesertim et
etiam sunt si ex Cordino C. 7. h. et 2. 2
q. 10. Ergo de ergo principis auctoritate
ergo publica tales infantes inuitis parentibus
baptizari sit. Non quidem quia ergo hic
i. subditi alteri principi alteri utrique
quae principi subdat, id est eorum quae
in se alterum principatu auctoritate sit inimicos
principum iure suo. Non publica propter
subditi Christiani principes in hoc sint et magis ius minor
eorum voluntate principum iure patrum pertinet interior nisi se differunt subditi potius parent principi
legatis et sint in filios. Si quidem etiam potestati et interior, sed et in praesenti sit infideli ad ipso
filij eorum baptizari ipsi inuitis et
ita ergo ut faciunt filium in religione
et de iure illum. Ergo maxime quidem etiam inuitis parentibus huic iure. Confirmat: Sicut nullus
ad patria potestate, his probat, quia ipsi filium suum et sacrificia offerre et consecrare idolo aut
ipsi infideles sint subditi, id est eum occidere potest principi eum petere et similiter potest
eum exige si sit filius eum baptizari quia spiritualem eum occidit.

Ergo Dicit Ergo Ecclesia
Parentibus vel una infantis in
loco parentum succedunt. ut
Curatores et Tutores etc.

Ad hoc ergo ut ad primum procedere in his q pertinent ad naturale
iustitiam et honestatem in his q mere supernaturalia sunt non ad ne-
cessitatem extendit potestas politica et humana qa hoc est ab ipsis hominibus vivere
origine sunt sed omnia naturali ratione, et ideo excedere non potest quia
diversa est q in cadunt sub lumen naturale unde in ordine ad supernaturalem
statum hominis alia sequitur potestas spiritualis et supernaturalis q in ab hominibus
ab ipso Deo immediate naturam et obtinuerunt eius supernaturalis
et ideo ad pertinet ad humanam potestatem cogere ad obtentionem eius. Et ideo
sicut non pertinet huiusmodi principes temporales cogere parentes ipsos infideles
ut ipsimet baptizari velint, ut dicit in mta de fide, ita non pertinet
etiam ut eorum filios ipsis invitis baptizent.

Ad 1 dicendum quod parentes habent filium e mere naturalis q non se extendit
ad supernaturalia q in Baptismo sit supernaturalis. Et extra latitudinem huius
potestatis et consequenter non pertinet contra illa etsi filius baptizet invito
patre.

Ad 2 Ideo patria potestas se etiam extendere ad Baptismum ut eo invito
non possit conferri qa exinde impediretur ius patriae potestatis
et naturale. Nam si filius baptizaretur invito patre non pertinet
id a supernaturale quin laederet ius patriae potestatis in eo ipso
q naturale. Et ut contrario parentes infideles non admittendo baptismum
filii non violant ius regium nec alia q sit mere naturale non licet
violare secus contra vana naturale ordine pertinet ad omnia
ordinem supernaturali. Secus hoc est.

Nec obstat ut sit consequens q talis filius peccet contra bonum
publicum qa illud redundat et pertinet contra bonum officium parentum, ad
quod hoc in se secundum non pertinet a simili principes non sunt ut dicitur
ad omnium negotiorum consequens qa talis consecratio contingeret agere sacrilegium
contra ius naturale et divinum honore quod principes tenentur defendere, et
consequens talia facere in subditis punire: similiter illa ratio
contingeret agere unum contra eam iustitiam puniendi illata quam
ius etiam naturale pertinet impedire. Et si volendo filium baptizari mittere
eum in occidit et sic in mittit sacrum ne proiecit iure pro-
pter nimium facit peccet contra legem divinam hoc dicit principes non punire.
Ergo ad 3 Filius est ejusdem a potestate parentum ne possit adultum imbuat
mala doctrina instruendo eum in paganismo, sicut poterit ei ejusdem si ita
filium ne eum occidat.

Et nec obstaculum qa per imbuendo filium quesita doctrina nulla infortunium
eum aut iniuria fiunt qn illum occidit. Et sicut filius non baptizatur non pertinet
eum impedire quia ring sequat quesita illa doctrina, sic non pertinet impedire

Ferrum et fugere sit. Sicut etiam
dominum christianum esse et dicit ius
naturale q sunt qui filios sicut q
nunc qa nec filios et uxores in
illos habent. Probatur ideo ex secundo
principio saecularium non habet potestatem
potestatem in suos subditos q
solum habent potestatem punienda ea pec-
cata q sunt contra politicam rationem
et gubernationem, sic non finem et
bonum politicae potestatis sub quo
finem non cadit baptismum, sed contra
illa peccant infideles recedendo
et infantes baptizando.

Secundum sequitur principes christi-
anos non posse subditos
christianos non volentes filium suum bapti-
zare q in e falsum.

Et ideo et propria auctoritate id non
potest sed solum ex concessione principum
habet ecclesiastici.

Ergo cum concessione possent etiam
principes infideles.

Et nec obstat disparitas est q infi-
deles non habent potestatem ecclesia-
stica sicut christiani.

Hoc probant obiciones huius q.
respondendum signa subsequentes

quo minus eum in illa informat modo in facial sacrilega illa
sacrificia aut similia, q si pr cogeret filium et suam doctrinam
sequeretur sunt filij non à prime dependi et pri erupi.
Ques 3a: Ex secundo capite de facinis in spe. qui. quia milet
baptismo solo habere ius baptizandi adeo infantes. 3o ex illa speciali
concessione Chri: Baptizate omnes gentes. Sunt 2. Chrs instituit ut
sacramentum necessarium omnibus infantibus tam fidelium q infidelium
ita etiam praecipit omnes baptizari, sicut q ius generale. Et ita etiam ipsos
baptizandos. 2do ex generali concessione Juris naturae, quo licitum est
quemvis innocentes defendere, sed filij fidelium sunt innocentes
et sunt in iniuria patientes absque quando per negatum baptismum
q licet eos defendere et baptismum conferre.
Ad 3o Christus dedit Ecclesiae potestatem aut praecepta ut baptizarent
omnes si volentes noles. sicut q adulti in debant baptizari nisi
fronte consentiant, ita nec infantes nisi consentiant sit in gravem
cura et potestate sit. Ad illa verba: docete omnes gentes baptizantes
&c illegi q si aeque ac facile capiant adultos q sit capax ad doctrine
q quae retinendi sit ad Bapti. Infantes. q sit capax in sunt
doctrinae q secundo retinendi quam volentati sit commissi, ut q
ea gubernent. et si Bapti. eis applicandi et convenienti modo
et formato ordine institutio. et similiter quamvis praeceptum
baptizandi sit generale sic directe in cadit in infantes ante
usum rationis qa tunc à sit capax praecepti pertinet q ad illos
mediis parentibus q teneat et fide servare et filios suos in ea
instruere et q baptismum initiare. et licet parentes ha quae
certum violent in sint ab Ecclia punirii aut ad illud servandi
cogi, qa in in sint publicati Ecclia in sit Ecclia non coercitiva in
illos. Suarez. d. 2. n. 8. 9.
Ad 2do ius naturae coercitive potestatem defendendi innocentes in ipsi ex
sit ius naturae quando si alicui innocenti fiat iniuria q repugnet
naturali iustitiae tunc ius naturae licebit ipsum defendere. si in fiat
illi iniuria q plane repugnet ipsi naturali debito fidei aut religionis
omnis ius solo ius naturae in licebit illum defendere, si in accidat
aliud ius spirituale. sacramentum q in casu praesenti nullum est.
Ei ex. 4to parentes si habent potestatem sua q sunt in filios
tunc sint illa principia; ad dato in baptizando filium baptismum
habent potestatem sua. 3o qa fecit contra praeceptum Chri eos ad
Baptismum suscipiendum obligans; 2do qa iniuste repugna-

Ecclesiae ingredi ubi suo iure à Christo sibi concesso.
3io qa ipsos parentes eo spectat ut filios suos gloriae
ad vitam Dei q in fariant qa iraye dicunt bapt. parentibus nud.
Ad Ecclesiae pertinet puerorum et primarii statuere sua q sunt in
filios à fructione q sit in illos iurisdictione. Galia 2. in sit
in ea iurisdictione in spiritali qa in st baptizati
Dicey 2to: qn lege Nova poterat quis fideli offerre Deo alienus
infantes ipsius applicare remedium contra originale peccatum cum minus
parentibus q ctm licitum in lege Gratiae.
Ad 3m neg. antec: qa iniuria contra ius paternum ergo nunc fuisset parentibus
illata ac nunc.
Ad 2dm: qa hunc intuebat fides suppositis q parvum 2. nato l. q. fides
illa servanda erat infanti et si à parente deberet abstrahi f. negligenda
et sic contra fuisset sacrilegium.
Dicey. 3to: Infantes infidelium in periculo mortis sunt baptizandi etiam
invitis parentibus q etiam extra tale periculum, ut sit per rao.
Si neg. Consq. Disparitas q q Deus in tali casu extremo si periculo
mortis filii videat amittere ius in illum; qa q parvum distat nil distare
videt. Deinde hunc in est periculum ne postea à fide convertatur
et si in est ei etiam originali, et contingat tali bapt. in caperet
ius paternum q ita in altero casu contrario modo se habet.
Dicey 4to: Si in liceat baptizare infantes infidelium nascentes sub cura
parentum et periculum sacrilegii in liceat etiam filios haereticorum et
eorde iterum baptizare.
Si neg. Consq. Disparitas à indeo hos si qa haeretici et Christiani
habent baptismum in honore. 2do qa sunt coercendi ab Ecclesia ne quaerant
filios p. frustrant illos instruci Catholica fide. 3io sunt etiam spiritualiter ius
filiis. Si in est novale periculum sacrilegii futuri abstinendum est à tali
baptismo. Sic
Nota: Parentes Infidelis aliqui petere baptismum pro filiis ex solum
intentione ut sanitate recipiant, eos q saepe amittunt f. audierint baptismum
esse causam ab aegritudine. Hoc casu in Confessarii Baptizandi
si in habit spes ut huiusmodi baptizatus in Christiana dat religione
qa periculum imminet praesumptionis et apostasiae. Banac. d. 2 de Bapt. q. 2 p. 5 n. 12.
Dicey 5to: Non obstante licet baptizare eis infantes q etiam nullo
consentiente è n. ex ratione si spectes iniuriam et sacrilegium repetere alterius
invitis et nolentibus in altero casu.
Ad 3m spectando periculum sacrilegii q sit utrubique par rao.
Ad 2dm. Spectando praecise iniuriam q sit par rao, nad qui interes

baptizat contentiente altero parente tunc nulla fit iniuria
illi alter dissentiat. Ratio est quia iuxta id quod in fi filij alterius
parenti subrogandus est educandi patri innocenti et pro conclusione
in Dpto constet innocens in hoc casu quia conforte illiqui
in fonte christiana religione, et in salute filij qui parendi
consentienti educandus est filij sua supra dicta. Quae dicta
notabile post praedicenti obiectione rogitur. et praeter illud
Notandum insuper: si filij infidelium pretio amentes sint baptizari
possint invitis parentibus quia alias ex spiritualis remedii spoliati
essent quae nulla ipsis est ad proprium illis vicinis quantumvis. quia
tales tenuis adhuc sub potestate parentum hoc ipso quia in tenebris
ut sit subrogandum fidelibus.
Notandum 2do quia in probabili quale modi possint baptizari etiam
parentibus invitis. ut in casu. si
Dicit: Etsi filij sint statim moriturus nihilominus debebit pro eripi
qui condemnetur cum familiaribus sacrificijs quia ne debeat ei eripi tunc
in debet baptizari. ita dicit de amente.
Ps. dicitur: nisi si habeant clara ac signa quae hoc faciant
con. ante. neg. consq. quia quia egritudo eripiendi tunc in proximo
praeter ex baptismi et ex mala voluntate prius prohibendi alij
scilicet quia quia est laudabilis sit et licet impedire potest. ita
quia id quod illud eripere filium in baptizatum ne similia faciat
quia nimis huiusmodi sint evitandis signa. et in ad alio modo impedire
sed de extrema tunc filij necessitate eripere ut dicit de patrono
iure adimat. Quod si dicit sint leves coniecturae in videntur tanti
faciendae ut propterea filij sint eripiendi. Sed dicunt alii
ad ex certo filium ita condemnandum non potest hoc impedire
nihilominus baptismum in ea alio omittendum quia illa condemnatio
in pt quod dicit et extrema eius necessitas excusat eam ineue
rentia quia dicit sacrum fieret. Quod si proles comatesset
parenti eripienda est quomodo fieri pt.
Dno 2do Con. huius ipsa parte adhuc ratio ex quare dicit. sic
sicut parvulus contrahit originale peccatum absque consensu propriu
parenti quia solus Ade consensu ita potest instituit Christi particip
pare quia voluntate Christi et media ab eo instituta sic voluntate
propria parenti. Praeterea in ordine ad spiritualia et salutem
aliis in seruo voluntas parenti supplet voluntas filij; alias sicut
ad valorem Bapti: de necessaria voluntas Baptismi in parente
ita ad effectum bapti: similiter exigenda est in parente

voluntas credendi ut q. ex voluntate et fide dicat filij
credere; atq; ita filij infidelium salutem in petent. Imo etsi in
deret bapt. valide parentibus consentientibus posset in eis à habere
effectum parentibus credentibus. Atq; pari ratione è contrario legit
è permittere ipsa baptizari in poterit ei prae praedee ad salutem
voluntatem et dispositione parentum q. reputat voluntas eorum
quia est falsa et abusiva. In his q. ut sic precedunt voluntas
pris in reputat voluntas filij si in his solum q. pertinent ad naturale
ius q. est pri in filium.

Con. 2da ut in casu et nolit ex pecca: c. 10 de Cons. in fine
q. 7 n. 11 ex duobus principijs. 1. Deus pro suo arbitratu posse separare
filium suum semel à pre semel in ulla iniustitia; idq; in pertinaci
et iuris q. sunt sedes dominij. probat: Quia servitus iure gentium
hoc modo introducta est ut Dns possit semel vendere aut donare
aut mittere quo volet. Ergo sicut hoc potest facere circa parentem
ita quoq; circa filium. Ratio pari ratione in utrq; est aequalis semper
et 1 consequens aequaliter subsumo Dno. Alterum est: si filius semel
infideli semel separet à patre potest invito pre baptizari: probat:
Quia Dns succedit loco parentis et ei subrogatur et ita habet
parentis semper nullo mutato; q. una provisio illi de necessarijs
ad vita corporale. Sicut 2. Machab. 2. pertractabat ces parentes
mirum ipsos in bello capitos circumcidi fecit inter quos fuit dubio
erant multi filij infidelium. Ex his duobus principijs patet ratio Cri
et sine ullo eis infert. Pater Deus hac speciali intentione vendere
semel ut liceat potest filium baptizare à pre ho separatio.
Obiij. Hoc ius est naturale pri q. in pillo primari.
Ad duos modos pro illigi hoc ius est naturale ij qa est origine
et ipsa natura; alio modo qa ipsa ius natura obligat ut nullus possit
hoc ius usurpare praeter parentem aut ipsum illo primum. Prior pars
est vera, posterior falsa qa in ac ius q. à natura trahit originem est
indabile, tollit in pte iniustitia in poena iusta; 2. voluntaria, ut
ad alijs se vendit in servum, et sic privat iure libertatis sibi à
natura concesso: sic q. in predenti dicendum est.
Obiij. Predictum umlatis semel ut filius baptizet in est proportionatus
tali finis et ideo contra rationem est unum pg alterum facere. Sed patet:
qa illa duo pertinent ad diversos ordines; nam baptizare est iuris Ecclesiae
ipsas autem vendere semel est iuris civilis et gentium, q. in pertinent ad
relata ad aliud ordinem. pro ipsione Verte.

Ad 1. Obiciunt militari fundari in hoc q. ea q. est finis humanus
aut omne temporalia licet facere pp. ea q. est finis divinus
et spiritualia. Hoc a principio est falsum ad q. est inferioris
ordinis convenientissime ordinant ad ea q. sunt ordinis superioris
et patet exhibitionis exemplis. Temporale Regnum est res humana
nec introducta, et tm convenientissime datur a summo pontifice
ad optime et convenientissime pro spirituali potestate uti.
ino nullus est de melior finis temporalis Dominij et usus eius
quam ad salutem animarum ut patet.

Ob. 2do ex Canones d. 22 dist. 4. potest fieri interuenire fidei indi
recta Coactio infantis parentis ad fidem: si n. illigat se posse
uendendo et a filio separando ut puta filius baptizari potest
eligere ipse converti ad fidem si consentire non potest filius unde
nisi morale periculum simulationis et fictionis.

Ad id nulla est Coactio fidei et propria qa nemo est ac iniusta
nec sit ex fidei intentio ne adorandi conspectu et alio, q. a.
interuenire potest fidei Coactio indirecta et ipse facere id ex lit
nalitate interiori. solum caveat ne talis facile admittat
oportet m. prius diligenter examinare an fideles non corde accedat
Ob. 3do. Periculum est ne parentes filios occiderent quibus filii ori
perent et baptizarent.

Ad 3. Unicum casu a tal pregum euenire ut diminuere potest hoc
periculum morale log. Unde ex indiuiduo vix unq. occurrit. Quod
si ipse aliqn timeat facile e prius separare ipse
potest in aspectione huius: uero. Omnes si aliqn prudenter consi
deratis omnibus prudenter circumstantijs probabiliter timeat hoc
periculum nec potest alter uitari expectatio prolis dum et ab haeresi
adu. ipsorum tali periculo exponendus est.

Ob. 4to ~~Obiciunt~~ Infidelibus Christianis ita licet agere in semos infideles etiam
licebit Infidelibus Christianis fideles semos l. faltem facient etiam
si licet.

Ad 4. Hoc fieri potest pp. ea tm periculum Christiani et
Christi fideles a st. puniendi pro uine.

Ob. 5to. Argum. Infideles ad ad Ecclesiam fuerunt facile in professione
declinationis, ut ainii illigent plus parentes habuerunt et pueri
sedes fuerunt in quibus vitali desiderio filij appetunt
illos et uitari poterit.

Ad 5. Hoc in est morale periculum alias ab casu moueret pr. semus
si liceret Ecclesiae baptizare filium q. est ad periculum
periculum poterit propter semp. obtinendi. Tamen videtur si talis aliqs

cadone inconstantia, nulla firmare possit quia cadit opere in filij Neophytis, doctrina et diligentia pastorum urandum et cum fragilitas praeveniat in eis gestanda causa ad id amota tanto emergit periculum.

Quaes. Vtrum omnes teneantur suos filios curare baptizari?

Affirm. Tum qa omnes succedunt in bona parentum parentes teneantur q.

Tum qa huiusmodi pueri sunt de familia omnes q teneantur illis consulere in utroque foro

Sed contra. Vtrum omnes possint parentibus aut alijs vendere filios tanquam baptizatos accepta pecunia aut facta conversione Christianorum capitorum.

Affirm: Tum qa omnes succedunt in ius paternum et do succedunt in caeli ordinatione Tum qa si teneantur baptizare hoc maxime ex pietate q charitas quia idem in obligat cum magno incommodo Ergo si non ederent filios parentibus subirent incommodum in ijs alendis et educandis. Tum qa si parentes haberent spe retinendi captivos magis servirent Christianos et maiora mala et homicidia praevenirent q licet iudex intentus illos baptizatos reddere infidelibus.

Obiij: Teneamur permittere in extrema necessitate baptizare ergo in finale propria vitae q abortivum fallum etc.

Neg. Consequ. non et illo ante cadente ubi q tantum modo baptizandum et mereri qui in extrema necessitate in praecisa necessitate et cum tanto incommodo. patet d. 20. sect. 6.

Circa Gra. qua. Ad quaestionem retundum quia in baptizandis filijs baptizatorum infidelium peccat contra Religionem. Addendum ex Lay. non Tract. 2. de Bapti. c. 3. n. 12. periculum quaestionis in ea adeo propinquum et certum in fieri potest ut infantes ante usum rationis moriantur et q. Bapti: habuerint. Obiij: Inverga ratio de filijs haereticorum nostrorum atque aliorum infidelium. Tum qa haeretici Christi nomen et fidem Christianam in detestant ut alij infideles, negat filios suos q incantationes demonij deserunt sicut pagani solent. Tum plerumque spes in parvulis ut haereticorum liberi educentur in fide catholica instituunt, quia idcirco etiam libentius recipiunt si fiant a catholico sacerdote se baptizatos fuisse. Addit etiam q. quidem a parentibus et ministris suis haereticis falsa dogmata edoceantur inde ad ignorantia difficulter inveniibili laborare. et pertinaces haereticos in ea ut maiorem lucrum filios baptismalis utiliter et falsam nomine fide peccatis post baptismum commissis ut ea condictione detinent. Hic Layman loc. cit. ubi videt Molina lib. 2. tract. 1. c. 12. n. 3. et

Dubium 3um.

An Baptismus sit necessarius?

Conclusio Fidei q. non. Et sunt parvuli non Baptismum
Abjicient Feller. lib. 1 de Bapt. c. 3. Adultos iacere, sinebat et mul os
nemo unq baptizare audebit, donec minus infantes, q. necessaria esse
pnt, nec audire nec log.

Ob. Si ei qm. adulti l. ante lecti tali morbo sua ulcera ostendere
et petunt baptizari, si ne nullo modo sua volunt ulcera ostendere
pt nec pnt nec debent baptizari. Ratio huius est q. in ij qui usu
rationis habent aegrat cum certeris q. in infantibus ratione q. ij
sufficiat alioru conscij. Ita asserunt infantes adulti alioru
possunt facere q. in parvuli loco in ipso.

Ob: qd Nazianzenus in Serm. de Bapt. optat discersi Bapt. pueri
pueri de fide sua pnt aliqd credere.

Ob. Ri. Nazianzenus hoc qd optasse usq ad triennium exspecta
re q. sicut mortis. Vult ex. Si aliqd conspicat baptizari quo
cunq tempore, ed probat ex Christi ore aliqs agnitis.

Ubq. huc sit Nazianzenus contra anabaptistas, unum quo
infantes baptizari quocunq tempore, illeni omnis et infantem
usq a triennium. Ut enim pueri hui annorum qui ubent ratione
negq pnt credere aut poenitere aut alia praestare q. cupiunt
Anabaptistae. Et hinc probare S. Aug. Serm. 10 de Verbis
Apli: Accomodat nr. Fidei infantibus alioru pedes pro eorum
alioru os ut credant. alioru lingua ut confitcant, nec
immerito pro peccato alieno praegranant, q. alieno ex tempore
licet sibi nec et proprie inhaerente. Fide q. Nazianzeni
concilium in i. approbatum eiusq. Possit validas in illa fere signa
e et si aliqd ingens incurrere pnt eiusq. infantes ob inopi
natos casus.

Ob. Sic parvuli debent credere ante du baptizent, aliqs
in ipso Sacramento Bapti. contineret mendacium a indentibus pro
parvulis credere.

Ri. nulli ibi de mendacio indentes n. in Sacramento ipsi credere
dicunt proprie fidei alieno et dicit ex S. Aug. Sacerdote ipsa pro
cepti ne fidem ut credere praebet ide Aug.

Fides aliena nil prodest Bapti.

Ob. si quidem ille obtu alieno peccati cum in Feller

prodesse aliena fides? est tria opy distinctione. Nam hoc casu
per aliena fides vna parentum, f. amicorum offerentium,
altera pars Ecclesia, cuius gremio infantes parvuli & Bapti:
aliena fides prodest illi ut baptizetur qui offerendus, cum
Baptismo prodesse possunt. Secundo prodest quia cum parvulus & Bapt.
fide membrum sit Ecclesiae et ova membra eiusdem corporis
participent eiusdem spiritus et eiusdem consortium & et fides
aliorum membrorum, censetur etiam ipsi ad hoc membrum
nomen & ex eadem ratione illi unitus et connumeratus.

Ipsos

Quid si parentes & offerentes parvulos ad Bapti: in habeant
veram fidem?

Affirmo a obstat valori Bapti: Nam satis est quod baptizandus adhibeat
eorum fidem mala et intentionem. Vnde licet nulla parentum
fides esset utilis ad suscipiendum baptismum in tm ad valorem necessarium est
Nota ex facti ratione casu necessitatis in ea hac Christum
praecepit baptizandi. In casu. g. in periculo mortis id concessum
nulla praecepta baptizandi. In gravi charitatis praecepto quo
teneamur subvenire proximo indigenti. Sub praecepto pietatis
quo parentes tenentur providere filijs. Sub praecepto iustitiae
quo parochi teneantur iuvare suos subditos in tali casu.
Quia ex Bapti parvulorum necessario sequitur incommodum è
fundamentum in ad usum rationis praeceptum cogendi ut praecedat
in Ecclesia & è contra libertate christiana, f. si hac libertas
illi relinquatur Bapti et characterem eius exponunt periculo ne aliquem
habeant et occidant.
Ergo è contra Christianam libertatem ut & Bapti ingressum
in Ecclesiam cogant in illa manere. Tum ex Ecclesia hac ingressum
è Christo tum ex eadem in utilitatem Christianorum. Et quare in prima & fide.
Congrua prudentia ex fine huius sacrimi ex praecepto Christi Petri et Ecclesiae
institutum sit hoc sacrum ad remittenda peccata & ex hac primum & ad pro-
tollendum et ad regenerandum hominem in Christo et ad constituendum eum membrum
Ecclesiae Christi, ut sit capax aliorum sacramentorum et punctum sacrificij et obedientiae
f. subditum iurisdictioni Ecclesiae. Ex hac via talis Ad ex se pertinent ad
totum tempus et statum huius vitae ut sint mordi necessaria ad spiritualem
vitam vitae: Ex fine et institutione Bapti: Patet constat praecepto eius sacrum
obligare modo explicato quia memorat. Ei mandat eum dare et commendat
id. Voluit in Christo fideles suos in hac vita in una visibili republica
et Ecclesia congregavit una fide, sub uno capite in eundem sacramentum
ut et prudenter ad quia valent ingressum patere et Baptismum: Ex Christo

etiã volunt hujusmodi ingressũ fieri statim à principio vitae moralis Cõ
hoc fuerat loc. cit. ubi plura vide. ff
Ad 3. Sicut qui commisit peccatũ non tenet statim confiteri aut conteri, ergo
similiter videtur baptizatus non tenet statim baptizari.
Resp. neg. conseq. quia peccata non movent aliquẽ ab Ecclesia, et confessio
peccati non est necessaria ad confessionem fidei sicut Bapt. Confessio il
non est principium [illegible] nec finẽ Christianae religionis vel januae
Ecclesiae ut Bapt.
Ad 4. sicut dicit Gregorius 27. Moral. [illegible] ut [illegible] peccãt plus magis
videtur deberi peccatũ vel etiã diminui si bapt. diu differat, quia qui
peccant post Bapt. gravius peccant iuxta illud Hebr. 10. quanto magis
putatis deteriora mereri supplicia qui sanguinem testamenti pollutum duxerit
in quo sanctificatus est, i.e. Bapt. Resp. 2do quia Bapt. tollit peccata praeterita
non autem futura, unde quanto magis Bapt. differtur tanto plura peccata tollit,
videtur ergo quod Bapt. debeat diu differri.
Resp. quod Bapt. per gratiam quam confert non solum removeat peccata praeterita, sed etiã
impediat peccata futura ne fiant. Hoc autem praecipue considerandum est
ut homines non peccent, secundario autem ut leviter peccent, vel etiã ut eorum
peccata mundent. Juxta illud 1. Joan. 2. Filioli mei haec scribo vobis
ut non peccetis, sed et si quis peccaverit advocatum habemus apud patrem Jesum
Christum justum, et ipse est propitiatio pro peccatis nostris. Hucusque S. Th. h.
[illegible] fuerat [illegible] 2. Illud commodũ de consequendo remissione [illegible]
[illegible] in fine vitae fore nullius est momenti sic [illegible]
et utilitatibus explicatis conferant, qualis est ingredi Ecclesiam, frui aliis
sacramentis et sacrificio et communione [illegible] et [illegible] suffragiis et bonis
Ecclesiae. Accidit [illegible] numerum esse post Bapt. [illegible] peccare [illegible]
[illegible] [illegible] Bapt. non [illegible] et [illegible] [illegible]
gratia baptismalis [illegible] in peccando [illegible] [illegible] plene
[illegible] [illegible] divina bonitate et [illegible] contra [illegible] et
institutionem ejus [illegible] haec [illegible] Bapt. dilatione.
[illegible] poenitentia [illegible] laboriosa [illegible]
providentia et justitia ordinatum [illegible] timore poenae homines à peccato
arceant.
Ad [illegible] utrum Ecclesia possit [illegible] certũ Bapt. tempus [illegible]
injungere? R.
Resp. cum [illegible]: Si Ecclesia non sit directe [illegible] et [illegible],
baptizent posset [illegible] Dei commissione determinare tempus quo [illegible]
obliget quia ad hoc [illegible] jurisdictione in eos. Confirm. quia [illegible]
non sit [illegible] actus mere internos et [illegible] determinare
[illegible] divinum sit cum quod nulla commisit [illegible] mere interna
ut confiteatur intra annum [illegible] simili modo possit obligare [illegible]

Pro solutione notandum: Explicitum quidem non determinare Baptismi
Ministrum sua determinatione obligando aliquem ad id quod aliquem tenetur facere
quia ille intercedit Papam in quo circa rei substantiam sit circa modum
exercendi, ac ingerat nova obligatio ab quibus quantum in ordine
ad nullam obligationem imponendo sit non definiendo hic et nunc in
tempore casus circumstantiis in quibus quod se obligat Papam Christianum in idem
in solum ex ratione qua quinimo dicit id posset definire sit in quadam
auctoritate ita ut alter teneat stare eius iudicio. Secundo si
nunc dicit ad obligandum aliquem indicaret unum teneri alteri solum
ad id imponeret propriae huic illa obligationem sit hic determinat ad quod
unus non teneat, idque ita ut hic teneat ei credere in quo eis
Papam obligat, sed non obligat Papam nisi id participat. Et ex eo
creditur sale iudicium esse a Deo quia commissum quia ipsum audiere
sit Catechumenum idoneum sit quod baptizet. Hoc innuit Ecclesia in fine
C. dicit: Catechumenum posse ab ista eiam Baptismi ministra et
licentia prelatorum; Nec in sui propriae sint dare facultatem discretionem
Baptismi sed hic discernere ab hac fidem hic et nunc ex potestate eiam.
Ita determinatio ex parte in id quod positione alicuius conditionis, quae possita
Divinum Papam praecipit quod se obligare sicut Tyrannus interrogando me
an sim Christianus ponit alii conditionem, quae possita unus non et
Divino teneor credere fidei, et hoc eiusmodi modo sit determinare
quia Papam Baptismi offerendo alteri legitimam commoditatem ut baptizet
quae Divino tenetur unus. Sed non est in baptizando quod solum conferat
gratiam mere interna. Nam huic dicitur sit quia Deus ut quod tenetur aliquem
confidere confitetur id; nec ita exercet alii iurisdictionem circa actum
internum, quia nunc non punit nec praemiat, sed hic est solum conditio quia
necessaria ut nos quibus tali externo signo suscepto ad Deum.

Quartus qua.

Effectibus Baptismi.

Ex quibus patet effectus quos ex Baptismo quod eiusdem causae sic:
Quod sit efficiens eiusdem Christi fidelis, ut baptizatus de iustus sanctus, gratus
Deo et dignus Deo, quia non potest commune nisi plene peccatis, et iustus
non qui plene et iustitiam nec Deo gratus quod peccatis et in quibus
Deo nec Deo odit nec sit et dignus Deo, quae peccata confitentur
dignum internum. 2do: ex peccatis diluit. Baptismus confert Gratiam
sanctificantem ut mox dicetur, et peccata ac sint contrariae in nec mea
sic: Remanet in nobis concupiscentia, fomes peccati, quod ipsum dicimus
de peccato et Christi Beatus Virginis sed peccata dimittuntur ac non imputantur.

Ad 1. Apl. non esse concupiscentiam peccatum medo nomine quod est causa
peccati sicut Gentiles et alii dicunt pro motus, sed peccatum.
Et Dom. dicit illud illigi de peccato id remisso et ablato ubi ea
concessa patet sic n. Et Beati quorum remissae sunt iniquitates et quorum
tecta sunt peccata, beatus vir cui non imputabit. Sed ergo patet
illud dici beatos cui haec tria sunt conveniunt. Sed si cui remissa
sunt peccata, et cui tecta sunt peccata, sic cui non imputantur peccata
remissa esse id remissa atque tecta sunt.
Et cum Scriptura utatur duobus modis loq. ad una et explicandas
Ad 2. quia in peccato duo spectari sunt id est quod offensa Dei et
maculam et foeditas animae, sic quod omnem habeat reatum
poenae aeternae. Beatus ergo qui offensa Dei remittitur a Deo
cuius macula et foeditas tegitur, cui reatus aeternae poenae non
imputatur.
Ad 3. Si macula tegitur sic dicitur et tollitur tegi et operiri
Ps. Rom. 4. Beati quorum tecta sunt peccata.
Ad 4. Ezech. 36. dicit peccata tollit Joannes sic ecce agnus Dei qui
tollit peccata mundi intelligit id quod id est tegi et tolli ut
elegantiae explicat S. Aug. in enarrat. in ps. 31. sicut in
medicis emplastrum tegit et tollit ulcera, sic Deus per gratiam
tegit et tollit omnia peccata nostra. Hinc patet discrimen inter
nos et Calvinistas. Cum enim nos peccata tegi et sanari per infusionem Gratiae sanctificantis. Illi dicunt tegi per externam
Christi iustitiam in se sanari. Quia sine nostra cooperatione omnis aptae
implicat aliquid tegi cum Deo quod non est aliquid quod a parte rei
in quidem.
Ad 3. Generatio spiritualis quae fit in Bapt. opposita carnali et Adam
sicut hanc tollunt p.o. contrahunt et in alia peccata, quae similiter et
Bapt. illam tollit originale et alia peccata.
Ad 4. Non seq. id quia virtus Christi in Bapt. et efficacia quae peccatum
Adami in generatione carnali inuata illud Rom. 5. Judicium quidem
ex uno in condemnationem Gratia ex multis delictis in iustificationem. ideo
quia p.o. est contrahi sic aliquis et dicitur tolli in aliquo
et non tollitur nisi per Gratiam iustificantem quae in nullo p.o. est
consistere. quoad ppm. ante Bapt. commissa et id quod Bapt.
homo spiritualem gaudet et sit nomen hic quod nihil retinet primum ad
vitam hominis p. ea peccata quae tinent ad vitam hominis quae nulla
peccata retinet. Cretis ex Rom. 6. Qui enim mortuus est non

crucifixi, et ut destruat corpus peccati et ipsum:
Christ. mortes nos mortuos et peccato mientes a Ecc. fructus et
illud judic. Quasi modo genti infantes &c. Quomodo erat poena
Nota: Poena distingui à penalitate: nam poena est quia alicui aliquam
ob peccatis iusto Dei iudicio imponit. Penalitas est defectus quia
non quia ipse est ex principiis natura et actus ex peccato proficiscenti
ut v.g. passibilitas corporis, morbi, dolor concupiscentia, fomes, filii nos.
Sed Bapt. id in culpa remittit cum poena culpae debita. Sic C. Th. n. art. 2.
Conc. Flor. in decreto Eugenij Trid. Sess. 5. c. 14 et Sess. 14. c. 5.
et est consuetudo Ecclesiae quae in pueris apparet, qua nunquam baptizati
solent imponi opera satisfactoria pro peccatis ante commissis eo quod eis
poena quae ratione illorum peccatorum erat debita per Bapt. sit remissa.
ut refert C. Th. q. 69. a. 6. et Ratio est: quia Bapt. effectum consequitur
et conformatur passioni Christi et huius huiusmodi infantes nato genti.
Sic patet differentia inter Bapt. et poenitentiam: nam in illo remittit
culpa et tota poena, sive culpa et poena aeterna in temporalis.
In illo vero imponit satisfactio ut in hac. et hoc etiam certe multi
explicant illud Hebr. 6. impossibile est eos qui semel illuminati sunt
et rursus prolapsi iterum renovari ad poenitentiam, quia per poenitentiam
efficia gratia est in Bapti. per quam contingit remissio non omnis culpae et poenae
absque ulla satisfactione.
C. Si Baptismus delitt. non poenam quae in casti. A principes et magistratus
superiores sive aut latrone obfacta et latrocinia ante Baptismum
commissa.
Q. Duplex est poena: Una à Deo ratione et hoc constituta
quia solet à Bapti. in ut separari; qua licet ex Sacramentali ratione et
publica culpa, ideo solent aliquam publicam poenam.
Sic in Scriptura et in foro Dei debite quo intimate sunt debita
non ad eundem generis cum ad penalitates de quibus supra dictum
ordinent. Bapti. da nolente Christo: sed capiunt ex eius sinu
Augustinus apud C. Th. a. 3. sic est qua haec penalitates fuerunt
data in Christo excepta concupiscentia et ignorantia. Nam qui et
utiles ad exercitium virtutum et quomodo spiritualis, sic qua sit tollerent,
et Bapti. multi nollent baptisari si non ad salvarent quia ut liberarent
à miseriis huius vitae.
Circa in Bapti. ad nam ad tollendam omnem culpam et poenam quae ratione ad tollendas
poenalitates.
Q. Bapti. habere quid vim suffitere ad tollendas penalitates in in dolore
illas nisi in resurrectione futura qui mortale hac induet immortalitatem id quod consumatur id alias.

Dico 2do. Cum Christus stetit et potentia q̃ secum stetum
Dom. n. p. q. cum stetum intrant mors ad alias personalitates
in hac mundo Dom. n. q. multo magis et Christus cum Bapti.
debent tolli eas personalitates
Pf. Cum Christus solum et potentia peccato stetum, ergo si peccata
stetum contraxerunt solum p. o. f. Bapti. n. f. Cum Christus liberum
mansit ab originali sed etiam actualibus manentibus. Ille ab oi. poena
in hac vita et personalitatibus in altera
Dico 3io: Remota causa removet effectum sed causa haec personalitatis
e p. o. q. tollitur f. Bapti. q. debent eae personalitates tolli.
Pf. personalitates ipsae spectant, ita quia sed defectus gratuitos,
et q. se oriunt ex principiis naturalibus. 2do. quia oriunt ex peccato
primi parentis, et sunt annexae reatui culpae originalis, primo
modo manent posteriori modo tollunt
Dico 4to. Quidquid prodest ad vitam et hanc tollit
f. Bapti. personalitates sed talis est.
Pf. Sunt ex ad vitam hanc quia oriunt ex peccato et
huic annexae reatui peccati et sic tollunt f. Bapti. n. ex sed
defectus naturales.
Secundo Bapti. Effectus est Gratia habitualis sanctificans da OTR
en. q. Con. Trid. Sess. 6. c. 7. et probatur ratione: Homo f. Baptismum
spiritualiter renascitur q. incipit nova vita spiritualis quam ante
non habebat. Haec a. vita nil aliud est q. gratia sanctificans et quia
Joannis 4. Aqua quam ego dabo ei fiet in eo fons aquae salientis
in vitam aeternam. Ed. c. 6. Nisi manducaveritis carnem Filii hominis
et biberitis eius sanguinem non habebitis vitam in vobis. ergo q. conferat
homini ipsum habere in se vitam quandam spiritualem quae nutritur et
conservatur f. Eucharistiam, ed. 6. quae est fons et ordo p. origine vitae
aeternae. Hoc sepe dicunt theologi Gratiam esse Gloriae semen
Ratio est ab. Homo f. Bapti. nascitur et fit filius Dei et eius haeres
ad antea fit filius irae et hostis a. consistit in iustificatione, et
iustificatio fiat sit f. Bapti. principia intrinseca ut tradit
Trid. Sess. 6. c. 7.
Tertio Bapti. Effectus est aperire Regnum Coelorum: q.
Dico 1. Ex. h. a. q. Illud q. est ostium in indigent aperire q. ianua
regni Coelestis est ipsa f. meritum Christi quae Apocalypsi 4. dicit: Post
haec vidi ostium magnum et apertum in Coelo. et est ipse Bapti. ergo ianua
coelestis.

Et quod Apostolus vel Dns. spiritu baptizatos innuit regni coelestis, in primum introponit cui Christi merituum eis hoc applicando.

Ratio. Effectus Baptismi in corpore et proprietate rationis, et proportione quae inter Gratiam et Gloriam. Nam sicut anima Christiana comparatur sic gratia Christiana anima. 2do: sicut anima et ipsa gratia formalis unificat corpus, et potentias superadditas effective producit operationes vitae ab eis in genere naturae, sic Gratia et ipsa gratia formalis unificat animam, et ipsa habitus superadditos effective producit operationes vitae eis in genere Gratiae. Hinc 3io sicut anima per se sit ad potentias activas ita Gratia ad habitus activos et proximos sicut anima in sit principio, sic connexa sit illis et aliis potentiis, ita nec Gratia sine Fide, Spe, et ipsa Charitate.

Ubi sicut Intellectus et Voluntas in quibus Gratia sic anima, ita Fides et Spes et praesertim Charitas sine Gratia, hoc est peccatum et Fides et Spes sine Gratia.

Et si Gratia necessitat proprietatis sit in esse. Et ergo in operatione in tria in connexione. Nam sicut anima operatur et potentias superadditas, ita Gratia et habitus superadditos. Non tamen sicut potentiae necessariae sunt connexione ad gratiam sic etiam habitus superadditi ad Gratiam: haec connexio est voluntaria et ex sola Dei ordinatione, illae vero naturalis et ex natura connexionem vocat ad alia.

Ratio 3plicis connexionis specialis inter Gratiam et habitus supernaturales, 1a quoad infusionem. 2da quoad conservationem, 3tia quoad modum operandi meritorie. 1mo modo semper sit connexio illi habitus sunt thomistarum sine aliis: ga quia qui justificat tum sit accipit Fidem, Spem et Charitatem et Gratiam justificantem. 2do modo non semper sit connexio sit et plibet pm. amittit Charitas et Gratia, non tamen Fides et Spes. 3io modo sit iterum connexio, qa Fides et Spes in primo meritorie operari sine Gratia et Charitate Vide Estthomas 1.2.q.55 a.4. et theses de virtutibus infusis in Cursu Thesis 90 et 91 de habitibus virtutum moralium et de infusarum et proba: Homo per Gratiam sufficienter constituit in esse quodam Divino et supernaturali, effectivo, adeo divinae consortes naturae respectu. Et Consequentissimum est, ut sic etiam virtutes acquirat ut modo quodam naturali exercere possint operationes morales esse illi Divino conformes adeoque supernaturales: si ad hoc sufficiunt virtutes acquisitae eo quod hae non faciunt nisi ad actus finis hujus mere naturali proportionatos.

Precepta et hoc ad finem sacramentale ordinata ab auctore
aeternum sacramentum minimum utique sacramentale obtinuit gratiam
ab auctore non accepit potius ad praeceptum omnes - nulla
lapsus 92, 93 et 94. de virtutibus infusis in loci. Tertia
nunc ipsum conferat baptismi gratia infantibus. Et ex antecedentibus
in Sacramentis cum probat ipsi. Quia infantes et capaces sunt
baptismi praecedentia non ponunt objec. 2ob. Ex nonne ablata
quo adulti sint applicari infantibus. 3ro ea non accipiunt
gratiam in baptismo in salvarent si contingeret et Natura non
non baptismi et sic baptismi in producit illis ad salutem ut qui
non baptizarent.
Ubi ergo Infantibus nec adultis videtur conferri habitus Fidei
spei et Charitatis, non Infantibus, ergo non illis videtur
nonnisi fructus illis conferunt; in adultis ergo capiunt
eandem difficultatem ponendi post baptismi quae ante habebant.
Ergo tametsi infantes in illa aetate non sint vitaliter
sacramentaliter, sicut nec potest illima aut gratiam sed tamen
vita in adolescunt ac nonnisi non fructus.
Ad 2dum Adulti capiunt difficultatem in ponendo in eandem
secundum habitum et inordinatos motus concupiscentiae et non
tollunt per baptismi. Et hoc et sacramento baptismi sufficiunt.
7 Aprilis. A. 1.6.1.5.

Sacrmo Confirmationis.

3 Spiritus A. 1569.

Agimus ut Deo de Confirmatione qua ordine nobis illa ritus hanc ordinem
S. Spiritus dedit et Confirmatio Bapti: et ideo etiam antiquitus statim post Bapti:
conferebat et id ante quibusdam in locis ut patet ex Cypriano et Hieronymo ecclesiam
licente: qui ordo in usu unguendo et ante officia insignia ut
quibusdam eius motivum ad efficienda sanctitatis participes se manumittit.
et Augustinus ponit in secundo Libri: q. Bapti. Spiritualis renascimur et Confirmamur
augemur in gratia et roboramur in fide: nativa et conatus ad pugnamus
Diuina quae inspirat ut non sensu accipiendus q. et Mellitus in
Epistola ad Gym Hispaniae relatus in c. 3 d. 4 de consecratione: Ita
Dominus et hac die Sacra ut Bapti. et Confir: ut ab invicem nisi morte
praeveniente nullatenus possint separari et unus in altero ita ut
dicit ut. ut commentator et in consumata hominis perfectione ex q. homo
fiendo Christiano efficit. Hinc Rabanus lib. de instit. clericorum
consequitur unctionem Chrismatis q. post Bapti. fit in vertice ideo et ab
Ecclia introducta qua in seniores postea ad esse Spiritus et Sacra confirmat. dicunt.

Quaestio 5a

Sacramentum Confirmationis sit sacrum et qua institutum?

Contra Confirmationem S. Sacramentum fingunt ordinem Nostri sacrum. quia ab ea
et Ecclia retinet ut signum et non sacramentum. Et illo ordo Time imponebant
et Apostolorum manus super eos et accipiebant Spiritum.
Sed illa Impositione manuum solum fuisse et signum institutum ut conferent alicui
donum linguarum non autem constitutum signum quod miraculum id efficit et
illa Ceremonia debere cessare.
Sed hoc gratis et contra Scripturam fingit, quia Christus S. manum impositione
multos olim baptizatis conferebat. Atq. donum linguarum, prophetiae et Sacra
in Corinthum olim Apostolus non Dei placuit ut patet ex Apo. Rom. et
1 Corinth. 12 ubi ait: Numquid omnes prophetae? numquid omnes loquuntur linguis?
cum offendens non donum tum pauci fuisse concessum. Ubi quae Spiritus
Sanctus Sacramentum in Scripturis prophetiae donum linguarum et gratia fidei,
Apostolos Gideon instituentes et animum indemq. corroborando ut fideli
fortiter fidei constitutat, et quis ipso Deo gratia subeat. Hinc Sacramenti
Discipulis adhuc infirmis promittit Christus S. et dixit: Vos autem sedete in
Ciuitate quousque induamini virtute ex alto. Hinc et Spiritus
Sanctus dicitur Eis Verbis nos Spiritum S. qui datus est nobis.
similiter ad Galatas: Spiritum Christi, gaudium Pax. Quodq. etiam

contulerit gratiam sanctificantem probatur ex hoc quia fideles accipiunt
spiritum s., et sequitur in dictis aliquis dicit in illo aliquid datur quorum
gratiae gratis datae ut constat ex usu et ratione: ergo gratiae gratis
datae sunt ee in secundaria parte, ad sequitur ee in secundaria
sequitur probatur ex usu: ergo apostolorum ante augmentum fuerunt diversi
disciplinis praeditos ad populos gentilium praedicandum Jesu contumelias
pati ergo fuerunt fortiores in confessione fidei et gratiae acceptae
in pentecoste; Ad 4 solum donum linguarum et miraculorum in fide
alias robustior in confessione. 3io: id dabat 4 manus impositione
ergo Christus antea promisit ad apostolos et aliis fidelibus Joan. 14.
17. 4 promisit ut illis gratiam confortantem et confirmantem
in justitiam fidei et veritatis: non autem dant nunc amplius
gratiae gratis datae 4 hanc impositionem manuum, quia initio ratione
illi quia fiebat ea tunc necessarium erat ut haberent 4 infidelia
signa allicerent et confirmarentur in fide nunc id non est necessa-
rium.

Prob. con. 2da. ex sanctis pontificibus 4 Urbanus in epla sua
decretali ad Cordi dicit de Corbera: Dos fideles 4 manum impositio-
ne apostolorum spiritum s. post baptismum accipiebant ut plenius christiani
invenirent. Preterea des papa et martyr in epla ad episcopos Hispa-
nia et Galliae agens: Sed ante utrumque magnum est sacra
et addita confirmatione in eo praestare baptismi 4 solum a summis
sacerdotibus 4 ejus conferatur. Innocentius in epla ad decen-
tium ait: Christiane baptismi sacramentum ungere licet, sed ab
episcopo fronti consecrato (in his frontem ex oleo chrismatis signare
fidelis debet episcopus in dando ut patet) sed solum ex solo
Apostolorum actis ubi apte distinguit apostolorum confirmatione gratiae dat
spiritus s. et manus impositio ab unctione 4 fit in baptismo in
sacrum sed ad sacramentum et plenius ab apostolorum doctrina hoc de sancto
fide et Gallicis patrum in epla 3 et alii. probatur 3io ex concil.
Con. 3ti: postea dicunt post baptismum in necessitate baptizare adde
si superviverit ad episcopum ducant ut 4 manus impositione spiritum sanctum

Conc. fuerat, q. Con. 8 inter Praecipis ad Gallia recitantur q. baptizati
fuerint in N. Pr. q. omisso exp. manus ab Gio impositio et accipiant
Spm S. Idem dicit fuerat 2. c. 17 nisi q. exprimerat etiam Chrisma
cum manus impositione et ita Conc. sub Sylvestro papa celebrato
Pr. Leo ait: oportet baptizatos sacrat. Spiritu Chrisma accipere
et alia. Pseudo Ep. ex Pp. Eyonis. Sup. ch. Justinus q. 107 Orthodox. com
scribit: Sancti mysteriis Baptismi confirmari fideles sacro unguento.
Theodoretus in Comment. super Cantica: q. inuit int Bapt. post Salutem abrenuntiat
et Confessionem Fidei velut signo ac veste regia Christianis unguendi
Chrismate inuncti sub ea visibili unguenti specie invisibile Sanctissimi
Spis Gratiam capiunt S. Aug. Chr. contra literas Petiliani c. 104: In hac
unguendo unct. Sacrum Chrismatis unct. Petiliani interpretare, q. qui
in gente visibilium Sacramentorum Sacro Sanctae Fidei sint nec sua piaculum ac huius Sacrami Confirmationem a Deo Sancta
in regione et apud Bulaeus. lib. 2. dicit in vita S. Remberti Bremensis
qui fuit Tom. S. Mente Fabri Jud. in vita Malachiae a S. Bernardo
Conscripta. S. Contra ita
Ubi S. Aug. lib. 3 de Bapti. c. 16. refert in c. 14 1. q. 1. quae ait: Manus impositio
in Sacrat. Baptismi repetit. non fit; qd. non. S. aliud nisi ordo Sacr. hominem consignat
manus impositione in illigit Sacrum Confirmationis q. fit q. unctione Chrismatis
et repetit. non fit.
Ad S. Aug. de Trin. lib. 15 de simplici manus impositione q. fiebat in reconciliatione
Paenitentium, a et manus impositione cum Chrismate q. E. pugnat Sacrum
Confirmat.
Instat:
S. Aug. eodem etiam loco dicit q. ea manus impositione nunc in ecclesiis
ad Deum loquentis linguis ut fiebat tempore Apostolorum h. facit et S. infundat
Spm S. invisibiliter; q. loquit de manus impositione Confirmatoria.
Certe aequum accipit in eodem capite manus impositione, si ~~non solo~~
~~unctio~~ q. videt adhuc. Daniele lib. 2 de Bapti. c. 13 dicit q. manus
impositione reconciliatoria dari Spm h. fit hic E. effug. Confirmatoria
q. eadem est apud S. Aug. impositio manus reconciliatoria et Confirmatoria.
Ad ipsum: Vario modo accipe Aug. in eo capi. manus impositione h.
fit illo initio. Nad propositum eius erat tolluere Argum. S. Cypriani q. ex
eo q. in sola Ecclia Catholica dari et accipi Spm S. colligebat, Sacrum
haereticorum esse vera et rata. Hinc initio capitis explicat qd. illigi
debeat a Spm S. cum dicit: in pace dari et accipi nisi in Ecclia Catholica
q. manus impositione ac dicit illigi donum Charitatis, Ita non fit habere

nisi bonis et ideo se nisi in sancta Catholica. qa extra illam
nulli sit bonis. sicut ac bona accipit manus impositionem ni gratia sine
sit confirmatoria vel reconciliatoria sed sola Eucharistia ordinatoria
sunt ac qd ad dotes gratiae et charitas nisi ponat obex. Proinde
valde offendere qui manus impositionem dari curant bonis charita-
tis et declarat exemplo manus impositionis confirmatoriae ad dicit:
Nunc in expectatio ut loquantur linguis qui manus imposuit, si latet
eis intuendi charitatem. Magis hic id accipit manus impositionem
magis stricte. vel pro sola confirmatoria. nec hic id videtur ra-
quoad. qa convenit totis gratis recte declarat exemplo unus
spiritus. Prosina redit ad Stym Cypriani, et distinguit trium:
sacrum, bonum spiritus s. gratis datum ut prophetia, et bonum gratum
faciens charitatem et dilectionem. Cetera Eucharistia licet malis habitis ec, sic
duo priora se habent tertium: et dicimus debere ad Eucharistiae ultimum
ac qui manus impositionem reconciliatoriam illud accipiunt. et qa
poterant aliqui suspicari a priori repetitione manus impositionem sicut
a sit repetitio sacramenti nec confirmationis nec sacrificii. ubi subiungit post repetitionem
manus impositionem reconciliatoriam, qa nihil aliud nisi oratio
sacerdotis super eum et consecratio aliqua qui moriatur et characterem impri-
mat vere repetitio a priori sit ea tm ceremonia adhibenda oranda.
Ad rem. ut id dicit sancti s. dari qui manus manus impositionem
sed variis effectibus: Nam qui impositione manus confirmatoriae dari
ad roborandam aliam in fidei confessione; qui reconciliatoriam
dari ad remissionem peccatorum, qui ordinatoriam ad potestatem
administrandi sacramenta.
Circa jam partem Gr. qdo. prima et secunda: d. 32 lectio. distinguit
debere infidelitatem ab usu. qd qdo Christus Dominus unus dedit gratias na-
ribus hoc sacramentum sine usque ante affectionem eius fuit ab aliquo
administratum, cum consequente ratione addit ut s. ph. Quia in
hac sacramento datur plenitudo spiritus s. si dari non expediebat nisi Christus
est glorificatus ut dicit Joannes. sed hinc nullum argumentum sumitur ad
infidelitatem Christi respondet, in a. Christus ante sacramentum fecit administ-
rationem si infidelitatem, imo sic hoc de nullo expresse legitur in sa-
nisi de Eucharistia et ideo et de Baptismo quod aliquis putat ipsum.
Et praecedentia ut ita constet Christum illud institutisse ut dicit
Apostolus accipite sicut s. Cor. 20: certum tamen est numquam sacramentum illud
administrasse. Non a. infidelitatem qd praeter. 19 obiecti sit ei mani
qa ibi nulla fuit facta mutatio definitiva determinata sed qd tm

sacrum institui à pastoribus neq; etiam ad hunc finem Christum offerebant
sed ab eo tradiderunt ut S. Hyeronymus ait. Sic ut curarent
ut dicit S. Anselmus. Alij existimant fuisse institutum in
die Pentecostes, quatenus sic Apostoli sunt confirmati, sicut dicunt Apostoli
de ipso sacramento saltem modo fuisse confirmatum. Tertio etiam quia
in toto illo facto nihil aliud intercessit quam discipulorum ad institutionem
sacrum necessaria.

Quæstio 2da.

Quæ sit sacrum Confirm. materia?

S. Th. q. 72 a. 2. 3 et 4.

Circa Sacramentum quid in Confirmatione potissimum Nota Ex necessitate
sacrum est ut oleum sit Balsamo et Palestrino S. Iudicio mixtum.
Ita apte Concil. Florent. sub Eugenio 4. Decret. Bellarm. et
alij plurimi. Et de fide circa quartam vocem notandum
est quod Chrisma ut sit sacrum materia, confici debeat
ex oleo et balsamo, et nunc absolute et fide ita Concilium Florentinum
simpliciter docet materiam sacrum Confirmationis esse Chrisma confectum ex oleo
et balsamo. Hinc colligitur licet ex ea impositione linguae graecae
uncitare sit absolute sit et accommodatione vel accommodata et
ad praecisa materia spectandum. 2do Confectione Chrismatis ex oleo
et balsamo in ea Ecclesia institutione sic applicata traditione et
Christi institutione manifeste. Et hoc quod ad materiam oleum videtur dicum
certum et fide. Et fide in Christum immediate instituisse hanc sacrum
quoad eius essentiam: Ita Et de fide Christum esse mediatum essentiam
quod de fide Et Chrisma esse ex institutione Christi quod ad materiam
olei, quidem se habuerunt cogitant solum balsamum et quod ad materiam
pro sufficienti. Atque hinc sit hunc illegendum esse de oleo olivarum
quae eadem ordinatione tenendum est, hac n. et gillo voce simpliciter
propriè sumpta alij ita ab ipsa ecclesia accipit. Altera n. pars
de materiae sacramentum in et de fide. Ille sit de ne assistere
sacrum in videtur ulla ratione sive rationi, prudentia et Confirm.
Quoniam n. Apostoli quod tradiderunt in a Christo, sic ab ipsismet instituta
Christum n. ab a Christo instituta et quasi, prudentia respicit hanc institutionem
immediate ab ipso Christo manifeste, quod non sine prius ratione probari
ipsius fide digni adhibenda et fides. ij et Concilium. ex et Eucharistia
Florentini jam 2 ubi circa finem facit mentionem Chrismatis sub ratione
argumenti quod non maxime divinum non efficit, de quo infra pars circa
finem ait: Sigmundi quod efficia ad unum ut ex quod indicij et quantitate oboris

fragrantia facit, q d proprie dici in praed. ut f. se notat. Satis
tu eius unguenti vitio desiderans e. q. ait illud unguentum referri
ad odoris suavitatem, sed quomodo nunquam expresse notatur nomen
balsami. Satis tu illud indicat sub nomine suavissimi odoris.
Postea n. dicit illud vitio traditum ad Apostolos, ad divinum, et eiusdem
ordinis et officiositatis cum Synagogis sacrum et in fine patet
ogte dicit ea institutione a Deo de tradita. Quis S. Fabianus
Papa supra citat. Nec Cyprianus sermone et medione
Christianis fidelibus sacrum Chrisma conficit in quo mixtum oleo
balsamum regiae et sacerdotalis gloriae exprimit unitatem quia Ligni
tabidus initiandis divinitus et unctio instituta. Quinta ait dicit
hunc Chrismate sedificari, confirmari et quodammodo consecrari
Christianos. Alias quidem apud Cyr. auctoritas.
R. quia et necessitate dicunt sacrum et id Christum ab ipso
tradicat ita affirmandum cum S. Th. a. 3 Nan. c. 22 nos ad rhe
tigis sive ordis. sumit ex Filii cit. Gorcel. p. Ecle. s. c. 3 et ipsum
Ecclia traditione qui testatur Chrismatis confectione et consecratione
sunt ipso episcopalis et quinq presbyteris cum illo fuisse, quia
et tale potestate sic Christi institutione ad solos ipsos episcopos
pertinere in supra cit. concilio prohibet ne quis praeter ipsum
Christum confice et a Episcopis destinare praesumat.
Congruendum n. vanus cum meam Confirm. sicut et caetera
sacramenta necessaria tradita et praeter edita S. Th. cit. a. 3
sterpi p. 4 q. 24 in valijs quos citat Layman lib. n. tract. 3 c. 2 n. 2
Congruum n. et ut corporea et sensibilia mata ordinej ad dae sa
dificatione adhibeat à unitzari a pugnorum ipse et tradidisse
alij secunt. Cisinmen n. i q. alijs materiis Christ ipse et
usq ideoque eos sanctificavit S. apostolis reddidit ad speciem sacrum.
Quare S. Ambrosius lib. vi Lucae in fine et lib. 1. et Salvianus or.
S. Aug. serm. 36 et Tempore et alij pp. dicerunt Christum in Jor
dane consecratum sanctificasse aquas, ut uti idonea mata fierent
ad purgandum peccata in sacrum Baptismi. Sic ipsemet Christus accipi
pane et calice tradidit matth. 26. Luca. 22. Quare ad necessitatem
sacrum eius in specie mata, tradicatio qua sufficit traditio Chri
sti. Ecclesiastica traditio adhibetur ea ad solemnitatem et tale
statuit. Ventrinilly n. intibidity q. in sacrum Confir. et ord. med.

ciri debent Christi ipsemet ore & ubi, nempe cum manum Episcopi
elicit legit: quamobrem ad Chrisma, hu oleum infirmorum quia
necessario Episcopi debent quia ad usum sacrum exhibeant
Cum a Christo instituerit ut Confirmationis et extrema Vncti mana
a solis quos Gelasius post adhuc congruentia reddere possunt
et S. Th. in 4. d. 23 q. 1. a. 2 quest. 2. et 3 notanda ibi. q. 1. a. 1.
Quia ipsi praesunt representant Spiritum Sanctum. Quia de eis
ut ipsi magis proprie sacramentum efficiant et efficient quia illigat omne
sacrum institutum a Christo derivari. Secundo quod hac etiam ratione
sacrum magis in veneratione sit. hoc Levi. 21 unde sunt 3. p. l. 4
dist. 1. q. 1. a. 3.
Ubi pro Florent. supra ita dicit ordo poenitentiae a manu poenitentiae
et subjicit dicit comprehendit sed sacramentum quia hic ro & de officia sacrum
quia ex id quod a Caelestis dicit manu sacrum & manu officium.
Ad pro ora a dicere absolute id tota ea omnium officia quia consilium
praecipit ratione vocat omnium sacrum, sed id quod praecedit confessionem
sacrum et a consilio dicit eis manu dicit forte et ea manu officium,
sed pro ea in praecedit sed subsequitur.
Ad 2do neg. min: quia Conc. a dicit absolute ordo illos ordo in simplex
manum sacrum poenitentiae. sed in gratia ordo poenitentiae ea gli
omnium sacrum quia nesciamus. Et deinde dicit dicit ordo ordo in 3.
a quo ordo ordo ea officia manum sacrum sed quoque modo ad integritatem
sacrum efficiat ut explicat quod ibi. Sess. 14 c. 3. manum a. Contini
et ad praecipitata ante eius confessionem absolute et simplex dicit
ex Chrisma Confirmatio ex oleo et balsamo. Unde etiam ex hac diversitate
leg. quia Christus ultra clare elegit ipse velle tota illud ea manum
officia confirmi sic Guinsk. in. ad 3 n. 33. Dicit Suarez d. 33 sect. 3.
satisfacere a da parte quod actus contingat ad componendum sacrum quia subsidia
sit: nec ex parte mina necessario suppleri ad sta si et oppia
Ordinis. et hinc licet omittat sacrum manet indelebile, sed ordo
a praecipio nulla incurrit poenitentia id nihilominus quem sit
sacrum. At in Ordinis, Confectio Chrismatis a ita necessaria
ex parte mina ut supponat ipsi fine et sit concurrere debeat ad
efficiendum sacrum.
Ad 2do: ex code Suarez ita historia illud quod contigit tempore Pauli 3.
quo in regione quadam liquor qui vocat balsamum habebat de quo Ecclesia
non verum balsamum ea dubitabant consultique Pontifice et eos speciali

facultatem postulavit utendi illo balsamo quamvis in ordo in
confectione Chrismatis et Confirmatione. Cui Pontifex ex speciali
favore gratiam concessit. Ex hoc ergo facto colligit non balsamum
esse de essentia R. Fidei nati est privilegium Pontificium
concessum.

Ad 3. Quilibet modo sit existimandum Pontificem
in omnia hic facinus se declarasse tum illud esse sufficientem nam
et dedisse facultatem utendi illo, quae in eo casu prudenter fuit
existimatum, convenientem ac necessarium; quia nisi solum balsamum
syriacum erat in usu, hoc est quo historia loquitur et balsamum
Judaicum et Nini dicitur in Syriane sive oleum mixtum balsamo
Palestino et Judaico. Ex vigore autem potuisset id fieri etiam sine
facultate Pontificis maxime si alterius balsami copia in eadem
qua illa erat non sufficiens certa mundo loqui.

Ad 4. Sacramentum Chrismatis solum est sacramentum quod et Ecclesia
instituere quae cuius auctoritate mutatione et variatione recipit, sed
essentialia; non Ecclesia nil potest instituere aut mutare in his quae ad
substantiam sacramenti pertinent. Et Confirmatio quia nulla certa
et determinata indicio est de essentia hujus non ergo absolute nulla
est essentia respectu ex institutione Christi; quatenus ex institutione
Christi est necessarium ad substantiam facinus sit determinatum certaque
forma ab ipsomet Christo.

Ad 5. ex Gonzalez. tom. 1. d. 1. n. 47. et Suarez d. 33 sect. 2. Respondet ut
videtur ordo dicendi: Christum ita instituisse certa formam sacramentum
Confirmationis ut tum instituisse in genere ut fieret per invocationem Spiritus
Nec est credibile est, cum ritus quae ita servat Ecclesia sine ea
pertes Spiritus et essentiale, aut ex ea Ecclesia semper ab initio fuisse
eundem ritum in eo et dicam quod ratione fiat essentialia quae non ita
sit maior ratio de his quam de illis. Itaque observando solum tum videtur
necessaria ex Concilio Ecclesiae, atque ita valide etiam illicite alio
ritu conferretur, modo fieret sufficiens olei et balsami compositio
et Spiritus Sancti invocatio. Nec etiam videtur probabile Ecclesiam de facto velle
ita ab confectionem Chrismatis et essentiales, quia alias si quis aliquid
ayorandum (quod ipsi tam multis ritibus facile potest accidere) aliquid omittere
vel invalide Chrisma conficeret et consequens illud invalide
confirmaret quod est valde incommodum.

Ob. Joannes Constantinus Concilio ait: Quamvis fere ubique Episcopus, ut
aliquis Ego Chrisma nemo conficiat, tamen quia in aliquibus locis accidit

provincijs presbyteri dicunt chrisma conficere: placuit ut
hac de re nullus alius nisi episcopus conficere, et ad suam diœcesim
destinare: ubi in tua dic. aliqui loci sacerdotes solidos conficere
chrisma se fatis intimat id valide fecisse, qua concio in initio
facta se prohibet imposterum.
Ad ea quæ et licitis non decretis. Non ideo dicere concilium pene
ubique custodiri. quatenus alibi riti fierent hæc ex ignorantia
et prava consuetudine alibi fiebat in aliquibus locis. et quamvis concilium
dicat expugle illud factum fuisse initio, tamen negat etiam
affirmat fuisse ratum: unde verba illa prohibendum iuxta
capacitatem mea illigenda sit, in signum de novo introducendis
prohibitione, et tunc declarandum id quod de se ad prohibitum atque
initio, nec ibi nominat alicuius dispensationis et ut illis sacerdotibus
liceat chrisma conficere, unde si intimaret illud chrisma
esse fuisse ab illis confectum probaret sacerdotibus tunc fuisse ordinaria
potestate conficiendi tale chrisma quod hactenus fuit inauditum.
Ad 4to. Quoniam est committere sacerdoti simpliciter committere quod
magis et sit collitere confirmationem. ut infra dicetur quod est eidem
committere quod magis et sit confectionem chrismatis.
Ad 5um Corlep. qua ratione. Respondeo non valent in illis quod mere
unus pontifex quidem est mea sacramentum et tota pendent ex sola
Christi institutione præsertim quia sit comparatio inter res diversi
generis quales sunt chrisma et confirmatio, alias ex hoc sequeretur
quod in secundis quis possit conficere corpus Christi possit etiam chrisma
quod minus nullo et quod tu et falsum. Ratio autem cum consideraverit utrumque
quod simplicis sacerdotis dare potestatem confirmandi quia conficiendi
chrisma ergo fuit accidere necessitas illud concedendi, quo
modo inter possibile ut ubique loci adsint episcopi. Vide n. 14
accidere ut alicubi longo tempore in quod habuit chrisma cum
fuisset quod ad quis hoc transferri.
Ad 5tum quia divisio ex consuetudine adde ex concilio h.
et 3. d. 2 probari. ulterius ratione et impositione manus
et hoc ad 4tum et 9. hic non aliquid ritus et ordinaria habebat
ubique statim post baptismum adhibeis, et ita hoc ita est dici de extraordinaria

et miraculosa aliqua collatione Spiritus S. quod tali collatio Spiritus S.
et illa impositione manuum apud Lucam factam in pentecoste admittit à Cathol. Doctor. ad 5. ubi ait: Credent
tes fideli Christo in exhibitione Sacram. et ante
modum a suis Auctoribus primis Sentio hanc sic illa tamen
confirmabat Spiritus qui sibi institutis in eius defendebat confe
rendis illis donis linguarum aut similia: atq hac dona
à illis conferebant ut patet 1. Corinth: 12 & Apostolis
conferebant cum Spiritus S. et nudata illa manus impositione
qui prodit Actus ubi Fabrum alqs audiverant Apostolos aliquos
baptizatos accepisse fide Christi: misserunt ad eos Petrum et
Joannem ut S. impositione manuum confirmarent illis Spiritum S.
Quibus subditur quia nondum in quemquam eorum devenerat et baptis
zati sunt in nomine Domini Jesu quasi dicat eos quidem
aliud sacrum accepisse praeter Baptismum necesse fuit Apostolos
ad eos accedere ut ordinario et consueto ritu ipsi Spiritum S. conferrent
Eandem ergo fidem Christi habet eos unica ab baptizatis eodem ritu
Spiritum S. fide contulisse.
Quidam Act. 19 cap. Paulus Ephesi incidit in quosdam Christos
fideles ignotos Fabrum rogavit an accepissent Spiritum S. quasi sui
ab Christianis ea consuetudine solerent conferri, et deinde baptis
zatis et impositione manuum eundem ipsi contulit. Probat
ita ex Cornelio à Lapide in cap. 19 Act. Apostolorum quia cum
Catechumenis sacrum non haberent, ipsa libertate modo sacrum
exhibendi, modo sua exhibitione sacrum conferendi cui
ffuit, neque alia Ecclesia sua ordinaria sua mea administraverunt. Deinde sub nomine impositionis manuum omnis
dissime comprehendimus Ill unctionem etti in expiaget
ut docent Strego et Sarvide lib. 2. et Sacrum p. 7 p. 2 Wal
ders Tom. 2 c. 113: Nam q inungit manus imponit qa manus
imponere phrasi Rabbinica sistat tangere. Accedit q Apostoli
facile potuerint habere oleum et balsamum ut ipsa q in
Judaea nascit illiqs ? propriis ; & oleum et balsamum confici
Chrisma. Cum q illud à Christo sanctum omnibus sit vel
cia l. necessitate ! deinde familiare E. 1ª as multos

Coniungi solites et Completum effingere una sed omnibus
id ecclesiae dicit Lucas Apostolos baptizasse in Nomine Christi; relinquens
nobis diversas effingendas. Talia vide apud Com. in Legende l. 4. c.
Certum sed et inveta Coniuncta f. d. 1. n. 29 Bon. ad 2. et in Catholicae
Discipuli et Cornelio effusum sacramentum fuit sacramento; Apostolis et
simplicia manuum impositione hoc munus fecerunt.
Nota ex tamen dom. et d. q. 1. et dubius. Florentinus absolute pro
materia Confirmationis assignat Chrisma confectum ex oleo et balsamo
ita ut sit ac cadem sua verbum de oleum et balsamum ad materiam hu
sacramentum pertinere, etiamsi nulla prorsus insinuatione facta quasi
unum pertinet et alterum ad eius materiam necessitate pertineat. Longe
est in logo de materia Eucharistiae, cum non simpliciter pronuntiatum
fuisset panem et panem triticeum et vinum et vitis subiungit
cum ante consecrationem modicissima aqua adhibenda debet et superet
mixtione aqua simpliciter non de necessitate materiae huius omnino
necessitate propterea admiscenda.
Concata. quae proxima huic sacramento et Verbum modum Crucis
Crucis in fronte confirmati. Ita ex Catholicis cum. f. h. hic in p.
et g. d. ad 1. et in magistro in 4. dist. 7. Quod Verbum sit materia
proxima patet: Illa est res proxima sacramento in qua proximum
fit Cadit et quod proximum fit et sensatum est sacramento, si fit hic sacramento
proximum applicat ipsi unctioni, et vita proxima sensatum est ipsum sacramento
Verbum est proxima materia. Quod autem fieri debeat et modum Crucis
patet ex Ecclesia signo et signo Crucis &c.

Quaestio 9ia

Quae sit Ecclesia Confirmationis. Sta. 99 et 4.

Cum Validus et Certum fuit Confirmationis Ecclesiae signo et signo
Crucis et Confirmo te Chrismate salutis in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti
patet ex Gerachar fol. 314. praeterea alia etiam ex aliquam Gulielmus
quasi; etenim Gulielmus Remonta Ad legitimum usum sacramentum p. p. d.
abolendi Gul. et haereticis. praeter 18 Quam a Cadiscent Gulielmus sed Dum
Ethnicis et publicans, deinde hoc fuit optime explicat effusio et effusio
sacramentum: etenim verbum Confirmare denotat robur et constantiam ad
confitendum Christum. Deinde verbum signare interdum denotat
alia verba sed materiam propinquam et remotam et dum fidei nida.

In edicto Constantini fuit Sylvestri Tom. 1 Concilior.
legitur quod sua B. Sacrum hi verbis: Signet te Deus
sigillo fidei suae in Nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti in Confessione fidei quae
similis mea. Tu qui Constantinus eo loco non refert ad Sacramentum
Baptismi ex necessitate, sed solum obiter, summatim, historice.
Tum quia Patres plerique noluerunt hanc formam scriptis suis
prodere ne Catholicae religionis arcana vulgarent quae
ad initiatos tantum spectarent, et non erat necesse ut populus hanc formam
Baptismi intra Christianos qua nec Confirmatio et Sacrum Altaris
necessarium ad salutem, nec et only ad Baptismi Confessio sit
Hieron. Apost. Si a solis Gentilibus Hoc non colligitur ex 1. Ego Cor.
1. Ecclesiastica Hierarchia Cap. 4 ubi docet: Arcana Religionis non
oportet ea evulgenda. Quod etiam B. Gregorius Nyssenus
c. 3 ubi de Confirmatione agens: Ego inquit verba in Confirmationis dicere non possum nec magis prodere mihi ea quae
ad Consecrationem mihi sunt. S. Th. art. 4, ordo sentiat complectitur
ubi observat Apostolus 1. Cor. 11: Nolite hoc et ea ordinabo scribere
quae ad Eucharistiam spectabant, ex consulto reservasse dicere
Corinthis noluisset: Cetera, inquit, cum venero disponam.
Dicit: Apud B. Ambrosium 2. de Sacramentis c. ult. hoc fere invenimus:
Deus qui te regeneravit, concessitque tibi peccata tua, ipse te
ungat in vita aeterna.
Ex Sententiis Petri Lombardi ibi de Confirmatione sic tum et ea traditione quae
adhuc in Ecclesia post Baptismum et in eadem plerique Concilia Lon-
cilium explicari debent.
Q. Ex Ephesiis Verbis Signo Cruce et Confirmo Chrismate Salutis
Fit et effica.
Resp. ex Suarez d. 33. s. n. 11 Sed ad hoc quod de eo ordo. Sacramentum
Baptismi dubitandi hic quod de quae quidem illorum de potest manet
integer Sensus fide quod manet integra fide, quia magis ex Sensu quam
ex verborum proprietate pertinet B. Ani patet, nam si dicat:
Signo te Chrismate Salutis, sufficit quia Sensus quod
signare et ungere, quae non et signare Chrismate nisi ungat, et
ab illa particulari Salutis Sensu sufficit effici et fieri hic modus in
Sensu si hic dicat: Confirmo te Chrismate Salutis intuendo eam
Salutis explicat, ratione sui Sensus usus et Sensu illius verbi

Confirmo q potissimum attendendum est in verbis sacramentorum.
Licet affirmant, Quia sicut Confirmatio ut est nomen rei sacramentalis
habet esse sacramentum Confirmationis sic etiam sacramentum, et in ea
essentia hoc verbum Confirmo, signando et similibus synonymis et
ita verbum Confirmo ut rei habet interiorem et spiritualem unctionem
qua est ipsum sacramentum sic etiam exteriorem et sensibilem qua est manus impositio
quia in hac essentiam pertinet dicere: Confirmo te, et signo et
unguo. Cui rei assentit etiam Ecclesia quia in libro qui inscribitur Ordo
Romanus antiquissimo ad Alcuinum et Amalarium citato ante 900 annos
in officio sabbati sancti legitur ut Pontifex elevata et imposita
manu super capitia eorum Infantium baptizatorum det ordinem
sic ex eis in modum crucis septiformis quam sancti Spiritus in fine
orationis dicit et eum signet: Consigna eos signo Crucis Christi in vita
propitiationis aeternam. Oratione completa intermingantur Episco-
pus cum singulis Presbyteris tincto pollice in Chrismate
faciat crucem in frontibus singulorum illum dicendo: Confirmo te in nomine
et hanc sententiam defendit Bellar. libro c. 10 et alii: Ex dubio ad
ultimum Lagnon lib. 2 Prolegom. c. 3 n. 2. Ad propositum sed
Clarissimus (Cardinalis Rom.) affert quoque Ia. Ct. licet contra ut
signat, et ungit nimis verbum est officiale citato pro se B. Th. Sc.
Alex. Alem. et alii. Cui favet Conc. Florentinum quod ostendimus maxime
et sacramentum praesertim quia in particulari eos ostendit Petrum
determinavit eos quae necessaria et officiis sit consecratio quomodo
in fine utrumque verbum unum utrumque est officiale. Quod significat
etiam Ambrosius lib. de iis qui initiantur c. 7. Accepisti signaculum spiritale,
et in fine: signavit te Deus pater, confirmavit te Christus, et dedit pignus spiritus c. 8.
Vasivit nos Deus et signavit nos: et similiter sit in verbis S. Pauli 2 Corinth. 1.
Qui confirmat nos et qui unxit nos Deus qui et signavit nos et dedit
pignus spiritus in cordibus nostris. Ubi Theodoretus ait: Ipse ungit nos unxit
et sanctificat sua signa nobis dignos duxit. Et Anselmus: signavit
nos signo Crucis, quae nos frontibus imposuit et dedit pignus spiritus
quod est impositio manus accipiens spiritum S. Videtur quod S. Paulus ex loco
ad hoc sacramentum et ad verba sua ejus allusisse. Ratio est: Illa duo verba
sic sunt dicti synonyma nequit aequipollentia, non quodlibet denuntiat aliquam essentiam

substantiale tollit; sicut l. interdicitur de actis l. neutrum;
quia de materia non est unus qui de altero et mentem significat
significationem alterius. Probat: Si Verba signo propriè significat ac
conditionis, et praemissis et ipsa audientium statim illud illicitat et
configuratione crucis tui ex ui verbi à id significat significatione
cingsfaciat et ideo accipere et omittere particulam signo crucis.
Ainsi à suffisant dire: Confirmo te Chrismate salutis,
nominis qa expressa crucis mentio et significatio valde contentanea
et finis et usui hui sacrami et sic est superflua et necessaria.
Cui qa necessaria debet: signo te signo crucis et tunc non potest
concedi aliunde particula et chrismate salutis, nisi interpo-
+ Confirmo sito alio verbo + l. fili qui si omitti neqt qa aliqs satis expli-
cat mae. Quis si omittat Verba Confirmo in satisfactio
esset hi sacrami qd illud verbum exprimit. Sic Ille è commesto
nec verba illa: Confirmo te chrismate salutis sufficere sed
si aliqs qa id ea explicat expresse signo crucis.
Circa: prae aliis hoc modo; Confirmo te signo crucis et chris-
mate salutis.
Ad hic modum etiam sed sufficiens qa illud exprimat signum
crucis ut res gestae, in hi ut in ministri consignantis et ideo
qa aliqs hoc verbum tollat in nonet indagen sed sufficit.
Hoc suorez citi nec obstat ex Tanner tom. 4 d. 4. q. dub. 3.
n. 30 q. nec Christus poterit sua institutione ac Apli ea ob
legandos. Nec ut hic addit S. Th. h. ad 4 adj. Ecce Apli Dominus
primitus hoc sacrum praebebant tunc fidei ratio ita et sua
illa Christi ex mandato Christi utebant. nullam semabant
Apli in sacramento Ecclesiae qm in Scripturis inter propositis
a Ecclesia Tradita. Vnde Chrysost. in fine cuiusdam Homiliae
in Act. Apostolorum. verba qby Christus summa ac in ipsa Scripturarum
interpretationibus, neqm mysticum earum aut in ipsis quae ex Eo
audiuntur ex occulto ad lucem adducere, sed ea sacra traditio sua
propria. et occulte eos edocet. Vade etiam Apls dicit loquens de
celebratione Eucharistiae 1. Cor. 11. Cetera cum venero disponam. hoc
et verba ministri Christi: praecepta et qui mysteriis exhibent
pedes et subjecto interpretari et mysticum eorum intelligentia aut in
qm eis Deo auctore efficacitate sit et abdito in publicum effere.
Et quemadmodum à patribus nos traditum accepimus ea eos docti ea sicut
esse à debent haereticis. Tanner citi.

Q. 1ma.

Qui sit Ritus Confirmandi?

Vacat.

Quæstio 2da.

Qui ne possint et debeant suscipere sacm Confirmationis. Sess. 7. can. 6 et 9.

Circa Confirm. ordinem de Concilio optimum est exquirere
aliquid circa ea, quæ in suscipientibus hoc sacm. Tum quæ impedimenta
hanc suam sortiantur, et quænam remedia. Tum quæ alias multi
pluries occurrunt in infantibus ita ut sacm Confir. nullo modo
futurum sit unquam necessario. Sic nec et hodie tales effectus non
sequuntur, quales sit Deus tam pauci. Cum igitur hoc sacm maioris
reverentiæ a omnibus suscipiatur quo id fuerunt usi antiqui, paucique
diu examinarunt se illud accipere, quæ si in ea infantia contingerent
sunt adhuc moralis loq. et videri hoc sacm altra septimana
similes differendum, qua et illa etas sufficit ad torqua dentale,
et prudentissimum consilium est enterneare malitiam puerorum, corpo-
munire aliquis tentationes, quibus illa gravior et melius habitus
gignere ceperint. Imo dicit expedit Graviore illud septimana
qui malitia supplet etate et iudicium fuerit maturum. hoc Gonzal.
qr tom. 5 c. 9 fol. 319. Adde ex Layman l. 5. tract. 3 c. 2 n. 2.
Aliquanto septimana si in statim confirmatus diu in habitum
sit occasione suscipiendi h. sacm Ita si puer in periculo mortis
existens opportune illud sacm consequi posit, l. si confectudo diuersis
id habeat. In ea etiam Gallia Regni. ortum periculum mortis bis in
in anno paschate sc. et Pentecoste conferebant tum parvulis tum adultis
ut constat ex Concilio a Beatissimo. Cirillo, et Leo d. q. et Concord.
quibus temporibus Episcopi adesse poterant et volebant ad hoc sacm non
confirmandos. Postea in Gallia antea in propter diuersam temporibus
ministrari cepit introducta et confectudo ut infantes in statim post
baptismum sc. consuetudine post tempora cum ratione usus assentiri et confirmarent.
Cum igitur sententia ex Cori q. 72 art. 8. dub. unic. Con. Trid. sess. 23 c.
de reform. dicit, ea tempora ita cederent q. Confirmationem in prescripsit
ibat praecepti sui initiandis, et hic Episcopi id facere debeant. Quomodo nec
hic sententia aliqua obligatio imponat qa nullum et verbum quo sententia
Cepedi indicat. Vat Navarri c. 22. n. 9. et alii docent Episcopi a peccare

mortale ordinando ad Confirmandi, aut etiam antequam ipse
Confirmatus sit Confirmandi aut ordines conferendi. Inde
patet multo minus peccare qui alii sacrum ante Confir-
sumpsit. Imo saepe necessarium omittendum est ad hoc conveniat
adultos confirmari tempore, et quo diversae confirmandi
fuerunt ita. Sed ita, ut sit idem differenda communio.
Hac omni cit. et nullus nec ad hoc sacrum suscipiendum est di-
recta obligatione sub peccatu. Indigit quia dat n. 91 quia in
Capite humano ad hoc non obligatur, nec Divino nec naturali
quia si tale esset in hac aetate sit gravis obligaret sub mortali
quod tamen non patet ex dictis.

Quaestio 6ta.

Quis sit ritus sacrami Confirmationis.

S. Th. q. 72 a. 11.

Con. sa. pulch. ex Trid. sess. 7 can. 3 ubi sit anathema dicit in
eos qui dixerint praedictam confirmationem esse ritum ad presbyteris
tem. Et Gelasius papa epistola 3. ait manus impositionem sacram
magna veneratione deferendam esse quae ab episcopis fit nisi a
summis sacerdotibus. Et infra: nam si alii sacramentum quod irritum
habetur et vacuum nec inter sublimia unio agnoscitur sacrum
et alias plures. Et huius congruentia est quia ex S. Th. h.
In quolibet ergo ultima confirmatur superiorem ordinem aut virtutem ex
uetur, fidelis. Ubi sed quia divinum opus sive illud 1. Co. 3:
Dei aedificatio estis, sicut etiam quasi quaedam epistola sive Dei scripta 2.
Co. 3. hoc a. Confirm. facium. Et qui ultima consummatio Baptismi, quia et
Baptismo aedificat in domum spiritualem et consecratur ipsi quasi
spiritualis epistola; sed sacrum Confirmationis ipsi domus aedificata dedi
cat in templum Dei; et ipsi epistola conscripta omnis signo signat,
et illud velamen hominum Christi reservatur et obtinent superiora in Ecclesia
praelatis.
Ob. 1. S. Hieron. Dialogi contra Luciferianos dicit presbyteros ad
honorem sacerdotii et ad legis necessitatem et baptizatos a solis episcopis
manus imponunt ubi videtur insinuare et presbyteros id valere
quae facere.
Sol. Longe aliud est sensus S. Hieron. verba 2. eius sit Quod si
hoc loco quis quaerat in Ecclesia baptizatos esse si manus Episcopi

accipiat spm s. quia non asserimus in nouo baptismate tribui.
Dicta hanc obiectionem non esse ex auctoritate dependere
Apostolorum Christi spm s. ad Apostolos descendit: et multi in Christi ita
fuerit ad regimen ad honorem pontificij sacerdotij ij ad legis necessitatem.
Vbi sic ipse ostendit solos Apostolos hac modo gratiae Confirmationis spm s.
idque ex auctoritate sua. quia ex subdit ad honorem pontificij c. in
indicat hoc munus et alios posse fieri et solum honorem eius soli
Christi ab Ecclesia deferri. Ibi a. Commentatores nostri quibus modis ipsi
et Christum hanc potestatem ad ordinandum soli Christi dedisse magis
ut eorum officium hoc modo honoraret ij quia illud sacramentum ad salutem
absolute necessarium sit, cum et ipsum baptismum gratia spm s. etiam
agit sed. Sic sentit ex ore credentibus et consequentibus dare
potest: ordinum subiungit alias eos mittendos et destinandos esse
et ipsum adire in sint.

Secundo. Annuncia ad ij imponens manus dicit se missum ad eum
ut indeat ac impleat spm s. ij Ratum in eum Christi quia dare spm
s. et impositione manuum in solij Christi.

Ad neg. Consequ. ja Ananias et illa manuum impositione in conferebat
gratiam Confirmationis cuius, ipse ad baptizatus in erat capax
et conferebat ei ipsum id dicit expresse dicit. Eccl. a. ex intendendum
spm s. et Baptismum quem statim suscepit, ut et impositione manuum
quae postea suscepit ab Apostolis ut credibile est. Nisi modis ei
sint et caeteris Apostolis et Cornelium extraordinario modo spm s.
sic fuisse collatum. Hoc Con. q. 92 art. ii dub. ccm. n. 105 dicit
Nota ij ex eodem nunc seq. quemnis Christi ecclesiae et honestius
valide conferre hoc sacram ja si ordinem perficiet a Iurisdictione
valide fiat, sed ij si et licite fiat. Quare peccat Christi confirmando
sibi a subditis sit venia propriis Christi valide sit fiat ut colligit ex
Scotus distinc. 18. q. 1. Nota 2do. ex Bellarm. lib. 1. de Conclusione cap.
Ex apostolica auctoritate condenei sum Ecclesiae ut ~~auctoritate~~ praesidet
Prondum Apostolis sunt Christiani et membra Ecclesiae. 2do. sacerdotes, sic summi
sacerdotes. Ipso sunt in in uno loco sit in toto orbe terrarum, plerorum

ubique predicare, baptizare, ordinare, legere, punire.
Hic ultimus in solo Petro fuit ordinarius omnium, in cæteris
extra ordinarius et ipsi delegatus, et id unus apostolo Petro succedit
eidem, in a. ulli alteri Apostolo in illa summa in toto orbem
potestate. Cætera ga erant orbis ordinaria. Quare licet
hodie Christiani succedant aliquo modo Apostolis quia illi fuerunt
primi fuerunt Christiani, et hodie sacerdotes eisdem Apostolis succedant
quia illi fuerunt primi sacerdotes, et hodie episcopi eisdem
succedant quia illi fuerunt primi summi sacerdotes, non solum
illi simpliciter succedunt, quia succedunt in tota eorum ordinatione
auctoritate in qua succedit Petro. Hoc patet ex praxi et
testimonio sanctorum. Nam si quis petat qui succedit Petro Jacobus?
hodie Rinaldus Episcopus Hierosolymorum et hic de aliis. Hinc Augustinus in
psal. 44. in illud: pro patribus nati sunt tibi filii, et alii veteres
passim affirmant episcopos Apostolis succedere.

Contra Conclusio ex Bellar. loc. cit.

Sed: Confirmare aut conferre ordinem sacrum non est idem ac ordinem
dictum, sed non ordinem nullo modo est id concedi quia non
sunt eos ordinare ut patet in sacris, nec in est ulla dispensatio
sacri ut Diaconus conferret Eucharistiam. Si non ordinem
dictum, quomodo episcopus in conferendo confirmare, quia est ipse ordinem
presbyteralem et ordinem non episcopalem.

Sed Confirmare et actum ordinis, et eum ordinem est ejusdem in presbytero
tamen solum inchoatus et imperfectus. Ut semper non est eum
character episcopalis communicatur et potestas absoluta et
et independens conferendi sacrum confirmationis et ordinis, et
ideo in solemnia non episcopus sin alia dispensatione confirmare et ordinare,
si ejusdem in poterit impedire ab ulla potestate superiori, quia
revera sacrum ipsum conferat si velit licet peccet si id faciat
prohibente suo Pontifice. Quandoque a. episcopus habet quidem
conferendi potestatem absolutam et independentem quoad sacrum post
et quoad hunc a. inchoatum imperfectum et dependentem a voluntate
superioris quoad sacrum confirmationis quoniam non efficit et dispensare
non superior eo ipso presbyter confirmando nihil agereret. Hic ordinat
Pontifex valide electum indi in sacerdotem valide hom. potest alicui

sacerdoti conferre etiam vale in pois confirmare. Ratio est
quia etiam pleriq; dicti ordinis ipsa in ministrio et solum ordinis
iurisdictionis quae ab initio in Pontifice fundata est, non licet
ergo ordinis etiam ab alijs quibus fieri potest, quia plus ordinis in eis
aequalis est. At hanc ministrare valent dal suoi sacerdotes; non licet
est invalida multi innocentes, qui a talibus confirmati sunt nulla
sua culpa gravissimum damnum accipient quod inconsolabile est. Chirum
valisse. Nec faculta ista expirat morte concedentis; quia
est quia quidem morte concedentis non expirat ut de est
Sanch. d. 8. et mat. d. 28 n. 54 nisi solum est data mundat
certas aliquas personas confirmandi, hoc non morte concedentis
expiraret. Unaq; pars agit colligit ex c. si ei nulla. de
praebend. in 6. quod etiam confirmat, quia alias ut dabis pleq
sere conferat existantibus in remotis aliquibus regionibus, quae nisi
illi qui sunt accedere, talos sacerdotes semper essent annis an
diuerel adhuc sua plus ut sine aequeant ac pontifex interim
sit mortuus. Haec Con. citi. Vota ex Gomecius fol. 318: Ecclesi
sacerdotes olim non adhibuerint in propti confuetudinem illud unctione
ceremoniale solemniter in baptisterio quae palam publice in facie Ecclesiae
baptizabant, filios ut alijs ritibus ceremonijs demptis solum Christmalis
unctione.

Quaestio 3ma.

De Ritibus Confirmationis.

Th. q. 72 a. 10 et 12

Sunt 3io in Confirmatione. Notandum sylvest. in Confirmatione n. 9 et 10.
Consuetudine ita convenit obtinere ut nimi etiam extra necessitatem
sit ritus Baptismi et Confirmationis. In Pontificali dicitur
monetur Confirmandi ut ante ultimum biblicum Graale è loco in discedant
quia ad monitio intermitti debet si tanta populus confluat, et alijs
alijs succedere debeant. Profecto necessarium est nisi si quis
ad Confirmandos fideles longo tempore accesserit ut morbus aliquis
teneat facumeadi ne ab tanta caecutio hoc deliqa patiantur,
infantes compiemant.

Haec de sacro Confirmationis sufficiant.
8 Aprilis 1.1658.

De

Venerabili Sacramento Sanctæ Eucharistiæ.

Quod Eucharistia sit sui ordinis nec sacrum patet ex supra dictis et ratione concludit tum ubet ex Gamachao et aliis sicut qui poenitentia debet omnibus et peccata non sci:

Quæstio 3a

De

Sacramento Eucharistiæ sim. le.

Rubrica sim. p. Alig. Sanchez:

Quæ sint Nova et Figuræ Sanctæ Eucharistiæ?

Circa 1m. sum extra Eucharistiæ sæpe a plurimis Sanctis appellata Cœna Christi, et hoc p. abusive ut dicere, qa in Cœna instituta è, p. certe qa ibi è Cœna et Convivium, Philosophi et alii ut p. nous quomodo in illa se nulla sit gratia et hæc tantum quæ hæ rebus illa abundant ad insinuandos suos errores, sicut nec venenum nec pernicioso cibus ita efficiant ha sacra, ideo l. abstinendo è dio S. parce et prudenter illa utendo.

Circa 2dum Dico adhuc extra usum illis Sanctis, intendo n. sæpe fat participatione p. communicatione fidelium ea spiritualibus bonis, eo modo in symbolo confitemur: sanctorum communionem. Aliqn sæpe fat etiam p. quasi p. ea quæ p. excommunicationem privantur fideles ut constat ex decreto 11 q. 3 et aliis similis in qbus privatur communione p. sæpe fit privari usu p. sacrum p. interna et externa communione fidelium. Sic quasi p. Antonomasiam sæpe usu p. sacrum ut patet ex Cypr. epla 10. Quo ipsum Sacrum qa è Sic p. communio fidelium, qa edendo id corpus Christi unum unus corpus cum mystici efficiunt unta illud p. Cor. 10 Panis quem frangimus nonne Corpus Christi è? unus panis, unum Corpus multi sumus sc. qa de uno pane participamus.

Rubrica 2dum

In quo consistat Essentia Sanctæ Eucharistiæ?

Probat Con. ex dictis in Sanctitate Synod. Sess. 13 c. 2 et 4. Quia Corpus Christi Dominus, inquit, ex sydeici nati, datus è nobis cibus qa è Dominus, et

sub specie panis nobis apparuit. Ad 2. quod hoc est de consecratione
dist. 2. ubi dic.: Sacrificium Ecclesiae duobus constare, visibili
elementorum specie et invisibili Jesu Christi carne. Contra Ca-
Ob. 3. et Con. hui rg. Alia sacramenta vere fiunt et dum
ultima syllaba pronunciatur, etsi ante operatio mala Ministri
ad hoc quod aliqd contradictorium existat rg. solidet V. sacramentum
dici et quamdiu species durant, etsi aliqua eius pars non sit.
Ad 3. neg. ant.: Nec etsi ratio moralis significantia unius
partis sacramenti non sufficere, id in altera parte non sacramentum
componat, ne tamen sufficit ut ipsum sacramentum in utroque dicatur
esse existere, dum altera ipsius pars non est. Quod ultima
pars. Longa oratio rg. dum pronunciatur componat una omnine
cum precedentibus verbis verbum, dn propriè loq. non id dicimus esse
existere, si dicit eius parte. Non a. sacramentum post eius consecrationem
di propriissime existere.

Ad 2. Illi verba consistunt in continuo fluxu profunt toto
tempore dici absolute et, quamdiu aliqd contineat, sicut
et in reliq. significantibus. Quod diversitatis d. quia ex eo ipso
verba saepe ratione diversae mala diversimode accipiuntur. Sicut
quia res successive non sunt unus de totis, sed et, nec in ipsi distinguitur
existere et fieri dicuntur et, nil aliud significant, quam eas
fieri. Unde cum saltem tam aliqd sibi intrinsecum existere, seq
e de reliq. significantibus, quia in illo point propriè se totis sit existere
sic absolute dicunt existere id propriè illigit, non sic. vere autem
sint sum ea dia q. etiam cum intrinseca constituunt.

Ob. 2do. Flor. enumerans tres ordines sacramentorum dicit tres p. NB
sacrami et verba salutaris, et in reliqd sacramentis loqt. de
Eis qlq sacramentum intrinsece constituunt q. et in hoc.
Ad neg. consequ. quia Concilium Flor. loqt. de sacramentis in
fieri tm.

Circa ista sententiam in capitu allata notum ea tribui
a Suarez Aureolo cuius Aureoli hac est ratio: quia sumptio Eucharistiae
complet significatum et effectum eius, quia ante sumptionem nec gratia
conferitur nec sacerdotalis habet unio fideliis cum Christo. Si q. significat et
conferit gratiam ergo est sacramentum, ergo pars essentialis sacramenti, cuius hac

Sumptio n̄ sit sacm̄ integrum erit pars h. sacm̄i, et ou
Aureolus et patet et hac eius ratione videtur sentire esse
parte essiale. Sed hac sentia est agte contra S. Thomas
q. 78. a. 1 ad 1. vbi dicit: Sumptione est vehiculum actus ad
h. sacm̄i, et hoc modo pertinet ad extrinseca effectione
eius, sicut agere ad effectione agentis: et vocula agere
includit hic Sthō et ad applicatione agentis ad agendum
necessaria, ita sicut hac necessaria est ad agendum, sic et
sumptio sacm̄i est applicatio ad hoc, ut sacm̄ sit cortesia
gratiam. Cui Sch. sentiunt alij plures theologi qui tenent
M. Suarez q addit: hac tempore ozo ita sentiendum
qa Trid. Sess. 13. c. 3 plurimum huic sentia fauet.
Tu etia ff. cauenda hac opinio, qa reale Christi presentia solum
in usu ponit. Ratio est pter casus certos: qia hac
sacm̄ dr et vtq ad, sumi a fideliby, conficere corpus
Christi et alia huiusmodi q multo modo pnt ipsi sumptioni
accomodari. Et hic usus n̄ pt esse pars essialis, aliqsendo
illud n̄ et confectio Eucharistiae sacm̄ qa alterum essiali parte
n̄ pt res consistere. Hac n. est pars integralis qa neq ō
pars sic ut q se patet, nec mata, qa Gracia non vsu
panis et vini h. ipsum panem et vinum dicunt et matam
ratione substantia s. quia matia elementa, quorum n. ratione
speciem Corpis continentur.
Ad rationes Aureoli inde neg. pri ad eius probationem dr:
Ecclia Gracia n̄ conferat hoc ante usum h. sacm̄i, nihilominus
tn usus et manducatione speciem consecratam n̄ denotat hanc
gratiam nos sanctificantem quis vtq est, sicut ordinat in se pnt
consecratas, Gracia n. q in ha sacm̄o sumitur est Gracia unionis
corporis mystici: hanc a. ipsa species consecrata continentes,
M. Corpus et sanguinem q. se sufficerent. Sicut colligunt usus et ap-
plicatione et conditiones sui qbus n̄ utuntur predicta.
Et: Contra refutatione prima sentia: Ir alijs sacm̄is usus
ipse est sacm̄ q et in hoc.
Ad neg. paritate, nq in alijs sacm̄is q consistunt in usu
applicatio sacm̄i n̄ distinguitur ab usu sacm̄i et hinc in ijs

ita q̃ se primò & instituit ad sepiendu et sanctificandu
sic ipse n. sacrum sedificant fideles, qui mirute et efficacia
ipsius cibi. Unde alia sacrum q̃ se instituta est ut fiant
hoc in ut sit et humat in cibu, semet in eucharistia et ut
pignus haereditatis aeternae habeat, ac dñus ut in sacrificium
offerat.

Nota ex Con. h. n. 1: Qui hoc sacrum intimisce in Corpus nat
et pane et vino et sua Consecrationis, effiade tu ad hoc dicere
quendo ordine signum ad suos caas. Qui habitudo in S. pass
essentiali et intrinseca ipsius sacrum; sed aliqd ad ipsius constitutione
pertinet.

Ad intelligendu via Obscuris in Cursu scripta adde ex Reconc. in
de Sacrum in tre q. 12. Cum sple convenere ad productione
Gratia in hoc sacramo Eucharistia p̃ tripli causa physica
q̃ fuit et Deitate; 2d. tripli causa principali meritoria q̃ fuit
et redemptoris humana. 3io tripli causa instrumentali q̃
fuit et Corpus et Sanguinis contenta sub speciebus sensibilibus.
Quibus modis sit causa cibi sacrum; sic q̃ propius Eucharistia.

Nota dicit: Hoc sacrum est essentialissimum intra ea ad notat
Layman Tract. 4. c. 1. n. 3 qa continet in se Christum verum
Deum et hominem verum. Ob hanc causam Trid. sess. 9. can. 3 de
sacrum in genere anathemate damnavit eos q̃ dixerint sacrum
inter se pari esse, ut nulla ratione aliud sit alio dignius.
et sess. 13 quod hoc sacrum divinum q̃ celsum, sacrosanctum
admirabile, ac reliqua sacra sancta et divina et habitudine
extrinseca, qa consistunt in re b. Anna Cenobidi eaq;
successive sub Christi institutione, sanctificante gratiam pariter
sumente et efficiente quare hinc primum existunt et sanctificandi
vim habent ea q̃ ipsi utitur, et hoc sacrum antequam consecratione
verborum spiritu et efficacia amovet quamdiu res Eucharistica
conservant, neq; ea ratione tm sanctum è qa corporales res
spirituale aiae nutritione sanctificare q̃ possunt, sed alia ratione
efficaciore et propria sanctitate eminet, qa ipsemet fons et
auctor sanctificantis Gratia atq; spiritualis alimoniae cibus Christus

in sed sacrum continet, ipsum eum et inter ea
sacrum sed unicum cultum latria adoret.

Dubium 3um.

An Eucharistia sit unum l. plura
sacrum. 4 th. q. 73 a. 2.

Concilia alibi et Catechismus Pij 5. dicit: in plurisque
hu sacrum Ecclesiae auctoritate docti confitemur. Ratio:
Quia licet ad constitutionem h. sacrum concurrant res visibiles et
valde distincta, propterea tamen species panis et vini componunt
unum integrum signum rei et effectus spiritualis exprimunt quod
sacrum. Sed probatur 1° quia sistit unum sacrificium quia Christus
in cruce sanguinis sui effusione et sic a corpore separatione consummavit
vivata illud mysterium. Sic sacrificium
2do: 2° continet unum Christum verum Deum et homo constantem
carne et sanguine, licet distincta videantur sub quibus ea
sua unio Christi corporis componunt, et per se non distincta
fuerunt unum integrum sacrum displicit sic constante exprimitur. 3io ratione unius effectus quia in utraque species
spiritualis refectionis effectus significatur. Ito 4° symbolum
Ecclesiae unitatis quod efficit et in eo inter fideles quod
participant. Ad quamvis hoc sacramentum unum et singulae species
diversos modos significet, quia ex multis granis triticeis fit panis
unum, unus panis et unum vinum conficitur ut ad 1. sensus pertinet
in significatione unitas quatenus quidem quia ex unoquoque
corporis refectione ordinantur. Justum illud 1. Cor. 10 Quia unus panis
nos cum simus multi sumus. Hac unitas significatur hac unitas et Eucharistia
ipsa est sacrum. Ito 5° et utraque eius species significat plenam
coelestis gloriae societatem in cuius signum Eucharistia sumitur. Haec
fuerunt d. 39 sect. q. 3. Lagnon lib. 4 Trad. q. c. 1. Ostend. q. c.
Nota quod in verbis Pij et CC. de pluralis loquuntur de sacrum
id est data et multiplicatione, id est plura mysteria quia
PB continent et repraesentant, id quia olim plures fideles in eodem
sacrificio colebant: unde hoc potuit dici: sacrum quod impropr

sed arrisent ad Obvione in Corpus exsilia addit et sperat etc.
q. ad modum log. attinet sæpe parte rei ipsa denominationem
quæ sit et quasi separata considerat, ut patet in partibus
homogeneis et in quantitatibus discretis. sic q. res panis
q. se sumpta et dici sacrum cum quantum ad alia spe rerum
non comparet sacrum cum q. pars. Eaque dispositio tota
sacrum sub una spe q. respicit totum Christum q. e respiciuntur
ha sacramento et sacrum sed. Quod si res h. sacrum diversis
temporibus sumantur v.g. si ut hodie solo spem panis sumeretur
die die sola spem vini sine dubio erit duo sacramenta
distincta numero, quibus in spes q. se e integrum sacrum, et
si ibi duæ diversæ relationes, in seipsa ac si ut res spe
panis duobus diversis temporibus concurrent. Bellarm. l. 4.
de sacramento Eucha: c. 22.

Contra Con. 2da. examen tom. 4. fol. q. 4. dub. 1. p. 37.
Obi: Commune numero non multiplicat, sed multi sed eandem
rem accumbunt ig. ne Eucha: sacrum pro numero substantiarum
multiplicat. Rf neg. Consequ. qa Commune ex sua ratione dicit
collectionem plurium adeoque e nomen collectivum ut populus exercitus
exercitus et grandis et Ecclesia. Sanctis non hæc nomina q. se
collectiva non sunt ex usu et modo loq. subinde vim non
collectivi sunt. Quod a. et 2do objicit. Ita in plurimis
hostiis q. sit consecrant non ea plures sed tantum una, nil fauet contra
nos, qa dicit fram Consecrationis ea fram offerat h. sacrum
constituunt, q. nos supra id negamus.

Utrum realis sumptio V. Eucharistiæ, aut eiusdem sit necessaria necessitate medii ad salutem?

Contra sam partem probationis Con. 1a, q. vini Eucharistia non sit
necessaria realis sumptio ad donandam sam salutem. q.
Obi: 1o Eucharistia e ita unus concurrens ad effectum quod sacramenti
q. dia sacra nil efficiunt sed concurrit Eucharistia, ergo patet. Quoniam

Ratio proposita Con:
qa 1. ad sam 1. ad 2dam
salutem ea necessaria, neque
sit dici, ut facile probari et
partim ex Scriptura partim
proprio studio et indicio.

Nota Hinc probari ne sa Con. q.
sam ~~[illegible]~~ aliqui gradu, q. 2da n.
gloriam.

Christi et Dei virtus concurrere cum utrisque sacramentis et tribuere illis vim conferendi gratiam, et Christi realem esse in Eucharistia.

R. Aliud est loquendo de Christo sub se, aliud de Christo modo est in Eucharistia. Primo modo convenit mediare cum utroque sacramento, secundo non est quia duobus modis illigat et Christum prout est in Eucharistia concurrere cum utroque sacramento, ita ut effectus sacramentorum dependeat a Christo virtute Eucharistiae et hoc dici non potest quia sequeretur alia sacramenta nihil efficere si contingeret in tota Ecclesia quilibet esset nostra consecratio. et sic fideles et legitime baptizarent ante institutionem Eucharistiae, quod est absurdum. 2do. illigat, ut effectus aliorum sacramentorum dependeat a Christo prout est in Eucharistia virtute Eucharistiae sacramentalis. Hoc a. dici non potest, quia sequeretur veniae culpae fructus ex aliis sacramentis nisi cum voto quinte vel Eucharistiae quod est falsum est. Confirm: Nullus potest [illegible] Eucharistia post quilibet sacram quia non est illa necessaria

Ob: 2do: Eucharistia efficit unionem cum Christo et Ecclesia sed hac unio non inducit in effectu omnium sacramentorum quod effectus omnium sacramentorum fiunt ab Eucharistia quia ex mo est consequens gratiam sic Eucharistia.

R. Unio habitualis quae est unitas Christo tegum capitis et aliis fidelis tegum membris eiusdem corporis nihil est aliud quam habitualis gratia et charitas quae etiam in infantibus baptizatis agitur. Hoc a. unio sive gratia habitualis est non specialis sed sive ex virtute sua, 2do quoad omnia quando [illegible] gratiae modo est effectus omnium sacramentorum non est effectus Eucharistiae quia ita sacramenta conferunt hoc gratiam habitualem et sic uniunt illos cum Christo. At Eucharistia peculiarem modum efficit hanc gratiam ut notat S. Th. q. 29 a. 1. ad. 1. in fine.

Contra 2dam partem eiusdem notandum quod sit aliquis suscepisset Eucharistiam sic sit non necessaria ad salutem 2dam salutis.

Ob. 3io: Tertia vice specialem in infantibus gratiam baptismalem 3io quae infunditur a Deo 2do. quae aliquem semper conservat. [illegible] definitur. 3io quae conservat usque ad mortem. 3io modo peculiaris

è effectus Bapti: 2do et 3io è effectus Eucharistiae, Confirmati:
Gratia è magnum beneficium Dei, et infans baptizatus moriens in
statu Gratiae ante potest Gloriam, et promittere hoc a beneficium
si Confert in Bapti: quod et Eucharistia.
Ad 3io sicut Gratia Confert in Bapti Infantibus, ita in Baptismi
in illis Conservat quamdiu infantes sunt et peccare non pot.
Ratio est qa Gratia res tamdiu potest Conservari quamdiu
ejus producta est, quamdiu in occasio alicujus Contrarii a quo
corrumpat: sed in infantibus quamdiu tales sunt nullum est contrarium
a quo effectus Bapti Corrumpi pot. Q. e.
Ad 2do: Esse quod Dei Beneficium quantum ad aliquem ex hac
vita dum è in statu Gratiae iusta illud Sap. 4. Raptus est ne
malitia mutaret Sensum eius! Hoc Dei beneficium in Eucharistia
diuq ex semel Suscipientes digne Eucli: maneant in statu
Gratiae qa Dei in sit. Ejusq effectus Predestinatorum qui hic suppositi.
Ad 3io. Audivite Innocentes et sing: qa dicit Sapientia
Dei filiis vitae participant Corpus et Sanguine Christi.
Ad 1mum qhanc participatione in illigere sumptione sacrae
Eucharistiae, sed illa dn qfit in receptione Bapti: et Bapti in
qgrat et repetendat morte et resurrectione Chri Rom. 6.
Quicqd Fructus Corporis et Sanguinis qui nobis oblati.
Quo Conc: 2do nota probatione hanc: Si quis est certus
se code die moriturus, et post simplex iuratum peccatum
mortale, qf contritione, et attritus qf Confessione iustificaretur,
ut haberet expressa voluntate nunq amplius peccandi, quia
ita nullo modo pot dici habere propriae iustum Concordiae qde
implicita, qa hic, se dicta talis ignorantia in pot in tali
voluntate Consistere, nec tale iudicium attritione aut contritione
iuncti, nisi qui quis obligat ad Corone, ad qua talis non
amplius obligat, imo qei id illicita, ideoq pot id nolle.
Ad 3io Consq sibi peccati m. qfit certo se statim moriturum
et impossibile sibi ea contrari vel qf contritione iustificet

in voto habere explicitum propositum confitendi
et ei impossibile habere absolutum tale propositum (quia hoc in
dicit ad impossibile cognitum tale) imo si et confitens opinaretur sibi hic et nunc ex Ecclesia confitenti ea naturali
ei dictis facendis et faciendis, non vellet in confitenti, et sic
eius Contritio in duceret implicitum votum Confessionis, quod
etiam includit implicitum votum Coronis etsi ei hoc sit impossibile ut illi ita.

Ad neg. Corol. qa Confessio est aliquo modo naturali
necessaria ad justificationem peccatoris baptizati, quia
hung. p.m. id negat remitti nisi cum directa obligatione
ad Confessionem, cui qui Contritus directe consentit saltem
implicite. Sicut enim ex aliqua necessaria consentit
in obligationem solvendi pretium. Quare etiam in casu posito
in aegro tali excusset hic et nunc à satisfaciendo
obligatione Confessionis, imo non habere voluntatem
in satisfaciendi, sic ea contrahit et implicite in ea
consentit; et consequenter sit implicitum votum confitendi
si est possibile. Quod si inde patet, qa illa Contritio
ex necessario inclinaret ut aegrus vellet confiteri, si hic
et nunc id apprehendat ut morale possibile. Sed
et in casu Contritionis, qa tali in modo excusat à culpa
sed ad ea nulla ovo sit plenta obligatione.

Ad ea obiectione qui Cusa posita adhuc q. generale propo
situm quod Patrum temere ovia quæ pertinent occurrentia
quale est etiam votum Eucharistiæ in Bapti. promisit in sed
propriè dictum votum. Et hinc conclusione procedere ut
etiam suspectis Virginibus nec in se nec in voto sed adhuc
necessaria necessitate medij ad eam salutem sed obtinen
da vita aeterna, qa prius quam infantes ex fonte ex
aut sin pullo ordine ad ea aut eius modo ut patet ex
dictis, et hoc modo morienda vita aeterna obtinere, atq

vita aeterna in ipso obtineri sic ex eiusdem voto
nullum necessarium ad eam detinendam, quia ergo est
necessarium ad vitam aeternam.

Dices: Tale tum obtinent remissione ipsi ad vitam aeternam
per gratiam vitae
per neg. illatum qua nullum saltem ipsum vim ad remittendam pp. post
eius susceptionem commissa. Sine dubio nos iustificamur solum
per Deum et merita Christi tribuenda ipsi Christum in S.
Confessionis. Propter a. iustificationem et subsequentem mortem
autem nemo pecc. committat necessario sequitur aeterna vita.

Instas:

Observatio mandatorum in voto est necessaria necessitate
medii ad iam Gratiam oblig adultis, ergo etiam observatio mandati
de Eucharistia sumenda, ergo etiam Eucharistia in voto.

Respondet: ans: Observatio mandatorum est necessaria talis quia
scilicet in non peccando mortaliter consistit bonum ens; Observatio
autem in actuali positiva executione praeceptorum affirmativorum neg. ans;
sed quia illa in voto dicit adultis necessaria necessitate
medii quoad ea praecepta salte in genere sunt in corpore et
quoad eos in ipsamet conversione ad Deum et poenitentiam
et dilectione. Prosequitur in ill. S. Benjamin de oblig
praeceptis in genere S. de singulis in spe, quia nemo debet
per se medii necessitate habere absolutum propositum S.
tale S. virtuale de restitutionis S. Eleemosynae praecepto
positivo exequendo, sicut patet ex dictis circumstantiis.
Et sic hoc eodem modo se distinguit consequens, nempe actualem
et positivam Eucharistiae sumptionem in voto S. etiam voto absoluto
de Eucharistia reali sumenda non est usquam necessariam
necessitate medii sed tum de non peccando et omissione Eucharistiae.

Ad 2di: ex Vatq. dic necessaria est observatione praeceptorum
ac id quod dicit necessarium necessitate medii ad salutem. Hoc n.
debet positive aliquo modo concurrere ac instar positivi
medii et se ordinari et necessarium est et ad agendam S. ad
conservandam iustificationis gratiam. At observatio praeceptorum
est sic, negative tantum necessaria est ad salutem sicut peccatum

transgressione præcepti impedimentum alicui præstat salutis et iustificationi, autem omittat. Hinc nullus præcepti observatio est fines nec in re, nec in usu propriè necessaria necessitate medij; Tametsi ipsum usum observandi præcepta quæ continet in pœnitentia l. amore Dei sup. ora dici posset necessaria in necessitate medij:

Dices 2do: Nutritio corporalis è necessaria necessitate medij ad conservandam vitam naturalem saltem longiorem tempus. Ergo etiam nutritio spiritualis ad vitam spiritualem conservandam è.

Resp. neg. Cons. Tum qa etiam quando necessario indigent nutritione corporali, non in spiritualis, qa non est omnino contraria rationi. Tum qa ista nutritio est et quidem velut ab intrinseco per exercitationem bonorum actuum; quæ non ad nutritionem duo superadunt alimenta non in propositio accidit, esto nutritio est simpliciter necessaria, non tamen determinatè aut hoc aut aliud alimentum è necessarium sed sufficit aliquid quidem indefinitè.

Dices 3io: S. Th. q. 73 a. 1 ad 1. docet: Hoc Sacramentum Eucharistiæ ipso virtute sui gratiam conferendi nec aliqui sui gratiam ante suscepti sui sacrum, l. nisi ex aliquo voto ipsius. Resp. ipsum Illigondo de voto improprie dicto nimirum sumendi ora præcepta è.

Dicis 4to: quod sacrum aliquid ex nobilioribus tantum videtur exigere maiore necessitate præscribendi; sed hoc è nobilissimum. Ergo.

Resp. neg. ma qa ob ipsum sacrum dignitatem decebat in suscipiendis gratiam supponi, quo ipso id non esset sacrum hoc est necessarium medium ad jam gratiam et consequendam ad gloriam qa ja gratia per se è sufficiens cum subsequentibus auxiliis Dei ad se ipsum tuendum.

Pro solutione obiectionis ja in cursu notitia

Nota ex Suar. d. 40 sect. 2. con. 4. Hæc hoc sacrum quod demodo l. morali dici necessarium ad obtinendum in gratia valde utile et efficax; edeo ut dicere possimus cum qui

volendam diu abstinet ab huius sacrini sumptione
nisi per moralem dici posse in Gratia sit non p.m.
Sta insinuat S. Th. Quodlib. in locis.

Quæstio 2da.

De Mata S. Eucharistiæ.

Parisja.

De Mata et Qua Conficit Eucharistia.

Mata est qua panis et vinum ut in Cultu: et
Consecratio: qa panis et vinum sit Cibus corporis
alimenta, et quidem respectu spirituale esse Eucht. et
refectio et nutritio animæ. Consecratio 2da est Legatio:
Quia panis et vinum ob mundiciem aliasq; qualitates ac
virtutes convenientissime ac utilissime ad convivium
adhibent, nos panis confirmat, vinum exhilarat, ideoq;
aptissima mata est ad sp.onda virtute, Fine et effectu
h. sacrini q ad spiritualem eius divinam peculialiter
instituitur; idq; S. Th. in hymno suo indicavit: Cedit
fragilis corporis tectum, dedit et tristibus sanguinis
poculum.

Dices est Gam: In Canonibus solum frumentum olim fuit
ad offerendum in altari unde oleum, in cenam.
Resp. Id fuisse frumentum quasi ad hostiam Eucht. aut
sacrificium spectaret, sed solum in hac ceremonia alicuius
id obtulerunt ad honorem Dei ad Templum usque pro
accepti beneficii, i. ad ornatum et usum templi, atque etiam
primitias et decimas ad alimenta sacerdotum. 1. Cor. 9.
Origenes in c. 10 Matth. Justas.
Illud et mata in Eucht.
q in ventre manet
substitit post verba atq panis sum Catholicos in manet
quoniam nullo modo q. ille demittit in stomachum, ac
Origene hoc dicere de mata sacrini.
q. sumunt post Consecratione si de mata remota panis et vini
eio in Consecratione desinit. Ita Gam: C.

Partis ja.

Rubrica jm.

Qualis panis sit necessaria et sufficiens materia Venerab. Eucharistiae.

Con. ja dicit q panis solummodo triticeus sit
Rd. cum Caietano: Dis panis ex quocumq; grano confecto
è eiusdem speciei, sicut hominis idem est ex diversis cibis nutriri,
quia ex illis chymis fit sanguis, panis, q ex diversis speciebus ex quocumq; grano fiat.
Ad neg. ma: fundatur diversitatem ordinem inter farinam hordei vel avenae et tritici, et inter panem hordeaceum et triticeum quia è inter ipsa grana, ut constet ex qualitatibus et effectibus quos ex[illegible]. Ad probationem neg. paritas: Quia sanguis ut quipus q fit et proximum ex eiusdem rationis in uniente à quo gignat, et ab eodem mana cibi quidq; illa sit disponit et generat et tale from melius aliqui teorsum cibis. At in farina resultat ex granis contusis, modus cuiusdam mistionis, et ita contusio solum se ad ut conditio sine qua non, et ideo in solis è utq resultat sit eiusdem speciei, si plus è diversa in ipsa qualitate insensibilium, et idem proportionali è de pane q media conversione ex farina et aqua conficit.

Con. 2da inter alia dicit q farina tritici non deleat misceri pro aqua elementari. Sed

Rd: Ex farina et aqua rosacea ad fieri panis eiusdem speciei cum alio cibi, q a sola illa diversitas, ut videt oblatione q quo omnis panis confecto sit eiusdem speciei. Tum q q coniuncti one exhalat et concoxit, tum etiam q licet aliqd maneat potti omq tri substantia illius mistoris et farina, q eiusdem rationis manet, et in sue naturam trahit humanae illam.

Ad in et impossibile mista illa sua substantia et ipsa differre q alem insensibilium diversitatem, et adq concurrit

in die ad misterium efficiendum, quod in magna quantitate
fuit, et valde actum. Ad probandum de calido et quod aqua
in cochleare expirat, et trahat in eam farina, quomodo
se potest et misceri inter, non solummodo miscibile necessario
ut ad misceri duo miscibilia requirunt, et quomodo mea
farina coagulari, et coagulata manere possent, nisi quod aqua
in coagulando et manente, est una massa et unum coagulum
adunet:

Nota nil in oblatione sacrificii si admittatur panis
fermentatus quod panis usualis et fermentatus in die si
solebat.

Sic panis fermentatus et corruptus inuata illud: modicum
fermentum tota massa corrumpit.

Et neg. ait: Quia secundum citata scripturam: tota massa fermentat
ut in Graeca Lectio, non autem subtilis corrumpit, quia alterat et
disponit ut tali modo fiat.

Nota Rationabiliter dici potest de azymo quod fermentatum est
non apta sacrificio, azymum quod de qua et hunc in legum exemplum
Christi, ideo et hunc panem significat magis puritatem corporis Christi
quod sine ora eius concepta fuit. Fermentatum vero qua per
fermentum et farina mistum panem sapidum reddit, significat
divinitatem et conjunctam humanitati Christi eiusdem virtutem
dedit.

Nota ideo melius et confectione latinorum et Graecorum,
in qua et conformis facto Christi, ideo qua et purior azymus
panis, et optime significat puritatem in Christi quia sine semine virili
concepta fuit, in ea qua hoc facere debemus sequi. Azyma
sine civitate et puritatis conscientia significat et contra
fermentum significat corruptione et malitia iuxta illud: Corinth.
Pascha nostrum immolatum est Christus, itaque epulemur non in
fermento veteri, neque in fermento malitiae et nequitiae
sed in azymis sinceritatis et veritatis. Non refert quod
fermentum aliqua ratione quid significare unione divinitatis
ad humanitate Christi, qua ut recte notat Cyrillus hoc -

sacrum magis et sacrum corporis Christi quam sanctitatis eiusdem, ideoque magis debet servare puritatem corporis et sanctitatem.

Ob. 3o Vel azymis videt sapere ceremonias iudaicas unde in con. Trullano prohibent Christiani comedere azyma Iudaeorum.

Rs. non in comedere azyma Iudaeorum, nec in hac facto eos imitari, sed ipsum Christum, sicut et prohibitum aliquid facere quod olim fecerunt Iudaei, sed et prohibitum aliquid facere propter ceremoniam V.T. sic in con. Trullano prohibentur id cum Iudaeis in Cor. massa uti azymis.

Quanquam nec illi canones sint legitime facti, neque facti Graecorum Graecorum illegitime convenientium Iudaeis facti.

Ob. 2do: Panis fermentatus est convenientior et aptior ad hominem cibandum, et illeo magis vitalis et cor.

Rs. Vnusquisque panis est aptissimus ad nutriendum, et quamvis fermentatus sit gratior gustui, ideoque magis vitalis, nihilominus et azymus est aptior ad usum in sacrificio ob rationes dictas quas illi proponerant.

Ob. 3tio: Calor igneus, qui praesertim semper reducit ad cineres naturam et officium panis indicet, sicut calor naturalis stomachi cum cibos cuiuscumque generis convertit in unum et eandem entium substantiam.

Rs. Obiectione non est ad propositum, nam ut calor naturalis convertit cibos in naturalis substantiam, non tamen illud unum in alterum.

Rs. 2do seq. paritate: nam cibi in stomacho et calore naturali omnino fluidis efficiuntur et diluuntur, quod multo panis in libano, sed quia calor naturalis agit usque ad ultimam consumptionem cibi, ut fere penitus omittat et degrad. eum in cineres in substantiam entium. At panis in libano in ita exiguo, usque ad interiorem priorem substantiam, se solum disponit accidentaliter, ut non sit ita crudus, et sit aptior ad nutritionem sicut nec carnes ad igni coquuntur ita efficiuntur ut ordo amittant priorem substantiam, etenim carnes assae aut

aut elixa adhuc et carnes; et species solum accidentaliter
ad formam vinum negotium exhibeant.

Ob. 4to: si Christus ad ignem in mutat panem substantiale et
solum accidentaliter contegens et ut massa et farina subsuda
et eiusdem speciei in pane et solum accidentaliter differat, quia
et et conspicuo fieri et in massa et in pane, et contra
dicit theologos.

Et theologos merito id negare quia mera confusio nisi in
ordine solum panis respiciendo dicit et massa cruda in corde in
et varia panis ex hoc enim sentit, et res moralis et moralis
accipienda.

Ad 2do id referre ad solutionem potius elevationis, utrum
panis differat substantiale a massa ex solum accidentaliter, nam
et in panis ex hypothesi cadit et substantiale in fra substantiali
massa et differant solum quoad aliquas proprietates, et in sufficit
et dicit panis consecrari quia et a massa cruda
pendet ex institutione et et ubicunque solum panem et nam
Christus, ita o. di panis ante coctionem.

Ob. 3tio: sacrificium veteris legis fuit ex fermentato pane
Gen. 14 et di sacrificium ergo concedunt figura futuri Christi.

Et ergo in ea ad figura in oribus et similis figurata, aliqua
in scripturis nulla ovis mysteriorum nostrorum figura habebant.
Deinde etiam tunc ex hoc sequitur et panis fermentatus venera
et etiam consecrari et ultro concedimus.

Ob. 4to: 1. Cor. 5. Epulemur et in azymis, in et adhibendus
panis fermentatus.

Et ipso Lovanium in debere sumi ad litteram, et solum moralis
quoad puritatem bonitatis et necessaria et ad fructum Christi
consequendum.

Et dico hic dicit Lovanium etiam explicari ad litteram de pane azymo,
et et alter fermentatus in sit ovis apta, et ad azymum absolute
loquendo et aptior, ut ipsum dicit. Adde infra et panis azymus
sit solidior ac diuturnior nec facile corrumpatur et fermentatus.

Obijcio: Non pt fieri ut fra panis sit accidentia, qa dn modo oporteret ea manere offiali post consecrationem, sed consecratio de tollit accidentia, et solam substantiam panis et corporis indet hereticus.

Rsp. Aliud est substiale, aliud offiale, itaq; hereticum fortasse dicet fra substiali panis post consecrationem manere, sed non relinqt prior substia ea quoad oram nec quoad form, minime tn hereticum est si dicat syrac fra offiali panis ad panis &c, supponendo hanc fra offiale esse accens, sicut in artificiatis evenire solet, quia accidentia hujmodi quoq; offiales fras

Quaeres Vtrum Latinus Sacerdos in Latina Ecclia est necessitatem habere, quod in fermentato celebrare?

Rsp. neg. 1 dicens:

Ex duo praecepta occurrent hunc obligat id q. e. maig, at hic contrarium praeceptum Christum Coinanelis infringere q. e. maig quam Ecclia sed in fermentato celebrando in fermentato

Rsp. neg. q. Christus hic id maig qa est offiali fra

Rsp. neg. illatum: Ad probatione di offia et hujmodi panis ut maneat offi fra offiali maneat, in mnt modo dicit ipsa fra di offiali quasi sit substiali, p tn accidentali fra non sub substiali panis et ipsa fra substiali mutatur, p ideo fra panis tn accidentali ipsi mutatur et substia panis, de tn est offiali fra, eo q. p ea constituat mutatur in ea panis et tn affirmativum q. tn obligat quia ante tn erat mutata cuda et in quod offiali constituit. Sed non est negativum q. tenetur in ea panis quia habeat ita fiam q. tn a substia ipsa panis pt abee in Consecratione substia panis &c.

Ambrosius Edm.

Ex Chrs institutione hoc facium, et consequitur ut non pane azymum non fermentata tn consecrare sit.

In hoc Dubio Oter qa q. in Corpus ponunt nihil notatu dignum occurrit.

Dubium 3um.

Quale vinum et quomodo aqua diluenda sit apta mta Eucharistiae?

Conc: je ratio dari sit: Quia calera vina vel sunt vina simpli. Congruum est: Tum qa hoc vinum in sit calida et humida et apta ad nutriendum et augendum sanguinem optime effat sanguinem Christi. Tum qa in sit bi et nutrimentum et medicamentum atq; cordis laetificet quem: si aptissime etiam effat effectum sacrum. Sc

Ob: Si mysterium includat in vase unius, clauso et adhuc mta consecrabili et mediante continente et sustinente eius et sit et promoveri sive designari. Et etiam eius sustinet mta adhuc in unus calens.

Sed neg. consequ: disparitas est, qa vinum in dolio ita sit et se sustinet, et qa acuatur cauleo, et similiter ita domum separatur et propriissime effatur sit et modo totaliter, licet in alio continetur sit liquor clausus in vina seruus et et modo partis et et se calens, et quasi insensibilis.

Instas:

Saltem quam expressus non audet differre substantiali sed solo accidentario ab eo qui non expressus est, nec vinum factum substantiali differet ab infecto: Et si expressum vinum est sustinet mta etiam eius inexpressum.

Ad neg. consequ: qa sufficit hic distinctio accidentaria sed in ordinatis ad duo suscipere dicitur est, in alis sed in fra accidentalis plenius et specialis; dicit in moralibus et ejusmodi habenda ratio institutionis.

Ob: Sanguis in corpore contentus simpli est et di sanguis, et ita dicitur de vino et in mysterio contentus.

Ad neg. paritatem: Ratio disparitatis est: qa sanguis sicut dicat substantiam illius humoris certi, abstrahendo a certa quada eius conditione et qualitate, ad vinum per substantiam vinei liquoris, dicit separationem eius ab uvis; et in vinum quasi,

id licet; Tamen ei vinum, nec vinum se bibisse dicit
q. unas comedit

Contra Collectam id in Canon positum

Ob: Vinum congelatum n. est potabile, q. deg. aptum ad con
secrationem quematim de vino supra dictum, qa vinum illud
n. est potabile quandiu una sub tunica continet.

Rs: Vinum frigore concretum est potabile simpliciter suapte
natura, quamvis externa vis frigoris q. actus impediat, neq.
pore et ratione vini congelati, ac in una latentis, etenim
vinum in una est eio infectum, nec unquam vinum denominat
et multa adhuc ante indiget ut fiat vini ratione obtineat
Contra n. ubi semel expressum et elaboratum fuerit vocat ia
vinum ab omibus, ad penetra est, licet forte congelatum, qa in
antea factum fuerat liquidum et potabile, nec ulla etiam
egeat amplior industria, ut incipiat esse aptum ad libandum
h. solum ut frigus removeat. (O.E.

Nota poe occurrere frigus tam intensum, tam diuturnum
ut consumpsit vinum substantiam, ac post resolutionem habet
amplior fiam vini, aliqn etiam concrescat in naturam la
pidis, sicut vehementi frigore aqua in Crystallum mutat.
Quod tamen in gallia utpote q. ita brevi tempore spatio finit
accidere nunq. fit.

Contra Con. 2da

Ob: Calix nobis repraesentat effusionem sanguinis Chri
in Cruce, atq. ex latere Chri non solum effluxit sanguis
s. etiam aqua, q. non solum vinum sufficit ad consecrationem
calicis, s. aqua admixta habere debet.

Rs: Patet et ut missa sacrificium esset ipsa effusio sanguinis q. fuit ita mortis Chri, s. quod nos
etiam redempti sumus, atq. nec Christus mortuus per
effusionem sanguinis et aq. de latere suo, id n. natus
erat ut habet Joan. 19. neq. etiam nos illa effusione sumus
redempti ac reconciliati, cui Christus tunc id fuerit exhu
stum vide adeqn. nil amplius nobis mereri potuit.

Ob. 2do: Vini cum aqua commistio pertinet ad sacramentum
ad Sa. i di: Vinum tuum mistum est aqua, et sequitur, deste s.
ffieri in eu bow sa. et Verbi Dei fuerit ad contemptum
fuisse à Pharisaeis et ad traditiones humanas non traditiones
Ps. Jn Sa. vina et cetera res eius et alis modis considerata
nunc bona, nunc mala sint secundum: sic Leo sit fortitudinem
Christi significat. Apocia Vitis Leo et libro. Ide Leo est crudelitatis
Lubdo significat. Ps. go concupiscibil terrae et draconis. Sic igitur mistio
vini cum aqua si fuerit similitudo abyssi et vinum vertendum
significat fraude et corruptione, deinde a. et quo vinum meum amis
vinum mistum aqua. et de hac agit Isai. c. ubi s. ffieri legit.
Caupones tui miscent vino aqua. si a. fuerit similitudo
abyssi et Cibum sit optima significatione illa mistio ad
sobrietatem et temperantiam significat. Unde quo. 6: Bibite vinum
et miscui vobis. Quoniam igitur in calice vinum miscet aqua,
in ad vendendum et ad bibendum optione fit et optimam
sit significare.

Ob. 3io: Ex hac ratione et de latere Christi exivit sanguis et
aqua in probo aqua miscenda in calice ipso: quia in fuit aqua
illa mixta cum sanguine sed serosum et de fluxit, nam
diez quemodo discerni possitet aqua a. in calice cum vino
miscet. 2do: Illa effusio sanguinis et aqua significabat duo sacra
ducta sunt: Bapti. et Eucha. ut s. Arg. Tract. 20 in Joan:
et alij pp. dicunt. Ob in pertinet ad ipsa mistione aqua cum vino.
Ob primania ratio et vera et solida fundata sed testimo
Christi exemplum, et Ecclesia usus confutatur. aliq rationes
offerunt ad confirmandum et declarandum id quod credibilius
est videtur, sed in Adversarium Argumentum nil concludunt.
Ad in. 2do: Licet sanguis et aqua immixta fuerint
dum fluerent, sitin in vas aliq receptum fuisset nisi forsitan
in illo vase coagularent. Nota. receptum in calice id est
et ea latere fluxit, in ea modo quo fluxit, et ideo unum
aqua mistum in calice fuerunt: deinde in ipsa facta infusione

distincta est.

Ad 2dam rationi: aliud est resplendere et lucere, aliud resplendere et lucere, et non in divina sanguine et aqua lucere mixtione vini et aqua in calice, et contrario lucere et resplendere quod hoc mixtione calicis, quod tandem lucuerit illa effusio sanguinis et aq. Ptm S. Aug. et alij pp. quod dicunt sanguine et aqua lucere duo sacrum fide affirment inde colligi mistendam et aqua in calice Eccli.

Obiecta. Est aqua naturalis et elementaris, qualis etiam de latere Chri fluxit, ad ostendendum ex ait S. Th. quod Corpus Chri erat vere Compositum ex q. elementis, fiunt quod sanguine fluente ostendebat quod erat Compositum ex q. humoribus.

Ratio est pro sententia pa Conclusio: Quia illa aqua quae exiuit de corpore Chri, attinebat ad veritatem et substantiam illius aqua ex elementaris non de vero corporis humani unde ostendunt sanguinem et miraculose manasse aqua illa de corpore Chri id defundi quod illa aqua non manat nunc in glorioso corpore Chri quod est et quod hac aqua in illa commutatur.

2do fat ratio theologica est Gamachaeo qua ista sententia refutat: Sacrum et sacramentum verbum non efficiunt id quod significant, at verba Consecrationis calicis non significant de aqua illa quae de latere Chri manauit, cum nulla eius fiat mentio quod nec phlegma tunc ex illa aqua producit, nec etiam dici potest quod commutatur aqua infusa in illam eandem numero aqua quae fluxit e latere Chri.

Nota Instantia ad Conclusionem obstantia sententiae in Conclusione

Nulla est paridas inter aqua vino mista, in calice cum pulmentulis, Festuca etc. eo quod quando adoratur offerat absolute quod non modo liquidi temporis in calice est. Sed in ligna est aqua vino mista in calice, in a pulmentuli festuca etc. Ergo.

Ad obiectio Instantiae ista non tenet.

Con. qta. Nota Probat nel suo ratione probandi
in Cursu posita: Cogimur enim tenere proportionem esse
inter guttas multitudinis aq q ei imponit essi guttatim
et q lande intervalla imponas, quod alij negant ut ipsa convertat
in vinum: alij ipsa ita ut statim a paulo plus aq imposueris
quae fuerit in illis guttis vini, incipiat plus habere vini aq q vini;
et si ego imponam lande in species vinum, ita ut indicat
vinum commixtum in aqua, cum tu contrarium cogiamur in ijs
q certe sunt alias res in sua substantia convertere. Quantum q
in pane comedamus, nunq tu tiemq panis, quantum q lignum
paulatim imponas igni aqua igni fit lignum aut debilitat.
Ciet: Vinum agendo repatit et q dit virtute agendi. ff.
Contra: si vinum ht vim convertendi aqua in se, quare non
habebit vim educendi se ab priore rigidum sua statim
cum hoc sit facilius? Ite etiam vinum esset, ita ex aqua sua
sua statim erige, si tu aqua in se convertere deberet
cibi sere proportione virtute esse q in guttatim infundit
a q in lde st. Quia aqua illo modo ipsa sit comparatione
ht minore abundantia, et quia vinum amittit ex una
parte tanta deberet ex alia parte aqua, qa aut
essij guttas; parua a guttas vini sunt illos facilij in se
aqua convertit q parua guttas; quae posterit semq aqua
in se convertere, quemadmodum aq paulatim infundas
q certissimum cogimur in alijs orbis q certe sunt aliae
in se convertere, nec ulla dari possit rationem. In specie
a fata cogimur falsissimum.
Nota probatione nim probationis in Cursu posita dicit Con.
PP. dicit Aqua offeni, benedici, consecrari et consecratione mutari
in sanguine; atq hoc est falsa, si necessario ante consecratione
mutet in vinum, qa tunc in est qn fiet consecratio, nec ipsa
si vinum mutaret in sanguine. q tenuit PP. ipsam
mediate convertit in sanguine. ff

Dicej: Pp. leg de aqua mixta vino, et eligendo de
aqua sed conuersa in vinum. Sed contra è jo: hae glossa
gratis apponit, nec hic fundim in Pp. edictis serpe
eorum verborum plane contorta et vio lenta, quia ad
mittenda, presertim cum hi quidem solutio ex verbis C.
et Pp. dictis et clare et genuino ipsorum verborum sensu
petenda sit, cum ex ritu et traditione poset cognosci, cum à
mera Christi institutione dependeat, et potuit mater
sacrum quale voluerit instituere. Vnde sequitur Verba
Pp. et CC de ea re agendum in usitato et genuino
sensu accipienda ee. 2do: qa clare insinuant aquam
manere distincta à vino usq; ad consecrationem ut patet
ex S. Amb. lib. 4. de sacrim c. 5. Ante verba Christi calix
est aqua et vino plenus; sed verba Christi operata fuerint
sanguis efficit. Vbi cum dicat absolute ante verba, sed ad
hoc tempore ante consecrationem aqua et vinum manere
in calice; et post consecrationem verti in sanguinem Christi.
Dicej jo Arles docet aquam missam in magnam copiam vini
in ha conuerti.
Pp. Arles hoc nusquam dixisse, si poterit è contra c. 10 l. 5.
de Gen: Tex: 89 dicit: quibus vini mixta decies millenis
mensuris aqua in hanc conuerti. Sed et sua prae illud
infert sicut videre è in alimentis ~~contrahit~~ conuertit
qdè in substantiam viventis in hi è contra.
Instas:
Vinum magis è activum q aqua, adeoq; videtur hanc pa
facilius in se convertere.
Pp. neg. Conseq. qa similiter ignis è multo activior quam
sint cineres, et tri carbo ignis, in ipsi in cineres paulatim
mutatur in cineres, cum contra ha nulli unqua carbones
cineres in se convertere; cuius ratio è jo: qa sicut ignis hi
magnam enim agendi, ita hi exigua vim resistendi
contrarijs et facilime suffocatur, contra in cineres habent

incredibile enim existendi igni, ne ab eo corrumpant.
Cadit ergo ratio vini et aqua: nam illud aliis liquoribus parua
quantitate mistum facilime corrumpit, in ipsorum vehemente
activitate, ita quia ipsis suis calidiores statim exhalant, aut
penitus suffocant, aliqui ita omnis vis vini perit. Hinc si vinum
in parua quantitate diu relinquas in vase apto, fiet penitus
quasi aqua, sicut de aqua, quia et difficillime eo corrumpit,
et plane inepta, ut nahi in edulate commutat in vinum.
Circa 2dam: Vinum potest agere in aqua sibi mista, quia ille id quod de
aequalitate ne cessaret ad conservationem substantiae aqua, et inducere
suas qualitates et contrarias sua. Confirm. quia incredibile
videtur gutta vini missa in mare aqua retinere suam substantiam,
et sic gutta aqua in dolio vini.
Ad 3o arg. Contra. quia ignis potest in aliquid agere, sed hoc
in se commutare, aut eius substantiam corrumpere, ut patet in
suis cineribus et mea vitri, quia multo igne potest corrumpi, ipso
ipsa aqua, quia iniecta in concaua olla potest cuaporari in tri
substantia corrumpi, quia statim ut venit ad locum frigidum redit
ad priorem statum. Sicut tu videtur vino vini missi in aqua, cuius
sepe facile extinguunt et fit inopia, et demum eo corrumpit
et in mutat in puram aquam. Quoda gutta aqua in vase vini
fluxerit, in magna vino, quia fluxerit in olla concaua.
Ad 4am Ubi vinum potest aqua corrumpere, in tri potest in vinum
commutare, quia corpora mista in pot corporum et uno simplici.
Circa 3o: Si aqua mista vino in tri commutata in vinum potest
consecrari sequeretur 3o quia in calice est ipsa consecratio, quia ibi
est ipsa mea, ratio quia est distincta sua consecratio, in vinum
quod consecraret ab ea quia consecraret aqua, et illud vino, quia
est distinctus terminus a quo et ad quem, sicut sanguis existens
sub specie aqua et vini.
Ad 3o: similis ratio ne tuam absurdum potest inferri de distincta
sua consecratione qua consecrat vinum, quia ab ea qua consecrat
panem.

Ad 2do: neg. utrq; seq. jo qa aqua in exigua quantitate
mixta vino in ordine ad consecrationem constituit cum eo
aliq unum et in duo. 2do: qa una causa qq fia utrumq; conse-
cat. 3do: qa terminus ad quem, a quo ad sumit speciem, e in
oibus illis consecrationibus unus et idem, sci sanguis Christi, aut
si velis tota humanitas Christi, quin se et sua ea quia
q hic agnoscuntur, e eadem sub oibus speciebus q nullo modo
producuntur.

Dices qto: species sub qbus sanguis continetur debent esse
sanguinee, sed species aq non sunt esse sanguinee, qa aqua
esset populus et vinum esset sanguinee, ut dicebamus
q nec species aq continent sanguinem.

Ad 2pm una res non esse alia, jo non esse eadem et
esse idem, et solum q quando non analogice eis qualitates
representando, sicut agnus esset Christus, et ita sin conones
vinum esset sanguinee et aqua populus. 2do sacrificio
esse eadem et hic nunc et esse idem, et sic eodem modo utrq
species aq et vini mutuo mixta post consecrationem esset
splendida sanguinis, nullo a. modo splendida populi q ibi
gloria non e; sola a. 2da species e de ratione sacrificii.

Dices 3do: si ex facto Christi miscendi aqua vino liceret
inferre ipsa poe immediate converti in sanguinem sequeretur
2d certum et hoc ita poe converti, qua e certum Christum
id miscuisse atq hoc e falsum. q. et illud c.

Ad neg. seq. ma: jo neq; n. id q probabiliter ex aliquo
infert e 2d certum q ant. 2do: qa illud non infert ex
solo facto Christi sed ex hoc syllogismo: Aqua q sin exemplo
Christi et precepto Ecclie miscetur vino, gratiam legitime con-
ferat seq; vertitur in sanguinem. atq tale non converditur
prius in vinum, imo sin probabilione et aliq, nunqua, et tale
aliqd immediate vertit in sanguinem. Si ha syllog. multi
negant ma: dntes q aqua non converti in sanguinem, cum qua
ob temporis exiguitatem non potuit converti prius in vinum

et dicit vini: quæ tu ambas supra fuse probavimus, et Ecclesia hoc habet ab exemplo Christi aquam vino miscendam, in ara vero ea substantia adhuc immutata convertatur in sanguinem Christi post Consecrationem.

Quæres: Quid fieret si species aqua separarentur a speciebus vini aut his corruptis moneret ille adhuc satis integra, ut possit illis existere adhuc substantia aqua: vinum subjiciendum sanguinis moneret?

Ad hæc ea incerta et pendere a voluntate Christi, quæ nobis non est revelata, et forte accidentibus videlicet non permanentibus, quia aqua non est mera substantia, sicut mixta vino huius rationem quodammodo habeat: nab: qa pertinet ad secundariam substantiam ut fiat per unionem aqua et vini sicut una unione cum Christo, ita per separationem habet una separatio, et sicut nos separati a charitate separamur a Christo, ita species aqua separata a speciebus vini desinunt continere Christum.

Dicis: Concilium Trid: sess. 13. Can. 3. definit: Christum sub singulis utriusque speciebus partibus separatione facta integre permanere, adeo ut etiam si pars calicis effundatur sub illis dicit separati moneat totus Christus.

Ex his argumentis satis probabiliter potest defendi permanere sub illis speciebus separatis sanguinem. Et ad primum argumentum in contrarium Arideri potest: Ex eo quod sanguis non potest poni sub speciebus aqua separatis, non ex hoc potest subjiciendum conservari. Non similiter ana separata a corpore non est accipere characterem Baptismi accepto tu retinendo. Ad rationem Ex: illud separatione non esse sacramentale nec necessaria circa essentiam sacrami, et consequenter per id eius defectum nil mutando et in essentiis sacrami.

Et altera tu forte illud dicit argumentum non convincit quod intendit, qa facile potest videri Concilium tum agere de divisione ne qua partes species ita separant, ut subjiciendum potest conservari mata conservabilis, et ordinatione fit, non a. de illa qua partes ita dividunt, ut subjiciendum nequeat conservari mata in se conservabilis. Quod patet ex: Quia in omnibus Conciliis definire Ecclesia id quod negant ari hæreticis, sc: illud quod tum accipit altera species,

aut etiam eiq minima particula, sine acuge potest accipi
ij q utrosq; premunit. Itaq; Concilij illij ordinis E
de ea separatione quæ fres in Corpus quant in eo statu qu
sub ijs speciei mate Consecrabilis; quæ in accidentia
aq oio separant a speb; uiri sin Gloriosi Sacmi instituti
one, in sub ijs Conferuari mate Consecrabilis, atq; ita etiam
fres aq q illa separatione in Corumpant sue substiam,
Corumpunt tn qrs st fres mate Consecrabilis.

Dubium quinto.

An Mata Eucharistia debeat esse determinata quoad quantitatem et quoad Presentiam et ex intentione Ministri?

Contra Con. sanc Objicit

Ob. 1. Cat certe determinata magnitudini mate q Consecrari potest eo q Christi potestate deberet sacerdotibus in utilitate et edificatione Ecclie, in in destructione effecta. in destructione data si posset quantum ingentem materiam Consecrare.

Ob. Cum in dedisse sacerdotibus potestatem q q se
et in destructione, sti ea dedisse qua ipsi primitus
et integritate abuti possent. q et in alijs sacrificiis
E idq; accomodate ad usum humanæ libertatis.
alias n. nec baptizari nec baptisare valide potest
Infidelis aut peccator, et nec Fil. nec successive
maior mata valide Consecrari, ma quidem si in aliqua
in remotorum loco necessitas et exigeret. multo
minus valeret Consecratio eu intendere maleficij facta
sti sic st erronea.

Ob. 2do. et Gam. q. 74. c. 4. fol. 342. ic ait st debis particula
q st qde morali Quotens ac q se Corpibilis, in si
vere manducari, eo q st nimis parua; q illa tunc

à Ecclesia ad Consecrationem probat sequ. qa Eucharistia
ad manducationem instituta fuit. Joan. 6. nisi manducaveritis &c.

Si quamvis huiusmodi particula in sit apta ad manducationem
ut Sacra dentibus et dividat in partes, attamen non manducari
dicitur sensu, qa non sit sensibilis, ut respectu huius supponit
et quoad os trahi et demitti in stomachum, qa ad
praesentem actionem sufficere debet.

Objicis ex Gam. cit. Consecrari quamlibet minimam
particulam pari, et illa particula requiritur subsistadare
nullo modo ~~dici in solo~~ demonstrari.

Sed Consecrari revera dicitur in solo quantitatibus in demonstrari
Loci et transubstantiari qn demonstrant Lee et transubstantiant
eius partes. Ceterum minima illa particula a Joe consecrari
si facet ~~dicta~~ solum qa ex hypothesi in est hanc sensibilis
ea sit nec ratione Ubiq.

Confirmatur ex in Cursu ad illig Rav. e: Quia Fide
Sacramenta in propria et cui sensu debent et verae
in Eucharistia hoc modo verae nisi mana dicto modo Eccl.
quaesens. Probat Gam. ibid ex Gam: fol. 340: Pronomen hoc
et cui ipsi log. designare solet tum ad Gentem et propinquo
tum ad maiorem Gentem, quae si adiectum, ut dicitur
ejusdem et Log. Scolg: ita ubi adiectum ponit tum
ibi determinat eius significatio et substantivum additum
ad Gentem: hac hominis hac civitas; hic mons etiam a
remoti et ex qualibet distantia. ~~dicit~~ ut substantivum absolute
sit sufficiens nisi mis confusa et obscura nisi determinetur per
propinquitatem et Gentem obi; si de Gentis supplet
defectum substantivi nos, adigit pronomen demonstrationem
et substantivum in sua Consecrationis, sed maxime Gentem
et propinqua esse debere. P. 66. verte.

Obiijo ex Gn. q. 74 a. 2 d. 5. Pronomen Hoc non semper
significat re aliquid realiter Entis; nec a Dialecticis saepe
sumitur ad significandum re quae solis illis significantur Entia.
Et ad veritatem Fidei non est necessaria realis mea Entitas.
Ad 2do: Fra huius sacrimi non ex assertione accipitur Fidei
et ostendit 1. ut velimus et ea verba quae proferimus
aliquid affirmare vel negare. ut si dicat Placidus Concio
nator; si sit accipi solum modo 1. existendi ut sunt
ea proferendo ea solum ut ab alio dicta, sic facit mutus
aliquorum studorum verba proferimus. de quo infra.
atque hinc erit vera etiam nulla mea est Praesens, quod
non est necessarium.
Ad 3tio: Si deberet esse Praesens celebranti hoc idem
esset ne essarium ut aliquo sensu exigatur; quod non est verum
quia Sacerdos Caeli Praesent consecrare hostiam ante se
positam, quam nullo sensu exigit, et similiter valide
consecramus hostias in pyxide coram nobis positas clausas,
quod non est necessaria aliqua Entitas. Ad 4tam solutione:
Nota 1o: Dialecticos saepe uti his vocabulis: Hic, Haec
Hoc, non propriè, non certa re demonstrent
si vel essent nomen cui Praesumunt accipi pro re
singulari, ubicumque illa sit, et ut actu sit in re, nam
fieri sit, quod dici, non propriè. sed propriè et sim
iliter modo loq. cum sint pronomina demonstrativa
significant re aliquid praesentem et sensu percepibile. Unde
sequitur, cum dico: hoc est tale quid, si haec verba significant me
aliquid demonstrare in mihi (nec re nobis ipsis volens
aliquid demonstrare) si alteri. Unde velens sequitur: non
est necesse ut ego re illa aliquo sensu percipiam, quod alter
ea si percipiat cui ea demonstro.
Nota 2do: Cum verba instituta sint ad ea concepta
mentis alijs indicemus, ut fine ad quae ea instituta sunt

attineant, et necessarium, ut aliqui nos loquentes
illigat. Hoc tu in e necessarium ut vere dicamus Legi
et aliqd enunciare. Si id hoc sufficit ut verba nra sint
vere affirmativa et enunciativa, etsi ea nemo audiat.
Ex simili ratione ut aliqua oratio demonstrativa sit vere
talis ac absolute vera, in e opus, ut aliqui adhibeat qd
si ea designet, aut de quo aliqd enuncie. Si sufficit
si id talis ut in his circumstantijs ne aliqua certa de qua
aliqd enuncio potim e ex se ita designet, ut si aliqis me
audiret loquente et sermone illigaret poet faciile coniice
de qua re in particulari illud enuncie. Hinc dividendo
digitu in Petru et dic: Iste e Petrus; hac oratione vere
et determinate ipso Petro doctrina inte etsi nemo me audiat.
Ex falsa ed oratio si aut Petrus in et doctus, aut si intendere
digitu in ea loca ubi nemo omino est; etsi aliqis esset in
illa parte urbis que intendere designare, qa talis hac
ratione in e hic et nunc designabilis, ea lis ipse me
certu alique designare.

Nota 3o: Ea sacra sint a Christo instituta, ut sint
signa in angelica si humana, ut sia consecratio nis sed vera
particula. Hoc debere designare re certa eo modo
ut poet ab hoiby hic et nunc fieri qd si ea designetur,
etsi in oro distincte.

Nota 4to: Pronomina demonstrativa ratione circumstantiarum
sape determinari ut varia sigent, et ut modo strictiori
modo latiori sumenty, ac modo maiore, modo minorem
ei designata praesentia regrant. Hinc si digitu intenda
in aliqd e modu q obscure nobis apparet recte dico nihil
spandi: Hoc q ibi vides e talis civitas. Ne si existens
in Hispania aut Francia dica: Hoc regnu e valde potens
particula. Hoc totu regnu designat. Ne si nominando consegrates
huius existentes in Saxonia, aut q vixerint ante mille annos
dica: Hic illo habet doctior: Hic designat secundo modu

illo primo notatu. Ratio: Quia signum designatione seu nominatione est in se absens et aliquid signum sensibile nobis et aliquo modo sensu demonstrabilis et illas particulas. Hinc sequitur, quod non nominatio absolute proferunt sed alia externa mera designatione (ut fit in his consecrationibus) aequea omnino data sei designata praesentia, ita ut sensibus ingerendo se determinet illum ut concipiat ea dictis particulis designari.

Quod mirae neque est in particula hoc: Hic, quia significant maiorem rei designatae sensibilem quam ro Istud, Illud. Hinc si dicat: Petrus et Joannes accesserunt ad monumentum, si hic accessit idem: Ille tu prior intravit. Hic aspect ultimo notatum et Joanne longe propinquior, ille primo notatum. Sequitur 2do: Quia dicta particulae ita absolute proferunt sed additant aliquae alia circumstantia, quae illae audientis possit cadere, ut statim concipiat id designari: ut ratio sit vera, et ut illae particulae hic et nunc vere et certa designent, hanc debere ita sensibile ut statim in oculos incurrat, atque ita illud excitet ut concipiat ea designari. Quia aliqui illae particulae in plerumque hic et nunc determinare illum audientis ut re certa concipiat, atque ita nulla re certa vere designabunt.

Nota 3tio: Non est necesse ut res ipsa in se videatur aut videri possit, sed sufficere ut videatur in re eam continente, ad quod requiritur ut haec sit talis, quae ex usu solet destinari ad signandas res continendas, ita ut ea visa in his circumstantiis facile concipiat tale quid in ea contineri. Hinc ostendendo Bursa plena auro, usus satissimo hoc modo vere dico: Hoc est aurum, sicut si id dicat ostendendo statuam lapideam coloratam et plenam auro. Sine si facendo id pronunciat sed corporis

se corpore habeat calice cum vino et pyxide etiam
clausa cum hostijs, ideo fauile illiq ont particula hoc
designare contentur in pyxide in qua in calice. Idemq
fit si calix plures hostijs poneret iuxta aliud calicem
qa ex eo usu calix ita potity hq corporale solet continere
hostias.

Nota 6to: praeter rationem ipsius fine ex alio aliud requiritur
ut non sit opus consecranti qa sc. hac consecratio
ex institutione necessario e talis ut possit habere rationem
sacrificij, idemq; essentiale requirit tale essentia quae quatenus
e necessaria, ut non possit offerri sacrificium. Ex a. sacrificium
habens a Deo institutum, necessario exigit ut hostia ei
reali sacrificanti opus. Hinc colligit jo ut in
Corpo c. 8 Contra hoc Collectarium

Obi: Falsum est qd consecrare panem extra se positum
intendendo digitum in eum qa tunc f particula Hoc possit
designare.

Ad neg. assumptum qa illa fra intenderet illum gestum sumpsum
secunda artificiale locutionem et sin parte, sin quo in haberet
essentia ipsum: Fine a. sacramentum (excepto patrimonio sin
ipsis dictum) necessario consistunt solis verbis propriis dictis
nec tnd pugnerin partim verbis partim gestibus aut signis.
Idem Collectario 9to: ex Gamarchao 3qi iuxta Vignerium
qq ei ut falsum verborum sonus ad mam consecrandam
sufficiat, si ista quisnio e falsa et indigna tanto
sacramento ut consideranti prima facie patebit.
Cetera Collectoria ut in Corpo. nunc ad posita argumenta
Ad 1m: neg. Conseq. qa in particula Hoc l. Hic ponit
in circumstantijs ex ad aliqd essentiale determinantibus
ut sit in fra consecratio non sensu designat in reali essentiale
ut patet ex dictis.

Pro ad 2dm. neg. mai. ut infra indebing.

Pro ad 3m dicit neg. mai. nec a. Q necessario ut mae
tutu aliquo Sexu q. cuiat h. ut poet quipi quitu e ex
parte sua; ut potest ex nolentibi 3io.

Con. 3ia ut in Cursu et nulz jo Intentio Ministri
e de offia facimi q. ubi n e debita intentio c. 2do à
pri: sicut ois ao Instituens necessario versat circa id
determinata; ita ois intentio practica dirigens tale circa
debet versari circa id determinata; ita Con.

Contra Collectarium sit ed 2dm.

Ob: jo ex Con. q. 74 a. 2 d. 9 n. 3m: Nes illa hostiae
agnali à fra designant, q. d. oes Consecrant l. nulla.
Pro neg. Consequ. Tantum n. inde sequit ois agnali Conse
crari quitu e ex in significationis et prolationis ipsis
fra, sa circa genesdi dee intentio defectu mig in Con
secrant. Unde sequit gravius peccare q. Consecrat una
l. duas tm determinatas hostias cappellanus in Imperiali
nostris, q. ex parte quasi falsificat formam, q. quitu
e ex parte sua sufficit ois hostias consecrari, unde si
talis in ois velit Consecrare, alias hostias quas Conse
crare in unet removeat.

Ob: 2do: Quod Non remittere sua intentione in in
tentione Dei, unde ex voluntate Divina Consecra
ret potig inne hy quod illas, sic n. possit offerre sacri
ficium pro una alia purgatorij, in determinatae illas
h. voluntate remittendo in Ductione Divina. et
Confir: jo: Quia hoc modo ut non remittere suam
intentionem in intentione alterius hos, ut intelligat
Consecrare ex o de hostijs sed quas Petrus designavit
q. similiter. Confir: 2do: Quia si in sacrum poeni
tentio Sacerdos intendat absolvere in ab oib peccatis

quæ etiam venialibus, sed duobus tantum quamvis illa in particulari non determinet sacram denebit

Pal. et Suar. d. 93 sect. 6. Illud modo intendisse non accommodatum videtur: oportet non exercere venialium ut conferat quia non est consecrata et ideo talis intentio omnino inefficax et nullius efficacitatis. Deinde ponunt discrimen inter intentionem sacrificii missæ, quæ in sola voluntate consistit et intentionem consecrandi, ut ea una ad alia cumulentur: quia nimirum ex quæ proxime ex quas remissionem pœnæ includit sacrificii, et ideo in ejus voluntate intentio omnino oportet conferri. Contra non sacerdos et quæ proxime suis verbis consecrat, et ideo ipse sua intentione definire debet, et in alterius voluntate illam conferre non potest. Sed hoc discrimen Vasq. d. 171 c. 1. non placet, eo quod utrobique ex quæ proxime fundat est effectus spiritualis, non solum consecrationis quod remissionis peccatorum et pœnæ; sacerdos non solum est minister instrumentaliter inferiorem a Deo utriusque esse. Et exemplum de sacramento pœnitentiæ in det Suar. cit. intentione illa absolvendi non versari circa sacramentum sed circa effectum sacramenti, et proinde si vellet sacerdos huic aut illi conferre sacramentum, et tamen nolit dum tantum ei remittere venialia, fore ut sacramentum remittat eia, si subsum est dispositio, quia intentio omnino non potest impedire effectum, si alias habeat intentionem conferendi et faciendi verum sacramentum. Sed nec ipsa solutio videtur Vasq. cit. quia intentionem confusa et utili omnino conficiendi verum sacramentum est alia distincta et peculiaris intentio ita movere ut sacramentum eio impediat, et illa sit circa effectum illius, quia est etiam ex contra substantiam illius. Nam si quis haberet intentionem conferendi sacramentum pœnitentiæ confusa et sit vellet illud non conferre ad remissionem culpæ

et petitione gratiae, si tali ad remissionem poenae
nullo conficeret sacrum, et tunc prior illa intentio
erat circa ipsum sacrum, posterior a. circa effectum.
Sed conformiter huic dictis Lugo de sacramentis in gene
ipsa Vasq. sentit recipi in id, quod ad naturam sacramen
ti necessaria intentio conferendi effectum sacramentalem
explicita. Sufficit si habeat talis implicite, qualis habet
ab eo qui intendit conficere sacrum. Et si quamvis talis
intendat conficere sacrum et id in dare effectum sacramen
tum nihilominus validum est quia intentio sacramenti est prior
et essentialis, intentio a. effectus est posterior et accidentalis. Ex
his colligit vera et solida ex ratione huiusmodi fuisse ad exemplum
de sacramento poenitentiae. Ad absolutionem principale
Dd. ex mente Vasq. cit. in satis est ad effectum consecrationis
quod princ. conferat in voluntate Dei definitiones hasce
illarum hostiarum, quas consecrandas est, nisi talis definitio
ita procedat et manifestata sit, ut ipse sacerdos nec potest
illas significare quomodo sit, quo nisi in verbis consecra
tionis i.e. intentio princ. indere debet verbis, et verba
intentioni ipsius, nam si ipse definite significare nec potest
certas hostias inter multas alias, nullo modo potest eas
indicare et significare quomodo sit, si e. nomen sive
prolatio sua ex hostias ex illas separet et indicaret.
Quare fieri in id consecratio certarum hostiarum tum, si sacer
dos sua intentione in voluntate Dei conferat, sed in
manifestatione s. in futurum manifestanda, ipsi ipsi ante
consecrationem nota sit, ut ea ratione quomodo illo certas
illas hostias significare sit. Et eodem modo inde ad illud
quod adducebat in priori argumento, nempe si conferatur
intentio sacerdotalis in voluntate Dei non hoc ad con
ferendam certas alicuius hostias a multis tunc si in qua
fieri consecrationem ipsi volunt alterius prius sit nota

sacerdoti consecratum, ut ex quo die illo indicare port.
Ad illud de sacrificio missæ Andet Vasq. jo: Quamvis
in eo casu quo sacerdos offert sacrificium pro ea alia pui
Deg nellet prodesse revera prodeet, inde nullum sumi pae
eyus pro consecratione; ad n. in consecratione utamur
quando demonstrativo, necessaria è determinata mata
respon ipsig consecrandi q rad in sacrificio bad in hd.
Ff. Ndi: Ad applicatione in profitura riti amplig designaret,
ut si gt diceret: Sacrificium hoc proficiat aiæ, qua Deg
nouit ex magis indigere, sic a. id definit sacerdos ea
no qua illud offert. Verum si ea in designet ullo modo
si tm relinquat Deo designandi nihil efficiet, qa
ipsig è in Dei applicare intentione offerendi, ut alteri
proficiat. Vna r. ex his sentijs vera sit fortitan
infra videbimus ubi agemus de sacrificio missæ.
Illa ratione assignat Gam: fol. 343 num: Difficilem esse
qa ut aia in purgatorio iuncta et refrigerium obtineat
nihil opus à tale auxilium et refrigerium à nobis singulari
cognosci, neq; illig aiæ speciale notitia haberi, sufficit
a parte rei ut Deg eiusmodi aiam sua indulgentia liberet.
Et ubi agit de consecratione debet tum hostia esse
cognita sacerdoti qa ordinat ad usum sui, et debet
sacerdos illa consecrata adorare et reuerenter tractare,
qa tunc sumere, forte etiam alijs dare ad communione
qui ita fieri requirunt riti distincte riat qua sit ant
et sit hostia consecrata. Quare opus è ut sacerdos mtam
Eucharistia designet in singulari hic etiamne aliàs egeret
postea Diuina revelatione q hic in è expectanda, et Deg.
ita disposuit humanitas in ordine ad finem q. e.
Contra collectarium stm in Custe potiti.
Ob: ex tom. T. q. d. n. q. 2 dub. 2. n. 94: Virtualis intentio
in extendit riti ad ea quorum respu pnig actuale propositum

Ecclesiæ, cuius virtute adhuc sacerdos ogest, aut ante
q. ad tali proposito iuxta morem Ecclesiæ et debitam
intentionem sint conservanda. Si in fine propositi facere
debij per iusta morem et institutum Ecclesiæ et debuit, ut
l. hostias iuxta corporale positas bina pixide clausas
consecraret, cum mos et institutum Ecclesiæ habeat ut hostiæ
consecrandæ in corporali ponantur, et pixis clausa de
legat, ut partim ex Canonibus, partim ex rubricis pis, ac
patet. Si in proprio ut hostiæ sint in altari positæ, sed
plures aliæ conditiones requirunt iuxta morem et institutum
Ecclesiæ necessario. Confirmo: qa volunteas mala in condi
net virtualiter in bona et honesta intentione: atque vo
luntas consecrandi hostias in corporali in positas, aut
clausas vase contendos E mala et contra Canones et
Rubricas, ad hi Qedem fuerit bona et honesta ex
hypothesi. Adde: Quod licet etiam in posteriori casu
de consecrationis valore in videat dubitandum, si et modus
consecrandi substantia in praxi è observandus, et à sui
more institutus Ecclesiæ in re tali in è recedendum.
Ad Tametsi qdem jo et q. le à sit hæc voluntas Ecclesiæ
adeoque nec ipsi consecrandi, ut hostiæ extra corpo
rale et in clauso vase consecrent, si ex hypothesi
facta q. inadvertentia vasale hostiæ valvulatibus
et undulatæ qdem in relaxata sint ad consecrandum
destinatæ, et in altari quamvis alieno sine posita
q. acens et consequens, idque merito ac iure nulla sana
Ecclesia quod sacerdote consecrante, ut hostiæ etiam
ad eiusmodi sint, quæ divinus sint consecrant: præsertim
ad ordinarie aliqui l. secundum l. salte stumbro gravis
~~[illegible]~~ oriri soleat, si qn tali casu hostiarum propositarum
consecratio in valeat. Hactenus Tanner. Ad Confirmat:
Voluntate da consecrandi supposita tali hypothesi

hoc ēē mala et contra Canones, ut patet ex dictis.
Colligit ulto, ut in Cursu R. Collectorij Rāo Ē:
de guttis parū adherentibus liquori q contineturin calice
q modū continui ex Tonna Cist. qa alias raro contingeret
solū vinū in calice consecratū ēē quo fit ut Iudei
in ēēt post sumptione sanguinis hostias adhuc aliquas
reliquias consumere, q tū possint nūc rāo suadet fū
illo secundū fieri solet. Ita alias agre piet certa
fieri determinātō mēra consecranda, cū sāpe gutta
aliqua q initio Consecrationis fuit separata, sub fine
Consecrationis modū calicis fiat continua aliquis
spēly et è contra.

Pars 2da.

Quæstionis 2da.

De

Conversione Panis et Vini in Corpus et Sanguinem Chri.

Contra probationem sententiæ Con. h. d.
Objic ex Bec. c. 17 q. 3: Etsi Euch: a magis contineat
Corpus Chri quā paschalis agnus tū in ratione signi adhuc
splendior quā agnus paschalis. probat: 1o: qa habet rationem
Chri preteriti tū futuri. 2do: q ptinet ad oes gentes n ad
solos Iudaos. 3io qa durabit usq; ad finem mundi.
Sed magnitudo et intrinseca dignitas s. excellentia signorum
quos signa sit sumenda debet ex ipsa significatione n a. ex
circumstantijs extrinsecis. Ita n. censent melioria et excellentiora
signa q melius et efficacius significant. Agnus paschalis melius
significat Chrum immolatum qā panis et vinum Eucharistiæ.
ex quibus si inter se hujusmodi comparentur quos signa sit
excellentior erit agnus paschalis q panis et vinum in Eucharistia.

Quod a. Euch: habet se habere et in futuro
spiraret ad plures hos q agny paschalis, q dng sit
durabilior sed ex circumstantia accidentales, q in augent
magnitud et intrinseca dignitate signi quo signa est.
Quod inde patet: qa Eucharistia eodem tempore quo a
Chro instituta e, in fine ming ex allens in ratione signi
quod nunc e, et in nunc habet ratione Chri habendi
quod tunc intuendo habebat; Nulla circumstantia illa
temporis nihil facit ad intrinseca dignitate signi
quo signum e. Confirm: qa in ultima Coena Chri
cum discipulis n solum Eucharistia h etiam agny
paschalis manducatu e, q tunc n solum ratione temporis
Eucharistia de splendior, quam agny paschalis: Nunq
n. sacrum habebat Christum presente, ut nunq etiam habebit
ratione Chri futuri.
Adde ad probandum 2dam h. con: q. qda pauci sint ex
Catholici asserant Christum Joan. 6. n loq de sacra
tali manducatione ad hoc ut effugiant objectiones
Luteranorum e. Sed nihil ing q ibi de sacramentali
manducatione loquatur probat ex absurdis. 1o n. sequeretur
Chrum nunquam explicuisse fruitu aut ex
allentia Eucharistia si hac loco n fecisset. 2do:
Nullum deberet precepta de Eucharistia sumenda, nam
q dixit in ultima Coena sumite, manducate, bibite
Aliis solis dixit q tunc aderant. Quod a. addidit: Hoc
facite in mea commemoratione precepti fit n hic sed ex
plicat quae ob finem id facere debeant quotiescunq fecerint.
3io sequeretur Joannem in toto suo Evangelio nunq
meminisse Eucharistiae, si hoc loco n meminit q
S. Aug. li 3 de Consensu Evangelistarum c. 1 reputat ab
surdum, et dicit: Joannem nil scripsisse de Coena Chri

in proprio loco id eadem fecerunt, qa id aliter de ea
sentiserent, et sic probatum maneret S. Joannem loq. cit. c.
de Eucharistia. Ad 2. q. ex hac efficax conclusio pro
Christi vera et Sponte in Sacramento Eucharistiae probatur: Quia ipse
Christus loquens de hac Sacramento ita ait: Panis quem ego dabo
caro mea est; ubi expresse vocat. Caro ipsa panis Eucharistiae.
Hoc a. mysterio in figuratio intelligendum probat tribus rationibus:
ex Natura et Comparatione huius panis ad manna. Christus
contendit hunc panem quem datum erat splendiorem esse panem
simplex panis ab solo Sacramento Christi et splendior panem
ut supra probatum est. Confirmat qa Christus aliquid promittit q
antiqui patres non habuerunt; ad carnem Christi et signum habuerunt
in agno paschali, sed non promittit signum sua carnis, sed promittit
ipsa carne. 2da caro sumitur, partim ex dubitatione
Judaeorum dicentium: Quomodo potest hic nobis dare carnem suam
ad manducandum? partim ex offensione Discipulorum dicentium:
Durus est hic sermo et quis potest eum audire? utique non illa sentiunt
nova carne a Christo promissa sed ex verbis eorum patet.
Sed Christus eorum opinionem confirmavit cum maiori attestatione
dicens: Amen, amen dico vobis nisi manducaveritis carnem
filii hominis et sanguinem eius non habebitis vitam in vobis. 3tia sumitur ex illis
verbis: Hoc nos scandalizat? q carnem meam vobis edendam
dare velim? quid si feceritis quid in Coelum ascendere, et tu
quod abierit corpus meum: quomodo enim potuisti credere
id corpus vobis in Eucharistia plenis exhibiri? ita explicat
S. Christi: et plenius alia. Unde confirmat: Con. Ad 1. Christus solum
promittebat corpus suum fide percipiendum, non fuisset difficultas,
si multos fortasse Apostolos illud fide percipere post Ascensionem Christi.
Ad 3. Ascensio ab Apostolis conspecta consolo ravit illos vehementer
in fide.
Ubi Christus ait Joan. 6 de manducatione q dat vitam, iuxta
illud v. 58: q manducat hunc panem vivet in aeternum
sola manducatio spiritualis et fide dat vitam, sed ille sola
est.
Ad neg. min: qa etiam sacramentalis manducatio dat vitam.

†: Hoc nos scandalizat? Si ergo videritis filium hominis ascendentem ubi erat prius q. d.

Non dat vita sua fidei.

Ad fidem regni ex parte subiri ex parte sacrami. et hinc ut notat Cor. q. 70. a. 1. n. 17. qa ad hanc sumptionem ut utilitas fiat necessaria est fides, Chr. ed sapere egit et nostrum modo de ea ac spirituali sua comestione, modo de sacramentali ac reali bqui, ed illi etiam tribuit Augustg. n. 30: Ego sum panis vitae: qui venit ad me sc. per fidem in spiritu et credit in me in Christo unguam. qa sc. me ipsum (inquit infra) dari manducandum et bibendum dabo in sacrificio, quo qde sumi sine vera fide ad vitam salutare. Et hac etiam ex ea au qdm Aug. d. praesertim C. Aug. multa in hoc capite mystice explicant et manducatione fidei vivere, sed et aliud hanc dbi manducationem nobis hic promitti, et qa etiam hac a nobis exigit; et qa si hac sacramenti et realis comestio corporis Chri nobis nullo modo prodest, si obi; ut testatur ipse C. Aug. tract. 26 super Ioh. ubi expresse ostendit Christum sic etiam loq de reali sumptione v. Cath.

Ad. 2do: Chr. n. 63 dicit: Spiritus est qui vivificat, caro non prodest quicquam, verba quae ego loquor sunt vobis, spiritus et vita sunt. Hoc loco Chr. ex q haeretici dicto et fatetur se non loq de sua carne propria et magis, ut Judaei Greci illiqebant, sed spiritualiter et metaphorice.

Et Christum hoc dicere ut tollat falsam imaginationem Judaeorum qui putabant carnem Chri in propria specie manducandam esse, sicut alia carnes comedunt ad nutrimentum corporis. Inde constat eos partim bi partim male illentisse verba Chri; in eo bn q putarent vera Chri carne esse manducanda. In ey male q putarent more aliarum carnium comedenda esse. In priore puncto confirmat eos Chr. cum ait: qui manducaverit meam carnem filij hominis. In posteriore reprehendit cum ait: Caro non prodest quicquam; Caro q. carnis

accepta S. Cau. p. Caranalis sensu in id explicat S. Aug.
Tract. 27 in Joan. et Tract. 26: Caro non capit hanc carnem
nec capit qua non capit. Unde etiam affert explicatione alterius
loci: Verba quæ ego loquor vobis spiritus et vita sunt, caro
non carnem illigi debent, ut in Ps. 98: Multe illi
putaverunt quod Christus sit quasi particulas de corpore
suo et dature ad manducandum ipsi erant dicit, non sic sumo
cibum durum. Sensus ergo hic est: Cor. cit. sed quod
vivificat caro non prodest quemadmodum S. q. d. Caro mea quæ
separata sit a me modo, hic non vivificandi sit a
Divinitate ei communicata: Verba quæ ego loquor vobis spiritus
et vita sunt. Verba quæ ego vobis proferro sc. Caro
mea et sanguis meus, et Hebraismus non. Verba hic accipit
pro re ipsa quæ verba significant, spiritus et vita sunt. Quam
quæ plena Divinitate (sed quæ spiritualiter modo exhibenda
vobis data sit.

Ob. 2do: Si illa verba: panis quem ego dabo caro mea est
illigas de pane Eucharistico, cur dicit non manere panem
in Euch. hic non accidia panis.

Sol. Nomen panis sumi ibi generalitre pro cibo, ut sensus sit:
cibus quem ego dabo in Euch. est mea caro. et non ait panis
habita ratione ejus, quia Euch. vere nutrit animas, sicut
panis corpora; et dicitur illiqendum illud, quod olim Judæi dicebant
pertinere lignum in pane eius S. Jer. 11: nempe in corpus
hujus carne eius, non ut Judæi crucifixerunt panem et carnem
Chri. Gomi. folio 366.

Sol. 2do vocari panem respectu accidentium eadem non quia in sensu
incurrunt, quæ apparet veri panis, hinc dicitur sensuum
compleamus, nec ullum in accidentibus eorum mutatione. Quod
ipse modo fingit in ista vocant vocamus hostiæ. Stab. p.
panem illi quæ in humana forma et spe nisi est.

Sol. 3io Vocari panem quia retinet sed essentiale panis sed id

Christi corpore, licet in sua panis substantia, et figura remaneant. Denique sua specialis panis, et quod panis proprie consistit. Sacramentalis, et naturalis, nec in naturalis a nostra differt, ut ibi dicit.

Ad 3m rationem patet in secundo dicto, ibi ratione terminis a quo, quia ante consecrationem fuit vere substantia panis, sicut attinet naturam eius quod ante fuit: quo pacto in ista Gen. 2. Hoc vocabitur os de ossibus meis. et c. 3. Hoc appellabitur virilis, sicut patet in hi: Caeci videntur, surdi audiunt. Sic in secundo dicto in composito. Sic quomodo Eucharistia aliquando appellatur panis in secundo dicto, quia ante consecrationem vere panis fuit.

Ad 4m: Aug. libro 20. de Civitate Christiana c. 15. in 3 tomo operis dicit figurate et non proprie illigendum esse. Nisi manducaveritis carnem filii hominis. Tradit ergo quaedam Regula ex qua discerni ait quando verba proprie et quando figurate illigi debeant, et ex illa regula infert supra dicta verba figurate accipienda esse. Ita hac Regula ait S. Aug. Si praecipiens Scientia est, aut flagitium aut facinus vetans, aut utilitatem aut beneficentiam vetans, aut utilitatem et beneficentiam iubens, non figurata. Si a. flagitium aut facinus videtur iubere, aut utilitatem et beneficentiam vetare, figurata est. Hac a. Scientia: Nisi manducaveritis carnem filii hominis facinus videtur iubere figura est. Et Christiana religioni Christi est communicanda, et sua cum eis Christiana et vulnerata sit. Et hac ita verba S. Aug.

Ad 5m Solutio ad indicata est in 2da Actione. Cum n. S. Aug. dicit figurata esse hanc locutionem: Nisi manducaveritis carnem filii hominis, non ponit figuram in ipsa carne, sed in manducatione carnis, sed in modo manducandi carnem. Concedit n. in Eucha. esse carnem Christi proprie dictam, et

Sed figura carnis, concedit illa propriè manducari
q ad substat manducationis actionem. Negat modum manducationis
esse proprium, à r. Cano Christi propriè occidi, et sicut dicit
sunt alia carnes, p sua significatè: repræsentat in nobis, in
memoriam reducat quomodo à Judæis sit occisa et lacerata.
Hæc a. ex mente S. Aug. 2 ple probat: in qua dicit: Caro
significatè intelligenda ex verba Christi quæ videntur iubere
facinus aut flagitium. Ergo a. flagitium carne Christi
occidere et lacerare in partes, n a. sacramentali manducare
sed qa ipse alibi explicat, qd sit sensus literalis quidem
videtur flagitium, nempe is qui Capharnaitæ dixerunt
verba Christi, q putabant carne Christi esse laniandam
et unicuique particulatim distribuendam. Hæc sententia rejicit
S. Aug. loco supra cit. q a. dicebat in citatis verbis
S. Aug. q illa verba: Nisi manducaveritis carnem meam
nobis ut Coricem Pauni Christi, et ea mente accipiunt, sed
aliud volebat q q mult Apls 1. Cor. 11 dum ait: Quotiescumq
manducabitis panem hunc et calicem bibetis, morte Dni
annunciabitis donec veniat.

Objdo: Cardinal. Bell. l. 1. de Eucharist. in fine: Hoc modo ergo
videtur posse defendi usq Gallia de Corona sub una spe si
ad literam de sacrificio intelligamus illa verba: Nisi manducaveritis
Respondeo in quorum ob rei difficultatem defuere cognitam
veritatem.

Respdo: Facile solvi posse hunc modum si dicamus (qd Cardinalis)
unum præcepti non consistere in modo sumendi sed in
ipsa re q sumenda est. Verba q dd præcepti Domini ut sumamus
carnem sub spe panis q modum cibi, et sanguinem sub spe
vini q modum potus, nec sunt Legislatoris ea qua ipse lex
explicanda est, n erat obligare nos ad res ipsas sumendas.
nec carnem et nec sanguinem (q res ea sumuntur integre
sub una spe quam sub duabus) probat a. ea ex mente Legislatoris

tud qa fructus eius q̃ capiamus orit ex ipsi rebus septi
a ex modo sumendi; sicut etiam medicina corpori
li in modo, qa sumitur q̃ modum cibi aut potus, p qa ipse
unum ad sanandi. Tu etiam qa idem Chrs explicans q̃
dixerat ait ibidem: Qui manducat me vivet propter me.
Vis ut illeng idem ac manducare carne et bibere san
guinem, q. Christum ipsum solum manducare.
Probatur qto ex illo Pictavi l. 1. de Trinit. c. 13: Repre
hendit hoc loco quosdam q indigne accipiant corpus Chri
et inde dicunt vita, p medicinam haurire, ac ipsi in
accipiunt spm et fide corpus Chri, qa utilius accipi
perent, si ita accipient, q̃ accipiunt solo corpore q̃
corpus Chri. nec proprie in Eucha, nisi in ore corpo
ralis cum sit corpus Chri ut est in Coelo.
Post Natale in Concilio postea adverendum ulterius, o
ex Con. q. 75 a. 1. n. 29 ut id videt Cajet. ita et pp.
olim distinxisse sumptione sacrami in sacramentale
qua mali hoc sacrm fructu accipiunt et spirituale tan
qua boni id in vero cum fructu accipiunt, et sacrama
le et spirituale. Hl, qua id ex pie cuentes accipiunt
adverendum ad: sicut id theologi ita olim pp. hoc
tria distinxisse: Nudum sacrm, sacrm, et sacrm
et res. Hanc tres sacrm quip absolute vocant
sacrm. Itaq ad ora testimonia haeretici ex pp. objiciunt
Ad. gr. ad ora jo: Alii quoq pp. dicunt hoc sacrm esse
figuram corporis Chri, et nos hoc fide manducare, cum
in negant Christum reale esse in ea Eucha, volentq
eum existente in sacrmo esse figuram sui in Cruce patientis
aut in Coelo triumphantis. dicunt q̃ nos fide eum mandu
care ad gr solum spiritualem hoc sacrm sumimus: Tu qa
fides necessaria est ad fructum sacrmi accipiamus.

Ad 3. dic: si aliqui obscuris loquuntur ita ut contra veritatem
sacrae aliqd videant asserere loca obscura p clara ea
interpretanda sunt e contra.

Probat 2o ex miraculis ut in Cursu. h

Sed ex Bell. c. 17. 9: Non videt ex miraculis colligi splendor
Christi in Eucha. 1o quia fieri etsi Christus non sit splendens
nulla fiunt 4 imagine S. Crucis in qua Christus est.
2o splendor Christi in Eucha. non colligitur sicut ex miraculis
quia miracula et 1 sensibus fiunt ex fide splendor et veritatis
Christi in eiusdem veritatis testimonium et confirmationem.

Probat 3. ex perpetua Ecclesia praxi ut in Cursu. h

Obiicies 2o dic: palpate et videte quia spus carnem et ossa
habet sicut me videtis habere. Vide ita argunt Calvinistae:
Veritas carnis Christi tactu, probatur aspectu et contactu, at
in Eucha. nihil videt aut tangit nisi panis, ergo ibi
non est panis.

Ad aliud ea affirmative colligere: Hoc palpatur et videtur
quia corpus est, aliud neg: hoc non palpatur et videtur quia corpus
non est. Prior quia Christus fecit e optima lege de ex incorporali
tangi et videri entibus corporeis non sit. Posterior a.
quia Calvinus fecit e malo, et ex fieri ut haec corpus
sit spiritus et non tangatur neq; videatur, quia tertio e alio corpore
1. quia Deus impedit ne species sensibiles ad sensus transmittat.
quemadmodum Luca 4. ipse transiens per medium illorum ibat
quia de monte precipitare volebant.

Ob 3do ex Petro mart: Si poset fieri ut sensus fallerent
ad aliqd panis videretur et illum, Christus argumentum faceret,
cum probaret se carnem habere qua videri et tangi poterat:
admittitur non videri videri quia de sensuum iudicio ea carne,
sed non aliud quia ea.

Ad sensus corporales fallunt non nisi circa proximum obiectum, fallunt
non nisi circa id quod latet sub obiecto sensuum, quia in magis

conueniat Christi interno quod externo. Saepe n. accidit ut
pictores decipiant oculos i. imaginandae intuendis, ad
eligit ad mimi exprimunt i. de illo vere et quia fuit
mas depinxit ut ad illos aues accurrerent quasi ad
uera una. Et in sta quidebant et tangebant assu
pta ab Angelis corpora Gen. 18. et 19. a fallebant cum se
corpus videre et tangere credebant, fallebant dicendo se
corpus humanum tangere et videre existimabant.
Sic etiam Euch. in fallant sensus omni, cum nos album
et, rotundum, solidum tantum arbitramur, fallunt tamen
nobis substantiam panis subtilis accidentis latere denuncian
tur. Ad n. propterea intimum fuit argum Christi sed
efficacissimum, solo n. probare voluit se n. esse inane
spectrum aut umbra i. phantasma ut Apli suspicabant
sed verum corpus: Id n. ex testimonio sensus tangendi optime
probauit. Illud a. corpus esse humanum, mimum idem quod antea
fuerat n probauit hoc solo argumento ex tangendi sensu
demonstro, quod sine dubio in eorum suffis, sed multis alijs
modis, ut loquendo, edendo, testimonio Angelorum, mira
cuio piscium, allegatione scripturarum &c.
Ob. 3iio: Contra Philippi 3: Saluatorem expectamus qui reforma
bit corpus humilitatis nostrae configurabit corpori claritatis
suae. Inde sic arguit Caluinus: Corpora nostra post Re
surrectionem habebunt eas dotes quas nunc sibi corpus Christi
ad sublimitatem expectare ut ora corpora esse post in quibus
locis i. sub modica panis specie.
Ob. Quod Christi corpus esse post in omnibus locis, aut sub mo
dica specie panis, non orit ex digna dote corporis gloriosi
sed ex infinita Dei gloria. Nam etiam anti Christi Resurre
ctione credimus Christi corpus fuisse in Euch. nil igitur ad
ad facit gloria corporis quod expectamus.

Ob. 4to: ex verbis Christi Luce 22: Hoc facite in meam commemorationem: premonia, inquit haereticis, et tua rerum absentia ac praesentia in se splendida, ergo Eucha. est commemoratio Christi tantum non et est in illa realis.

Sol. Eucharistia est commemoratione Christi in simplex et quale Christi patientis ac moriendis et est memoria passionis ac mortis illius i. Cor. 11 Quotiescumque manducabitis et bibetis mortem Domini annunciabitis donec veniat; ad ergo passio et mors in quantum facile apparet eius memoria fieri in Eucha: ita ut Christus in definet realis ac substantialis est in sacramento quia Christus dixit hoc in mortis illius memoria agite, sicque memoria illa est tum rerum modi in rerum substantia.

Contra 2dam.

Per 4d fratr. Christus sed Gloria in Eucharistia!

Contra jam parte Con. h. d.

Ob. 5to: Corpus Christi fratr excludit substantiam panis a sacrificio ita ut sub ipsa sacrificio non possit consistere substantia panis et Corpus Christi potita transubstantiatione, at si Corpus Christi sit ad Gloria sacrificio et in ad illi realis unitum non expelleret inde realis substantia panis, sicuti Angelus et solus spiritus non expellit aliam a Corpore humano, cum par ratio utriusque, quia sicuti Angelus indivisibiliter est Gloria humano Corpori, ita Corpus Christi indivisibiliter est Gloria ipsi sacrificio.

Sol. Corpus Christi non excludere substantiam panis a sacrificio per impossibilitatem physicam, et probo: quia illa duae substantiae sunt simpliciter spectatae: 5to: sed in quibus substantiae sunt, et sic nulla dicunt inter se repugnantia ut una altera expellat. 2do: in ordine ad eundem locum s. ad idem spatium et sic etiam non repugnant, quia substantia Corporis Christi nulla est unione physica cum illis sacrificio; et conti cum nulla habeant inter se repugnantia non fratr expellunt, et sic exemplum illud quod affert de Angelis et solis spiritibus non expellunt aliam a corpore humano

in E Cocha nos. Excludita substantiam panis a fidelibus et impossibilitate moralem. qa nim Deus intendit Corpus Chri ibi ponere eo modo quo verbis hoc regitur
ut sc. solum sit demonstrabile et species, id Conv. ut soli
his subsit hic nulla substantia panis.

Instas:

Sed ordo Conversionis naturalis qd est utrarum partium est
ut terminus succedens fit prius expellit eum, atqui ista
etiam ut infra dicet vera nos Conversio q.e.

R. Illud in fieri qa est necessarium ad ratio Conversionis
et qa agentia naturalia in quibus una fit expellere, nisi
introducendo repugnantia. Verum si Deus ponat aliquid
Corpus album, nec frigidum fit nec calidum. qa tu potes agente
naturali calefacere, ita tu ut Deus statueret simul in illo
duas qualitates sensibiles contrarias, si desinat qd agens
de contrario statim et nova aliqua producerent,
quidem illud Corpus calefaceret, nec diceret mutare
album in calidum, etsi inter utrumque terminum nulla
esset physica repugnantia. et sic in E impudabile
substantiam panis physice non desinere quia Deus
definit illud contrarium, morali vero qa sic verbis
hoc regitur. Ita Cor. q. 75 a. 4 d. 4. et a.

Ob. 2do: Motus fidelis sed monet Corpus Chri, at hoc
in fieret nisi esset realis unio inter Corpus et spec. sed hic
motus localis est solo presentia Christi in Sacr. ergo a. necessario
monet Angelus motu Corporis cui sensibus. Hic a. necessario
monet motu Corporis cui ipsa E unita.

Sed ex Fulienti lib. 2. de Euch. c. 2. Ad hoc ut motus
fidelis sed moneat Corpus Chri in requiri unione reali inter

Corpus Christi et species, sufficere realem continuationem similem illi quae inter continens et contentum, qualis inter Christum et species admittenda est in eucharistia. Sed ait Con. Cost. 1. 7. c. 4. d. 12. ut corpus moveatur et mutetur species videtur ac sufficere ut ipsi uniatur similis aliqua ratione qua si quis vehitur curru aut navi, ipsi unitur, ita ut Christus quasi vehatur ipsis speciebus, sed ut in corpore Christi nulla sit assistentia quo minus faciliime in quamvis partem moveat, ut sequatur motum autem species, minima unio sufficit.

Sed 3io Corruptis speciebus statim ibi desinit esse corpus Christi, nec ipse est ab eis nisi quia amittit unionem cum speciebus.

Ad: Unionis physicae seu definitionem non est eam definitionem Christi in Eucharistia sub ratione Gregorii Ariminensis et infra dicet.

2da parte adde: Ergo necessario aliquid unitum: sed Christus in facto est et unum sacrum constans intrinsece ex corpore Christi et speciebus; unum autem non fiet nisi inter corpus Christi et species est unio aliqua seu physica seu moralis, ad minus est physica ut ut ultimus seu moralis.

Pro 3ia parte nota: Unionem essentialem non videri necessariam hac facile defendi poe. Rav. et ex Sent. c. 17. et sacrum q. 12. 1o quia haec unio non pertinet ad integritatem rationis et unitatem sacrum quae a Christo instituitur et non sit proprietas substantia panis. Si enim sequitur hoc sacrum non consistit quia verba consecrationis non faciunt. Sed sequitur patet: quia unio illa essentialis quae ponitur esse ad esse sacrum non consistit quia verba consecrationis non fit sed quia corpus Christi et species consecratae. 2do: Quia essentia corporis Christi sub speciebus fit et id quia verba consecrationis non fit sed species consecratae. Similiter quia eadem verba consecrationis expellit substantiam panis, et separantur alia scilicet species consecrata

g in e hoc tribuendo aboni unitiua. prima e:
Idem hoc facinus pius constat ex corpore Christi et spiritu
consecratis esse. Constitit ex consecratione, q. prima
singulis rebus ab unitiua q. seqpoint unione ita ei
facta.
Ob: In jo instanti fit idem sacrum per consecrationis, ih
mediate post consecrationem conseruat q. multum extra
moned aboni unitiua.
Ob: hoc in fundo dici: illa ne conseruat in eqaid nouo
aboni ad presentia corporis Christi in uno loco sed subiectiue
conseruari, forte mouetur ad aliud locum. i. melig: corpus
Christi, et accia l. species sacramentales existentes in hubio
hystrich dicunt conseruari q. concursu dei in reali esse
unione.

Dubium 3iu.

An et qua denominatione s. quasi communi
ratione Idiomatum sequatur ex presentia et
Vnione Christi cum spiritu.

Contra Com qia h. d.
Ob: sine bonitiuy et metaphorica cum secretariis in
sui essentis abuiciatione illi uti conatur e, cum fidei confessi
uerbis maxime propijs fieri debeat.
Ob: jo Id factum qa metaphora illo aboni uerborum e satis
efficua et diuinde aptissima ad uera Christi presentia expli
canda.
Ob 2do: Quia ille haretiy fatebat hac fieri circa
corpus Christi in sacrificio dulce tiy illigebatur fieri solum
in signo, sub quo negabat uere Christum contineri, et ideo
compellitur e confiteri realiter fieri circa Christum s. circa
sacrum in quo Christy realiter continet, ne qa sacrum hoc
constat corpore Christi et spiritu, ideo q. fiunt in illo ratione

panem dicunt quotidie fieri circa Corpus Christi.
Sine dubio sunt hæ locutiones sinistrandæ: hoc
illud hoc rotundum è Corpus Christi, quas Walderus Tom. 2.
de Sacrificio c. 22 simpliciter dicit rigore falsas esse
existimat, qa illud subiectum, illud hoc rotundum in rigore
supponit pro subiecto illo in accidentibus, et illud in è Corpus
Christi. Sicut etiam hæc è in rigore falsa: Hoc quod
è Corpus Christi: qa hoc quod supponit pro hac re extensa.
Quod si illud pronomen Hoc contrahat subiectum ad illam
rem rigorosa significatione, ut sit sensus sub hoc albo
è quod vere est panis. et idem judicium è de his: Hoc
sensibile è Corpus Christi. Q. Contra an Corpus Christi
prout è hic possit dici sensibile et tangibile propriè et
metaphoricè distinctione opus, nam si illa verba sumerentur
propriè ratione corporis sine se vera et propositiones, si a
modo existendi essent falsa.

Dubium quinquagesimum.

Quid remaneat de pane et vino post Consecrationem.

Contra communem sententiam Regulis fuit iniquis.
Ob. Aliq. ex PP. videntur sancire Regulas. Ad Cyprianus
in sermone de Cœna comparans Eucharistiam cum Incarnatione
sic ait: Sicut in persona Christi Humanitas videbatur et
latebat Divinitas, ita sacrum visibile Divinitatem se
infundit etiam. et Damas. l. 4. c. 14: Quomodo ita ferro
igni commutato, ut plane edant et in nihil libant, divinitatem
suam cum ipsis communicet. similia sunt Remigius
Athenis et Haymo in c. 12 Cor.
Ob. Qui hi PP. dicunt: Divinitatem infundere se panis
aliquando ita se infundere ut convertat panem in Corpus
Christi, in ad hypostatice illi coniungat. Ad quæ PP. ergo concedunt Conversionem.

Contra eandem Conc. de eo.

Ob. 1o: sicut Christus de se dixit Joan. 6: Ego sum panis, de
de pane dixit Matth. 26: Hoc est Corpus meum, sic ut dicit
Ego sum panis, ita se mutavit in pane, ita similiter ut dixit
Hoc est Corpus meum, ita se mutavit pane in Corpus suum.

Rs. pra: ipse prae illigit, ita ut ut illa particula sicut sibi
aliud sonet, ita Christum dixisse utraque sententiam, et sic
consessa ma. neg. Conseq. 2do: ut particula sicut sonet
similitudinem istorum duarum propositionum, et sic falsa
est c. n. n. et similes illae duae sententiae Christi, quia ut dicit
Ego sum panis ita loquitur de pane triticeo et de pane Christi
coelesti, ita n. absolute dicit Ego sum panis, et Ego sum panis
vivus, panis vita. c. unde ita tenet ipse ulla mutatione
ea Christus sit ulla sui mutatione ecce panis vita. Cum
dicit hoc est Corpus meum loquitur de pane triticeo ut videt
adversarius, ne, inde ita ipse est ne ea propositio nisi panis
triticeus mutetur in Corpus Christi. Ex sententia ut Catholici
cum illud hoc demonstrat id quod continebat sub triticeo
panis speciebus, et sic dicit ita ipse est ne verba illud Christi pro
nunciando nisi fiat mutatio panis in Corpus, ita n. ante
mutatione id quod sub speciebus illis continetur est Corpus Christi, et
panis triticei substantia.

Ob. 2do: in Rom. Conc. approbata est Confessio
Berengarii in qua dic: panem a fideli sumi, et etiam
Corpus Christi, et sacerdotum manibus tractari, frangi, et fideli
dentibus atteri. c. Ego Berengarius et confiteor de hoc
ita ipse est ne verba, nisi ita sit panis vera panis.

Rs. Corpus Christi dicitur tractari frangi c. mediantibus speciebus panis
sub qua vere continetur, sicut angeli in Ps. dicuntur tangi
et videri mediante corpore assumpto.

Ad 3ū: Panis Eucha. mutationem non recipit q̃ nullo modo fieri, nec in substantia panis q̃ id subsistere illam mutationem, q̃ substantia panis et in sola accidentia in Eucha. recipiunt. Sed facile confutari potest.

Ad 4ū Vel mutatio in pane Eucha. è sola alteratio, et è corruptio. Si alteratio, ut calefactio condensatio, tunc requiritur mata. quæ accidentia ita quo subiecto hinc qualitates quæ facere manent, unde hostia consecrata et alba, rotunda, panis et hæc ita denominantur qualitates dicuntur fieri ipsa denominatio. Et sicuti possent fieri ut maneant qualitates in qualitate separata à mata. sic dicit possent fieri ut introducant nova qualitates in eadem qualitate à mata separata. Si vero sit corruptio sperm. ut in mutatione huius combustione. tunc requiritur quod mata, ita substituatur à Deo in illo ipso instanti quo desinunt esse illæ species, et in quo aliquid gignatur, et hoc in miraculo. Sicut vero ex dispositio è mata corporis humani instinctu Deus animam creat et infundit, et hoc in hi miraculi. Ita hoc exigit ordo rerum à Deo institutus, ita etiam quod alterationem sperm panis ex rebus ut adhuc dispositiones requisitæ sed aliquid fata quotidiana, exigente ordine rerum Deus matam substituit, et in illo ipso instanti ab agente naturali mediantibus dispositionibus introducitur sua substantia.

Instas:

Si dicuntur illæ species ad matam requiratur si id fit manente Christi Corpore in Eucha. et post eius abscessum manente Christi Corpore id fieri non potest, quia requiritur ut et deficiant mata panis et Corpus Christi, et a fortiori si dispositio fieret manente adhuc Christi Corpore, nec fit è ultima dispositio, et introductio eius est q̃ fiebat dispositio. Absente vero Corpore Christi species fiunt, sic usque ad ea theologi docent.

q. evolunt Corpus Chri manere donec species maneant
et q. fit in eis dispositio, igitur fiditia et illa dispositio.
Ad. Dispositiones in fiunt ad naturam accipiendam
sed fiam, si qa fia introducuntur in subiecto non idem
nata, ideo natura Dei substituit. Porro dispositiones
illa inchoant manente Christi Corpore: ultima autem dispo-
sitio cum qua illi et natura substituit a Deo, et fia
a gente naturali introducit, fit in illo instanti q. e. in
in Eucharistia Corporis Christi in Eucharistia et in Sacramento
Et licet ipse dum in fiunt in sua natura, sed tri in natura
aliarum qualitatum introducarum, neq. e. hoc nomen
aut singulare sed coe et ordinarium in di generatione et
corruptione.
Ob: glos: Ex Con. q. 75 a. 2. n. 08 Gelasij l. 2. contra
Eutichetem in fine dicit: In Eucharistia non desinere
natura panis. Ste Augustin. epist: ad Castorium prosecutus
dicit Naturam panis in Eucharistia manere, et similia patrum
testimonia addunt plura.
Ad. Dicit ibi ipsa accentia et naturale panis saporem
videre naturam panis, late accipiendo hoc cum Cabedo
sicut plenus etiam dicit; corpuscula ne et altera natura
illa natura accipit cum innata conditionibus q. accentia et
Christ theolo etiam ibidem dicit in Ee attendendum ad natu-
ram q. videntur, si credendum mutationi q. hic fit ex
gratia. Certe in videtur proprie subsistia s. natura panis, sed
accentia, nec hic ullus rei mutatio fit, si panis francen
sed etiam dici eos die manere natura panis, qa quod ex
terna species manet.

Dubium primum.

Per quam Conversionem Convertatur Panis et Vinum in Corpus et Sanguinem Christi.

Contra Con. l. d.

Ob: ex Cor: Ga propriè dicta Conversione debet ad idem subiectum utriq; terminus esse, ut patet in omnibus naturalibus Conversionibus atq; hoc hic non fit, g. non est propriè dicta Conversio.

Rs: neg. ma. hoc n. tm. venit in naturalibus Conversionibus quin quia una expellitur et alia introducitur, l. etiam quando simul Conversentur. In Transsubstantiatione a. et Conversione naturali, ita nimi: una Convertit in aliam generale cadem sua, q. q. de (tum Con.) fieri posset, nunquam tamen facta et implicat hoc fieri. Nec refert q. hic fiat in omnibus naturalibus Conversionibus, quia hoc contingit ob imbecillitatem agendum naturalium, q. non posunt agere, nisi sit aliquid subiectum in quo agant.

Quaeres quando fiat Transsubstantiatio ante l. post verbum, l. dum verba proferuntur?

Rs: Dum verba proferuntur ad q. de dicto tempore quo durat pronunciatio, fit in ultimo instanti terminatione illius prolationis. Sed in det ultima pars illius mutationis quo proferuntur verba, neq; etiam temporis ei respondentis, but in ultimum mutatio et terminatum illius mutationis, et ultimum instans terminatum illius temporis. Sr

Ob: Ex hac in fine sequitur totum nam Consecrationis consistere in illo ultimo Vm, q. videtur ad ridiculum.

Rs: Illud Vm in ordine mutatione sola agere q. q. se inclusit in mutatione totius sententiae q. tunc habet ad completum, ut finito tota prolatione.

Quod Corpus Christi incipit esse in sacramento in instanti, sic etiam

panis desinit esse in instanti, in n. corrumpit paulatim
q dispositiones suas. Ad ea q desinant in instanti, dici
unt q ultimum sui esse, sicut ea q incipiunt in instanti
incipiunt q primum sui esse; q tamen dicendum q instans assimi
lat dispositionis panis q successionis corporis Christi.
2do: Aut idem est instans desitionis et successionis, aut di
versum; si idem q sint eumdem sub illis speciebus panis et corporis
Christi, si diversum q in tempore intermedio (nec n. dicit
duo instantia immediata) erunt species illae sine substantia panis
et sine corpore Christi.
Ad 1. Licet panis desinat in instanti sin illud instans non
sit assignari et notari esse negative; ita ut sit sine esse
panis, non a. ultimum esse panis. Cuius ratio est q panis desinit
ad desitione verborum, in quorum virtute fit illa conversio
Verba a. non sunt ultimum esse sed sine non esse. Itaque illud
instans terminatur quolibet verborum est sine non esse verbo
rum, et consequenter substantia panis. et sit est sine esse
corporis Christi sub illis speciebus. Quod idem certum in naturali
transmutatione: nam substantia q corrumpit in instanti desinit
esse, non n. sit gradus in substantia sicut in qualitatibus. et hinc
qa desinit ad desitione dispositionum, non sit ultimum esse sine
non esse: dispositiones n. q non sunt successiuae desinunt.
Contra Collectarium sin:
Obj: 1o: ex s. th. h. Substantia panis post consecrationem huius
sacrami aut annihilatur aut in pristinam materiam resolutur. Quod
n. est aliquid corporale oportet alicubi esse: sed substantia panis q est
quid corporale non manet in hoc sacramento, nec etiam est alicubi
quod locum ubi sit, q non est aliquid post consecrationem: igitur
aut est annihilata, aut in materiam resoluta.
Ad 1. q substantia panis in rerum natura post consecrationem sub
speciebus sacrami manet (neq; aliquid non sit q annihilatur
conuertitur n. in corpus Christi, sicut in secundo si fieri ex quo
generatur aliquid non fit ex aliquo, q sit annihilatur.

Ad 2do: Illud q̃ est terminus à quo in qualibet mutatione
non remaneat nisi forte in potentia mata, sicut in creatione
ignis fit aeris non manet nisi in potentia mata; sed in hac substantia
panis et vini sed sunt termini à quo, corpus et
sanguis Christi sicut terminus ad quem, quia facta consecratione
substantia panis et vini non manet nisi forte resoluta in
sua matam.

Ad 3 Erat q̃ est terminus à quo non convertitur in aliud fieri, sed una
sed succedat alteri in subo, et ideo ja fit non manet
nisi in potentia mata; sed hic substantia panis convertitur in
corpus Christi, unde non sequitur.

Ad 3io: Oportet alterum contradictorium esse verum: sed hoc
falsum est: facta consecratione substantia panis et vini est aliquid,
quae est vera: substantia panis et vini est nihil.

Sed Quemadmodum post consecrationem hoc est falsum: substantia panis
est aliquid; id est in quo substantia panis est conversa est aliquid:
et ideo substantia panis non est annihilata.

Contra Collectarium 2dm

Ad 3io: Sto productiva substantialis corporis Christi non sufficit
nisi requirit aliqua ad adductiva hoc ipso quod est non
posset esse in aliquo loco sed non.

Sed Non requiritur aliquid ad adductiva sed sufficere productiva
hoc ipso non quia aliquid producat etiam ponit in aliquo loco.

Ad 2do: Nulla ad pendere sed effective à suo termino sed
id corpus non sed substantiale efficere et conservare sicut, sed
hoc fiet in proposito, quia ipsa conversio fit virtute
omnipotentiae Christi &c.

Sed patuit de verba de eodem fieri non mutari termino; sed
quod redit de ja productione rei non de conservatione sed
reproductione licet non nulla dicit posset sibi dare sin et sed
in posterum semel producta est, et sin et aliunde accepit
de ipso tempus nova ad ne quod instrumenti sed realis

repetitione S. Gaferme; ita ut terminus talis accidentalis sit illa ipsa res ut nova quoddam modo à seipsa prendens: qa ex ipso q id Christus sit ē in ē absolute ut seipsum consecret, ad hm antecedens fiat nullo modo Christus et ē ac proinde efficere seipsum n pot.

Pars 3ia.

Quaestionis 2da.

De

Modo quo Continetur Christus in

V. Eucharistia.

Dubium 1m.

Utrum in Verbum Continetur totus

Christus sub utraq; specie?

Probat ex ipsa ut unitur ē in Cursu q post Consecrationem via Christi nunq sit à Corpore separanda ex quo consequens infert q Christus totus sit sub qualibet specie. Ergo

Sol. Posita ratione nihil concludit: qa via scilicet unita ē capiti; et hm in pede ē via sua capite. similiter persona Verbi unita ē humanitati, et hm persona Verbi ē in multis locis ubi in ē humanitas; n quoties ē in aliqua duo scilicet unita sit ubi ē unum ibi etiam ē alterum.

Ad distinctione: qm aliqua duo adaequate unita sit ita ut unum n pateat latius q alterum, tunc ubi ē unum ibi ē alterum. eo modo ubi ē via corporalis hm adaequata unione ibi ē totum corpus et ē contra. Qm a. aliqua duo sint inadaequate unita, ita ut unum latius pateat, tunc ubicq; ē primum, ē etiam magis n ē contra. Et sic ubicq; ē caput ē via sua unione inadaequata n a. ē contra. Quomodo igitur Christus totus sub qualibet specie.

Humanitate, ubicunq; est Humanitas Christi, ibi est ea
dem est Divinitas, in hac est Contra.

Ad Contra Opinione Thomistarum in Con. probata.
Sicut ab alio id dici fit mane nisi quod est informat, atq; nec
alio est informat nisi aliquo, nec aliquid, nisi quod aliquid. Et
ab id dici fit mane nisi quod est: et Deus q dicit aliquem
ibi et Deinde quod sed Corporis, dicit implicite et Deinde
quod aliquem.

Contra qdam et mad Sentiam

Ob. 1o: Una substantia dat esse simpliciter q unius entis in id
est nisi una sit substantia.

Ad dist. ma: dat esse simpliciter completum neg. in completum
con. Ob: Si esse simpliciter illigat id esse rationem
cuius id aliquid dici produci aut quasi sic neg. et Corpo
rale esse id ulterius substantia esse sit.

Ob. 2do: Quidquid adveniat enti in actu est actus sed mata
et fit partiales et ens in actu et fit principalis adveniens
et actus.

Ad dist: ma: quidquid adveniat enti in actu completo
et actus con. in actu in completo e. neg. e.

Ob. 3io: Si dicerent oes illae fit partiales, ex illis conjungerent
una integra his partes Heterogenias q est vera ain neg:
et sic sunt duae aiae in eodem corpore. aut est fit
Corporis inanimi: et hoc dici negat q ge sic in definiret id
propria munia vitalia.

Ad ex illis fit partialibus conjungere una fit totalem
habentem partes Heterogenias, constituente fratr Corpus
organicum in ratione substantiae incompletae sit, et q id
quod ulterius informari ita a. fit q optime inserunt
omnibus vitalibus quia de tota corporis membra disponit
sunt ista organa aiae ad oes eius functiones exercendas.

Ob. glo: Cum hac sententia sequeretur carnem unitam et mortuam esse unitam carni q. est contra fidem.

Sed Cu. seq. q. etiam ex principiis fidei evidenter sequitur nisi caro Chri unita et mortua dicatur unita carni Chri quillo modo propriè dici potest esse cum sumpta ex virgine posita in sepulchro et elevata in Celum q. fideles omnes Catholici negare.

Quare si Arius contrarium dicat, fidei contrarius est.

Contra Collectarium 2dum.

Ob: Chrs dicit: hoc est Corpus meum, atq. ita Corpus Chri nisi prout unitum est Verbo, q. sequitur ipsi est unitum Verbo.

Sed neg. min: Nam si in triduo mortis non fuisset unitum Verbo nihilo ↑ vere fuisset Corpus Chri: sicut Corpus ab aia id separatum vere dr Corpus illius aia. Cadaver in his est vere sanguinis. Nam etsi quoad physicam loq. sit quid integrum suppositum: moralr tn imo etiam sm quandam rationem physicam ex hoc modo loq. est propriè pars aialis quia in esse sed se sua, non instituitur est ad integrandum Corpus aialis sm ea constitutione quae naturae requirit. Quare etiam Certum quin de sanguine neq. opte sequitur, q. modo partis a. q. modo rei subsistentis. Sine etiam inter ipsum et Verbum in esse concreationis.

Contra Collectarium 3um.

Ob. Corpus Chri sequitur hic Corpus organicum q. videtur etiam includere aeria.

Sed sequitur quod Corpus q. est organicum sm oem eam rationem q. requirit ut sit pars essentialis hois, q. sm oem rationem substantiale, in a. sm oem rationem q. requirit ut essentiale sit organicum, et ultimo dispositum, ut sit instrumentum functionum aiae, q. l. inde patet, quia etsi q. Chri non

potissimum in illa actione relinquit substantia collerent nere
poet dici Corpus Christi et qdem idem q id est in Sacrmto.

Cubitum 2dum.

Vtrum Chrs sit totus sub qualibet parte speciei Panis et Vini.

Nota Primo pro sensu Alberti in Corpus quotidia:
Sicut in speculo integro semel apparet res Christi, in tota re
Christi quod est partes, ita etiam in integra hostia semel est Chrs
et post divisionem totius quod est partes.

Ad Hanc rationem nulla est ob disparitatem: Quia in
divisione speculi fit etiam divisio ipsius aequalitas et planitiei,
et consequenter fiunt plura speculia partialia, alias in planitie
tunc fit reflexio radiorum, ant speculum intentionalium.
Hic vero deberet Christi Corpus quod dividi aut reproduci,
in speculo a. nil producit.

Contra Conclusionem in Corpus quotidia

Obj: Illa ratio de partibus physicis minoribus in se bona
ex parte in sept Corpus Christi in et in tota hostia, si in ut
indebitis partibus indivisibilibus, ex indivisibile indivisibili
additum in tanta maiori, erit q adhuc in partibus physice divisibilibus.

Ad Illud: Indivisibile Indivisibili additum in tanta maiori
non illigit debere de mathematicis indivisibilibus, in a.
de physicis.

Rndo: In nulla parte hostia manet Corpus Christi
in manere poet substantia Panis et vini si adeet, ab qua
parte physica minore in poet manere substantia Panis
Quinimo, utpote id est physicum regens partes physicas,
nec Chrs ibi manebit.

Ad in Con. pa. neg. min: Si agat de partibus physicis
minoribus qualibus si ante separationem.

Ad 2do: Si v. agat de partibus physicis minoribus post separationem, in qua manet sola substantia panis sub tali parte salte longo tempore et si adhuc sit via corruptionis sed ita ibi est ut in pauca post sit interitura in a. via conservationis.

Ad 3io: Si det Christus sub parte hostiae minore, q. sit pars physica poet tali particula dici sacra, et in ea dici sacra, qa in e sensibili. g.

Ad 4 dr de geophione sensus et valde g. aliis et g. illa res f. se et ex nata sua sit sensibilis. Nec sit hinc interas: si in tali particula ed pts Corpus Chri, ad etiam consecrari separata a toto, qa ad hoc ut mata aliqua sit consecrabilis necesse est ut posit demonstrari, et hoc ex vi forma, in qua ponunt particulae Hoc et Hic, q. requunt demonstrationem ad sensum, qualis circa hanc particulam fieri nequeunt. Ad hoc a. ut Corpus Chri sit sub speciebus panis et vini in requisitis ut possit fieri demonstratio ad sensum sufficit ut ea sint sensibiles salte ut dixi f. se et ex nata sua.

Ad 5to: Videntur et contradictoria: Christus manet sub qualibet parte sibi divisa etiam minore partibus physicis: et: Definit et Christus si res eucharistica in ita minutas particulas dividerent, ut subsistere nata in poet manere substantia panis si adeet. nam sub tali parte cum in sit physica sit minor i. physica in posterius et substantia panis.

Ad in ea contradictoria ad in Conja Cundi sunt sub partibus physicis minoribus, sub qbus substantia panis si adeet poet conservari salte via corruptionis, quis in poet conservari via dispositionis, hic autem de partibus illis sub qbus neq via corruptionis qde substantia panis conservari poet.

Obj. 1: Et hac sententia sequeretur Christum esse infinitè infinities in hoc sacramento.

Sol. Christus tum semel est in actu subsistentiae spiritualis et adaequata; in potentia autem est infinities in singulis partibus, quod nullum est inconveniens, quia sicut partes continuae sunt infinitae ita sunt et etiam partiales sententiae, ut patet etiam in aëre quis tota in qualibet parte continua existit. Vocat autem hanc infinitatem in potentia, quia Christus tota sit revera actu totus singulis partibus, sicut partiales illae sententiae licet sint totales ex parte subiecti, sunt partiales ex parte spatii et quidem quasi, et actu sunt inter se unitae, ita quod integram sententiam componunt.

Dubium Tertium.

Utrum Tota Dimensiva Quantitas et alia accidentia Christi sint in hoc Sacramento?

Observandum circa Con. sum hanc d. Quod partes Corporis Christi nec propriè se penetrent, quia sic essent ibi ordo confusus et sicut quidam Chaos, neque etiam propriè condensentur, quia sic deberet tota ratio corporis organici quae exigit ut diversae partes habeant diversam raritatem ac densitatem.

Obj. 1: Corpus Christi extensum eandem quantitatem non potest locum occupare nisi constiterit, nec maiorem nisi capiat.

Sol. Hoc tum verum est de corpore existente modo naturali et quantitatem cum naturali ordine ad locum. Sed est de corpore existente modo sacramentali et spirituali, et abstrahit ab omni ordine ad locum.

Obj. 2: Ergo non potest existere modo corporali, ita ut habeat partes extra partes, et nec corpus modo spirituali existere potest.

Ad 5. neg. Conseq. qa illa modus existendi supponit rem existentem habere partes, alias sing. carent, quibus a corporis in superiori extensione ad locum sive modo quidditatis, si hic poterit illa supponit, quare illa ut prior sit et sui non posterior. Adde et Suar. d. 48 s. 1. q. 1 plex figura illigitur in corpore v. g. humano: Vna organica quoniam ex intrinseca compositione quidditatis. Alia dici potest situalis aut localis, non sicut quidditativa essentia corporis in spatio et qua modo habet sua propriam extensionem ita in ea illigitur propria figura, unde hac intrinsece pendet ab extensione in loco, et sic mediante illa convenit quidditati; quia ex intrinsece pendet ex quidditate sua et ratione extensionis ac compositionis quod in se est, prius illigat locum occupare. Ars g. in suo Lacinio vocat hanc intrinsecam figuram, in alterum extrinsecam et situalem. Res declarat exemplo: quare extenta v. g. plicata tinea figura est in ordine ad locum, quamvis sine eadem organica retineat, atque idem fere videre est in corpore Hominis v. g. existentis. Ratione deinde declarat: Figura circularis v. g. est illa cuius extremae aequidistant a centro pupilla g oculi quamvis in loco in sit adhuc illigitur esse circularis; qa partes quidditatis eius ita sunt in se compositae ut tanta quidditas sit in una parte sicut in alia a centro usque ad ultimam lineam eam. atque idem est proportione servata de caeteris partibus. Rectae g mente concipit pro corpore retinere suam intrinsecam et organicam figuram, quamvis nulla habeat situale.

Ob: 3o: Si corpus divisibile est indivisibiliter in loco
non dividi in eam sua parte, quam impossibile. Sed quod
quod in se maneat intrinsece divisibile potest à Deo
dividi, ergo indivisibiliter existet. Ergo maior ratio cur
ex una parte potis quam ex alia dividat, dividet quia in eam
parte.

Ob. Sunt hoc de divisione, ut dicit solum ex ratione
unius ab alia, sic discontinuatione partium inter se, nulla est
repugnantia quod Deus dividat corpus sacramentale existens,
annihilando quasdam partes corporis eius et conservando
alias, in hac non nulla est repugnantia, et aliqui illa
partium corruptio non convenit corpori quatenus sub se
etiam ratione localis existentiae, quae ratione illius poterit
aliquid dividi, quemadmodum sit localiter extensum. Cum
ad eam extentionem sequitur propria indivisibilitas,
quod quia corpus manet in se extensum, quemadmodum sit
extensum in loco, ita manet aliquo modo divisibile
ex isto sequitur divisio in eam parte, qua facta fuerit
separatio termini continuans quasdam partes, et in terminis
continuans alias: neque ad hoc oportet dari rationem quae
per voluntatem et potiam Divinam.

Quaestio Tertia.

Utrum Corpus Christi sit mobiliter in
hoc Sacramento?

Con. Sic adhuc est controversia inter A.A. utrum angelus
vel Corpus Christi se movere et immediate attingere,
affirmat Con. cum aliis q. 76. a. 6. d. 5. in fine: quia cum corpus
Christi non sit in sacramento moveatur nisi sacramentale debeat in
eo produci, nulla videtur maior difficultas, quam motione
quia unus angelus movet alium angelum: quia si ipse, qui certum
si alter non resistat non videtur quae est ullum dubium.

Negat Suar. cum aliis: d. 22 Sent. 2. Con. 4. Ratio eius:
qa ipse illius fit Christi sine mutatio, id quod primatione
amittendo Gloriam quae sua fit, et nulla alia agendo
et hoc non fit fieri ab Angelo, qa huiusmodi mutationis
genus non fit fieri q. ab ente positivo; qa necesse est
ut res positiva ad tendat et aliquem terminum positivum
q. e. contra mutationis quae primatione ratione. Solum
igitur fit fieri q. ablatione contrarij l. alicuius eae extrema
lis; Angelus a. nullo influxu fit in hanc Gloriam
Corpori Christi, quae auferetur fit, nec denique causam
afferre fit è qua illa Gloria pendeat, nisi fortassis
species sacramentales, a quo si mutatio incipiat, id non fit
fiet in Corpore Christi, ut nunc loquimur. Alio modo fit
fieri hac mutatio effectio in Corpore Christi alia Gloria
incompossibile huic et sic mutando illud: si neq; id
hoc fit Angelus naturale virtute: qa illa Gloria è supra
naturalis huic Corpori, igitur non fieri ab Angelo naturali virtute.

Ob: Quomodo sine modo fit supra naturalis Corpori Christi
dico non posse Angelum illam efficere in Corpore Christi, nisi
in eo Gloriam ponat. Non potest Christi Corpus supponit ita
existens non videtur ulla supra naturale l. difficile illud Corpus
transferre ab uno loco in alium mutando habitudinem
ad gradum et propinquitatem l. distantiam ad alia Corpora

Ob: Si huiusmodi Gloria non pertinet sua figat naturalem
virtute angelica in quilibet individuo figabit, qa
et tota species claudit in quolibet individuo et eo
fit ipso circa individuum versatur. Sed q. Angelus non fit
virtute naturali conferre Corpori Christi iam sacramentale
Gloriam, ita nec Corpori id habenti una Gloria sacramentale fit
dare alteram vel priorem auferat: qa non è mirum

Sup. naturalis ratio, quia, et si Deus esset, nihil referet, quia nec
deitas corporis naturalis aptitudinem ad similem potentiam modum
neque auxilio indiget ad agendi, nec minuit potentiam
aut difficultatem. nam ipsamet potentia sua appetit
sed conservatione, et pro modo ratio illatem potentia sibi
in compositibili. Quare si hic esset naturalis nihil etiam
impedirent. et hoc sentia videtur probabilior.

Con. 2da ait: Corpus Chri in Eucha non potest pati ab agente
naturali. Sed dicendum agens naturale et passa, corporeum et
in corporeum. quia a corporeo non potest pati quia non est aliqua
proportio inter agens et passum. Ee in corporeo probat:
quia nec aliqua eiusmodi ratio. qualiter poneret in corpore
Chri deberet poni et poni eodem modo quo illic. Corpus Chri
nempe absque ulla extensione locali, ita ut sit tota in
toto spatio et tota in quilibet parte spatij: ea non recipiendo
ad modum recipientis recipit; atque nulla est virtus creata
quae hoc modo aliquid naturale et corporeum constituere in
mundo. in loco indivisibili, et dare corpori Christi esse,
ut constat, quia calor v.g. qui introduceret in corpus
Chri deberet indivisibiliter existere, sicut corpus Chri in Eucha:
non enim fit ut accidens sit extensum localiter, et subsistit in
ita extensum.

2da h. Con. pars probat: modus agendi sequitur modum essendi
et corpus Chri non potest naturaliter existere sub extensione locali
quia neque agere sub tali. sed

Ob: Virtus unita fortior est quam dispersa, quare quia Chri
indivisibiliter existat in corpore virtus agendi in res
externas ipsi illi iunctis et roboratur.

Ob. antecedens non est quia si ita corpora sint passa, ad in
casu proximo non ora sit passa, cum corpus indivisibiliter
existens careat extensione ad locum quae est conditio et naturalis
agendi in res externas necessario requisita.

Contra Conclusio

Obj: 1° Angelus in loco adaequato existens deserere aliquam partem loci transferendo se ad aliud locum et ad aliam partem loci, nec tamen desinit esse: ergo et anima rationalis in corpore amplius in manu aut brachio abscisso, ubi prius erat, quamvis non maneat idem corpus in aliud locum, nec substantiae interest, sufficere ut anima bona deserat dictam partem informare et similiter Christus desinere esse in V. Eucha. quia cum Angelus et anima rationalis incipiant esse in loco, nisi per extensionem gloriae

R. Non est par ratio Angeli, animae rationalis locum relinquentium et Christi in V. Eucha. quia Angelus et anima rationalis non incipiunt esse in loco nisi per extensionem gloriae, quam non habent quin desinant esse prius deserendo nisi cessando gloriando, ~~per necessitatem~~ sed Christus potest esse in locis per veram sui reproductionem, ut supra ostensum est, quare non potest eos desinere per solam amissionem gloriae per necessitatem ut desinat ibi esse non nisi substantiam.

Ob. 2do: Repugnat Corpori Christi ut intereat, cum sit impossibile et absurdum.

R. Sed potest interire physice, naturali, sensibili modo per actionem contrarii v.g. per naturalem humorum aut aeris et corruptionem, et alia potest amplius non fieri in die rationis, nihilominus tamen potest ab eis mutari, quia deinde nulla dicunt in tali loco et prae conservatione interire.

R. 2do: Repugnat ut intereat simpliciter in locis oblatis et nunquam ore sumatur, non tamen repugnat sed quidem respectu hujus aut illarum rerum.

Obj: 3° Et hinc magis prioritas cum ab eius causa, dum nemine qua mors solum illatus in separatione animae a corpore

[illegible] manu tenetur ab una substantia usque ad aliam, aliquid
hic in sit talis separatio, sicut et corpora sibi determinant, vna et
sua sit tam quod respectu earum spiritus quae eis in multis amplius
semper, tunc in remanet substantiae terminus quidem
corporeitatis, sicut nec debet hic corpus non in intuitu prout
ipsa non habet defectum ab extrinseco, et ab aliquo
defectu intentionis unitatis naturae; corpus vero Christi vere et
beatum et incorruptibile, et quamvis ex hypothesi beatus
sit et sic existit sub speciebus modo incertento, ita ut non
alterum illic, nec pars ne ulla externa naturae superfluge
sed in proinde nocum debet poliq defectus; et optime
in corpus Christi tunc deinceps transmittere et sed species
habebat.

Dubium xlm.

Vtrum Christus in Eucharistia intellectu
creato et oculis incorporeis videri
possit?

Contra Conclusionem n. 1.

Mij: Nihil est in corpore Christi quod est in quibus latere
sed naturae unitae Angelis per modum existendi sicut in sp.
subsistentiae; ergo ille modus est res quae finita quia non
non necessario excedat in ratione intelligibilis naturalem
unitae illae divinae Angelis. Sed: ergo si quid obstaret
id est quia sed naturae sicut in referat; quia etiam
duo corpora se penetrantia in eodem loco simul naturae
ita constituunt, et sic possit ita ut sint ab Angelis unitae
naturae videri; ita ut se sint ex parte corporis Christi hic.
Ad rem mihi ad jam ejus probabiliter arg. Corolla. ge t. et
ille modus sit res finita; hoc ipso quod ad ordinem naturae

in distinct fati & ut excedat naturale virtute illius
angeli. Et qua distinctione colligit, licet det Angelo species
ad cognoscendum modum existendi Christi in Eucharistia
hic adhuc tunc esse virtute naturali lumen soli illo species
ad cognoscendum tale modum, qua distincte passione
naturali videret potentia activa naturalis, deste philosophus.
Unde si Angelus haberet naturale virtute ad
cognoscendum hunc essum deberet indere illi aliquid
principium naturale quo posset capacitas eius naturalis in
eum reducere, et contra illi esset debita species supernatural
ita et supernaturale principium quo posset comparare
actum ad. Sicut & dicitur species & supernaturalis
Angelo, ita etiam requiretur lumen illuminans de supernaturali
ordinis quo possit tali specie uti. Ad 2dum
probatur di: hunc modum non solum est supernaturale in
modo quo fit, sed in se et in facto esse, nec est similis
de penetratione corporum, quia corpora sunt in loco extensive
sicut alia corpora, et contra ab Angelo non possunt videri,
quemadmodum divinitas fiat, ut non se impediant: corpora
Christi non propriae se penetrant cum speciebus panis, sed non est
ibi extensive sed altiori modo.
Ad 2dum. Nihil creatum est simpliciter supernaturale secundum
se sed respectu h. l. illius naturae, ut in existenti modo
hic existenti quemadmodum est supra naturam corporis sic
absolute non est supernaturale, quia non est supra naturam Angeli
non quia repugnabit ab Angelo naturali cognosci.
Ad neg. mai, sed non multae res simpliciter supernaturales et hic
modus sunt propriae speciei sed nulli rei sed est connaturale
quia nec corporibus, ut ipse constat, nec spiritibus,

qa d longe diuersa ratio ui a naturali modo illorum. nec etiam
ipsi existere in loco solum in solo, et totum in quilibet parte
loci sicut etiam Christus in Eucha, sed hic non existunt in loco
utra id extra illum alium. ipsi deferat aliquem exercitibus
loci, l. q rarum miraculum poterit esse. et hic Christus in
Eucha potuit non conuenit cum gle id etiam extra Eucha in
Cielo, et etiam sic non miraculo si hostia aliqua transpa
ret in una parte hic manere et in alia alia deferri
et spiritui non repugnet.

Obiectio: Modus existendi quem habet Christus in Eucha non est
illi suus naturalis, qa naturale illi est esse totum in solo et totum in
quilibet parte, qd pertinet angelis indueri aliam Christi hic unione
eis ad corpus, et corpus istum quasi et Contaminantur.

Ad probabile valde est non angelum uidere aliam Christi
existentiam sub speciebus sacramentalibus, quoad substantiam eius existentiam
et localem presentiam, non hinc inde fit posse uidere corpus, qa res
distincta, et nil repugnat uideri una non ipsa alia si in una
sit impedimentum et de unione non ad corpus probabilius est non
posse uideri naturaliter, qa non est uideri in ipso corpore, nec repugnat
uideri aliam cum sua presentia locali in ipsa unione, qa est
res naturalis distincta; sicut humanitas Christi uidet existens
et Pers in ipsa unione eius ad Verbum. Hac sunt. Ith.
et qd probabilior hac dicunt, non tamen certo.

Contra Con. ratio.

Ob: Impossibile est ut oculus intuitiue uideat corpus Christi
ipsi sed uideat modum quo existit, qa intuitio fertur in re
prout est, atq cum hic modus sit ocio spiritualis uidet ocio non
extra ocum oculi, et Contra non potest ab eo uideri, qd impossibile
est ut oculus uideat ibi corpus Christi.

Dn neg. mai. qa etiam intuitio necessario feratur in re ut existente
intuetur tamen non necessario uidet omnem modum quo ipsa existit,

Cpertum qn indiuiduum in se ouo clara et effecta. patet hoc experientia. qa uidemus id eminus considerando, in discernendo qua id figura, an qefat, an moueat, imo astra infinitibus uideat quiescere, id tu alterius pro uerat, si patet qd in facinus uidere Corpus Chri, quod id ratione carnis Chri distinguendo singulas partes, aut etiam replicatione, qd in Corpore eos uidendo quasi unum continuum conficerent. Sicut eminus uidemus arenas in cumulo. Ethnica sentia e probabilis l. et altera similiter in sit improbabilis, quam defendunt Gam. Scar. et alij. Ratio ipsorum D. Quia nulla uirtute id aliqua facultas sensu extra latitudine obiecti adaquati, atq modus ille facinudalis, e ouo extra latitudine obi uisus, id modus sit indiuisibilis, inextensus instar, rem spiritualium, e contrario potia uidendi corporea et mao immersa, et organo corporeo alligata, nu qd res uidei hu modo qua existit. Id adere organo modo unde uisus D.

Contra Notabile ro Rationes ad qstiu in Corpe proprio Rhi: et Bea: C19 d. facinus q.g. Nulla apparitio deceptoria id est à deo, qa deus fieri id mentiri, ita nec deiec aliqua, sed oes apparitiones q fiunt ex parte uidentium nulla facta mutatione in obiect deceptoria, qa id hu illusiones sequuntur q in fiunt à deo.

Ad ro. pri. neg. min. qa ista apparitio nes à deo id illusoria, qa deus format tale species uidendi in oculo ad aliqua ueritate significanda, uempe presentia Corporis Chri in Sacra. Sed in obi in sit id q sensui apparet. Sicut et similia fiunt contingit discipulis euntibus in Emmaus qui apparuit Chri sub fra hois peregrini, idq hu ex parte uidentium, non obi.

Pars 4ta.

Quæstionis 2da.

De Accidentibus in Euch: Remanentibus Subsum sin.

Quomodo se habeant Accidentia in Eucharistia quoad existentiam?

Probat Conclusio in Con. 2da h. d. posita hac ratione:
In oi Composito ex partibus seu actu et potentia realiter distinctis, plen entitates partium, seu Componentium, unio è aliqd reale distinctum ab illis, et in utroq; si adhæreat eorum intrinsecè existens, id dicitur Ens in hoc Compositio ex mata et quidditate, sed modus unionis ut minimum Ens dicat intrinsecus quidditatibus correspondet in mata sinon, sed necessè è quidditate cum separata à subiecto quia in hac intrinseco modo.
Contra 2da parte h. Con.
Ob. 1o: Ars rationalis id definire informa Corpus in acquendo nomen modus, sed similiter accns poterit sub tali modo.
Ob. 2da Corpus. qa informatio terminat existentia ars rationalis, sed sic existit: inhærentia ac intrinsecè terminat existentia accidentis hæc Con.
Ob. 3do: si potentia et aptitudo ad inhærendum negat ab accnte remanere, tunc negat poterit inhæsio actualis, sed ratione è ejus modus accntalis nec est modus existere sine re cuius è modus.
Sic actualis inhæsione qde ee modus accntis, et non aptitudine in ee modus, sed gradus essentiale oriens interna, qa è instrumentum accns sic se aptum inhærere, nec potentia sed aptitudo illa è accntalis sed transcendens ac includens relationem transcendentem in Categorica.

Sb. 310: Ergo in id supplex cum materia nd loquent
dis, atq subiem accidi gdinet ad genus materiae.
Ad 2m subiy inhaerentiam et aliqd dis materiae et
ad esse accidi, nempe ut subiem in se accidia recipiat
et ad id gdinat finiqd, et unde illis fiat. Ceterum
et etiam aliqd animi q reducat ad eam effectu, qm
subiem conservat et sustentat actia connexiqd ad eorum
productionem, q fortissime et subo materiae fluunt. Priori
igit, legem in id Ergo subi nices genere, qe id includ
deret maximam imperfectionem. Posteriori tm id simple
detractis ibus imperfectionibus, sicqd Ergo id eae causae
et dat caetera sem effectum, unde et se ipso solo id
active agqd in causis rdis, nec ullo modo eis addicq
aut alligatq.
Sb. 4to: Ut se id substia completa ad subsistendum ita
et accens ad inhaerendum, si substia completa nullo mo
dum id existere sin subsistentia, q nec accens sin
inhaerentiae actuati.
Ad neg. ma. disparitas est, q substia qd subsistere actu
duplex modis, sc. l. subsistentia propria l. aliena id
contra n. accens uno tm inhaerere id, sc. respondeo
in altero, nec n. filiqti inhaerere id aliqd, sicut nec
illi ipsi accidere, et id accens ne essario illiqd compe
tere alleing.
Instas
Sicut inhaerentia appendinalis sufficit accidi ita
etiam subsistentia appendinalis sufficit substia.
Sb. Quod subsistentia appendinalis substia suf
ficiat respon propria ita tm ut interim actu subsis
subsistentia aliena.

Ob. 1to: Rarit. et Dens. necessario includunt aliqua
mam q hoc ito q species Euch. possint rarefiori et
condensari sed q adhuc aliqua mam et subsit.
Rf. Ad 1. h. a. Raritatem et densitatem non esse qualitates
q mam consequunt more aliorum accidentium, ac proinde
dia q miraculo separari possunt, neq; est ordo necessarius
ut densitas alicui mae includat actu, sed sufficit ut includat
potentia, et alicui substantiae ei subesse debeat, sicut et raritati
ming.

Ob. 2di: Modus existendi sui subiecto esse accidentis videtur
impossibilis, vel saltem est substantialis vel accidentalis. Non qua quidem
ut sit accidens non est modus substantialis. Non quidem, qa
de ratione accidentis est aptitudo esse inhaerere subiecto. Sunt autem modo
quo quidem dicitur q sic existere, repugnat inhaerere subiecto,
et non modus q sic existendi, ac proinde sit finale esse
q directe et immediate contrarius est actuali inhaerentiae.

Rf. Tertium modum esse accidentale in q sit entitas realis distincta
a qualitate, sed qua est terminus ad quo terminatur et q sic existit
qualitas sine subiecto, unde proprie non est inhaerentia qualitatis cum subiecto
realis distincta, sed aptitudo qualitatis q modus terminus, et
quamvis inhaereret qualitati nihil est absurdum. Non
modus ille existendi q sic repugnat actuali inhaerentiae
simpliciter, sed qualitatis.

Dubium 2dum.

Quomodo sit habeant species Eucharistica
quoad actionem et activitatem.

Contra Con. h. d.

Ob: Aves et Scriptorum, ut docet Arist., accidentia a. in
subsistunt in Euch. quia id soli substantia proprium est.

Ad 50: Filem in dicitur dicendi verbis accidentia supposita sed solum et ceu singularia actu existentia, atq acta post separationem vere adhuc et singularia, et vere et actu extra causas.

Ad 2do: Quamvis accidentia simpliciter loq sint suppositi ut quod et ratione ut quo, nihilominus quae etiam aliquo modo titulum rationis ut quod si ratio essentiali completa fuerit, quia quia illicitum existere quam subsistere.

Ad 3tium axioma philosophorum si restringatur ad sola supposita propriae dicta debere saltem illicite rationem, in ubi et miraculi et terminus, atq acta hujus miraculi existunt, et in inhaerent sed per se existunt.

Ad finem dubii adde et Conc: Quare si actus in proximate producere substantiam, tunc ipse introducunt solum ultimam dispositionem, et ego supplens in substantia introducit ipsa substantiale. Sin actus post producere substantiam in entitate substantiae, ego dat ipsi eandem entitatem, quam substantia dedisset.

Capitulum Tertium.

Quomodo se habeant species Eucharistiae quoad Corruptione?

Contra Con. sint

Ob. 50: Arles f. et ordu c. ult. ait: et antia species quae miscere.

Ad 50 illicitum ex ratione et habitudo in miraculo, ego hic indubitatum miraculum quo nempe accidentia Eucha. in ullo substantiali subiecto conservantur.

Ergo saltem accidentia migrant tunc de subiecto in subiectum ante consecrationem fuerant in substantia panis et vini postea in ipsa mutua alteratione et mutatione aquunt nova aliud matum.

Si ergo species è mixtio nulla et migrationem accidit, quia manent hunc priora accidentia, si duo corrumpuntur, alia succedunt duo distincta et diversi generis, et in locis propriis in quo recipiunt.

Sed 2do: migratione aliquid et ubi mente nihil infundit eigde speci salte in species calicis quatenus species sacramentales unum substantiae divini infusi id in ea subsistunt.

Hoc et falsissimum etenim substantia infusa in calice quomodo aliquo modo penetrat ad species consecratas et ut sic in eis penetrat, in divisionis partes seng distincta remanent et sitia diversi loci partialiter et proprietate qualitate: alios separiet dimensione penetrando, et si qualitas ad eosdem et partes in alio loco, altera et alia qualitate distincta et separatas manere, et non in qualitate subsistunt seu resident.

Quaestio 3ia
De
Fra qua conficitur sacm V. Eucharistia.

Quaerendum est. s. Th. h. a. i. Fra h. sacmi a fra aliorum sacmorum differre. Ubi. 3io, fra Euch. sed consecratione mae. Fra et aliorum sacmentorum ipsi mae. Ubi. 4to in aliis ex persona Chri. Unde et infert S. Th. nihil in Euch. in sacmo nil agere, nisi verba Chri proferre. Hoc postremo differentia inest et falsa. 3io in aliis etiam sacmis non proferuntur fra in persona Chri sim s. tng. dicte: Ego Petrus baptizat Chrus et baptizat. Ubi 4to in aliis sacmis non proferuntur verba à Chro instituta et prolata et illa etiam efficiunt ipsum sacramentale. Et in Euch. et nulla est differentia.

Quomodo poterit aliquis loq in persona alterius, si ab
ipsius eius accepta ab eo potestate operandi, ita ut verba
huius potestatis verba ipsius proferant a primo point, so
nec primi assumodari, hoc modo legitur primi ministri sacra
dotum ut in dicit: ego te baptizo. Cum enim potestas mihi a
Christo data. Ita loquitur aliquis in persona alterius, ita
ut repetendo illa, ita ut tota veritas verborum in ac
persona primi, sed alterius referenda sit. Hoc modo loquitur
primus sacerdos ut dicit: Hoc est corpus meum. Et angelus
in V.T. inquit: Ego sum Deus Abraham, Isaac
Quidam in modo instrumentali operandi in differentia
inter genus sacrificii et aliorum ut sic modus istius
qua primi ministri concurrit instrumentaliter ad effectum
sacrificii. Est hic differentia in modo principali operandi
ut patet Roth. Sed primus in hac sacrificio ita profert
verba Christi ut illud dicit Deus Pater et Christus operando:
sed alius a sacrificio profert verba Christi quia primus
Petrus ad propriam quod ipse exercet. Ipse inde ut
qua ab primo circa materiam sacrificii et ab illo ceu in
strumento, et a Deo tanquam principali agente. Sed alius
a sacrificio si qua a ab primo circa materiam et ab illo tanquam
principali agente, qua solo et ab ipsa externa in exercitio
materiae primi ministri, ut ablutio in Baptismo. Kellerg Bea:
Contra Compendium Theologiae.

Quando sit Consecrationis sua
ab Christi.

Contra Gen. ~~pane~~ 2de Christi.
Sed verba sua et hunc panem Deus dixit ita
illa pronunciata sunt, qua posteriora determinan

prior, q probo: qa si q licuerit: Hic è Sanguis meus q pro vobis effundetur &c. ista prior est falsa.

Ad neg. assumptum: Quia ut patet ex dictis verba Christi sic q se Christ. Sacerdos sensum non alio modo à sequentibus determinant. ad probationem mtis:

Casu tam in sore propriè falsa, si solum id q adiungeretur est falsum, sicut si dicam Christ. E in Coelo q Petri natus prior pars est vera posterior falsa. Hinc q uteret tali sa: Hic è Sanguis meus, q pro vobis effundetur &c. nec conservaret si haberet legitimam intentionem.

Nolim cum hoc Con: etti certum id ē de essentia trinsecus ut falsum implicitè ponatur in ijs verbis Ch, alij in putant in ē de essentia ut expressè ponat, si sufficere ut sufficiat, in qa Hebrai semp in solerent illud exprimere Chs non vidit id expressisse. 2do: qa in habetur in syriaco ac etiam in sa Calvisi quod S. Lucas ut habet in Graeco. Quidquid a hac de re sit gravissimè peccaret si ipsum omittere &c. nolunt essiale ē ut exprimatur. Nec argum contraria aequa convincunt: Nd in dis linguis in consuetudine log. facilis verbum est illicit. in lingua latina sin eodem log. modo nullus est sensus si q dicit: Hoc Corpus meum, nec solemus ita loq. quare videtur invalida hoc telis confectio.

Dubium 2dum.

Num sa Eucharistia proferatur à Sacerdote historicè tm et recitativè an n etiam significativè et assertivè?

Hoc dubium Sanchez tm tractat in Cursu, quare dia extrema omitto.

Cerbium 3 in.

Aud Cathedra Conferenz mit

Hic sint verba?

Quare jo qd illiqet pronomina Hic et Hoc?

Ille controversia ad inter Haereticos, quam Catholicos. Nec haeretici volunt jo Hoc idem significare atq; hic ut Carolstadius. p ista explicatio est ridicula, quia frustra Christus diet: Hic Petri Corpus meum cum id Apostoli audirent, neq; admoniti essent. Deinde male cohaerent ista verba cum sequentibus; illud enim Hoc non est quod reddunt rationem cur debeant accipere et edere, quo ratio est edite qa hic Petro? Alij explicant hoc p. hoc Sacramentum, ut omittatur quod est inusitatus tropus Hoc p. hoc sacramentum, cum id sit Hoc est Corpus meum? verba quae dicit a S. Luca et Paulo in consecratione calicis convincunt optime hunc errorem, quia non ait Hic Calix; certe autem hic Calix non id ipsum sonat, ac Calix res quae una et certa. Jo Alij volunt esse demonstrativum panis, p ita ut panis sit Antecedens hoc modo: Hoc est Corpus meum. p. Corpus meum est hoc nim. panis; p retellunt hac ratione: Christus ex sententia Ecclesiae non dedit Apostolis Corpus suum, p prae ait: Accipite et manducate, qd debuit explicare rem et efficaciam illius panis, in corporis sui, qd non debuit dicere: Corpus meum est hoc nim. panis qa refert ipsum panis; p dicere debuit: Panis est hoc p. Corpus meum qa refert significando l. repraesentando Corpus meum. Sicut si quis diceret prae edendo inepte diet: Hunc cibum medio pane praebet Christianus et panis p. referunt ipsum panis

recte a Lagneus si consonans daret ei dicit: Comede
hic Castaneas, nam si et ipsa quam panis. Quo alij
dicunt ea particula demonstrari panem, sicut panis
sit subum hoc modo; Hoc est panis. Si Rogellus:
Vel n. illud Hoc accipit adiectiue l. substantiue; si
adiectiue debet concordare cum substantiuo, quare non
sit demonstrare panem si Corpus, nam panis est gnis
masc. sed lat. quia Gra: et in neutro genere habet τοῦτο
Graece et latine hoc, et conuenit cum Corpore, quod
lat. et Gra. est neutri gnis. Similiter in alterna
specie Vinum graece est gnis masc. et sanguis neutri,
Corpus a. n dicit τοῦτο hic et τοῦτο; Latine a. e contrario
Vinum est neutri et sanguis masc. et tu ore legunt
hic et in hac. Si n. accipitur substantiue tunc
sensus erit: Hoc. scilicet res est Corpus meum, si a. illud hoc
si hac res de pane dicat absurdissima propositio erit.
n. sit dici hoc de re quam cernit et apte cognoscit, nisi
sit gnis neutri res ita; nemo n. demonstrato fratre
suo dicit: Hoc est frater meus, l. demonstrata imagine
Cesaris dicit: Hoc est Cesar, quia nec de pane qui
discipuli videbant dici recte potuit hoc est Corpus
meum. Quo est ergo cum Corpus debeat esse notius
explicato, cum subum est notius audientibus in particulari,
n debet esse in 4 nomen inane, sed tunc solum esse
debet 4 nomen inane cum n. notum, nisi in inane.
Vbi. milent alij Corpus nescio quid, sed n. discernunt quid sit
aubum ne an panis an hoc; ego a. video esse hoc
quare dicit Caesaris illud est hoc, in a. ille est hoc. at si
viderent esse hoc, si n. discernunt quis sit quidem

an Paulus, one qs alius in dicit: illud est petrus, qui
fuit in hortem, si dicit ille est petrus. Cum discipuli
panem viderent, et panem et non ignorarent absurdissima
fuisset locutio, si de illo pane Christus diceret: Hoc est
corpus meum, ad debuisset dicere: Hic panis est corpus meum.
Non igitur est sensus ad illud hoc demonstret panem sub
forma propositionis. Deinde si hoc demonstraret panem
ita dicit in consecratione nimis fuit. hoc quare demon
straret virtute et gratia congruet illi Lucae 22 qui sic ait:
τοῦτο τὸ ποτήριον καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί
μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. Hic calix nova
testamentum in sanguine meo qui pro vobis effundit
ubi qui effundit non coniungit cum illis verbis in san
guine meo, si cum illis hic calix, vel potest ex gratia
verbi. Hoc Bell: l. 3. c. Cum circo de erroribus haereti
corum, quoad hanc materiam.

Quoad Catholicos aliqui volunt pro pronomen hoc
designare panem, qui varijs modis exponit, pro vel aliqua
designet panem, qui in sua substantia adhuc manet
tota a. propositione in et substantia, si transitione
interpretante sc. hoc est corpus meum. si transit in corpus
meum. et hoc fit corpus. Ita Bon. d. 8. par. 2. et ibi
fere docet. Scha in 4. d. 8. et Scotus 13, si hoc sentia
corumpit substantiam propriij verbi est, et si semel permittat
nulla est vis in huiusmodi verbis, ad probanda veritatem
Sententia Christi. Zb: et illud pronomen designat
substantiam panis, in vel in se, si vel conversa est
in. Corpus Christi in temporis prolationis verborum.
Ita referunt antiqui theologi, si hoc nihil est dictum
quia in instanti conversionis in est panis si corpus Christi

et panis ut converso nihil est virtute Corporis Christi. Sic ut
designet panis substantiam, in ut panis est, sicut hoc
substantia est hoc ens, et hac explicatione supponit substan-
tiam, quae cadit ens et substantia quae prius erat panis sed
postea Corpus Christi, multo magis modo illud pronomen
sit designare panis substantiam. Alii alii volunt designari
sola accidentia, quia illud pronomen designat rem sensibilem
quae est eodem tempore quo sit designatio et manet per efficacia
verborum, in hoc autem mysterio nihil est in proprio proferendis
verborum et permanet in fine ipsorum accidentia. Citat
pro hac opinione Ruiz. a. 13 et male subiungit S. Th. Si
illigat sola accidentia propriae et in recto designari, eadem
ratione rejicit quia videtur, oportet ut corrumpat proprietas
substantiae verbi. Est, quia accidentia panis in sed Corpus
Christi; exponit quia hoc est. Si hoc continet Corpus Christi. Si im-
illigat designari accidentia in in recto sed in obliquo, nemo
quae dicit sed non explicat difficultatem, sc. quae sit illud quod sub
accidentibus in recto designetur. Sic alii dicunt demonstrari
Corpus Christi, prout est in propria specie, quia tunc dici non est, quia
sic locutio haec est valde frivola, quia non indicaret
ad se modum et clara sc. Corpus Christi est Corpus Christi
quomodo tollerent fundam essentiae realis Christi sub
speciebus. Sed alii Corpus in Sacramento non est dicendum
sed Corpus demonstrando, hoc Corpus est Corpus meum.
Ergo Corpus Christi prout nunc est in propria specie
cum sit absens non potest proprie designari pronomine hoc.
Sed ratione rei quidem supponendo sic ex Suar. dos q. 6
Instans in quo consummatur forma propositionis est aliquo
modo intrinseca ipsi propositioni, ita ut in illo non sit

prio potest fieri in quo incipit esse absoluta propositio.
Et probatur qa propositio ex instanti in cipit esse vera
vel falsa, qa veritas indivisibiliter consurgit ex
tota substantia et veritate extremorum, et in illo instanti
et sic incipit esse propositio, qa in propositio donec
verum vel falsum habet. Et sic esset propositio vel esse
ex tota incessima in sed amplius in illo ultimo
instanti, si potest illud instans sit ipsi extremum,
propositio tunc vel fuit talis et vel esset signum quam
faciendum, si quando facere habens esse in ultimo instanti
et in ante, ita vel verum sed dicit: ja tota habens esse
facta et immediate ante non fuit.

Q. Verum verbum Est in hac facimus suis propriè
accipiendum sit?

Rs. ex Bellon. l. 5 c. 10 cum Cai. Cathi. affirm: sic
Ratio: In explicatione vocabulorum est accipit ordi-
narie pro habet: ut amare et diligere p. habet diligere.
Rs. id verum est et tunc in eis illud tropum, nam
qa in eigmi Sentijs predicat signum de signo, ideo
explicat est p habet esse in signi et habere. Sed
ctiam in his Sentijs est habendum esse, sed qa istum
esse et habere in notius ideo est explicat p habet,
et in alijs Sentijs, ubi q predicat in esse signum finale
non est ctiam explicari p habet, ubi q predicat in esse
signum finale non est esse explicari p habet.

Rb. ad: Verbum est sape in sta sumitur pro habet,
ut patet in his: Hymno de Phase p. Iuvenis Christi est: in
plena erat Christ. p. Corinth. 10: ego sum vinis nos gaudemus p. in

Est Jn sui et similibus locutionibus id q figura è
haeret in verbo Est, si in subiecto, seq; verbum
Est finitè ibi pro significat, si subiectum figurale sumptum
id est significatum accipi v.g. ponamus hanc ē figuratam
locutionem: Christus è Petra, ponamus ē hanc sensum:
Christus significat Petram hinc sit in sensu verbum Est finitè
pro significat, si nomen Petra sumi metaphoricè pro
signo i. figura Petra; hoc patet ex resolutione:
ad hanc propositio: Christus significat Petram resolutis in
hanc: Christus è significans Petram, i. Christus è signum Petra
ubi Est Subi è copula subiecti et predicati.
Adde ex S. Aug: Cit. in eigm. locis parabolarum
similitudinum i. sic ullo tropo res accipi Est
pro significat, qa ejusdem talium rerum solum è in significando
vel v.g. ut dr in Gen: Septem boves Sunt Septem anni
in è sensu q boves significant annos, sic q boves in visione
ostensi Sunt ad significandos annos. Hac a. sentia: Hoc è
Corpus meum, in è explicatio signi aut parabolae, i.
assertio rei.

Nota Circa fin Calicis Tametsi alij Catholici
sint q dicunt: Cit. figura concedant in rone calicis,
n sic ē opus concedere, etenim sic sunt St. Lucas et
Petrus: Hic calix novum testm è in meo sanguine, ubi
illa verba: Hic calix in meo sanguine quinde valent
atq; hac: Hic calix mei sanguinis, ut patet ex Canone
missae, atq in his verbis nulla è plane figura, sicut
a. propriè dicimus: Hoc è vas aq, hac è amphora
vini, ita propriè dicimus: Hic è calix sanguinis.
Ita sicut propriè dicimus: Bibite ex illo vase, i. ex
illa amphora, sic etiam propriè bibite ex illo calice.

Nota 2do: Ver in nove Testamenti ei ullam figuram, nad testam proprie dictum duo sigfat, 1o: Veluntate S. Dispositione S. Promissione Testatoris. 2do: Authenticum instrumentum, quo continet voluntas, dispositio & promissio Testatoris, aut quo applicat nobis ius ad hereditate à Testatore promissa. Hoc 2do modo proprie vocari post Testamenta, in Sacra Biblia qua continet voluntas Dei Testantis et promittentis, si etiam Sacrima qua applicat nobis ius ad hereditate à Deo nobis promissa. Unde Circumcisio v.L. Sacrim 14 q dabat Hebraeis ius ad terra promissionis propriè vocat Testm in Sta Gali 4.: Ha Corne eis sane fecit Testm. Inter oia a. Sacrima Scripta Euch. dicit Testm: Tu qa è authenticum instrumentum quo applicat nobis ius ad hereditate; Tu etiam qa continet aqstima replent à me effusionis sanguinis Christi quo sancitum è novum Testm, et à quo ius hereditatis.

Ex dictis apparet quomodo proprie dictum sit, in Sacra à St. Matth. et Marco: Hic è sanguis meus novi Testamenti; si etiam à St. Luca et Pauli: Hic è calix novum Testm in meo sanguine, nad in priori locutione sumitur Testm proprie pro voluntate et promissione Testatoris, in posteriori pro instrumento illis promissionis. Unde sensus verborum Matth. et Marci 2.: Hic è sanguis novi Testmi: 1.: Hic è sanguis quo sancit voluntas et promissio Dei Testantis. Sensus verborum Luca et Pauli è: Hic calix sanguinis mei

Ē nomen testm: 1. hoc sacrm Eucha: sub spe uini
Ē authenticū instrumentū, quo applicat nobis ius
ad haereditatē à Deo promissa.
Ex his alterū sequit: sicut propriè dici pt: Hic sanguis
Ē nomen testm ita propriè dici pōt: Hoc Corpus meum Ē
nomen testm, qa sicut sanguis Chri sub spe uini, et
Corpus Chri sub spe panis Ē propriè dictū sacrm sic
utrq; Ē propriè dictū testm, accipiendo ~~instrumen~~
testm pro instrumento authentico, ut explicatū Ē.
Ob: Propositiones sacrmentales debent sacrmentaliter exponi
at hoc Ē sacrmentalis: Hoc Ē Corpus meum ḡ debet exponi
sacrmentaliter, ḡ debet sēpare panem à Corpore Chri sacrmentaliter
ꝑ separationem.
Sed Tribus modis pt aliqua propositio dici sacrmentalis
1o qa explicat sacrm p. separationem sacrmi qualis Ē illa
Apoc. 17: Ego dicam tibi sacrm mulieris septem capita,
septem montes pt tres quos mulier sedet. Et Gen. 41:
septem spicae plenae, septem anni pt ubertatis. 2do dr
sacrmentalis qa q ea sacrm instituit aut conficit
qualis Ē illa: Baptisabo te in nō. p. et f. et s. Item
hoc Ē Corpus meum. 3io dr sacrmentalis, qa continet
et significat aliq secretum mysterium p. sacrm qualis
Ē illa: Deus Ē unus et trinus, Verbum caro factum Ē.
Propositio ista gnris semp Ē significata, ut ita dicit Zy.

Dubium 4tum.

An Verba Consecrationis efficiant Chri
praesentiam realem, aut non efficiant.
Hoc Dubium nil notatu dignum hic gtes ex in Curtu sicut et
Dubium 5tum.
Vtrum Fra Consecrationis panis consequat suum
esse entis, efficiat Fra Consecrationis uini?

Quæstio 4ta.

De

Effectibus Eucharistiæ.

Rubrum 3m.

Quinam sint Effectus Sacramenti Eucharistiæ?

Dicendum ergo ex Eucharistia q̃ se loq. non conferre jam Gratiam

Objectio Fra Calicis Dni q̃ ostendet in remissione peccatorum, ut Joan. 6. Hic è panis q̃ dat vitam mundo. Cui proinde in hoc Sacramento Christus Servator q̃ peccata remittit, et Sanctu suo vivificat mortuos, sicut hoc Sacrum q̃ se et ex sua institutione Deum continet ita q̃ se et ex sua institutione sit virtutem dandi vitam gratiæ et remittendi peccata mortalia.

Q̃ Verba illa fuerint sufficere libri sanguinis in remissionem peccatorum, sed fuisse effusum in remissione peccatorum. nunc ut offerri et consecrari pro hostia illis pœnis nobis applicet. Deinde ex illis verbis ad finem habet hoc mysterium quis sacrificium consecrari et offerri in remissione peccatorum, quomodo a. hoc fiat fieri infra dicet. Ad illud Joan. dicimus ibi vitam loquitur fuisse de hoc Sacramento absolute de se ipso sub metaphora panis sed ea in seqq. habent vera de hoc Sacramento vere equalentia dictum q̃ hoc Sacrum dare vitam eo modo quo cibus

fe: Conservando et nutriendo illa. Vade Cypriani:
Sicut Genis Cor vita est Corporis, ita Sacramentalis
vita est animae. Sicut interdum etiam reparare vita, quamvis
non ex se et propria sua institutione.
Sed ideo non repugnat eandem esse cibum et pharmacum
si non sacrum sit, quia se ex vi sua institutionis utrumque
ratione habere; quia licet quia mortale sit mors animae
quos tollit vita gratiae, in quos in statim affert ultima
et desperata morte, nec tollit eam motus spiritualis
vitae et animae infirmitas, quae ut sic sit et pharmacum
appellari. Unde Ecclia et Sanctis utriusque rationem
et denominatione huic sacramento attribuunt, in quibus
orat Ecclia; et hoc sacramentum sit sortitudo fragilium
et ablutio scelerum, et in omnibus liturgijs habent
similes orationes.

Sed hoc sacramentum quae quidem dici medicina et pharmacum
scilicet levioribus malorum curans, et clemens a gravioribus
et imbecillitatem ex eis relicta, aut alios defectus capellens.
Sed sic explicat C. Sch. h. a. 3 ad 1. illa oratione Ecclia:
Et ablutio scelerum. Non oratur a. ut etiam sit medicina
instituta ad remittendum p. m. quia et de iure illi suppositum
absolute et simpliciter remittitur, et sic alia remedia necessaria
sunt de sufficientia ad illud effectum. Unde licet in Christo
sint de sit iuxta ut ex illos effectus noluerit in se ipso
quos sub hoc sacramento applicari, nisi ad eos institutionis
sacramentum conferentes.

Circa quinto effectum ostia Eucharistia dolore gravium spiri-
tualium quae est nutrimentum spirituale, cuius est restaurare fervorem
charitatis, quae et peccata non minuit, quidquid quae existat

in ordine ad charitatis, q quia charitate peccata mortalia tollunt. Ne 2do sin mera peccata venialia non tollunt immediate q sacram, p sin mediante actu charitatis q ipsa excitado, in primo autem modo ex opere operato immediate remittunt q ipsa sacra.

Ob: Ex hoc legit, q in pg Prot. Euch: ad ultimum hunc effectum quia alia sacra q etia conferunt gratia et consequi gloria; hoc a. est contra praedictam promissionem facta Euch: Qui edens sacrum Joan. 6. Qui non manducat meam carnem habet vitam aeternam et ego resuscitabo eum in novissimo die. Item pp. Ind: Euch: est pharma ad immortalitatis

Rs. Euch: pg quodlibet ad hunc effectum de quo agimus quia alia sacra, ga in solo conferunt gratiam et charitatem q est illi cum alijs sacramentis p etia conferunt plenam remissionem q est illi peculiare.

Dubium 2dum.

Quando producat Eucharistia suum effectum?

Contra Con. jam

Ob: Cum hostia recepta est stomacho non est amplius manducatio q in hunc p antea data est gratia.

Rs. neg. ant. qa hunc manducatio est adhuc in ore sed termini sicut sacra alia sunt in eo instanti, quo definunt fieri, et quo conferunt gratia.

Contra Con. 2da

Ob. jo: In sacrificio altaris Eucharistia in fact effectus usq ad ultima unctione, ut suo loco dicetur. Ergo in manducatione Euch: non dabit effectus usq ad ultimam sumptione.

Ad 1. Con. Ant: si loquamur de ultima unctione Sacramentali. et ideo quoad hoc non est similitudo, quia usq; ad ultimam illam unctionem Sacramentalem non est Sacramentum absolutum est. Quod Sacrum totum, in quanto a toto Quin:

Ad 2. Ob: Communio quia qd plures hostias l. plures species sacramentales sumit est moralis log. una constans ex multis communionibus, et accipit complementum suum in ultima et sic ingen fra totis, et usq; ad illam non datur esse, quia hic non datur usq; ad completum usum Sacrami.

Ad 3. ant. verum est log. de tota sumptione quoad species sacramentales, non vero quoad manducationem ipsius Christi in quo est tota virtus h. Sacrami, et totus est in toto, et totus in singulis partibus, et ideo non oportet expectare complementum totius manducationis quantum ad species visibiles.

Dubium 3tum.

Utrum hoc Sacramentum prostet alijs quam ipsis sumentibus?

Nihil in hoc dubio videtur annotandum.

Quaestio 5ta.

De Sumptione huius V. Sacrami?

Dubium 1m.

Quibusnam Eucharistia dari potest?

Contra praenotabile h. d.

Ob: Hoc Sacram datur in modum cibi, et sicut cibus corporalis non potest prodesse ijs, qui non sunt circa eum vitam corporalem agere, ita nec Quin: potest prodesse ijs, qui non sunt

circa eam exercere spiritales operationes virtutes, atq
parvuli in illa tales exercere, quam ceteri C.

Ad neg. gravitate, disparitas est in hoc quod cibus
corporalis debeat convertiri in substantiam alimenti, ad q
necessario requiritur ac vitalis, cibus vero spiritalis in ea
convertendi debet.

Circa Con. 2da

Quaeres cur Laym. Vinum mutatum et Panis à nativitate
Christi et alia Sacra ministrari possint?

Ad 1. q. mutatio et Panis à nativitate Sacrum procurantis
accipere potest et con. C. C. sentia quae tradit Sanch. l.
5. de matrim. d. 9. dub. 2. Ed q. tales prius fieri ad signum
a multis confideri peccata debeant, sed caveat in sum.
rect. Confessio. et alij. Idem dicendum de alijs Sacramentis,
etiam S. Eucharistia, sive ea mutatio et Panis à nativitate
Christi paschali tempore et in mortis articulo ministrari
si aliqua in indispositis appareat, et hoc docet Abbas
in c. cum quando e. n. o. de sponsalibus. Quia licet talis
hoc distincte edocere atq illigere sua in potest, q ad
substantiam Sacramenti concurrant, sufficit tm si ad
Sacra Christi accedat tanqm ad cibum in profanum sed
spiritualem, item q cum dolore ac gemitu ad confessionem
accedant, accusantes se de peccatis suis. hoc ipsum
ingenuo, si neq omnis primati, neq mente Rebelles sint
deprehendere sint ac solent, partim propria considerando ac
eorum q ab alijs fieri videntur, partim etiam ex multitudine
et signis q ab aliquo instructore ipsi attribuent. Tale
in instructione facilis attribuebant ij quibusnam sordes ac

mutus continuo habitat, O. Salte Confessarius à Sacrilegio
edocere poterit, quomodo cum surdo et muto mutuo agere
debeat ut unus spiritualem sacrum aliquo modo capiat
et qua peccata quis se tenere declaret ad absolutionem
accipienda. Non deest tu Confessarius excepto morbo
gravi mutum et surdum absolvere, quamvis de peccatis
suis dolere se effectu possit dumdemodo C. nisi unum
saltem peccatum in specie s. particulatim aperiat, per
confessum sibi aliquid mutum. Sed contra dicta
Ob: Mutus et surdus à nativitate in se humano ingenio,
sine ulla docentis auditione, aut libri lectione comprehendere
in Eucharistia quisque sumenda dat in continere substantiam
panis et vini corpus Christi Salvatoris nri, qui in se vere
dispositus ad accipiendum sacrum.
Ob: 3o in se certum quod talis surdus et mutus sine ullo
auxilio abstrusi mysterii veritatem quae exteriora signa
in agnoscat, cum talis non habitus et ratio nis compos, ut
saltem fieri possit, sine multorum sentiam, explicite cognoscere
debeat ss. Trinitatem, et Filium Dei incarnatum quae in difficultine
exterioribus signis sine voce ac scripto cognoscit possit.
Ob: 2do: Satis dispositus et talem hominem, qui invincibili
mysterii ignorantia laborat, si veritatem ss. Eucharistiae
agnoscat implicite, credendo id spirituale donum Dei
ad suae suae salutem institutum, quamvis aliqua velit sine
illa intentione quae ab aliis fidelibus s. Sacra Eucharistia accipitur
etsi interim speculatione privata sentiam habeat, et
aliquid pure creatum. Haec Laym. Cit. n. 2.

Contra Con. 3ia q. dicit suspecto suspicione tm
probabili licere negare par ex eo q. in similibus id
melior conditio possidentis.

Ob: Etiam id facinus dia possidere ius suum ut digne
tractet.

Rs. Qn facinus dat hoi tii suspecto in fide contra
hoc ius ex parte dentis; q. si fortasse suscipiens in
digne illud tractat, cui hoc laedat in id dendi ingra
tari, et ideo in id hac sola de cia alterius pinacare
iure suo, de quo illi constat, in ac de peccato eis.

Contra 2dam q. fidei hi. Con. 3ia l. prohibet contra Rs.

Ob: Est qdam abusus facinis et occasio indigne illud pe
nendi ut eligat se innocente ostendat cui in sit.

Rs. Q. se in ei abusus, cui ille finis in id malo, neq
a relig facinis alienq. nam iuramentum etiam e ressaria, et
in illo admitur ad confirmandam veritatem, et punendum
delictum, propterea exigere ab aliquo iuramentum ad hunc
finem, in e q. se malum, quamvis fortasse multi inde fu
rant occasionem ad committendum periurium, q. occasio in e
data hi accepta, imo qit C. Th. hunc modum esse
utile ad Clerorum hominum a peccato, nam si illigat
se datum testimonium sua innocentia, illo permissione
modo peccare timebit. Consulendum tm sn Sanc
Cit. in uti hac modo Clerum cui exigendo propter
ficulta gravissimi sacrilegij. q. mox non e si ij
a quo tale iuramentum exigitur delicta sunt mani
festa in teneat: quare graviter peccat mandat V. G.
si uterque cogat, cui se hac modo a suspicione admittere ij
liberet. Ita Prelati si tali modo occulta crimen cognoscant a

De publico peccatore Nota: Esse aliquem reum criminis publici vel in notoietate facti, vel notoietate Juris. Notoietate facti tunc qn l. crimen publicè coram multis gestum E, l. E vel occulte factum, ita tn postea innotuit, ut id nullo tergiversatione possit celari. Notoietate Juris tunc, qn id l. constat q sententia Judicis, l. q confessione rei in Judicio, l. q legitima testium probatione. Qn q uentro modo crimen E notum tunc dicet peccator es criminis occulti et in publici. Culpa de Cohab. Clric. et mulier q si q Justitia indicia ita notoria sint; ut tn in eam tergiversatione excludat, in notorium si famosum dj. Quod porro sfora debent crimen sine ut dicat notorium de facto crimen alij, definiet in mta de detractione.

Dubium vdm.

Qui et qn teneantur sumere Eucharistiam?

Esse animum suadetur à Chto datum sumendi sacram Eucharistiam prota ex illo Joan. 6: Nisi manducaueritis carnem Filij hois, et biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis &c. h.

Ob: Ubi non sufficit absoluta necessitas cibi, ut habeamus vitam in nobis, sed hic difficultate ad conservandi tn cibum.

Ob: Esse repugnare proprietati verborum, à qua sine necessitate in licet recedere. 2do ratio eodem modo dic illis verbis: Nisi quis renatus &c. Ergo non sufficit absoluta

necessitate Baptismi, si fuit non fuit eo difficilior, id est
salvari q falsum est. sic qa ex institutione Salvatoris
in se immuta copia gratia donata extra eorum usum
ratione ejus operantis, ut ex mera Dei liberalitate.
atq falsum erat ante h. Salvatoris institutionem dari:
semine habitum inde nisi manducaverit hac
Sacra, q etiam erit falsum si nulla sit lex positiva
ad hoc obligans.

Instabis:

Ille diversa ratione qa ante institutionem h. Sacramenti
Deus dabat hominibus auxilia necessaria ad generandum in
gratia sin respectu ad hoc Sacramentum id est ejus qbus e possibili
Deus statuit ea non dare nisi suo tempore contraent
idcoq dicimur sin Gratiam non posse habere nisi
in ordine sti generantur qa si eu suo tempore negligen
gamus Deus subtraheret auxilia moralia aliqua quoq
necessaria ad generandum.

Rs. hanc instantiam non satisfacere qa eu talis necessitas
Gratiae non posset oriri nisi ex mera voluntate
Dei q statuit negligentibus Gratiam aliquoq gratias
non dare sed manifeste eu non voluisse ad Gratiam
obligare, atq ita eam praecepisse.

Circa con. id h. d. Nota: Non bonitatem
ex Sententia Doti et aliorum in ordine ad Gratiam
et sua sententia hisce rationibus stabilire: ja: Ante
Baptismum solum Divinum Praeceptum Bapti: Obligat et
non aliud, sicut praecepta religionis ante professio

non obligant eum q. ex voto tenet Religionem ingredi.
2da. Praeceptum Confessionis non obligat ante Bapt.
q. neq. Coniugis. Sed pro probabiliore Contrario
et etiam mea sententia Dd. ad iam rationem neg.
initatem, qa illa tm est humana statuta, q. solum
obligant membra illius politici Corporis, q. q. Professione
suscipiunt, h. oriunt ex speciali voto q. non obligat
donec emittatur. Ad 2dam Dd. neg. Consequ. qa non
baptizatus non est mem. Confessionis neq. est capax
illius etsi baptizetur, qa neq. etiam Confiteri potest
donec aliqd post Bapt. peccet; sicut a. non potest obligari
qui ad peccandum post Bapt., ita non potest obligari ad
Confessionem ante Bapt., et ideo ibi S. specialiter
ait q. non tenetur in Eccli. qa ex verbis ratione
tenent se capaces reddere huius sumptionis.
Contra Con. 2dam
Ob. Si moriendes tenent in fine vitae Concare ex
Praecepto Divino, Ecclia multos prevenientes praed
obsua Divina vitatio privare, qa non potest tollere
praeceptum Divinum.
Dd. neg. assumptum, qa hoc praeceptum non liget Ecclia
Romanam, non absolute, sed quatenus comode fieri
potest, qua potestate potest eum Ecclesia ob iustas causas
privare, in qua tollendo praeceptum Divinum, sed tollendo
ego potestatem illud obtemperandi, sicut Judex prohibendo
res libri, tollit ei potestatem consequendi vitam
ad q. iure nati tenetur.

Notum tn esse absolutè leg. posse Eccliam ob gravissima crimina aliquem privare Corona etiam in hora mortis; de facto tn nunq debet pena gravior in Eccliam fuit. Imo statuta aliquorum provincialium Conciliorum, quemadmodum damnatos ad mortem sacra Corona Eccliam renovavit.

Cubium 3m.

An Laicis Jubeatur ge sit Coronandus?

Contra Con. hi. d.

Ob: 1m: Sed dicitur e bibite qby mandducate. Vel Quandoqs dicitur e oibus Christianis, et sic eos tenent ad utraqs partem, et neutrum et sic non tenent ad ullam partem.

Ob: Neutrum dicitur e oibus Christianis sic assplis Gentibus unde et in verborum mandducate et bibite non tenentur Christiani Coelae, sic ex vi illorum: Nisi manducaveritis &c.

Sxtus:

Ipsemet Christus statuit se oibus die qdqd dicit sponsis illud marci 13: q vobis dico oibus dico.

Ob: Verba Chi aliqn dirigunt ad solos Apostolos ut matth. 26: Omnes vos scandalum patiemini in me in ista nocte. Aliqn ad Apostolos et eorum successores ut Joan. 20: Quorum remiseritis &c. aliqn ad solos et eos tantum ut marci 13: q vobis dico oibus dico vigilate. Ergo ex indicando e partium et ratione de qua agit partium ex circumstantiis q ex contextu oximus &c.

Ab. 2do: Cœlo dando è laicis sub utraq; specie, qa Christ noviter morti testamentum condidit et co legauit cibos filijs suis Corpus et Sanguinem suum ut patet Luca 22. et 1 Cor. 11 q testim. ~~ser~~ corrumpunt et iniuste filios Dei fraudant paterna haereditate q laicis negant Sanguinem Christi.

Ad. Haereditas nobis relicta in è promis negi nimis, si Corpus et Sanguis Chri, q dum dant ad sub una no qua sub utraq; spe, hoc solum indere q q bibunt ea calice accipiunt haereditate in duabus tabulis, q in bibunt accipiunt illud idem in una tabula. sed hae differentia nullius momenti è q attinet ad participanda haereditate.

Ab. 3io: Finis sacrificii h. è ut commemoremus Christi morte si in sepat Christi mors q una spem integre q dicent utraq; funera q volunt Christi morte 1 hoc sacrum commemorare dicit illud q ipsum.

Ad. Aliud è sacrum commemoratione mortis, et aliud repraesentatione, etsi q Christi mors in q parte q una spem repraesentet, sufficit ad commemorat.

Ab. 4to: 1 Cor. 10 Ces Judaei in solum idem manna manducarunt, si etiam de eadem petra biberunt q et nos debemus eis in modo Corpus Christi comedere si et sanguinem bibere.

Ad. Judaei indignisse et manna et aqua, quia neutrum sit erat cibus et potus, sed q è de nro sacrificio, nam sub utraq; spe sacramentum continet cibus et potus.

Rb. 1. Christus nobis instituit sacrum communionis sub pane et vino dare sub utraque specie.

Sed Obj. quoad hanc rationem expressis sacrum integrum communionem sub utraque specie ideoque saltem rationem aliquam rationis Christus sub utraque specie hanc sacram instituerit, ut eis unum melius illigaremur, et quoad rem contenta eisque etiam sub sacrum et fructum instituit nobis communionem subutraque specie quam sub duabus non patet ex dictis. Quare laici nulla proprie loquendo sacrum parte aut fructu privantur, quia non integrum sacrum, et spirituale communionem eisque fructum percipiunt.

Articulum quartum.

Quaeram debeat esse dispositio communicantium ex parte animi ut non peccent communicando.

Circa Cor. h. d. Notam Obj. peccata venialia et habitualia suppletione et etiam quotidiana impedient, et sic parvae rationem quoad peccata venialia: Nam qui in peccato venialis sacramentum sumit, is etiam illud aliquid veniale irreverentiae ac sacrilegii committit, si quidem ad res vanas et inutiles, inordinatae distractus, et offendit vita et vana gloria cum, et denique in quocunque actualis affectus aut propositio peccati venialis. Sed sacrum hujus rationis finis et ejus est, ut quomodo cibi spiritualis sive sumentis delectatione et consolatione afferat.

Venialia seu peccata hinc Sacerdotis esse impediunt
hoc ipso q actuali devotione et Charitatis fervore
directe impedient, si pro tunc q actu committent aliquo
modo repugnent fini et institutioni hi sacrificii, ideoq;
facient ut minus digne ac reverenter fungatur, ideoq;
citius minus fructuose, quia dum citius quam sanctificanti
ex augmento sancto copiosiori infunditur, quibus melius hoc
dispositis &c.

Habitualiter dicq; pro tunc si multa et aliquo modo
gravia sint, et nulla poenitentia et emendationis
propositio de iis caveatur, in aeto animum quasi quodam
pondere gravant, et actuali devotione impediunt
ut proinde sacra Eucht. minus reverenter ac fructuose
fungatur, ut notavit Suar. d. 87. c.

Quaeres qd dicendum de Sacerdote fide esse in peccato
mortali? Ille si orat, consecrat vel sacrificat, unde
si audet propria celebrare. Et idem quis qd de illo
q post consecrationem peccavit mortaliter et statim corrat
omissa contritione. Ille de illo q assumit ad completandum
sacrificium ab aliquo inchoatum, qui fortasse contingit
non statim post consecrationem. utrum nim tales
existentes in p. m. teneant, printere consecrationem?
R. In huiusmodi casibus obligare praecepto hor, ga
patet ex q Sacerdos solemni ritu Ecclia et ut min
publice consumat sacrificium s. sacrum, ita stat ab
e proprie Sacerdotis, et sub nomine celebrationis
merito comprehenditur, iuxta Coem usu et sensu
hujus vocis.

Dubium xlvm.

Quænam requiratur Dispositio ex parte Corporis ut Coitus coitando à peccato?

Notum jo circa istud dubium ex Lay. tr. 4. c. 6. n. 10 Si corporalis maculæ, immunditiæ mox et facile tolli possint interdum erit qdam innocentia et ipsa immunditia corpore accedere; si a. statim tolli non possit, aliquantulum durat. Illud contingit in thuro mensurum corpulentia qdem et ob reverentiam sacrum expedire si sacra loco commode differri possint: nullig hi culpa damnanda è mulier tamen si menstruata accedat, sicuti expresse docet S. Greg. cum generali Synodo ad S. Aug.

Notum ito: Quod si mulieres quærunt ex Confessario utrum maritis debitum reddere debeant eo die S. Paschatis qua Communicant. jo si mulier frequens communicare soleat Nativitatis diebus Paschatis aut Festis dum Confessario indicat ea obligari ad reddendum diis secundum. Et ne mortale peccet, dum contra justitiam, si marito serio et constanter petenti neget deste Sanct. et Furie. dum contra Charitatem ratione Sanctitatis, qa eximde vitia et ultimum consilium et interdum maritis ea occasione frequentis usurpandi conversari solet, in si sacrum reverentia Nihilominus hi mulier coitum petenti ob congrua necessitate debitum marito reddiderit, qa implevit

opp bonu et ex iustitia debitu, si hi ob mendis
emergente se disposita sentiret, consulendu pri-
ori ut interniteret, nisi iusta ratione cogat.
2to: si mulier in pregni concat sed in pegnis
nuptiis festinitatis time indiret confessariu
si pariter commonere et rogare potest ut abstineat
in honore Festinitatis aut sacra sua Cionis, nisi
ex tali Corone pariti ira aut offensione incurrere
debeat; tunc a si commonere facile in potest li monendo
nil proficiat debitu reddendi petenti, atq nil oig
ad sacra Eucti accedere poterit, si ai dispraw ne
et iusta lida dispositione in sentiat; si. ellis sentiat
l. patiat, tu in nota aliqua f. Corone intermittere
poterit a pot.
Notu 3io ex Tanner d. 2. q. 5. dub. 4. n. 92: Inter eignoi
rationes innolentaias magis in mulgoribus hoibus quam
in spiritualibus mendi impedire solere, eo q illi fairly
ea ex litra hant, neq satis distinguere norunt, inter spiritualia
et corporalia in iudicio, neq ipsi sacrii excellentiam
et dignitate satis estimare, nisi ab excellentia debita
preparationis; Quo fit ut hac res fere oij a prudentis
Confessarij iudicio dependeat, q confide ratione circumstantiis
temporis et personarum id statuet, q ad maiore Dei gloria
et salute animarum cuiusque iudicaverit.
Circa Con. 2da h. d. Nota Circum ideo si Eucharistia
Aptis post Cena detulisse q sim ritu V. L. debuerit tum
pugilla celebrari, voluit a. lege et Eigura f. mittere

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

Christi veritate h. Sacrmi instituerit, et notarunt
Victorin: n. 21 Verba a. Ista Chri: Hoc facite &c.
in continent Praeceptum faciendi ita q. Chris hunc
fecit, et vult q. praestabant ad substam et veritatem
Sacrmi.

Contra Rationem ad qd. non parochus in ieiunio
celebrare potest adhoc ne aegrotus in inedia discedat:
Rs: Sacerdos Secundum Parochus Confessis filis p. m.
Contrito celebrare potest in omissa Confessione Confessione
si sit necessitas et defectus Confessarij, q. similiter
etiam in gravi necessitate poterit celebrare in ieiunio.
Neg. Conseq. disparitas q. q. in posterior casu
erit magna inverentia fieret Sacrmo, in illo
priori, in ea suppleri Collat q. omissa Contritione.

Quartio Sta.

De
Ministro h. Sacrmi.
Tabierin jm.

An solus et omnis Sacerdos sit
Minister Consecrans hoc Sacrm.

Contra ada Con. h. d.
Rs. ex. sh. h. a. q: Ille q. è extra Ecclia non
nidet aliqd. poe dicqt agere in Persona totius
Ecclia, et Sacerdos Consecrans Eucharistia Sac
facit in Persona totius Ecclia, q. patet ex hoc
q. oes oraones proferunt in Persona Ecclia, q. nidet

q illi q st extra Eccliam, sc: haeretici, schismatici, et excomunicati n possunt consecrare Eucharistiam.

Dico q Sacerdos in missa in oraonibus qae loquitur in persona Eccliae, in aliq unitate consistit, sed in consecratione Sacramenti loqt in persona Chri, aliq unice in hoc genere q ordinis potestate; ed ideo si Sacerdos ab unitate Eccliae Christi missam celebret, qa potestate ordinis n amittit, consecrat vere Corpus et Sanguinem Chri, sed qa ab Eccliae unitate separat, oraones eius efficaciam n habent.

Instas jo ex Suar. 3.

Talis etiam separatus e ab unitate Chri, et mere si sit haeretic, sicut q Chrus vult intelligi primo a se separato, ita st Eccliae.

Sed huiusmodi primum semp e unitus Chro, l. q characterem sacerdotalem, l. q subordinationem instrumenti ad principale agens, quomodo baptizare st Christus: sufficit n. Chro ratione suae potestatis subordinatio sacramentis sola in solo Baptismo sacramento sufficiat, in qa Chrus n potuisset alia institui vere, sicq n opportunum.

Instas 2do.

Etiam respu Eccliae inter caetera unio q Charactere et subordinatione morali, qa talis primo e illi subq et fideli sit e membrum eius.

Non e sermone de hac unione, sed de illa q q se ordinat ad Christum ministerium, sc. q talis primo sit ab Eccliae separatus et quo vult preces ad Chum fundat, a quo ministerio separat q Corpus, qua de separatio ab unitate Eccliae q e ratio sufficiens ut n offerat neq' oret in persona Eccliae.

Dubium 2dum.

Utrum duces Sacerdotes possint sibi eandem hostiam consecrare?

Præter dicta in Cursu et mea de sacrificio in genere et ex pt. in spe nil notatu dignum in hoc dubio occurrit.

Dubium 3tium.

Per quos Sacerdos et omnis, Quibus Qn et Quomodo possit et debeat dispensare S. Eucharistiam?

Circa Con. sam h. d. Notan ex Con. h. a. 3: In distributione h. Sacrm duas res pte considerari: ja E qua prm Sacrm accipit ex altari aut loco quo servabat ponitur Corporis ut ipse sumat: 2da E qua illud Sibi admovet ori comedendi, q res etsi id sibi et ab eode fiant Qn distincta st et distributio Sacrmi proprie consistit in ja re. 2da in ad sumptionem Qri et unde olim Corporis hostia accipiebat manibus et ori suo imponebat.

Circa Con. 2da nota differentia inter Sacrm Euch. et poenit. Nam in Confessione necesse E et antecedat Jurisdictio, qa ab illa pendet substantia actus; et ideo in sufficit ad illam habitus de jure loco, sed Sumptio Consensus postea Ordinis, sed requirit Pacem voluntas Sandi in Jurisdictione:

Sic ut iurisdictio in regnis ad substitutum acta, h
ad debitum ordinem et modum et fides sufficere poterit
probabilis spes, ad Summi Pontificis voluntatem pastoris
q approbatur ergo rectis et q gesta fuerit. Vt ex pasto
rali die alium sacerdotem venia donari coronae fuis
subditis in regnis apostolicis Epis fieri in Confessione,
qa nullo iure exprimit. Et ratio h. d: qa in dante
coronam in regnis ea industria et scientia q regnis
in audiendo Confessiones, nec etiam d dantur q iudicet
ne illud munus constat inidoneis.

Cum fine hinc Nota ex tamen poe etiam in necessitate
si penuria hostiarum deerit Confessarii magnas, qui minores
portiones diuisae inter plenes distribuunt. Hostiam in
magna eaq; integra laici ministrare in licet ut
ex Fabio usu antiqui constat. Et extat grande
miraculum in Tyrolis pago Seefeld, q adhuc laicum
sobrie accidit, cui arrogante maiorem eiusmodi hostiam
a sacerdote postularet, terra sc. subeiq pedibus
deficiente, et mox temerarium hominem demoratura
nisi respiciens Dei misericordiam implorasset, cuius
ei spectrum monumentum ibidem adhuc paludem extat.

Hoc de V. et Sa Eucha. ut Sacram d
Nunc de illa agendum ut e
Sacrificium.

Quæstio 7ma.

De Ritu S. Sacrini S. de Sacrificio Missæ.

Præterea q Missa sit vox antiquissima et Latina contra aliquos qui id dicebant: et apud solos Latinos usitata, et accipit vt vocat Beccar: c. 2. n. 4 Sacrinis in suo p. 141. apud Scriptores ecclesiasticos quinque modis in illa parte Divini Officij q durat usq ad Offertorium, et vocat Missa Catechumenorum; hoc tempus accipit in Concilio Valentino c. 1: hoc ex Sequimur ob Sermonem vt Sacro Sonda Evangelia ante munera illata in Missa Catechumenorum in ordine Lectionem post Apostolum legunt. Ido: in reliqua parte q durat ab Offertorio usq in finem, et pro qua vocat Missa Fidelium. Sic hac tempus accipit vox Missa à S. Ambrosio S. 2 Epla: 33: Ego inquit non in munere Missam facere usq ad 30 pro tota celebratione Officij Divini vt comprehendit Sit Missam Catechumenorum et Fidelium. Ita accipit Leo Papa in Epla 91 ad Episcopos et Epla 95 ad Episc. Germaniæ et Galliæ; Greg. magnus S. 1. Epla 12 Et hac accepto è maxime usitata se qua dimittebat agebant. Ido dimittit pro dimissione S. Catechumenorum S. Fidelium. Solebant in Catechumeni dimittis qui venire erat ad Offertorium, nec licebat illis ulterius

Cuiuscumq; officio interesse. Hoc tamen habet Concilium Trid. 14. c. 8 4 dns: Ego nullum prohibeat ingredi Ecclesiam et audire verbum Dei p. gentiles, p. haereticos p. Judaeos usq; ad missa Catechumenis, usq; dum Catech: dimittant. Quomodo sicut Catech. ante Offertorium ita Fideles facto officio solent dimitti. Hoc tamen in Liturgia dicit Diaconus: Ite missa est; quasi dicat: ad dimissionem e Congregationis, id abire viles licet. Videt mihi accipit hoc vocabulum in S. Regula nra S. P. N. Benedicti ubi de c. 17 et missa fiant. p. Fratrum Congregatio et Conventus dissolvat. Sed sumit pro ipsis celebrandi S. precibus q dicuntur in Liturgia. Ita habet Concilium Toletanum con. ii: Placuit etiam et illud ut preces et orationes S. missae q privatae fuerint a Concilio ab illis celebrent.

Dubium 3m.

Utrum Christus in ultima Coena obtulerit Sacrificium, item quidem non offerant Sacerdotes in missa et in quo consistat eius Natura?

Contra partem nid Scripturis Sacrificij Christi ita signa externa necessaria sunt exhibenda sunt, dicendum q internum affectum in se nequit inspicere sed solus Deus q internas cogitationes immediate intuet, nec externis illis signis indiget, et multum in spiritu et veritate colit.

Ad. Hoc enim sunt subsidia alia signa in Ea necessaria Fide et parte Dei ut eum colamus; qa tu oportet nos

quoniam bona de solo corde Deo, sed etiam corpore habeby. et de 2. Corig. et Religio ne vitio se Dei Nomen prostituere etiam corde habeby ut multis locis docemur in Euangelio; ideo opus est legum exterius eby interiorem effectum exprimemy.

Cura ultima verba eiusdem Descriptionis Nota ex Psal. d. 49. 5. 2: Diuo q. sacrificium laudis vocabo: Intermedio indiuisibile sacrificium; Alterum mysterium aliq fidei vig. gratiae Christi, quemadmodum dicit Christus immolatus ab origine mundi in veteribus sacrificijs, ut ex Apocal: 13 notauit B. Th. h. ar. Et hinc ipsos Iudaeos confugit: Vna diu sed moralis, qa consistit in laudione alicuius adeo humani intellectus ac moralis, qa q. se stinet ab bonis moribus hom. Alia diu sed mystica qa in reflectione alicuius secondisti ed supranatis mysterij consistit. Et illa est de essentia sacrificij, ut supra dictum. Mystica autem est de essentia, qa in repugnat aliud aliq extermi ordinari ad Iudicium Dei cultum Iudicium, et in ad ostendendum aliq aliud mysterium, q. talis mystica ostentatio est essentialis sacrificium.

Ab: Quod sed q. aliae aliquomodi ostentatio aliquod mysterium secondum, et in Diuina excellentia, nec subiaceo hoc ad Deum.

Ad Hoc qdem fieri sed tale a. sumi in ei hominum sacrificium, qa dee illi ja et essentialis Iudaico sacrificij. Quinde sacrificium est de lege nata erat q. possibile est in

solij rationis naturalis: h. mystica Typica in dictis solo lumine rationis naturalis q. talis Typica n. è de ratione sacrificij.

Instas:

Mystica Typica è de ratione sacrami, q. etiam erit de ratione sacrificij.

Rp. neg. consequ. Quia sacram idem è q. sacrum mysterium, et ideo de ratione illius è vt aliq. arcana in se recondat adyta Typica, at vero sacrificium idem è q. sacrum factum, et ideo ad rationem illius satis è, q. ipsum Dei religiosum mente indicet.

Contra con. 2da h. d.

Obj. si melchisedecti sacrificium sacerdotium in hoc esset ad Saronico q. in illo nil cruenti sacrificabat Ergo cum in prae dicti sacerdote sim ordine melchisedech sequitur quod sacrificium cruentum fuit nimi: sacrificium Crucis.

Rp. sacrificium Crucis si q. se consideret nec est sim ordine Saron, nec sim ordine melchisedech: n. sim Sa Chs n. erat sacerdos sim ordine Saron, vt docet Hebr. 7 ad Hebr.; sa n. erat de tribu Levi, sed de tribu Iuda. Quomodo q. sacerdos n. sim ordine Saron sacrificium Saronicum celebrasset! deinde Hebr. 7 docet sacrificium Saronicum imperfectum fuisse, nec primitus consumare sanctificatos: at Crucis sacrificium efficacissimum fuit, et consummavit in aeternum sanctificatos, vt ibidem dr., in igit sacrificium Crucis ad ordinem Saronis

stinen ꝓ. In qdm qa sacrificium Melchisedechi
fuit incruentum in sua specie sacrificium a-
cruis n erat incruentum et sub specie panis. Ergo
Chrs n fuit sacerdos sm ordinem melchisedech
quomodocunq; sunt aliqui. 1. ratione cius sacrificij
q in aeternum duraturum. Prestitum praeuentandum erat
abrogatis sacrificijs legalibus, et q erat futurum
proprium Christianae Religionis sacrificium: et quia
Chrs n instituit neq; obtulit sacrificium prestitum
celebrandum et proprium religionis suae sed ipsi inuenen
dum, ideo vere ac proprie fuit sacerdos sm ordinem
melchisedech.

Ob. 2do: Chrs fuit sacerdos in aeternum eo q viuat
in aeternum.

Rsp. Vt alijs dicat sacerdos in aeternum n sufficit
ut viuat in aeternum sed insuper requirit ut in aeternum
possit functi sacerdotio.

Ob. 3io: Chrs fuit sacerdos in aeternum, qa virtus unica
oblationis eius in sempiternum durat et efficax est.

Rsp. Hoc n sufficere, qa sacrificium illud n fuit pro
prie aeternum q semel tm factum est, nec di aeternum
sacerdotium, id n iugiter sacrificat; alioq; sacerdo
tium et sacrificium Noe aeterna dici poterit quia
(ut colligit ex c. 8° Gen.) esta sacrificij oblati a
Noe post diluuium semp manet et manebit: im
petrauit n. ne iterum diluuium eq rediret super terram.
Pari ratione Christi Natiuitas ex parte pro et mors
dici poterit aeterna, et Chrs dici poterit semp natus, pati
mori, qa esta horum eius semp manet.

Ob. 4to: Si Christus in ultima Cœna obtulisset suum corpus et sanguinem pro peccatis nris, illa oblatio fuisset infiniti valoris, ed fuisset ad delenda oia peccata nra. Q. tunc frustra fuisset sacrificium Crucis, qa p illam oblationem fuissemus fuisse redempti.

Ad reg. Conseq. qa cum oia ao Christi fuerit absolute infiniti valoris, simili ratione omnes fuit sufficiens pretium nostra salutis et absolute etiam l. unica ad nostram Redemptionem et etiam de condigno merendam fuisset si Deus voluisset nos ita redimi: Sed qa ipse aliter ipsos ab eternis statuerat sine facedo et ut ex pacto inter Patrem et Christum inito nra Redemptio in plenitudine, nisi q. sacrificium Crucis.

Ob. 5to: Si Christus in ultima Cœna obtulisset sacrificium q illud repetendum esset sacrificium in Cruce futurum, Vnde sequitur cum nrum sacrificium sit idem cum sacrificio Christi, q repraesentabat Crucifixionem futuram, et consequenter erit falsum.

Ad 1ti Christus in plenitudine tunc q ao ne quam tunc exercuit sufficere pœnam Haeredi, cum adhuc esset futura, ed tu ita instituit ut ab illis in fieret usi post pœnam, et consequenter ut ea Haeritam sufferet. Vnde fiunt Christi sacrificium et nostrum unum ao sit, ita etiam sine re unum ao idemq; sufferunt ac pœnam Christi: sicut tu a diversis proximis offerentibus, et diverso tempore oblata sit, ita tamen sine diversas temporis differentias sufferunt.

Contra Cor 3ia h. de

Ad: Si sumptio n̄ haberet rationē sacrificij n̄ esset necesse celebrante Corpus, sufficeret cum alijs illae hostiae consecratae sumendae.

Sed neg. assumptum ja quia celebrans hoc coelestis convivium in persona Chri n̄ omnes filios q̄ dijs instituit ordinem ad eum ja ordinat eis in fieri participem: ita quia sicut sacerdos publice nomine sacrificium offert ita etiam debet hoc publice nomine sumere.

Pro solutione ja Hieronimi in Cursu postilae contra hanc Cor necessa nō omittenda hic q̄ sequitur

NB NB NB.

Quaestio

In quo consistat essentia h. sacrificij ex parte rei oblatae s. qnā sit res illa q̄ proprie sacrificat in Missa An sc. panis et vinum, an n. Corpus et sanguis Chri?

Nota tres claras hanc q̄stionem esse opiniones ja Eq dicit solum panem et vinum esse res oblatas, n. a. Corpus et sanguinem Chri. probat ja quia illud offert et sacrificat q. immutatur et destruit in honorem Dei, ut patet in sacrificijs prosaicis, ed solum panis et vinum mutantur et destruunt, n. a. Corpus et sanguis Chri q̄ etc. ad: ja res oblata in sacrificio

supponit ad sacrificandi, ut patet in sacrificio agni paschalis, ubi res oblata est agnus ipse, in ordine ad eius esum et usum supponit ad sacrificandi, et res oblata. 3io ex praxi Ecclie q offert panem et vinum et vocat hostiam res oblata.

2da opinio est: solum Christum esse res oblata in sacrificio missae, et sic explicari debet: id est, ut ens quod existit in propria specie sit res oblata, ingressa mera sacrificii et supponit ad sacrificandi: quod non existit sub speciebus panis et vini sit res oblata, ingressa semiseria sacrificiorum, qua resultat et ad sacrificandi.

2do ut. Christus quod existit sub speciebus panis et vini sit mera sacrificii et ad eius supponit, quod vero sumit et manducat sit res oblata et propriè de sacrificari. Iuxta quam explicationem Concilium dicit et consecrationem in genere intrinsece ad actum sacrificandi, et quasi ambulat; sicut incarnatio in genere intrinsece ad actum sacrificiumendi in cruce, et quasi viam aperiat ad sacrificandum.

3io opinio est: In mysterio missae ipsum est sacrificium panis et vini; alterum corporis et sanguinis Christi: quia ordinem ad posterius tanquam ad finem intentum et ac proinde utrumque certum unum sacrificium: In priori res oblata est panis et vinum, in posteriori corpus et sanguinem Christi. et sic sunt

Conclusio 1a et unpeh offert in sacrificio missae est Christus. probo 1o ex his verbis: Hoc est corpus meum

q pro nobis frangit. Hic E sanguis meus q pro
nobis effundit, ubi frangi et effundi sumuntur pro
offerri p. sacrificio ut multi exponunt. probat
2do ratione: qa sacrificium crucis cruenta et sacrifi-
cium missae incruenta non differunt quoad re oblata
sed res oblata in sacrificio crucis E Christus iuxta
illud p. Cor. 5: Pascha nostrum immolatus E. Christus
res oblata in sacrificio missae E Christus. Hinc Trid.
sess 22 Can. 2 ait: Si hoc sacrificio missae idem
ille Christus incruente immolatur, qui in ara crucis semel
seipsum cruente obtulit. Ad hoc in hac Con. non licet
Catholico aliquod dubitare.

Con. 2da: Christus ut in propria specie existens multo
modo E res oblata in sacrificio, probatur: Quia
aliquis potest aliquid esse res oblata ji ut mata q supponit
ratio sui sacrificandi. 2do ut terminus q fit ant re-
sultat ex ratione sacrificandi: sed Christus qui in propria
specie existit nentro modo potest esse res oblata. Nam ex
mata q supponit ratio sui sacrificandi et terminus
q resultat ex illa ratione debet esse exhibitive plenus
in loco sacrificij; et Christus in propria specie non E
plenus in loco sacrificij, ergo Christus non E mata
nec terminus.

Ab: Illa E mata sacrificij circa quam versatur ratio
sacrificandi, sed consecratio q E ratio sacrificandi ver-
satur circa Christum in propria specie existentem, qa ex
ea et constituit plenitudinem sub specie sacramen-
tali, ergo E.

Sed q Consecratione Christi in eucharistia substantiae
aequatur, et qui ea in necessario circa Christum in propria
sua existente.

Con. 3ia: Christus ut existens sub speciebus sacramentalibus
eius oblata in hoc sacrificio, in quo proprie ut mas
q ad sacrificandi suppositum, sed ut terminus sacrificandi
prob: qa Christus ut existens sub speciebus sacramentalibus in
suppositum ad consecrationis ut q se notum est, sed consecratio
est similis ad sacrificandi ut dictum. q Christus ut
existens sub speciebus in est mas sed terminus sacrificandi.

Con. 4ta: Hostia in sacrificio dicit quod necessario
se intrinseco ordine ad spes suam contentum ad continens
in qui eas intrinseca suam sui parte includit. Quia
pars prob 1o: qa in hoc sacrificio sit humanum ac
sensibile ejus hostia debet aliquo modo esse sensibilis
alias Christus sit in se sensibilis sibi ratione speciei, q
ut habet ratione hostiae debet necessario talem
ordine ad spes dic. 2do: qo sic tali ordine ad
spes in sit habere rem ratione hostia mactata. 2da
pars prob: qa in hoc sacrum sit rem holocaustum, in
quo tota hostia necessario integre immolat, si species
essent pars hostiae, sequeret eas etiam rem immolari.
atq hoc in videt dictum q nec illud, nisi prob
1o: qo nulla est ratio q hoc suadeat nam ut hoc
sacrum sit sensibile, in est ergo ut hostia q se sit
sensibilis, ratione aliarum suae partis, si sunt
q sit sensibilis q aliqd ad q dicit intrinseco ordine.

Quod si inde patet qa hostia Christi debet esse sensibilis, ut eius realis immutatio possit esse sensibilis, atq realis eius immutatio in se sensibilis, sicut ratione ordinis quae dicit ad finem sensibile, q hostia q similes ordinem ad fines eius sunt sensibiles.

Confirmatur qa q sacrum et sacrificium sint aliquid sensibile sui necessario debeant esse sensibilia, id solum provenit, qa sit interiores signa sensibilia nec in ijs est aliqd necessario q sit sensibile nisi q ipse sit ratione signi, q ut hostia in qua sit q sit signum invisibile in debet necessario esse q sit sensibilis, si sufficit q sit invisibili ratione alicuius ad q dicit intrinseco ordinem, patet ulterius: qa ut fores panis et vini sint res infimae in quibus digna q Deo in sancto sacrificio offerantur, ergo panis hostia intrinsecus digna, sic qa alia aliis hui dicit offerentur quae sunt oblata in cruce, et consequenter in Eucharistia, cadit ista res oblata, q vadit et contra Coeno sententiam Pap. et theologorum.

Ulterius dici utrobique corpus et oblata, sicut de idem intuitiuum substantiale q diuersis temporibus sit diuersa accidentia, v.g. idem colorata q sit diuersis temporibus diuersos colores, sicut etiam idem panis fuit albus, nunc rubri et albi:

Ad hoc respondetur qa hoc colorata in diuersis intrinseco et essentiale ordine ad albedine, sed

ad colore in gne. Ad 2. Sacra in dicit officiale
sedione ad spes rubras l. albas, sed spes in gne.
Spes E in nro casu. Ad in sacrificio incruento sm
illos spes est pars essentialis hostiae, quae constituunt
intrinsece in ratione hostiae, sicut spes in gne est pars
essentialis sacrmi. Sed igit ad dicendum sacrm f. Chry
non est in propria spe dicit ratione sacrmi ad ea
quae E, sed etiam sm illos debet esse diversa hostia
Chry in propria spe, et quod E sub speb panis et
vini, cum ijs indegna hostia componens. Qto sequere
Chrm in sacrificio incruento sm ea partialem hostiam
si pars alicuius hostiae, sicut sm se quod consistit a
speb sacramentalibus sm E pars sacrmi. qtg hoc indet
Contra Q. 5. 14 Ad absolute no cont Chrm hostiam
unius sacrificij, sed intelligunt eam in utroq sacri
ficio esse indegna hostia, si ut ita dici q spes sint pars
h. hostia. Ita probabiliter Cor. q. 83 a. 1. d. 4. Cond. 2.
Contraria sm sentiam etiam probabiliter defendunt
Fran. d. 9. qu. ult. 1. Becany c. 20 de sacrmis in spe q. 1. dubes:
Spes sacramentales panis et vini intrinsece pertinere ad re
oblata in hoc sacrificio, ita ut res oblata q modo
determinari à sit Chry rude simpliter, si sit cum speb, et
videt colligi ex Trid. sess. 22. can. 1. prohibi: De ratione
visibilis sacrificij E, ut res oblata sit visibilis, sed
sacrificium missae E visibile, ergo res oblata debet esse
visibilis, ergo Chry Christ simpliter E res oblata, si quis
q spes E visibilis. prohi 2do: Hostia in hoc sacrificio

oblata edit in usu Fidelium, tanquam res sancta et admirabile sacrum; sic sacrum hoc intuentur in dictis species sensibiles, et idem dicunt de hostia oblata in hoc sacrificio. Sic Concilium quod se sensibilis in terminis ad solum Christum sub se et etiam ad species et ad sacramentale Corpus Christi, et dicitur hoc esse res oblata in hoc sacrificio, tanquam terminus in quo sacrificantis, et in Consecratione consistit. Fuit et S. Aug. relatus in c. hoc S. et Concilium dicit, sive sit integer et divisum hoc et quo modo oblatus probare conclusimus sacrificium Ecclesiae duobus constare, duobus constare, visibili scilicet panis et vini, et invisibili Christi nimirum Jesu Christi carne et sanguine, ubi manifeste sacrificium per se oblatum sumit.

Con. ult: Panis et vinum ostenuntur in hoc sacrificio tanquam materia ex qua sacrificium conficitur. Ad duo considerari sunt in panem et vino sc. substantia et accidentia. Substantia et accidentia materia hostiarum, ex cuius destructione conficitur res oblata et modus terminii. Sicut etiam ad res oblatas et parte terminii.

Nota differentiam inter hoc sacrificium et prosaica. Ad in his materia sacrificii erat res principalis oblata, cuius destructio erat etiam principaliter intenta in cultum Dei, et in illo in materia et terminus sacrificantis et res principaliter oblata; et destructio materiae in ordine ad illa intenta quod essentia terminii, et destructio substantiae panis et vini via ad corporis Christi introductionem. Ratio a. h. differentia sumi debet ex dignitate ipsius

ei. ratio est modo agendi quia magis tendit ad effectum
quod destruendum. Sic est intentione offerentis.
Et hac questione sic tractata ad dera è in fine ad
iam ob. in Corpus potitad. h

Obiijcitur esse sacrificij et victima realiter mutet,
et a Sacerdote participet, sed dicit quod victima huius
sacrificij nec immutat nec participat a Sacerdote per
solam Consecrationem, qui Consecratio est de essentia.

Respondeo de essentia sacrificij et res oblata aut destruat
realiter aut immutet. Resp. oblata est ignis. Alterum
supponit ratio sacrificandi ut mera, Alterum est illa
ratione repetitat ut terminus. In omnibus sacrificijs
mera erat principalis res oblata, quae debebat realiter immutari.
In ordo v. sacrificio terminus respectus quae realiter immutatur ut
est principalis res oblata.

Ad 2do: Non est de essentia sacrificij ut Sacerdos participet
de victima, ut expresse patet in holocausto de quo
nemo participabat in V. L.

Ad 2do: Nostrum sacrificium est perfectissimum holocaustum
atque de ratione holocausti est ut totum in Dei honorem
consumatur, quae Consecratio et quod hoc hostia consumitur est essentiale
sacrificio.

Ad arg. min. loq. de holocausto in genere, quia in
Ethnicis in Hebraica quasi ascensio, eo quod in eo tota ratio
hostia seu penitus efferatur, adeo ita quasi ad eum
ascendat. Qua ratione holocausti in hoc non consistit.
Consistit autem in eo quod totum sacrificium ordinetur
in reverentiam et amorem Divinae praestantiae et Bonitatis

et conseqũut dicit id q offert moneat Deo con-
secratu, q dicitur id Eucha ex in consecrationis, sic
reali ꝛ consumat.

Ob. 2do: Realis immutatio ? fit in visibili sacrificio
debet esse sensibilis, at illa mutatio aut transubstantia-
tio q fit q ipsa consecratione ꝛ e sensibilis si occulta
sit non sufficit ad rationem sacrificij visibilis.

Ad consecrationem quia extremo verbo efficitur esse sufficit
sensibile, sicut etiam huiusmodi quia externa species
panis et vini ostendat certe esse visibilis victima
in hoc sacrificio.

Ob. 3tio Si sacrificium ipsum efficeret solo con-
secratione, id in sola consecratione fieret effectus
oblationis pro vivis et defunctis, sed hoc statim habent
fructum ex ore ofantis. p hoc falsum e, qa post
consecrationem fidelis solet Eucha facere commemorationem
ꝛ defunctis.

Ad sacrificio sacrificij quoad efficiam ex ore ofantis, sed
fit vitio q intentione offerentis, debet fieri ante
consecrationem p. viventibus p. defunctis applicet, quia
efficacia ex ore ofantis ꝛ debet esse quasi suspensa, si debet
statim dari, qm sacrificium efficit, q fit in con-
secratione ut virtus, sicut ꝛ quod a. hunc dari, nisi
qualiter p. tempore, p. ex mera intentio applicantis.
Deinde ex vita Eucha quae fertur in priori aliud solu-
tio. nam qm sacerdos post consecrationem orat Deum, ut
sacrificium prodit vivis ac defunctis, hoc idem facit
qa hostia oblata id sed p tempus, et ex ore ofantis qui
fit alijs prodesse.

Spiritu ultimo Nostro: In Consecratione Dia
pae Sacerdos ꝗ Substantiae panis et vini facta in
honorem et cultum Dei. vel: Quod Ang. sit Sacer. fit Sacra
panis et vini similiter in Dei cultum et honorem.
3io: q. ꝗ Consecratione utriusq; speciei fiat mactatio mystica
pro ea in verborum Corporis et Sanguinis facinda separant
licet separata conjuncta sint q. Sacramentalia. Et
quamvis ejusdem rationis physica distincta sint in
ordine ad sacrificium q. modum unius considerandae
sit, quae vera componunt Consecrationem, et quasi mutationem
fiunt in alijs propijs mutationibus contingit ex detractione
termini a quo, et effectione termini ad quem
vera componunt mutationem.

Dubium 2dum.

Quis, Qualis et Cuius sit h. Sacrificii Obj.?

Contra Con. ja Al:
Al: Vetera sacrificia non erant vere propitiatoria
qa non habebant vim tollendi peccata, et placandi Deum
solum dicebant propitiatoria qa repraesentabant sacrificium
Crucis, q. E vere propitiatorium q. ita dictum E de
sacrificio missae.
Rl: Ad sacrificium missae, et Crucis, et vetera dici
vere propitiatoria licet in eodem modo et ag. sicute,
sed vetera erant propitiatoria solum qa repraesentabant
sacrificium Crucis, q. E vere propitiatorium, sed ita qa
non habebant ad capiendas maculas legales, et placandi

Deus quoad poenas temporales, sacrificium a Christo factum Ecclesiae propitiatorium, qua exhibet nos sufficientem pretium ad placandum Deum et redimendos ab peccata. Sacrificium nostrum hic etiam Ecclesiae propitiatorium, qa applicat illud pretium, q in sacrificio Christi oblatum est.

Quod Christi sit sacrificium et holocaustum probat. Quia holocaustum erat, q totum offerebat, aut etiam assumebat ad honorem Dei, atq ita si hoc sacrificium nostra, non totum ad honorem Dei offert, imo et consumitur, respectu termini a quo s. respectu substantiae et rei, quamvis terminus ad quem sit holocaustum q etiam spiritualiter offert, q Christus Eucharistia modum l. offerendo immolavit existentia sub speciebus panis alioqui esse cedere, ut de Christo mirante dicit.

Esse Eucharistiam ipsum nomen ei oblata sequitur et probat eiusmodi non quaerendo offert: imo et Christus eum oblatum Catholici docent etiam ipsi haeretici, dicit q velint hic sacrificium hic improprie dictum.

Quod sit impetratorium patet inde: Sicut etiam q alia quaeq impetrare cum in etiam q sacrificium pristat poenas.

Subditur circa hanc con.

Quinta sacrificium istud offerre possunt.

Con: Quicunq hoc sacrificium offerunt, ut solte offerre possunt. q offerent et ipse Christus, hic non sacrificia vere propriae et spiritualiter offert, ut cum Trid. sep. non docent theologi Coloniae, et Pontificii, indeq patet, quod

Sacerdos sacrificans, quando Christi immediate sustinet
ita ut consecrans eodem modo loquatur, ac si revera
Christus esset, dicens: Hoc est corpus meum &c. Adde probabile
est Christum quotiescumque sacrificat actu elicito petere
suo in cœlis offerre sacrificium, et ita quasi ipse
ad Hebræos; Iste ergo interpellare pro nobis.
Ipse offerens et tota Ecclesia, sicut in tota civitate di-
cere, quasi ejus ad regem Legatus, sic dicit Ecclesia.
Sacerdos ergo et totius Ecclesiæ Legatus, constitutus ad hoc à
tota Ecclesia et eius capitibus, ut suo nomine singulare ac
publicum cultum Deo deferat.
Nota 2m hic ad eos fideles qui nullo actu elicito
hoc sacrificium offerunt, si 1m casus offerre dicuntur,
quia sunt membra Ecclesiæ, sacrificium hoc offerentis, cor-
ingrua videtur nullum fructum in particulari ex sacrificio
sugere, si 1m in genere quia bonum quod Ecclesia conferit
illud singulis membris prodest. Ex quo colligit quotque
expediat singulis diebus expresso actu elicito oblata sacrifica
et illo die quod totum mundum gaudent Deo offerre, qua
quando oblatissimum sit particeps, etsi Sacerdos pro
illi speciali et expresse ut post premendo. Dixi
vero excipiendi in. si dicit pro quibus Sacerdos speciali
orat et offert, etsi ipse de hoc nihil sciat. 2do proceli
diuqui stonae publicae, à quibus bonum Ecclesiæ status
dependet, cui in multum expediat Ecclesia talos stonas singularitor
à Deo dirigi, ideo sæpe intuitu sacrificium, singulares
gratiae eis à Deo vocant, etsi speciali pro eis oratum fuerit

Sed ergo offerens et mors, immediate sacrificans, sacerdos, ergo solus et ois ab Ecclia legitime ordinatus, quantum est ordinatus, haereticus aut ecclia degradatus, qui ex nere consecrare ptest, ille ecclia hi sacrificij nisi e, adq illud ptest solus et ois sacerdos, g.

Qui offerens cum sacerdote concurrens, et aliquo modo cooperans sit fidelis, q l. sacerdoti inseruiunt in ipsa l. prose sacrificari petunt, et l. sacrificanti corpore l. ecclia mente devote assistunt, et ita una cum ipso pri coelesti filium suum offerunt, et sacrificij fructum singulariter participant ut infra dicet.

Circa Con. 3tiam Notan. iij dos in ea in log de effu sacrificij mediato, q sit ei infinitus qualis e remissio peccati m. et poenae aeternae, quae sacrificium caat mediantibus gratijs suis meritis, sed de effu immediato, quae confert e modum impetrandi, l. ex ofe oratio.

Notan. 2do: Hunc effu posse ei esse infinitum; jo interpretantur, ut si remittat alicui poena infinita aut conferat infinita grata. 2do exclusive, ut si infinitis hoibus singulis poena finita remittat. Ille hunc effu sic ut ungi modum ungi posse dici esse infinitum: jo quasi in actu jo, ita si ut hoc sacrificium, quum e ex parte sua et Christi institutione habeat sufficiens unum ad omnes omnes eiusdem effs, si sufficiens applicaret. 2do ita ut de facto aliqm producat effu infinitum, et sic hunc sensum nemo unq intendit, nisi q forte dixerit, q ipso immediate remitti p.m. Ver de hac disputamus

h de jo Sacra, id Sacrificio de esse extensive infinito.
Notandum 2do: ydo concipi posse hoc Sacrificium habere
in actu jo completa vim producendi effectum aliquo modo
infinitum, jo ut absolute et categorematice habeat tale
vim ratione unius oblationis; ita ut prout offertur a solo
Sacerdote cum certa devotione quod aequale singulis
sed ut habet quasi syn categorematice ex solum
ratione vim infinitum quodamodo, quia ratione circumstantiarum
in infinitum potest semper magis et magis crescere ejus efficacia
quemcumque ydo fieri potest, jo quia offertur semper cum maiore
et maiore devotione. 2do: quia etiam ab eodem Sacerdote
diversis et plures ac plures actus offeratur.
Contra eandem Con.
Ob: Affectus oblationis efficacia Sacrificii crescit pro
magnitudine dignitatis et devotionis offerentis, nihilominus
etiam crescere ex dignitate rei oblatae. Quia non insistat
caeteris paribus cum plus operetur Deum merceri quam dat Sex
annos praeceptis, quam cum quam dat unum tantum annum.
cum igitur res oblata sit infinita, ergo oblationis erit
etiam infinita.
Rs: Efficacia oblationis in ratione meriti aut impetrationis
ex substantia rei oblatae crescere jo: quia res oblata
necessaria, aut valde utilis ei, cui offertur, ita ut inde
fiat dictum, aut aliqua ratione beatior, ut fit quando hominibus
aliqui largimur. Tunc enim accipiens donum ex maiore
beneficio afficitur, quo illud est maius, et consequenter magis
donatori obligatur, etsi donatio nihil incommoda et difficilis.

ado crescit, quia pro magnitudine muneris crescit
difficultas oblationis respectu offerentis. Hinc quidam
Deo offerebat holocausta magni valoris v.g. ingenti
aureos, cæteris paribus plus meretur quod quam qui parva
obtulisset, etsi Deus æquale vendo bono indigeret.
Quod & quia cæteris paribus ardor interior eo efficior
per ardorem cæterum quæ ingrat & difficilior. Hinc
Christus Luca 21 probat oblationem viduæ fuisse me
liorem oblationibus divitum, quia his faciliorem erat offerre
aureum, quam illi offerre duos minutos.
Ad 2um Fior. et Con. Si contingat plures sacerdo
tes, vel eosdem hostiam consecrare, et eundem calicem
ut fit quia novi sacerdotes vel in Christo ordinandi
consecrant, an tunc multiplicent effectum operatum?
Ad affirmi quia tum singuli vere offerunt, et consequ
singulorum oblationibus accedit plus fructus ex opere operato
in omnibus qui soli offerunt, quia non offerunt eandem
hostiam nil de fructu detrahit, sicut contra nil
accedit ex eo quod sacerdos vel plures hostias consecrent.
Nec si quis pro pluribus celebrat loquitur etiam in diversis sacrifi
ciis sint plures missæ, atque aliqua ratione plures
hostiæ velanda. Primaria tamen hostia et pro sacri
ficium vel sunt unum in omnibus sacrificiis et una
ac eadem sc. Christus.
Pro ultimo quæstio h.d. vide dicta supra
q.4. d.2. Con. 2. de sacrificiis in genere, ubi similis
Questio proposita fuit de esu sacrificiorum.

Dubium 3tium.

Quoties, quo die et qua hora debeat
l. poßit dici sacrum?

Hoc d. cum satis bene sit in Cursu tractatum nil Glossa
Notatu dignum fit.

Dubium 4tum.

Quo loco poßit l. debeat dici sacrum?

Nota differentiam inter pollutionem et execrationem
Ecclesiae. Nam polluta Ecclesia polluunt etiam altaria ea
quae in ea fixa sunt: quemadmodum et vice versa altare pollutum
non facit quo ipsa Ecclesia polluta existat. et nisi
Ecclesia execrata combustis aut commendibus parietibus ut
denuo consecrari debeat, in idem etiam altare consecratione
l. reconciliatione aliqua indigent: sicut et vice versa
altare a fractione enorme execratum, s. consecrationem
amittit, non execratione ipsius Ecclesiae.

Dubium 5tum.

Quid altare et quomodo instructum
necessarium sit ad missam dicendam?

In hoc d. nil annotandum occurrit.

Dubium 6tum.

Quales debeant esse vestes Celebrantis?

Notan. circa hoc dicit ex Lay: Vestes sacras quibus
sacrificans indutus esse debet esse 6. s. Amictum, superhumerale
stolam galeam salutis, spem et fiduciam in Deum.

2. Alba Infans colore sui cordis puritate, Longitudine in boni opis spem contin. 3. Cingulum Infans carnis mortificat. 4. manipulus Infans cordi compunctionem. 5. stola Infans iugum Christianae obedientiae patientiam et ad constitutionem. 6. Capula extendens suave iugum Christianae Charitatis religiosis indutibus superminentis, easq; moderantis.

Notum ergo ex Con. stoc. sit morale hoc occurrere casum, in quo liceat celebrare sui ritus nostris sacris nec quod si metus mortis urgeat, ut dicit Caietanus q. 4. ea morale hoc nisi fieri sit ut qui ad ita celebrandum velit aliud cogere, nisi in contemptum Ecclia quo casu est p. m. ei parere.

Dubium 7m.

Quae et Qualis missa, quibus Ceremonijs, cui quali Mno, quo stipendio dici possit.

Negs in hoc dubio qd annotandum occurrit.

Dubium 8m.

Quomodo sit occurrendum defectibus inter celebrandum commissis?

R. circa hoc d. An aliqa pizza post interruptio? Pro sumptione Vota: Eucliceo ne et sacrificij interruptione? Vno et Hale, si primi ⊕ inchoatum et consecratione panis in efficiat Consecrationem calicis

Cuiusmodi interruptio directè intenda ne ad morte
qde vitanda è concessa, ut si qs necessitatem
Sacerdoti, nisi in solo fine sacrificare aggrediat
v.g. ad coscendum infirmum, potig oia sperare debet
qua sacrificium mutilum contra Chri institutione
effindo sacrilegium committere. Alia n. ratio è si in
aliquo casu v.g. hostes haeretici irruant ad occidendum
sacrificantem in altari, pt is hostia id consecrata
patina sumere l. sed auferre, si ad consequendum
calice sn cuidenti mortis periculo geu n potest,
lum directè et ex proposito n mutilat sacrificium
sn omittit eis imperfectione, s. omittit illud efficere
ad qd ejusdem affirmativum efficiendi in tali casu
necessitatis n obligat. Porro ad effficale revocari
etia solet si sacerdos hostia l. calice consecret sn eig
sumptione, qa licet sumptio n pertineat ad essentiam
sacrificij, pertinet tn ex Chri institutione ad eig
integrale perfectione, ut proinde nullo casu ne ad
morte qde vitanda liceat sacrificare sn sumendi
proposito; Licet postea si q aliq casu gravissimo
extremae necessitatis intervenia sumptione sacerdos
abstinere potest. Altera interruptio sacrificij accidentalis
è si l. dia ab a sacerdote interponat, l. vitg
accidentes intermittant, l. sacrificium ab uno inchoatum
ab altero sacerdote efficiat, et de hac interruptione
hic loco agendum. his notatis

D. Prima inchoata absq gravi cau abrumpi n debet
si continuo usq ad finem prosequenda, da habet illud et omittit q.

ubi hi in hac con. Nulla alteri patendi procedendi
molestia. Nam l. Sacerdos cui aperiat ingressa officia
Summat eo relinquere: si quis hac temeraria Sumpserit
excommunicationis sententiam sustinebit.

Nota casus iustos cessandi sacrificio l. relinquendi l.
interrumpendi ee sequites: ja d si contingat tole
rata Missae sacrificio interea Sumat quicquid neque
dum ordo Missae Canon nondum cessatus sit. vela in casu
mortis l. morbi, quae afficit eum qui celebrat inter
celebrandum, de quo casu modo ante actum fuit.
Porro quaeritur in sacrificio Missae ob corporis in
firmitatem deficere animam vestitus ii diuum irregula
ris amovendus d cit. c. illud. Tria: ob magnam
proximi utilitatem aut necessitatem, puta si alicui
morti proximo sacrum sit ministrandum, qua hinc
ce considerare debet sacerdos partim magnitudi
nem periculi, s. quod necessarium sit moriturus sacrum
partim ex. quantus in sacrificio progressus sit
partim diuus quamdiu eum abee et nec sacris etiam
vestibus eum exui necesse sit. Et ita quod si infirmo
moriturus sacrum poenitentiae administrandum sit
id sacerdos sine Lambam c. q. d. b. n. x. missa incho
ata etiam post consecrationem relinquere, servando
interim alicuius sacrum Eucharistiae, et sicut deferat
alij hostiam consecratam et extremam unctionem ad in
firmum, et audita eius confessione, et data Eucharis
tia, et extrema Unctione (remissis diuis solemnis
poenitentialibus) ad Eucharistiam post missam revertat ad
efficiendum sacrum. Idemque eodem ratione dicendum, si

infirmo mordi, nisi quo ob phrenesin V.G. nullo
aliud sacrum Oleum extremae Unctionem conferri potest. Sem-
per opus dare debet Sacerdos, et quod utilissimum sibi
se capiat, et ad sperandum sacrum redeat, postea in
hoc videat illum infirmum iuvitat. Ecce si sacrum
Infirmo ministrandum sit tanta necessitatis, puta
Sacra Eucha. q modum viatici ministranda sit ei
q sanus ante confessus fuerat, tunc à licet sacrifi-
cante post factam ablutionem l. ante post Canonem cepti
cepti sacri restitis sacrificium derelinquere. Si in
hoc in ipso casu existens sacro viatico indigeat
qa subito morbo correptus mora auxilium direct, debet
Sacerdos etiam post Consecrationem ab altari discedere
et sacrum ministrare; Ut in simili loco Gl. in c. nihil
nolly, Henric. et Tambrony, q aiunt q sacrificante
ab altari recedere oporteat ad infantem mordi vicinum
in Ecclia baptizandum. Ita si dicam in extremis
constituto si extrema Unctio administranda sit, Certum
tali cui petenti facile denegari non potest Sacerdos ante
factam ablationem in cepta missa desistere sit si scandalum
absit. In quo casu si in tam absenti vidi in amplio
Hora tamen venerit spere debebit à quo loco reliquerat
V.G. dicto Evangelio finiti si longius interveniset. Sin in
longa mora interpolata fuit qa V.G. ad locum distante
vocat, tunc ab initio repetere missam debet.
Illa ante ablationem ipsa, interrumpendi cum est Concio
habendo ordinem Collatio C. de qua Hennige.

Dubium 9m.

Qua ratione obligent Christiani ad audiendam sacrum diebus Dominicis et festis?

Circa qd Con. hi. di. Particula Nota: Requiritur ea Gentia ad missam audiendam, ut quis aliquo modo in Conscio adverterit qd facturus agat, utrum nimirum dicat sacrum an non, ed adverterit aliquo modo quocunq; generenit, maxime circa Evangelium et Consecrationem, qa alias à qmq; externos actus ad audiendum sacrum exhibeat solidus generere, nec rationi humano modo sacro interest. Sed hoc facile fit qd adverterit ex signis, qbus dari solent, ed ea aliquando gestu. 2do requirit ut missa integra, qm ad hoc ordin ex Con. Sig hanc sentiam illigat qd ille qd cum intentione in satisfaciendi Pcepto Ecclia audit sacrum, qd hoc in satisfecerit Pcepto, in audiendo non sim eundem Con. qa in Pcepto adq filialis obedientia, sy hoc mdalis, qua facit dum festo audiens missam, qua cum tonde intentione hoc facit. Sig ad impletione Pcepti in E necessaria intentio faciendi actum qa Pcepto, nil obstabit nolentias Contraria. atq; ita qd extrinseq facit integra actum Pcepti, si interiorq habeat nolentiam nullo modo parendi, peccabit qdem contra virtutem obedientiae in sm contra Pcepta Ecclia. Sicut qd haberet nolentiam in parendi superiori, qd tamen illud Pcepto peccaret qdem contra virtutem obedientiae in sm contra Pcepta superiori, qa nullum ed.

Hinc si qs cum debita sibi reverentia audiret
sacrum qa in audiret hanc hac sciendi contradicie
cum expressa sua voluntate in obediendi q illud autem
Ecclia offert sed tanta ex circuo in in audiendo sacrum
nullo modo ea incurreret, qa offi graviter peccaret
contra virtute obedientiae, in sin contra Praecepta
Ecclia. Quare satis teneretur qd mutare suam
voluntate illa, ne ggat peccaret contra virtutem
obedia, in a. ut satisfaciat Praecepto Ecclia. Ps. n. q mane
audit sacrum intendens q illud in satisfacere Praecepto
Ecclia p solo proprio desiderio: et postea audire
aliud ut satisfaciat Praecepto Ecclia vere hic satisfaciat
q prius sacrum, nec ad qdqua postea teneat, nisi ut posito
q postea nolit audire aliud sacrum, sit aliud desiderat
habere voluntate in satisfaciendi Praecepto Ecclia q
sacrum q id audivit. Vd si ggeret velle in satisfacere
Ecclia q sacrum audivit, et tn si nollet audire aliud
implicite vellet in obedire Ecclia, atq ita peccaret
contra virtute obedia, in tn teneat teneat potitive
illa voluntate revocare, qa mala in fuit p bona.
qa fuit voluntas audiendi plura sacra atq ita
sufficit ut negative se circa ea habeat.

Ob: Qui ex voto tenet audire sacrum si mane non
audiat, ut ardens q illud in satisfacere voto, sed
alium audire secundo tenebit ex voto audire secundo
sacrum, q ide dicendum de obligato audire sacrum ex Praecepto.

R. neg. Conseq. Quia sicut ~~voto q~~ obligatione q voto
Emanamus, ita prius ea caderet ad meam ex voto

in comprehensa. Talis a. extendit ita sum notum
ad omne sacrum audiendum, et implicite saltem quodam
modo sum notum aliud sacrum audiendi. Quare in
rigore loq. audiendo unum sacrum satisfacit primo
modo, tenet tm ad sum votum ratione illi implicite inclusi.
Neq; è de praecepto qd fieri nemo sibi praecepta
imponere, ita nec ab alio impositum sibi laxare
extendere s. efficere, ut ad plura obligetur, quam
initio obligabat.

Q. Nunq is cui pro poenitentia iniuncta est audire
aliqua sacra, aut qui id vovit, satisfaciat audiendo
sacra ad q obligat ex praecepto?

Dd. Stare pendere ex intentione faciendis aut vo-
vendis, qr si de ea dubium est prudenti iudicio ex
circumstantiis debet colligi. Caeter tm poenitentiae
solent illigi iniunctae sacra manu v. praecipiendo
et consequ. talis a talis faceret. Qr a. sacerdos
alicui iniungeret, ut die festo duo s. sua sacra au-
diret, nisi aliunde aliud constet, illigendo se velle
comprehendi sl sacrum ad quod alias tenetur ex
praecepto Ecclae. Idem v. iubet ew corde die pluri-
audire, qa multi ew unum audire supra id q praecep-
tum est; sic qui simpl vovit singulis diebus audire sacrum
nisi aliud expresse intendat tenetur se obligare
ad audienda duo diebus festis s. Ecclae, qr non
constat de mente contraria voventi verba illigan-
da sunt ut sonant; illa a. verba aliud non sonant,
cum absolute servat qui unum sacrum qd die cuiu festo audit.

Circa quæ quæritur, Nota 2° si duo festi dies concurrerint committit quis unicus diem sine audiendo missam et cum Navarro dicit aliter, quia sine ea circumstantia in confessione exprimenda notabiliter aggravat. 2do: tempore interdicti non cessat obligatio audiendi sacrum, si è alij templum si sacellum non interdictum in quo divina audire commode possit; nec si oca loca sint interdicta, excusat à sacro audiendo quinimo quisque est ad divina audiendi. Imo si quis privilegium habeat ut sacra alios duos aut plures assumere possit non tenebuntur alij quia ideo eis societate ambire, atque illi absolvant et commode audire sacrum possint forte teneantur. Aliter quin Hor Tanner cit. 3io non da ea temporis morae considerandae, quae dignitate et propinquitate necessitate ad substantiam sacrificij, et ideo si sacrificij omittant omisi ea quae cedunt in legumen Canonis missae, in quo maximè necessaria sit quia consecratione ad sumptione continent, et ideo è valde probabile non impleri precepta etiam quoad substantiam eis, si quis ex tempore omittat, intermittat, et si tempus breve non adeat, v.g. si quis egrederet. Etiam si non sacerdos unde consecrare, et finita consecratione statim impedit ne omittere substantiam sacrificij, et ideo fortasse sed si ante Canonem discederet, quia ea è maxime primaria ad effectum sacrificij. Si quamvis hæc cuncta sint, non tamen è tempus scrupulis injiciendis, quia tempus è atque breve, dummodo consecratio et sumptio non omittant, quia res hæc moralis judicanda è. Non immunis è à peccato m. iuxta Tanner cit. sic

tenere et sic cum ea se commiserit Summo, unde ei cum
fuerit negligenti et omittendi notabile peccatum missa
ex Con. Quo jmo illiq Sancti E qa Concilium solum
obligat ad audiendam totam missam, non ut ab uno
Sacerdote continuata audiat, hoc n. in habet in
verbis legis; sed q ab uno Sacerdote audit missam
ab Offertorio v.g. usq Consecrationem, ab alio vero audit
aliam à principio usq ad Offertorium usq Consecrationem
veneria audit totam missam, licet in ab uno Sacerdote
E impleat Concilium. Deinde Gallia sibi suas leges
ita à gravibus C.C. explicari, hoc pto q eorum
explicationes printur publica impressioni et doceri
possent sunt Concilium sin eos mode rari.
Q. ex Cierna: Sta qm accidit Festum Annunciationis
Bmae V. in die Parascenes, sit missa illius diei
audiendi sub p.m.?
Affirmat Nugno et Vasq. 4 tom. 3 in 3 part. d. 232
cap. num. 19 ita ait: Feria 6 in parasceve missa à
nullo Sacerdote celebrari potest, ab hac sin n. tollit
qn eo die, si Festum aliq Consecutum ab Ecclia Romana
incidat, tuty rationi interim debeat illi officio
in quo Sacrum Sanctificatum consumitur et utili
Concilio audiendi missam, et si q de illud tum missa
haberi pt. Quod officium cui propriu interim
debeat, in illiq ratione, negt caeteras orationes, q post
illa, antecij Sacrum ex pro tum in altare deferatur
dicunt, si illud q contrario Sacrum dici in altari
positio à Sacerdote celebrat. Hac Vasq. Sed

adversus illud contrarium sentiam tenet Ciana cit
cum Naldo in summa et aliis c. Rad. e: qa missa
illis diebus non est missa, neque ingressum sacrificium, cum
non adsit nona hostia consecrata. Ad Vasq.
Rndeo possset: Fideles ex mi Sancti Eucharistia tenuai
audire hm missa, qa est Sacrum de re individua
et non de id q succedit tempo missae. Et assignat edam
Ciana se post hac scripta invenisse fonciu in
selectis, et Gaunatu in comment. rubr. missal. part. 3
tit. 29 n. 24: docere hanc posteriorem sentiam, et
ita declarasse sacra Cardinalium Congregationem
sub die 19 Febri A. 1622. ita testat Gaunatu.
Circa 3am particulam ad caput 3um Nota: Non
sufficit ad hoc ut itinerantes debeant proximum iter
suum retardare, aut etiam omittere Cities suas volentes
expectare, qm non sequeret aliud grave incomodum,
nisi q soli noctes debeant incedere. Hoc n. eos non
excusat ab audienda missa, qa non est tanti momenti.
Quare discedentes die Festo ex loco ubi fiunt sacra
tenent Cites unam missam audire, nisi moraturi sint certi
et possint ipsi in itinere audire. Quia si hoc sepissime
fallit sepissime ex aliqua culpa et qd satis gravis illud
non audiverunt directe. Hinc etiam sequitur si urgeant negotia
qd incomodo gravi omittitur non, neque tm sed cum
missa impleri.
Ibm Caput E Titulus Sponsalitii C. Circa hoc nota cum
Tanner q non Christianus non debeat qrere mulier monere
Iudeum, ne alias a quo edite amat sponsalia accipiat, si
nempe dondo videat eis necessitas et fragilitas ut dicat Pauc c.

Sed hoc erit verum et vitio vertende; magis mirabile
et si ipse Gubernatorius de Seminentia Cardinalis
ant. vista e. aut si putier domi timeat graveum ydro
badrae et vivat, nisi omissa visita ora libeb et mulier
viri noluerit, aut dicq ob viri Zelotypia domi
se contineat. e.

Hac de Sacrificio, imo Virginis
de Sacrino V. Eucharistia dicta sufficiat.
Ad Honorem Dei, Bmae V. C. Thomae
Aquinatis et S. Augustini, aliorum
Sanctorum. Amen. 30 ybris A. 1692.

26 Novembris 1658.

Tractatus Quintus.

De Sacramento Poenitentiae.

Praemittendum: q. convenient inter se Poenitentia ut e virtus et ut e Sacr. in Sum. Tom. 4 d. 1. sect. 1. et 2. jo: in quo Poenitentia. 2do in ratione medicinae utilis ad delendum pcm actuale, et necessaria ut illud m. fit. 3io ratione necessitatis utraq; convenit ille medicinae qua poenitentia dr 2da post naufragium tabulae. 4to in ma circa quam versant, aliquo modo circa pcm actuale. 5to in subiecto, q. utraq; habere possunt quod autem sit in hoc actu. 6to dicit qa utraq; poenitentia te in pt.

Differunt in jo qa poenitentia ut e Sacrm constituit in gne signi, ut e. virtus constituit in gne habitus vel habitus. 2do. Poenitentia ut Sacrm e virtus interior et 2. virtus e virtus interior. 3io qa Poenitentia ut virtus q actus quod e, per sacrm Poenitentiae, q conjunxit ea actibus poenitentis et absolutionis Sacerdotis. 4to qa Sacrm confert gratiam ex ope operato virtus ex ope operantis. Deinde virtus poenitentiae longe antecedit Sacrmo poenit. hac quae

Q. 50

De

Virtute Prudentia.

Subiun

Sta et qualis virtus sit Prudentia?

S. th. q. 50 a. 1. 2. 3. 4. et 6.

Necessario hic Considerandum est quid et qualis sit virtus

Definitio itaq; Virtus: Habitus disponens potentiam ad per-

fecta opera sua consentanea S. q. ibi e: ad actus

bonos et rectos et sua sua consentaneos eligendos.

Sive ut Philosophus eam definit: Est habitus quem

facit bene se habere et opus eius bonum S. bene reddere.

Sive: Est habitus mentis moralis ut lex, quo proprius

ipsius operis bona et excellens reddit. Sunt autem alia

virtutes mentis sc. Intellectuales, efficientes scilicet in

cognitione veri, ut ars, Sapientia e. Illis Voluntatis

efficientes autem bonitate ad effectum honesti, ut

Justitia, Fortitudo e. Inter dictas autem quidam aliae

sed simplex falsa, alia autem simplex et: Virtutes simplices

dicuntur quae in sua facultate habent bene operandi, i. ut

opus in suo esse effectum fiat, sic etiam bonum opus esse.

Sed Voluntatem movent et efficiunt ut in posse

illis omnes vitiis ingenuis proprio operari, ut Prudentia

et Fides Catholica. Et hoc illae quae sunt in

intellectu, et ad sui esse postulant certum effectum

Voluntatis. Virtutes sic ad sit quae solum habent

facultatem bene operandi. v. g. Fortitudo non bene differendi

gratia bene contendi, nec ac bonum sui esse, ut se-

fructuose coercent, q̃ in fonte, et Voluntas ipsis
bn, honeste et laudabiliter utatur, quod ad prudentiam
fines attribuit, h bn ostendit et rei cognitio l. opus
externum in suo genere sit effectus, et Vulgo et oes
virtutes Illustres huic unitae ipsi prudentiae et Fide
Iustitiae. Virtutes simpliciter dictae aliae
Theologicae q̃ immediate circa Deum s. Deiformem aliquam
effectum tangunt, ut Fides, Spes,
Charitas. Aliae morales q̃ in operibus moribus
bonis in Scripturis sacris mirifice comprehendunt;
et sed et virtutes cardinales quibus caetera omnes
annexae. Quinque morales in quadam significatione
et in Sigrandes s. Infusae; Nam et quinque
studia et frequentata atque actus comparati, et sed
dicuntur in Scriptura qualitates. Quinque Sibi gentilium
Philosophorum turba ad stile agnoscunt.
Sigrandes s. Infusae et quae hoc ad gloriam Dei infundunt
fide et ex dono Dei (quae hac gloria et ordinis Sigrandis
Summum studio comparare nequeunt, sed a Deo infundi
postulant. Et hae Charitas dicuntur supponunt in Deum
et Deiformes gen. actus et gloriam ordinantur, per
Iudex cardinales virtutes Caeteras a Iustitia q̃ definitur:
Constans et perpetua voluntas ius suum cuique tribuendi.
Dividitur in Iustitiam Legale, Commutativam et Distributivam.
Iustitia commutativa a viris ordinatur et obligatur
primario ad ex bonis suis primario vellet q̃ debet
primario creditori (cuique aequalitate constituat

secundum proportionem Arithmeticam. Justitia universalis
et pars potentialis Justitiae cuius est commutationem
rerum atque actus elicere. Cum ex parte potentiae
Justitiae s. alterius virtutis et ex virtutes id est
adimendae impetu virtutis et ordinantes ad alterum
edenos aut l. vagas offerunt impetu virtutis, quasi
habentes locum potius nec etiam impetus virtutis
tales, certes s. pars potentiae virtutis temperantiae et
v.g. Continentia, prorsus nulla modestia, et
quia est pars potentiae Justitiae) et id debitum
cultus Dei cum id rem quae impio exhibet, sufficit
ex ratione de et virtutibus cardinalibus et alumnis
et libertis. ~~mori~~ nunc ad rationem.

Poenitentia et virtutes proprie: Sacra Divina
non solent et nisi de actibus virtutum s. ad virtutes
spectantibus, intendit an Legislator (c. 2. Eth. 1.) fre
quentes studiosos ac virtute fieri, atque lex Divina
ipse iubet Poenitentiam psalm. 5. et 4: poenitentiam
agite et c.g.: in veni iustos, si peccatores
ad poenitentiam, et alibi passim &c.

Sabbato 2dam.

Qui ad Deum actus virtutis poenitentia?

Id sic Obiane in Corpus positum, Nota ex mani
de Jure et Justitia et sic medium rationis et medium ri
gidum et g. certa ratio prescribit secundum ea sapientia
facta sua comparatione operis ad operantem, cui attentis
ibus circumstantiis sit proportionatum et conducens
ac proinde medium rationis est medium quoad nos

p. in ordine ad suos agentes. sicut et q. dicimus ex
collatione ac proportione exteriorum rei aut usq
eigdem ad alia agendum, cui delectat ut in suo, ac proinde
medium rei est medium quoad alium.

Ande sic Ob. 1 rsp:
Sensus interni et externi à qby omnes appetitus
sensitivus non possunt apprehendere nisi id est offensa Dei
et appetitus sensitivus non potest delere de peccato id offensa
Dei et Justitia in appetitu sensitivo non potest esse ab aliq
virtutis prudentia.

Ad 2 Quia Justitia ipsa causa in appetitu sensitivo: id est
appetibilitatem sensitiva, 2do ex ingressu voluntatis.
Primo modo non potest esse aliq virtutis et possessionis.
Ipse et de actibus exterioribus quia non sunt moralis boni, quia
fiunt eliciuntur à suis potentijs, et non sunt subsunt imperio
Voluntatis. Et ulterius

Ob. 3: Nihil expellitur nisi à suo contrario, et
prudentia expellitur per vitia, et contrariatur vitio peccato
et consequenter non est specialis virtus.

Rsp Vt aliqua virtus sit generalis et propria oppositum
omni peccato, non solum necessarium est ut expellat ea
sed hoc non facit charitas, quia non est virtus specialis
et habet propria contrariatas, quidem ea solet inter
res et opposita virtutes, sicut contrariatas et enim
debet esse specialis contrarietas aliorum, et tunc est
quia ad ordinem ad ea opposita patet in exemplo:
Quia licet obedientia et castitas circa observantiam
Castitatis sed propria virtus aliquo modo contrariatur et

di peccato, et ejus rectum consistit in transgressione
Legis ut sic et propriè contraria di peccato ac proinde
ut est formalis virtus, et quamquam ejus ratio maxima est
nelle obedire Legislatori in observatione Legis, ut sic
propriè solum opponitur specialiter peccato inobedientiæ, et
sit contraria ratione maxima, nempe in nelle obedire
Legislatori in observatione Legis. Certe modo dicit
Charitas et detestatio peccati aliquo modo opponatur
di peccato propriè tamen solum opponitur actio et ei
sit contraria ratione maxima. Unde patet actus
detestationis peccati non opponi di peccato ex parte
obiecti formalis, ac proinde non opponi propriè oppositione
ne virtutis ac virtutis.

Pl. 2do: Si poenitentia aeternis ab aliis diuersa
separetur ent et Lapsus peccatorum habere plures
virtutes et consequenter medicinae ac quod aliud et longe
fuit innocens, qua plures alias virtutes habere etiam
speciales virtutes poenitentiae, quam innocens non sit.

Pl. non aliquid habere plures virtutes, ita tamen ut
sit magis Sanctus, non essentia sanctitatis non debet
aestimari ex numero sed ex qualitate et magnitudine virtutum, ut patet in Christo et fuit sanctior
omnibus aliis, et tamen non habuit quod alij Sanctus habuerunt.

Pl. 3io Ut compensemus iniuriam factam Parentibus
aut amicis non requiritur aliqua virtus distincta ab aliis
et requiritur ut compensemus offensam Deo factam.

Pl. non requiritur aliqua virtus ergo Parentes quam Justitia
et pietas. Justitia non inclinat reddere et

ablatus est contra Justitiam, et pietas, et contra pietatem, similiter erga amicos et reliquos alios virtutes quod Justitia et exaltatios his non possunt compensare et ablatus est. Erga Deum autem non est sed vera Justitia et ideo requirit Charitas et poenitentia.

Ab eo ergo Dei ipsi non est contra Charitatem in Deum et ad hanc solam spectat excitare in nobis poenitentiam.

Sed ipsum solum est hoc spectare ad Charitatem, non autem ad solam ea spectare; et ita non ita etiam alias virtutibus repugnet, ad eas etiam spectat ut excitare ad eius detestationem et destructionem.

Quaestio Tertia
Quomodo Dei Subditi Virtutis Poenitentiae?

Nota circa eam partem rationis Con. ibi: Unde infertur poenitentiam non fuisse in Christo Deo nec in Beata V. addendum est: nec in Infantibus Patrum post Baptismum defunctis; Ratio ex eius discursu colligitur ipsa et Virtus poenitentiae non defectum supponit in se commendatum aliquem nisi in eo qui defectum aliquem peccavit, adeoque non dat ei qui non peccavit; certe non ei qui undecunque tamen peccare non potuit, ut non potuit Beata V. et pueri innocentes. Addit Vasq. in Cursus Cit. ad finem nihil contra Sc. Sp. Et probabile est quod dicturus quod dicit in nullo Sanctorum generare virtutem poenitentiae, eo quod sed tantum

aliis ornamentis quemadmodum et agenda necessaria
poenitentia in hac vita, et ut amplius. Sly Brüder
quos et Ton. Tomq. dico pro. d.q. nihil conferunt
Beatos reddere praesidentia quoad substiam, licet
in casibus bene ad id eligant.

Vice ex Gam. fol. 2 v: Poenitentia vindicta fuisse
in Christo, qua vere pro nobis satisfecit, nos reconci-
liavit Deo, et nobis gratiam reddidit, qua ulterius
eat intersty, et hoc videtur satis ad poenitentiam
propriae dictam.

R. Id ut et satis sit gaudere ad finem etiam pro
propriis peccatis à se commissis, qua poenitentia
includit et dicit strictam connexionem ad Deum et
mentis mutationem à peccatis ad virtutes et gratiam,
hoc a. modo id satis nitatis, et in omnes quae nam
aliis supplere queat, et è in dolor poenitentiae negotio
Gegnum, id est Christus propria peccata non habuerit
legerit nec poenitentiae virtutis capace est.
Deinde qd Christus pro nobis satisfecerit et Deo
nobis placaverit finem ad poenitentiam nostram
aliquo modo reducitur. p. quod impetranda
nobis gratiam poenitentiae, ut illam nobis Deus
conferre dignetur, et nos satisfactionem pro Christum
gratas habeat; aliqua pro fermatorum, desp. ex
dolores ora vivita fuerunt poliq in gratia justi-
dia, ad satisfiendum Deo pro gratia humana, quae

in quae poenitentia, nec Christi etiam satisfactiones
fuerunt efficaces, nisi ipsi egerimus, et sim
sufficientes.

Q. 2da.

De
Sacramento poenitentiae sim se.

Quae et ut plurimum solent veram poenitentiam
signa externa adiuncta habere et sa patet.
Ninivitae in cinere et cilicio poenitentiam
egerunt, fuisse dicit Tyrios et Sidonios, si Sodoma
ei fuisset, et matth. 12 laudat Christ. poenitentiam
Ninivitarum quae externa fuisse testatur Jonas c. 3.
Ergo haec ipsa poenitentia q signis externis prodit sermo
nem autem d. Non hic de ei eiusmodi poenitentia.
Sabis ex Concilii poenitentia Ninivitarum et aliorum
et ante Christi adventum vixerunt. Sacrum v. g.
de quo nunc agimus negamus esse fuisse, sicut
poenitentia eiusmodi etiam post Christi adventum
et pavor Sacrum dicimus, si nulla sequatur absolutio.

Tertium sim.

Vtrum poenitentia sit propie dicta
et a Baptismo distincta Sacrum?
S. Th. 1. 84. a. 1. 6 et 9.

Contra Conc. in Sess.

Ob. 1: In N. Testa. ex e alia poenitentia
quam in V. Sed in V. non erat Sacrum Conc. Trid.
Sess. 14 Conc. q. nec in nomine, quae patet ab omnibus
nobis sequitur, dicit se illa poenitentia docere

q à prophetis testimonium ht. et act. 26 ubi s.
Paulus reitans summa sua doctrina de poenitentia
dicit: se nil docuisse extra ea q prophetae
locuti sunt.

Ad 5. Virtus poenitentiae et extat in V. et N. T.
et a. sacram poenitentiae, ut contritio quae omni
fortiat q. confessio ut extorum singulorum peccatorum
in particulari et q iudiciaria absolutione sacerdotis
a Christo instituta in V. T. sed tunc in N. Tunc
n. ad dicit act. dicit: Accipite Spm S. c. quorum
remiseritis etc. ita solus dicit ost prophetas Christo
phibere testimonium, q in nomine ipsius accipiunt
Christi remissionem peccatorum et certum in illis nil
contra nos facit. S. Paulus n. loquitur de poenitentia
q Baptismum excludunt quod fatemur
in eo sacram; quod n. addit se nil locutum esse
extra ea q prophetae q dixerunt futura, in
affert ad doctrinam de poenitentia, sed de Christi
ascensu, passione et Resurrectione ut aperte
constat ex textu.

Ad. 6. Poenitentia N. T. dicta est a Christo et
a Joanne Bapt. sed poenitentia et illis dicta
a. de sacram ut Trid. Conc. Trid. q poenitentia
N. T. est sacram.

Ad priorem quod et de virtute poenitentiae, in
a. de sacram poenitentiae, ut Christus et Joannes
dicunt poenitentiam q necessaria q unde Bapt.

sacram

Sacram poenitentiae in posterum tamen judicium
faciendi erat institutum, ac ante se post mortem
et Resurrectionem Christi instituta est.

Ob. 3io: Joan. 20 solum dat Apostolis facultatem
remittendi peccata, non dat potestatem et ministerium
Evangelii credendi fide qua peccata remittuntur.

Resp. 1o: Etsi ita hoc concederetur, nihil tamen inde haereticos
et hoc objicunt, quae sententia etiam baptizandi ad
remittere peccata quae credendo fide, atque ita hoc
sufficiat ut Bapti. sit sacramentum etiam sufficiat ut
poenitentia sit sacramentum. 2do: Falsum est quod obiicitur
ita hoc modo verba illa tamquam valde improprie
et contra Christum modum loq. et formam et Scripturae et
plane absurdum est. 3do Christus brevi post ante
dixerat Apostolis: Sicut me misit Pater et ego mitto vos
Nihilque subdit: Accipite Spiritum Sanctum. Ostendens se cum
potestate remittendi peccata quae a Christo accepterat ipse
Christus, cum quata sc. Sapientiae et gratiam ejus
eorum Apostolorum, atque ipse habebat novam potestatem
remittendi immediate peccata, ipsam ea et Apostolis eorumque
successoribus concessit.

Contra Conc. 2da Sess. d.

Ob: ex Trident: Non quae et de lapsis removeri et Baptismum
ex parte expetitum cum ob id licuit rebaptizare, non hic et Bapti:
cupiendum et memoriae expetitum.

Resp. Hoc falsum est quia inde sequeretur lapsos post Bapti:
facilius removeri ipsi inde Bapti: lapsos, cum facilius sit

cogitare de Bapti. q. respo. ad hujusce: hoc a. E
contra Apostolos, q. nolens baptizatos detenere à peccatis
dixit eos à pœnitentia esse facilius reconciliari;
hinc et Pp. vocat pœnitentiam secundum laborem
vis et tachyonard.

Q. Quare pœnitentia vocat 2da tabula?

R. Deus et alebros opinionem suam magistri et
multorum scholasticorum in 4. d. 14 q. dict. hanc vitam
et quasi mare quaddam inquietum et varijs dentaõ
ne fluctij, in hoc mari stille navim integrum et
bri conservaõ, qua scilicet ad portum aeternæ Beati
tudinis certi pervenimus, nempe statum Innocentiæ s.
iustitiam originalem in paradiso. Hæc navis fracta q.
pro fidem duas sexta tabulas plyenatas, primi
Bapti. et pœnitentiæ, ita ut Bapti. sit ja tabula et
pœnitentia 2da. Altera expositio S. Th. qui
dicit Baptismum esse navim integram, et pœnitentiam
et tabulam naufragij, ac proinde pœnitentiam 2da
dici 2dam tabulam, q. 2dum remedium. Hanc expositio
nem probat Greg. Poly in 4. d. 14. q. 1. a. 6. et prior
ipse refutat ja: Quia status Innocentiæ fuit peccatis
omnibus carens fluctus aut scopuli, ergo 2a
Baptismus de firmis, et si sit comparatio tabulæ fr
nam. 3io qa ad transeundum mare hujus mundi
non sufficit media cisti sacrum, sed in statu Innocen
tiæ omnia erant sacrum, et in illo statu intuit
comparari sit ad cymba navis. Quia in expositio

è probabile quia plures Ss. Pp. et Concilia explicant
quomodo Poenitentia vocetur secunda tabula. nec
rationes Scoti convincunt, cum sit quia Sancti Innocentius
et fuit paratus à tentione errantis, et quamvis fuisset
peccatissimus non excluditur ab omnium. Nec 2 da
quia non solum navis A etiam tabula potest frangi: Neq;
sin quia Sacra Scriptura fuit aliud medium hominibus
hoc onere, nempe Justitia originalis, quae fracta
recurrendum fuit ad tabulas, quae sunt Baptismus
et Poenitentia.

Ob. jo: Baptismus semel in baptizato generat nec
unquam frangit. quare sitne quae è navi indegna ceciderunt
non debent confugere ad aliquam tabulam qua evadant, si
ad veram redire, sic etiam eos qui post Baptismum peccatum
Gratiam amiserunt, non necesse est confugere ad Poenitentiam
si Baptismum in memoriam revocare, ut quo ipsis peccata
remittantur. Hoc Calvinus quibus bonis gravissime
inducit in Pp. quia Poenitentia vocatur secunda post naufragium
tabula.

Sol. jo: Tota gratia quae in Baptismo, jo caelestia ad
baptizandi, 2do Gratia justificans, 3io Character, sed
tunc, Gratia tollit quae peccata, Character Calvinus
non admittit, Vitium est igitur post peccata in sententia Calvini.

Sol. 2do etsi non nos Baptismus moneat in peccatore, ratione
characteris quem imprimit, si tamen non remittit peccata
hoc est, id quod solum quae autem suscipiunt. Nec non instituit
et id admittat peccata futura (hoc non ingredietur)

si ad remittat Ecclesia. Quare si peccata mortalia per frangimus post Baptismum, nec ea amittimus, si solo ore confitemur Christum, quia existentes peccatis immaniores e ab sola poenitentia debeba evadere in gratia, sed contra Calvini impietas, qui potius blasphemas exclamavit, quia dicit S. Hier. epist. 8 ad Gerontiam. C. Ambr. ad Virginem lapsam c. 18. aliqui Nicopo ex Calvin. C. C. Ob. 2di: Christus Joan. 20 ad Apostolos: Sicut misit me Pater et ego mitto vos, et statim subdit: Quorum remiseritis peccata c. adeo ipse in remisit peccata per applicationem alicuius sacrami, sed solum per annunciationem Evangelij, et in dedit Apostolis eiusdem potestatem remittendi peccata.

R. Verba illa: Sicut misit me Pater c. in ita accipienda et pensi Christus dare debebat Apostolis eandem potestatem quam ipse habuit et exercuit, et ad eodem modo exercerent. Nam sic ipsi debuissent remittere peccata in secundum nei, dum: Sicut Christus ex paralytico prostrato et Joan. 8. adultera c. cui dixit in fuerat conscientia) remisit. Idem Apostolis in debuissent remittere peccata baptizando, nam Joan. 4 dicit: Quamquam Jesus non baptizabat sed discipuli eius. Ideo q. Christus ante Passionem in contulerit aliquis sacrum Poenitentiae in ea omni. nec sic percepa publicare ad tunc tempus erat institutum. Ex ipso patet eiusdem omnem ex falsa c. na Christus paralytico et adulterae immediate sua Auctoritate vere peccata remisit) et consequenter ex nulla.

Q. Quo Christus hoc sacrum instituerit?

R. Quidam hoc sacrum promisisse quando Joan. 16 et 17. Institutum esse in cap. Joan. 20 in ipsum in Apostolos dixit: Accipite

Sem. Sc. Ita Trid. Sess. 14. c. 1. et probat: Quia ita
dedit Christus potestatem remittendi peccata et quibuscumque
fideles sunt dispositis poenitentibus, sive in poenitentibus
hic ipse quos scierit sicuti peccatorum potestatem. Et similiter,
dedit potestatem retinendi ipsi quos viderit a sese septiste
dispositos ad remissionem: nam alias illa potestas frustra
esset aut nihil ut et dicunt. Ipsa illud et necessarium
est ut ipsi cognoscant quid quisque commiserit, nam
alias impossibile est ut commode iudicent quae sint
ea dispositio ad remissionem, q. m. Ex quibus infertur
Christum tunc instituisse ita q. necessaria sit ad sacram
poenitentiam, et consequenter dari ipsum sacram.
Putant hi alij idque satis probabiliter Christum
in ultima cena in illa longa concione inter
alia sed dixisse Apostolis se instituere posteriorem hoc sacram
ergo locutus quo ritu deberent administrare.
Sicut legit Fabricius Pagna in Epla ad orientales
eos tunc docuit confitere Christum. Et idem forte
Trid. supra dicit Christum illud sacramentum instituisse
post resurrectionem quando illud promiserat, et
in Coena eius ritum docuerat, atque ita poterat
indeo quodammodo inchoatio eius institutionem.

Subiun. 2dum.

Quae sit vera sacrami poenitentiae?

Contra Con. Trid. h. l.

Ob. 1o. Si ad officium poenitentiae sequatur actus
poenitentiae poenitens est vera partialis huius sacrami; qa

partiale concurrere ad eius productionem, et hic sensus
est; quia solus ipse R. Sacerdos est à potestate clavium, quod
multo modo sibi poenitere.

Ad argumentum secundum assumpti, quoque obiecta:
Actus poenitentis pro ipso considerari, sic scilicet pro
se scilicet actus ipsius poenitentis dispositionis ad
remissionem peccati accipiendam, et sic hic est mera
remota Sacerdos stand dumtaxat audis et mera ministerio.
Ado pro à Sacerdote et potestate clavium ulterius
assumunt ad componendum una cum fra integrum
Sacrum, et ad efficiendum veram peccati remissionem:
et ut sic fiunt quodammodo actus ipsius primi, pro ejus
hujus instrumento quoad actum. V.G. Sit aliquis qui
compellat aliquem bestiam modo hac arma modo illa clamare,
intendens et hoc aliquid alteri ex parte cui ex quibusdam
effare: clamor ille prout est sic scilicet ab bestia, solum effabit
ex parte alicujus incommodi: et ut prout ab alterius assumunt
ut ulterius aliquid effectum, est quodammodo ab ipsius;

R. Ado: ex Decr. c. 29. q. 4. fatis et si non supposita
mera Sacerdos adhibeat fiem: sic v. Solus Sacerdos con-
sens ab eo confessari satis morale, licet aliqui physice
supplendet mera; sicut medicus consent pharmacum confice-
licet ipsius concurrat supplendo aliquid morale.

Sabbato 3 in
Quae sit Sacerdos providentia
fra et quis sit ordo [illegible]
Contra id et di q. fra debeat esse moralis

Ob: ex Gani: Absolutio è actus iurisdicij, et modus sententiae iudicij; atq; existentia desiderij iudicij pro sententiam fere in solid una vocabulo chiamsciptio, et à parte.

R: neg: paritate qa absolutio sacramentalis datur solum in foro interno conscientiae, alijs vero judicij pronunciant in foro externo: atq; diversitatem rationis utriusq; fori, nam in foro externo exemplificata indicatur nisi sint allegata et probata, in foro vero conscientiae nulla requiritur probatio, et credit poenitenti sed per se et contra se. Deinde in foro externo nemo est qui et reus et accusator et testis: in sacramento poenitentiae ista omnia simul concurrunt, et in una eademq; poenitentis persona reperiuntur. In externo foro necessarij et saltem duo testes in regulam maiores, in interno in nullo testis nisi solus reus. Qa forum sacramentale est in quam et semper peccatoris poenitentiae agendis; forum a. externum è contrario est ad vindicandum peccatum vel de eo poenam sumendam. Hinc legitur ubi forte et multi sacerdotes, tunc ad solum sacerdotem necessario accedendum, l. si inimicus negaverit debere tunc poenitentem filio confitere, et nam et offerta contritione cum voluntate confitendi qa potuerit.

Cubium 4tum.

Vtrum Sacram Poenitentiam sit necessarium ad salutem?

Contra Cor. h. q.

Ob: 1. Sacram Poenitentiam includere etiam detectionem occultissimorum peccatorum coram sacerdote fiunda, & ipsa inde Omnino necessarium medium ad salutem, cum Christi institutione huius Sacramenti nullum beneficium contulit in Ecclesiam, sed ea potius solum nouo onere grauauit, cum hac ratione faciendum sit faciliore, Iuste salutis via in lege ratione gratiae, cum eiusmodi atrocia peccatorum detectione (confessione). Detectione Ei Sacramentum peccatorum remissio obstringebat; Consequens plane S. absurdum &c.

Sed neg. seq. Ipsa n. minoris beneficium Christi (institutione) Sacramentum in Ecclesiam contulit, ita: q. hac ratione quasi spiritualem Schola ad cor. Chamaeopedium S. nosocomium constituit, in quo Sacerdos in tribunali Christi Consilia decideret, et etiam velut Doctor aspectabilis medicus Spiritualem curaret, atque ad omnem pietatis Sectandae usum informaret poenitentem.

2dus. Qa hac ratione etiam efficax antidotum Christus instituit, quo homines a peccando auocarent, ut ipsa magis humana verecundia metu quod rem ita ac eiusdem Omnia longe absentis a peccatis abstinerent.

3io: et quia potissimum ex hac ratione et usu sacramenti et ex ab eius facit contritio hoc dicit sic contritione effecta et dilectione Dei sunt ita quod est difficillima et nec unus fere satis hos effectus remissionem peccatorum consequitur: Hinc et institutione sacramenti una salutis non solum reddita est certior, et dicit facilior, ita quod sic controversia et usu ac institutione sacramenti longe plures nunc salvantur quam olim. Si in lege nova et prophetis ante institutionem sacramenti fuerunt salvati; et inde difficultas illa confessionis secretae ac sigillum eucharistiae abunde compensat.

Quaestio 3ia
De
Contritione.

Vox ista Contritio in sacra scriptura in mala parte accipitur ut ps. 13. Isa. 22. et saepe dicitur in bona ut ps. 146. et et antonomastice pro voluntario et effectu dolore de peccatis ut ps. 50. Tom. 3. sed pro insperato dolore Tom. d. 6. q. 6. d. 1 Rubr. d. 4 medio et patet ex Trid. Sess. 14. c. 4.

Tertium sim.

In quo actu sacra consistat Contritio generatim accepta.

Ab. ex Con: Contritione sua ratione sua dico intrinseca sacra quae consistere in dolore et non in detestatione sed in hac concordant, et quia ipsum nomen Contritionis

p. possit entia afflictione quinta habet, hac a.
regit in dolore n a in nula detestatione.
Ob. Contritione ex quide fieri detestatione peccati
in tn quantum p dole et qua actu sequitur dolor, ad
ideo da afflictio et pœna n fieri p cadit, qa
sc: dolore necessario cadit nisi aliunde impediat.
Et hinc qa Bth. sit incapaces doloris, n dnt poe
exercere actu aversa contritionis, qa detestatione
qd sint peccatorum p tn proprietate inde
consequente, sn qua contritio neq; nomen neq;
ratione contritionis habere cortet. Sanch. d. 3.
sect. 4. n. 3 in fine.

Dubium 2dum.

Quaenam Conditiones requirant ad Contritionem ut sint sufficientes validi et fructuosi sacrmi poenitentiae Praes?

Conditio 3ia probi ratione: qu qa dispositio debet
ex proportionata eiusdemq; ordinis ad fin introducenda: fin a. hac in propositio fundatis ut
patet p. loquamur de ipsa Gra iustificante p. de
remissione peccati, qua et hac utiq; ordinis fundatis
sit.
Ob: Praeter rationem videt ut n maior contritio
exigat ad remissione gravissimi peccati quam
levioris, et planum q. ymo, unde Sta Sapr
postulat interfui dolore ad pcatoe 4. Apoc 3c.

et S. Ambrosius ad Vig. lapsi c. 8. Tanta dicit
Clementia et providentia, quia fuit culpa sine pœna
Possit modum exhibendo providentiæ magnitudo.
Aliud est loq. de remissione culpæ aliud de
remissione pœnæ. Ad illam n. cadit dispositio
sufficit s. culpa sit una s. plures, graves aut
leves, intra latitudinem peccati mortalis, qa illa
remissio est quasi indivisibilis, et cadit ha gratia
ad illam necessaria est, et sufficit licet quo ferventior
fuerit eo melior sit. et ideo qa illa intendi
propterea in sequentibus consulendo. In
specie n. si vocat lepidus et remisse agat, si
et mala opa bonis admiscet, et tertium qd cum
fide habeat charitate caret ut declarat Ecclesiastes.

Nota Conditionem. Dolere n. debere dicit est
quinta respectione, ut 4o sc. interius dolent de peccato
quod vel doleat l. doluerit de alio malo, aut quod
amet aut alia amarit bonum alij creatum ut voluit
Scotus qa vis sit explicari quomodo hæc compatio
intelligenda sit. Certum cum nemo sive determinate
aut morale potest, quia sit aut fuerit interius inordinati
effectus erga creaturam qa saepe contingit fieret
maior de peccatore minus dolere debere de peccato
quam minore; qa fieri sit ut sic magis interius
effectus erga alij colorem creatum habuerit quod ille.
Deinde: utraq. sententia l. vide manifeste arguit

q. ex ijs sequit quod aliquid habere non adhuc chari-
tatis, ergo Deum, et ex eo de peccato suo dolere
et sic se iustificari q. d. agendo contra scripturas
q. patet ex Ezechi. ij. c. 27 et 33 c. 12. Nec etiam
ergo ante ultimum gradum intensionis est multum satis.
In de oppositione intensione illigendo q. d. q. dicen-
dum gradus intensionis gradus in alio numero, sed
non modus et ratio, quia sic cadere sub
predicamento.

Contra id q. dicit de duratione contritionis

Ab. Contritio est dispositio ad Gratiam, dispositio
autem debet antecedere formam.

Rf. Contritione est dispositione effectua et ultima,
et dispositio non antecedit formam tpe sed natura, sed tam
et Gratia non indiget hic ab temporalis duratione.

Contra Rf. sic

Ab. ex Con. Qui ex amore Dei multa facere
unum opus bonum, non ideo etiam mutuali multa
facere ea quae ei placent, et similiter q. delectat
unum peccatum quia Deo displicet, non ideo mutuali
delectat ea.

Rf. neg. Seq. qa voluntas etiam implicita faciendi
ea bona opa quae non sunt et ex necessaria
ad conservandum amorem Dei, sine qua non est amor
Dei sui ea, et tu nolle hic et nunc hoc

bonum opus facere, sed ē de detestatione peccati.
Inquit ut amem Deum sicut ipse dixit. Ecce D
ro spectamoris alicuius boni et sit velim consistere
alij p.m. ita hoc ipso et hoc velle amare pri
supra Deum.

Ad ista conditionis probz: Omnis contritio
de qua agitur ē ultima dispositio ad gratiam et adeo
ē de necessitate dispositionis ultima ē etiam de
necessitate conditionis, atq de necessitate dispositionis
ultima ē propositum etc. omis. nolē dispositio ad
gratiam debet esse et connexione efficacia voluntatis
in commutat. effectu et solum recessus a malo et facit
et detestatione, nisi etiam commutat ad bonum facit
et propositum: quia cum illi sint tres duo termini
a quo et ad quem in omni recessu ad effectam
commutationem talis recessus ad bonum et propositum
ij recessus a malo et detestatione.

Porro circa propositum impossibile videntur p.p. m.m.
sedline

Nolim ja illud in hac absolutum ēt debere sed
etiam efficax, sic ut dum talis omnis dispositio
voluntatis propositum dicat se ipsa moneat non
ad occasiones peccatorum amovendas, et bonum aliquid
ēt adhibendum, et ad vitanda peccata necessaria
videat. Ratio: Quia propositum finis si absolutum
et firmum sit statim movet voluntatem ad quaerendum et
impetrandum media necessaria.

Notan 2do: Sæpe fieri potest, ut liber alicujus absolutum et justum propositum habeat, nihilque diligat et etiam existimet se in vitandum omnia peccata m. v. et certum aliqui peccati genus non offendunt, quæ autem et ita voluntatis suæ inconstantia exempti fierent, et tamen consistere potest cum absoluta voluntate adhibendi omnia ad vitanda imposterum peccata, potissimum et ex habenti hoc dispositione, ita ut quamdiu hæc durat ipse vivet o. p. m. Cuius ratio est: Quia velle a proposito voluntatis atque existimare se facturum et volendas propositum et ex illo et ex propositio illo necessario non consequitur ob humanæ voluntatis cognitam mutabilitatem. Hinc etsi tamen ipse sit aliqui indicium et illud propositum sit vinculum effectus, tamen id absolutum propositum et justitiam ad remissionem peccati consistere, nisi forte ortum ex aliquo actuali offendere esse peccati non ex desperatione divini auxilij.

Notan 3io: distinguere oportere inter peccandi occasiones proximas et remotas. Illæ hoc facile evitare sit, aut in infrequentes fuerit, et inter occasiones proximas hæc p. m. difficulter et vix aliquis vitabunt putat. Ille in hoc providus et cognitione cognitate monere, hæc v. maxime inveta illud

Matt. 18: Si manus tua vel pes tuus &c. vel Eccli 3: Qui amat periculum peribit in illo. Quare nisi magnum periculum sit adeo modicae peccandi (sin gravi incommodo corporis, famae, vel fortunarum dolli non possit) hunc consilium quod D. suadet illa iactura majoris boni securitatis ac aeternae habere, sit non spernend.

Caput 3um.

Quid sit Contritio perfecta et quis eius actus?

Confer modos Contritionis

Resp: Actus Charitatis est Dilectio gaudium, et amor (sit Contritio non D. Dilectio, gaudium et amor sit odium, detestatio et dolor, sit Contritio non D. actus Charitatis.

Sed nonne eam actus Charitatis ea jam actus actus amoris et dilectionis explicite, sit odium ea jam actus detestationis ecc actus? Ratio est quia est in virtute et quia praecepit diligere Deum praecepit etiam odisse et detestari malum illi oppositum, sit sit actus Contritionis.

Ipse Actus Contritionis includat actum dilectionis implicite, quoniam sit detestatur malum Dei, quod illi bonum, sit a nolle malum

MB

dicit E velle bonum, in bonum sit carere malo.
Imo ad Contritionem requirit dilig. amor Dei.
Ratio E qa peccator justificat. per Contritionem
Et ad Contritionem requirit amor Dei, in nemo
justificat sine amore Dei Joan. 3 qui non diligit
manet in morte.

Ob. 2di. Si Contritio Dei actus Charitatis
sequeretur actum Contritionis in peccatore sicut
ipsi habente habitum Charitatis, hoc est
E falsum &c.

Ad dicti seq. prio quod Contritionis ipsa negi
tur ex eli ipsa a voluntate in auxilio gratiae
nali supplente habitum Charitatis, quoad
2dum Cons.

Ex ipsis in dictis colligit huiusmodi actus
sit Contritio, quot modis dici sit, utrum sit
unus simplex actus, an ex pluribus compositus,
quomodo a fidei dilectione distinguatur, quomodo
ex fide dilectione oriatur in se continet
quomodo ipsa fidei Dei dilectio oriunda
continet Contritione, quomodo dicit memor
fuerit peccatorum, quomodo consequitur immor
remissione eorum extra Sacram confessionem sit.
Ratio pro hac ultimo. 1a pro E. alm

à Deo eo distinctus, et Contritio versatur
circa illud 4 modos fugit, amor vero in Deum
tendit 4 modis Concentrionis, quibus à facile
exigi potest le dicere actus fugae, etsi omnis
prosecutionis actus eliciat. Ille potest sibi objicere
quia non summe detestatur, etsi à facile cogitet
de Deo ut summe diligendo, et consequens voluntas
potest facile detestari peccata, etsi facile Deum non
diligat.

Ad 5.: Contritio et detestatio de peccato ex Deum
summe dilectum et necessario supponit facile amorem
Dei sui dia, etsi adeo remissio peccati mortalis
obtineri non potest 4 Contritione, quae cum facili Dei
amore connumeratur et fit.

Ad Contritionem dici potest detestatio ad de peccato
ex Deum summe dilectum non et necessario facile actum
amoris Dei supponat, si qua tale amorem virtualem
includit, quomodo ille qui peccatum detestatur ut summe
repugnans Divinae bonitati ita comparata, et ut si
Deus ut amandus mentis illius occurreret, statim
excitaret actum amoris illius, ex vi detestationis qua
fert in peccatum. Ad eum modum qui odium illud peccati
quod detestatur ut excludens à beatitudine
ita includit virtualem amorem propriae beatitudinis,
ut si ea mentis proponeret ad amorem facilem
propriae beatitudinis excitaret.

Ab. 2do. Nemo potest ob mente infinitam habere gravitatem p.m. ut pune regnantis divinae Bonitatis, qui pro suae Bonitatis et naturae infinitae Dei. Et in ipsa dici autem esse sed sensibus ei sua pro, et ipsa illud divina Bonitas offendit, qua pro ingratitudinem in filiale amore Dei prorumpat.

Sol. arg. contra. Regerit n. 1de ut consideret divinae bonitatis Caelestis detestationem pro: et n. postea illa, in ea contemplatione aliquamdiu commoratur, et sic facile relicta consideratione diu de bonitatis Divinae gravitate et malitia peccati indemitati pugnare, et ea sed dum nefore domae autumo fuit nisi auxilio adventa in actu detestationis erumpat; etsi prorsus nullum filiale amoris actum erga Deum dicere dimerit.

Ratio Sed Altaidio

Ad finem Consentaneum adde ex Con. disp. c. d. n. 4a. et illud autem hic et nunc quinto et se monet in fuga poenae, et in vione huius in fuga peccati. Alio n. modo potest quis magis detestari poenam q. pec. ita nimi ut timor poenae sallet antecedere, et implicite indicet voluntatem ad audendum peccare, qui hoc est necessarium ad autandum poenam. Et hoc detestatio est mala

in ea prior q. ad hanc detestationem necessario
commendat in Deo. Nec id fieri ut hic ed
verae monuerit ed detestatio alicujus sui q. ex
infame fore habitus (in cogitatione et nulla mala
eius evadit ea, ed hanc gratiam ei ex sui facile illis
alias magis hominis infamia q. sui, ed tu sit
sui habitudo ita ex dispositis, ed malum
sibi infamia subire q. peccare.
Ad primum Subiicitur ulti: Non satis est ad
Sacram dignae recipiendam si doleas q. de peccato
si doleas ut solat fieri. Sit v. veneno tibi gravatus
te ex habere effectum de peccato attritione, cum de
eo doleas, in lenio et officiosa hac reflexa
dolore officiis, nisi sit etiam gratia, ed plena
et sufficiens peccati detestatione attributa, cum v.
sicut dolere pars consistit de modo debito, id enim
illud, gratia in eius potestate, in remanet.
Est ut in unica potestate illa effectus doloris
conventus ad Divina ex ipse movere. Unde
q. qd. inquiunt ut Navarr. Sufficere
ad Sacram si doleas q. in satis doleas
Sermo in casu nunc q. q. dolor sin mel
probabile nunc attritionis aut contrinsecus
indicant sit, si q. gratia ad nunc doleam

pregnonat. l. frigi, q sufficiat si doleas
q. n. magis doleas.

Circa hanc

Quomodo differunt Contritio
perfecta ab Attritione?

Nota q. Sacramentalis actus Attritionis proprie
in quid mutari in actum Contritionis. probatur ex
Lugo d. 16. s. 3. ubi dicit: Advertendum est q. aliud
sit dari Attritio fieri Contritio s. ex Attritione
Contritio, aliud n. Attritione fieri Contritionem:
ratio prima sit in rigore et proprie loquendo
Ggfat mutatione subi transeuntis à forma
imperfecta ad perfectam, s. ab uno statu ad alium:
in ei. Ggfat diversos status s. gradus eiusdem fie
q. in eda locutione explicant, ut etiam ex phlio
constat. Idem n. recte dici ex frigido fieri
calidum, et sic frigg fieri calore: at n. recte
dicing: Calorem remissum fieri intensum. Illa ergo
locutio in Venti mari usitata est et valde
vitanda. Altera locutio est improprie, et in
rigore falsa. Ratio est: Quia Attritio et Contritio
sunt actus specie differentes, q. unus non fit fieri
alius, s. transmutari in alium.
Nota q. Contritio q. se statim in sanctifi et de
probatur ex Tonc. Cipro Filio in nat. sua pudat

eam et esse in statu ad quod disponit in se et
ipsa ea status respectu cuiusdem esse: aliquin enim
et prima et posterior Lex esset dispositio ad ad
te ipsa: sed contritio est dispositio ad remissionem
peccatorum, ergo in se et ea non est remissio
peccatorum. nimi probat ex Trid. sess. 6. c. 6. ubi dicit:
disponuntur a. ad ipsam iustitiam, et interim commemorant
eos poenitentiae. et c. 7 dicit: Hanc dispositionem seu
praeparationem (scilicet poenitentiae explicata)
Iustificatio ipsa consequitur quae non est sola peccatorum
remissio sed et sanctificatio.

Nota distinctionem inter jam, nam alias
duas Iustificationes et quae se in priori rationis
lumen illigit adhuc informis, et jam in posteriori
signo status. Nota n. et reliquae nunquam
illigunt informes, cum semper et eunt a supposito
gratae. 1. th. 7. q. 89. a. 1. ad 2.

Dubium 8m

Quo ordine et quibus actibus
peccata et gratia contritione
obtinentur?

Hoc dubium sufficit tractatur in Cursu.

Dubium 9m.

Quando contritionis gratia
praecepto obligat?

et sine Not. 1. adde ex Com. d. 3. dub. 2. num. 9.:

Qui nemo ita obligat et impossibile est peccet
illud in ponendo, id tu dicis quasi in actu jo et
illud obligari. v.g. petis mihi credit aliquem
obj in actu ita nec in obligat ut ei nitam
restituat, qa impossibilitas excusat eum ne peccet
in restituendo. tu in actu jo et quasi in radice
E in ev aliqua obligatio. Quia si Deus daret ei
potestatem restituendi potest ante; statim absolute
ad hoc obligaret, in ratione potestatis a Deo accepta
sh ratione obligationis sh quia quasi in actu jo in eo
erat, sh quasi notificata et impedita ne eum
fuit caeteret ratione impotentiae, quae subtrahe
ea statim cessit.

Quod peccato commisso statim qs teneat contrari.

Ob: jo: Qui omnibus vellet quantum Deo inimicus peccaret mortali, atq q in multo tempori
a peccato vult manere Deo inimicus sh peccat
mortali.

Rsp neg. min: jo: Quia sed qs tu et nunc
liberae in velle contrari, qa poterit nullum
habere actum circa contrarietatem. ita qa sed aliqs
velle sua et nunc in contrari, id tu multo magis
velle Ei in p.m. quod Deo inimicus sed in peccato
generare: et illud aliqs sed licite facit, tunc in
nongna. Quamvis in negando videat sed notitia
ad Deum sine p.m. qa facile continebit aliqua
indecentia sh hoc in facit contra nos qa hic agitur
de obligatione sub p.m.

Ad 2. dic: Qui sibi includit grave damnum corporale tenet illud satisfacere emendare sibi; sed multo magis is qui sibi includit grave damnum spirituale. Ad neg. mis. ad hoc tm. e necess. quod ex omissione illius emendationis redat fructus secundum aliquod malum quod tenetur evitare, ut fit in periculoso morbo ex quo mors facile sequeretur.

Quæstio 4ta.
De
Confessione.

In Confessione sed notad. Primo dist. 21. q. 1. aliquid est quod est ex modo substantiæ, et aliquid ex modo accidentis. Substantia ejus videtur consistere in signo sensibili quo manifestantur peccata Sacerdoti in hoc foro. Per modum accidentis erunt conditiones aliæ quæ ad hanc confessionem requiri solent. Quia ut multa ex his conditionibus substantiales sint, ideo videntur poterit ex modo differentiæ, et illud signum est substantiam ex modo generis. Et ideo forte vocantur qualitates confessionis ex differentia sic dicatur in quale, sicut ex in quid.

Dubium 1m.

Quomodo Confessio debeat esse lachrymabilis?

Hoc dubium nil notate dignum habet esse in Cursu posita.

Dubium 2dum.

Quomodo Confessio debeat fieri secreta?

Adde ad ultimum casum ex Suar. d. 36. s. 6. n. 1: Si non habeat probabilem existimationem de sua vera Conditione, excusari poterit ab obligatione confitendi & interpretetur quod non videtur moralis necessaria ad Salutem. Si a probabiliter timeret de dubio et de Conditione sua fuerit, consulere hoc modo; quod non obstante oratio Deo satisfacere, omnino in casu dubio obligatur, ut alio modo instificet Deo, satisfaciat. Item ne se exponeret periculo alterius damnationis, et obligationi alijs incommodis vitanda &c.

Dubium 3tium.

Vtrum et quomodo Confessio debeat fieri coram.

Nota rationes duorum Collectariorum: Quia verba Christi dirigunt expressè ad personam Petrum ut patet ex Ratione 1a, quod Christus facendo de Petro alloqui, & ut verificent regum Petrum absolvendi.

Ob: Non to absolvo de peccatis dicit: Absolvo Petrum & Paulum; & hac ratione fuit potuerit dicere ad absente.

De 2ro Conseq: quod ut Sacerdos in ordine ad Christum in fide, debet de fieri ut ratione circumstantiarum

et eo modo eam proferendi ac intendio ne noperantis
ovo idem hic et nunc fecisset, q. [illegible] verba
consuetudinem aut alias multo est [illegible].

Cubium 4tum.

Quomodo Confessio debeat esse Fidelis et Vera.

Ad finem notabilis adde: Secundum verdacium s.
modis potest fieri jo: negando se fecisse aliq. p.m.
q. ipse fecit. 2do: negando se fecisse aliq. p.m.
q. ipse debet hic et nunc confitere. qa nim. l. e
illud semel confessus: l. qa in pd. illud hic et nunc
confitetur sub gravi incomodo. 3io confitendo aliq
p.m. q. ipse fecit. 4to: confitendo aliq. p.m. q. ipse fecit.
sed negando se fecisse aliq. p.m. q. ipse fecit et hic
et nunc confitetur. Legmur a. hic et nunc seng de eo
q. scienter mentitur.

Cubium 5tum.

Quomodo Confessio debeat esse Integra?

Circa con. 2da. Nota media qbz aliqs usq
et aliq. sicq. peyat caret pte de spicie:
jo n. qda ea q. neq. bona sed nec mala ind. sed
omnes gladium, conficere iter e. 2do qda ea se
mala sed h. eigdem quodammodo ordinis cum fine
indento, ut q. ea mea sua ad eum ordinant, ut
st. Collega impia, furta et luxuria, qbz aliq se ad
furandum cadunt. 3io qda continent malitiam

omnino diversa nata sint genera: aut si quod aliud
occidat, aut majora consequatur aut maneat aut fiat.
Et de his ultimis multa sed dubia quæ sunt particu-
latim explicanda. Et hæc ratione intendit
quantum E, cæteri sufficit hunc explicare hæc
media si primis si ad quos necessario explicanda sit.
Ratio est quia cum hujusmodi actus de intentione
agentis et non sua ordinetur ad actum impulsum, consistunt
genus morale unum sum eo tamen quod illi circum-
stantiæ illud intra eandem speciem nominis aggregan-
tur: eodem sensu modo sicut non aggregantur aliquando
determinare in eo speciem moralem quia in E multum extraordinaria explicanda in E.
Quia ad impulsum actus quantum in E sufficiet in
genere dicere: elegisse de media si ea fuerint jus
genus: si ea fuerint ubi genus singillatim pecca-
tum sit honeste media explicanda sit. Ratio est quia
hoc sit 4 Et distincta peccata mortalia: Ita
a. in. Cor. d. q. d. 7.

Contra Cor. 3 id

Ob: si quis dicit confessione contentus nihil
agnoscit quod in Scriptura, nad tum generatim
agnoscit dicit peccasse, dicit, nemo sit exercere
indicium sui cognitione cui: si secundum
circa dicit in sit prosene sententiam indicialem.
Sed neg. mini quia facendo quod dicit confessione agno-
scit in hoc foro sit longum indica huic sed

offendisse, et de hoc dolere, quod Deum quod
peccatis nullo modo et in tali in hoc fore, ut
faciebat.

Ob: 2do: Ad hoc faciunt quia religiosi non necessario
regunt mam determinata: hic ai: nulla talis
dat g.

Neg: min: ad et ad proximum sui: dolor et
Confessio g. et indirecta mam faciunt Sacerdotes singulares
determinati et regunt circa peccata
determinata g. ipse proximus omnipotens, licet hoc
ipsis faciunt ut expirant, g. ad valorem et fiam
fieri: pot.

Ob: 3io: Absolutio sacramentalis necessario debet
tollere sup. aliqua peccata cadere directe, ja
dis proximus a nullo peccato directe absolvitur
et hoc hic fieri ut pot g.

Ad neg: ad essam sacrum sufficere ut absolutio
cadat directe sup. pen in gnere g. mi fit.

Circa hanc Con. pro ora sentia

Nota: Vt ap. aliq incomodum g. ex Confessio ne
alicuius peccati timet, prom. hoc in Confessione
necessario ad illud incomodum fit extrinsecum
Confessio in, nec segnat immediate ex ipsa
Confessione integre soli Sacerdoti facta: Revelatio

Complicis in dicto casu quod Confessio habeat ea
integritate quod ex nra sua natura, si sit
necessaria, ut mea peccata explicet
sed illo fieri nequit. Sicut ergo in casu me ab
integritate Confessionis, q. non potest ea fieri
nisi faciendo bona opinione, quod Confessarius
habebat de me, ita etiam in casu q. non potest
fieri nisi simili modo fiat iactura bonae
existimationis ipsius Complicis.

Ob: 2do si ita sentiri de reservatis ad mente
talis deberet his verbis confiteri q. è grave erg
ad q. Confessio non obligat.

Resp. Illud erg in Ea sententi momenti ut ipsa
debeat integritas Confessionis violari, q. è
maioris momenti. Adde: Tua ò proximi
hac culpa accidunt.

Ob: 3do: Non deberemus ad nulla peccatorum con-
fessione nisi sacramentale et ipsum legitimum
iudice: atq. talis Sacerdos non E legitimus
iudex peccatorum reservatorum, ergo
Confessio ei facta ipsorum non est sacramentalis
E ad hanc non deberet.

Resp. neg. min. q. etsi talis Sacerdos non sit legiti-
mus iudex ipsorum peccatorum q. le consideratum

E hi legitimi eorum iudex quos hic et nunc cum
illis conuinta est, de illis autem est de iusto statu
poenitentis illud iudicare: quod sui illorum cognitionem
facere negat: quare simili etiam ratione illorum confessio
est diuinitus facenda quia illa est quasi cuiusdam status
diuini, cuius ratione Gentis status peccatorum quodammodo
efficiunt, Gentium in ordine ad absolutionem
quod fiat hic et nunc impetrare.

Casus 6tus.

Qui obligat praeceptum Confessionis.

Circa hunc ita

Obiec: Quod sit hic eorum sentiens quod videtur fuisse
ut in Pascha circa pascha confitenti teneat tempus Quaresimae
ut vulgo C.C. docent atque hoc est falsum, si praeceptum
Confessionis obligaret pro certo tempore sicut patet
in praecepto Chori et ieiunij et aliis oibus similibus
quae pro certo tempore obligant. Hinc patet quare
quod videtur probandum ut in Pascha sit impetrandus
ut omnes confitentur, nequit Cocare pro tempore quia
confitenti a hi cogere, quia si praeceptum Chori
obligat pro certo tempore omni quo solo impleri potest, sed
e de praecepto Confessionis, quod quotiens omni parte
impleri potest

Contra Obiec.

Ob: Qui ex iusta ita omisit debita Confessionem
teneat postea statim ad primum potest illud facere

qa dicit excusatos fuerit, se his non in ple-
nitudine Ecclesiae et etiam quoad omissa parte suae Ecclesiae.

Dic neg. Consequ. qa Ecclia obligat ad confitenda
omia peccata illo anno commissa quatenus memoria occurrunt
tempore Sacrmi suscipiendi, si quem fieri pot et
necesse est ad integritatem Sacrmi; et hoc est obligari
etiam magis Divini cui hac in parte nil addit
Ecclesiastica Ecclesia sed solum in temporis determi-
natione; qa si nulla confessione facta nulla nota
impleret hoc Precepta et ideo obligaretur et adhuc
contineri: at qa facta sufficienter confessione debitae
anni integre et absolute impleat Ecclesiastica
et ideo etsi ex accidenti aliqd omissum in
manet obligatus usq; ad sequentem annum.

Quaestio sexta.

De

Ministro Sacrmi Poenitentiae.

Nota qa Ecclia in nulla necessitate poest dispen-
sare, aut aliqs in Sacerdos Sacramentale absolvat
ut patet ex Trid: qa absolute et simpliciter docet ex
institutione Chri solos Sacerdotes esse
h. Sacrmi, qa ex institutione Chri est non
mutare ad pot. Ipse Ebrendinus dicit Ecclia
h. Sacrmi absolute docet esse Sacerdotes, ex mera
Confessionis ordinatione et Estro, et ex dispositione

S. Pontificis Sacerdote clare insinuat primam
R. Sacrum ita Ei Sacerdote, ut si nulla humana
dispensatione fieri posset, ut dies hoc vahide omnes.
Ab. c. Fures de furtis dic: Si fures Comprehensi
Presbytero aut Episcopo confessi fuerint, bona
ipsi danda ⁂. Idem C. Cypr. l. 3. Epist. 17 absente
presbytero tum istis absolutionem laxarunt quidem
Diacono. Et Diaconi aliqui Laicalem absolvebant.
Et rei Ecclesiastica. C. Fures in d. tale Diaconum
posse tale Laicum tale absolvere, sed posse audire
eos confessione, quod indicat ex aere sit Contrarius
et dicens Eis bona dat, quod tum Presbyteri
absente Sacerdote Diaconi administrabant.
Cypriano a. epist. loquitur in de absolutione
Laicali et de ea quae publice poenitentes
accipiebant in corona Ecclesiae, ut patent in
dict. relatis Canonis inserta et Laicus Sacrae. Cor. d. 8 d. 1.

Et adhuc in
Ter de qualis Jurisdictio regnat
in Ministro Poenitentiae.

Nota q. f. Jurisdictione Sacra Poenitentiae
distinguat ab aliis Sacris, et quam Substantiam
et naturam in e necessaria Jurisdictio in ministro.
Ratio diversitatis colligit inde, qa hoc Sacrum Confect

1. modo absolutionis iudicialis, in qua ipsa chia
eij Sacrmi sia consistit. Iudicialis in absolutio
valida ee multo modo id est in iudicante desit
Auctoritas et Iurisdictio, quae Iurisdictione non
sunt oes Sacerdotes ad valide absolvendum quamlibet
poenitentem ex sede sit patet ex hoc Florensi
decreto unionis, in quo mysterica n. q. libet sacerdos
sibi sacerdotali absolvendi non ex dem. tenuit.
Et in Trid. sess. 14. c. 7 supponit sicut pe ut
Sacerdos nulla habeat Iurisdictione, nec ordi-
naria nec subdelegata in alqm poenitentem.

Circa Iurisdictione delegata ad alterum
casum Vel. 2. Adde: Hoc n. licere ime Episco
pis in p. concessione Cathe ed prole: Ecclia pt
sua prohibitione efficere pt tales invalide eos
absolvant, subtrahendo eis iurisdictione necessaria
ut de facto ea subtrahit ex concedit n. doleradis
ac degradabis: Illud a. ee casum si haberent ea
Iurisdictione ime Episcopo, qa etsi poent ime efficax
ut illicite absolverent, n. tn poent efficere ut inva-
lide absolverent poenitentes tn dispositi. Con-
dig. n. 17.

Circa absolutione à reservatis, in subrodi
tio, ad verba: quod si tn Sacerdos non
Rome: qa nu ponit ratia mai Sacrmi, si
Attrito et confess. ~~Sacerdos~~ peccatorum

d reservatum legitimo Judici facta, qa non
ille Sacerdos est legitimus Judex: Ponit etia
legitima fra ad necessaria intentione, et
ponit non sacra, qa ad hoc quod dicta nihil
requirit. Confir qa reservans aliqua peccata eum
q illa committit in subditis pastoris sui in iurisdictione
si relinquit ipsum in subditum, et solum ipsi pastori
subtrahit iurisdictione circa ea peccata reservata:
Vade Trid. in tract tale confessarius nil poe
circa ipsum poenitentem, si circa peccata reservata
nec est non legitimus Judex, et ipse retinet
eum in iurisdictione circa ipsum et alia peccata
poenitentis, et consequ non est legitimus Judex
et sic ab ijs dicit absolvere. Confir 2do:
Quia alias sequeret eum q habent alij eum
reservatum, cuius est eo delicto, nunq a suo
parocho valide absolui, qa sui in ipsorum
poenitentis atq alia ipsis peccata nullam sed
iurisdictionem.
R: Talis tunc valide absolvit, qa ipse illud
eum in confitet, sed a-e qn illud confitet
qa in priore casu poenitens si sacerdos indirecte
absolui a peccato reservato. Sed in 2do casu:
qa indirecta absolutio in sit dari nisi reservan
peccatum q in confessione legitime omissa
est: cuius ratio est: qa poenitente directe et

aliqis peccatis absolui nil ⁊ aliud, ⁊ cum absolui
à peccatis ⁊ expresse confitetur accidoli, quare
⁊ casus reservatus consistet in potestate indirecte
ab ijs absolui: nec etiam dicendi qa st confessario
reservati, ⁊ ideo à potestate absolui. Confirm:
Quia ad Confessio peccatorum, ob eiusdem necessi-
tatem fuit dicendi, indicium tu in absolutio peccato-
rum nullo modo id dicendi.
Ad neg. ulla inter utrumq; casum differentia
quae modo sit necessitas id confitendi pertinet
eodem modo in utroq; casu absolui indirecte
ab omissis aut reservatis, ab alijs directè.
Ad probandum neg. assumptum ad ad directa absolu-
tionem in sufficit quilibet sacerdos, accedit
Confessio, sit necessario ⁊ ad fuit legitimo
iudici, qualis in ⁊ talis sacerdos respectu casus
reservati: quare iste ab hac in aliter absolutus
quam ab omnibus.

Dubium 2dum

An et quomodo Sacerdos iste debeat approbatus?

Contra Ad. 2dum.
Ob: Quisq; debet approbari à suo ordinario,
atq; approbatus à Confessionis si eat habitum
frequentatus, id est suo ordinario frequen-
tare Ergo ⁊ ipse ab hac approbatus in
esset approbatus à suo ordinario.

R. quemq; debere approbari ab eo, qui
eis ordinarius pro audit. confessionum. Ega alias
quotiens aliquis Ego moneret, ors ab eo approbari
deberent à Successore idem approbari, et falsum
sit et erat eis ordinarius dum approbaret.
Unde patet neg. ei conveniens esse con. l. cit.

Dubium 3um.

Quae Benignitas, Sacq; et
Prudentia requiritur
in Confessario?

Circa hoc dubium

Q. Quanta sit obligatio Confessarij, Verum
Curati in audiendis Confessionibus eorum q
peste infecti sunt?

R. Sacerdos in hoc casu ante ora curae
debet, ut si fieri potest in loco ipse liberum
si ere in infecto constituta sit. Quamobrem
etiam ipsi infirmi obligati sunt, ut e domibus
ad templum ad confitendum egrediantur, et ad
ecclesiam parochiae foris plante portent, sicut
in gravi casu in domo fieri potest.
Propter id etiam si sit pestilentiae pro concione
admoneant ut q sani et malum vitent
in Ecclesia audiendi.

R. 2do: Si Infirmus egrotat 1. loco moriens
n potest, vel etiam eadem nocte Confessarius ut è
loco distante audiri queat, si sit sed infirmi-
tate, si sit sit demurrentes, in tali casu
Confessarius Coelestis ex accedere debet et
praevidendes in secreto audire. Si in imminet
periculum contagionis, ut n pulsat in paroch-
ias sin morari poterit eos rogare ut peccata
dicant quae graviora alias omissis, si sit
morale impossibilitate audiri, negneant.
Quia licuit praevidere, in oes C.C. consulta
ab integritate Confessionis si ex ea mortis
periculum ipsi imminet, ita etiam causam indicet
Confessarius, quomodo integra Confessione
audire teneat, ex qua sibi morte probabile
timeat. Quomodo talis morbus non pro tm l.
alterius peccato audire statim absolutio con-
ferat, necessario urgere debet, si sit prae-
ter probabile in morte, se dari in unica
Confessione audienda Confessarius obligat
alias in absolutione dandam.
R. 3io: Certum è quod pestis infectus et cum
aliis in Lazaretho V.G. tenetur affirmat potest
sua peccata C.q. sondabofa et ad peccata

alicuendo ne fit, aliis audiendis confiden
re sacerdoti periculum contagionis offerat si
proximius accedere debeat.

Dubium 4tum.

An et in quantum teneat
sacerdos ad servandum si
gillum Confessionis?

Circa Q. 3. nota ow deveni ad sigillum
q limitem de sacerdote absent bona
fide confitente audit: Probt: qa hac
Confessio est sacramentalis saltem ex opinione
poenitentis, falsa qdem, attn fundata in Capite
Chri: ad posito enore facti, quo nulli tale
et sacerdote et ineve potestate absolvendi
directe et institutione sacrmi et Capitis Chri
indicat, ad ei confitendum, et in audiendo
necessitatis ad hoc quod Capite Chri vere obligat:
qa est verum Capitis tenor confitendi sacerdoti
et hic in apprehensione poenitentis est sacrm.
et quamvis praesidens in hoc caret fre obligatio
hic et nunc confitendi ne nascitur ex hoc
carore, sed ex Capite Chri, Capiendi Confessionem
Caro 1.: et solum videtur fri quod ille hic et
nunc ne obligaret confiteri: Unde caderet in
minus id confessionis sacramentalis, si talis confessio

& obligaret ad silentium: ya en muchos casos
se presume del secreto, en los que confiessan fuera
de sacerdotes, porque sepa el enseñ, en tener
bien ad silentium.

Contra Ob. Quarti dti

Ob. 1o: Sacerdos solum obligat ex confessione
ne revelet aliqua in ea cognita: atq; si tales
casus hoc non fit g.

Ob. 2o neg. pri: qa etiam obligat ad ea ex quibus
confessio fit onerosa.

Ob. 3di: Ex talibus casibus revelare peccata falle
affectu ipsis poenitentibus et ipsi cognoscant.

Ob. 4to: Sacerdos si audiverit confessionis
nullo suo iure privatus, atq; si non audivisset
illius talis confessionem, potuisset illam licite
amovere ab officio?

Ob. 5te qd hoc signum facere, non tr ad
id faciendum movere ex auditis in confessione.

Quaestio 6ta.

De

Satisfactione.

Articulus Primus.

An et qualem poenitentiae satisfactionem
debeat poenitenti iniungere confessarius?

Ad fines hujus dti affert ex Vasq. q. 94 a. 2. d. 5. n. 10:
Satisfactionem se habere unum a Deusq; et ei
ei imposita; et si quis in arbitrio poenitentis
sit ei imposita mitiorem dare, ea non tr

imposuit Dnij Judex in ed ferendo Sententiam ad punitionem delicti, ad quod se obligat Sententia ligat reum, si illa in Rei ipsum Sacrum ex ope opere. Ita ille loco citato.

Dubium 4dum.

An Poenitens teneatur iniunctam Poenitentiam accepiare et implere?

Hoc Dubium nil ostatu dignum Resolvit et Dubium 3tum.

Quid et Quomodo spectet Satisfactio Sacramentalis?

Quaestio 4ma.

De Effectibus Virtutis et Sacramenti Poenitentiae?

Dubium 5m.

An et quomodo peccata mortalia Ita de Ordinaria quem absoluta Dei gratia & poenitentiam remitti possint?

Contra Con. sim ex Con:

Ob: Heb: 10 dicit Voluntarie peccantibus post accepiam notitiam veritatis non restare hostiam pro peccato.

Sol: Ipsum ibi nil aliud velle quam ita peccantes non debere expectare, ut Christus Ds pro nobis moriatur, ac dum Baptismum pro ijs instituat.

Contra Con. 2da

Ob: Hoc fit efficere ut nullo actu eum possim offendere cujus injuria infame, q. etiam Deus

Sed neg. Consequ. qa hoc f. iustè f. iniuste sequ. fit Consentire ut hoc f. illud facias, et hoc ipso definit esse iniuriosa, nam scienti et volenti non fit iniuria. Implicat n. Deum consentire ut mentiar, ut blasphemem et consequ. implicat ut ea faciendo in fine ei iniuria. Con. d. 2. dub. 10 n. 99. et 100.

Contra Con. 3ia et Cor. d. 2. n. 104

Ob: Si quis sit contritus aequali et dispositus ad remissionem suorum peccatorum recipienda, q. ea etiam recipiet.

R. Hanc dispositionem esse q. sufficit ad delectionem, q. contritio Deum illud ex pura liberalitate remittere. Quae stat absolute loq. posset ei nullum sim remittere, ita potest remittere nunc sic alio nulla n. apparet hinc implicandia.

Dubium 2am.

An et singulae quos actu poena da Aeterna quia temporalis post culpa remissa à Deo remittat?

Contra Ob. ad 2dum post conditionem in Con: 3ia positam

Ob: 1o Nemo st. q. aliud contrahere reatum talis poenae, q. etiam nemo st. q. alium pro ea satisfacere.

Ad. neg. Conseq. Quia si propriè loquamur ordo
reatus poenae immediate nascitur ex sola culpa ipsius
ei, nec potest ullam dimissionem contrahere. Satisfactio
a magna ex parte fundatur in voluntate et promissione
eius cui satisfit, et in huius potestate est eius conditiones
variare.

Ob. 2do: Nemo potest satisfacere pro aliena culpa
et ac pro poena ei debita.

Ad. neg. Conseq. qa cum culpa intrinsece hominem maculet ad deordinet ut convenienter deleatur egeat intrinseco aliqs illius actus illi deordinationi contrarius; Ley est de reatu poenae.

Ob. 3io: Nemo potest alteri mereri augmentum Gratiae et ac pro eo satisfacere.

Ad. neg. et Conseq. qa augmentum Gratiae et Gloriae cum sit formum unicuique sortitur aliqua unitude et dignitate inee ei cui conferitur: unitas a. ac dignitas et proprios actus agerit. Ley est de remissione poenae et convenientissime fit ex sola liberalitate remittentis.

Nota circa hanc ob. Si loquamur de absoluta Dei potentia in his actibus extrinsecis neg. ei dis. Nam et ea fieri potest ut unus et alienum actum constituat reus; qa pro Adami facit nos Deus reos qui in eo omnes peccamus. Et Christus pro eius nihil peccatis Patri satisfecit ac aeternam gloriam nobis promeruit et ipsis satisfactio ac merita ad remissionem

peccati, quod ad augmentum Gratiae nobis et secunda ex opere operato applicantur, idque etiam quoque sui non Cooperione, ut patet in infantibus baptizatis, et si Ces ecclesiae statutis simili modo ebus applicari.

Ob: 4to: Gal. 4 dic: Unusquisque onus suum portabit, et ergo pro altero non potest satisfacere, qa sic alienum opus portaret.

Resp: Apstm ibi loq de sententia, quae quisque in fine vitae in extremo iudicio accipiet, in quo nemo potest alterius opa, veniam aut damnationem accipiet. Quod autem possint nos mutuo iuvare in mutuis oneribus sublevandis, expresse ibidem Apstus docet.

Ob: 5to: Praelati nobis conferunt Indulgentias, et solum nobis applicant Satisfactiones Christi, et etiam sanctorum, idque lege infallibili et ergo etiam nias Satisfactiones alteri lege infallibili applicare.

Resp: neg. Conseq. qa Indulgentiae idem sunt, ac Gratiae meritis Christi, ido qa conferunt nobis potestate clavium, quae constat Ecclia ce data ad illas Satisfactiones applicandas, nulla a: illa data et ad applicanda propria Satisfactionem alteri.

Arbitrio 3um.

Utrum remissa culpa mortali
tollant etiam reliquias peccati?

Hic nihil occurrit Notandum.

Arbitrio 4tum.

Utrum per poenitentiam reviviscant
merita p. bona opa
mortificata? 4 pem

Contra Dixi 6to

Ob. 1o: Non videtur repugnare exquirere
ex primum n. eos qui ante lapsum magna facilitate
exercebant opa virtutum, si dum in peccatis
in carcere posita repugnantes valde difficulter
illa exercere: hoc n. in fieri nisi haberent
eande charitatem aliquam habitum infusum ex
intensio; & signum è eos hoc n. habere.

Confirm. B. Greg. Hom. 30 in Evang. ait: Ubi
è Ver amor ibi oculus, opat n. magna si è, si in
operi remiss amor n. è.

Ob. facilitate operandi n. provenire ex habitibus
infusis, sed acquisitis, q. consistere sint etsi mali sint
cum habitibus infusis, ita ut minus n. è ea q. dum in
peccatis nimis prostra repugnante valde difficulter
exercere opa virtutum earum q. prius facillime
exercebat, qa dum in peccatis vivendo pravum
habitum acquirit, et inclinatione ad male agendum

et habitum deperdidit quæ inde est cur ordinem habebat.

Ad Confirm. dic S. Gregorium debere illigare de Ora in quo quis omittit ea facere ad quæ p. m. tenetur, aut de Charitate actuali, q. in ejus operatione ubi datur occasio. Aliqui probant Charitate et Ora. m. tolli qa et ea impedit ne magna oret.

Ob. qdo: Adamo præsumenti in suis residuis reliquia originalis, q. nec aliqui peccatorib. præsumentib. restituit ori ja Gratia.

Sed neg. Conseq. qa Adam illa iustitia ex Ordinatione suæ nat. data aut ex q. esset libi vetiti inevitabiliter fuerat, Lex d. de sua iustitia: qa alij Lex neuti semel lapsos nulla præsumptione nullis operibus patrocinantibus heroicis præ pristinum statum recuperare, q. operatur Salutis d.

Rubrica quinta

De

Remissione Venialium.

Contra Ob. qdo,

Ob: Vni opi in vita nisi unum Gradum adequatum atq. Deus pro sua attritione accipit augmentum Gratiæ opi proportionatum, q. in accipit pro ea remissione peccati venialis, qa sic magis accipet Gradum quo is q. attrit, qu. nullus sit p. n.

Ad primo dicendum, quod omnis actus eiusdem rationis, et eadem ratione alicui actui promittuntur: ne fiunt quando actus pro satisfactione debito V.G. Justitiae et Gratitudinis, sic etiam pro merendi diversa forma.

Contra Ad. 4da

Ab: Homo dat actum promeretur gloriam quamvis quod est quod remissio peccati n.

Ad. Non statim illud quod promeretur magis omnium promereri minus in diversis gradibus, ut patet de felicitate spirituali respectu aeternae: nec quod finem promeretur illico promeretur media impedimenta ad finem prohibentia amoveant, sic quod ens stat, quo minus amoveant, ut in proposito accidit. Tam. C.

Subtilis 6am

Quomodo quod Sacrum remittant venialia?

Hoc d. nil notatu dignum habet.

Subtilis 7am.

Quomodo quod Sacramentalia remittant venialia?

Et hoc d. nil notatu dignum sed quae hinc dicta de Sacrum Providentia sufficiant.

Tractatus 6tus.

De

Sacramento Extremæ Unctionis

Q. 1a.

Utrum Extrema Unctio sit Sacrm. v. L.?

Nota: Institutionis tpis h. Sacrmi probabile assignat Suar. d. 39. s. 2. n. 9. post Resurrectionem Chri Joan. 20 quo loco eis dedit potestem in Corpo Chri mystico, qa sicut hoc Sacrm cõjunctum Sacrmo Poenitentiæ, ita potestas illud ministrandi supponit et quodamodo includit potestem remittendi peccata.

Q. 2da.

Quæ sit materia et forma h. Sacrmi?

Circa Con. 2da h. d. nota congruentia q. sequing, unctiones fieri debeant in 5 Corpis: Quia 5 Sensus sunt quasi origines & receptacula peccatorum q Extrema Unctione abstergenda. Nã peccatum de eo cogitatione nascit, ois 5 Cogitatio à Sensu ortum hat, cui nihil sit in Intellectu q non fuerit in Sensu.

Ad pm notabile adde: Quemvis singulas Unctiones videntur habere effectum sanationis partialem, hac tm

h. Sacramentaliq; nisi prout illa unum integrum Sacramentum constituunt, et vocentur non quia aliud esse sint. Et sic esset h. Sacrami conferendi quo effectu completur, qua in sacrima quoq; necessario, et q modum cae naturaliq; nisi regient obice eodem instanti, quo effectu ponunt et sunt esse quoq. ita Con:

Q. 3ia.

Quis sit Effectus huius Sacrami?

De hac nil notatu dignum est. Vt et sequens —

Q. 4ta

Quibus potest administrari hoc Sacrum?

Q. 5ta.

Quis sit minister h. Sacrami?

Nec hac ratione aliqd notatu dignum est unde ipsa Justificant de Sacrmo Eucharistiae Vnctionis.

Tractatus 7mus
De
Sacramento Ordinis.
Q. 1a.
De
Numero et Vna ordinum.
Circum 1m.
Quot sint ordines Ecclesiastici.

Ad hunc 2dum Cor. Gandis Adele: ex Bellar. l. 1. de Ordine c. 1: Episcopatus et ordines unum cum Presbyteratu, sicut gradus ad sacerdotium: Ordines n. sumunt et habitudine, quod sint ad Eucharistiam, et ea summa circa Euch: et quia ipsa conficiendi, ideo sicut ordo et Sacerdotalis l. eorum q. Euch: consecrare sint, nec supra hunc sit singi alij ordo maior v. superior. Quia tu hanc potest vario modo participant presbyteri et Epi inde sit duo species Sacerdotum. Presbyteri in consecranda Euch: solle quoad usu pendent ab Epis, q. sint eis interdicere ne consecrent, l. suspendere ab hac, l. Sacerdotalibus low l. Sali modo Sali dare celebrent. Et tamen presbyteri in ita sint hanc potestatem, ut cum alijs concare possint; Epi n. et sint, et cum alijs concare sint.

Ob: Non videtur id esse verum, nam Epis ex sua consecratione in Ept, ut possint Euch: consecrare

R. non id quod consecrare et ordinare, in ipso
conveniat genus cum Presbyteratu, sed alia res
diversissima.

R. Episcopatum includere in sua ratione et essentia
Sacerdotium log. de pte ordinis: in a. sed illegit Seq
1. ex sit Sacerdos, cum nihil sit aliud Eps, nisi summus
Sacerdos: sicut separata includit intrinsece et essentialiter
Episcopatum, licet omnia sequatur. Quasi ad argum
Sed Eps non habet ut possit consecrare Eucha: ex sua
ultima ordinatione, sed id habet ex alia ordinatione
Gradente, quae etiam de essentia Epatus. Sicut hoc in sit
ex differentia sua specifica ut sit sensibilis, sed id
sit ex genere suo, quoniam ex ratione sua et ex genere
et differentia constat. Et ex istis sequitur nemine
posse ordinari Eps nisi sit presbyter, qa presbyteratus
est de essentia Epatus, sed non sit presbyter qui non est
Coniugatus qa presbyteratus non essentialiter includit Coniugatum
qd: l. cit.

Subiunctum.

Vtrum singulorum de eorum Ordinum
Collatio sit sacrum?

Contra Con. h. d.

Sb: Character solum imprimitur ad aliquam potestatem
sequentem, atq; ex sola ordinatione Sacerdotis conferatur
totius potestas, ergo non imprimitur character, et consequenter non est sacrum.

Ad. neg. pri: dicis sequeret confirmare in imprimere characterem cui nulla plem simpli fuz dile conferat.

Subin 3.um.

An est quae sit maa et fra ordinum singulorum?

Contra Con. h. d.

Ab: Videt secundum ea ypsem ordines. duos ordines, qe ad ypsem maam et fram, q ypsem fiem conferunt, et ypsem characterem, q cui sit prelidus qdd realis in sit unitate accipe a sola unitate moralis, qua eiusmodi ptes in gne entis plane disjuncta et disparata inter se uniunt.

Ad neg. seq. qa cui dicit illa maa et fra distinctis ofis ad grea qui ptis et characteris ad eorum integra functione et officium ordinis spectent patenter et explicit illa prima et fra unum dumtaxat integrum faciunt, constituit, q ratione ptis entis moralis ij physici sit. Idem de characteres dicendum illos ut fit fratr in respicere ens physicum et ens morale vidi et facinta, et proinde ad ad unitate illis, quam distinctione s. reale modificatione sufficiat ex parte terminorum quos respicit unitas t. distinctio moralis.

Et sine qlibi de ordinatione Ciconis Adde: instituit q chis particulare hanc maam Ciconatus sui ratione sidem determinata, qua si determinata

Esset sic et nunc ordinato tribui ordi[nem]
Evangelica, indeterminata tu sic ei male, quis
eligunt in pte Eccle & traditione huiusl. illiq ei
collatione huius ptis esse. Sicut tu n. e in aliqua
pte & quis verbum aduis esse, si hoc pendet
à soli usu, ita n. e in pte alicuius particulae ei
esse & aliquis ei traditione illa collatione esse
si hoc pendet à determinatione Eccle & instituit
ut hoc fieret in Diaconatu & traditione libri Evangeliorum
et verbi ei videndity.

Tertium qtm.

Quae sint aliqui Ordinis officia?

Hic nihil dicam occurrit quare sit

Tertium rtm.

Quinam sint ordinis effi?

Contra id q. Clerici teneantur ad Continentiam
Sol: jo: ex Con. Eg dedit ovibus vim Contrahendi
nuptias, & omno pt ea alicui prohibere. Imo ehia
expresse a Deo dictum Gen. 1: Crescite et multiplicamini e.
Sed Eccla nulli invito lege Continentia imponere,
si solum regere hui Conditione necessaria ab
ijs q. eadem ordinari pt ea suscipiant. Sicut n.
ipsa nulli in particulari obligat, ut eu ordinet,
ita pt nolle illum ordinare, nisi ea Conditione
admittat.

Ob: 2do: Heb: 13 di: Connubium est honorabile in omnibus et etiam in Sacerdotibus.

Sol: Ergo et Connubium ipsum sumpte vel ex parte est honorabile: Vel certe in omnibus honorabile quia legitime contracti sint; aliqui etiam honorabile fuisset inter Herodem et Uxorem Fratris inter consanguineos.

Ob: 3io: Cor. 7: Propter fornicationem unusquisque uxorem suam habeat, et quia se continere nolunt melius est non nubere quam uri. Item: Primi ad Tim: Volo iuniores nubere liberos procreare &c.

Sol: His verbis non continere Deoptat sed proponit licitum remedium ad vitanda incontinentiae peccata ipsi qui se nubere volunt et sponsari.

S. Paulus nuptias huiusmodi facile remedium proponit imo et suadet, non huiusmodi ut absolute melius sit solum ex hypothesi quasi infirmae volunt satisfacere.

Contra Notabilis 2di

Ob: Quia duae leges idem ob eandem rationem prohibent, non inducunt distinctas obligationes; atqui hic sit, nam statutum Ecclesiae reddens professos aut sacris initiatos inhabiles ad nuptias, fecit hoc ob reverentiam ipsis voti. &c.

Sol: Quod sit de pri: neg: omni, nam Ecclesia non reddit tales inhabiles ipso voto castitatis omittit

R. Affirmandum istis statis quae sunt capienda
ut docet Sanchez l. 7 d. 11 n. 4. et patet jo. 7.
alias deberent ex emittendes votum castitatis
edere invalide et nullius. Ergo qa alias
sequeretur eum, qui suscipiens ordines interdictus nullo
modo voveret castitatem valide contrahere matrimonium
cum nullum votum emittat, qd tn falsum d. Ita Con.

Contra Notabile 3um

Obj. 1o Qui invalide profitentur in Religione
obligantur voto castitatis, quia non eo tempore
poterant ea vovere; sed invalide ordinatus cum
licite tunc vovere id castitatis votum tenebitur.

R. Invalide ordinatus in vovere qd et capaces
castitatis tn tum generale et implicite, quia illud votum
est annexum ordini, quae putat se suscipere sicut
intentum principale in professione ita nec vovent et qd
eum ei annexum. Sed de profitente qui
immediate et explicite vovet castitatem.

Ob. 2do: Religio voti tunc acceptavit et omnem
actionem facere, sed invalide ordinatus suscipiendo sequitur
votum invalidum

Ob. arg. Contra. ob defectum voluntatis; nam ordo tn
ob sua essentia votum in eum dest acceptatio et ei.

Ob. 3io: Qui merito compulsus castitatis tenetur lege
christiana observare, sed qd ob metum ordinatus
tenetur ehm observare legem ordinationis.

Qd ary. Consey. sio q a obligão dla baptis
Qti à parvuli ex vsu h immediate ex infalli
quo immediate fit subditi Eccliæ. Leg e de
obligatione Ordinandi. 2do: Quia nec Divino
ory denegat baptizari, quare ita Corpuscy ad nill
compellit ad q salte mediate onte in denebat.
Leg e de eo q compellit suscipe ordines.
Dno fine hi q. Vbra: Conde à hi rdne
obligaonis ad Continentia, et ad legendas hores
d fit extranegs suscipi aut in suscipi.

Quæstio 2da.

De Ministro huius Sacrmi?

Hæc Quæstio nil ostatu digna fit Vnde

Quæstio 3ia.

De Suscipientibus Ordines.

Quod solus Vir ordinari debet probr ex s.
th. 2dore 4 in suppli q. 39 a1. ad: Cu a
Sacrm Ordinis in suscipiente importet quanda
eminentia gradus spiritualis, qua is ceteris eminet,
merito ab eo excludit mulier, ut q in Eccle
statu subditis in ordinis fit. Accedit intimior
Deus quidebais et servile admi tolet ob ay mollitie
ne su sicuti solus obeundis mysteriis Ecclesiasticis inter
ire degere poet.

Contra 2dam partem s. d.

Ob: Repugnare statui infantum, qd ex suscepcione ordinis transeat ad alium statum vita q. sicut negat sed libero eis consensu.

Ob neg. assumptum qa infans suscipiens ordinem multo magis transeat in alium vita statum, cum fide Christiana, et suscipiat obligacionem servandi ea leges Christianis proprias que obligat, qa ex sola adhesio suscepcionis ordinis omnem illum ligat illos, qd ex voluntaria suscipiunt ac alias id dicit.

3. Martij Ao 1619

Tractatus Octavus et Vlimus.

De

Matrimonio.

Lib. Sia

De

Sponsalibus.

Cubium sim.

Quomodo Contrahant Sponsalia tu absoluta quia Conditionata.

Contra id q Parentes possunt pro filijs contrahere sponsalia

Ab: Jd prohibet, nisi canonico mini pro filijs ne ulteriori bg. Ci de desponsat impuberi ubi pontifex potest dispensare inter filios adultos et in adultos, q pro his possunt contrahere patet, in a. pro illis.

Rsp. Illa differentia in constitui quoad iuris effectum, sed non quoad decentiam et honestatem, in n. filij adulti q se consensuri sint, in dicet parentes pro ijs contrahere. ita Bec. c. 43. q. 2 n. 4

Contra dicti 3o q nemo iterum consensit

Ab: Sicut calor est essentialis ignis sic obligatio promissionis, q sicut calor necessario sequitur ignem sic se nolit ei obligatio promissionem, q q nemo promittit nisi obligatus esse velit.

Rsp. Obligatione in ciuili promissione nisi sit vera promissio, in e a. vera promissio, si detur aliq obligandi

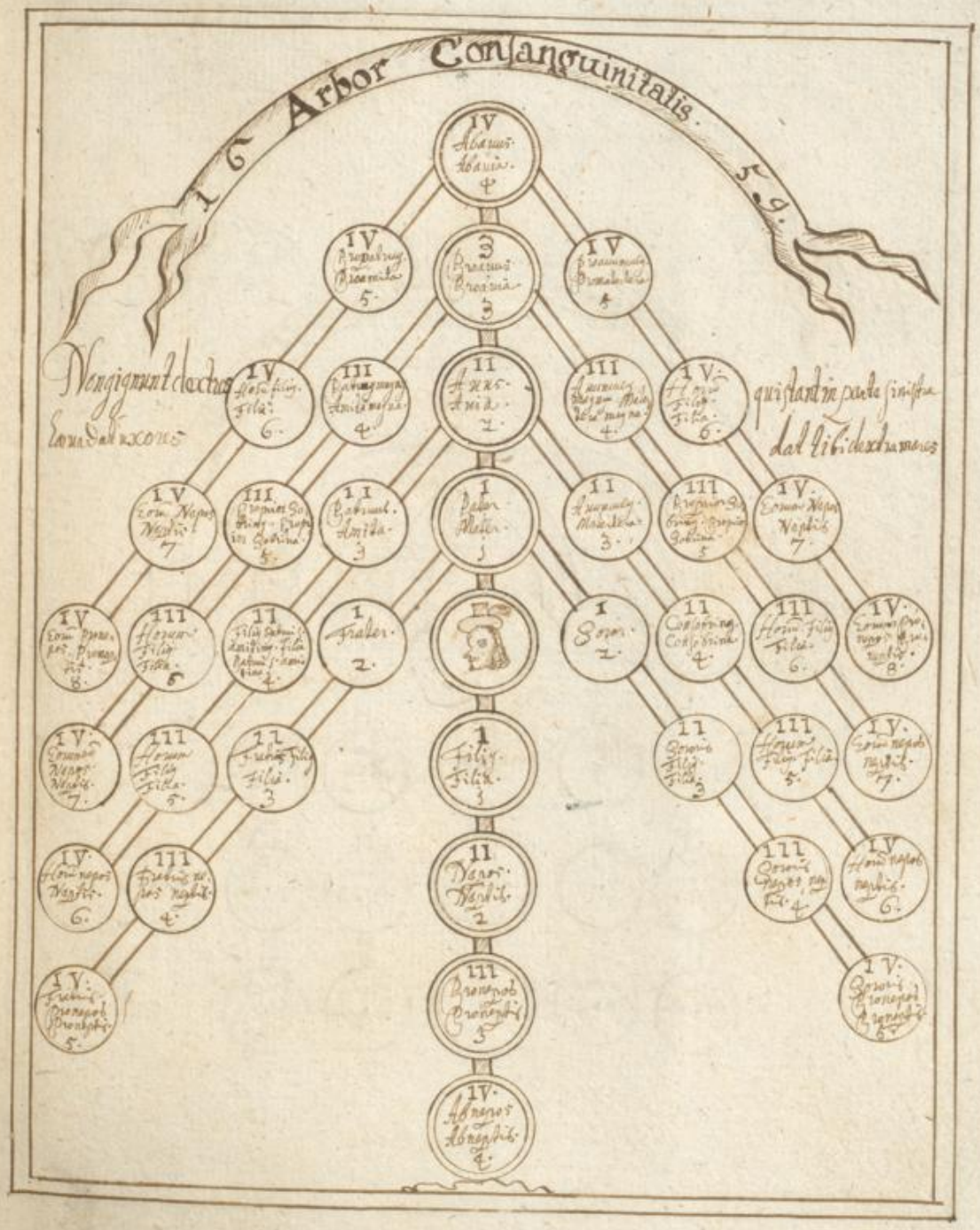
Arbor Consanguinitatis.
Nengigrunt dextros
Eorum dat xcomes
qui stant in parte sinistra
dat tibi dextra manus

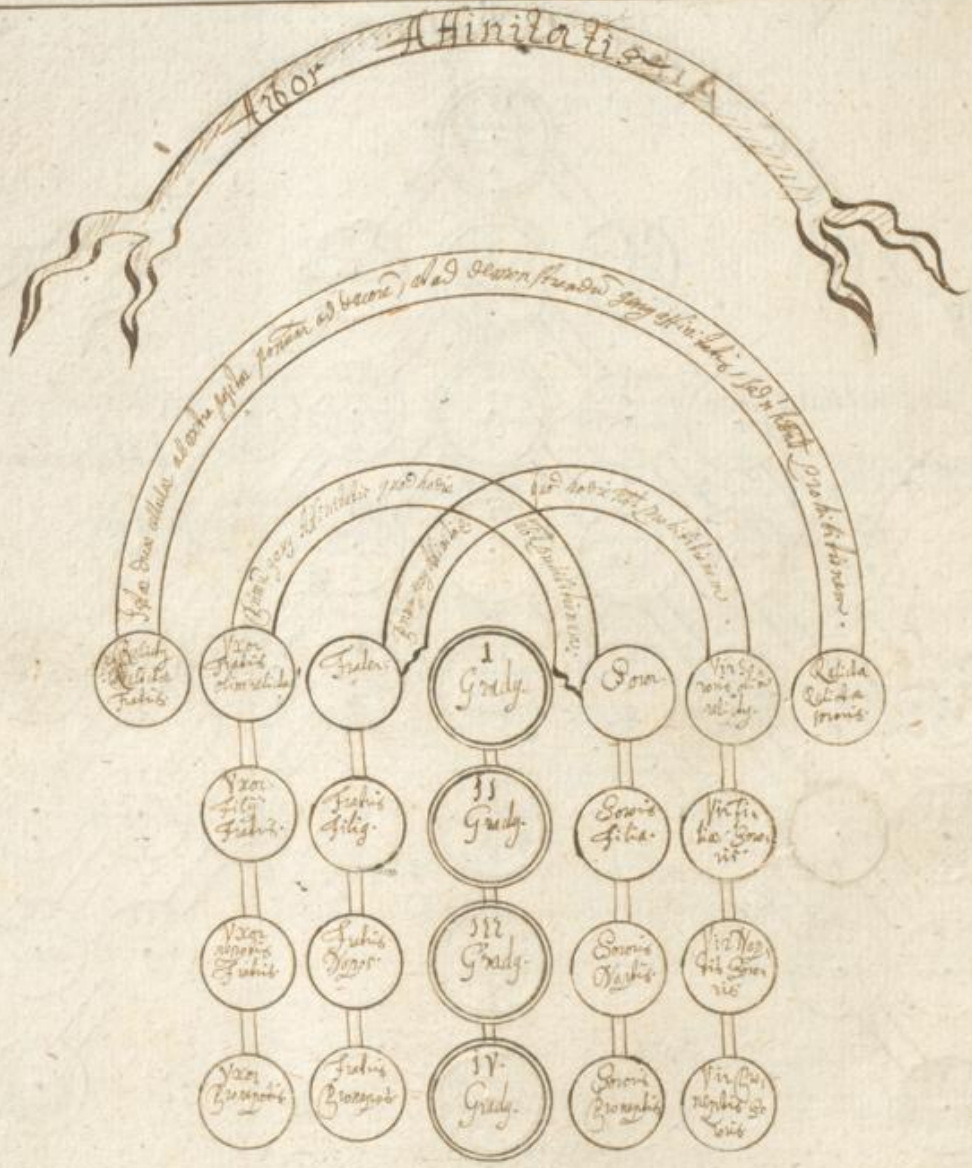
Affinitates
Frater
I Gradus
Soror
II Gradus
III Gradus
IV Gradus

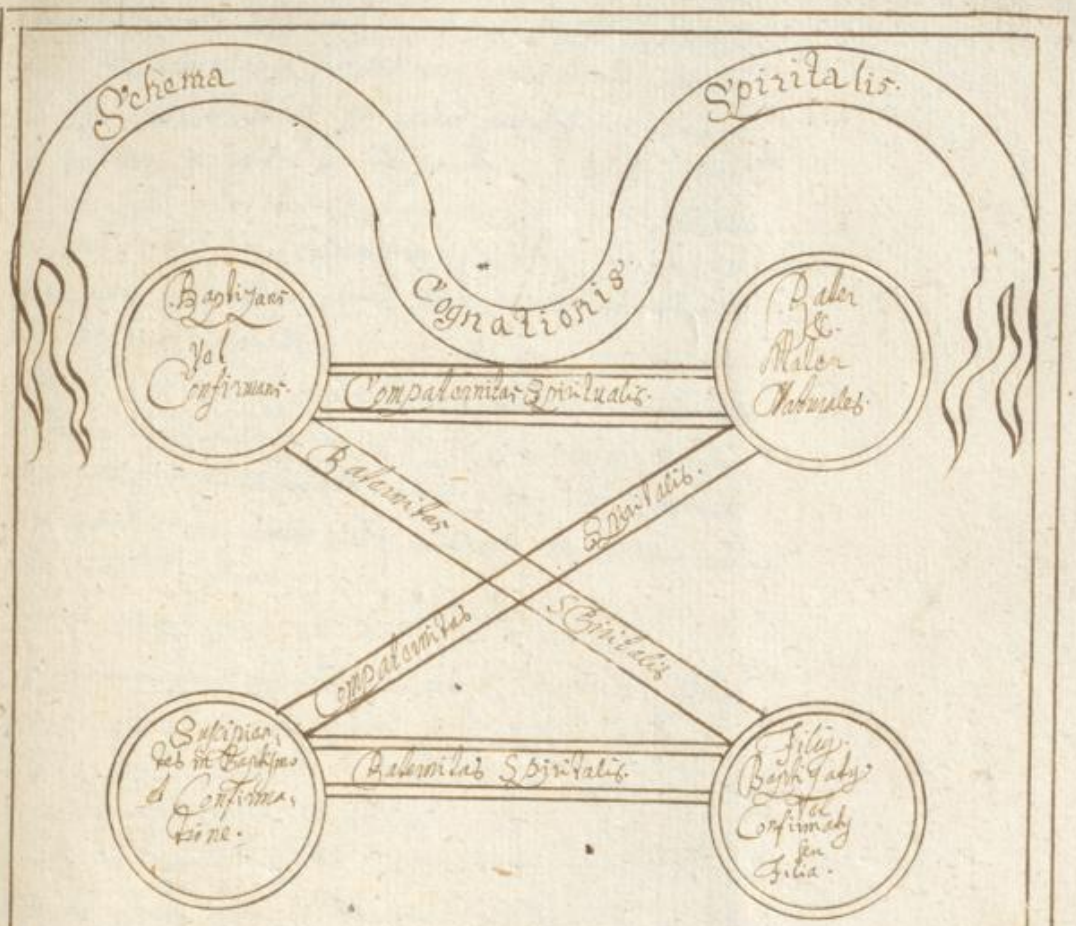
Schema
Spiritalis
Cognationis
Baptizans
vel
Confirmans
Pater
&c.
Mater
Naturales
Compatornitas Spiritualis
Paternitas
Filiatis
Compatornitas
Spiritalis
Suscipiens
ab in Baptismo
& Confirmatione
Filius
Baptizatus
vel
Confirmatus
seu
Filia
Fraternitas Spiritalis

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

se, nè sive aliq d de effectu mera promissionis. Unde
secundo d hac proportio: fiant ea naturalia in quorum
igne producere nisi habeat vim producendi calorem,
sic ea voluntaria in quorum mera promissione efficere
nisi habeat proprietatem se obligandi. Quarto: fiant
in d in pte ea naturalia ut ex vero igne semel producto
sequatur calor, et nisi calefactiva sic in d in pte ea voluntaria
ut ex mera promissione semel facta in sequatur obligatio
nisi obligandi. Hactenus.

Dixi ado Ubi mutuo promittant. Ratio mea d. qa sponsalia
pt fieri inchoata matrimonij, et hoc d effectus contractus, qui
id nisi ex mutua obligatione includit, illa etiam negatio
participant ex hac parte natura contractus, et consequens mutuam
obligationem se includunt.

Contra casum ipsum, et circa illum dicta

Ubi matrimonium clandestinum inter impuberes valet ut
sponsalia, id est ibi est unum impedimentum, etenim ex
defectu aetatis contrahentium, etenim ex defectu solemnitatis,
q multo magis valebit ut sponsalia inter puberes, ubi
tm d unum impedimentum, nempe ex defectu solemnitatis.
Et in priori casu ee tm unum impedimentum ex defectu
aetatis contrahentium, ad Trid. solum irritavit matrimonium
clandestinum q olim erat validum, in a. q erat invalidum
ratione aetatis, q temp fuerit ius. Bec. 043. p. 10. Negat u.
par d ratio q ducit ab initio professione solemni ante 16
aetatis annum facta, ubi si adolescens se obligare decrevit
modo quo optimo potuit, in tenet q de vinculo professionis
solemnis, tenet tm vinculo simplici et hoc idem qa professio
fit in ordine ad Deum, ignorat quae sola etiam intentio
interna obligatione parit, sic a. pro clandestine contrahentes
de presenti alter alteri mento fiat in explicant de

Conclaveris falde sponsalibus, si matrimonia ipsa non valerent, in facient obligare sponsalia, ergo dicit oculte intendent, eo p. occulti consensus accepta inter Rus fieri in praet. ex thes. nov. pt. 14.

De
Sponsalibus modificatis sive Conditionatis.

Nota consensum conditionatum dici illum, q. includit extrinsecam conditionem, q. contractum suspendat.

Obiit nulla alia saeima sint contenti sub conditione de futuro contingenti, q. nec matrimonia.

Ad reg. contra: ja in alijs saeimis positio mae et fia in pt. pendere à conditione futura; propterea de n. d. ut infusio aq. l. pronunciatio fia ita pendeat à re futura ut hac posita aut in potita, illa etiam fuerint posita aut in potita. Saeima a. Pedim. atq. eorum mae et fia integra petita pt. ne aqua in ponunt. In matrimonio n. consensus idem, d. pars officialis, q. ~~facit~~ sub conditione ita ab ea pendet, ut ea posita nere à parte ei completa ponat alias in. Similiter consensus exterius in eadem signi id cade conditione pendet ita verba q. ibi interna tenus ita expimit nihil determinatè praesumi posset donec sciant conditione id impleta. Pendet tamen ita matrimonium in mediate à conditione futura, si à parte sua officialis q. ante conditione in ponit in esse sic pendet saeum confessionis ab absolutione q. pt. dari dum post confessione etiam completa fuerit.

Nota. Si ex duabus contractibus sponsalia sub conditione
relata in futurum eventum, et si conditio desponsationis
posterioris quia evenerit, in dr. contractus absolutus et
effectus esse debet, et quia desponsatio ex posteriore
judicium esse non potuit in sua natura permanebit; ita
ut quando conditio ei apposita evenerit ipsi pendebit
quia semel placuit amplius displicere non potest exemplo
contingens posterior desponsatio neque licite neque valide
fieri potuit, nisi in eo eventu si contingat priore
desponsatione dissolui. Si ex ea duabus contrahat
matrimonium sub conditione in futurum illud validum
et cuius conditio quia impletur. Est n. discrimen
inter sponsalia et matrimonium, quia illa ita pendent
a continuatione voluntis, qua quemvis alias iniuste consensum
revocet, nihilominus obligatus erit conditione eveniente.
At n. matrimonium eveniente conditione fieri in
id si consensus revocat, s. sit simple et inde ex parte
ita evid. Et si posterioris matrimonii conditio quia
evenit, nullum id rectum ac firmum est in obstante
promissione priore. Ergo n. hoc inquit et in validis
singulis matrimonium prius contractum, l. eventu conditionis
purificatum. Quinticet jo matrimonio, cuius conditio
adhuc pendet, quia si conditio non ulterius sit eveniant
nunquam validum erit; qua in certitudo nullum matrimonium
C. ex dict. n. de sponsi. Lanch. l. n. d. 6. q. 3 n. 10.
Lagn. Tract. 10. q. 2. c. 7 n. 7.
Ob. vlo. C. fin. n. de conditionibus appositis dicit pontifex;
consensum quia verba de futuro sub conditione futura contingen
non est habendus de futuro. Inde etiam infert si contrahente

ante conditione impleta in id cogendus ad contrahendum, immo ea impleta cogendus est ad contrahendum et consequens, et consequens ipse id nunc consensu. Confirm. 2a c. Ex. talis contractus vocatur sponsalia.

Ad Consensum ante conditione posita non esse in sua etiam libertate, qa non de facto est consensus, si ante ipsam conditione posita. nec ea ex qua dicit tale ante impleta conditione in cogendus ad contrahendum, sequitur ex ea impleta cogendus ad contrahendum, si hic sequitur eum contractum ante impleta conditione non habere vim matrimonij nec sponsalium, et consequens alterum non teneri ad matrimonium consumandum i. contrahendum.

Ob: 3io: Ad Factum matrimonij ex institutione Christi requirit consensus efficax et absolutus, ipse enim signo declarat, talis a. consensus in habet ante eventum conditionis id petit, nisi habet post eventum, quia conditio eveniens in parit consensum, ut fiere quod id contrahens tunc desiderat, nihil de hac se cogitat, ideoque nec consentiat. Confir: ea ex. q tunc signum etiam infidelis deficit, quo consensus absolutus alteri contrahenti, quando ides ex defectibus declarat.

Ad 2m Ens matrimonij contractus ad sacram dignitatem in mutatione eij nam quae sunt in alijs contractibus ipsisque sponsalibus, sic etiam in matrimonio si conditionalis consensus usque ad conditionis eventum continuetur, si in revocat ipsa eveniente nisi et absolutus efficit moralem eum obligatione. Si in hac fieret inter fideles, utique valet quare q in valeret inter fideles cum sit eadem ratio contractus. Ad Confir: dic: Ipsum esse eventum conditionis sumpte ratione suspensionis

Ut significati conferry, qui ab initio clare et expresse convenerunt erat, ut ad primum talis conditio eveniret non ratum matrimonium esset. vanet ex convenientia ista verbis Pleridis expressa salte moralis, si contrahentes à priore nolite in se cesserint. Laymi l. 5. tr. 10 q. 2. c. 7. n. 2.

Contra rationem ad q. hanc: promitto tibi patrimonium si Papa dispensat nobiscum.

Ob: Hac conditio Pontifex dispensat penitet à solite Principe, et consequenter in iure erit impossibilis, l. apud Iulianum. alias ille Iuliano, ff. fin: ff de Legatis etc. conditio impossibilis de iure habetur pro non apposita, adeoque ita contractus fit absolutus. Absolute ac contrahentes in hoc casu civil agunt, et talis contractus est nullus.

Ob: ratione dim. ex vera in casu quo principes non solent consentire ut tribus dicitur sed solent consentire ut in nro casu.

De

Pactis extrinsecis quibus subinde contractui sponsalium addi solent.

Ad finem pacti vel addit ex Con. c. 22 d. 2. n. 26. et 27: Si qui iuste repetiens soluerit illa pecunia alter id pecuniam retinere, ut docent Sanch. d. 31. n. 2. Lest. de iustitia c. 17 n. 20. qa lex in fori talem incapace aliud talis acceptionis ab eum liberant alterum ab obligatione solvendi. Ex fori qa quod alter id retinere ut docet Lest. c. 20. d. 3. et qa quod pro hoc id solutum repetere qa indice, ita ordinatur.

Ob: Talis non intendebat in alterum transferre dominium illius pecuniae, nisi quis erat ei debita, atq nullo modo erat ei debita, qa l. mulier. c. de pacis: talia pacta dos nullam vires habere, et illius dominium non fuit in illum transitum.

Ad neg. pri: fa talis ⁊ solvit pecunia sub conditione si debet, si absolute ut pactis stetur, ⁊ si in ea aliqua error ducat, putando se ad hoc tenerii, sibi imputet, sta n. alter tenetur ad dolum. Sunt ius, nec iura eis iniunt ex omne facta, si fecit id jis ⁊ dent restitutionem in integrum si repetitio nes soluti. Adde si alter in iniuriam ex iniustitia.

Nota pro fine hom duas cas ex Arci c. 43. q. 19 ob quas f mitta poliq sint anthe quad poena: Quarum ja E: Quia ad poena (solutio pecuniaria) ⁊ statim tradatur, si f mittat in futurum, facile id iniuste in magna quidate f mittit. Sed anthe ad exita tradi debent in contractu sponsalium in minori quidate et in maiori cosiliis tradunt. Ala 8: Quia anthe dat in signum et ad securitatem ei qstae; poena a. in pro securitate, si ut contrahentes astringant ad matrimonium ineundum. si ea ⁊ videntur sufficere, ut ille desistat loco cit.

Tractatum 2dum.

Quomodo et ad quid sponsalia contracta obligant?

Nota: obligatio sponsalium oriri ex 3bus virtutibus, nid: Veritatis, Fidelitatis et Iustitiae. Veritas ad dum nos obligat, ja ut sinceri et ⁊ fide agamus, ⁊ ut quae ⁊ promittimus, servamus, m. agnit ut ⁊ si ⁊ nerat in dicto et promittendo. Fidelitas obligat ut ⁊ promissum servemus. Ed quamvis hac obligatio videatur cadere cum posteriore obligatione veritatis, tamen ⁊ differt ⁊: ⁊ obligatio veritatis latius patet ⁊ fidelitatis; hac n. solum ⁊ locum in affirmatione promissi.

illa etiam in se promissoria; ergo: q obligatio Fidelitatis
sit maior q veritatis, q se promittit se obligat fortiorem
magis obligat, quia si in promissione agitur, hic se tenet
sub titulo se sit mendax in verbis; ille quia
se sit mendax in verbis, et se violet in alterius; ille
sed ad ea promissa. Justitia q sit lex in contractibus
et promissionibus onerosis obligat nos ut liberemus
aliquid sine ratione contractus. Ad Virtus veritatis
q se obligat tm sub veniali. Ad q autem ratione damni
et injustitia sit obligare sub p. m.; q a mendacium si nemini
nocet tm ⊖ v. p.; si graviter nocet ⊖ p. m. Virtus
Fidelitatis q se obligat sub mortali nisi gravior mala
excuset; Ratio ⊖: q a violare in alterius in re gravi ⊖ p. m.
Ad virtus Fidelitatis obligat nos ne violemus in alterius,
q sit ad ea promissa, ⊖ hac obligatio in re gravi ⊖ sub p. m.
Virtus justitiae tanq obligat sub p. m. nisi etiam gravior
mala excuset. Ratio ⊖: Quia Justitia ad hoc obligat ut
det alteri q illi iure debet, at ad dare alteri q illi
iure debet ⊖ mortale in re gravi q a ⊖ gravis injuria
Porro hac obligatio justitiae domesti affinis sit obligationi
Fidelitatis ⊖ utraq; se astringit ut se violet in alterius;
tm respiciat ea differt et multo maior ⊖; Ad maior
in ⊖ q onus ex contractu onerosio, quia q ex simplici
aut gratuita promissione. 2o: q a promissio sit facilius
revocari q contractus. ergo promissio solum tribuit in remotum
ad ea promissa. 3o si promissor se solum se tenetur ad
temperantiam lucri captandi, at contrahens si violet
contractum tenetur. 4to: promissio se impedit quo minus
ea promissa dicat postea gratis dari, contractus impedit
tamen gratuitas. ergo maior ⊖ iniuria si q ios amicos
ex contractu oneroso debitos se tolerat, q si ea liberali

ita promissione debeant. Et qby constat quod sit
obligatio in sponsalibus, cum ex promissione oriatur,
obligat ex natura rei ad vi veniale, ex natura Filii
Ecclesiae ex institutione mortale. Certum tamen est ni se praeci
pantur, non tenetur. Sper. c. 43. q. 14

M Nota varia et discrimina variorum Filiorum:
Omnes de iure Filii illegitimi alij Nefarij q.d. copulati
nefarie inter ascendentes et descendentes progenitos et
filios incestuosi, q.d. incestuosi copulati inter collaterales
in gradibus prohibitis progenitos. Adulterini q.d.
adulterina inter coniugatos vel vinculo, vel adulterium
vitio. Fornicarij q.d. copulati illicite maritati cum solutis.
Spurij q.d. vagum femina coitum, ita ut pater incertus
sit, et sic ita dicti quasi vulgo sciti. Varios dicitur q.d.
copulati solutus cum vinculo, sponsalium inter quos matri
monium tunc copulae consistere potuisset, et tales sit
dicuntur q.d. ex concubina, et ex furtivo progenitos, modo
non sint progenitos ex publica meretrice, ita ut pater
ostendere non possit. Ita R.P. Placidus Sridler in
suo Cursu Jur. 3m Decretal. Lib. 4 de successionibus
ab intest. p. 1. M

M Nati ex sacrilegio
sunt vinculum vitio et sacrilegi.
nati ex alia quae ab sacerdote
iure civili et simplex fornicarij
iure vero canonico duplex sacrilegi.

Cubium 3um.

Quomodo dissolvunt sponsalia.

Contracta q.d. q. impuberes adveniendibus annis
pubertatis possunt resilire à sponsalibus etiam sin instan
tia et altera parte invita
Ubi ergo finitur impuberes contrahunt sponsalia vel
ex tunc quae implenda sunt possunt abijs resilire.
Ad rem leg. qa valent si ut lucrando impubertate

ex pactis se alteri obligare; ergo ut adveniente pubertate
in opp. sit novus contractus, ut ita rebus sua obtineant. Con. d. 23 n. n.
3o impedimenta publica honestatis inducunt.
Contra vinculum sponsalia impubum
Ob: Juramentum additum contractui sequitur conditionem
contractus, et sponsalia impubum canonico iure sunt hanc
tacitam conditionem, nisi tardi puberes effecerint, et et
iuramentum ad hanc conditionem.
Ob: in diversione; Nam sponsalia impubum iure canonico
sunt illa tacita conditione, si in iuramento firmata sint,
respicit: ita conditio ex dict. Litt: de spons. Bec. c. 43. q. 2.
Nota hic licet ejus sin aliquos in eo iuramento dispensare
posse ut licite reclament, si iuvenis in habuerit sufficiens iudicium
ut illigere possit vinculum obligationis quod subsist, et ita prudenter
se firmiter obligare.
Contra idem dubium 1. potest contingere eis in quo dissolvendi
modo petitur
Ob: Sicut se sunt sponsalia ad matrimonium, ita et sunt
nonnulli ad professionem; atq hac dirimit matrimonium
ratum, et ille dirimit sponsalia.
Ob: neg. ma. 2a sponsalia obligant ad matrimonium
non nisi atq a. n. obligat ad professionem; quare illa se
sunt sicut ratum Religionis. Consequentia etiam nulla e.
2a quia legis q. alteri ius nimium hij obiice repugnanda
est, nec ad similes casus extendenda, Praesertim cum talis
extensio in est fauorabilis Religioni.

M

Quæstio 2da.

De

Matrimonij Nat. et Caufis.

Nota q hoc nomen matrimonium, ptlig depmat, a matre q ptie à solum qa pri orta est, qm n. incerta, si etiam qa mulier in partu orta et post partum maxis sustinet labores in suscipiendo et educanda prole, à qbus qm immunis P. Tan. dcit q. E. S. q. 2. d. 1. n. 1. etc.

Subium jm.

Vtrum matrimonium sit sacrum? Quæ eij mata et fia, Quis minister?

Nota igitur de coniunctione Chri cu Ecclia, vna et mata conformitate q facta est in incarnatione, et Christus coniungit à solum cu Ecclia, sed etiam cu solo gne humano, filiera et gratiam et Charitate qua Chs soli Ecclie coniungit, eamq; diligit et sancte gubernat, et in ipsa Ecclia Chs adhaeret et fide, spem et Charitate eijq; et obedientia subijcit. Et ob hac coniunctione Chs dr sponsus et Ecclia sponsa. Vtraq; hanc Chri cu Ecclia coniunctionem figurat et repraesentat matrimonium Christianorum. Qd n. igitur unio fit coniugio in tali matrimonio una naturalis et civilis, qua est ex contractu civili, et ex Christianis cu gratia filiera spiritualis q est ex gratia sacramentali et proprie coniugio Christianorum. De hac posterior verissimum loquit S. Paulus l. cit. maritis uxores diligere sicut et Chs Ecclias dilexit, et uxores obediant viris, sicut Ecclia obedit Chto.

Contra id q. dr. patrimonium et sacrum

Ob. 1mo Vnum sacrum non pugnat cum altero, ergo patrimonium pugnat cum sacerdotio q. non est sacrum.

Rsp. Sacrum hoc non pugnare ratione sui (qua coniugali conferendi uxore et ordinari) sed ratione status quem induunt, eo q. sacerdotes toti Deo vacare debeant, quod cum uxore et liberis et rebus mundi quomodo placeat uxori et diuitiis et cor. y. Qui se militat Deo non debet se implicare negotiis secularibus ut dicit 2 Tim. 2.

Ob. 2do. Patrimonium sit contrahi cum pacto de certa pecunia danda, hoc a. non fieret licite si patrimonium conferret gratiam qua tunc gratia Dei emeretur pecuniis, quod est simoniacum. Sed q. non conferat gratiam etiam non erit sacrum.

Rsp. neg. min. quia illa pecunia non datur pro sacrmo sed pro oneribus q. patrimonium consequenti sustinendis, et pro eo cum actu qdm civiliis. Con. C. 24. d. 2. n. 17.

Ob. 3io. Patrimonium non conferet augmentum Gratiae, quia qui virgo V.G. existens in gratia contrahit patrimonium non accipit maiorem gratiam, si postea patitur damnum non maiorem gratiam, iuxta illud 2 Cor. 9. qui subdit bn facit, qui non subdit malis facit. et infra: Beatior a. erit si sic quam si maserit.

Rsp. Hoc bonum spiritum conferre statum cum status non a. status cum sacrmo.

Circa Con. 2da Nota deputatione 2dae et 3iae sentiae in eadem con. possida: Quia prae et post debent esse certissima signa ut sint et partes sacrmi saltem ex parte. Vnde etiam ut v. Conch. sit non sacrum requirit ut Coyug. Christi q. in ea sed ratione sui sed certissime non solum quam nam nimi. quoties hoc etiam quam consecrationis, ad quor

dicit officiale quando ordinare huiusmodi ad suum casum; non
prius in praedicta sententia clausum ibi esse plenum, nisi ad hoc
determinarent et fieri consecrandis et quando habitualiter
ad ea id pro nunciata. Et cum ita ipsi ad sedem
fieri hostiae consecratae a magis sentent clausum ibi esse plenum
et quae consecrata. Hinc et ex hoc unus ab alijs dignoscere
et ab quo sumus huiusmodi nunquam notatur esse fieri sicut
v. de quo inde Con. q. 73. a. 1. d. un. n. 21.

Contra 2do Necessarium Sacri Ord. qdo Con. 31 qd. 1
Ad: Etsi illicite valide tamen possunt contrahere matrimonio
illicito, quos scit habuisse impedimenta dirimentia, et
nisi in certo valde modo sit eos id obtinuisse dispen
sasse; Similiter valide officiat tali matrimonio,
etsi dubius sit an procurator vere habeat a Tito tale
mandatum.

Ad reg. Contra qa de effectu matrimonij in se, ut possit
posit separari eos valide contrahisse, si ut possit separari eos
vere tamen cum caeterna apparentia in se mutuo de
plenti consensisse, et in prima casu vere nihil ex facta
et refuit an valide id fecerint, et alia ratione probat
dub. Ergo in 2do casu. Nec etsi moralis ex
titutione sint procuratores habuisse tale mandatum
a Titio, etsi posit separari procuratores cum Caia clean
alia contrahisse, nunquam tamen poterit separari cum hoc fe
cisse vere Titij, si Titius et procuratores cum Caia
contrahisse, et tamen Trid. huiusmodi officiat matrimonio
negat. — Sed

Cubicum 2dum.

Qualis nam requiratur Consensus ad validum matrimonij Contractum.

Difundant hic C. C. An Contrahentium consensus sit necessarius ad matrimonium. Pro qua q. solvenda

Nota 1o matrimonium a Jurisdictionis pote. 1o Contractum matrimoniale; 2do obligatione mutua quoad ea illo Contractu 3io Vinculum ac in 4to Jus ad illum exercendi alias Coniugales; 5to usus & exercitium illius Juris. De Contractu dubium non est qa constat illum fieri in pace sin mutuo Contrahentium consensu, sed in mutuo Consensu consistit ofia Contractus. Tota q. difficultas est de obligatione et vinculo matrimonij, unde ad ea simpliciter necessarius sit Consensus viri et mulieris. Con. 1o: Quia Deus Deus absolute loq. facere mutuam obligationem et vinculum matrij inter virum et feminam sin horum Consensu. Ita Palud. Victoria et alij citati apud Henrig. l. ii c. 1. n. 3. Contra Adriann. Probat 1o: Quia expressus Consensus Viri et feminae non est ea qualis sit essentia vinculi matrimonij & sit Deus supplere. ois ea qualis nec 2do qa Deus est absolutus Dns humani Corporis et totius hominis, et sit transferre dominium illius in expectatione hujus Consensus. Confirm. qa si hoc sui Corporis potest sit alteri tradere in effectum vinculi obligationis, multo magis id poterit Deus q sit maius Dnum humani Corporis, q ipsemet hoc.

Obj. Num Deus hoc aliqn fecerit?

Resident aliq q hoc fecerit in matrimonio Adamis et Evae in Coniugio Mariae et mulieris Fornicariae, S. Constantia Sponsa S. Louis et probabilior, nolrq. 2o: Quia ad quam

Dei providentia peccabat, ne pro matrimonio q aliorum
norma et exemplar erat pro proprio consensu consideret.
ad 3: qa si deficiat verba cum humanitate in e facta
pro consensu, Christus V. 1 multo minus deficiat non parentes
debent fieri pro mutuo consensu, Deinde cum hoc sit annexum
in a. illa.

Con. 2da: Sim. lege Dei ordinatur ad necessarium
mutuum consensum viri et feminae, ut in illo in pot de
cerni matrimonium aut unio alis matrimonialis. Et colligit ex Tridt. Sess. 24. Et ex Jure Can. cap 2. per
multos Canones. Ratio d: Quia matrimonium da debet con-
tractum per legem Dei ordinatam ad mutuam charitatem et
benevolentiam coniugum, qua consistere et conservari, hoc
ordinatione Dei in pot pro mutuo consensu.

Con. 3ia: Hic consensus q ordinatione necessarius d in pot
supplari q illa humana auctoritas. Unde nec pon-
tifex nec ullus princeps secularis pot quemqua cogere
ad matrimonium, est apparet urgens necessitas ita
B. Sty in 4. d. 29. q. 1. a. 4. et alij contra oppinantem.
Probatur: Cum finis matrimonij q d mutuum amor et edu-
catio prolis, hic a. finis in pot haberi per mutuum consensum.
ad: Quia Ecclia in pot statuere ut matrimonium
inter coniugatos Christianos in sit sacram, et in est
sacram si fierent per consensum coniugum, probatur: quia
ado sacrum sig venit matrimonio pro d contractus
civilis, et in est civilis contractus per mutuum consensum
q nec sacrum. ad: Quia sacrum in sumitur ab
initio et a fundamento; sic dicit non sacrum.
Ob: 3ia Deus pot sua Auctoritate coniungere dignos
matrimonio sine illorum consensu ut dicit c. Et etiam pot
Pontifex aut Imperator, ergo fiat ille pot dominium in
corpora, ita etiam ipse.

Ad neg. paritate, q. Deus in solo sit in sua pte corporis
sed etiam corda habet, adeoq; sit illorum quos invitos cogeret
ad matrimonium mutuae dilectionis, ut libenter sint in matrimonio,
et habeant mutuam charitatem, q. ad finem matrimonij
necessaria est, sicq. n. est in proposito.

Obiectio: Non minor libertas requiritur ad ingressum religionis
quam ad matrimonium, sed ecclia potest aliquem compellere ad professionem
religionis, si ultra annum gestaverit habitum professum, ergo
potest etiam compellere ad matrimonium.

Ref. In tali casu presumit ecclia eum tacite consensisse
in professionem eo ipso q. gestaverit habitum

Circa Con. qta sit. Nota Error est ignorantia, aliqn. dat
causam contractui, q. sc. est ratio cur aliqd. velimus, q. alias nullo
modo vellemus, et hic error vocatur etiam potest antecedens, qa. nim.
non fuisset antecedit contractum. Aliqn. error est concomitans
et incidens in contractum, qn. sc. ignoramus qdam et errorem vel
circa aliqua qualitate rei, quae tm. etsi sciremus ut nihilominus
vellemus. Quidam error facit actum involuntarium simpliciter
sed circa obm, circa q. tm. consensus agentis quod ipse
actus immediate versatur. Prosternere vero error facit in
voluntarium, qa. absolute loq. est malum, qa. in sit qualis
est, nec etiam dissentit, qa. si sciret tm. vellet. Con.
C. 31. d. 1.

Contra Con. sta

Obi: Nemo potest cogi ut interius consentiat, q. si hoc faciat
libere facit.

Ref. Non est per se et directe compelli ad internum consensum
multis tm. saepe in directe et per accns compelli, l. qa. ad
timent et per tm. minacia externa verba persuadere sibi
internum consensum, l. qa. ob gravem consummationis, ad quam faciunt

et ad id compellendos, i. et alia causam pendent hic et
nunc et minus mali esse consentire q. fide, atq; ita
consentiunt compulsi metu maioris mali. Con. c. 28. di. 1. c.

Contra conditiones regulas ad metum sufficile

Ab: 1o: C. cum locum 14. de spons. dr: consensum esse habere
locum ubi inter alia metus, sive coactus a. matrimonium con
tractum requirit inter nat.

Ab: ibi in dicit non esse consentire in id q. metu com
pulsi volumus C. alias n. metu compulsi invalide baptis
zaremur, cum ad hoc necessario requiratur eorum consensus;
q. illum negat sine et tale consensum quale et commenit
et ius necessario requirit.

Ab: 2do: matrimonium est institutum ad tres speciem, et ad
mutuum coniugum amorem ac fidem conciliandam, ac proles
honeste educandas? hic ac repugnat metus; qa nullum
violentum est spectatum, et metus parit alienationem animorum
atq; ita impedit commemorandas proles educationem, ac
mutuam fidem, et repugnat officio matrimonij.

Ab: neg. min: et ulterius verum, etsi in metus inferatur
atq; in conciliet amorem q. coniugum et id tunc fieri, ut
qs faciat de necessitate virtute, ut quando eum
amet ac cauta fide promittit. Violentum a. id est
spectum sum qd sit q. vita hominis, ut patet in eo qui
ad spectum carceris damnatur est, aut inimicitiis ordinamus
aut coniugis detinet ut metus baptizat. Quatenus
autem hoc id sunt absolute violenta, R. maxima ex parte vo
luntaria.

Ab: 2do neg. seq. Nec n. ola q. repugnant finis et quem
ex signa et institutum repugnat etiam officio, alias sacra
invalide susciperent cum obice gravi, qa hic impedit finis
et quem institutum est.

Ob. 3vo: Contra ius naturæ est aliqs q. iuramento in alterum ius acquirat, aut in lenocinio restituere ei libertatem q. absolutè et utiliter fieri si matrimonium iniustis modis contractum et nullum est hoc repugnat iuri naturæ.

Rs. Ejus parte maioris ita illigenda ut in posterum licitè fieri, et a. ut in præt. nullitè fieri, ita illigenda est nisi talis existat q. impediam.

Ob. 4to: ex Sac. C. qu. qui Consensu extraneo q. metu cadente in virum consentente nunq. est datus in matrimonio, q. a. Consensu talis est p. m. in matrimonio, nam q. ita consentit facit in nullitate sacrum ac proinde sacrilegus est, at iuri contrarium in est qui peccat et sacrilegium committit.

Rs. Consensus ille in est m., nam si q. consentit ei scirat et cogitet sum consensum iure et invalidum, in consentit huic m. sacrum, neq. in illa intentione et sic non peccat, si in nescirat aut in cogitet excusatur à peccato.

Instas:

peccat mortali q. etiam metu mortis aliqne inducitur fictè absolvit, et etiam q. fictè contrahit qa illudit sacrum.

Rs. neg. Conseq. qa ille ex ffona Dei falsum iudicium externum profert, et consentit ei q. directè aliqd impium et sacrilegum petit, unde externum sacrilegium com. illi. Nam in non mar. a directè Dei petit qui est Contractus in a. quis est sacrum. Ceterum contrahentes in instituent immediatè ffonam Christi disponendo sua merita, et primitus ffonam iuxta contractus, cui q. eius adiuncta est à Christo participans sacrum.

Contra Qlibet jur. Con. ple

Ob. Qualiter in est aut mutare mam aut fidem sacramentum aut officium, ut aliqd est de eorum offio, q. autem in erat, et in est offio ut talis solemnitas de nou est de offio sacrum.

Ob: dicendo anti Verum in 8° Quidam ir quia mutare
matrim secundum essentiam id est q. mig erat legitima
mea, sed sui mutare incipiat in ee legitima, sed
dic hoc esse illud immutando V.g. vinum et aquam
ow consumendo. Quod etsi circa res q. consistit
in sola entitate physica nequeat fieri solo suo
decreto, sed tu hoc facere in contractibus q. magna ex
parte pendent a rationibus moralibus quas q. alia in suis
subsidiis impedire sed, ita ut ipse et consequens etiam ipsi
contractus non nequeant in certa solemnitate q. hic facit
petito a. q. ir sed primi contractus non sed non hoc facium
q. e essentia contractus.

Ad rationes 3 in h. Con:

Adde ex Tam. E. 8. q. 4. d. 12 n. 9 4: q. postea q. assistit
sponsus nisi haereticus in quod fuit nuptias, q. a Christo
in solum extrinseca assistit et etiam approbat, Romanus ac
eos gratiam ei inbet, in loq. solum de ipsa vinculo contractus
facinti, hoc in nulla indiget benedictione, sed de ipsa
vinc contractus matrimonialis, quod hic et nunc inter
fideles sponsos celebratur. Tu q. benedictio matrimonij ad
caeremonias ecclesiasticas spectat quas haeretici damnant
dicunt in st. q. illas adhibeant iuxta illud Christi matt. 7:
et dicite sanctum dare canibus.

Contra id q. dicitur tertio in debere ei et exceptione
maioris.

Ob: Ad probandum matrimonium fuisse in valide con-
tractum requirunt duo testes et exceptione maioris, q. etiam
ad probandum fuisse valide contractum.

Ref. neg. sig. qa ex matrimonij S. consummati, et sponsali
seng pro eis valore, quare multo difficilius judicandum
q ratum.

Dubium 3um

An et quomodo matrimonium valide contractum sit solubile aut indissolubile.

Quo ordo et 3ia parte Con. qa proponenda
Nota: Quamvis matrimonium ex jure mere naturae consensu
et gradu ne indissolubilitatis quidem exigat sed sit alios contractus
naturae sui firmitatis et actualem eis usu consummationem
aequare; unus Rad. S. qa ut habet c. debitum de bigamis
matrimonium mutuo consensu ratum sed non consummatum
Christi cum Ecclia et dilectionem charitatis, matrimonium
vero carnali copula consummatum sed non consummatum Christi
cum Ecclia et carnis assumptione. Ad c. nam et
firmior sit consummatio sin carne assumpta, esse
q ex Dei ordinatione spiritus et mundi solutela S.
et in ea firma consummatio et charitatis, quippe
q mortali peccatis solutis, caeteris a filijs Ecclie membris
peccantibus, inde hoc discrimen oritur q matrimonium
inter Fideles consummatum nullo unq casu dirimat
quoad vinculum, ratum vero dirimat de quo
infra.

Contra jam Con.

Ob: matrimonium vero S. indissolubile ipse natura: Dij ne
ejus quos conjunxit caro nequit et caste dissolvit; ubi S.
Regula Juris; h. vinculum matrimonij nequit ex mutuo
et attentiori consensu q et carnis consensu dissolvi pt.
Ref. Regula illa valet in ijs q ex natura sua dissolvi pnt.

Des alij contractus etiam inualidi post reuiuiscit si caesaru
contractentur, sed contractus matrimonij.
R. in eo simile: qa alij contractus in ordinant ad
aliquem finem. pregrat indissolubilitate, et idem ex
mea sua dissolui pot. Contractus matrimonij ordinat
ad educationem prolis q. f. debet uiror durare debet.
Ob. idem Constat uinculum matrimonij fuisse aliquando
solutum, qa Abraha et Moyses dimiserunt suas uxores
q ex mea sua in S. in dissolubile.
R. Abraha iubente Deo repudiauit uxore sua Agar
qa Deus f. hoc uoluit significare Ley repudiationem
Sy nagoyor: Sing' ratione huius mysterij dispensatio Sw
Abraham. Vide c. 4. Gal.

Circa Notabile 3um Con. idem
Nota: Quodsi intra bimestre iuuenis deliberandi
ingredi Religionem f. nim opprimat matrimonium
indissolubile reddit quoad uinculum, oppo quera (ut
Suyrezius) copulam consummatam. Nihilij tri in hoc
casu probabile S. C. gramnis in pauci C. C. apud Sanch.
d. 22. n. 10 contraria sententiam amplexi (S.) uxore ingredi
intra uiduitatis et coniugatae notitiam poc, nisi eandem
prolis incommodum timeat, Sanch. cit. n. 10 in alijs, quia
nemo sui culpa iure suo priuari debet. Vnde a ex
bimestri spatio f. canonis profiteri libera à reddendo
debito habebat ius et facultatem Religionem ingrediendi
Sed hoc iure et facultate priuari in debet qa si ex iniq
tate sua commodum ferat ptiis propriis dolis patrocinet.
Layn. l. 1. Tract. p. 3. c. 1. n. 3 & 4. f. infra.

Probat ratio: si semel fuit traducta in bonum spiritus
non redit iis affectionibus in priste matrimonium consumatum
nec hoc quod ingressus est religionem permittit solum, qua consortium
coniugum tollat in iudicium matrimonij; nisi aliunde
vlg. quod ipse dicit aliaque indicia quod probari in
consumatum, seq. ed si semel fuit traducta.
Sanch. d. 23 et 90 n. 33: Con. C. 20. d. 4 n. 5 4.

Contra qdm modum dissolvendi matrimonium ratio
Abij: Qu Tom. C. 8. q. 5 d. 4. n. ~~[illegible]~~ 60. Pontifex
non dispensare in iure Divino et naturali, alq matrimonium
ratum et indissolubile iure Divino et naturali.
Ad Pontifex dispensando in eiusmodi matrimonio non propriè
et immediate dispensare in iure Divino et naturali, sed in
contractu humano subsistente salvo in casu dispositionis
Religionis ob bonum ipsius contrahentis, hunc Pontifex intendit
qd et fundum obligationis iuris Divini, destructo a fundamento
sua sponte qd se definit illa obligatio.

Instat:
Affirmat Indissolubilitas ac pretinitas matrimonij et iuris
naturalis qd ad in ea dispensat propriè ergo in ipso iure
naturali dispensat.

Ad neg. Consequ. qa duplex indissolubilitas matrimonij
dignoscitur, una quidem tm iure naturali in hoc consistens
qd qd se quidem ipso iure sane matrimonium ratum
nullo casu dissolvat, nec in ipso ratio casu religiosa
professionis. Altera propriè in dispensat, sed id quod
iure naturali perfecte qd mysterio naturali ipsi et ordinarie
humana instituit, vel in contractibus etiam aliis Ope accidit.

Altera etiam Papa uire naturali q̃ in hoc consistit, ut matrimonium etiam ratum pro libitu contrahentium et ipsorum etiam contractum in facto dissolui; ut et absolute extra casum legitimae dispensationis in dissoluat. Ex qua mutuae insolubilitate nullo modo dispensat aut eis naturale minime tollitur ut matrimonium illud ratum auctoritate legitima supremi capitis in dissoluat.

Hoc idem confessus d. Pontifice simili ratione posse in ei Papam naturali dispensare; qa nata etiam in Papam ratum et etiam ex sua gratia dispositione humana subiaceat, et pro nata frequente necessitate dispensandi adimendi negat V. Gr. ut in casu directa intentione accidat.

Ad: 2di: Pontifex in id mutare essem sacrum q̃ nec hoc minuitur.

Ad neg. consq. qa hoc minuitur in e. propriè sacrum sumptum atq; sei q̃ d. sacrum ex sacrum edi id, ut patet in amittendi gratiam.

Ad: 3ti: Efficacis hoc sacrum sanctificat coniuges pro consecratio calice q̃ atq; hoc f. Pontifice tolli in id q̃ nec illud minuitur.

Ad: id neg. consq. qa ideo sacrum efficacis qat suum esse qa vera sanctitate modum, consecratio a. tum adimere sanctificat.

Ad f. 2di: neg. min: qa nulla nidet ratio cur pro tempore hoc in id.

Ad: 4to: matrimonium ratum et consummatum in differunt essentiale atq; consummatum d. nata sua insolubile q̃ et ratum.

Qd distingui: mini si in matrimonio sive de facto contracto, id eo ipso illicite, sed tm ex Divina institutione quod Divina Volde statuit et dispa in dispis certis, ex Dei ac Concessione pontifex accipit potestatem solvendi eum et in aliud Con. Trid. d. 3. n. 34.

Qd 3ia.

De

Impedimentis Matrimonij.

Qd Quale sim sit matrimonium cum impedimento dirimente fieri contrahere et etiam consummare?

Qd 1o contrahere fieri matrimonium quod irrite realiter Ecclesiastica iuritu, consequenter etiam prohibitum et in pt à m.p. contrahi sine ea quod violat legis iusta in re magni momenti.

Qd 2do: probabile est etiam m.p. familiarij matrimonium de inviolate contrahere presertim in fide quod post Tridentinam constitutione. Ita Lugo cit. n. 9 cum ijs prosertim contra Sanch. l. 7 dis. n. 1. qa tale contrahendo, ut velanche sicletur quod contraxerint vitiosum non facium matrimonij abstinent in sui eius iniuria et inverecundia. Quippe sic ab utraq; unione nisi metus gravis et culpa in eius constante legat aliqua in matrimonium inviolate consentire.

Qd 3o: Copula habita cum persona cum qua matrimonium ob Ecclesiastica constitutione consistere negat, tum accipit peccatum malitia necessario in consequione capti conatus, si impedimentum matrimonij constitutum sit Quinque Qd copula? quaesi illa sola contra alij habeat in ordine ad virtutem justitia Religionis, ut inter se in impedimento vetti solemnij, votij disparitatis c. aut pietatis et reverentia

erga sanguinem unctos est in impedimentum consanguinitatis et affinitatis. Langen. Se ergo, ubi si impedimenta consensus matrimonialis posita sunt in qq. inde contra copulam, si de alia causa quia de criminis quantitate. Si praetium ergo libertatis suendae est iudicare licet in impedimentis criminis raptus. Quod si qs hoc egit ad mulierem huius coniugem coniunxit simplice fornicatione quam id nisi id fecerit in contemptum Ecclie. Layman. etc. Copula a. abundantia ab ijs q. ob impotentiam sit in sed fornicatio q. mulieres corpora vendunt. Con. Ch. 90. d. 2. in fine.

Tubium 5m

Quae nam sunt Impedimenta minora Matrimonij?

Praeter in Cursu dicta hic sed notata signum occurrit

Tubium 2dum.

Quae nam sunt maiora Impedimenta Matrimonij?

Circa Cognatione Nota: Esse inter se Cognatione et Agnatione Fundgens ad prius: Ad Cognatio: q. ide consanguinei in ors Agnati dnr si ij tm tms Agnati q. ejusdem Gens Cognatione uinculi p, et id unio idem nomen eandemq familia sequunt. s. mares fiat s. foeminae. uidi. f. ilij et filij eij filiorq et germani fratres eij, fraterumq filijae filiae agnati nuncant. Cognatio a. origo q. foeminas solas contingit. frater n. ô et q. ex eade prie tm natus ô, nd q. ex uade prim fit Ecet diversas nties, etiam agnati ô. Laym. tric q. 4. c. 3. n. 2.

Contra id q. dr. de procuratore contrahente loco alterius.

Sed: Considerans alterius q. tu non alterius baptizet in contrahit hanc cognationem spiritualem & nec ij q. alium ita baptizat.

Ad neg. conseq. qa q. alium gerere requiritur nat. ptij ei, et nemo potest baptizare ut alterius hoc instrumentum, non immediate sustinens personam illius, sed a. ita sed ipse baptizatur. Cum ita non sit.

Ad hanc occasionem: Vtrum facientes spiritualem cognationem contrahat cum consentibus sibi?

Ad affir: qa Symachus papa in c. Ver 30 q. 1. ait: Ver quos in poenitentia accipimus ita Filij nri Et sicut quos l. nobis confitentibus, l. trina mersionis vocabulo mergentibus unda sacri baptismatis regenerant. Ad c. vlt. refert ex Coelestino papa: Non debet Episc. l. Presbyter commissam mulieribus, q. ei sua fuerint confessa peccata, si forte q. absit hoc contigerit sit poenitens quamvis de filia spirituali. Ex qbus colligitur hanc et circumstantiam necessario in confessione explicanda, et cum alijs notat Sanch. l. 9. d. 27. n. 4.

Ali: c. vlt. de cognatione spirituali in 6. habet: Ex collatione alio cum sacramento inter baptismum et confirmationem spiritualem cognationem in orti.

Ad finem solum probari ex confessione in nasci spirituale cognatione dirimente matrimonium inter gentes alias fideles, confessarius a. et poenitens p. se in se habitos &c.

Culto Christianos.

Quada. de hoc impedimento concomendia haereticis cum Catholicis è contra contrahendo vide supra folio 195.

Q. Vtrum liceat addere pactum si Catholicus cum haeretica contrahat, ita ut liberorum alij puta masculi prem fidelis foemina v. mem haeretica sequant?

R. Impium et iniquum est hoc pactum quoque ad naturam pertinet cura liberos suos esse in vera fide ac religione educandi. Lay: lib 4 tr 10 p. 4 c. 14. n. 3.

In casu si aliquis ubi matrimonium cum persona haeretica licitum est, mulierum monendi habitum existimet, ut publicum bonum promoveatur, nec tria aut ratio suppeditet, qua à parte Catholica cultus educandi in videt illicitum. tam. Ex. 8. q. 4 d. 2. n. 9 adijcere cautiones: exceptione, ut saltem aliqua pars filiorum, nil obstante si impediente marito Catholice educet. nil interim etiam quoad ceteros liberos judicando iuri Catholica matris, q. pro viribus tenetur liberos esse in caute vera religione instituere.

Ratio ex eo quia Catholica in bonum aut etiam dictum quoque haereticis educat nisi exceptio adhibeat morale certum est ceteros liberos participium ex eo matrimonio haeresi imbuendos: Et si nulla suppeditet in illicita exceptio, qua saltem aliqui liberi ab haeresi imbuentur, ea negligenda in erit. Talis a. est ista in dicta qua iuri materno quoad ceteros liberos nil judicet, si solum arceat patrem ne eos pariter ad haeresin trahant, talis exceptio q. se et intrinseca mala in erit. Imo ex talis exceptio q. se mala in est, necessario etiam adhibenda erit ac q. ea effectum ut t. esse, l. si hoc obtineri in pt, saltem quatenus pt complures filiorum Catholice educant. Quia tal soroza ij eis proprius ex lege Charitatis tenentur quoad pt consulere ne saluti proprij ex tali matrimonio periclitetur.

tim a exceptione nulla fiant morali leg. ob Filij recedent
à Catholica fide aliqui. Sine a impetrent ut aliqui ex liberis
Catholicè insistant, si nulli caute disponendum erit ne hoc
malum g. in id in videri maximum aliquo longe maiore
bono compensetur; ne sicut hoc fiat gratiam dare licitum
in eid. ita Tam Cath. Quam a nda fiant leg. ex matrimonijs
Catholicorum cum Haereticis vide apud Gam. folio 96.

Affinitas.

Quo de ea ratione Articulis Affinitatis nota ex Jure Canonico
3 q. 5 fin, 1 dm, 3 m et 4 m gradus poni in medio fratris et
sororis ut dicitur illigi, 4 affinitas oriatur ex consanguinitate
et q. ad ut vogi. Ceteri viri et foeminae affinitas contrahatur
in a. exprimit abstinentia gradus in arbore dicti. 3 gradus
affinitatis e. ut illa computatio gradum ad consanguinitatem
et affinitatem referatur. Unde soror et frater sit in 3 gradu
consanguinitatis, et frater et vir sororis sit in 3 gradu
affinitatis et sic de ceteris. Scribit ide in cellula. Uxor
fratris olim relicta fit cellula q. ponitur ad dorsum illigati.
Frater habuit uxorem, mortuo fratre uxor ab eo relicta contraxit
cum alio viro, illa demum mortua ipse relictus à relicta fratris
multa contrahere cum sorore nunqt fit? Olim in poterat
qa erat sibi in ordo et consqui et 3 gradu. Hodie non fit.
Idem dic de cellula illa ex altera parte.

Nota si conjux in actu committat cum consanguineo sui conjugis
impedit à petendo in a. reddendo debito qa contrahit affinitatem.
Si a. in actu committat cum juvenis consanguineis non impedit
à petendo qa sic nulla fit affinitate cum conjuge.

Impotentia.

Impotentia Ex plex aliqa ad prolem generandam q. peritidas di:
et hac si sola sit nullum matrimonium impedimentum afferat. filia
ad copulam carnale de qua sola hic sermo e. Et hoc in hu
iusmodi Ecclesiae et etiam non impedimentum fiet.

Ob: Non ē de essentia matrimonij ut coniuges habeant copulam & impotentia ad copulam illi in impedit.

Ob: neg. consequ. qa etsi ē matrimonium in tractatu quia debet fieri traditio dominium corporis potentiae ad copulam et hoc physice qdem in moralis, qd satis est alia obiecta solvenda.

Ob: contra hanc eadem: Qui effective tum ē impotens hinc vera potestas generandi, licet esset huius s. illius in potentia in actu, & posterum aliq in hos illis dominium transferre.

Ob: neg. consequ. Quia sicut matrimonium necessario ē contractus inter certas personas, ita efficit justum non prae, sed esse personae in quod dominium corporis transferendum: quare impotens esse huius ē absolute impotens ad eum hac contrahat. Con. Cit. n. 83.

Dubium 3um

Quomodo matrimonium invalide contractum validari possit aut debeat?

In hac dubio ipsa in Curia posita sit notandum dignum occurrit adeoque hic de secundo matrimonij ius de secundis nupties ita sufficiant. Ad laudem Dei, Deiparae, S.S. thomae Aquinatis et Augustini alionumque Coelitum Honorem. Amen.

31 Martij Ao. 1689.

BIBLIOTHECA

215 Bl + 169 Bl + Inn 4 Bl

21 x 17,5 cm

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

omnic afflictionē mēā quoniā erecta est mi

Capt xpus dilexit

ucus Eionac Rem

Aruc a frauca drus a

¶

ammā mc am et de man u m ms v mcp

mc am

Ir pc mc dnē ab hominc ma

viuno Rex

Ero

viro iniquo libc m mc et de

ad bn

ielis turbis quas ex vobis aiguit mc de pcrat

Copyright 4/1999 YxyMaster GmbH www.yxymaster.com
VierFarbSelector Standard® - Euroskala Offset
BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST